

POLSKA AKADEMIA NAUK  
I N S T Y T U T Z O O L O G I C Z N Y

---

KATALOG FAUNY POLSKI  
Catalogus faunae Poloniae

Część XXI, zeszyt 4

M S Z Y C E  
Aphidodea

Opracował

HENRYK SZELEGIEWICZ

Nr 12 «Katalogu fauny Polski»

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE  
WARSZAWA 1968

POLSKA AKADEMIA NAUK  
INSTYTUT ZOOLOGICZNY

---

KATALOG FAUNY POLSKI  
Catalogus faunae Poloniae

Część XXI, zeszyt 4

MSZYCE  
Aphidodea

Opracował

HENRYK SZELEGIEWICZ

Nr 12 «Katalogu fauny Polski»

---

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE  
WARSZAWA 1968

---

KOLEGIUM REDAKCYJNE:

doc. dr Wł. BAZYLUK, dr R. BIELAWSKI, prof. dr St. FELIKSIAK,  
mag. A. GOLJAN, prof. dr E. GRABDA, prof. dr T. JACZEWSKI (prze-  
wodniczący), doc. dr S. M. KLIMASZEWSKI, prof. dr K. KOWALSKI,  
doc. dr M. MROCZKOWSKI, prof. dr J. NAST, prof. dr L. K. PAWŁOWSKI,  
prof. dr J. RAFALSKI, doc. dr A. RIEDEL, prof. dr Wł. RYDZEWSKI,  
dr Wł. SERAFIŃSKI, prof. dr St. SMRECYŃSKI, prof. dr J. STACH,  
mag. Zb. SWIRSKI (sekretarz), prof. dr A. WRÓBLEWSKI

Redaktor zeszytu:

mag. A. GOLJAN

---

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE – WARSZAWA 1968

Wydanie pierwsze. Nakład 1220+90 egz.

Arkuszy wyd. 26,25 Arkuszy druk. 19,75 Papier druk. sat. kl. III. 80 g. 70×100

Oddano do składania 13.VII.67 r. Podpisano do druku 14. X. 68 r.

Druk ukończono w październiku 1968 r.

Zamówienie 631/67 Cena zł 80.– N-34

---

WARSZAWSKA Drukarnia Naukowa – Warszawa Śniadeckich 8

# MSZYCE—APHIDODEA

Opracował

HENRYK SZELEGIEWICZ

## TREŚĆ

I. Wstęp . . . . .	3
II. Przegląd gatunków . . . . .	7
III. Zestawienie roślin żywicieli i pasożytujących na nich mszyc . . . . .	201
IV. Tabela rozmieszczenia gatunków . . . . .	231
V. Literatura . . . . .	260
VI. Indeks nazw systematycznych . . . . .	279

## I. WSTĘP

Piśmiennictwo poświęcone mszycom (*Aphidodea*) Polski zawiera wiadomości o występowaniu 595 gatunków. Z tej liczby tylko 583 gatunki uznać można za pewne, pozostałe 12 jest niepewnych, bądź ze względów systematycznych (*Iziphya oettingeni* QUEDN., *Aphis acanthi* SCHRK., *Aphis chaerophylli* KOCH), bądź też ze względu na swe rozmieszczenie (*Forda hirsuta* MORDV.), bądź wreszcie ze względu na niedostateczne lub wątpliwe udokumentowanie ich występowania u nas [*Neotrampa caudata* (DEL GU.), *Pemphigus borealis* TULLGR., *Pemphigus protospirae* LICHT., *Forda mokrzeckii* MORDV., *Aphis capsellae* KALT., *Pseudobrevicoryne buhri* (BÖRN.), *Semiaphis sphondylii* (KOCH), *Volutaphis centaureae* (BÖRN.)]. Ponadto autor wymienia w niniejszym katalogu 9 dalszych gatunków dotąd z Polski nie podawanych, a mianowicie: *Myzocallis castanicola* BAKER, *Longiunguis luzulellus* H.R.L., *Aphis epipactis* THEOB., *Aphis pollinosa* WALK., *Brachycaudus* (*Brachycaudus*) *salicinus* BÖRN., *Hyadaphis bupleuri* BÖRN., *Myzodes ascalonicus* (DONC.), *Macrosiphum prenanthidis* BÖRN. i *Amphorophora* (*Amphorophora*) *ampullata* BUCKT.

Katalog obejmuje więc ogółem 628 form (591 gatunków, 19 podgatunków i 6 odmian pewnych oraz 12 gatunków wątpliwych). Stanowi to około 75% fauny mszyc całej Europy, co stawia Polskę w rzędzie krajów, których afidofauna poznana jest stosunkowo dobrze. Ze względu na słaby stopień poznania mszyc i ich zawiłą synonimikę trudno byłoby podać dokładną liczbę gatunków znanych ze wszystkich kontynentów. Autor przyjmuje jednak, że afidofauna całego świata liczy nie mniej niż 3500 poznanych gatunków. Liczba ta stale się powiększa, gdyż każdego roku opisuje się przeciętnie 30—50 nowych gatunków.

Podana powyżej liczba występujących w naszym kraju gatunków mszyc daleka jest od ostatecznej. Przy dalszych, planowych poszukiwaniach możliwe jest znalezienie u nas nie tylko kilkudziesięciu dalszych gatunków, lecz i wykrycie wielu gatunków nowych dla nauki.

Stan poznania mszyc Polski nie jest zadowalający, a kraj nasz zbadany jest pod tym względem bardzo fragmentarycznie i nierównomiernie. Mimo że od ukazania się pierwszej pracy o mszycach Polski (WEIGEL 1806) minęło już ponad 160 lat, dokładniejsze badania nad fauną mszyc zaczęły się u nas stosunkowo niedawno i brak było stale ciągłości tych badań. Najlepiej poznane są niektóre regiony niżowe, tak np. z Pojezierza Mazurskiego znamy 435 gatunków, z Niziny Mazowieckiej 361, a z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej 341. Afidofauna takich krain jak Pobrzeże Bałtyku, Pojezierze Pomorskie, Wyżyna Małopolska, Wyżyna Lubelska, Kotlina Nowotarska czy Beskid Wschodni poznana jest już znacznie słabiej, a liczba wykazanych z tych krain gatunków waha się od 103 dla Beskidu Wschodniego do 190 dla Wyżyny Małopolskiej. Wzgórza Trzebnickie, Roztocze i Sudety Wschodnie nie były badane wcale, a z pozostałych krain mamy jedynie wiadomości przypadkowe, dotyczące tylko niewielkiej liczby najpospolitszych gatunków (od 23 do 70). Na podkreślenie zasługuje także i to, że nawet w najlepiej opracowanych krainach badania nie dotyczyły całego obszaru danej krainy, lecz jedynie okolic niektórych większych miast. W przypadku Pojezierza Mazurskiego prowadzone były głównie w okolicach Olsztyna, na Nizinie Mazowieckiej skupiły się głównie w samej Warszawie i jej bliższych okolicach, a wiadomości o mszycach Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej dotyczą przeważnie okolic Bydgoszczy i Poznania.

Wiadomości o faunie mszyc Polski czerpał autor zarówno z dość obszernej literatury, jak też i z nie opublikowanych dotąd materiałów, znajdujących się przeważnie w zbiorach Instytutu Zoologicznego PAN. Piśmiennictwo o mszycach Polski podaje wiadomości o nierównej wartości i różnym stopniu wiarygodności. Stosunkowo najpełniejsze dane zawiera piśmiennictwo systematyczne i faunistyczne. Pewne wątpliwości budzą natomiast niektóre dane zawarte w piśmiennictwie z zakresu ochrony roślin, zwłaszcza autorów z lat 1920—1939. Najmniej wiarygodnym źródłem wiadomości o mszycach Polski jest wreszcie piśmiennictwo zooecydiologiczne.

Wykazy szkodników, zwłaszcza w pracach autorów z lat 1920—1939, zawierają sporo danych wątpliwych lub mylnych. Dane te są jednak stosunkowo łatwe do zinterpretowania, gdyż dotyczą gatunków pospolitych. Jedynie wyjątkowo spotykamy tu dane całkowicie niewiarygodne. Tak np. MINKIEWICZ (1935a, 1935b) podał z okolic Kalisza, Kutna i Łodzi gatunek *Pterochloroides persicae* (CHOŁODKOVSKY, 1899) jako pospolitego tam szkodnika brzoskwini. Jest to gatunek orientalny, którego najbliższe Polsce stanowiska znajdują się na Krymie, dokąd gatunek ten został niewątpliwie zawleczony. Występowanie tego gatunku w Polsce jest niewiarygodne i nie zostało nigdy potwierdzone. Prawdopodobnie zaszła tutaj pomyłka spowodowana zawiłą synonimią gatunków mszyc żerujących na brzoskwini, z których prawie każdy ma wśród swych synonimów nazwę gatunkową «*persicae*».

Z powyższych względów gatunek ten winien być skreślony z wykazu gatunków krajowych i nie został uwzględniony w niniejszym katalogu.

Znacznie więcej mylnych i wątpliwych danych zawiera piśmiennictwo zooecydiologiczne, na co złożyło się kilka przyczyn. Do przyczyn obiektywnych zaliczyć należy wytwarzanie identycznych lub prawie identycznych wyrosli przez większą liczbę mszyc. Tak np. wyrosła na głogu, czerwono zabarwione, pęcherzykowate wybrzuszenia blaszki liściowej, przypisuje się w literaturze zooecydiologicznej gatunkowi *Dysaphis crataegi* (KALT.) lub *Dysaphis ranunculi* (KALT.), podczas gdy tego typu zniekształcenia wytwarzane są w Polsce przez co najmniej 6 różnych gatunków rodzaju *Dysaphis* BÖRN. Sprawcami wyrosli na topoli, których wytwarzanie przypisuje się zwykle gatunkowi *Pemphigus populinigrae* (SCHRK.), znanemu lepiej pod nazwą *Pemphigus filaginis* B. DE F., są prócz niego także trzy dalsze gatunki: *Pemphigus phenax* BÖRN. et BLUNCK, *Pemphigus gajiri* STROYAN, 1964, i *Pemphigus lysimachiae* (BÖRNER, 1916). Przypadków takich przytoczyć można znacznie więcej i zostały one bliżej omówione w przeglądzie gatunków. Do przyczyn natury subiektywnej zaliczyć trzeba natomiast pożałowania godną dążność niektórych autorów do wykazywania możliwie największej liczby wyrosli, zwłaszcza tzw. «wyrosli nowych dla nauki». Doprowadziło to do kuriozalnej wprost sytuacji, kiedy każde nieznaczne zmarszczenie lub odbarwienie blaszki liściowej, każdy tzw. «śląd żerowania», podnoszono do rangi wyrosła i odnotowywano skwapliwie jako «nowe aphidocecidium», przypisując je niejednokrotnie gatunkowi, który na danej roślinie żyć nie może. Jeszcze inna przyczyna małej wiarygodności źródeł zooecydiologicznych bierze swój początek w fakcie, że autorzy posługują się w celach oznaczenia sprawcy wyrosła pracami ROSSA i HEDICKEGO (1927) oraz HOUARDA (1909), które w odniesieniu do mszyc reprezentują stan poznania tej grupy z końca ubiegłego wieku. Stąd archaiczne nazewnictwo mszyc w pracach zooecydiologicznych i nieuniknione w takich przypadkach pomyłki. Tak np. prawie w każdym wykazie wyrosli podawany jest gatunek «*Macrosiphum ulmariae* SCHRK.» jako sprawca skręcenia się liści na wierzchołkach tawuły bawoliny. Mszyca opisana przez SCHRANKA pod nazwą gatunkową «*ulmariae*» należy do rodzaju *Aphis* L. i jest monofagiem, żerującym na wiaźówce błotnej. Na tawule więc w ogóle nie występuje. Wprawdzie w literaturze XIX-wiecznej wykazywano pod nazwą «*Macrosiphum ulmariae* SCHRK.» inny gatunek mszycy, znany obecnie pod nazwą *Macrosiphum cholodkovskiyi* MORDV., ale i ten gatunek jest monofagiem żerującym na wiaźówce i na tawule również nie występuje. Jediną mszycą występującą w Polsce na bawolinie i powodującą powstawanie wspomnianych deformacji, jest *Brachycaudus spiraeae* (OESTL.) i tylko ten gatunek uznany być może za sprawcę wspomnianych deformacji liści.

W związku z powyższymi zastrzeżeniami autor zmuszony był do zrezygnowania w niniejszym katalogu z wielu wątpliwych i niejednoznacznych danych piśmiennictwa zooecydiologicznego i potraktowania gatunków znanych u nas wyłącznie z tego piśmiennictwa jako niepewnych.

Nazwy gatunków, których występowanie w Polsce jest pewne, opatrzone są numerami porządkowymi. Nazwy gatunków z Polski dotąd nie podawanych opatrzone dwiema gwiazdkami, a nowe stanowiska jedną. Gatunki niepewne i wątpliwe nie

są numerowane. Przy nazwach gatunków podawane są tylko te ich synonimy, które były użyte przez poprzednich autorów przy podawaniu danego gatunku z Polski. Jedyne odstępstwo od tej zasady czyni autor dla synonimów, pod którymi dany gatunek wymieniany jest w znanych i używanych u nas monografiach i katalogach. W celu uniknięcia podawania zbyt długich wykazów synonimów autor przyjął zasadę niepodawania jako synonimów tych nazw, w których właściwa nazwa gatunkowa połączona jest z nieużywaną już obecnie dla danego gatunku nazwą rodzajową. Jeżeli chodzi o nazwy szczebla rodzimowego, to katalog niniejszy odbiega znacznie od dotychczasowej praktyki, która stała w rażącej sprzeczności z zasadami międzynarodowej nomenklatury zoologicznej.

Pewne trudności napotkał autor także w ustalaniu miejscowości, skąd pochodził materiał omawiany w literaturze. Dotyczyło to zwłaszcza prac starych, takich jak WEIGLA (1806) i SIEBOLDA (1839). Bardzo pomocna okazała się w tych przypadkach znajomość biografii tych autorów oraz ówczesnych metod pracy, które opisuje między innymi współczesny WEIGLOWI afidolog HAUSMANN. Okazało się, że dla oznaczenia mszyc nieodzowny był w owych czasach świeżo zebrany, żywy materiał, gdyż tylko taki zachowywał niezbędne do oznaczania cechy, jak opylenie, barwy itp. Materiał taki pochodzić mógł jedynie z najbliższej okolicy, w której zamieszkiwał dany autor. Ponieważ WEIGEL był przez cały okres pobytu na Śląsku pastorem w Leszczyńcu koło Kamiennej Góry, można więc przyjąć z dużym prawdopodobieństwem, że z tej okolicy pochodziły i zebrane przez niego mszyce. Dlatego też odnoszę w niniejszym katalogu dane WEIGLA do Sudetów Zachodnich.

W wykazie roślin żywicielskich pomieszczono jedynie te rośliny, na których mszyce zbierane były w Polsce. Natomiast w przeglądzie gatunków wymieniono niekiedy także i inne, zazwyczaj typowe rośliny, jednak w takich przypadkach podano tylko ich nazwy polskie.

Aby ułatwić korzystanie z katalogu autor podaje poniżej objaśnienia niektórych częściej używanych terminów:

gatunek anholocykliczny — gatunek mszycy, w której cyklu rozwojowym brak jest pokolenia obupłciowego (permanentna partenogeneza);

gatunek holocykliczny — gatunek mszycy, której cykl rozwojowy kończy się zawsze wytworzeniem pokolenia obupłciowego i złożeniem zapłodnionych jaj zimowych;

gatunek jednodomny — gatunek mszycy, której cykl rozwojowy przebiega na jednej roślinie;

gatunek różnodomny — gatunek mszycy, która do zamknięcia cyklu rozwojowego wymaga dwóch różnych roślin; tego rodzaju mszyce noszą często także nazwę mszyc migrujących;

żywiciel pierwotny — roślina, zazwyczaj drzewo lub krzew, na której jesienią odbywa się zapłodnienie i na której zimują zapłodnione jaja mszyc różnodomnych;

żywiciel wtórny — roślina, na której rozwijają się pokolenia letnie gatunku różnodomnego; w odróżnieniu od żywiciela pierwotnego są to głównie rośliny zielne, wyjątkowo korzenie drzew lub krzewów.

## II. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Subordo: *APHIDODEA* MORDVILKO, 1914.

*Aphidinea* SHAPOSHNIKOV, 1964.

Superfamilia: *APHIDOIDEA* LATREILLE, [1802—1803].

Familia: *ADELGIDAE* ANNAND, 1928.

*Chermesidae* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Subfamilia: *Pineinae* BÖRNER, 1930.

Genus: *Pineus* SHIMER, 1869.

### 1. *Pineus cembrae* (CHOŁODKOVSKY, 1888).

*Chermes cembrae* CHOŁODKOVSKY, 1888.

*Pineus strobi*: KÉLER, 1935b.

Beskid Zachodni: Wieliczka (KÉLER 1935b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1959c, 1962a).

Europa Północna, Alpy, Karpaty; Syberia, Japonia.

Gatunek różnodomny, migruje ze świerku na limbę — *Pinus cembra* L. Na świerku wywołuje powstawanie charakterystycznych wyrosli. Występować może także anholocyklicznie na limbie.

Jako szkodnik ma znaczenie jedynie w parkach.

### 2. *Pineus pineoides* (CHOŁODKOVSKY, 1903).

*Chermes pineoides* CHOŁODKOVSKY, 1903.

*Dreyfusia nüsslini*: KÉLER, 1935b.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa (KÉLER 1935b, SZELEGIEWICZ 1959c); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Syberii.

Gatunek anholocykliczny, żyje na korze gałęzi i pniach świerka — *Picea excelsa* (LAM.) LK.

Wyrządza szkody w parkach, szkodząc samotnie stojącym młodym świerkom.

### 3. *Pineus pini* (RATZEBURG, 1844).

*Chermes pini* LINNAEUS, 1746, praelin.

*Chermes pini* RATZEBURG, 1844.

*Adelges corticalis*: MOSZYŃSKA, 1931.

*Chermes* sp.: KAPUŚCIŃSKI, 1947.



Pobrzeże Bałtyku: półwysep Hel (MOSZYŃSKA 1931); Pojezierze Pomorskie: Nadleśnictwo Osie pow. Świecie (RUSZKOWSKI 1933); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Międzychód (RUSZKOWSKI 1933), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Pomiechowo pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1901), Skierniewice (RUSZKOWSKI 1933), Warszawa (KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1959c, 1967a); Wyżyna Małopolska: Tuszyn (RUSZKOWSKI 1933); Nizina Sandomierska: Tarnów (RUSZKOWSKI 1933); Pieniny: Czertezik (SZELEGIEWICZ\*); Tatry: Boczań (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Syberii, zawleczony do Ameryki Północnej, Australii i Nowej Zelandii.

Gatunek anholocykliczny. Żyje na sośnie zwyczajnej — *Pinus silvestris* L. i kosówce — *Pinus mugo* TURRA, przeważnie u nasady igieł, rzadziej na korze młodych gałązek.

Szkodzi sosnom jedynie w szkółkach, wyjątkowo w młodnikach.

#### 4. *Pineus strobi* (HARTIG, 1837).

*Coccus strobis* HARTIG, 1837.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (RUSZKOWSKI 1933), Mchowo pow. Koło (KÉLER 1935b); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, SZELEGIEWICZ 1967a), Glinniki pow. Łowicz (RUSZKOWSKI 1933); Śląsk Górnny: Chrzanów (KÉLER 1935b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Miechów (KÉLER 1935b); Wyżyna Małopolska: Chojny pow. Łódź, Zameczek pow. Radom (RUSZKOWSKI 1933).

Ameryka Północna, zawleczony do Europy i tu od dawna zadomowiony.

W swej ojczyźnie migruje ze świerka na sosnę wejmutkę — *Pinus strobus* L. W Europie tylko jako rasa anholocykliczna na wejmutce. Żeruje na korze młodych gałązek i pnia.

Może wyrządzać poważne szkody jedynie drzewom rosnącym w parkach na silnie zacienionych stanowiskach.

Subfamilia: *Adelginae* ANNAND, 1928.

Genus: *Aphrastasia* BÖRNER, 1909a.

#### 5. *Aphrastasia pectinatae* (CHOLODKOVSKY, 1888).

*Chermes pectinatae* CHOLODKOVSKY, 1888.

Nizina Mazowiecka: Baranów pow. Grodzisk Mazowiecki (SZELEGIEWICZ 1967a).

Północna i wschodnia Europa; w środkowej Europie tylko sporadycznie w parkach: Szwajcaria, Polska.

Gatunek różnodomny i holocykliczny. Migruje ze świerka na jodłę syberyjską. W parkach atakuje także jodłę pospolitą i jodłę balsamiczną — *Abies balsamea* MILL. Żeruje wyłącznie na igłach.

Genus: *Dreyfusia* BÖRNER, 1908c.

6. *Dreyfusia nordmanniana* (ECKSTEIN, 1890).

*Chermes nordmanniana* ECKSTEIN, 1890.

*Dreyfusia nüsslini* BÖRNER, 1908d.

Nizina Mazowiecka: Brwinów i Ożarów pow. Pruszków (RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Małopolska: Potarnica pow. Łask (RUSZKOWSKI 1933); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1959c, 1962a).

Kaukaz i Anatolia, zawleczony do Europy i Ameryki Północnej.

W swej ojczyźnie jest to gatunek holocykliczny i różnodomny, migruje ze świerka wschodniego na jodłę kaukaską. W Europie anholocykliczny, atakuje różne gatunki jodeł, między innymi i jodłę pospolitą — *Abies alba* MILL.

Wyrządza niekiedy poważne szkody jodłom.

Genus: *Adelges* VALLOT, 1836.

*Cnaphalodes* AMYOT-SERVILLE, 1843.

*Anisophleba* KOCH, 1856.

7. *Adelges laricis* VALLOT, 1836.

*Cnaphalodes strobilobius*: BÖRNER, 1908c.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Przywidz pow. Pruszcz Gdański (MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Mazurskie: Osiek pow. Rypin (KÉLER 1935b), Drużyny pow. Brodnica (MICHNO-ZATORSKA 1966), Olsztyn (HUCULAK 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: (RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka: (RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie: Białystok (RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Małopolska: Łódź (RUSZKOWSKI 1933); Góry Świętokrzyskie: Świętokrzyski Park Narodowy (KARPIŃSKI 1963); Tatry: Hala Strążyska (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa; w Polsce głównie na południu kraju, poza tym w parkach.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje ze świerka — *Picea excelsa* (LAM.) LK. na modrzew europejski — *Larix decidua* MILL. i modrzew polski — *Larix polonica* RAC. Na świerku wytwarza charakterystyczne wyrośla na końcach pędów.

Szkodzi modrzewiom w szkótkach i parkach.

8. *Adelges tardus* (DREYFUS, 1889).

*Chermes tardus* DREYFUS, 1889.

*Chermes strobilobius* KALTENBACH, 1843, partim.

*Chermes coccineus*: NEUMANN, 1857.

*Cnaphalodes affinis* BÖRNER, 1908c.

Pobrzeże Bałtyku (MOSZYŃSKA 1931, SZULCZEWSKI 1931a, MICHNO-ZATORSKA

1966); Pojezierze Pomorskie (RÜBSAAMEN 1901, NAWOJSKA 1957); Pojezierze Mazurskie (NEUMANN 1857, RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, SZULCZEWSKI 1936, SZELEGIEWICZ 1961c, HUCULAK 1965a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (SZULCZEWSKI 1931c, 1933, RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, 1959c, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, ŻMUDA 1913, TRZEBIŃSKI 1916b, RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (RUSZKOWSKI 1933, KAPUŚCIŃSKI 1936); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1929, 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wiełuńska (ŻMUDA 1913); Wyżyna Małopolska (STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, MOWSZOWICZ 1961); Beskid Zachodni (NIEZABITOWSKI 1905); Kotlina Nowotarska (SZELEGIEWICZ 1959c); Beskid Wschodni (HUCULAK 1967a); Tatry (ŻMUDA 1913, SZULCZEWSKI 1960, SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozpowszechniony w Europie, na Syberii i Bliskim Wschodzie.

Gatunek anholocykliczny i jednodomny. Wytwarza na świerkach, u nas na *Picea excelsa* (LAM.) LK. i *Picea sitchensis* TRAUTV., takie same wyrośla jak gatunek poprzedni.

W parkach wyrządza szkody świerkom, zwłaszcza samotnie stojącym.

Genus: *Gilletteella* BÖRNER, 1930.

#### 9. *Gilletteella cooleyi* (GILLETTE, 1907a).

*Chermes cooleyi* GILLETTE, 1907a.

*Chermes viridis*: KÉLER, 1935b.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wyrzysk (KÉLER 1935b).

Ameryka Północna, zawleczony do Europy i tu zadomowiony.

W swej ojczyźnie gatunek ten migruje ze świerków na dagleżę. W Europie głównie anholocykliczny na dagleżach, gdzie żeruje wyłącznie na igłach.

Genus: *Sacchiphantes* CURTIS, 1844.

#### 10. *Sacchiphantes abietis* (LINNAEUS, 1758).

*Chermes abietis* LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku (BRISCHKE 1882, DAMPF 1908, MOSZYŃSKA 1931, SZULCZEWSKI 1931a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Pomorskie (RÜBSAAMEN 1901, NAWOJSKA 1957); Pojezierze Mazurskie (SZULCZEWSKI 1936, SZELEGIEWICZ 1961c, MICHNO-ZATORSKA 1966, HUCULAK 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (TRZEBIŃSKI 1916a, SZULCZEWSKI 1931c, 1953, RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, URBAŃSKI 1935, SZELEGIEWICZ 1958b, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1894, TRZEBIŃSKI 1916a, RUSZKOWSKI 1933, 1935a, KÉLER 1935a, 1935b, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (TRZEBIŃSKI 1916a, RUSZKOWSKI 1933, KAPUŚCIŃSKI 1936); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1929, 1931b);

Wyżyna Krakowsko-Wiclińska (ŻMUDA 1913); Wyżyna Małopolska (STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935a, MOWSZOWICZ 1961); Góry Świętokrzyskie (MOESZ 1919); Wyżyna Lubelska (TRZEBIŃSKI 1916a, KÉLER 1935b); Sudety Zachodnie (HIERONYMUS 1890, HARNISCH 1926); Beskid Zachodni (NIEZABITOWSKI 1905); Kotlina Nowotarska (RUSZKOWSKI 1933); Tatry (ŻMUDA 1913, SZULCZEWSKI 1930, SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa i Syberia.

Gatunek anholocykliczny. Żyje na różnych świerkach: *Picea excelsa* (LAM.) LK., *Picea pungens* ENGELM., *Picea Engelmanni* ENGELM. Wytwarza jednostronne wyrośla u nasady pędów rocznych.

Szkodzi świerkom jedynie w parkach.

#### 11. *Sacchiphantes viridis* (RATZEBURG, 1843).

*Chermes viridis* RATZEBURG, 1843.

*Adelges geniculatus*: SZULCZEWSKI, 1930.

Pojezierze Pomorskie: Przywidz pow. Pruszcz Gdański (MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Mazurskie: Nowy Świat pow. Brodnica, Wąbrzeźno (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Opatówek pow. Kalisz (RUSZKOWSKI 1933); Nizina Mazowiecka: Skierniewice (RUSZKOWSKI 1933), Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie: Lubartów (RUSZKOWSKI 1933); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Tatry: regle (SZULCZEWSKI 1930).

Szeroko rozmieszczony w Europie, w Polsce głównie na południu kraju, w pozostałej części przeważnie w parkach.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje ze świerka — *Picea excelsa* (LAM.) LK. na modrzew europejski — *Larix decidua* MILL. i modrzew polski — *Larix polonica* RAC. Na świerku powoduje powstawanie podobnych wyrosli jak gatunek poprzedni.

Może wyrządzać szkody modrzewiom jedynie w przypadkach gradacji, które mają miejsce niezwykle rzadko.

Familia: **PHYLLOXERIDAE** HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Subfamilia: **Phylloxerinae** BÖRNER, 1908a.

Genus: **Phylloxerina** BÖRNER, 1908a.

#### 12. *Phylloxerina salicis* (LICHTENSTEIN, 1884a).

*Phylloxera salicis* LICHTENSTEIN, 1884a.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1929), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Pieniny: Czorsztyn (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje w szczelinach kory pnia i gałęzi wierzby białej — *Salix alba* L., wydzielając obficie woskowy puszek.

Subfamilia: *Phylloxerinae* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Genus: *Acanthohermes* KOLLAR, 1848.

13. *Acanthohermes quercus* KOLLAR, 1848.

*Phylloxera acanthohermes*: URBAŃSKI, 1935.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935); Śląsk Dolny: «Śląsk» (BÖRNER 1952).

Europa, stosunkowo rzadko spotykany.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na dębach — *Quercus sessilis* EHRH. i *Quercus robur* L. Założycielki rodu żerują wiosną na liściach powodując powstawanie małych odbarwionych zagłębień. Wczesnym latem przenoszą się na gałęzie, gdzie rodzą osobniki pokolenia różnoplciowego.

Genus: *Phylloxera* BOYER DE FONSCOLOMBE, 1834.

14. *Phylloxera coccinea* (HEYDEN, 1837).

*Vacuna coccinea* HEYDEN, 1837.

*Phylloxera quercus*: ENDERLEIN, 1908.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Karwi (ENDERLEIN 1908); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Ludwikowo pow. Śrem (SZULCZEWSKI 1933, URBAŃSKI 1935), Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1894, 1901, TRZEBIŃSKI 1916a, RUSZKOWSKI 1933), Drwalew pow. Grójec (RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Małopolska: Łódź (RUSZKOWSKI 1935c); Wyżyna Lubelska: Puławy (RUSZKOWSKI 1933).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje przeważnie na dębie bezszypułkowym — *Quercus sessilis* EHRH., rzadziej na dębie szypułkowym — *Quercus robur* L. Założycielki rodu powodują wiosną powstawanie charakterystycznych zagięć na brzegu blaszki liściowej. Następne pokolenia żerują na spodniej stronie liści, powodując powstawanie białawych lub żółtawych plam, które później zasychają.

15. *Phylloxera glabra* (HEYDEN, 1837).

*Vacuna glabra* HEYDEN, 1837.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozprzestrzeniony w Europie, zwłaszcza w środkowej i południowej. Do niedawna nie odróżniany od poprzedniego gatunku.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje prawdopodobnie tylko na dębie szypułkowym — *Quercus robur* L. Biologia i deformacje jak u poprzedniego gatunku.

Familia: *APHIDIDAE* LATREILLE, [1802—1803].

Subfamilia: *Lachninae* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Tribus: *CINARINI* MORDVILKO, 1934.

Subtribus: *CINARINA* MORDVILKO, 1934.

Genus: *Cinara* CURTIS, 1835.

*Lachnus*: auct., nec BURMEISTER, 1835.

Subgenus: *Cinarella* HILLE RIS LAMBERS, 1948.

*Cinara* BÖRNER, 1930, nec CURTIS, 1835.

*Subcinara* BÖRNER, 1949.

*Cinarellia* BÖRNER, 1952.

16. *Cinara* (*Cinarella*) *boeneri* HILLE RIS LAMBERS, 1956a.

*Cinara laricicola* BÖRNER, 1939, nec MATSUMURA, 1917b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1962b); Śląsk Dolny: Wielisław pow. Złotyryja (SZELEGIEWICZ 1967a); Góry Świętokrzyskie: Chelmowa Góra (SZELEGIEWICZ 1962b, KARPIŃSKI 1963); Beskid Zachodni: Gorce (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Bieszczady: Ustrzyki Górne (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozprzestrzeniony w zachodniej części Pałcarktyki po Bajkał i Mongolię.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach modrzewia europejskiego — *Larix decidua* MILL. i modrzewia polskiego — *Larix polonica* RAC.

17. *Cinara* (*Cinarella*) *brauni* BÖRNER, 1940.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia, Władysławowo (SZELEGIEWICZ 1962b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f).

Południowo-wschodnia Europa, Anatolia; w środkowej Europie sporadycznie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych pędach sosny czarnej — *Pinus nigra* ARNOLD.

18. *Cinara* (*Cinarella*) *hyperophila* (KOCH, 1855).

*Lachnus hyperophilus* KOCH, 1855.

*Lachnus pineus* var. *hyperophila*: MORDVILKO, 1895.

Nizina Mazowiecka: Otwock (MORDVILKO 1895, 1901), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1962b); Wyżyna Małopolska: Chojny pow. Jędrzejów (SZELEGIEWICZ 1962b); Beskid Wschodni: Tylawa pow. Krosno (SZELEGIEWICZ\*).

Europa: Szwecja, Polska, Czechosłowacja, Austria, europejska część ZSRR; wszędzie lokalnie i sporadycznie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach i gałązkach

sosny zwyczajnej — *Pinus silvestris* L., często w mieszanych koloniach z gatunkiem następnym.

19. *Cinara (Cinarella) pinea* (MORDVILKO, 1895).

*Lachnus pineus* MORDVILKO, 1895.

*Lachnus pineti*: KOCH, 1855, nec FABRICIUS, 1781.

*Cinara pini*: auct., nec LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi, Władysławowo (SZELEGIEWICZ 1962b); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Lipińskie Małe pow. Elk (SZELEGIEWICZ 1962b), Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn, Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz i okolice (RUSZKOWSKI 1933, SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Otwock — locus typicus! (MORDVILKO 1895), Warszawa (MORDVILKO 1895, 1901, SZELEGIEWICZ 1962b, 1967a), Chyliczki, Regny pow. Brzeziny (RUSZKOWSKI 1933), Kampinos pow. Sochaczew, Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1962b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Sokole Góry (SZELEGIEWICZ 1962b); Wyżyna Małopolska: Sokółów pow. Jędrzejów (SZELEGIEWICZ 1962b), las Skrzypiów pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Góry Świętokrzyskie: okolice Kielc (MORDVILKO 1895); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Zachodni: Babia Góra (SZELEGIEWICZ 1962b); Beskid Wschodni: Bircza, Krasieczyn pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a); Tatry: Kuźnice, Wołoszyn (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w zachodniej Palearktyce; zawleczony do Ameryki Północnej. Dane o występowaniu w Chinach i Japonii wymagają potwierdzenia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach sosny zwyczajnej — *Pinus silvestris* L. i kosówki — *Pinus mugo* TURRA, zwykle pojedynczo lub w małych grupach po kilka okazów i odwiedzany jest zawsze przez mrówki. W parkach występuje także i na innych gatunkach sosny: *Pinus nigra* ARNOLD, *Pinus* L. sp.

20. *Cinara (Cinarella) piniphila* (RATZEBURG, 1844).

*Aphis piniphila* RATZEBURG, 1844.

*Lachnus pineus* var. *curtipilosa* MORDVILKO, 1895.

*Cinara hyperophila*: SZELEGIEWICZ 1958b, nec KOCH, 1855.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Stary Folwark pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Otwock (MORDVILKO 1895, 1901), Warszawa (SZELEGIEWICZ 1962b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Olkusz (MORDVILKO 1895, 1901); Wyżyna Małopolska: las Skrzypiów pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1962b); Góry Świętokrzyskie: okolice Kielc (MORDVILKO 1901).

Europa: Polska, Austria, Niemcy, Czechosłowacja, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych, rzadziej starszych gałązkach sosny zwyczajnej — *Pinus silvestris* L. i odwiedzany jest zawsze przez mrówki. Występuje często w mieszanych koloniach z poprzednim gatunkiem.

Subgenus: *Todolachnus* MATSUMURA, 1917b.

*Buchneria* BÖRNER, 1952.

21. *Cinara* (*Todolachnus*) *pectinatae* (NÖRDLINGER, 1880).

*Aphis pectinatae* NÖRDLINGER, 1880.

*Lachnus pichtae* MORDVILKO, 1895.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Ojców (MORDVILKO 1901); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1967a); Beskid Wschodni: Góra Splawa pow. Przemyśl (HUCULAK 1967b); Pieniny: polana Doliny (SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: Dolina ku Dziurze (SZELEGIEWICZ 1962a, 1962b).

Pospolity w górach środkowej i południowej Europy oraz na Bliskim Wschodzie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach, u nasady igieł jodły pospolitej — *Abies alba* MILL., zazwyczaj pojedynczo i nie jest odwiedzany przez mrówki.

Należy do gospodarczo ważnych producentów spadzi.

Subgenus: *Cinara* s. str.

*Dilachnus* BAKER, 1919, nec FAIRMAIRE, 1896 (nom. praeocc.).

*Panimerus* LAING in THEOBALD, 1926, nec EASTON, 1913 (nom. praeocc.).

*Neochmosis* LAING in THEOBALD, 1929.

*Cinaria* BÖRNER, 1939.

*Cinarina* BÖRNER, 1939.

*Cinaropsis* BÖRNER, 1939.

*Laricaria* BÖRNER, 1939.

*Mecinaria* BÖRNER, 1949.

*Pityaria* BÖRNER, 1949.

22. *Cinara* (*Cinara*) *bogdanowi* (MORDVILKO, 1895).

*Lachnus bogdanowi* MORDVILKO, 1895.

*Dilachnus radicolus* WELLENSTEIN, 1930.

*Cinaropsis* (*Pityaria*) *pruinosa*: BÖRNER, 1952, nec HARTIG, 1841.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa — locus typicus! (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1962b), Tomczyce pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1962b); Śląsk Dolny: Wielisław pow. Złotoryja (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Pieniny: Głęboki Potok (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Syberii; zawleczony do Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na korze kilkuletnich gałęzi, pnia lub korzeni świerka — *Picea excelsa* (LAM.) LK. Tworzy bardzo duże kolonie, które odwiedzane są zawsze przez mrówki i pszczoły.

Należy do ważniejszych producentów spadzi.



23. *Cinara (Cinara) grossa* (KALTENBACH, 1843).

*Lachnus grossus* KALTENBACH, 1843.

*Panimerus vanduzeei*: THEOBALD, 1929.

*Cinara piceae*: auct., nec PANZER, 1801.

Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927); Beskid Zachodni: Babia Góra (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Kazachstan, Azja Środkowa; Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na korze pnia i grubych gałęzi różnych świerków, u nas na *Picea excelsa* (LAM.) LK. Tworzy ogromne kolonie odwiedzane zawsze przez mrówki.

Szkodnik świerka.

a) *varietas paseki* SZELEGIEWICZ, 1962.

Znany z Puszczy Białowieskiej (SZELEGIEWICZ 1962b) i Słowacji. Od formy typowej różni się znacznie mniejszymi rozmiarami ciała, dłuższym owłosieniem i zredukowanym użytkowaniem przednich skrzydeł.

24. *Cinara (Cinara) kochiana* (BÖRNER, 1939).

*Cinaria kochiana* BÖRNER, 1939.

Góry Świętokrzyskie: Góra Chełmowa (SZELEGIEWICZ 1962b, KARPIŃSKI 1963).

Europa, Mongolia; dane z Dalekiego Wschodu wymagają potwierdzenia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na pniach starych modrzewi, u nas na modrzewiu polskim — *Larix polonica* RAC., chętnie w szczelinach powstałych na skutek uderzenia pioruna. Tworzy zwykle ogromne kolonie i odwiedzany jest zawsze przez mrówki.

Produkuje znaczne ilości spadzi.

25. *Cinara (Cinara) laricis* (HARTIG, 1837).

*Lachnus laricis* HARTIG, 1837.

*Lachnus maculosus* CHOLODKOVSKY, 1899.

*Lachnus muravensis* ARNHARDT, 1927.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Góry Świętokrzyskie: Chełmowa Góra (SZELEGIEWICZ 1962b, KARPIŃSKI 1963); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Syberia, Mongolia, Japonia; Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na korze gałęzi różnych modrzewi, u nas na modrzewiu europejskim — *Larix decidua* MILL. i modrzewiu polskim — *Larix polonica* RAC. Nie jest odwiedzany przez mrówki.

26. *Cinara (Cinara) nuda* (MORDVILKO, 1895).

*Lachnus nudus* MORDVILKO, 1895.

*Cinaria escherichi* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Pomorskie: Rynkowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Po-

jezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Otwock — locus typicus! (MORDVILKO 1895, 1901), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1962b).

Środkowa i wschodnia Europa; do niedawna nie odróżniany od *Cinara* (*Cinara*) *pini* (LINNAEUS, 1758).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na korze pnia lub grubych gałęzi sosny zwyczajnej — *Pinus silvestris* L. i jest zawsze odwiedzany przez mrówki.

27. *Cinara* (*Cinara*) *piceicola* (CHOLODKOVSKY, 1896a).

*Lachnus piceicola* CHOLODKOVSKY, 1896a.

*Cinara cistata*: auct., nec BUCKTON, 1881.

Sudety Zachodnie: Topielisko koło Dusznik-Zdroju (HARNISCH 1926); Bieszczady: Ustrzyki Górne (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie; zawleczony do Ameryki Północnej i Japonii.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na świerku — *Picea excelsa* (LAM.) LK., zwykle na pniu i młodych gałązkach. Bywa odwiedzany przez mrówki.

Produkuje duże ilości spadzi.

28. *Cinara* (*Cinara*) *pilicornis* (HARTIG, 1841).

*Aphis pilicornis* HARTIG, 1841.

*Lachnus pinicola* KALTENBACH, 1843.

*Lachnus hyalinus* KOCH, 1856.

*Lachnus flavus* MORDVILKO, 1895.

Pobrzeże Bałtyku: Rozewie pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1962b); Pojezierze Mazurskie: Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Słupy pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, 1901); Śląsk Dolny: Sobótka (SZELEGIEWICZ 1967a); Sudety Zachodnie: Topielisko koło Dusznik-Zdroju (HARNISCH 1926); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967b).

Europa, Kaukaz, Anatolia, Azja Środkowa; zawleczony do Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach świerka — *Picea excelsa* (LAM.) LK.

29. *Cinara* (*Cinara*) *pini* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis pini* LINNAEUS, 1758.

*Lachnus taeniatus*: MORDVILKO, 1895.

*Lachnus taeniatooides* MORDVILKO, 1901.

*Cinara nuda*: auct., nec MORDVILKO, 1895.

Pobrzeże Bałtyku: Ostrowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1962b); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Lipińskie Małe, pow. Elk (SZELEGIEWICZ 1962b), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska:

Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Wielkopolski Park Narodowy, Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1901, SZELEGIEWICZ 1962b), Otwock (MORDVILKO 1895, 1901), Celestynów pow. Otwock, Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1962b); Wyżyna Małopolska: las Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1962b, 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (SZELEGIEWICZ 1962b); Beskid Wschodni: Tylawa pow. Krosno (SZELEGIEWICZ\*).

Gatunek europejsko-syberyjski; zawleczony do Ameryki Północnej.

Holocykliczny i jednodomny. Żeruje na gałęziach, rzadziej na pniu sosny zwyczajnej — *Pinus silvestris* L. i kosówki — *Pinus mugo* TURRA; w parkach atakuje także inne gatunki sosny: *Pinus strobus* L., *Pinus* L. sp. Tworzy zwykle duże kolonie odwiedzane przez mrówki.

### 30. *Cinara (Cinara) pinihabitans* (MORDVILKO, 1895).

*Lachnus pinihabitans* MORDVILKO, 1895.

Pojezierze Mazurskie: Lipińskie Małe pow. Elk (SZELEGIEWICZ 1962b); Nizina Mazowiecka: Otwock — locus typicus! (MORDVILKO 1895); Sudety Zachodnie: Topielisko koło Dusznik-Zdroju (HARNISCH 1926).

Środkowa i wschodnia Europa, zachodnia Syberia. Do niedawna nie odróżniano od tego gatunku *Cinara (Cinara) pasheki* PINTERA, 1966, dlatego stanowiska z zachodniej i południowej Europy niepewne, wymagające potwierdzenia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na kilkuletnich gałązkach sosny zwyczajnej — *Pinus silvestris* L. i jest odwiedzany przez mrówki.

Subgenus: *Dinolachnus* BÖRNER, 1940.

*Todolachnus* BÖRNER, 1952, nec MATSUMURA, 1917b.

### 31. *Cinara (Dinolachnus) piceae* (PANZER, 1801).

*Aphis piceae* PANZER, 1801.

*Lachnus abieticola* CHOLODKVSKY, 1899.

*Dilachnus pubescens* WELLENSTEIN, 1930.

*Cinara grossa*: auct., nec KALTENBACH, 1843.

Beskid Wschodni: Bircza pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a); Pieniny: Potok Pieniński (SZELEGIEWICZ 1962b).

Szeroko rozmieszczony w Europie w areale jodły pospolitej; zawleczony do Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na pniu i korzeniach jodły — *Abies alba* MILL. Tworzy zwykle bardzo duże kolonie, które odwiedzane są zawsze przez mrówki.

Produkuję duże ilości spadzi.

32. *Cinara* (*Cupressobium*) *juniperi* (DE GEER, 1773).

*Aphis juniperi* DE GEER, 1773.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ 1962b); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Jabłoń pow. Pisz (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1962b), Otwock, Gałachy pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1895); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Kotlina Nowotarska: Gubałówka, Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Huta Brzóska pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a); Pieniny: polana Wyrobek (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Zakaukazie; zawleczony do Ameryki Północnej, południowo-wschodniej Azji i na Nową Zelandię.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych gałązkach jałowców — *Juniperus communis* L. i *Juniperus nana* WILLD. Występuje zazwyczaj pojedynczo lub w niewielkich koloniach i jest rzadko odwiedzany przez mrówki.

33. *Cinara* (*Cupressobium*) *juniperina* (MORDVILKO, 1895).

*Lachnus juniperinus* MORDVILKO, 1895.

*Lachniella tujae* DEL GUERCIO, 1909.

*Lachnus thujifolia* THEOBALD, 1914.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Poznań (SZELEGIEWICZ 1962b, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa — locus typicus! (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1962b).

Gatunek kosmopolityczny, prawdopodobnie pochodzenia nearktycznego.

Holocykliczny i jednodomny. Żeruje na zdrewniałych gałązkach żywotnika zachodniego — *Thuja occidentalis* L. i jałowca wirginijskiego — *Juniperus virginiana* L.

Szkodnik żywotnika, powoduje usychanie gałęzi i zamieranie całych krzewów.

34. *Cinara* (*Cupressobium*) *mordvilkoii* (PAŠEK, 1954).

*Cupressobium mordvilkoii* PAŠEK, 1954.

Beskid Wschodni: Tylawa pow. Krosno (SZELEGIEWICZ 1962b).

Rozmieszczony w środkowej i wschodniej Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny, żyje na jałowcu — *Juniperus communis* L. Biologia bliżej nie znana.

Subgenus: *Lachniella* DEL GUERCIO, 1909.

35. *Cinara* (*Lachniella*) *costata* (ZETTERSTEDT, 1828).

*Aphis costata* ZETTERSTEDT, 1828.

*Lachnus farinosus* CHOLODKOVSKY, 1892.

*Lachnus fasciatus*: auct., nec BURMEISTER, 1835.

Pojezierze Mazurskie: Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowieża: Białowieża (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Gubałówka (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie; zawleczony do Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach między igłami różnych świerków, u nas znaleziony na *Picea excelsa* (LAM.) LK. Nie jest odwiedzany przez mrówki.

Produkuje duże ilości spadzi, która nie jest jednak zbierana przez pszczoły.

Subtribus: *EULACHNINA* BAKER, 1920.

Genus: *Schizolachnus* MORDVILKO, 1909a.

*Unilachnus* WILSON, 1919.

36. *Schizolachnus pineti* (FABRICIUS, 1781).

*Aphis pineti* FABRICIUS, 1781.

*Schizolachnus tomentosus*: MORDVILKO, 1909a.

*Schizolachnus obscurus* BÖRNER, 1940.

Pobrzeże Bałtyku: Ostrowo i Karwia pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1962b); Pojezierze Pomorskie: Nadleśnictwo Szarłata pow. Świecie (RUSZKOWSKI 1933); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Lipińskie Małe pow. Elk (SZELEGIEWICZ 1962b), Olsztyn, Słupy pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Lisków pow. Kalisz (RUSZKOWSKI 1933), Sieradz (KÉLER 1935b), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań, Sielinko pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, 1901, SZELEGIEWICZ 1962b, 1967a), Otwock, Gałachy pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1895, 1901), Skierniewice (RUSZKOWSKI 1933), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1962b); Wyżyna Małopolska: Łódź, Silnica Wielka pow. Radomsko (KÉLER 1935a), Tuszyn (RUSZKOWSKI 1935c), Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1962b, 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Wschodni: Huta Brzóska pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a); Pieniny: Czertezik (SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: Boczań (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, zachodnia Syberia, Mongolia; zawleczony do Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na igłach różnych sosen: *Pinus silvestris* L., *Pinus mugo* TURRA, *Pinus nigra* ARNOLD.

Genus: *Eulachnus* DEL GUERCIO, 1909.

*Protolachnus* THEOBALD, 1915a.

37. *Eulachnus agilis* (KALTENBACH, 1843).

*Lachnus agilis* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Otwock (MORDVILKO 1895), Warszawa, Tomczyce pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1962b, 1967a); Pieniny: Czertezik (SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: Boczań (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, zachodnia Syberia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na igłach sosny zwyczajnej — *Pinus silvestris* L.

38. *Eulachnus cembrae* BÖRNER, 1950.

Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a, 1962b).

Gatunek górski, rozmieszczony w Alpach i Tatrach.

Holocykliczny i jednodomny, żeruje na igłach limby — *Pinus cembra* L.

39. *Eulachnus rileyi* (WILLIAMS, 1910).

*Lachnus rileyi* WILLIAMS, 1910.

*Eulachnus bluncki* BÖRNER, 1940.

*Protolachnus agilis*: SZELEGIEWICZ, 1958b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1962b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962b); Tatry: Boczań, Kuźnice, Dolina Białego, Sarnia Skała (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie i Ameryce Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na igłach sosny czarnej — *Pinus nigra* ARNOLD i kosówki — *Pinus mugo* TURRA.

Tribus: *LACHNINI* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Subtribus: *LACHNINA* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Genus: *Tuberolachnus* MORDVILKO, 1909a.

*Lachnus*: WILSON, 1910a, nec BURMEISTER, 1835.

40. *Tuberolachnus salignus* (GMELIN, 1790).

*Aphis saligna* GMELIN, 1790.

*Aphis viminalis* BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

*Dryobius riparius* VOLLENHOF, 1862.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZELEGIEWICZ 1962b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, 1901, 1935, SZELEGIEWICZ 1962b); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Tatry: Wołoszyn (NOWICKI 1868).

Gatunek kosmopolityczny.

Anholocykliczny, żeruje na gałęziach wierzb. U nas znaleziony na następujących wierzbach: *Salix alba* L., *Salix babylonica* L., *Salix viminalis* L., *Salix daphnoides* VILL.

Genus: *Maculolachnus* GAUMONT, 1920.

*Neolachnus* MORDVILKO, 1929.

41. *Maculolachnus submacula* (WALKER, 1848).

*Aphis submacula* WALKER, 1848.

*Lachnus maculatus* LICHTENSTEIN, 1884b.

*Lachnus rosae* CHOLODKOVSKY, 1899.

*Lachnus rosarum* VAN DER GOOT, 1912.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1962b, 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Beskid Wschodni: Góra Sępława pow. Przemyśl (HUCULAK 1967b).

Europa, Bliski Wschód i Azja Środkowa; podawany także z Ameryki Północnej i wschodniej Azji, lecz dane te odnoszą się do innego gatunku.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na gałęziach lub korzeniach różnych róż, u nas na *Rosa canina* L. i *Rosa rubiginosa* L., a wyjątkowo także na korzeniach roślin zielnych — *Potentilla argentea* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są przez mrówki.

Genus: *Lachnus* BURMEISTER, 1835.

Subgenus: *Lachnus* s. str.

*Dryobius* KOCH, 1855.

*Pterochlorus* PASSERINI, 1860.

42. *Lachnus (Lachnus) roboris* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis roboris* LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Opławiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Bielinek pow. Chojna (SZELEGIEWICZ 1963); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a, SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań, Wielkopolski Park Narodowy (ACHREMOWICZ

1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (RUSZKOWSKI 1933, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1962b, 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), las Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1962b, 1964b); Wyżyna Lubelska: okolice Puław, Kazimierz Dolny (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806).

Szeroko rozmieszczony w całej zachodniej Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na cienkich gałązkach a nawet szypułkach żołądzi i liści dębu bezszypułkowego — *Quercus sessilis* EHRH. i dębu szypułkowego — *Quercus robur* L., a także na kasztanie jadalnym. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

W piśmiennictwie z zakresu ochrony roślin czyni się ten gatunek odpowiedzialnym za szerzenie się zrakowacenia dębów, co wymaga jednak jeszcze potwierdzenia.

Subgenus: *Schizodryobius* VAN DER GOOT, 1913.

43. *Lachnus* (*Schizodryobius*) *longirostris* (MORDVILKO, 1901).

*Dryobius roboris*: MORDVILKO, 1896, nec LINNAEUS, 1758.

*Dryobius roboris* var. *longirostris* MORDVILKO, 1901.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Pomiechowo pow. Nowy Dwór — locus typicus! (MORDVILKO 1896, 1901, 1909c); Puszcza Białowieża: Białowieża (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Kaukaz.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na grubych gałęziach oraz na pniu dębów — *Quercus sessilis* EHRH. i *Quercus robur* L. Występuje zwykle w ogromnych koloniach i jest zawsze odwiedzany przez mrówki.

44. *Lachnus* (*Schizodryobius*) *pallipes* (HARTIG, 1841).

*Aphis pallipes* HARTIG, 1841.

*Lachnus excicator* ALTUM, 1882.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Nowy Świat pow. Brodnica (MICHNO-ZATORSKA 1966).

Europa, Zakaukazie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny, żeruje na młodych gałązkach a latem także na korzeniach buka — *Fagus sylvatica* L. Często tworzy kolonie wysoko w koronach drzew i jest zawsze odwiedzany przez mrówki.

Żerowanie mszyc powoduje pęknięcie kory i tworzenie się rakowatych zniekształceń na gałązkach.



Subtribus: *STOMAPHIDINA* MORDVILKO, 1914

Genus: *Stomaphis* WALKER, 1870.

45. *Stomaphis graffii* CHOŁODKOVSKY, 1894.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Bielinek pow. Chojna (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1962b); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Sudety Zachodnie: Wojcieszów pow. Złotoryja (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Zakaukazie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje u nasady pni klonu — *Acer platanoides* L., zawsze pod powierzchnią ziemi, w gnieździe mrówek.

a) varietas *acerinus* MAMONTOVA-SOLUCHA, 1963.

Sudety Zachodnie: Wleń pow. Jelenia Góra (SZELEGIEWICZ 1966a).

Znany poza tym jedynie z Karpat Wschodnich na Ukrainie. Żyje na korze pnia jaworu — *Acer pseudoplatanus* L., zawsze nad powierzchnią ziemi.

46. *Stomaphis longirostris* (FABRICIUS, 1787).

*Aphis longirostris* FABRICIUS, 1787.

*Stomaphis bobretzkyi* MORDVILKO, 1901.

Nizina Mazowiecka: okolice Warszawy (MORDVILKO 1901, 1929), Tomczyce pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1962b); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806).

Europa, zachodnia Syberia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje pod korą pni topoli — *Populus nigra* L. i wierzy — *Salix alba* L., zawsze nad powierzchnią ziemi i jest stale odwiedzany przez mrówki.

47. *Stomaphis quercus* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis quercus* LINNAEUS, 1758.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Bielinek pow. Chojna (SZELEGIEWICZ 1967a); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: okolice Warszawy (MORDVILKO 1929, SZELEGIEWICZ 1962b, 1967a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Wyżyna Małopolska: Chroberz pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje w szczelinach kory różnych drzew liściastych z rzędu *Fagales*, zwykle tuż nad powierzchnią ziemi i jest odwiedzany zawsze przez mrówki. U nas znaleziony na roślinach: *Quercus sessilis* EHRH., *Quercus robur* L., *Betula pubescens* EHRH., *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN. i *Acer platanoides* L.

Tribus: *TRAMINI* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Genus: *Protrama* BAKER, 1920.

48. *Protrama flavescens* (KOCH, 1856).

*Trama flavescens* KOCH, 1856.

*Trama radialis*: MORDVILKO, 1896, partim.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1896, 1901, SZELEGIEWICZ 1962b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek prawdopodobnie holocykliczny. Żyje na korzeniach roślin złożonych z grupy *Anthemideae*, zawsze odwiedzany przez mrówki. U nas znaleziony na bylicy pospolitej — *Artemisia vulgaris* L.

49. *Protrama longitarsus* (FERRARI, 1872).

*Lachnus longitarsus* FERRARI, 1872.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Grodzisko pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1962b, 1964b).

Szeroko rozmieszczony w Europie, lecz do niedawna mylony z innymi gatunkami.

Gatunek prawdopodobnie holocykliczny. Żyje na korzeniach bylicy polnej — *Artemisia campestris* L., zawsze w towarzystwie mrówek.

50. *Protrama ranunculi* (DEL GUERCIO, 1909).

*Trama ranunculi* DEL GUERCIO, 1909.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f, 1962b); Nizina Mazowiecka: Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w całej Europie.

Gatunek prawdopodobnie holocykliczny. Żyje na korzeniach jaskra — *Ranunculus repens* L., zwykle nad brzegami wód. Kolonie tego gatunku nie są odwiedzane przez mrówki.

Genus: *Neotrama* BAKER, 1920.

—. *Neotrama caudata* (DEL GUERCIO, 1909).

*Trama caudata* DEL GUERCIO, 1909.

?*Trama radialis*: MORDVILKO, 1896, partim.

Nizina Mazowiecka: okolice Warszawy (MORDVILKO 1896).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Występowanie tego gatunku w Polsce sugerują jedynie rośliny żywicielskie, jakie podaje MORDVILKO dla gatunku «*Trama radicis*». Ponieważ występuje on zarówno w Niemczech jak i w ZSRR, występowanie jego w Polsce jest możliwe. Jednak zaliczenie go do naszej fauny wymaga jeszcze potwierdzenia.

51. *Neotrama maritima* EASTOP, 1953.

*Neotrama caudata maritima* EASTOP, 1953.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, 1962b).

Znany dotąd jedynie z Anglii, Holandii i Polski; prawdopodobnie rozmieszczony w całej Europie, lecz nie odróżniany od poprzedniego gatunku.

Prawdopodobnie holocykliczny. Żyje na korzeniach różnych roślin złożonych, między innymi na cykorii — *Cichorium intybus* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są często przez mrówki.

Genus: *Trama* HEYDEN, 1837.

52. *Trama centaureae* BÖRNER, 1940.

Nizina Mazowiecka: Warszawa, Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Szeroko rozmieszczony w Europie, lecz nie odróżniany od innych gatunków.

Gatunek holocykliczny, żyje na korzeniach chabra nadreńskiego — *Centaurea rhenana* BOR., zawsze odwiedzany przez mrówki. Na innych chabrach nie występuje.

53. *Trama rara* MORDVILKO, 1908.

*Trama oculata* GILLETTE et PALMER, 1930.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1935).

Europa, Syberia, Japonia; Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny, żeruje na korzeniach mniszka lekarskiego — *Taraxacum officinale* WEB. i odwiedzany jest zawsze przez mrówki.

54. *Trama troglodytes* HEYDEN, 1837.

*Trama pubescens* KOCH, 1856.

*Trama mordvilkoii* BÖRNER, 1940.

*Trama voigti* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, 1896, 1901, 1929, SZELEGIEWICZ 1962b), Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Górny: Dąbrowa Górnicza (MORDVILKO 1895, 1896, 1901); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska (JUDENKO 1930); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930, HÄRDTL 1953, SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: Mała Krokiew (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Syberia.

Gatunek holocykliczny. Oligofag żyjący na korzeniach różnych roślin z ro-

dziny złożonych. Kolonie tej mszycy zawsze odwiedzane są przez mrówki. U nas znaleziony na następujących roślinach: *Artemisia vulgaris* L., *Artemisia campestris* L., *Achillea millefolium* L., *Leucanthemum uliginosum* L., *Centaurea scabiosa* L., *Sonchus arvensis* L., *Sonchus oleraceus* L., *Lapsana communis* L., *Taraxacum officinale* WEB., *Cichorium intybus* L., *Cirsium arvense* (L.) SCOP., *Arctium tomentosum* MILL. i *Helianthus tuberosus* L.

Subfamilia: *Pemphiginae* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Tribus: *ERIOSOMATINI* BAKER, 1920.

Genus: *Eriosoma* LEACH, 1818.

*Myzoxylus* BLOT, 1824.

*Schizoneura* HARTIG, 1837.

55. *Eriosoma lanigerum* (HAUSMANN, 1802).

*Aphis lanigera* HAUSMANN, 1802.

*Coccus mali* BINGLEY, 1803.

*Myzoxylus laniger*: TRZEBIŃSKI, 1916a.

Pobrzeże Bałtyku (ZAWADZKA 1962); Pojezierze Pomorskie (ZAWADZKA 1962); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (TRZEBIŃSKI 1916a, 1916b, MINKIEWICZ 1922, 1935a, 1935b, STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, SZULCZEWSKI 1933, URBAŃSKI 1935, ZAWADZKA 1962, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (TRZEBIŃSKI 1916a, 1916b, MINKIEWICZ 1922, 1935a, 1935b, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, ZAWADZKA 1962, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (MINKIEWICZ 1922); Śląsk Dolny (ZAWADZKA 1962, KARCZEWSKA 1964); Śląsk Górny (TRZEBIŃSKI 1916b, MINKIEWICZ 1922, 1935a, 1935b, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, ZAWADZKA 1962); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska (MINKIEWICZ 1922, 1935a, 1935b, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, ZAWADZKA 1962); Wyżyna Małopolska (TRZEBIŃSKI 1916a, MINKIEWICZ 1922, 1935a, 1935b, STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, ZAWADZKA 1962); Góry Świętokrzyskie (TRZEBIŃSKI 1916a, RUSZKOWSKI 1935b); Wyżyna Lubelska (MINKIEWICZ 1922); Nizina Sandomierska (KRASUCKI 1925, MINKIEWICZ 1935a, 1935b, RUSZKOWSKI 1935b, ZAWADZKA 1962); Sudety Zachodnie (ZAWADZKA 1962); Beskid Zachodni (MINKIEWICZ 1935b, RUSZKOWSKI 1935b, ZAWADZKA 1962); Kotlina Nowotarska (RUSZKOWSKI 1935b); Beskid Wschodni (RUSZKOWSKI 1935b).

Gatunek kosmopolityczny, pochodzenia nearktycznego; do Europy zawleczony na przełomie XVIII i XIX wieku.

Anholocykliczny, żeruje na korze pnia i gałęzi oraz na korzeniach jabłoni — *Malus domestica* BORB., bardzo rzadko i raczej wyjątkowo na głogu, gruszy i innych gatunkach z podrodziny *Pomoideae*. W Polsce występuje prawie na całym obszarze, szczególnie w jej południowo-zachodniej części. Brak go prawdopodobnie całkowicie w górach i północno-wschodnich regionach kraju. Północno-wschodnia granica jego zasięgu przebiega u nas na linii Stargard Gdański—Ostrołęka—Siemiatycze.

Szkodnik jabłoni.

56. *Eriosoma lanuginosum* (HARTIG, 1841).

*Schizoneura lanuginosa* HARTIG, 1841.

*Schizoneura piri*: MORDVILKO, 1909c.

Pobrzeże Bałtyku (BRISCHKE 1882, URBAŃSKI 1947); Pojezierze Pomorskie (NAWOJSKA 1957); Pojezierze Mazurskie (SZULCZEWSKI 1936, MICHNO-ZATORSKA 1966, HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HIERONYMUS 1890, SZULCZEWSKI 1928, 1931c, 1953, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, 1909c, ŻMUDA 1913, TRZEBIŃSKI 1916a, KONOPACKA 1921, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935a, 1935b, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (RUSZKOWSKI 1933); Puszcza Białowiecka (MORDVILKO 1909c, 1929, 1935); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890, TÓTH 1933); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska (ŻMUDA 1913); Wyżyna Małopolska (JUDENKO 1930, STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, MOWSZOWICZ 1961); Góry Świętokrzyskie (MOESZ 1919); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930, KÉLER 1935a); Nizina Sandomierska (HUCULAK 1967b); Beskid Wschodni (HUCULAK 1967b).

Szeroko rozmieszczony w zachodniej Palearktyce; występowanie w Ameryce Północnej wymaga potwierdzenia.

Gatunek holocykliczny, różnodomny. Migruje z wiązków na korzenie gruszy. Na wiązach powoduje powstawanie wielkich, workowatych wyrostki na liściach. Występuje przeważnie nad brzegami wód na wiązach polnym — *Ulmus campestris* L., zwłaszcza na jego odmianie korkowej — *Ulmus campestris* var. *suberosa* EHRH. Jedynie GAWINOWA podała go z wiązki szypułkowej — *Ulmus laevis* POLL., a HIERONYMUS z wiązki górskiego — *Ulmus scabra* MILL. Z korzeni gruszy podał ten gatunek u nas tylko MORDVILKO.

Przy masowym pojawie szkodzi wiązom; jako szkodnik gruszy ma znaczenie jedynie w szkółkach.

57. *Eriosoma patchae* (BÖRNER et BLUNCK, 1916).

*Schizoneura patchae* BÖRNER et BLUNCK, 1916.

*Schizoneura ulmosedens* MARCHAL, 1919.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie: Nadleśnictwo Łuków (KAPUŚCIŃSKI 1936).

Szeroko rozmieszczony w Europie; podawany także z Azji, lecz dane te odnoszą się do innego gatunku.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wiązków — *Ulmus campestris* L. i *Ulmus scabra* MILL. na korzenie starca. Na wiązach powoduje powstawanie bardzo charakterystycznych deformacji. U nas nie był do niedawna odróżniany od gatunku następnego.

58. *Eriosoma ulmi* (LINNAEUS, 1758).

*Chermes ulmi* LINNAEUS, 1758.

*Schizoneura fodiens* BUCKTON, 1881.

*Schizoneura grossulariae* TASCHENBERG, 1887.

*Schizoneura soror*: RIECH, 1927.

Pobrzeże Bałtyku (BRISCHKE 1882, SZULCZEWSKI 1931a, URBAŃSKI 1947, MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Pomorskie (RÜBSAAMEN 1901, NAWOJSKA 1957, JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Mazurskie (RIECH 1927, HUCULAK 1965a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HIERONYMUS 1890, HELLWIG 1897, TRZEBIŃSKI 1916a, SZULCZEWSKI 1931c, 1933, 1953, RUSZKOWSKI 1933, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1961f, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, TRZEBIŃSKI 1916a, 1916b, KONOPACKA 1921, RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, GAWINOWA 1935, JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (TRZEBIŃSKI 1916a, KAPUŚCIŃSKI 1936); Puszcza Białowieska (MORDVILKO 1909c); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890); Wzgórza Trzebnickie (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska (NIEZABITOWSKI 1905, MINKIEWICZ 1935a, KÉLER 1935b); Wyżyna Małopolska (MOWSZOWICZ 1961); Góry Świętokrzyskie (MOESZ 1919); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI 1933); Sudety Zachodnie (HIERONYMUS 1890); Kotlina Nowotarska (ŻMUDA 1913, SZULCZEWSKI 1930).

Szeroko rozmieszczony w całej Holarktyce.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wiązków na korzenie porzeczek i agrestu. Na wiązach — *Ulmus campestris* L., *Ulmus scabra* MILL. i rzadziej na *Ulmus laevis* POLL., powoduje powstawanie charakterystycznych deformacji liści. Jako żywiciela wtórni znane są w Polsce następujące rośliny: *Ribes aureum* PURSH, *Ribes rubrum* L., *Ribes alpinum* L., *Ribes nigrum* L. i *Ribes grossularia* L.

Szkodnik porzeczek; przy masowym pojawie wyrządza również szkody wiązom.

Genus: *Colopha* MONELL, 1877.

59. *Colopha compressa* (KOCH, 1856).

*Schizoneura compressa* KOCH, 1856.

Pobrzeże Bałtyku (SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Pomorskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie (RIECH 1927, HUCULAK 1965a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HIERONYMUS 1890, ŻMUDA 1913, SZULCZEWSKI 1931c, 1933, 1953, RUSZKOWSKI 1933, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, 1935, RUSZKOWSKI 1933, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (RUSZKOWSKI 1933); Puszcza Białowieska (MORDVILKO 1909c, 1929, 1935); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890, TÓTH 1933); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1929, 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska (ŻMUDA 1913); Wyżyna Małopolska (KONOPACKA 1921, KÉLER 1935a);

Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI 1933); Sudety Zachodnie (HIERONYMUS 1890); Kotlina Nowotarska (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wiązków — *Ulmus laevis* POLL., wyjątkowo *Ulmus campestris* L. i *Ulmus scabra* MILL., na korzenie różnych turzyc (*Carex* L. sp.). Na wiązach powoduje powstawanie charakterystycznych wyrosli.

Genus: *Kaltenbachiella* SCHOUTEDEN, 1906b.

*Gobaishia* MATSUMURA, 1917a.

60. *Kaltenbachiella pallida* (HALIDAY, 1838).

*Byrsocrypta pallida* HALIDAY, 1838.

*Aphis alba* RATZEBURG, 1844.

*Rhizobius menthae* PASSERINI, 1860.

Pobrzeże Bałtyku (URBAŃSKI 1947); Pojezierze Pomorskie (HIERONYMUS 1890); Pojezierze Mazurskie (SZULCZEWSKI 1928); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (SZULCZEWSKI 1928, 1931c, 1953, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (KONOPACKA 1921); Puszcza Białowiecka (MORDVILKO 1909c, 1929, 1935); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Małopolska (SZELEGIEWICZ 1964b).

Szeroko rozmieszczony w Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wiązków na korzenie roślin wargowych. Na wiązach, głównie na wiązku pospolitym — *Ulmus campestris* L., rzadko wiązku górskim — *Ulmus scabra* MILL. i tylko wyjątkowo na wiązku szypułkowym — *Ulmus laevis* POLL., powoduje powstawanie charakterystycznych wyrosli. Jako wtórną roślinę żywicielską zanotowano u nas *Mentha longifolia* (L.) HUDS.

Genus: *Tetraneura* HARTIG, 1841.

*Byrsocrypta*: FITCH, 1856, nec HALIDAY, 1838.

*Amycla* KOCH, 1856.

*Endeis* KOCH, 1856.

61. *Tetraneura ulmi* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis ulmi* LINNAEUS, 1758.

*Aphis gallarum* GMELIN, 1790.

*Coccus zae-maydis* DUFOUR, 1824.

*Tetraneura ulmifoliae* BAKER, 1920.

Pobrzeże Bałtyku (BRISCHKE 1882, SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Pomorskie (HIERONYMUS 1890, RÜBSAAMEN 1901, NAWOJSKA 1957, MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Mazurskie (RUSZKOWSKI 1933, SZULCZEWSKI 1933, 1936, KÉLER 1935b, SZELEGIEWICZ 1961c, HUCULAK 1965a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HIERONYMUS 1890, TRZEBIŃSKI 1916a, SZULCZEWSKI 1928, 1930, 1931c, 1953, STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935b, URBAŃSKI

1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, 1914, 1935, TRZEBIŃSKI 1916a, 1916b, MOESZ 1919, KONOPACKA 1921, RUŻKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935a, 1935b, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (TRZEBIŃSKI 1916a, RUSZKOWSKI 1933, KAPUŚCIŃSKI 1936); Puszcza Białowiecka (MORDVILKO 1909c, 1935); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890, TÓTH 1933); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska (NIEZABITOWSKI 1905, ŻMUDA 1913); Wyżyna Małopolska (MOESZ 1919, STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935a, MOWSZOWICZ 1961, SZELEGIEWICZ 1964b); Góry Świętokrzyskie (MOESZ 1919); Wyżyna Lubelska (TRZEBIŃSKI 1916a, JUDENKO 1930, SZELEGIEWICZ 1967a); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806, HIERONYMUS 1890, HARNISCH 1926); Kotlina Nowotarska (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni (KÉLER 1935a, HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Palearktyce; zawleczony do Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z różnych wiązów — *Ulmus campestris* L., *Ulmus scabra* MILL., rzadziej z *Ulmus laevis* POLL. na korzenie różnych gatunków traw: *Agropyron repens* (L.) P. B., *Calamagrostis* (L.) ROTH, *Festuca ovina* L., *Echinochloa crus-galli* (L.) P. B., *Hordeum vulgare* L., *Poa annua* L. i *Triticum vulgare* VILL. Na wiązach wytwarza charakterystyczne wyrośla na blaszkach liściowych.

Podawany jako szkodnik wiązów i zbóż.

a) varietas *personata* BÖRNER, 1950.

*Pemphigus caeruleus*: MORDVILKO, 1896, 1897.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1896, 1897); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Szeroko rozmieszczona w całej Europie.

Rośliny żywicielskie i biologia jak u formy typowej, od której różni się jedynie w pokoleniu migrantes. U nas notowana z wiązu polnego — *Ulmus campestris* L. i korzeni *Avena sativa* L., *Eragrostis elegans* L. i *Lolium perenne* L.

Tribus: *PEMPHIGINI* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Subtribus: *PROCIPHILINA* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Genus: *Patchiella* TULLGREN, 1925.

62. *Patchiella reaumuri* (KALTENBACH, 1843).

*Schizoneura reaumuri* KALTENBACH, 1843.

Śląsk Górny: Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929).

Europa, w środkowej Europie sporadycznie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z lipy — *Tilia cordata* MILL.



na podziemne części obrazków plamistych. Na lipie powoduje skręcanie się ogonków liściowych i zbijanie się liści w luźne gniazda. Kolonie tej mszycy odwiedzane są na lipie przez mrówki.

Genus: *Asiphum* KOCH, 1856.

63. *Asiphum tremulae* (LINNAEUS, 1761).

*Aphis tremulae* LINNAEUS, 1761.

*Asiphum populi*: WEIGEL, 1806, BRISCHKE, 1882, partim.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdańska (BRISCHKE 1882); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806).

Północna Europa, w środkowej Europie tylko sporadycznie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z osiki — *Populus tremula* L. na korzenie świerków. Na osice powoduje zbijanie się liści w luźne gniazda i jest odwiedzany przez mrówki.

64. *Asiphum varsoviense* (MORDVILKO, 1895).

*Pemphigus varsoviensis* MORDVILKO, 1895.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa — locus typicus! (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Polska, Węgry, Bułgaria; Zakaukazie, Syberia.

Gatunek holocykliczny i prawdopodobnie różnodomny. Migruje z topoli białej — *Populus alba* L. na nie znanego dotąd żywiciela wtórnego. Na topoli powoduje podobne zniekształcenia jak gatunek poprzedni.

Genus: *Pachypappa* KOCH, 1856.

65. *Pachypappa marsupialis* KOCH, 1856.

Puszcza Białowieża: Białowieża (MORDVILKO 1929).

Syberia, Mongolia; w Europie rozmieszczenie typu borealno-alpejskiego.

Gatunek holocykliczny o nie znanym bliżej cyklu rozwojowym. Prawdopodobnie różnodomny. Żyje wiosną na topoli czarnej — *Populus nigra* L. w dużych, od dołu szeroko otwartych wypuklinach liści.

66. *Pachypappa vesicalis* KOCH, 1856.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowieża: Białowieża (MORDVILKO 1929).

Szeroko rozmieszczony w Europie, zwłaszcza na południu.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z topoli białej — *Populus alba* L. na korzenie świerków i sosny. Na topoli powoduje podobne deformacje liści jak *Asiphum varsoviense* (MORDV.).

Genus: *Pachypappella* BAKER, 1920.

*Gootiella* TULLGREN, 1925.

67. *Pachypappella alba* (SHAPOSHNIKOV, 1952).

*Gootiella alba* SHAPOSHNIKOV, 1952.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Wschodnia Europa, Kazachstan.

Gatunek holocykliczny i prawdopodobnie jednodomny. Żeruje na końcach pędów i na liściach topoli białej — *Populus alba* L., nie powodując powstawania widocznych deformacji. W lecie kolonie tej mszycy składają się wyłącznie z bezskrzydłych dzieworódek.

68. *Pachypappella tremulae* (TULLGREN, 1925).

*Gootiella tremulae* TULLGREN, 1925.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Gatunek borealny, znany poza Polską tylko ze Szwecji i Finlandii.

Biologia bliżej nie znana, prawdopodobnie holocykliczny i różnodomny, ale żywiciel wtórny nie jest znany. Żyje wiosną w dużych, workowatych wypuklinach liści osiki — *Populus tremula* L.

Genus: *Prociphilus* KOCH, 1856.

*Stagona* KOCH, 1856.

*Holzneria* LICHTENSTEIN, 1875.

69. *Prociphilus bumeliae* (SCHRANK, 1801).

*Aphis bumeliae* SCHRANK, 1801.

Pojezierze Mazurskie (RIECH 1927); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, 1909c, SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowiecka: Białowieża (MORDVILKO 1909c, 1935); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Góra Splawa pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a); Bieszczady: Dwernik pow. Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1967a).

Na podstawie wyrośli podany ponadto z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (SZULCZEWSKI 1928, 1950, NAWOJSKA 1957), Niziny Mazowieckiej (GAWINOWA 1936), Podlasia (KAPUŚCIŃSKI 1936) i Śląska Górnego (SZULCZEWSKI 1931b); dane te nie są jednak pewne, gdyż deformacje powodowane żerowaniem tych mszyc nie różnią się zbytnio od deformacji wywoływanych przez gatunek następny.

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Kaukazie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Wiosną żyje na jesionie — *Fraxinus excelsior* L. powodując zbijanie się liści w bardzo luźne gniazda, wyjątkowo także na liściach lilaku — *Syringia vulgaris* L. i ligustrze. Latem migruje na korzenie jodły — *Abies alba* MILL.

70. *Prociphilus fraxini* (GEOFFROY, 1762).

*Aphis fraxini* GEOFFROY, 1762.

*Pemphigus poschingeri* HOLZNER, 1874.

*Prociphilus nidificus* LÖW, 1882.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska (STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1909c, 1935, RUSZKOWSKI 1933, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (KAPUŚCIŃSKI 1936); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890); Wzgórza Trzebnickie (HIERONYMUS 1890); Wyżyna Małopolska (MOESZ 1919, STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, 1935c); Wyżyna Lubelska (MORDVILKO 1935); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806, HIERONYMUS 1890); Kotlina Nowotarska (ZABŁOCKI 1922, SZULCZEWSKI 1930).

Pewne są jedynie dane MORDVILKI i SZELEGIEWICZA; dane z piśmiennictwa z zakresu ochrony roślin są wątpliwe, gdyż inni autorzy nie wymieniają w swych pracach gatunku poprzedniego, który jest znacznie pospolitszy u nas. Natomiast dane zoocecydiologiczne są w tym przypadku raczej wiarygodne.

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Kaukazie; u nas znacznie rzadszy od poprzedniego gatunku.

Biologia i rośliny żywicielskie jak u poprzedniego gatunku. Na jesionie powoduje powstawanie nieco silniejszych zniekształceń.

71. *Prociphilus pini* (BURMEISTER, 1835).

*Rhizobius pini* BURMEISTER, 1835.

*Prociphilus crataegi* TULLGREN, 1909.

Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Piławki pow. Ostróda (HUCULAK 1967b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Szeroko rozmieszczony w Europie; wszędzie stosunkowo rzadko spotykany.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z głogu — *Crataegus oxyacantha* L. na korzenie sosny. Na głogu deformuje wiosną nieznacznie blaszki liściowe.

72. *Prociphilus xylostei* (DE GEER, 1773).

*Aphis xylostei* DE GEER, 1773.

*Pemphigus lonicerae* HARTIG, 1841.

*Prociphilus tataricae* RUPAJS, 1961.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (KÉLER 1935b), Olsztyn, Mikołajki (HUCULAK 1965c); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań i okolice (SZULCZEWSKI 1928, RUSZKOWSKI 1933, URBAŃSKI 1935), Dybowo pow. Toruń (NAWOJSKA 1957), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowieża: Białowieża (MORDVILKO 1909c); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (KÉLER 1935b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Tatry: Dolina Strążyska (ŻMUDA 1913), Ścieżka nad Regłami (SZULCZEWSKI 1930).

Szeroko rozmieszczony w całej Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wiciokrzewów — *Lonicera xylosteum* L., *Lonicera tatarica* L. i *Lonicera nigra* L. na korzenie świerka — *Picea excelsa* (LAM.) LK. Na wiciokrzewach żyje zarówno w zwiniętych liściach, jak też na gałązkach i młodych pędach.

Genus: *Mimeuria* BÖRNER, 1952.

73. *Mimeuria ulmiphila* (DEL GUERCIO, 1917).

*Neorhizobius ulmiphilus* DEL GUERCIO, 1917.

*Paraprociphilus ucrainensis* MAMONTOVA, 1955.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań i okolice (KRZYWIEC-RAJSKA 1957, KRZYWIEC 1962), Toruń (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Gatunek szeroko rozmieszczony w Europie, z wyjątkiem jej części północnej.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje fakultatywnie z klonu polnego — *Acer campestre* L. na korzenie wiązu polnego — *Ulmus campestris* L. Na klonie powoduje zbijanie się liści wierzchołkowych w luźne gniazda i jest odwiedzany przez mrówki. Na korzeniach wiązu prawdopodobnie także anholocyklicznie.

Subtribus: *PEMPHIGINA* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Genus: *Thecabius* KOCH, 1856.

*Bucktonia* LICHTENSTEIN, 1886.

74. *Thecabius affinis* (KALTENBACH, 1843).

*Pemphigus affinis* KALTENBACH, 1843.

*Pemphigus ranunculi* KALTENBACH, 1843.

*Pemphigus affinis* (!): HELLWIG, 1897.

*Chaitophorus leucomelas*: SZULCZEWSKI, 1931c, 1933, 1936.

Pobrzeże Bałtyku (BRISCHKE 1882, MOSZYŃSKA 1931, SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Mazurskie (RIECH, 1927, BERLIŃSKI 1962, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HIERONYMUS 1890, HELLWIG 1897, SZULCZEWSKI 1928, 1931c, 1953, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, 1901, 1935, TRZEBIŃSKI 1916b, MOESZ 1919, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935a, 1935b, GAWINOWA 1936, SZULCZEWSKI 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowieska (MORDVILKO 1909c, 1935); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1929, 1931b); Wyżyna Małopolska (KÉLER 1935b); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930); Beskid Zachodni (NIEZABITOWSKI 1905); Kotlina Nowotarska (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z topoli — *Populus nigra* L. i *Populus italica* MNCH., rzadko z *Populus euamericana* GUIM. na jaskier — *Ranunculus repens* L. Na topoli założycielka rodu żyje w zagiętym ku dołowi brzegu liścia, a jej potomstwo na czubkach pędów w liściach złożonych wzdłuż nerwów. W przypadku gradacji powoduje szkody.

Genus: *Pemphigus* HARTIG, 1837.

*Byrsocrypta* HALIDAY, 1838.

— *Pemphigus borealis* TULLGREN, 1909.

Nizina Mazowiecka: Warszawa-Rakowiec (KAPUŚCIŃSKI 1947).

Szeroko rozmieszczony na Syberii i w Mongolii. Wraz z rośliną zawleczony do Europy: Szwecja, Karelska ASRR.

Powoduje powstawanie na topoli laurolistnej podobnych wyrosli jak *Pemphigus lichtensteini* TULLGR. Cykl życiowy nie znany. U nas znaleziono jedynie wyrosle na *Populus berolinensis* DIPP. (mieszaniec *Populus laurifolia* LDB. × *Populus italica* MNCH.). Występowanie w Polsce wymaga więc jeszcze potwierdzenia. BÖRNER (1952) podaje mylnie jako roślinę żywicielską tego gatunku topole czarną.

75. *Pemphigus bursarius* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis bursaria* LINNAEUS, 1758.

*Pemphigus lactucarius* PASSERINI, 1856.

*Pemphigus pyriformis* LICHTENSTEIN, 1886.

Pobrzeże Bałtyku (MOSZYŃSKA 1931, SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Mazurskie (HUCULAK 1966a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HIERONYMUS 1890, SZULCZEWSKI 1928, 1931c, 1953, KÉLER 1935b, RUSZKOWSKI 1935a, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1961f, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, 1935, MOESZ 1919, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935a, 1935b, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, KAMIŃSKA 1964, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (RUSZKOWSKI 1933); Puszcza Białowiecka (MORDVILKO 1935); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1931b, KÉLER 1935b); Wyżyna Małopolska (MOWSZOWICZ 1961); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930); Beskid Zachodni (NIEZABITOWSKI 1905); Kotlina Nowotarska (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z topoli czarnej — *Populus nigra* L. i topoli włoskiej — *Populus italica* MNCH. na korzenie roślin złożonych — *Lactuca sativa* L., rzadziej innych — *Daucus carota* L., *Brassica oleracea* L. Na topoli powoduje powstawanie workowatych lub gruszkowatych wyrosli na ogonkach liściowych lub wyjątkowo u nasady liścia względnie na młodych pędach.

Notowany jako szkodnik sałaty.

76. *Pemphigus fuscicornis* (KOCH, 1856).

*Amycla fuscicornis* KOCH, 1856.

*Smynthuroides betae*: RUSZKOWSKI i OPYRCHAŁOWA, 1960, partim.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Szczecina (SZELEGIEWICZ 1965); Nizina Mazowiecka: Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1965); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (RUSZKOWSKI i OPYRCHAŁOWA 1960).

Gatunek o nie ustalonym rozmieszczeniu; prawdopodobnie w całej Europie.

Biologia i cykl życiowy nie znane. Być może jest to gatunek różnodomny, gdyż jesienią pojawiają się w koloniach masowo samice seksuparne. Żyje na korzeniach buraka cukrowego — *Beta vulgaris* L., komosy białej — *Chenopodium album* L. i rumianku pospolitego — *Matricaria chamomilla* L.

Stanowisko systematyczne tego gatunku nie jest pewne. Mimo wysuwanych przypuszczeń nie jest on identyczny ani z *Pemphigus bursarius* (L.), ani z północnoamerykańskim gatunkiem *Pemphigus betae* DOANE, 1900. Niewykluczone, że chodzi tu o eksules któregoś z gatunków o nie znanym cyklu rozwojowym. Nie są dotąd znane eksules *Pemphigus lichtensteini* TULLGR., *Pemphigus populi* COURCHET, 1879, i *Pemphigus vesicarius* PASSERINI, 1861.

77. *Pemphigus lichtensteini* TULLGREN, 1909.

*Pemphigus bursarius*: MORDVILKO, 1895.

*Pemphigus pyriformis*: MORDVILKO, 1901, 1909c.

*Pemphigus borealis*: MICHNO-ZATORSKA, 1966.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Włocławek (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a), Otwock (MORDVILKO 1895), Tłuszcz pow. Radzymin (GAWINOWA 1936), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowiecka: Białowieża (MORDVILKO 1909c); Wyżyna Lubelska: Puławy (MORDVILKO 1901); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w zachodniej Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i prawdopodobnie różnodomny, ale żywiciel wtórny nie jest znany. Żyje na topoli czarnej — *Populus nigra* L. w dużych, workowatych wyroślach na zdrewniałych gałązkach.

78. *Pemphigus phenax* BÖRNER et BLUNCK, 1916.

*Pemphigus dauci*: BÖRNER, 1952, nec GOUREAU, 1867.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Prawdopodobnie szeroko rozmieszczony w całej Europie, ale do niedawna nie odróżniany od gatunku następnego.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z topoli czarnej — *Populus nigra* L. i topoli włoskiej — *Populus italica* MNCH. na korzenie marchwi — *Daucus carota* L. Na topolach powoduje powstawanie wyrosli podobnych do wyrosli wywoływanych przez *Pemphigus populinigrae* (SCHRK.).

79. *Pemphigus populinigrae* (SCHRANK, 1801).

*Aphis populi-nigrae* SCHRANK, 1801.

*Aphis filaginis* BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

*Pemphigus gnaphalii* KALTENBACH, 1843.

*Pemphigus ovato-oblongus*: HIERONYMUS, 1890, MORDVILKO, 1909c.

*Pemphigus marsupialis*: MORDVILKO, 1895, 1901, NIEZABITOWSKI, 1905, KONOPACKA, 1921.

*Pemphigus bursarius*: BRISCHKE, 1882, partim, SZULCZEWSKI, 1953, partim.

Pobrzeże Bałtyku (BRISCHKE 1882, SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Pomorskie (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie (RIECH 1926, HUCULAK 1965a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HIERONYMUS 1890, SZULCZEWSKI 1928, 1931c, 1933, 1950, 1953, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, 1901, TRZEBIŃSKI 1916a, 1916b, MOESZ 1919, KONOPACKA 1921, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935a, 1935b, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowiecka (MORDVILKO 1909c, 1935); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890, TÓTH 1933); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1929, 1931b); Wyżyna Małopolska (MOWSZOWICZ 1961); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (HIERONYMUS 1890); Beskid Zachodni (NIEZABITOWSKI 1905).

Szeroko rozmieszczony w całej Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z topoli czarnej — *Populus nigra* L. i topoli włoskiej — *Populus italica* MNCH. na nadziemne części szarotki — *Gnaphalium uliginosum* L. i *Gnaphalium silvaticum* L. oraz niciennicy — *Filago arvensis* L. Na topoli żyje w podłużnych, czerwono zabarwionych wyroślach osadzonych na blaszce liściowej wzdłuż głównego nerwu.

Część danych z piśmiennictwa zooecydiologicznego, opartych na wyroślach na topoli jest niepewna, gdyż odnosić się może do innych, dawniej nie odróżnianych gatunków, które żyją w prawie identycznych wyroślach.

— *Pemphigus protospirae* LICHTENSTEIN, 1886.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: okolice Poznania (SZULCZEWSKI 1928, URBAŃSKI 1935), Toruń (NAWOJSKA 1957); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b).

Europa, Bliski Wschód, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z topoli czarnej — *Populus nigra* L. i topoli włoskiej — *Populus italica* MNCH. na rosnące w wodzie rośliny baldaszkowate. Na topoli żyje w wyroślach powstałych ze spiralnie skręconych ogonków liściowych.

Dane zooecydiologiczne i «ochraniarskie» są wątpliwe, gdyż wyrosłe tego gatunku nie różni się od wyrosła *Pemphigus spirothecae* PASS. Dawni specjaliści odróżniali wyrosła obu gatunków w oparciu o takie cechy jak lewo- lub prawoskrętność wyrosła, co nie odpowiada prawdzie. Ponieważ nie znalazł go u nas w ciągu prawie 80 lat żaden z pracujących w kraju afidologów, należy uznać występowanie tego gatunku u nas za wątpliwe.

80. *Pemphigus spirothecae* PASSERINI, 1860.

*Pemphigus bursarius*: BRISCHKE, 1882, partim.

Pobrzeże Bałtyku (BRISCHKE 1882, SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Pomorskie (HIERONYMUS 1890, RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie (RIECH 1927, MICHNO-ZATORSKA 1966, HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (TRZEBIŃSKI 1916a, SZULCZEWSKI 1931c, 1950, 1953, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, 1901, TRZEBIŃSKI 1916a, 1916b, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (TRZEBIŃSKI 1916a); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890, TÓTH 1933); Wyżyna Małopolska (MOWSZOWICZ 1961); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI 1933); Nizina Sandomierska (HUCULAK 1967a); Sudety Zachodnie (HIERONYMUS 1890); Beskid Zachodni (NIEZABITOWSKI 1905).

Gatunek szeroko rozmieszczony w Europie.

Holocykliczny i jednodomny. Żyje w wyrosłach podobnych do wyrosli poprzedniego gatunku na topoli czarnej — *Populus nigra* L., topoli włoskiej — *Populus italica* MNCH., rzadziej na innych topolach — *Populus berolinensis* DIPP. Wyrośla opuszcza dopiero bardzo późną jesienią.

W przypadkach gradacji szkodzi topolom.

Tribus: *FORDINI* MORDVILKO, 1914.

Genus: *Paracletus* HEYDEN, 1837.

81. *Paracletus cimiciformis* HEYDEN, 1837.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Otwock (MORDVILKO 1895, 1901, 1935), Warszawa, Podkowa Leśna pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w zachodniej Palearktyce.

U nas anholocykliczny. Żyje na korzeniach traw — *Festuca ovina* L. i *Bromus inermis* LEYSS. zawsze odwiedzany przez mrówki z gatunku *Tetramorium caespitum* (L.).

Genus: *Hemitrama* MORDVILKO, 1921.

82. *Hemitrama bykovi* MORDVILKO, 1921.

Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1929, 1935).

Włochy, Polska, Ukraina, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek anholocykliczny. Żyje na korzeniach traw: *Setaria* P. B. sp., *Poa* L. sp., *Festuca* L. sp. i *Calamagrostis epigeios* (L.) ROTH.



Genus: *Forda* HEYDEN, 1837.

Subgenus: *Forda* s. str.

83. *Forda (Forda) formicaria* HEYDEN, 1837.

*Forda formicaria viridis* MORDVILKO, 1935

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, 1935, SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Tatry: Krokiew (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Palearktyce.

U nas anholocykliczny, żyje na korzeniach różnych traw: *Festuca ovina* L., *Dactylis glomerata* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zwykle przez mrówki.

Subgenus: *Pentaphis* HORVÁTH, 1896.

84. *Forda (Pentaphis) dactylidis* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Środkowa Europa: Niemcy, Polska, Austria.

Gatunek anholocykliczny, monofag na kupkówcę — *Dactylis glomerata* L. Gatunek słabo poznany i wymagający nowych badań.

85. *Forda (Pentaphis) marginata* KOCH, 1856.

*Tychea trivialis* PASSERINI, 1860.

*Pentaphis pawlowae* MORDVILKO, 1901.

*Forda polonica* MORDVILKO, 1921.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1901, 1921, 1935, SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Bliskim Wschodzie.

Gatunek anholocykliczny, żyje na korzeniach traw: *Festuca ovina* L., *Poa pratensis* L., *Bromus mollis* L. Kolonie tej mszycy zawsze odwiedzane są przez mrówki.

— *Forda (Pentaphis) mokrzeckyi* MORDVILKO, 1921.

BÖRNER (1952) pisze, że gatunek ten został opisany z Polski. MORDVILKO (1921) nie podaje jednak miejsca znalezienia tego gatunku. Jego występowanie w Polsce i jego odrębność wymagają potwierdzenia.

— *Forda (Pentaphis) hirsuta* MORDVILKO, 1928.

*Forda follicularia*: MORDVILKO, 1935, nec PASSERINI, 1856.

*Forda (Pentaphis) mordvilkoii* BÖRNER, 1950.

MORDVILKO (1935) omawiając rozmieszczenie tego gatunku wymienia między innymi i Polskę. Według niego anholocykliczna forma tego gatunku występuje

na korzeniach traw w całej Palearktyce od Anglii po Kraj Usuryjski. W Europie nikt poza MORDVILKĄ gatunku tego nie znalazł. Występuje on natomiast dość pospolicie na Bliskim Wschodzie i w Azji Środkowej. Z powyższych względów jego występowanie w Polsce jest wątpliwe.

86. *Forda (Pentaphis) sensoriata* BÖRNER, 1950.

*Forda marginata*: MORDVILKO, 1921, 1935, nec KOCH, 1856.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1935).

Znany jedynie z Polski i Ukrainy.

Gatunek anholocykliczny, żyje na korzeniach traw. Wymaga pilnie rewizji i badań bionomicznych.

Genus: *Smynthurodes* WESTWOOD, 1849.

*Trifidaphis* DEL GUERCIO, 1909.

87. *Smynthurodes betae* WESTWOOD, 1849.

*Trifidaphis phaseoli*: MORDVILKO, 1935.

Nizina Mazowiecka: okolice Warszawy (MORDVILKO 1935); Śląsk Dolny: Okrzesice pow. Wrocław (RUSZKOWSKI i OPYRCHAŁOWA 1960, partim); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w całej Holarktyce.

U nas anholocykliczny, żyje na korzeniach roślin zielnych: *Brassica oleracea* L., *Beta vulgaris* L., *Artemisia vulgaris* L.

Genus: *Baizongia* RONDANI, 1848.

88. *Baizongia pistaciae* (LINNAEUS, 1767).

*Aphis pistaciae* LINNAEUS, 1767.

Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Gatunek śródziemnomorski, w środkowej Europie rzadko spotykany.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z pistacji na korzenie traw. U nas znaleziony na *Festuca* L. sp. Jak dotąd nie wiadomo, czy gatunek ten zalatuje rok rocznie do środkowej Europy, czy też występuje tutaj jako forma anholocykliczna.

Genus: *Geoica* HART, 1894.

89. *Geoica setulosa* (PASSERINI, 1860).

*Tychea setulosa* PASSERINI, 1860.

*Geoica herculana* MORDVILKO, 1935.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1935).

Szeroko rozmieszczony w południowej i środkowej Europie.

Gatunek anholocykliczny, żyje na korzeniach traw — *Poa* L. sp., *Corynephorus canescens* (L.) P.B. i odwiedzany jest zawsze przez mrówki.

90. *Geoica utricularia* (PASSERINI, 1856) MORDVILKO, 1935.

*Pemphigus utricularius* PASSERINI, 1856.

*Geoica discreta* BÖRNER, 1952.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

U nas występuje forma anholocykliczna. Żyje na korzeniach różnych traw, autor zbierał go na *Corynephorus canescens* (L.) P.B.

Subfamilia: *Anoeciinae* TULLGREN, 1909.

Genus: *Anoecia* KOCH, 1856.

Subgenus: *Anoecia* s. str.

91. *Anoecia (Anoecia) corni* (FABRICIUS, 1775) BÖRNER, 1950.

*Aphis corni* FABRICIUS, 1775.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1895, 1896, 1897, 1935, PRÜFFER 1935, SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowiecka: Białowieża (MORDVILKO 1909c, 1935); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie: (WEIGEL 1806), Topieliska koło Dusznik-Zdroju (HARNISCH 1926); Beskid Wschodni: okolice Przemyśla (RUSZKOWSKI 1933); Bieszczady: Dwernik pow. Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1967a); Pieniny: Niedzica pow. Nowy Targ (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie; dane z Afryki i Azji wymagają rewizji.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z derenia świdwy — *Cornus sanguinea* L. na korzenie różnych traw — *Poa annua* L., *Poa nemoralis* L., *Hordeum murinum* L., *Hordeum sativum* L., *Agropyron repens* (L.) P.B. Kolonie tych mszyc odwiedzane są zawsze przez mrówki.

92. *Anoecia (Anoecia) furcata* (THEOBALD, 1913b).

*Forda furcata* THEOBALD, 1913b.

Sudety Zachodnie: Karkonosze (BÖRNER 1952).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z derenia świdwy — *Cornus sanguinea* L. na korzenie traw z rodzajów *Deschampsia* P.B. i *Bromus* L. Często jako rasa anholocykliczna w gniazdach mrówek na korzeniach traw.

93. *Anoecia (Anoecia) nemoralis* BÖRNER, 1950.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f).

Europa: Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z derenia świdwy na korzenie traw, głównie z rodzajów *Poa* L. i *Festuca* L. Kolonie tych mszyc odwiedzane są na wtórnym żywicielu przeważnie przez mrówki z gatunku *Lasius flavus* (FABR.). Często tworzy rasy anholocykliczne.

94. *Anoecia (Anoecia) vagans* KOCH, 1856.

*Anoecia viridis* BÖRNER et BLUNCK, 1916.

*Schizoneura venusta*: RÜBSAAMEN, 1901.

*Anoecia corni*: JUDENKO, 1930, partim.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1935); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930, partim).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Już drugie pokolenie migruje z derenia świdwy — *Cornus sanguinea* L. na korzenie traw — *Agropyron repens* (L.) P.B., *Hordeum murinum* L., *Elymus arenarius* L., *Dactylis glomerata* L.

Subgenus: *Neanoecia* BÖRNER, 1950.

95. *Anoecia (Neanoecia) zirmitzi* MORDVILKO, 1931.

Pojezierze Mazurskie: Stary Folwark pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1935); Góry Świętokrzyskie: okolice Kielc (MORDVILKO 1935); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa: Niemcy, Polska, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na korzeniach traw — *Agrostis* L. sp., *Festuca* L. sp., zawsze w towarzystwie mrówek.

Subfamilia: *Phloeomyzinae* MORDVILKO, 1934.

Genus: *Phloeomyzus* HORVÁTH, 1896.

96. *Phloeomyzus passerinii* (SIGNORET, 1875).

*Pemphigus passerinii* SIGNORET, 1875.

*Phloeomyzus redelei* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

*Phloeomyzus dubius* BÖRNER, 1932.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1901, 1909c, SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w całej Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje w szczelinach kory pnia i gałęzi topoli czarnej — *Populus nigra* L. i topoli włoskiej — *Populus italica* MNCH. oraz topoli białej — *Populus alba* L. Jest to jedyny europejski gatunek, którego pokolenie różnopłciowe jest uskrzydłone.

Subfamilia: *Mindarinae* TULLGREN, 1909.

Genus: *Mindarus* KOCH, 1856.

97. *Mindarus abietinus* KOCH, 1856.

Pobrzeże Bałtyku: Rozewie pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Iława (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Podlasie: Nadleśnictwo Łuków (KAPUŚCIŃSKI 1936); Puszcza Białowieża: Białowieża (MORDVILKO 1909c); Beskid Wschodni: Góra Sptawa pow. Przemysł (HUCULAK 1967a); Tatry: Dolina Strążyska (SZELEGIEWICZ 1962a).

Rozmieszczony w zachodniej części Palearktyki; notowany także z Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach jodeł — *Abies alba* MILL., *Abies concolor* ENGELM., powodując niekiedy skręcanie się i usychanie igieł. Cykl rozwojowy składa się z trzech pokoleń i kończy się już na początku lata złożeniem jaj.

98. *Mindarus obliquus* (CHOLODKOVSKY, 1896b).

*Schizoneura obliqua* CHOLODKOVSKY, 1896b.

Puszcza Białowieża: Białowieża (MORDVILKO 1909c).

Rozmieszczony w Europie i na Kaukazie; występuje w parkach, sporadycznie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na świerku białym — *Picea alba* LK., zazwyczaj na igłach, nie powodując żadnych widocznych deformacji. Sądząc po roślinie żywicielskiej, pochodzi prawdopodobnie z Ameryki Północnej.

Subfamilia: *Hormaphidinae* MORDVILKO, 1908.

Tribus: *OREGMINI* BAKER, 1920.

Genus: *Cerataphis* LICHTENSTEIN, 1882.

99. *Cerataphis lataniae* (BOISDUVAL, 1867).

*Coccus lataniae* BOISDUVAL, 1867.

*Aphis palmae* BAEHR, 1918.

Podlasie: Makowlany pow. Sokółka (BAEHR 1918).

Gatunek orientalny, zawleczony do Europy: Anglia, Holandia, Belgia, Francja, Niemcy, Polska, ZSRR i tutaj zadomowiony w palmiarniach i oranżeriach.

Żyje na storczykach i palmach. U nas znaleziony na palmie — *Latania* COMM ex JUSSIE sp.

Tribus: *HORMAPHIDINI* MORDVILKO, 1908.

Genus: *Hormaphidula* BÖRNER, 1952.

100. *Hormaphidula betulae* (MORDVILKO, 1901).

*Cerataphis betulae* MORDVILKO, 1901.

Pojezierze Pomorskie: Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Pomiechówek pow. Nowy Dwór — locus typicus! (MORDVILKO 1901, 1935), Łomża (MORDVILKO 1935); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930).

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Syberii.

Gatunek anholocykliczny. Żyje na spodniej stronie liści brzoź — *Betula verrucosa* EHRH., *Betula pubescens* EHRH., nie powodując widocznych zniekształceń.

Genus: *Mansakia* MATSUMURA, 1917a.

*Tetraphis* HORVÁTH, 1896, nec SHARP, 1890 (nom. praeocc.).

101. *Mansakia betulina* (HORVÁTH, 1896).

*Tetraphis betulina* HORVÁTH, 1896.

Pobrzeże Bałtyku: półwysep Hel (MOSZYŃSKA 1931, wyrośle); Pojezierze Mazurskie: Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Gorzów Wlkp. (SZULCZEWSKI 1953, wyrośle); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Syberii.

Gatunek anholocykliczny. Żyje na spodniej stronie liści brzoź — *Betula verrucosa* EHRH., *Betula pubescens* EHRH., w czerwono zabarwionych wybrzuszeniach. Zimuje larwa typu hiemalis.

Subfamilia: *Thelaxinae* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Genus: *Glyphina* KOCH, 1856.

102. *Glyphina betulae* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis betulae* LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Wielkopolski Park Narodowy (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Otwock (MORDVILKO 1895), Warszawa, Urle pow. Wołomin (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930, SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie, Azji Środkowej i na Syberii.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach brzoź — *Betula verrucosa* EHRH., *Betula pubescens* EHRH., tworząc zwarte, odwiedzane przez mrówki kolonie.

103. *Glyphina schrankiana* BÖRNER, 1950.

*Aphis alni* SCHRANK, 1801, nec DE GEER, 1773.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (KRZYWIEC\*); Nizina Mazowiecka: Jabłonna pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1895), Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na czubkach pędów olszy szarej — *Alnus incana* (L.) MNCH., rzadziej na olszy czarnej — *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

Genus: *Thelaxes* WESTWOOD, 1840.

*Vacuna*: PASSERINI, 1863, nec HEYDEN, 1837.

104. *Thelaxes dryophila* (SCHRANK, 1801).

*Aphis dryophila* SCHRANK, 1801.

Pobrzeże Bałtyku: półwysep Hel (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Rynkowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań, Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a), Urle pow. Wołomin (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Lubenia pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Kaukazie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach, liściach i żołądźkach dębu bezszypułkowego — *Quercus sessilis* EHRH. i dębu szypułkowego — *Quercus robur* L.

Subfamilia: *Drepanosiphinae* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

*Callipteridae* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Tribus: *DREPANOSIPHINI* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Genus: *Drepanosiphum* KOCH, 1855.

105. *Drepanosiphum acerinum* (WALKER, 1848).

*Aphis acerina* WALKER, 1848.

*Drepanosiphum gracilis* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (KRZYWIEC\*).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, Czechosłowacja.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje pojedynczo na spodniej stronie

liści jaworu — *Acer pseudoplatanus* L., najczęściej w miejscach zacienionych. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

106. *Drepanosiphum aceris* KOCH, 1855.

*Drepanosiphum acerinum*: auct., nec WALKER, 1848.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Zakaukazie.

Biologia jak u poprzedniego gatunku. Żyje na *Acer campestre* L.

107. *Drepanosiphum platanoidis* (SCHRANK, 1801).

*Aphis platanoidis* SCHRANK, 1801.

*Drepanosiphum aceris*: RÜBSAAMEN, 1901.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje, Karwia (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Gałachy pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1894), Warszawa (MORDVILKO 1897, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI 1933); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a); Pieniny: Czerwone Skalki (SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: pospólity w reglu dolnym (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Zakaukazie, Bliski Wschód, Azja Środkowa; zawleczony do Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na spodniej stronie liści jaworu — *Acer pseudoplatanus* L., sporadycznie i na innych klonach — *Acer platanoides* L., *Acer campestre* L. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek. Założycielka rodzaju charakteryzuje się długowiecznością i opóźnionym okresem rozrodu.

Tribus: *PHYLLAPHIDINI* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Subtribus: *PHYLLAPHIDINA* HERRICH-SCHAEFFER in KOCH, 1857.

Genus: *Symydobius* MORDVILKO, 1894.

108. *Symydobius oblongus* (HEYDEN, 1837).

*Aphis oblonga* HEYDEN, 1837.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Gałachy pow. Nowy



Dwór, Otwock (MORDVILKO 1894), Warszawa, Podkowa Leśna pow. Pruszków, Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1957a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie: Topieliska koło Dusznik-Zdroju (HARNISCH 1926); Beskid Wschodni: Tylawa pow. Krosno (SZELEGIEWICZ 1967a).

Zachodnia Palearktyka po Mongolię i jezioro Bajkał.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na gałązkach brzoź — *Betula verrucosa* EHRH., *Betula pubescens* EHRH., zawsze odwiedzany przez mrówki.

Genus: *Clethrobius* MORDVILKO, 1928.

*Betacallis*: auct., nec MATSUMURA, 1917b.

109. *Clethrobius comes* (WALKER, 1848).

*Aphis comes* WALKER, 1848.

*Callipterus giganteus* CHOLODKOVSKY, 1899.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: rezerwat Redykajny pow. Olsztyn (HUCULAK 1966a); Pieniny: Czerwone Skalki (SZELEGIEWICZ 1965).

Szeroko rozmieszczony w całej Palearktyce; w Europie głównie na północy i w górach.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na gałązkach i młodych pędach olchy szarej — *Alnus incana* (L.) MNCH. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

Genus: *Euceraphis* WALKER, 1870.

110. *Euceraphis punctipennis* (ZETTERSTEDT, 1828).

*Aphis punctinennis* ZETTERSTEDT, 1828.

*Aphis nigritarsis* HEYDEN, 1837.

*Euceraphis betulae*: HARNISCH, 1926, RIECH, 1927, JUDENKO 1930.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a), Lipińskie Małe pow. Elk (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Gorzów Wlkp. (SZELEGIEWICZ 1963), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań (ACHREMOWICZ 1967), Łęknica pow. Żary (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Gałachy pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1894), Warszawa, Podkowa Leśna pow. Pruszków, Żbików pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO, 1930); Sudety Zachodnie: (WEIGEL 1806), Topieliska koło Dusznik-Zdroju (HARNISCH 1926); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w całej Holarktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na czubkach pędów i spodniej stronie liści brzoź — *Betula verrucosa* EHRH., *Betula pubescens* EHRH., *Betula carpatica* W. K. Nie tworzy zwartych kolonii. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

Genus: *Phyllaphis* KOCH, 1856.

111. *Phyllaphis fagi* (LINNAEUS, 1767).

*Aphis fagi* LINNAEUS, 1767.

Pobrzeże Bałtyku: półwysep Hel (MOSZYŃSKA 1931), okolice Gdyni (SZULCZEWSKI 1931a), Chłapowo i Jastrzębia Góra pow. Puck (MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Pomorskie: Kartuzy, Wieżyca, Somonino i Zawory pow. Kartuzy, Strzelnica koło Kościerzyny (MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Mikołajki (HUCULAK 1965a), Małki pow. Brodnica, Rumunki, Tomkowo i Trąbin pow. Rypin (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: (SZULCZEWSKI 1928, 1953, RUSZKOWSKI 1933, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1964c, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: (MORDVILKO 1894, 1897, 1901, RUSZKOWSKI 1933, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie: Białystok (KÉLER 1935b); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Śląsk Górny: Kochanowice pow. Lubliniec (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Ojców (MORDVILKO 1897); Wyżyna Małopolska: Łódź-Chojny (RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1967a); Bieszczady: Dwernik pow. Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: Dolina ku Dziurze (ZABŁOCKI 1922, SZELEGIEWICZ 1962a), Ścieżka nad Regłami (SZULCZEWSKI 1930).

Gatunek kosmopolityczny.

Holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści buka — *Fagus sylvatica* L. powodując niekiedy ich zniekształcenia. Kolonie tej mszycy zwracają uwagę obfitym wydzielaniem woskowego puszku.

Genus: *Callipterinella* VAN DER GOOT, 1913.

*Procalaphis* QUEDNAU, 1954.

112. *Callipterinella calliptera* (HARTIG, 1841).

*Aphis callipterus* HARTIG, 1841.

*Chaitophorus annulatus* KOCH, 1854.

Pobrzeże Bałtyku: półwysep Hel (MOSZYŃSKA 1931), Karwia (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (KRZYWIEC\*); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Kaukaz, zachodnia Syberia, Mongolia; Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na końcach pędów i na liściach brzoź — *Betula verrucosa* EHRH., *Betula pubescens* EHRH., *Betula carpatica* W. K., często między sklejonymi listkami. Kolonie tej mszycy, która występuje w dwóch odmianach barwnych, odwiedzane są zawsze przez mrówki.

113. *Callipterinella tuberculata* (HEYDEN, 1837).

*Aphis tuberculata* HEYDEN, 1837.

*Aphis betularia* KALTENBACH, 1843.

*Chaitophorus tricolor* KOCH, 1854.

Pobrzeże Bałtyku: półwysep Hel (MOSZYŃSKA 1931), Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Deksznie pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Wielkopolski Park Narodowy (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Otwock (MORDVILKO 1894), Warszawa, Podkowa Leśna pow. Pruszków, Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930), Kazimierz Dolny (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w całej Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na liściach i czubkach pędów brzoź — *Betula verrucosa* EHRH., *Betula pubescens* EHRH. i jest zawsze odwiedzany przez mrówki.

Genus: *Kallistaphis* KIRKALDY, 1905.

*Calaphis*: auct.

*Neocallipterus* VAN DER GOOT, 1913.

114. *Kallistaphis betulicola* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis betulicola* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Deksznie pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (KRZYWIEC\*); Sudety Zachodnie: Topieliska koło Dusznik-Zdroju (HARNISCH 1926).

Szeroko rozmieszczony w Europie i Ameryce Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na czubkach pędów i na liściach brzozy omszonej — *Betula pubescens* EHRH., rzadziej brodawkowej — *Betula verrucosa* EHRH.

115. *Kallistaphis flava* (MORDVILKO, 1928).

*Calaphis flava* MORDVILKO, 1928.

*Kallistaphis basalis* STROYAN, 1957.

*Calaphis betulicola*: SZELEGIEWICZ, 1958b.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Wielkopolski Park Narodowy, Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Azja Środkowa; Ameryka Północna, Australia.

Biologia jak u poprzedniego gatunku. Żyje na *Betula verrucosa* EHRH., *Betula pubescens* EHRH., *Betula carpatica* W. K., *Betula humilis* SCHRK. i *Betula nana* L.

Genus: *Betulaphis* GLENDENNING, 1926.

116. *Betulaphis quadrituberculata* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis quadrituberculata* KALTENBACH, 1843.

*Pterocallis minimus* VAN DER GOOT, 1912.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1901, SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w całej Holarktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści brzoź — *Betula verrucosa* EHRH., *Betula carpatica* W. K., *Betula humilis* SCHRK.

Genus: *Boernerina* BRAMSTEDT, 1940.

117. *Boernerina depressa* BRAMSTEDT, 1940.

Bieszczady: Tarnica (SZELEGIEWICZ 1966a).

Alpy, Karpaty Wschodnie, Rodopy.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści olchy kosej — *Alnus viridis* (CHAIX) LAM. et DC.

Genus: *Monaphis* WALKER, 1870.

*Bradyaphis* MORDVILKO, 1894.

118. *Monaphis antennata* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis antennata* KALTENBACH, 1843.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Otwock (MORDVILKO 1894, 1929), Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Beskid Wschodni: Tylawa pow. Krosno (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie; notowany także z Kraju Przymorskiego. Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje pojedynczo na liściach brzoź — *Betula verrucosa* EHRH., *Betula pubescens* EHRH. W cyklu życiowym brak jest bezskrzydłych dzieworódek.

Subtribus: *CALLAPHIDINA* BÖRNER, 1952.

Genus: *Callaphis* WALKER, 1870.

*Callipterus* KOCH, 1855, nec AGASSIZ, 1846 (nom. praecoc.).

119. *Callaphis juglandis* (GOETZE, 1778).

*Aphis juglandis* GOETZE, 1778.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin pow. Świnoujście (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Wąsowo pow. Nowy Tomyśl, Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Wyżyna Małopolska: Busko-Zdrój (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice, Lemszczyzna pod Lublinem (JUDENKO 1930); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Zachodnia Palearktyka, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na górnej stronie liści orzecha włoskiego — *Juglans regia* L., wzdłuż głównego nerwu. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zwykle przez mrówki. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

Notowany jako szkodnik orzecha włoskiego.

Genus: *Chromaphis* WALKER, 1870.

120. *Chromaphis juglandicola* (KALTENBACH, 1843).

*Lachnus juglandicola* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin pow. Świnoujście (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Gałachy pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1894), Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Busko-Zdrój (SZELEGIEWICZ 1964b); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Zachodnia Palearktyka, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na spodniej stronie liści orzecha włoskiego — *Juglans regia* L. i nie jest odwiedzany przez mrówki. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

Notowany jako szkodnik orzecha włoskiego.

Genus: *Eucallipterus* SCHOUTEDEN, 1906a.

121. *Eucallipterus tiliae* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis tiliae* LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Jastarnia (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Wyżyna Małopolska: Łódź (RUSZKOWSKI 1935c), rezerwat Polichno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Gatunek prawie kosmopolityczny.

Holocykliczny i jednodomny. Żeruje na spodniej stronie liści lipy drobnolistnej — *Tilia cordata* MILL. i lipy szerokolistnej — *Tilia platyphyllos* SCOP. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

Produkuje bardzo duże ilości spadzi.

Genus: *Tinocallis* MATSUMURA, 1919.

*Tuberocallis* NEVSKY, 1929a.

122. *Tinocallis platani* (KALTENBACH, 1843).

*Lachnus platani* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: Jastrzębia Góra pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Piławki pow. Ostróda (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Pamiątkowo pow. Szamotuły (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, 1901, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Zachodnia Północ, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści wiąz szypułkowego — *Ulmus laevis* POLL., rzadziej brzości — *Ulmus scabra* MILL. i tylko wyjątkowo wiąz pospolitego — *Ulmus campestris* L. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

Genus: *Myzocallis* PASSERINI, 1860.

123. *Myzocallis carpini* (KOCH, 1855).

*Callipterus carpini* KOCH, 1855.

*Callipterus (Myzocallis) coryli*: MORDVILKO, 1894, partim.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK, 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, partim, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Góra Splawa pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Kaukazie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach grabu — *Carpinus betulus* L. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

124. *Myzocallis castanicola* BAKER, 1917.

*Myzocallis komareki*: SZELEGIEWICZ, 1967a

Nizina Mazowiecka: Urle pow. Wołomin (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach kasztana jadalnego i dębów. U nas znaleziony na dębie szypułkowym — *Quercus robur* L. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

125. *Myzocallis coryli* (GOETZE, 1778).

*Aphis coryli* GOETZE, 1778.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: (NEUMANN 1857), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Wyżyna Małopolska: Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Biologia jak u poprzedniego gatunku, z którym był długi czas mylony. Żyje na liściach i młodych pędach leszczyny — *Corylus avellana* L.

126. *Myzocallis komareki* (PAŠEK, 1953).

*Hoplocallis komareki* PAŠEK, 1953.

*Myzocallis pictus*: BÖRNER, 1952, nec FERRARI, 1872.

*Myzocallis boernerii* STROYAN, 1957.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Łęknica pow. Żary (SZELEGIEWICZ 1966a). Europa Południowa, w środkowej Europie bardzo rzadki.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści dębów — *Quercus cerris* L. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

127. *Myzocallis myricae* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis myricae* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ 1965).

Zachodnia i północna Europa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na liściach woskownicy europejskiej — *Myrica gale* L. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

Genus: *Tuberculoides* VAN DER GOOT, 1915.

128. *Tuberculoides annulatus* (HARTIG, 1841).

*Aphis annulatus* HARTIG, 1841.

*Aphis quercus* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Bielinek nad Odrą (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek i Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań, Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967), Łęknica pow. Żary (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1894, 1901, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b), Sokołów pow. Jędrzejów (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Gatunek kosmopolityczny.

Holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści różnych dębów — *Quercus robur* L., *Quercus sessilis* EHRH., *Quercus cerris* L. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek. Występuje w dwóch odmianach barwnych: żółtej i niebieskawozielonej.

129. *Tuberculoides eggleri* (BÖRNER, 1950).

*Tuberculatus eggleri* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Pomorskie: Bielinek nad Odrą (SZELEGIEWICZ 1966a).

Szeroko rozmieszczony w południowej Europie; w środkowej Europie tylko sporadycznie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści dębu omszonego — *Quercus pubescens* WILLD. i innych dębów. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

130. *Tuberculoides neglectus* KRZYWIEC, 1965.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra pow. Poznań — locus typicus! (KRZYWIEC 1965).

Znany dotąd jedynie z Polski, Węgier i Austrii. Prawdopodobnie szeroko rozmieszczony w Europie, lecz do niedawna nie odróżniany od *Tuberculoides annulatus* (HART.).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści dębu szypułkowego — *Quercus robur* L. i dębu bezszypułkowego — *Quercus sessilis* EHRH. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.



Genus: *Tuberculatus* MORDVILKO, 1894.

131. *Tuberculatus querceus* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis quercea* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Piławki pow. Ostróda (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Nadleśnictwo Potasze, pow. Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a), Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa, Kaukaz.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści dębu szypułkowego — *Quercus robur* L. i dębu bezszypułkowego — *Quercus sessilis* EHRH. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

Genus: *Pterocallis* PASSERINI, 1860.

*Subcallipterus* MORDVILKO, 1894.

132. *Pterocallis albida* BÖRNER, 1940.

*Subcallipterus alni*: JUDENKO, 1930.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: rezerwat Polichno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b), Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane, Gubałówka (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w zwartych koloniach na spodniej stronie liści olchy szarej — *Alnus incana* (L.) MNCH., rzadziej na innych olchach.

133. *Pterocallis alni* (DE GEER, 1773).

*Aphis alni* DE GEER, 1773.

Pobrzeże Bałtyku: Lubniewo na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Wielkopolski Park Narodowy (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Bieszczady: Zagórz pow. Lesko (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje pojedynczo na spodniej stronie liści olchy czarnej — *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN., rzadziej olchy szarej — *Alnus incana* (L.) MNCH.

134. *Pterocallis maculata* (HEYDEN, 1837).

*Aphis maculata* HEYDEN, 1837.

*Callipterus (Subcallipterus) alni*: MORDVILKO, 1894.

*Aphis alni*: RUSZKOWSKI, 1933.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Rynkowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Deksznie pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Otwock (MORDVILKO 1894), Skierniewice (RUSZKOWSKI 1933), Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Beskid Wschodni: Wyżne pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w koloniach na dolnej, rzadziej górnej stronie blaszki liściowej olchy czarnej — *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

Genus: *Ctenocallis* KŁODNICKIJ, 1924.

*Oniscomyzus* BÖRNER, 1942.

135. *Ctenocallis setosus* (KALTENBACH, 1846).

*Aphis setosa* KALTENBACH, 1846.

Pojezierze Mazurskie: Michałki pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na spodniej stronie liści i zielonych łodygach żarnowca — *Sarothamnus scoparius* (L.) WIMM.

Genus: *Therioaphis* WALKER, 1870.

Subgenus: *Therioaphis* s. str.

*Thriphyllaphis* BÖRNER, 1949.

*Myzocallidium* BÖRNER, 1949.

*Pterocallidium* BÖRNER, 1949.

136. *Therioaphis (Therioaphis) luteola* (BÖRNER, 1949).

*Thriphyllaphis luteola* BÖRNER, 1949.

Pojezierze Mazurskie: Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań i okolice, Winna Góra pow. Września, Chroszczyn pow. Nowy Tomyśl, Chrustowo pow. Chodzież, Lipie pow. Gostyń, Kościelna Wieś pow. Kalisz (ACHREMOWICZ 1967).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na spodniej stronie liści koniczyny łąkowej — *Trifolium pratense* L.

137. *Therioaphis (Therioaphis) ononidis* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis ononidis* KALTENBACH, 1843.

Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).  
Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na liściach wilżyny ciernistej — *Ononis spinosa* L.

138. *Therioaphis (Therioaphis) riehmi* (BÖRNER, 1949).

*Myzocallidium riehmi* BÖRNER, 1949.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz i okolice (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje pojedynczo na spodniej stronie liści nostrzyka białego — *Melilotus albus* MED., a sporadycznie także i nostrzyka żółtego — *Melilotus officinalis* (L.) LAM. em. THUILL. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

139. *Therioaphis (Therioaphis) subalba* BÖRNER, 1949.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na spodniej stronie liści koniczyny dwukłosowej — *Trifolium alpestre* L.

140. *Therioaphis (Therioaphis) tenera* (AIZENBERG, 1956).

*Myzocallidium tenerum* AIZENBERG, 1956.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a.)

Wschodnia Europa, Kazachstan, zachodnia Syberia po jezioro Bajkał.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na spodniej stronie liści karagany — *Caragana arborescens* LAM. W cyklu rozwojowym brak bezskrzydłych dzieworódek.

W przypadku gradacji powoduje żółknięcie i opadanie liści już na początku lata.

141. *Therioaphis (Therioaphis) trifolii* (MONELL, 1882).

*Callipterus trifolii* MONELL, 1882.

a) *Therioaphis (Therioaphis) trifolii trifolii* (MONELL, 1882).

*Chaitophorus maculatus* BUCKTON, 1899.

*Therioaphis collina* BÖRNER, 1942.

*Pterocallidium lydiae* BÖRNER, 1949.

*Pterocallidium propinquum* BÖRNER, 1949.

Pobrzeże Bałtyku: Wolin (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Dębowo i Kaleńnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: wszędzie pospolity (JASIEŃSKA-OBREBSKA 1964, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice i rezerwat Polichno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Pieniny: Harczy Grunt (SZELEGIEWICZ 1967a).

Gatunek kosmopolityczny pochodzenia palearktycznego.

Holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na liściach lucerny — *Medicago sativa* L., *Medicago falcata* L., *Medicago lupulina* L., komonicy — *Lotus corniculatus* L. i koniczyny — *Trifolium arvense* L. Kolonie tej mszycy są niekiedy odwiedzane przez mrówki.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

b) *Therioaphis (Therioaphis) trifolii* ssp. n. F.P. MÜLLER in litteris.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Podgatunek znany dotąd tylko z Austrii i Polski. Żyje u nas na traganku piaskowym — *Astragalus arenarius* L.

Subgenus: *Rhizoberlesia* DEL GUERCIO, 1915.

142. *Therioaphis (Rhizoberlesia) brachytricha* HILLE RIS LAMBERS et BOSCH, 1964.

*Rhizoberlesia trifolii* DEL GUERCIO, 1915, nec MONELL, 1882.

*Therioaphis luteola*: SZELEGIEWICZ, 1958b.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, 1964c). Szeroko rozmieszczony w Europie, ale dość rzadko spotykany.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na liściach koniczyny łąkowej — *Trifolium pratense* L. i na komonicy, zwykle na suchych dobrze nasłonecznionych miejscach.

Tribus: *SALTUSAPHIDINI* BAKER, 1920.

Subtribus: *THRIPSAPHIDINA* BÖRNER, 1949.

Genus: *Synthripsaphis* QUEDNAU, 1954.

143. *Synthripsaphis gelrica* (HILLE RIS LAMBERS, 1956a).

*Thripsaphis gelrica* HILLE RIS LAMBERS, 1956a.

*Thripsaphis cyperi*: BÖRNER, 1952, nec WALKER, 1848.

Pojezierze Mazurskie: Redykajny pow. Olsztyn (HUCULAK 1966a); Wyżyna Małopolska: Skarżysko-Kamienna (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Holandia, Szwecja, Niemcy, Polska.

Biologia i rozmieszczenie słabo zbadane, prawdopodobnie holocykliczny i jednodomny. Żyje na turzycy dzióbkwatej — *Carex rostrata* STOKES.

Genus: *Trichocallis* BÖRNER, 1930.

144. *Trichocallis cyperi* (WALKER, 1848).

*Aphis cyperi* WALKER, 1848.

*Callaphis caricis* MORDVILKO, 1908.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowieska: Białowieża (MORDVILKO 1921); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na turzycy pęcherzykowatej — *Carex vesicaria* L., turzycy dzióbkowatej — *Carex rostrata* STOKES i turzycy błotnej — *Carex acutiformis* EHRH.

145. *Trichocallis ossianmilssoni* (HILLE RIS LAMBERS, 1952).

*Thripsaphis ossianmilssoni* HILLE RIS LAMBERS, 1952.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa-Gocławek, Struga pow. Wołomin (SZELEGIEWICZ 1967a).

Biologia słabo poznana. Żyje na turzycy pospolitej — *Carex fusca* BELL. et ALL., zwykle ukryty w pochwach liściowych.

Genus: *Allaphis* MORDVILKO, 1921.

146. *Allaphis thripsoides* (HILLE RIS LAMBERS, 1939b).

*Thripsaphis thripsoides* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

*Allaphis caricicola*: BÖRNER, 1952, nec MORDVILKO, 1908.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, ?Ameryka Północna.

Biologia słabo poznana. Żyje na turzycach — *Carex gracilis* CURT., *Carex canescens* L., *Carex rostrata* STOKES, *Carex fusca* BELL. et ALL.

147. *Allaphis verrucosa* (GILLETTE, 1917).

*Thripsaphis verrucosa* GILLETTE, 1917.

*Thripsaphis leporinae* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b); Beskid Zachodni: Góra Lubañ w Gorcach (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa, Ameryka Północna.

Biologia słabo poznana. Żyje na turzycy pospolitej — *Carex fusca* BELL et ALL. i innych turzycach (*Carex* L. sp.).

Genus: *Neobacillaphis* HUCULAK, 1968.

148. *Neobacillaphis szelegiewiczi* HUCULAK, 1968.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn-Kortowo — locus typicus! (HUCULAK 1968).

Gatunek niedawno opisany o nie znanym bliżej rozmieszczeniu i biologii. Prawdopodobnie holocykliczny i jednodomny. Żyje na turzycy pęcherzykowej — *Carex vesicaria* L. i innych turzycach (*Carex* L. sp.).

Genus: *Subsaltusaphis* QUEDNAU, 1953.

*Saltusaphis*: auct., nec THEOBALD, 1915a.

*Bacillaphis* QUEDNAU, 1954.

149. *Subsaltusaphis flava* (HILLE RIS LAMBERS, 1939b).

*Saltusaphis flava* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Struga pow. Wołomin (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa.

Biologia słabo poznana. Żyje na turzycy pospolitej — *Carex fusca* BELL. et ALL. i sżywnej — *Carex Hudsonii* BENNET.

150. *Subsaltusaphis ornata* (THEOBALD, 1927b).

*Saltusaphis ornata* THEOBALD, 1927b.

*Saltusaphis quadrilineata* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Żyje na turzycach — *Carex* L. sp. Biologia niedostatecznie poznana, prawdopodobnie holocykliczny i jednodomny.

151. *Subsaltusaphis paniceae* (QUEDNAU, 1954).

*Bacillaphis paniceae* QUEDNAU, 1954.

Pojezierze Mazurskie: Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska.

Biologia słabo poznana. Żyje na turzycy prosowatej — *Carex panicea* L.

152. *Subsaltusaphis picta* (HILLE RIS LAMBERS, 1939b).

*Saltusaphis picta* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Beskid Zachodni: Góra Lubań w Gorcach (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa; dane o rozmieszczeniu wymagają rewizji, gdyż gatunek ten nie był do niedawna odróżniany od następnego.

Żyje na turzycy zaostromej — *Carex gracilis* CURT., turzycy dzióbkowatej — *Carex rostrata* STOKES i turzycy pęcherzykowatej — *Carex vesicaria* L.

153. *Subsaltiesaphis rossneri* (BÖRNER, 1940).

*Saltiesaphis rossneri* BÖRNER, 1940.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Świdet pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa; dane niepewne, gdyż był do niedawna mylony z gatunkiem poprzednim.

Żyje na turzycy dzióbkowanej — *Carex rostrata* STOKES i turzycy sztywnej — *Carex Hudsonii* BENNET.

Subtribus: *SALTUSAPHIDINA* BAKER, 1920.

*Iziphyini* QUEDNAU, 1953.

Genus: *Saltiesaphis* THEOBALD, 1915a.

*Hibernaphis* BÖRNER, 1949.

154. *Saltiesaphis iberica* (BÖRNER, 1949), QUEDNAU, 1954.

*Hibernaphis iberica* BÖRNER, 1949.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz, Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1959b).

Europa: Hiszpania, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Węgry.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na turzycy owłosionej — *Carex hirta* L. Występuje głównie na wydmach i piaskach, wyjątkowo tylko w miejscach wilgotnych.

Genus: *Iziphya* NEVSKY, 1929b.

*Caricaphis* BÖRNER, 1930.

155. *Iziphya bufo* (WALKER, 1848). s. 1.

*Aphis bufo* WALKER, 1848.

?*Iziphya bufo ericetorum* BÖRNER, 1952.

?*Iziphya maculata* NEVSKY, 1929.

*Iziphya austriaca*: SZELEGIEWICZ 1958b.

*Iziphya* sp. aff. *bufo* SZELEGIEWICZ 1964b.

Pobrzeże Bałtyku: Jastarnia, Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Nizina Mazowiecka: Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na turzycy piaskowej — *Carex arena-ria* L. i loarskiej — *Carex ligerica* J. GAY. Biologia i rozmieszczenie słabo poznane.

156. *Iziphyta ingegardae* HILLE RIS LAMBERS, 1952.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK, 1967b).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska.

Biologia niedostatecznie poznana. Żyje na turzycy siwej — *Carex canescens* L. i turzycy zajęcej — *Carex leporina* L.

157. *Iziphyta memorialis* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska, Austria.

Biologia słabo poznana. Żyje na turzycy zajęcej — *Carex leporina* L. i być może na innych gatunkach turzycy (*Carex* L. sp.).

— *Iziphyta oettingeni* QUEDNAU, 1954.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: okolice Gorzowa (QUEDNAU 1954).

QUEDNAU wyróżnił ten gatunek na podstawie braku pałeczki włośków na grzbiecie ciała. Cecha ta charakteryzuje jednak założycielki rodzaju wszystkich gatunków z rodzaju *Iziphyta* NEVSKY (HILLE RIS LAMBERS, in lit.). Okaz QUEDNAU jest, być może, założycielką rodzaju któregoś z dawniej opisanych gatunków.

Genus: *Sminthuraphis* QUEDNAU, 1953.

158. *Sminthuraphis ulrichi* QUEDNAU, 1953.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa-Bielany (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na turzycy loarskiej — *Carex ligerica* J. GAY.

Subfamilia: *Chaitophorinae* MORDVILKO, 1909a.

Tribus: *CHAITOPHORINI* MORDVILKO, 1909a.

*Periphyllini* BÖRNER, 1940.

Genus: *Periphyllus* VAN DER HOEVEN, 1863.

*Chaitophorinella* VAN DER GOOT, 1913.

*Chaitophorinus* BÖRNER, 1930.

*Chaetophoria* BÖRNER, 1940.

*Chaetophorella* BÖRNER, 1940.

159. *Periphyllus acericola* (WALKER, 1848).

*Aphis acericola* WALKER, 1848.

*Chaitophorinella aceris*: JUDENKO, 1930, partim.



Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a); Tatry: Dolina ku Dziurze (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na jaworze — *Acer pseudo-platanus* L. Latem tylko w postaci diapauzujących larw. Wiosną odwiedzany przez mrówki.

160. *Periphyllus aceris* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis aceris* LINNAEUS, 1758.

*Chaitophorus xanthomelas* KOCH, 1854.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, 1897, SZELEGIEWICZ 1967a), Skierniewice (RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Zakaukazie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na klonie ostrolistnym — *Acer platanoides* L. Latem tylko w postaci diapauzujących larw na spodniej stronie liści.

161. *Periphyllus coracinus* (KOCH, 1854).

*Chaitophorus coracinus* KOCH, 1854.

*Periphyllus viridulus* MAMONTOVA, 1955.

Pojezierze Pomorskie: Rynkowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz, Pawówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Anglia, Niemcy, Polska, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na klonie ostrolistnym — *Acer platanoides* L. Żeruje w dość dużych koloniach na młodych pędach, ogonkach liściowych a niekiedy i zdrewniałych gałązkach. Zawsze odwiedzany przez mrówki. Cykl rozwojowy ciągły, bez diapauzy letniej.

162. *Periphyllus hirticornis* (WALKER, 1848).

*Aphis hirticornis* WALKER, 1848.

*Chaitophorus granulatus* KOCH, 1854.

*Periphyllus templi* HILLE RIS LAMBERS, 1935b.

*Periphyllus lambersi* BÖRNER, 1952.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Węgry, Bułgaria.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na klonie polnym — *Acer*

*campestre* L. Żeruje w niewielkich koloniach na liściach, kwiatach, owocach i ogonkach liściowych. Latem obok diapauzujących larw występują także bezskrzydłe dzieworódki.

163. *Periphyllus lyropictus* (KESSLER, 1886).

*Chaitophorus lyropictus* KESSLER, 1886.

*Chaetophorella aceris*: BÖRNER, 1952, nec LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz, Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1897, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa i Zakaukazie; zawleczony do Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na liściach i młodych pędach klonu ostrolistnego — *Acer platanoides* L., klonu polnego — *Acer campestre* L. i jaworu — *Acer pseudoplatanus* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki. Cykl rozwojowy ciągły, bez diapauzujących larw. Występuje w dwóch odmianach barwnych: żółtej z brunatnym deseniem i ciemno-brunatnej.

164. *Periphyllus obscurus* MAMONTOVA, 1955.

*Chaitophorus granulatus*: BÖRNER, 1952, nec KOCH, 1854.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (KRZYWIEC\*); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa: Anglia, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Węgry, Bułgaria, Ukraina; Zakaukazie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na klonie polnym — *Acer campestre* L. Żeruje w dużych koloniach na młodych pędach, ogonkach liściowych i liściach, zawsze odwiedzany przez mrówki. Cykl rozwojowy ciągły, bez diapauzy letniej.

165. *Periphyllus testudinaceus* (FERNIE, 1852).

*Phyllophora testudinacea* FERNIE, 1852.

*Phyllophorus testudinatus*: auct. pro THORNTON, 1852 (nom. nud!).

*Periphyllus villosus*: BÖRNER, 1952, nec ?HARTIG, 1841.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bielinek pow. Chojna (SZELEGIEWICZ 1963); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Gorzów Wlkp. (SZELEGIEWICZ 1963), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1897, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w całej Holarktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Oligofag na klonach, u nas na *Acer campestre* L., *Acer platanoides* L., *Acer pseudoplatanus* L., *Acer negundo* L., *Acer tataricum* L. i *Acer saccharinum* L. Żeruje w niewielkich koloniach na liściach i młodych pędach. Latem tylko w postaci diapauzujących larw.

Genus: *Chaitophorus* KOCH, 1854.

*Tranaphis* WALKER, 1870.

*Eichochaitophorus* ESSIG, 1912.

*Allarctaphis* BÖRNER, 1949.

*Promicrella* BÖRNER, 1949.

*Pseudomicrella* BÖRNER, 1949.

166. *Chaitophorus beuthani* (BÖRNER, 1950).

*Tranaphis beuthani* BÖRNER, 1950.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck, Gdynia (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1961b), Tomczyce pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1961b, 1964b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ, 1961b, 1962a).

Północna i środkowa Europa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje pojedynczo lub po kilka osobników na spodniej stronie liści wierzby wiciowej — *Salix viminalis* L., wierzby długokończystej — *Salix dasyclados* WIMM. i wierzby lapońskiej — *Salix Lapponum* L.

167. *Chaitophorus capreae* (MOSLEY, 1841).

*Cinara capreae* MOSLEY, 1841.

*Aphis salicivora* WALKER, 1848.

*Chaitophorus mariae* MAMONTOVA, 1955.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, 1961b), Zalesie pow. Szubin (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1961b); Wyżyna Małopolska: Jędrzejów (SZELEGIEWICZ 1961b), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1961b, 1964b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1961b, 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na spodniej stronie liści iwy — *Salix caprea* L., łoży — *Salix cinerea* L., wierzby uszatej — *Salix aurita* L. i wyjątkowo wierzby lapońskiej — *Salix Lapponum* L.

168. *Chaitophorus lapponum mordvilkoii* MAMONTOVA in SZELEGIEWICZ, 1961b.

*Chaitophorus mordvilkoii* MAMONTOVA in SZELEGIEWICZ, 1961.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1961b, 1964b).

Europa: Polska, Rumunia, Ukraina; Zakaukazie, Azja Środkowa. Podgatunek nominatywny żyje w północnej i zachodniej Europie na *Salix Lapponum* L. i *Salix purpurea* L.

Podgatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na czubkach pędów i liściach wierzby purpurowej — *Salix purpurea* L.

169. *Chaitophorus leucomelas* KOCH, 1854.

*Chaitophorus versicolor* KOCH, 1854.

Pojezierze Mazurskie: Jabłoń pow. Pisz (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, 1961b), Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1961b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w całej zachodniej Palearktyce po jezioro Bajkał i Mongolię; zawleczony do Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Wiosną żeruje na gałązkach i młodych pędach, latem na liściach topoli czarnej — *Populus nigra* L. i topoli włoskiej — *Populus italica* MNCH. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

170. *Chaitophorus longisetosus* SZELEGIEWICZ, 1959b.

Nizina Mazowiecka: Warszawa — locus typicus! (SZELEGIEWICZ 1959b, 1961b, 1967a).

Europa: Polska, Węgry, Ukraina; prawdopodobnie cała południowo-wschodnia Europa.

Biologia bliżej nie znana, prawdopodobnie holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na liściach topoli białej — *Populus alba* L., zwykle na drzewach starszych, między sklejonymi liśćmi.

171. *Chaitophorus nassonowi* MORDVILKO, 1894.

*Chaitophorus brachyunguis* BÖRNER, 1931.

*Chaitophorus chrysanthemi* HILLE RIS LAMBERS, 1932.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, 1961b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa — locus typicus! (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1961b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Europa, Kazachstan; wszędzie lokalnie i dość rzadko spotykany.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w dość dużych koloniach na ga-

łązkach, młodych pędach i ogonkach liściowych topoli włoskiej — *Populus italica* MNCH. i czarnej — *Populus nigra* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

172. *Chaitophorus parvus* HILLE RIS LAMBERS, 1935c.

Pobrzeże Bałtyku: Gąski pow. Koszalin — locus typicus! (HILLE RIS LAMBERS 1935c).

Europa: Holandia, Polska.

Biologia i rozmieszczenie bliżej nie znane. Żyje na liściach wierzby rokity — *Salix rosmarinifolia* L. (*Salix repens* auct.).

173. *Chaitophorus populeti* (PANZER, 1805).

*Aphis populeti* PANZER, 1805.

*Chaitophorus populi*: KOCH, 1854, nec LINNAEUS, 1758.

*Chaitophorus populialbae*: auct., nec BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

*Chaitophorus betulinus* VAN DER GOOT, 1912.

Pobrzeże Bałtyku: Gąski pow. Koszalin (SZELEGIEWICZ 1963), Karwia, Białawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (SZELEGIEWICZ 1961b, HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz, Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań, Zalesie pow. Szubin (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Gałachy pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1894), Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1961b, 1967a), Tomczyce pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Grodzisko pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1961b, 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1961b, 1962a); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w całej zachodniej Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w dużych koloniach na gałązkach, młodych pędach, ogonkach liściowych i liściach topoli białej — *Populus alba* L. i osiki — *Populus tremula* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

174. *Chaitophorus populialbae* (BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841).

*Aphis populi albae* BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

*Chaitophorus albus* MORDVILKO, 1901.

*Chaitophorus tremulinus* MAMONTOVA, 1955.

Pojezierze Pomorskie: Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (SZELEGIEWICZ 1961b, HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań, Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1961b, 1967a), Żbików pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ

1967a); Wyżyna Małopolska: Pińczów (SZELEGIEWICZ 1961b, 1964b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1961b, 1962a); Beskid Wschodni: Przemysł (HUCULAK 1967a.)

Szeroko rozmieszczone w całej zachodniej Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w małych koloniach na spodniej stronie liści topoli białej — *Populus alba* L. i na liściach i młodych pędach osiki — *Populus tremula* L. Na osice odwiedzany przez mrówki.

175. *Chaitophorus ramicolus* (BÖRNER, 1949).

*Promicrella ramicola* BÖRNER, 1949.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi, Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1961b).

Europa: Szwecja, Holandia, Niemcy, Polska, Austria, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na gałęziach iwy — *Salix caprea* L., łoży — *Salix cinerea* L. i rzadziej rokity, chętnie w rozwidleniach gałązek. Odwiedzany przez mrówki.

176. *Chaitophorus salicti* (SCHRANK, 1801).

*Aphis salicti* SCHRANK, 1801.

*Chaitophorus capreae* KOCH, 1854, nec MOSLEY, 1841.

*Chaitophorus cinereae* MAMONTOVA, 1955.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, 1961b), Wielkopolski Park Narodowy (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Gałachy pow. Nowy Dwór, Otwock (MORDVILKO 1894), Mory pow. Pruszków (RUSZKOWSKI 1933), Warszawa (SZELEGIEWICZ 1959b, 1961b); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Bieszczady: Chmiel pow. Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w małych koloniach na spodniej stronie liści iwy — *Salix caprea* L., łoży — *Salix cinerea* L. i wierzby uszatej — *Salix aurita* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki. Występuje w kilku odmianach barwnych i tworzy prawdopodobnie rasy fizjologiczne.

177. *Chaitophorus salijaponicus niger* MORDVILKO, 1929.

*Pseudomicrella jacobi* BÖRNER, 1950.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1961b); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1961b, 1964b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1961b, 1962a).

Szeroko rozmieszczony w zachodniej Palearktyce po jezioro Bajkał i Mongolię Środkową. Dalej na wschód występuje już podgatunek nominatywny.

Podgatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na spodniej stronie liści wierzby białej — *Salix alba* L., wierzby migdałowej — *Salix amygdalina* L. i wierzby południowej — *Salix babylonica* L. Niekiedy odwiedzany przez mrówki.

178. *Chaitophorus tremulae* KOCH, 1854.

*Chaitophorus corax* BÖRNER, 1939.

*Chaitophorus populeti*: auct., nec PANZER, 1805.

*Chaitophorus leucomelas*: GAWINOWA, 1936.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Rynkowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZELEGIEWICZ 1961b); Nizina Mazowiecka: Puszcza Kampinowska (GAWINOWA 1936), Warszawa (SZELEGIEWICZ 1961b, 1967a), Urle pow. Wołomin, Żbików pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1961b, 1964b); Góry Świętokrzyskie: (SZELEGIEWICZ 1961b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1961b, 1962a).

Szeroko rozmieszczony w zachodniej Palearktyce po Mongolię na wschodzie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach osiki — *Populus tremula* L., chętnie między dwoma sklejonymi liśćmi.

179. *Chaitophorus truncatus* (HAUSMANN, 1802).

*Aphis truncata* HAUSMANN, 1802.

Pojezierze Mazurskie: Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961b, 1961f), Wielkopolski Park Narodowy (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1961b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1961b, 1962a).

Gatunek szeroko rozmieszczony w całej zachodniej Palearktyce. Tworzy szereg podgatunków geograficznych (HILLE RIS LAMBERS in litt.). Nasze okazy należą do nowego, dotąd nie opisanego jeszcze podgatunku, który rozmieszczony jest w północnej i środkowej Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na młodych pędach i liściach wierzby białej — *Salix alba* L. wierzby migdałowej — *Salix amygdalina* L., głównie jednak na wiklinie — *Salix purpurea* L.

180. *Chaitophorus vitellinae* (SCHRANK, 1801).

*Aphis vitellinae* SCHRANK, 1801.

*Chaitophorus anuraphoides* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

*Chaitophorus latus* MAMONTOVA, 1955.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961b), Olsztyn

(HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1961b); Brańszczyk pow. Wyszaków, Michałowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Jędrzejów (SZELEGIEWICZ 1961b), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa, Kazachstan, Zakaukazie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w dużych koloniach na gałązkach i ogonkach liściowych wierzby białej — *Salix alba* L., wierzby kruchej — *Salix fragilis* L. i wyjątkowo wierzby wiciowej — *Salix viminalis* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki z gatunku *Lasius fuliginosus* (LATR.).

Tribus: *SIPHINI* MORDVILKO, 1928.

Genus: *Sipha* PASSERINI, 1860.

Subgenus: *Rungisia* MIMEUR, 1933.

*Siphonella* BÖRNER, 1939.

181. *Sipha (Rungisia) arenarii* MORDVILKO, 1921.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1965); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa: Norwegia, Szwecja, Polska, europejska część ZSRR; Kazachstan, Syberia Zachodnia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach wydmuchrzycy piaskowej — *Elymus arenarius* L.

182. *Sipha (Rungisia) kurdjumovi* MORDVILKO, 1921.

*Sipha agropyrella* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a), Stare Jabłonki pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Azja Środkowa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Oligofag na trawach, u nas znalezione na *Agropyron repens* (L.) P. B., *Bromus inermis* LEYSS., *Stipa calamagrostidis* L., *Elytricum habite* L.

Powoduje żółknięcie i usychanie liści zaatakowanej trawy.

183. *Sipha (Rungisia) maydis graminis* KALTENBACH, 1874.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze



Pomorskie: Tczew (RUSZKOWSKI 1933), Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (RUSZKOWSKI 1933); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Szeroko rozmieszczony w całej zachodniej Palearktyce.

Podgatunek holocykliczny i jednodomny. Polifag na trawach, u nas znalezione na pszenicy — *Triticum vulgare* VILL., owsie — *Avena sativa* L., jęczmieniu — *Hordeum vulgare* L., a z traw dzikich na *Calamagrostis epigeios* (L.) ROTH, *Holcus lanatus* L., *Phleum alpinum* L., *Agrostis vulgaris* WITH., *Dactylis glomerata* L., *Deschampsia flexuosa* (L.) TRIN. oraz na turzycy — *Carex* L. sp. Podgatunek nominatywny atakuje kukurydzę i rozmieszczony jest głównie w zlewisku Morza Śródziemnego.

Notowany jako szkodnik zbóż i wektor chorób wirusowych.

Subgenus: *Sipha* s. str.

184. *Sipha (Sipha) glyceriae* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis glyceriae* KALTENBACH, 1843.

*Sipha schoutedeni* DEL GUERCIO, 1905.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Gorzów Wlkp. (SZELEGIEWICZ 1963), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Owczary pow. Busko (SZELEGIEWICZ 1964b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Łupków pow. Sanok (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w zachodniej Palearktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Polifag żyjący na trawach, turzycach, sitowatych i żabieńcowatych. Występuje pospolicie w miejscach podmokłych i na brzegach wód. U nas znalezione na *Glyceria fluitans* (L.) R. BR., *Molinia coerulea* (L.) MOENCH i *Sagittaria sagittifolia*, L.

Genus: *Chaetosiphella* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

185. *Chaetosiphella berlesei* (DEL GUERCIO, 1905).

*Sipha berlesei* DEL GUERCIO, 1905.

Pojezierze Pomorskie: Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: Dajtki pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Holandia, Belgia, Niemcy, Polska, Włochy.

☞ Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na trawach, u nas znaleziony na kostrzewie owczej — *Festuca ovina* L., szczeciniastej — *Festuca duriuscula* L. i czerwonej — *Festuca rubra* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

186. *Chaetosiphella tshernavini* (MORDVILKO, 1921).

*Sipha tshernavini* MORDVILKO, 1921.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Mołdawia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na szczotlisze siwej — *Corynephorus canescens* (L.) P. B., z Niemiec i Czechosłowacji podawany z kostrzewy owczej.

Genus: *Caricosipha* BÖRNER, 1939.

187. *Caricosipha paniculatae* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na turzycach i to zarówno na torfowiskach i miejscach podmokłych, jak i w miejscach suchych, silnie nasłonecznionych. U nas znaleziony na *Carex vulpina* L., *Carex riparia* CURT., *Carex sempervirens* VILL., *Carex divulsa* STOKES, *Carex leporina* L. oraz na sicie — *Juncus effusus* L.

Genus: *Atheroides* HALIDAY, 1838.

188. *Atheroides hirtellus* HALIDAY, 1938.

*Atheroides niger* OSSIANNILSSON, 1954a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na spodniej stronie liści śmiałka darniowego — *Deschampsia caespitosa* (L.) P. B.

189. *Atheroides serrulatus* HALIDAY, 1838.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Dajtki pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967), Małyszyn pow. Gorzów Wlkp. (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kroczyce koło Częstochowy (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skarżysko-Kamienna (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Polifag na trawach i turzycach. U nas znaleziony na *Deschampsia flexuosa* (L.) TRIN., *Poa annua* L., *Festuca duriuscula* L., *Festuca rubra* L., *Festuca ovina* L., *Carex fusca* BELL. et ALL.

Genus: *Laingia* THEOBALD, 1922a.

190. *Laingia psammae* THEOBALD, 1922a.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia (SZELEGIEWICZ 1965), Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Oligofag na trawach, znaleziony u nas na *Calamagrostis epigeios* (L.) ROTH, *Ammophila arenaria* LINK i *Agrostis alba* L.

Subfamilia: *Aphidinae* LATREILLE, [1802—1803].

Tribus: *PTEROCOMMATINI* WILSON, 1910b.

Genus: *Neopterocomma* HILLE RIS LAMBERS, 1935c.

191. *Neopterocomma asiphum* HILLE RIS LAMBERS, 1935c.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa: Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Węgry, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach w szczelinach kory pnia i na gałęziach wierzby białej — *Salix alba* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

Genus: *Pterocomma* BUCKTON, 1879.

*Cladobius* KOCH, 1856 nec DEJEAN, 1836 (nom. praeocc.).

*Aphiodes* PASSERINI, 1860, nec RONDANI, 1848.

*Melanoxanthus* BUCKTON, 1879, nec ESCHOLTZ, 1836 (nom. praeocc.).

*Clavigerus* SZÉPLIGETI, 1883.

*Melanoxantherium* SCHOUTEDEN, 1901.

*Aristaphis* KIRKALDY, 1905.

192. *Pterocomma jacksoni* THEOBALD, 1921.

*Pterocomma morio* HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

Pobrzeże Bałtyku: Wiśłka i Warnowo na Wolinie, Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina

Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Beskid Wschodni: Góra Splawa pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa: Anglia, Szwecja, Holandia, Niemcy, Polska, Szwajcaria, Austria, Węgry i Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Oligofag na wierzbach — *Salix caprea* L., *Salix cinerea* L., i najczęściej na *Salix rosmarinifolia* L. Kolonie tej mszycy zawsze odwiedzane są przez mrówki. Na iwie i łożu żeruje na gałęziach, natomiast na roście głównie na częściach podziemnych, albo tuż nad ziemią.

193. *Pterocomma konoi* HORI in TAKAHASHI, 1939.

*Cladobius populeus*: MORDVILKO, 1895, partim.

*Pterocomma populea*: JUDENKO, 1930, partim, KÉLER, 1935a, partim.

*Pterocomma populeum*: SZELEGIEWICZ, 1958b, partim.

*Pterocomma pilosum konoi*: SZELEGIEWICZ, 1965, HUCULAK, 1965a, 1967a.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ 1965); Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1965); Pojezierze Mazurskie: Lipińskie Małe pow. Ełk (SZELEGIEWICZ 1965), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, 1965), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Gałachy pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1895), Warszawa (MORDVILKO 1895, KÉLER 1935a, SZELEGIEWICZ 1965), Stamirowice i Michałowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1965), Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Krasiczyn i Tarnawce pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozprzestrzeniony w północnej, środkowej i wschodniej Europie oraz na Zakaukaziu, w Azji Środkowej, na Syberii i w Japonii.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na gałęziach i w szczelinach kory pnia różnych wierzb, zawsze odwiedzany przez mrówki. U nas znaleziony na: *Salix alba* L., *Salix amygdalina* L., *Salix caprea* L., *Salix cinerea* L., *Salix dasyclados* WIMM., *Salix fragilis* L., *Salix purpurea* L., *Salix rosmarinifolia* L., *Salix viminalis* L.

194. *Pterocomma pilosum* BUCKTON, 1879.

a) *Pterocomma pilosum pilosum* BUCKTON, 1879.

*Pterocomma populeum*: auct., nec KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Mazurskie: Lipińskie Małe pow. Ełk (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Żbików pow. Pruszków, Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Rozmieszczony w zachodniej i środkowej Europie. W Polsce przebiega prawdopodobnie wschodnia granica zasięgu tego gatunku.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na gałęziach wierzby białej — *Salix alba* L. i iwy — *Salix caprea* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

b) *Pterocomma pilosum sarmaticum* SZELEGIEWICZ, 1967d.

*Pterocomma populeum*: SZELEGIEWICZ, 1958b, partim.

*Pterocomma pilosum*: SZELEGIEWICZ, 1961f, partim.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, 1961f, 1967d).

Podgatunek znany dotąd tylko z Polski i Holandii.

Żeruje w szczelinach pnia wierzby białej — *Salix alba* L. i odwiedzany jest przez mrówki. Biologia nie znana.

195. *Pterocomma populeum* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis populea* KALTENBACH, 1843.

a) *Pterocomma populeum populeum* (KALTENBACH, 1843).

Pobrzeże Bałtyku: Jastarnia (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Jabłoń pow. Pisz (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skarżysko-Kamienna (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w zachodniej Palearktyce; zawleczony do Ameryki Północnej i Południowej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na odrastających z pnia krótkopędach i na gałęziach topoli czarnej — *Populus nigra* L., topoli włoskiej — *Populus italica* MNCH. i topoli balsamicznej — *Populus balsamifera* L. Bywa odwiedzany przez mrówki.

b) *Pterocomma populeum dubium* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965, 1967a).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska; Bliski Wschód.

Biologia bliżej nie znana. Żeruje na gałęziach topoli białej — *Populus alba* L. i zwykle nie jest odwiedzany przez mrówki.

196. *Pterocomma ringdahli* WAHLGREN, 1940.

*Pterocomma rufipes*: BÖRNER, 1952, partim.

Beskid Wschodni: Tylawa pow. Krosno (SZELEGIEWICZ 1965); Bieszczady: Dwernik pow. Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1967a).

Gatunek borealno-alpejski, znany ze Szwecji, Alp (Szwajcaria, Austria) i Karpat Wschodnich (Polska, Ukraina).

Biologia nie znana, prawdopodobnie holocykliczny. U nas znaleziony na nie określonym bliżej gatunku wierzby — *Salix* L. sp. Ze Szwecji podawany z łoży i wierzby lapońskiej.

197. *Pterocomma salicis* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis salicis* LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a), Stare Jabłonki pow. Ostróda, Lipińskie Małe pow. Elk (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Gałachy pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1895), Mory (RUSZKOWSKI 1935c), Warszawa, Kampinos pow. Sochaczew, Michałowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Wschodni: Tarnawce pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a); Bieszczady: Dwernik pow. Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1967a).

Cała zachodnia Palearktyka po jezioro Bajkał i Mongolię; zawleczony do Ameryki Północnej i tam od dawna zadomowiony.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na gałęziach różnych wierzb. U nas notowany na *Salix alba* L., *Salix caprea* L., *Salix viminalis* L., *Salix fragilis* L., *Salix pentandra* L. i *Salix purpurea* L.

Notowany jako szkodnik wikliny.

198. *Pterocomma steinheili* (MORDVILKO, 1901).

*Cladobius steinheili* MORDVILKO, 1901.

*Pterocomma fraxini* THEOBALD, 1921.

*Pterocomma rufipes*: BÖRNER, 1952, partim.

Pobrzeże Bałtyku: Puck (SZELEGIEWICZ 1965); Pojezierze Mazurskie: Redykajny pow. Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Sielinko pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Brańszczyk pow. Wyszaków, Warszawa, Ożarów pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1965), Puszcza Kampinoska (SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowieża: Białowieża (SZELEGIEWICZ 1967a); Beskid Wschodni: Wyżne pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na cienkich gałązkach *Salix fragilis* L., *Salix viminalis* L., *Salix dasyclados* WIMM., *Salix caprea* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są przez mrówki.

199. *Pterocomma tremulae* BÖRNER, 1940.

?*Melanoxanthus salicis*: RÜBSAAMEN, 1901, nec LINNAEUS, 1758.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Północna i środkowa Europa; dane z Europy zachodniej odnoszą się do podgatunku *Pterocomma tremulae stroyani* SZELEGIEWICZ, 1967d.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych, rzadziej grubych gałęziach osiki — *Populus tremula* L. i odwiedzany jest zawsze przez mrówki. Podgatunek zachodnioeuropejski żeruje u nasady pnia.

200. *Plocamaphis amerinae* (HARTIG, 1841).

*Aphis amerinae* HARTIG, 1841.

*Plocamaphis amerinae borealis* OSSIANNILSSON, 1959.

Pojezierze Mazurskie: Elk (SZELEGIEWICZ 1965), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965), Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: Złotoryja (SZELEGIEWICZ 1967a).

Północna i środkowa Europa; dane z Europy zachodniej odnoszą się do podgatunku *Plocamaphis amerinae bituberculata* (THEOBALD, 1912).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w dużych koloniach na gałęziach wierzby wiciowej — *Salix viminalis* L., rzadziej wierzby białej — *Salix alba* L. i wikliny — *Salix purpurea* L.

201. *Plocamaphis brachysiphon* OSSIANNILSSON, 1959.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Mi chałówka pow. Garwolin (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa: Anglia, Szwecja, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Prawdopodobnie monofag na iwie — *Salix caprea* L.

202. *Plocamaphis goernitzi* BÖRNER, 1940.

*Plocamaphis flocculosa*: auct., nec WEED, 1891.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w dużych koloniach na gałęziach wierzby kruchej — *Salix fragilis* L.

Tribus: *APHIDINI* LATREILLE, [1802—1803].

Subtribus: *RHOPALOSIPHINA* BÖRNER, 1944.

Genus: *Hyalopterus* KOCH, 1854.

203. *Hyalopterus amygdali* (BLANCHARD, 1840).

*Aphis amygdali* BLANCHARD, 1840.

*Hyalopterus mimulus* BÖRNER, 1950.

*Hyalopterus pruni*: RUSZKOWSKI, 1935b, partim, MINKIEWICZ, 1935a, 1935b, 1937, partim.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Lipno, Kutno (MINKIEWICZ 1935b); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MINKIEWICZ 1935b, 1937, JANISZEWSKA-CI-CHOCKA 1966); Śląsk Górny (MINKIEWICZ 1935a, RUSZKOWSKI 1935b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (MINKIEWICZ 1935a, 1935b); Wyżyna Lubelska: Puławy (RUSZKOWSKI 1935b).

Gatunek śródziemnomorski, pospolity w południowej Europie, północnej Afryce, na Bliskim Wschodzie i w Azji Środkowej.

Holocykliczny i różnodomny, migruje z brzoskwini — *Persica vulgaris* MILL. na trzcinę — *Phragmites communis* TRIN. Na brzoskwini żeruje na młodych pędach i spodniej stronie liści.

Notowany jako szkodnik brzoskwini; dane o przenoszeniu chorób wirusowych wymagają potwierdzenia.

204. *Hyalopterus pruni* (GEOFFROY, 1762).

*Aphis pruni* GEOFFROY, 1762.

*Hyalopterus arundinis*: auct., nec FABRICIUS, 1775.

Pospolity w całym kraju (MORDVILKO 1894, RÜBSAAMEN 1901, NIEZABITKOWSKI 1905, TRZEBIŃSKI 1916a, 1916b, WORONIECKA 1923, JUDENKO 1930, STRAWIŃSKI 1931, SZULCZEWSKI 1931a, 1931b, 1931c, 1933, 1936, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, URBAŃSKI 1935, MINKIEWICZ 1935a, 1935b, 1937, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, 1964b, 1967a, HUCULAK 1965a, JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966, ACHREMOWICZ 1967).

Gatunek kosmopolityczny, prawdopodobnie pochodzenia palearktycznego.

Holocykliczny i różnodomny. Migruje fakultatywnie ze śliwy — *Prunus domestica* L. i tarniny — *Prunus spinosa* L. na trzcinę — *Phragmites communis* TRIN., wyjątkowo na inne rośliny, np. *Scirpus* L. sp.

Notowany jako szkodnik śliwy i wektor chorób wirusowych.

Genus: *Rhopalosiphum* KOCH, 1854.

*Siphocoryne* PASSERINI, 1860.

*Siphonaphis* VAN DER GOOT, 1915.

205. *Rhopalosiphum insertum* (WALKER, 1849).

*Aphis inserta* WALKER, 1849.

*Aphis fitchii*: auct., nec SANDERSON, 1902.

*Rhopalosiphum padi*: STRAWIŃSKI, 1950.

*Rhopalosiphum oxyacanthae*: BÖRNER, 1952.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a), Stare Jabłonki pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra pow. Poznań (SZULCZEWSKI 1928), Brzeziny pow. Kalisz (SZULCZEWSKI 1930), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Poznań, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Jadwisin pow. Nowy Dwór, Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: Wrocław (LINGELSHEIM 1916, KARCZEWSKA 1964, SZELEGIEWICZ 1967a); Sudety Zachodnie: Topieliska koło Dusznik-Zdroju (HARNISCH 1926).

Europa, Zakaukazie, Kazachstan, Syberia.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z drzew i krzewów podrodziny *Pomoideae* na różne gatunki traw. U nas znaleziony na *Malus domestica* BORB.,



*Pirus communis* L., *Sorbus aucuparia* L., *Mespilus germanica* L. i *Crataegus monogyna* JACQ. Na trawach żeruje zwykle na częściach podziemnych i odwiedzany jest przez mrówki.

206. *Rhopalosiphum maidis* (FITCH, 1856).

*Aphis maidis* FITCH, 1856.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Smolice pow. Rawicz (STACHERSKA 1963); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: Kobierzyce pow. Wrocław (KANIA 1962).

Gatunek kosmopolityczny.

Anholocykliczny, żyje na różnych trawach, zarówno dzikich — *Digitaria sanguinalis* (L.) SCOP., *Echinochloa crus-galli* (L.) P. B., jak i na zbożach — u nas na *Zea mays* L.

Notowany jako szkodnik kukurydzy i zbóż w krajach subtropikalnych i wektor około 7 chorób wirusowych.

207. *Rhopalosiphum nymphaeae* (LINNAEUS, 1761).

*Aphis nymphaeae* LINNAEUS, 1761.

*Aphis infusata* KOCH, 1854.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a), Stare Jabłonki pow. Ostróda (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pyzdry pow. Września (MINKIEWICZ 1935b), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966); Puszcza Białowieńska: Białowieża (MORDVILKO 1929); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Zachodni: Lubań w Gorcach (SZELEGIEWICZ 1967a); Bieszczady: Postołów pow. Lesko (SZELEGIEWICZ 1967a).

Gatunek kosmopolityczny, prawdopodobnie palearktycznego pochodzenia.

Holocykliczny i różnodomny, tworzy także rasy anholocykliczne. Migruje ze śliw — *Prunus domestica* L., *Prunus insititia* JUSLEN i tarniny — *Prunus spinosa* L., a wyjątkowo i czereśni — *Cerasus avium* (L.) MOENCH na rośliny wodne i błotne: *Alisma plantago-aquatica* L., *Sagittaria sagittifolia* L., *Hydrocharis morsus-ranae* L., *Nuphar luteum* (L.) SM., *Hippuris vulgaris* L., *Bidens cernuus* L., *Plantago maior* L. Na żywicieli pierwotnym żeruje w dużych koloniach na młodych pędach i liściach i jest odwiedzany przez mrówki.

Notowany jako wektor około 5 chorób wirusowych.

208. *Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis padi* LINNAEUS, 1758.

*Aphis avenae*: auct., nec FABRICIUS, 1775.

Pobrzeże Bałtyku: Jastrzębia Góra (MICHNO-ZATORSKA 1966), Lubin na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: (TASCHENBERG 1865), Tczew (RUSZKOWSKI 1933), Płutowo pow. Chełmno (NAWOJSKA 1957); Pojezierze Mazurskie (NEUMANN 1857, TASCHENBERG 1865, SZULCZEWSKI 1936, HUCULAK 1965a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (TASCHENBERG 1865, SZULCZEWSKI 1931c, 1933, 1950, 1953, RUSZKOWSKI 1933, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1964c, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, 1897, TRZEBIŃSKI 1916b, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935a, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1929, 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (ŻMUDA 1913); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930), okolice Lublina (STRAWIŃSKI 1950); Nizina Sandomierska: okolice Łańcuta (RUSZKOWSKI 1933); Beskid Zachodni: Rytko pow. Nowy Sącz (NIEZABITOWSKI 1905); Kotlina Nowotarska: Nowy Targ i okolice (RUSZKOWSKI 1933); Beskid Wschodni: okolice Przemyśla (RUSZKOWSKI 1933); Pieniny (RUSZKOWSKI 1933).

Gatunek kosmopolityczny.

Holocykliczny i różnodomny. Migruje z czeremchy — *Padus avium* MILL. na trawy i rzadziej sitowate: *Triticum dicoccum* SCHRANK, *Triticum vulgare* VILL., *Zea mays* L., *Avena sativa* L., *Agropyron repens* (L.) P. B., *Dactylis glomerata* L., *Festuca pratensis* HUDS., *Phalaris canariensis* L. i *Juncus* L. sp. Na czeremsze powoduje zwijanie się i żółknięcie liści.

Notowany jako szkodnik zbóż i wektor 7 chorób wirusowych.

Genus: *Paraschizaphis* HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

209. *Paraschizaphis caricis* (SCHOUTEDEN, 1906b).

*Aphis caricis* SCHOUTEDEN, 1906b.

*Schizaphis hirticola* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach u nasady łodygi turzycy owłosionej — *Carex hirta* L., przeważnie w miejscach podmokłych.

210. *Paraschizaphis scirpi* (PASSERINI, 1874).

*Toxoptera scirpi* PASSERINI, 1874.

*Toxoptera typhae* LAING, 1923.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa, Zakaukazie, północna Afryka.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Oligofag na turzycowatych i pałkowatych. U nas znaleziony na pałce szerokolistej — *Typha latifolia* L.

Genus: *Schizaphis* BÖRNER, 1931.

*Toxoptera*: auct., nec KOCH, 1856.

211. *Schizaphis agrostis* HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK locus typicus! 1966a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach mietlicy — *Agrostis alba* L., rzadziej na wiechlinie.

212. *Schizaphis dubia* HUCULAK, 1968.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn-Kortowo — locus typicus! (HUCULAK 1968).

Rozmieszczenie i biologia nie znane. Żeruje na trzcinniku lancetowatym — *Calamagrostis canescens* (WEB.) ROTH. Głównie na miejscach podmokłych i bagicznych.

213. *Schizaphis graminum* (RONDANI, 1852).

*Aphis graminum* RONDANI, 1852.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Skierniewice (RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDEŃKO 1930, RUSZKOWSKI 1933).

Gatunek kosmopolityczny, rozmieszczony głównie na obszarach o ciepłym klimacie.

Niewątpliwie gatunek zbiorczy, wymagający nowych badań taksonomicznych i bionomicznych. Żeruje na zbożach — *Secale cereale* L., *Hordeum vulgare* L. i trawach — *Agropyron repens* (L.) P. B.

Notowany jako szkodnik pszenicy, jęczmienia i innych zbóż oraz jako wektor wielu chorób wirusowych.

214. *Schizaphis jaroslavi* (MORDVILKO, 1921).

*Toxoptera jaroslavi* MORDVILKO, 1921.

?*Aphis arundinis* FABRICIUS, 1775.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz, Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1961c, 1967a).

Europa: Skandynawia, Polska, europejska część ZSRR; Japonia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w niewielkich koloniach na liściach trzcinnika piaskowego — *Calamagrostis epigeios* (L.) ROTH, zawsze odwiedzany przez mrówki. Żerowanie mszyc powoduje lekkie zwijanie się i zasychanie liści.

215. *Schizaphis longicaudata* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Szwecja, Finlandia, Holandia, Polska, Czechosłowacja.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na mozdze trzcinowatej — *Phalaris arundinacea* L. Żeruje w niewielkich koloniach na górnej stronie liści.

216. *Schizaphis nigerrima* (HILLE RIS LAMBERS, 1931a).

*Toxoptera nigerrima* HILLE RIS LAMBERS, 1931a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, Węgry.

Biologia i rozmieszczenie słabo poznane. Opisany z wyczyńca łąkowego, u nas znalezione na trzcinniku prostym — *Calamagrostis neglecta* (EHRH.) GAERTN.

217. *Schizaphis rufula* (WALKER, 1849).

*Aphis rufula* WALKER, 1849.

*Schizaphis geijskesi* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Anglia, Holandia, Szwecja, Finlandia, Niemcy, Polska.

Biologia bliżej nie znana, prawdopodobnie gatunek holocykliczny. Monofag na piaskownicy zwyczajnej — *Ammophila arenaria* LINK.

218. *Schizaphis wahlgreni* (OSSIANNILSSON, 1959).

*Rhopalosiphum wahlgreni* OSSIANNILSSON, 1959.

Pojezierze Mazurskie: rezerwat Redykajny koło Olsztyna (HUCULAK 1966a).

Europa: Szwecja, Polska, Węgry.

Gatunek niedawno opisany o nie znanej bliżej biologii i rozmieszczeniu. Żyje na turzycach — *Carex* L. sp.

219. *Schizaphis weingaertneriae* HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Selwa pow. Nidzica (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Dziekanów Leśny pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa: Holandia, Szwecja, Polska, Czechosłowacja.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na szczotlisze siwej — *Corynephorus canescens* (L.) P. B.

Genus: *Longiunguis* VAN DER GOOT, 1917.

*Geoktapia* MORDVILKO, 1921.

*Pyraphis* BÖRNER, 1931.

*Schizaphidiella* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

220. *Longiunguis luzulellus* HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*\*).

Europa: Anglia, Holandia, Szwecja, Polska, Czechosłowacja, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na szyjce korzeniowej i korzeniach różnych gatunków kosmatki, zawsze odwiedzany przez mrówki. U nas znaleziony na *Luzula pilosa* (L.) WILLD.

221. *Longiunguis pyrarius* (PASSERINI, 1861).

*Myzus pyrarius* PASSERINI, 1861.

*Pyrahis streili* BÖRNER, 1931.

*Schizaphidiella quinquarticulata* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Ostrzeszów (RUSZKOWSKI 1933).

Europa, Zakaukazie, Bliski Wschód.

Gatunek holocykliczny i dwudomny. Migruje z gruszy — *Pirus communis* L. na różne gatunki traw. Na gruszy odwiedzany jest przez mrówki i powoduje zwijanie się liści.

Subtribus: *APHIDINA* LATREILLE, [1802—1803].

Genus: *Aphis* LINNAEUS, 1758.

*Doralis* RISSO, 1826.

*Cerosipha* DEL GUERCIO, 1900.

*Pergandeida* SCHOUTEDEN, 1903a.

*Uraphis* DEL GUERCIO, 1907.

*Chaitophoroides* MORDVILKO, 1909a.

*Brachysiphum* VAN DER GOOT, 1913.

*Aphidula* NEVSKY, 1929a.

*Comaphis* BÖRNER, 1940.

*Doralina* BÖRNER, 1940.

*Toxopterina* BÖRNER, 1940.

*Doralida* BÖRNER, 1950.

*Apathaphis* BÖRNER, 1952.

*Leucosiphon* BÖRNER, 1952.

*Medoralis* BÖRNER, 1952.

*Tuberculaphis* BÖRNER, 1952.

— *Aphis acanthi* SCHRANK, 1801.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1963), Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Według BÖRNERA (1952) jest to gatunek holocykliczny i różnodomny, migrujący z trzmieliny europejskiej na ostrożeń i oset. Gatunek niepewny, być może jest to tylko rasa fizjologiczna *Aphis solanella* THEOB. U nas znaleziony na *Carduus acanthoides* L.

222. *Aphis acetosae* LINNAEUS, 1767.

*Aphis evonymi*: SZULCZEWSKI 1929, 1933, 1953, partim, URBAŃSKI 1935, partim.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZULCZEWSKI 1933, ACHREMOWICZ 1967), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895), Świder pow. Otwock, Żbików pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Górny: okolice Pszczyny (SZULCZEWSKI 1929); Wyżyna Małopolska: Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806).

Szeroko rozmieszczony w Europie; dane o występowaniu w Ameryce Północnej wymagają potwierdzenia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w dużych koloniach na młodych pędach szczawiu zwyczajnego — *Rumex acetosa* L. i szczawiu polnego — *Rumex acetosella* L. Odwiedzany przez mrówki.

223. *Aphis affinis* DEL GUERCIO, 1911a.

*Aphis menthae*: auct., nec WALKER, 1852.

*Aphis* sp.: MOESZ, 1919.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Wyżyna Małopolska: Zagroda (MOESZ 1919); Wyżyna Lubelska: Zemborzyce i Pszczela Wola pow. Lublin, Kijany pow. Lubartów (STRAWIŃSKI 1948); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach, czubkach pędów i wyjątkowo łodydze mięty — *Mentha piperita* L., *Mentha aquatica* L. i *Mentha arvensis* L. Niekiedy lekko zwija zaatakowane liście.

224. *Aphis balloticola* nom. nov.

*Aphis ballotae*: auct., nec PASSERINI, 1860.

*Aphididae* 34: SZULCZEWSKI, 1950.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: okolice Poznania (SZULCZEWSKI 1950).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na mierznicy czarnej — *Ballota nigra* L. Żeruje na liściach, które niekiedy deformuje.

225. *Aphis beccabungae* KOCH, 1855.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Pieniny: polana Doliny (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie, ale stale mylony z innymi gatunkami.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z kruszyny na rośliny wargowe — *Galeopsis tetrahit* L., *Veronica chamaedrys* L.

226. *Aphis berlinskii* HUCULAK, 1968.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn — locus typicus!, Ługwałd pow. Olsztyn, Łyna pow. Nidzica (HUCULAK 1968).

Gatunek niedawno opisany o nie znanym rozmieszczeniu.

Holocykliczny i jednodomny. Żeruje na korzeniach i rozłogach, a także na płożących się łodygach przetacznika ożankowego — *Veronica chamaedrys* L. i przetacznika leśnego — *Veronica officinalis* L. Kolonie tej mszycy zawsze odwiedzane są przez mrówki.

227. *Aphis berteroae* SZELEGIEWICZ, 1966b.

Nizina Mazowiecka: Warszawa, Świder pow. Otwock — locus typicus! (SZELEGIEWICZ 1966b).

Europa: Polska, Węgry.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na pylenie przydrożnym — *Bertero incana* (L.) DC. Żeruje w niewielkich koloniach na korzeniach, zwykle bardzo głęboko pod powierzchnią ziemi. Bywa odwiedzany przez mrówki.

228. *Aphis breviseta* HOLMAN, 1966.

*Aphis roepkei*: SZELEGIEWICZ, 1964b, nec HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

Wyżyna Małopolska: rezerwat Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Gatunek niedawno opisany z Czechosłowacji. Żyje u nasady łodygi i na podziemnych częściach różnych pięciorników. U nas znaleziony na pięciorniku rozłogowym — *Potentilla reptans* L.

229. *Aphis brohmeri* BÖRNER, 1952.

*Aphis anthrisci*: RÜBSAAMEN, 1901.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na trybule leśnej — *Anthriscus silvestris* (L.) HOFFM. Żeruje w bardzo dużych koloniach na przyziemnych częściach łodygi, rzadziej w pachwinach liści. Zawsze odwiedzany przez mrówki.

230. *Aphis brunellae* SCHOUTEDEN, 1903b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań i okolice (SZULCZEWSKI 1933, 1950).

Europa: Anglia, Belgia, Niemcy, Austria, Polska, Mołdawia, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na głowience pospolitej — *Brunella vulgaris* L. Żeruje w niewielkich koloniach na spodniej stronie liści i w kwiatostanach, powodując podwijanie się blaszek liściowych i zniekształcenia kwiatostanów.

231. *Aphis cacaliasteris* HILLE RIS LAMBERS, 1947d.

*Doralis senecionis*: BÖRNER, 1940, nec WILLIAMS, 1910.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Rusy pow. Braniewo (HUCULAK 1967b).

Gatunek borealno-alpejski, znany z Alp: Szwajcaria, Austria, Włochy oraz z gór Eifel w Niemczech.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Oligofag na starcach i miłośnie. U nas znaleziony na starcu nadrzecznym — *Senecio fluviatilis* WALLR.

232. *Aphis calaminthae* (BÖRNER, 1940).

*Doralina calaminthae* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b).

Europa: Niemcy, Polska, Austria, Węgry, Włochy.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na czyścicy — *Calamintha acinos* (L.) CLAIRV. Żeruje na liściach i kwiatostanach, powodując zwijanie się liści.

233. *Aphis callunae* THEOBALD, 1915b.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na wrzosie — *Calluna vulgaris* (L.) SALISB. Żeruje w niewielkich koloniach na młodych pędach, często odwiedzany przez mrówki.

— *Aphis capsellae* KALTENBACH, 1843.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Węgiełki pow. Września (HELLWIG 1897), Włoszanowo pow. Żnin (SZULCZEWSKI 1928), Toruń (SZULCZEWSKI 1931c), okolice Poznania (SZULCZEWSKI 1950); Śląsk Dolny: Wrocław (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny: okolice Lublińca (SZULCZEWSKI 1931b).

Wszystkie dane oparte o wyrośla: deformacje liści. Ponieważ jednak tasznik — *Capsella bursa-pastoris* (L.) MED. należy do tzw. żywicieli rezerwowych bardzo wielu gatunków mszyc, z których prawie każdy może w przypadkach gradacji powodować deformacje liści, dane te są wątpliwe.



234. *Aphis cerastii* (BÖRNER, 1950).

*Doralina cerastii* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b).

Europa: Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na rogownicy polnej — *Cerastium arvense* L. Żeruje na korzeniach.

— *Aphis chaerophylli* KOCH, 1854.

Pobrzeże Bałtyku: Gąski pow. Koszalin (SZELEGIEWICZ 1963).

Gatunek wątpliwy, prawdopodobnie tylko jedna z ras fizjologicznych *Aphis fabae* SCOP.

235. *Aphis chloris* KOCH, 1854.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie: (RÜBSAAMEN 1901), Rynkowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Europa, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na dziurawcu — *Hypericum perforatum* L. Wiosną żeruje na młodych pędach, latem u nasady łodygi i na szyjce korzeniowej. Zawsze odwiedzany przez mrówki.

236. *Aphis cirsiioleracei* (BÖRNER, 1932).

*Cerosipha cirsiioleracei* BÖRNER, 1932.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Belgia, Niemcy, Polska, Austria.

Biologia słabo poznana. Żeruje na liściach ostroźnia warzywnego — *Cirsium oleraceum* (L.) SCOP., powodując ich zwijanie się ku górze.

237. *Aphis clematidis* KOCH, 1854.

Wyżyna Lubelska: Włostowice pow. Puławy (JUDENKO 1930).

Południowa i środkowa Europa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na powojniku prostym — *Clematis recta* L. Żeruje w dość dużych koloniach na młodych pędach, liściach i w kwiatostanach.

238. *Aphis clinopodii* PASSERINI, 1861.

*Aphis nepetae*: RÜBSAAMEN, 1901, SZULCZEWSKI, 1931b, nec KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Pojezierze Mazurskie:

Szeroki Bór pow. Pisz (HUCULAK 1967b); Śląsk Górny: Pawonków pow. Lubliniec (SZULCZEWSKI 1931b).

Południowa i środkowa Europa.

Monofag na czyścicy storzyszku — *Calamintha vulgaris* (L.) DRUCE. Żeruje pod luźno zwiniętymi liśćmi.

239. *Aphis comensalis* STROYAN, 1952.

*Aphis steinbergi* SHAPOSHNIKOV, 1952.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Anglia, Niemcy, Polska, Austria, Węgry, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na szaklaku pospolitym — *Rhamnus cathartica* L. Żeruje na liściach, często w wyrosłach koliszka *Trichohermes walkeri* (FÖRSTER), rzadziej powoduje sam powstawanie wyrosli.

240. *Aphis comosa* (BÖRNER, 1950).

*Doralida comosa* BÖRNER, 1950.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a).

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska, Austria.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na groszku żółtym — *Lathyrus pratensis* L. i nostryku białym — *Melilotus albus* MED.

241. *Aphis confusa* WALKER, 1849.

*Doralina thomasi* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Augustów (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Anglia, Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje u nasady łodygi i na korzeniach driakwi — *Scabiosa ochroleuca* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

242. *Aphis corniella* (HILLE RIS LAMBERS, 1935b).

*Doralis corniella* HILLE RIS LAMBERS, 1935b.

*Aphis pallipes* BÖRNER, 1926, nec HARTIG, 1841.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z derenia — *Cornus sanguinea* L. na wierzbówkę kipirzycę — *Chamaenerion angustifolium* (L.) SCOP. Na dereniu powoduje zbijanie się liści w luźne gniazda. Na wierzbówce powoduje brązowienie i usychanie liści. Odwiedzany przez mrówki.

243. *Aphis coronillae* FERRARI, 1872.

*Doralida coronillae* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Włochy, Niemcy, Polska.

Biologia i rozmieszczenie słabo poznane. Żyje na szyjce korzeniowej i korzeniach cieciorki pstrej — *Coronilla varia* L., zawsze odwiedzana przez mrówki.

244. *Aphis craccae* LINNENNAUS, 1758.

*Aphis viciae* FABRICIUS, 1781.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy, Końskowola pow. Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Tatry: Mała Krokiew (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na różnych roślinach z rodzaju *Vicia* L., u nas na *Vicia cracca* L. Żeruje na czubkach pędów powodując ich odkształcenie.

245. *Aphis craccivora* KOCH, 1854.

*Aphis medicaginis*: auct., nec KOCH, 1854.

*Aphis laburni*: MORDVILKO, 1895, JUDENKO, 1930.

*Aphis robiniae* MACCHIATI, 1885.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a), Brodnica (MICHNO-ZATORSKA 1966), Stare Jabłonki pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Nowa Wieś pow. Chodzież (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967), Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice i Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Gatunek kosmopolityczny.

U nas holocykliczny i jednodomny. Żyje na roślinach motylkowych, rzadziej i tylko sporadycznie na roślinach należących do innych rodzin: *Lupinus angustifolius* L., *Medicago falcata* L., *Medicago lupulina* L., *Melilotus albus* MED., *Melilotus officinalis* (L.) LAM. em. THUILL., *Trifolium campestre* SCHREB., *Trifolium repens* L., *Lotus corniculatus* L., *Ornithopus sativus* L., *Robinia pseudacacia* L., *Capsella bursa-pastoris* (L.) MED. i *Rhamnus cathartica* L.

Notowany jako szkodnik upraw motylkowych i wektor około 14 chorób wirusowych.

246. *Aphis crepidis* (BÖRNER, 1940).

*Cerosipha crepidis* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Rosochackie pow. Olecko (HUCULAK 1967b).

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na pępawach — *Crepis biennis* L. i *Crepis tectorum* L. Żeruje u nasady liści rozetkowych i odwiedzany jest przez mrówki.

247. *Aphis cytisorum* HARTIG, 1841.

*Aphis laburni* KALTENBACH, 1843.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1965)»  
Szeroko rozmieszczony w całej Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na złotokapie zwyczajnym — *Laburnum anagyroides* MED. Żeruje na końcach młodych pędów, liściach i owocach. Niekiedy deformuje liście.

248. *Aphis davletshinae* HILLE RIS LAMBERS, 1966.

*Aphis altheae* NEVSKY, 1929a, nec HARRIS, 1776.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Europa, Bliski Wschód, Azja Środkowa.

Żyje na spodniej stronie liści, rzadziej w kwiatostanach prawoślazów — *Althaea narbonensis* POURR.

249. *Aphis diphaga* WALKER, 1852.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Anglia, Niemcy, Polska, Austria.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na końcach pędów i spodniej stronie liści wierzbownicy kosmatej — *Epilobium hirsutum* L.

250. *Aphis epilobii* KALTENBACH, 1843.

*Aphis triphaga* WALKER, 1852.

*Medoralis praeterita*: BÖRNER, 1952, nec WALKER, 1849.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Tatry (SZULCZEWSKI 1930).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na czubkach pędów i liściach wierzbownic — *Epilobium montanum* L., *Epilobium alpestre* (JACQ.) KROCK., *Epilobium*

*obscurum* SCHREB., *Epilobium palustre* L., *Epilobium parviflorum* SCHREB. Powoduje silne zwiżanie się zaatakowanych liści i pędów.

251. *Aphis epipactis* THEOBALD, 1927.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje, Karwia pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*\*).

Gatunek o słabo poznanym rozmieszczeniu, znany dotąd tylko z Anglii.

Biologia bliżej nie znana, prawdopodobnie holocykliczny i jednodomny. Żeruje na pędach storczyków — *Epipactis atropurpurea* RAF. i *Epipactis latifolia* (L.) ALL.

252. *Aphis erigerontis* HOLMAN, 1966.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966b), Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b).

Znany dotąd tylko z Czechosłowacji i Polski.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na przymiotnie ostrym — *Erigeron acer* L. Żeruje na szyjce korzeniowej i jest odwiedzany przez mrówki.

253. *Aphis etiolata* STROYAN, 1952.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Buchnik pow. Nowy Dwór, Świder pow. Otwock, Tomczyce pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Anglia, Holandia, Polska, Czechosłowacja.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na szczawiu polnym — *Rumex acetosella* L. Żeruje w niewielkich koloniach na korzeniach, zawsze odwiedzany przez mrówki.

254. *Aphis euphorbiae* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Pojezierze Mazurskie: Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Gałachy pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1895), Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), rezerwat Grabowiec i Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Góry Świętokrzyskie: okolice Kielc (MORDVILKO 1895); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na czubkach pędów i kwiatostanach wilczomleczu sosenki — *Euphorbia cyparissias* L., rzadziej wilczomleczu lancetowatego — *Euphorbia esula* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

255. *Aphis evonymi* FABRICIUS, 1775.

*Aphis cognatella* JONES, 1943.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na trzmielinie europejskiej — *Evonymus europaea* L. Żeruje na młodych pędach i liściach, zawsze odwiedzany przez mrówki.

Do niedawna nie był odróżniany od *Aphis fabae* SCOP. i *Aphis solanella* THEOB.

256. *Aphis fabae* SCOPOLI, 1763.

*Aphis aparines* FABRICIUS, 1775.

*Aphis papaveris* FABRICIUS, 1776.

*Aphis philadelphi* BÖRNER, 1921.

*Aphis mordvilkoii* BÖRNER et JANISCH, 1922.

*Aphis evonymi*: SZULCZEWSKI, 1931c, p. 19; URBAŃSKI, 1935, p. 48, STRAWIŃSKI, 1948.

*Aphis rumicis*: ZABŁOCKI, 1922; URBAŃSKI, 1935, p. 9; NAWOJSKA, 1957, p. 85 i 86.

*Aphis podagrariae*: WEIGEL 1806; SZULCZEWSKI 1929, 1931a, 1931c, 1933 partim; URBAŃSKI, 1935.

Pospolity w całym kraju (WEIGEL 1806, NEUMANN 1857, TASCHENBERG 1865, MORDVILKO 1895, 1897, RÜBSAAMEN 1901, TRZEBIŃSKI 1916b, ZABŁOCKI 1922, WORONIECKA 1923, WORONIECKA-SIEMASZKOWA 1928, SZULCZEWSKI 1928, 1929, 1931a, 1931b, 1931c, 1933, 1936, 1950, JUDENKO 1930, STRAWIŃSKI 1931, 1948, 1950, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, 1937, TÓTH 1933, KÉLER 1935b, KRASUCKI 1935, URBAŃSKI 1935, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1936, SIEMASZKO 1952, GALECKA 1953, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, 1964b, 1967a, WENGRIS 1959, MALEC 1957a, MIKULSKA-MACHETA 1963, KAMIŃSKA 1964, KARCEWSKA 1964, GABRIEL, NUCKOWSKI i WISŁOCKA 1964, HUCULAK 1965a, 1967a, ACHREMOWICZ 1967).

Szeroko rozmieszczony w Holarktyce. Do niedawna uważany za kosmopolityczny, prawdopodobnie jednak ograniczony w swym zasięgu do Ameryki Północnej i Europy. W Afryce i Azji zastępuje go *Aphis solanella* THEOB., z którym był do niedawna mylony.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z trzmieliny i kaliny na rośliny należące do różnych rodzin, głównie na psiankowate, rdestowate i komosowate. U nas znalezione na następujących roślinach: *Evonymus europaea* L., *Evonymus verrucosa* SCOP., *Viburnum opulus* L., *Philadelphus coronarius* L., *Beta vulgaris* L., *Papaver somniferum* L., *Papaver rhoeas* L., *Solanum tuberosum* L., *Phaseolus vulgaris* L., *Vicia faba* L., *Dahlia variabilis* L., *Brassica oleracea* L., *Malus domestica* BORB. *Rheum undulatum* L., *Zea mays* L., *Urtica dioica* L., *Chelidonium maius* L., *Chenopodium album* L., *Atriplex patulum* L., *Atriplex hortense* L., *Rumex crispus* L., *Aegopodium podagraria* L., *Amaranthus retroflexus* L., *Angelica silvestris* L., *Berteroa incana* (L.) DC., *Cirsium arvense* (L.) SCOP., *Tripleurospermum inodorum* (L.) SCHULTZ-BIP., *Matricaria chamomilla* L., *Capsella bursa-pastoris* (L.) MED., *Impa-*

*tiens noli-tangere* L., *Nasturtium officinale* R. BR., *Viscaria vulgaris* RÖHL., *Arctium lappa* L., *Daucus carota* L.

Notowany jako szkodnik buraka i okopowych oraz jako wektor wielu chorób wirusowych.

257. *Aphis farinosa* GMELIN, 1790.

*Aphis saliceti* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik i Deksznie pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań, Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1897, SZELEGIEWICZ 1967a), Mory (KÉLER 1935a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (BOESE 1935); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1931); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie: Góry Sowie (BOESE 1935); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Krasiczyn pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a); Bieszczady: Chmiel pow. Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: Dolina Tomanowa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w całej Holarktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych pędach wierzb — *Salix americana* L., *Salix caprea* L., *Salix cinerea* L., *Salix daphnoides* VILL., *Salix fragilis* L., *Salix Jacquini* HOST, *Salix purpurea* L., *Salix viminalis* L. Ma skrócony cykl rozwojowy: pokolenie różnoplciowe pojawia się już w połowie lata.

258. *Aphis forbesi* WEED, 1889.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Beskid Zachodni: Brzezna pow. Nowy Sącz (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na ogonkach liściowych truskawek — *Fragaria vesca* L. (hort.) i odwiedzany jest przez mrówki.

Znany jako wektor chorób wirusowych.

259. *Aphis frangulae* KALTENBACH in KOCH, 1855.

*Aphis rhamni* KALTENBACH, 1843, nec BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

*Cerosipha gossypii*: WENGRIS, 1959.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Wtlenko pow. Bydgoszcz (MALEC 1957a), Zamarte pow. Sępólno (MOSIEK 1961), Rynkowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Lubicz pow. Toruń (NAWOJSKA 1957); Wielichowo pow. Kościan, Topola Błonie pow. Łęczyca (GABRIEL 1961), Małyszyn pow. Gorzów

Wielkopolski (GABRIEL, NUCKOWSKI i WISŁOCKA 1964), Złotniki pow. Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SIEMASZKO 1952, GAŁECKA 1959), Grodzisk, Grójec, Żelazna pow. Skierniewice (SIEMASZKO 1952), Reguły pow. Pruszków (GABRIEL 1959, 1961), Poświętne pow. Płońsk (GABRIEL 1961); Podlasie: Szepietowo pow. Wysokie Mazowieckie (GABRIEL 1961); Śląsk Górny: okolice Pszczyny, Szopienice (WENGRIS 1959); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: okolice Krakowa (MIKULSKA-MACHETA 1963); Wyżyna Małopolska: las Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Beskid Zachodni: Istebna i Bażanowice pow. Cieszyn (WENGRIS 1959).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z kruszyny — *Frangula alnus* MILL. na różne rośliny zielne, między innymi i na ziemniaki — *Solanum tuberosum* L. Gatunek wymagający pilnie nowych badań.

Znany jako wektor chorób wirusowych ziemniaka.

260. *Aphis funitecta* (BÖRNER, 1950).

*Brachysiphon funitectus* BÖRNER, 1950.

Pieniny: Trzy Korony (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Niemcy, Polska.

Biologia i rozmieszczenie słabo poznane. Monofag na *Bupleurum longifolium* L. Żeruje na końcach pędów wierzchołkowych.

261. *Aphis galiiscabri* SCHRANK, 1801.

*Aphis galii* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: Gdynia (URBAŃSKI 1947); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Zielona Góra (HIERONYMUS 1890), Węgierki pow. Września (HELLWIG 1897), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Śląsk Dolny: Wrocław (HIERONYMUS 1890); Wzgórza Trzebnickie: Oborniki Śląskie pow. Trzebnica (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny: Kośmidry pow. Lubliniec (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Lubelska: Górna Niwa pow. Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie: Bardo pow. Ząbkowice, Karkonosze (HIERONYMUS 1890).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych pędach przytulii właściwej — *Galium verum* L. i przytulii pospolitej — *Galium mollugo* L., które często ulegają deformacji.

262. *Aphis genistae* SCOPOLI, 1763.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Pojezierze Mazurskie: Piławki pow. Ostróda (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa-Falenica (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: rezerwat Po-



lichno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na janowcu barwierskim — *Genista tinctoria* L. Żeruje w bardzo dużych koloniach na młodych pędach wierzchołkowych.

263. *Aphis gossypii* GLOVER, 1877.

*Aphis solanina* PASSERINI, 1863.

*Aphis (Doralis) frangulae*: RUSZKOWSKI, 1935a, partim.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Ciechocinek (RUSZKOWSKI 1933), Poznań (RUSZKOWSKI 1933, ACHREMOWICZ 1967), Włocławek, Kalisz, Kutno (RUSZKOWSKI 1935a), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (RUSZKOWSKI 1933, 1935a), Jabłonna pow. Nowy Dwór, Zielonka pow. Wołomin, Otwock, Przybyszew pow. Grójec (RUSZKOWSKI 1933); Podlasie: Choroszcza pow. Białystok (RUSZKOWSKI 1933), Węgrów pow. Sokołów Podlaski (RUSZKOWSKI 1935a); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Częstochowa (RUSZKOWSKI 1935a); Wyżyna Małopolska: Łódź (RUSZKOWSKI 1933, 1935a), Pabianice, Dwikozy pow. Sandomierz (RUSZKOWSKI 1935a); Wyżyna Lubelska: Lublin (RUSZKOWSKI 1935a, STRAWIŃSKI 1950), Zemborzyce pow. Lublin (STRAWIŃSKI 1950).

Gatunek kosmopolityczny, szczególnie pospolity w krajach subtropikalnych.

Mszycy anholocykliczna i polifagiczna. U nas notowana na *Cucumis sativa* L. i *Salvia nutans* L. Odrębność gatunkowa tej mszycy bywa ostatnio kwestionowana. Niektórzy specjaliści, zwłaszcza europejscy, uważają ją tylko za anholocykliczną formę *Aphis frangulae* KALT. Przeczą temu obserwacje świadczące, że migruje ona z roślin rodziny *Bignoniaceae* na rośliny zielne. Prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z kompleksem bardzo bliskich form.

Notowana jako wektor około 44 chorób wirusowych.

264. *Aphis grossulariae* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Starogard Gdański (JANISZEWSKA-CIHOCA 1965a); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń (RUSZKOWSKI 1933, MICHNO-ZATORSKA 1966), Włocławek (RUSZKOWSKI 1933), Poznań (RUSZKOWSKI 1933, ACHREMOWICZ 1967), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Żnin, Lipno, Kutno (MINKIEWICZ 1935b), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b, partim); Nizina Mazowiecka: Płock (RUSZKOWSKI 1933), Warszawa (RUSZKOWSKI 1933, JANISZEWSKA-CIHOCA 1965a), Skierniewice (JANISZEWSKA-CIHOCA 1965a); Podlasie: Knyszyn pow. Mońki (RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: okolice Krakowa (ZABŁOCKI 1922); Wyżyna Małopolska: Łódź (RUSZKOWSKI 1933), Zgierz (MINKIEWICZ 1935b); Nizina Sandomierska: Pobiedno koło Rzeszowa (JANISZEWSKA-CIHOCA 1965a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Oligofag na agrestach i porzeczkach. Żeruje na końcach pędów zbijając liście wierzchołkowe w luźne gniazda. Odwiedzany przez mrówki. U nas notowany z *Ribes grossularia* L., *Ribes aureum* PURSH, *Ribes vulgare* L., *Ribes nigrum* L. i *Ribes alpinum* L.

265. *Aphis hederæ* KALTENBACH, 1843.

*Aphis pseudohederæ* THEOBALD, 1927a.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Beskid Zachodni: Piwniczna pow. Nowy Sącz (SZELEGIEWICZ 1965).

Szeroko rozmieszczony w Europie, na południu zastąpiony prawdopodobnie przez odrębny podgatunek *Aphis hederæ boernerii* FRANSSEN, 1927.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bluszczu pospolitym — *Hedera helix* L. Żeruje na czubkach pędów i liściach.

266. *Aphis helianthemii* FERRARI, 1872.

Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967).

Szeroko rozmieszczony w Europie, zwłaszcza w południowej części.

Biologia słabo poznana. Monofag na posłonku — *Helianthemum* MILL. sp.

267. *Aphis hieracii* SCHRANK, 1801.

*Doralina volutans* BÖRNER, 1940.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1966a), Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Stare Jabłonki pow. Ostróda, Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na pędach i liściach jastrzębców, głównie z podrodzaju *Euhieracium* TORREY et GRAY. U nas znaleziony na *Hieracium Lanchenalli* GMEL., *Hieracium umbellatum* L., *Hieracium sabaudum* L. i *Hieracium aurantiacum* L.

268. *Aphis hypochoeridis* (BÖRNER, 1940).

*Cerosipha hypochoeridis* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Stare Jabłonki pow. Ostróda (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na prosieniczniku szorstkim — *Hypochoeris radicata* L. Żeruje na szyjce korzeniowej i spodniej stronie przyziemnych liści, zawsze odwiedzany przez mrówki.

269. *Aphis idaei* VAN DER GOOT, 1912.

*Aphis mordwilikiana* DOBROWLJANSKIJ, 1913.

*Aphis urticae*: SZULCZEWSKI, 1931a, partim, MICHNO-ZATORSKA, 1966, partim.

Pobrzeże Bałtyku: Kępa Redłowska (SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Pomorskie: Zawory pow. Kartuzy (MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965), Małki pow. Brodnica (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (RUSZKOWSKI 1935b, JANISZEWSKA 1963), Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie: Knyszyn pow. Mońki, Stara Wieś pow. Siedlce (RUSZKOWSKI 1935b); Wyżyna Małopolska: Rogów pow. Łódź (JANISZEWSKA 1963), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930, MINKIEWICZ 1935b, RUSZKOWSKI 1935b, KRASUCKI 1937), Lublin (MINKIEWICZ 1935b), Krasnystaw, Zamość (RUSZKOWSKI 1935b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, zachodnia Syberia, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na malinie — *Rubus idaeus* L. Na wiosnę i w lecie powoduje zbijanie się liści wierzchołkowych w luźne gniazda.

Notowany jako szkodnik malin i wektor chorób wirusowych.

270. *Aphis intybi* KOCH, 1855.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko Kujawska: Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na cykorii podróżniku — *Cichorium intybus* L. Żeruje na łodygach i liściach, rzadziej na szyjce korzeniowej. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

271. *Aphis jacobaeae* SCHRANK, 1801.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pamiątkowo pow. Szamotuły (ACHREMOWICZ 1967); Wyżyna Małopolska: Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Końskowola pow. Puławy (JUDENKO 1930).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na starcu Jakubku — *Senecio jacobaea* L. i starcu zwyczajnym — *Senecio vulgaris* L.

272. *Aphis janischi* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a).

Europa: Niemcy, Polska, Austria.

Biologia i rozmieszczenie słabo zbadane. Żyje w pachwinach i u nasady dolnych liści ostrożnia warzywnego — *Cirsium oleraceum* (L.) SCOP. i odwiedzany jest przez mrówki.

273. *Aphis klimeschi* (BÖRNER, 1950).

*Doralida klimeschi* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Pasyw pow. Szczytno (HUCULAK 1967b).

Europa: Anglia, Polska, Austria, Węgry.

Biologia i rozmieszczenie poznane niedostatecznie. Żeruje na szyjce korzeniowej przelotu pospolitego — *Anthyllis vulneraria* L. Odwiedzany przez mrówki.

274. *Aphis lambersi* (BÖRNER, 1940).

*Doralina lambersi* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: rezerwat Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje u nasady łodygi i w pachwinach liści marchwi — *Daucus carota* L. Odwiedzany przez mrówki.

275. *Aphis lamiorum* (BÖRNER, 1950).

*Doralina lamiorum* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967).

Szeroko rozmieszczony w Europie i Azji Środkowej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na jasnocie — *Lamium purpureum* L. Żeruje na młodych pędach i liściach, które deformuje.

276. *Aphis leontodonis* (BÖRNER, 1950).

*Doralina leontodonis* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na brodawniku jesiennym — *Leontodon autumnalis* L. Żeruje u nasady łodygi i na szyjce korzeniowej, zawsze odwiedzany przez mrówki.

277. *Aphis loti* KALTENBACH, 1874.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Rosochackie pow. Olecko (HUCULAK 1967b).

Europa. Dokładne rozmieszczenie nie jest znane, gdyż wiele danych odnosi się do *Aphis craccivora* KOCH.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na komonicy zwyczajnej — *Lotus corniculatus* L. Żeruje na szyjce korzeniowej i jest odwiedzany przez mrówki.  
BÖRNER (1952) podawał pod tą nazwą jedną z form *Aphis craccivora* KOCH.

278. *Aphis mammulata* GIMINGHAM et HILLE RIS LAMBERS, 1949.

a) *Aphis mammulata mammulata* GIMINGHAM et HILLE RIS LAMBERS, 1949.

Wyżyna Małopolska: Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Zachodnia Europa, przez Polskę przebiega prawdopodobnie wschodnia granica zasięgu.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na szakłaku — *Rhamnus cathartica* L. Żeruje na młodych pędach i liściach.

b) *Aphis mammulata versicolor* (BÖRNER, 1950).

*Doralina versicolor* BÖRNER, 1950.

*Aphis rhamnicola* MAMONTOVA, 1955.

Pojezierze Mazurskie: Selwa pow. Nidzica (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Środkowa i wschodnia Europa.

Podgatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na końcach pędów i owocach szakłaka — *Rhamnus cathartica* L.

279. *Aphis mamonthovae* DAVLETSHINA, 1964.

*Aphis verbenae*: ACHREMÓWICZ, 1967.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMÓWICZ 1967).

Europa: Polska, Czechosłowacja; Azja Środkowa. Do tego gatunku odnoszą się prawdopodobnie wszystkie dane z Europy i Anatolii podawane pod nazwą *Aphis verbenae* NEVSKY, 1929b.

Gatunek o bliżej nie znanej biologii. Żyje na werbenie — *Verbena officinalis* L. i *Verbena urticifolia* L.

280. *Aphis medicaginis* KOCH, 1854.

*Doralis meliloti* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a).

Europa: Anglia, Niemcy, Austria, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na nostrzyku i lucernie — *Medicago lupulina* L. Żeruje u nasady łodygi lub na szyjce korzeniowej.

Rozmieszczenie słabo poznane, gdyż do niedawna nie był odróżniany lub mylony z *Aphis craccivora* KOCH.

281. *Aphis mirifica* (BÖRNER, 1950).

*Doralina mirifica* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Pomorskie: Rynkowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Anglia, Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na wierzbowce kiprzycy — *Chamaenerion angustifolium* (L.) SCOP. Żeruje u nasady łodygi i na korzeniach, zawsze odwiedzany przez mrówki.

282. *Aphis molluginis* (BÖRNER, 1950).

*Doralina molluginis* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska.

Biologia i rozmieszczenie słabo poznane. Żyje na korzeniach przytulii pospolitej — *Galium mollugo* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

283. *Aphis nasturtii* KALTENBACH, 1843.

*Aphis rhamni* KOCH, 1854, nec BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

*Aphis polygoni* VAN DER GOOT, 1912, nec WALKER, 1848.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Elbląga (SIEMASZKO 1952); Pojezierze Pomorskie: Zamarte pow. Sępólno (MOSIEK 1961), Wtlenko pow. Bydgoszcz (MALEC 1957a); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (SZULCZEWSKI 1931c, 1933, 1950, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, GABRIEL 1961, GABRIEL, NUCKOWSKI i WISŁOCKA 1964, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (SIEMASZKO 1962, GAŁECKA 1959, GABRIEL 1959, 1961, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (KAPUŚCIŃSKI 1936, STRAWIŃSKI 1950, GABRIEL 1961); Śląsk Górny: Szopienice i okolice Pszczyny (WENGRIS 1959); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: okolice Krakowa (MIKULSKA-MACHETA 1963); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Owczary pow. Busko, Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930), Pszczela Wola pow. Lublin (STRAWIŃSKI 1950); Beskid Zachodni: okolice Cieszyna (WENGRIS 1959); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1967a); Beskid Wschodni: Bircza pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Ameryka Północna, zachodnia Palearktyka.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z szakłaka, rzadziej kruszyny na różne rośliny zielne, między innymi i na ziemniaki. U nas znaleziony na następujących roślinach: *Rhamnus cathartica* L., *Berteroa incana* (L.) DC., *Capsella bursa-pastoris* (L.) MED., *Cochlearia armoracia* L., *Malachium aquaticum* (L.) FR., *Polygonum aviculare* L., *Solanum tuberosum* L., *Spergularia salina* PRESL.

Notowany jako wektor chorób wirusowych ziemniaka.

284. *Aphis newtoni* THEOBALD, 1927a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965, 1967a).

Europa: Anglia, Holandia, Szwecja, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Rumunia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach kosaćca — *Iris sibirica* L. i innych *Iris* L. sp.; odwiedzany przez mrówki.

285. *Aphis ochropus* KOCH, 1854.

*Aphis scabiosae* SCHRANK, 1801, nec SCOPOLI, 1763.

*Cerosipha confusa* BÖRNER, 1952 et auct., nec WALKER, 1849.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1965); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: rezerwat Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na świerzbicy polnej — *Knautia arvensis* (L.) COULT. i driakwi żółtawej — *Scabiosa ochroleuca* L.; notowany także ze szczeci. Wiosną żeruje na łodygach i pod koszyczkami kwiatowymi, latem i jesienią schodzi na korzenie i spodnią stronę przyziemnych liści. Odwiedzany przez mrówki.

286. *Aphis origani* PASSERINI, 1860.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Wyżyna Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1950), Santok pow. Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953); Wyżyna Małopolska: Miedzianka (MOESZ 1919).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na lebidce pospolitej — *Origanum vulgare* L. Wiosną żeruje na końcach pędów powodując zwijanie się liści, latem u nasady łodygi na odrostach.

287. *Aphis picridis* (BÖRNER, 1950).

*Doralina picridis* BÖRNER, 1950.

*Aphis stroyani* SZELEGIEWICZ, 1961d.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Wyżyna Małopolska: Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1961d, 1964b).

Europa: Niemcy, Polska, Ukraina, ?Włochy, ?Francja.

Gatunek o słabo poznanej biologii i rozmieszczeniu. Żeruje na szyjce korzeniowej i przyziemnych liściach goryczela jastrzębca — *Picris hieracioides* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

288. *Aphis pilosellae* (BÖRNER, 1952).

*Cerosipha pilosellae* BÖRNER, 1952.

*Cerosipha hieracii* BÖRNER, 1940, nec SCHRANK, 1801.

*Aphis pilosellae* HILLE RIS LAMBERS, 1956a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Ku-

jawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Wyżyna Małopolska: las Skrzypiów pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, Austria, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na jastrzębcu kosmatku — *Hieracium pilosella* L. Żeruje u nasady łodygi i na rozłogach, zwykle pod przykryciem z grudek ziemi naniesionej przez mrówki, które stale go odwiedzają.

289. *Aphis plantaginis* GOETZE, 1778.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Glinki koło Torunia (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Beskid Wschodni: Bircza pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na przyziemnych częściach babek — *Plantago media* L., *Plantago maior* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

Notowany jako wektor wirusa mozaiki ogórkowej.

290. *Aphis podagrariae* SCHRANK, 1801.

*Aphis* sp.: RÜBSAAMEN, 1901.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Tourń i okolice (NAWOJSKA 1957, MICHNO-ZATORSKA 1966); Beskid Zachodni: Wieliczka (ZABLOCKI 1922).

Europa, zachodni Kazachstan.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na podagryczniku pospolitym — *Aegopodium podagraria* L. Żeruje na liściach powodując ich silne zwijanie się.

291. *Aphis pollinosa* WALKER, 1849.

*Aphis* sp. (F. H. JACOB in lit.): SZELEGIEWICZ 1961f.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska; Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f).

Anglia, Włochy, Polska.

Biologia słabo poznana, prawdopodobnie holocykliczny i jednodomny. Żyje w kwiatostanach i na czubkach pędów wierzbowicy kosmatej — *Epilobium hirsutum* L., powodując wichrowacenie pędów.

292. *Aphis polygonata* (NEVSKY, 1929b).

*Pergandeida polygonata* NEVSKY, 1929b.

*Doralis avicularis* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Karolewo pow. Iława (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Azja Środkowa.



Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na rdeście ptasim — *Polygonum aviculare* L. Żeruje na końcach pędów, odwiedzany niekiedy przez mrówki.

293. *Aphis pomi* DE GEER, 1773.

*Aphis mali* FABRICIUS, 1775.

Gatunek objęty prognozowaniem, pospolity w całym kraju (WEIGEL 1806, MORDVILKO 1895, 1896, TRZEBIŃSKI 1916b, WORONIECKA 1923, JUDENKO 1930, STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, 1935c, URBAŃSKI 1935, MINKIEWICZ 1935a, 1935b, 1937, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, 1961c, 1964b, 1967a, KARCZEWSKA 1964, HUCULAK 1965a, 1967a, ACHREMOWICZ 1967).

Szeroko rozmieszczony w Holarctyce. Do niedawna uważany za kosmopolityczny, gdyż nie odróżniano go od *Aphis spiraecola* PATCH, 1914, który zastępuje go na półkuli południowej i w krajach subtropikalnych.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Oligofag na drzewach i krzewach z podrodziny *Pomoideae*, na których powoduje wiosną zwijanie się liści. U nas znalezione na następujących roślinach: *Cotoneaster melanocarpa* LODD., *Crataegus monogyna* JACQ., *Crataegus oxyacantha* L., *Cydonia lusitana* L., *Malus domestica* BORB., *Mespilus germanica* L., *Pirus communis* L. i *Sorbus aucuparia* L.

Notowany jako szkodnik w szkółkach grusz i jabłoni; wektor chorób wirusowych.

294. *Aphis poterii* (BÖRNER, 1940).

*Cerosipha poterii* BÖRNER, 1940.

Pieniny: Głęboki Potok (SZELEGIEWICZ 1966a).

Rozmieszczenie słabo poznane, notowany z Europy: Anglia, Francja, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Bułgaria i z Azji Przedniej (Turcja, Iran).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na krwiościagu mniejszym — *Sanguisorba minor* SCOP. Żeruje na szyjce korzeniowej i ogonkach przyziemnych liści, zawsze odwiedzany przez mrówki.

295. *Aphis praeterita* WALKER, 1849.

*Aphis epilobiina* WALKER, 1849.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Tatry: Dolina Tomanowa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z kruszyny na wierzbowkę kiprzycę — *Chamaenerion angustifolium* (L.) SCOP.

296. *Aphis proffti* (BÖRNER, 1942).

*Doralina proffti* BÖRNER, 1942.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska, Austria, Węgry.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na rzepiku, u nas znaleziony na rzepiku pospolitym — *Agrimonia eupatoria* L. Żeruje głównie na liściach powodując ich zwijanie się.

297. *Aphis psammophila* SZELEGIEWICZ, 1967b.

*Aphis* sp.: SZELEGIEWICZ, 1961f, HUCULAK, 1966a.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1967b); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa — locus typicus! (SZELEGIEWICZ 1967b).

Europa: Holandia, Niemcy, Polska, Czechosłowacja.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na jasiońcu piaskowym — *Jasione montana* L. Żeruje na szyjce korzeniowej i korzeniach, zawsze odwiedzany przez mrówki.

298. *Aphis roepkei* (HILLE RIS LAMBERS, 1931b).

*Cerosipha roepkei* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska, Włochy; ?Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na pięciorniku rozłogowym — *Potentilla reptans* L. Żeruje u nasady łodygi i na rozłogach, zawsze odwiedzany przez mrówki.

299. *Aphis ruborum* (BÖRNER, 1932).

*Doralis ruborum* BÖRNER, 1932.

*Medoralis mordwiliana*: BÖRNER, 1952, nec DOBROWLANSKI, 1913.

*Aphis urticaria*: RÜBSAAMEN, 1901.

*Aphis urticae*: SZULCZEWSKI, 1931a, 1933, URBAŃSKI, 1935, NAWOJSKA, 1957.

Pobrzeże Bałtyku: Gdynia (SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Raduń pow. Kościerzyna (MICHNO-ZATORSKA 1966, wyrośle 469); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a), Małki pow. Brodnica, Wąbrzeźno (MICHNO-ZATORSKA 1966, wyrośle 469); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Luboń, Zbytkowo (SZULCZEWSKI 1933), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), okolice Torunia, Rejna pow. Inowrocław (NAWOJSKA 1957); Nizina Mazowiecka: Urle pow. Wołomin (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: las Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Beskid Zachodni: Limanowa, Brzezna pow. Nowy Sącz (JANISZEWSKA 1963).

Europa, Azja Środkowa, Zakaukazie, Bliski Wschód.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na jeżynach — *Rubus saxatilis* L., *Rubus suberectus* ANDERS., *Rubus fissus* LDL. Wiosną zwija liście wierzchołkowe w zbite gniazda, później żeruje na spodniej stronie liści i na młodych pędach nie powodując ich deformacji.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

300. *Aphis rumicis* LINNAEUS, 1758.

*Aphis carbocolor* GILLETTE, 1907b.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), okolice Torunia (NAWOJSKA 1957), Krośnice pow. Kutno (MOWSZOWICZ 1961); Nizina Mazowiecka: Warszawa (TRZEBIŃSKI 1916a, SZELEGIEWICZ 1967a), Skolimów pow. Piaseczno (TRZEBIŃSKI 1916a); Podlasie: Kijany pow. Lubartów (STRAWIŃSKI 1950); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933, BOESE 1935); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930), Elizówka pow. Lublin (STRAWIŃSKI 1950); Sudety Zachodnie: (WEIGEL 1806), Góry Sowie (BOESE 1935).

Holararktyka; Brazylia, Indie, Taiwan. Dane spoza Holararktyki wymagają sprawdzenia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w ciasno zwiniętych liściach szczawiu — *Rumex obtusifolius* L., *Rumex aquaticus* L. i *Rumex maritimus* L.

301. *Aphis sambuci* LINNAEUS, 1758.

*Aphis wilsoni* LAING, 1923.

Pojezierze Mazurskie: (NEUMANN 1857), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1895, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935b, SZELEGIEWICZ 1967a), Duchnice pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1957a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Holararktyce.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z bzu — *Sambucus nigra* L. i *Sambucus racemosa* L. na korzenie szczawiu — *Rumex crispus* L. i roślin goździkowatych, u nas na *Dianthus* L. sp. (hort.).

302. *Aphis sarothamni* FRANSSEN, 1928.

Pojezierze Mazurskie: Sarnówko i Michałki pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa-Bielany (SZELEGIEWICZ\*); Wyżyna Małopolska: las Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach żarnowca miotlastego — *Sarothamnus scoparius* (L.) WIMM.

303. *Aphis scaliai* DEL GUERCIO, 1915.

*Doralida trifolii* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska, Włochy.

Biologia i rozmieszczenie słabo poznane. Żeruje u nasady łodygi koniczyny — *Trifolium repens* L. i *Trifolium hybridum* L., pod przykryciem z grudek ziemi naniesionych przez mrówki.

304. *Aphis schilderi* (BÖRNER, 1940).

*Doralina schilderi* BÖRNER, 1940.

Wyżyna Małopolska: wzgórze Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).  
Europa: Niemcy, Polska, Austria, Węgry.

Gatunek o słabo poznanej biologii i rozmieszczeniu. Żyje na goryszku sinym — *Peucedanum cervaria* (L.) LAP. i odwiedzany jest przez mrówki.

305. *Aphis schneideri* (BÖRNER, 1940).

*Doralina schneideri* BÖRNER, 1940.

*Aphis octotuberculata* MAMONTOVA, 1955.

*Aphis grossulariae*: auct., nec KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Mazurskie: Myszyniec pow. Ostrołęka (SZULCZEWSKI 1936), Osiek pow. Rypin (MINKIEWICZ 1935b), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (SZULCZEWSKI 1931c, 1933, MINKIEWICZ 1935b, URBAŃSKI 1935, KRASUCKI 1937, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1964c, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, TRZEBIŃSKI 1916b, MINKIEWICZ 1935a, 1935b, KRASUCKI 1937, KAPUŚCIŃSKI 1947, JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie: Knyszyn pow. Mońki (KRASUCKI 1937); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (NIEZABITOWSKI 1905); Wyżyna Małopolska: Łódź (MINKIEWICZ 1935a); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Beskid Zachodni: Aleksandrówka pow. Nowy Sącz (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a).

Szeroko rozmieszczony w Europie i Azji Środkowej.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych pędach i liściach porzeczek, powodując zbijanie się liści wierzchołkowych w gniazda. U nas znaleziony na *Ribes rubrum* L., *Ribes nigrum* L., *Ribes aureum* PURSH.

Notowany jako szkodnik porzeczki.

306. *Aphis sedi* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Ołtoczyn pow. Toruń (NAWOJSKA 1957), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy (MORDVILKO 1895).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach i kwiatach rozchodników — *Sedum maximum* SUT., *Sedum acre* L., *Sedum telephium* L., *Sedum middendorffianum* MAX. i *Sedum kamtschaticum* FISCH. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

307. *Aphis serpylli* KOCH, 1854.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Wyżyna Małopolska: rezerwat Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1931); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Bliski Wschód, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na macierzankach — *Thymus serpyllum* L. em. FR., *Thymus Marschallianus* WILLD., zawsze odwiedzany przez mrówki.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

308. *Aphis solanella* THEOBALD, 1914.

*Aphis neoreticulata* THEOBALD, 1927a.

*Aphis evonymi*: BÖRNER, 1952, nec FABRICIUS, 1775.

*Aphis fabae*: SZELEGIEWICZ, 1962a, partim.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Myszyniec pow. Ostrołęka (SZULCZEWSKI 1936), Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wybranowo pow. Żnin (SZULCZEWSKI 1928), Poznań (SZULCZEWSKI 1933), Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1950), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Górny: Lubliniec (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Małopolska: Skrzypiów pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a, 1967a); Beskid Wschodni: Góra Splawa pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Afryka, Europa, Bliski i Daleki Wschód; prawdopodobnie cała Azja, lecz mylony tam często z *Aphis fabae* SCOP. i *Aphis rumicis* L.

Gatunek holocykliczny i jednodomny; w krajach subtropikalnych anholocykliczny. Migruje z trzmieliny — *Evonymus europaea* L. i *Evonymus verrucosa* SCOP. na różne rośliny zielne, głównie z rodzin *Solanaceae*, *Compositae* i *Polygonaceae*, rzadziej inne. U nas znaleziony na *Solanum nigrum* L., *Carduus glaucus* BMG., *Rumex crispus* L., *Rumex acetosa* L., *Polygonum amphibium* L., *Rheum undulatum* L., *Pirus communis* L., *Rhodiola rosea* L.

309. *Aphis spiraephaga* F. P. MÜLLER, 1961a.

Pojezierze Mazurskie: Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (NAWOJSKA 1957, wyrośle 229), Toruń (MICHNO-ZATORSKA 1966, wyrośle 587); Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965, 1967a).

Europa: Holandia, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Węgry, Bułgaria, Portugalia.

Gatunek niewiadomego pochodzenia, żyje głównie w parkach na tawuach ogrodowych, otrzymanych przez skrzyżowanie kilku gatunków — *Spiraea arguta* ZABEL, *Spiraea Vanhouttei* ZABEL. W Czechosłowacji stwierdzony także na niektórych chwastach.

310. *Aphis subnitida* (BÖRNER, 1940).

*Doralina subnitida* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Szeroki Bór pow. Pisz, Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Szwecja, Polska, Austria, Ukraina.

Gatunek prawdopodobnie holocykliczny i jednodomny. Monofag na biedrzeńcu mniejszym — *Pimpinella saxifraga* L. Żeruje na łodydze i jest odwiedzany przez mrówki.

311. *Aphis subviridis* (BÖRNER, 1940).

*Cerosipha subviridis* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Dobrzyń pow. Nidzica, Rosochackie pow. Olecko (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Niemcy, Polska, Czechosłowacja.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na szyjce korzeniowej i przyziemnych liściach pięciornika srebrnego — *Potentilla argentea* L., rzadziej pięciornika gęsiego — *Potentilla anserina* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zawsze przez mrówki.

312. *Aphis symphyti* SCHRANK, 1801.

*Aphis consolidae* PASSERINI, 1863.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Anglia, Belgia, Niemcy, Polska, Austria, Węgry, Włochy, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na żywokoście lekarskim — *Symphytum officinale* L. Żeruje na czubkach pędów i liściach powodując ich deformacje.

313. *Aphis tacita* HUCULAK, 1968.

Pojezierze Mazurskie: Pasyń pow. Szczytno, Olsztyn-Kortowo — locus typicus! (HUCULAK 1968).

Rozmieszczenie nie jest znane.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na targanku piaskowym — *Astragalus arenarius* L. Żeruje na korzeniach i u nasady łodygi, bardzo rzadko na wyższych partiach łodygi, zawsze odwiedzany przez mrówki.

314. *Aphis taraxacicola* (BÖRNER, 1940).

*Doralina taraxacicola* BÖRNER, 1940.

*Aphis plantaginis*: HÄRDTL, 1953.

Pojezierze Pomorskie: Bielinek nad Odrą (SZELEGIEWICZ 1963); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Kazimierz Biskupi pow. Konin (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (HÄRDTL 1953).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na mniszku lekarskim — *Taraxacum officinale* WEB. Żeruje na szyjce korzeniowej i przyziemnych liściach, zawsze odwiedzany przez mrówki.

315. *Aphis thalictri* KOCH, 1854.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Szeroki Bór pow. Pisz (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie i na Dalekim Wschodzie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych pędach i liściach rutewki orlikolistnej — *Thalictrum aquilegifolium* L. i rutewki mniejszej — *Thalictrum minus* L.

316. *Aphis tormentillae* PASSERINI, 1879.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach i młodych pędach pięciornika kurze ziele — *Potentilla erecta* (L.) HAMPE, rzadziej na siedmiopalczniku błotnym — *Comarum palustre* L.

317. *Aphis triglochinis* THEOBALD, 1926a.

Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Tarnawce pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Gatunek europejski o słabo poznanym rozmieszczeniu.

Holocykliczny i różnodomny. Migruje z porzeczki — *Ribes rubrum* L., na której powoduje nieznaczne deformacje liści na wierzchołkach pędów, na świbkę morską i rzepichę leśną.

318. *Aphis ulmariae* SCHRANK, 1801.

*Aphis spiraeae* SCHOUTEDEN, 1902.

*Aphis* sp.: SZULCZEWSKI, 1931a.

*Brachycaudus spiraeella* (!): SZULCZEWSKI, 1930, 1936.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdyni (SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Mazurskie: okolice Myszyńca (SZULCZEWSKI 1936), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Bieszczady: Ustrzyki Górne (SZELEGIEWICZ 1966a); Tatry: Dolina za Bramką (SZULCZEWSKI 1930).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na wierzchołki błotnej — *Filipendula ulmaria* (L.) MAXIM. Żeruje na liściach powodując ich zbijanie się w luźne gniazda.

319. *Aphis ulmariaella* OSSIANNILSSON, 1959.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Gatunek borealny, znany dotąd tylko ze Szwecji i Polski.

Biologia bliżej nie znana, żyje na wierzchołki błotnej — *Filipendula ulmaria* (L.) MAXIM.

320. *Aphis umbrella* (BÖRNER, 1950).

*Doralina umbrella* BÖRNER, 1950.

*Aphis malvae* KOCH, 1854, nec MOSLEY, 1841.

*Aphis urticaria*: HIERONYMUS, 1890.

*Aphis urticae*: SZULCZEWSKI, 1936, 1950, 1953, MICHNO-ZATORSKA, 1966, partim.

Pojezierze Mazurskie: Myszyniec (SZULCZEWSKI 1936), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZULCZEWSKI 1933, ACHREMOWICZ 1967), Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1950), Goźów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953), Toruń (NAWOJSKA 1957, MICHNO-ZATORSKA 1966), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ\*); Podlasie: Kijany pow. Lubartów (STRAWIŃSKI 1948); Śląsk Dolny: Wrocław, Ładza pow. Opole (HIERONYMUS 1890); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930, STRAWIŃSKI 1948), Zemborzyce pow. Lublin (STRAWIŃSKI 1948); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Cała zachodnia Palearktyka, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na spodniej stronie liści ślazu, powodując charakterystyczne podwinięcie brzegów blaszki liściowej. U nas notowany z *Malva alcea* L., *Malva silvestris* L., *Malva neglecta* WALLR., *Malva pusilla* SM. et SOW. i *Malva borealis* L.



321. *Aphis urticata* FABRICIUS, 1781.

*Aphis urticaria* KALTENBACH, 1843.

*Aphis urticae*: auct., nec LINNAEUS, 1758.

Pojezierze Pomorskie: Bielinek nad Odrą (SZELEGIEWICZ 1963); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: okolice Krakowa (ŻMUDA 1913); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Zakaukazie, Bliski Wschód, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach i młodych pędach pokrzyw — *Urtica dioica* L. i *Urtica urens* L. Bywa odwiedzany przez mrówki.

322. *Aphis vaccinii* (BÖRNER, 1940).

*Doralis vaccinii* BÖRNER, 1940.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Mazowiecka: Struga pow. Wołomin, Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: okolice Jędrzejowa (KARCZEWSKI 1962).

Europa: Anglia, Szwecja, Holandia, Niemcy, Polska, Szwajcaria, Austria.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na pędach borówek — *Vaccinium uliginosum* L. i *Vaccinium myrtillus* L. oraz na modrzewnicy zwyczajnej — *Andromeda polifolia* L. i żurawinie błotnej — *Oxycoccus quadripetales* GILIB.

323. *Aphis vandergooti* (BÖRNER, 1933).

*Toxoptera vandergooti* BÖRNER, 1933.

*Aphis plantaginis*: MORDVILKO, 1895, partim, JUDENKO, 1930.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Strzelce Krajeńskie (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a), Struga pow. Wołomin, Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Oligofag na roślinach złożonych, na których żeruje na korzeniach i u nasady łodygi, odwiedzany zawsze przez mrówki. U nas notowany z *Achillea millefolium* L., *Achillea ptarmica* L., *Matricaria chamomilla* L., i *Bellis perennis* L.

324. *Aphis verbasci* SCHRANK, 1801.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Iława (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Lednogóra-Ostrów Lednicki pow. Gniezno (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895), Tomczyce pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Europa, Azja Środkowa, Bliski Wschód, północna Afryka.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na spodniej stronie przyziemnych liści dziewanny — *Verbascum phlomoides* L. i *Verbascum thapsiforme* SCHRAD., zawsze odwiedzany przez mrówki.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

325. *Aphis verticillatae* (BÖRNER, 1940).

*Doralina verticillatae* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Susz pow. Iława (HUCULAK 1967b); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Niemcy, Polska, Austria, Węgry, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na szalwii okregowej — *Salvia verticillata* L. Żeruje na młodych pędach i spodniej stronie przyziemnych liści.

326. *Aphis viburni* SCOPOLI, 1763.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdyni (SZULCZEWSKI 1931a), Jastrzębia Góra i Lisi Jar pow. Puck, Sopot (MICHNO-ZATORSKA 1966), Lubniewo na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Kartuzy (MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Mazurskie: (NEUMANN 1857), Brodnica, Małki i Drużyny pow. Brodnica, Trąbin i Rumunki pow. Rypin (MICHNO-ZATORSKA 1966), Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1928, URBAŃSKI 1935), Poznań (SZULCZEWSKI 1928, RUSZKOWSKI 1933, ACHREMOWICZ 1967), Brzeziny (RUSZKOWSKI 1935c), Toruń (SZULCZEWSKI 1931c, NAWOJSKA 1957), Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953), Bydgoszcz (NAWOJSKA 1957), Cierpice pow. Toruń, Steklin pow. Lipno (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, 1901, GAWINOWA 1936, SZELEGIEWICZ 1967a), Radzymin pow. Wołomin, Sieraków pow. Pruszków, Radziejowice pow. Grodzisk Mazowiecki (RUSZKOWSKI 1933), Nowogród pow. Łomża (SZULCZEWSKI 1936); Śląsk Górny: Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929), Lubliniec (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Małopolska: Proszowice, Wierzбно pow. Proszowice (RUSZKOWSKI 1933), Łódź (MOWSZOWICZ 1961); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Zachodni: Rytko pow. Nowy Sącz (NIEZABITOWSKI 1905); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie; notowany także z Ameryki Północnej. Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na kalinie — *Viburnum opulus* L. Żeruje na liściach i młodych pędach, powodując ich deformacje.

327. *Aphis violae* SCHOUTEDEN, 1900.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Anglia, Belgia, Niemcy, Polska, Austria, Węgry.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje u nasady łodygi, na rozłogach i korzeniach fiołka — *Viola arvensis* MURR. i innych fiołkach (*Viola* L. sp.), bywa odwiedzany przez mrówki.

Genus: *Protaphis* BÖRNER, 1952.

*Dasia* GOMEZ-MENOR, 1950, nec VAN DER GOOT in DAS, 1918.

328. *Protaphis anthemidis* (BÖRNER, 1940).

*Brachyunguis anthemidis* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Waplewo pow. Nidzica, Ługwałd pow. Olsztyn, Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b).

Europa: Niemcy, Polska, Węgry, Krym.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na szyjce korzeniowej rumianu żółtego — *Anthemis tinctoria* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

329. *Protaphis carlinae* (BÖRNER, 1940).

*Brachyunguis carlinae* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Niemcy, Polska, Węgry, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na szyjce korzeniowej, liściach i na koszyczku kwiatowym dziewięciśliu pospolitego — *Carlina vulgaris* L., odwiedzany przez mrówki.

330. *Protaphis elongata* (NEVSKY, 1928b).

*Xerophilaphis elongata* NEVSKY, 1928b.

*Protaphis* sp. I: SZELEGIEWICZ 1964b, HUCULAK, 1966a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ\*); Wyżyna Małopolska: Grodzisko pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Polska, Ukraina; Kazachstan, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. U nas żeruje na korzeniach bylicy polnej — *Artemisia campestris* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

331. *Protaphis hartigi* (HILLE RIS LAMBERS, 1931b).

*Doralis hartigi* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

?*Dasia centaureae* GOMEZ-MENOR, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

— Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na szyjce korzeniowej, u nasady łodygi i na przyziemnych liściach chabra nadreńskiego — *Centaurea rhenana* BOR., zawsze odwiedzany przez mrówki.

332. *Protaphis judenkoi* (SZELEGIEWICZ, 1959a).

*Brachyunguis (Protaphis) judenkoi* SZELEGIEWICZ, 1959a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1959a, 1961f), Poznań (ACHREMOWICZ 1967), Małyszyn pow. Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Warszawa-Młociny — locus typicus! (SZELEGIEWICZ, 1959a), Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a).

Rozmieszczenie nie znane, prawdopodobnie szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych pędach bylicy polnej — *Artemisia campestris* L., odwiedzany zawsze przez mrówki.

333. *Protaphis ?terricola* (RONDANI, 1848).

*Aphis terricola* RONDANI, 1848.

*Protaphis* sp. II: SZELEGIEWICZ, 1964b.

Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Gatunek o nie znanym bliżej rozmieszczeniu i biologii. Opisany z Włoch i następnie podawany z południa Francji. Później zapoznany lub błędnie interpretowany.

U nas znaleziony na korzeniach mleczu — *Sonchus arvensis* L. Mszyce te nie były odwiedzane przez mrówki.

Genus: *Debilisiphon* SHAPOSHNIKOV, 1950.

334. *Debilisiphon selini* (BÖRNER, 1940).

*Doralina selini* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1976b).

Europa: Polska, Austria, Czechosłowacja.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na olszewniku kminkolistnym — *Selinum carvifolia* L. Żeruje u nasady łodygi i w pachwinach liści.

Genus: *Cryptosiphum* BUCKTON, 1879.

335. *Cryptosiphum artemisiae* BUCKTON, 1879.

*Aphis gallarum* KALTENBACH, 1856, nec GMELIN, 1790.

*Aphis artemisiae* PASSERINI, 1860, nec BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

Pobrzeże Bałtyku: półwysep Hel (BRISCHKE 1882), Gdynia (SZULCZEWSKI 1931a), Chłapowo pow. Puck (MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Myszyniec (SZULCZEWSKI 1936), Olsztyn (HUCULAK 1965a), Górzno i Trąbin pow. Brodnica, Rumunki pow. Rypin (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HIERONYMUS 1890, HELLWIG 1897, SZULCZEWSKI 1931c, 1933, 1950, 1953, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Dęblin (MOESZ 1919), Warszawa i okolice (GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: Wrocław (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny: Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929), Lubliniec (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (ŻMUDA 1913); Wyżyna Małopolska: Łódź (MOWSZOWICZ 1961), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa, zachodnia Syberia, Daleki Wschód, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach bylicy pospolitej — *Artemisia vulgaris* L., rzadziej bylicy piołunie — *Artemisia absinthium* L., powodując powstawanie żółto lub czerwono zabarwionych wyrosli na brzegach liści.

336. *Cryptosiphum brevipilosum* BÖRNER, 1932.

*Aphis gallarum*: HIERONYMUS, 1890, partim.

*Cryptosiphum artemisiae*: auct., nec BUCKTON, 1879.

Pobrzeże Bałtyku: Gdynia (SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Mazurskie: Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: okolice Zielonej Góry (HIERONYMUS 1890), Toruń (SZULCZEWSKI 1931c, MICHNO-ZATORSKA 1966), Poznań (SZULCZEWSKI 1933), Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1950), Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965); Śląsk Dolny: Wrocław (HIERONYMUS 1890).

Europa: Niemcy, Polska, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bylicy polnej — *Artemisia campestris* L. Powoduje powstawanie podobnych wyrosli jak gatunek poprzedni,

Tribus: *MACROSIPHINI* WILSON, 1910a.

Subtribus: *ANURAPHIDINA* MORDVILKO, 1928.

Genus: *Acaudinum* BÖRNER, 1930.

337. *Acaudinum scabiosae* HILLE RIS LAMBERS, 1959.

*Aphis centaureae* KOCH, 1854, nec GMELIN, 1790.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK, 1965a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na chabrze driakiewniku — *Centaurea scabiosa* L. Żeruje na szyjce korzeniowej i u nasady łodygi, zawsze odwiedzany przez mrówki.

Genus: *Ceruraphis* BÖRNER, 1926.

338. *Ceruraphis eriophori* (WALKER, 1848).

*Aphis eriophori* WALKER, 1848.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Roztocze: Rakowskie Błota koło Frampola (SZELEGIEWICZ 1967a); Beskid Zachodni: góra Lubań w Gorcach (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z kaliny — *Viburnum opulus* L. na turzyce — *Carex gracilis* CURT. i inne — *Carex* L. sp., kosmatkę — *Luzula pilosa* (L.) WILLD., wełniankę i pałkę wodną. Na kalinie powoduje zwijanie się liści.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Genus: *Anuraphis* DEL GUERCIO, 1907.

339. *Anuraphis catonii* HILLE RIS LAMBERS, 1935a.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bielinek nad Odrą (BÖRNER 1952); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Anglia, Niemcy, Polska, Austria, Włochy, Ukraina, Krym.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z gruszy na podziemne części biedrzeńca — *Pimpinella saxifraga* L. Odwiedzany przez mrówki.

340. *Anuraphis farfarae* (KOCH, 1854).

*Aphis farfarae* KOCH, 1854.

*Aphis pyri* KOCH, 1854, nec BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a), Stare Jabłonki pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Ostrzeszów (RUSZKOWSKI 1933), Poznań (RUSZKOWSKI 1933, ACHREMOWICZ 1967), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, 1896, 1897, 1901, SZELEGIEWICZ 1967a), Buchnik pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930); Wyżyna Lubelska: Puławy (RUSZKOWSKI 1933); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a); Tatry: Mała Krokiew (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Kaukaz, Anatolia; Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z gruszy — *Pirus communis* L. na podziemne części podbiału — *Tussilago farfara* L. i lepiężnika — *Petasites spurius* (RETZ.) RCHB. Na gruszy powoduje charakterystyczne deformacje liści.

341. *Anuraphis subterranea* (WALKER, 1852).

*Aphis subterranea* WALKER, 1852.

*Aphis heraclei* KOCH, 1854.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock, Żbików pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa, Kaukaz, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z gruszy — *Pirus communis* L. na podziemne części roślin z rodziny baldaszkowatych: *Heracleum sibiricum* L., *Pastinaca sativa* L., *Archangelica officinalis* HOFFM. Na gruszy powoduje deformacje liści, na baldaszkowatych odwiedzany jest przez mrówki.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Genus: *Zinia* SHAPOSHNIKOV, 1950.

342. *Zinia veronicae* SHAPOSHNIKOV, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Rozmieszczenie słabo poznane, poza Polską znany tylko z południowego Uralu i zachodniej części Kazachstanu.

Biologia nie znana, żyje na podziemnych częściach przetacznika — *Veronica chamaedrys* L.

Genus: *Dysaphis* BÖRNER, 1931.

*Dentatus* VAN DER GOOT, 1913, nec GRAY, 1847 (nom. praeocc.).

*Yezabura*: BÖRNER, 1930, nec MATSUMURA, 1917b.

*Sappaphis*: HILLE RIS LAMBERS, 1945, nec MATSUMURA, 1918.

Subgenus: *Dysaphis* s. str.

*Chomaphis*: BÖRNER, 1952, nec MORDVILKO, 1928.

*Annaja* BÖRNER, 1952.

*Crataegaria* SHAPOSHNIKOV, 1964.

*Umbelliferaria* SHAPOSHNIKOV, 1964.

*Cotoneasteria* SHAPOSHNIKOV, 1964.

343. *Dysaphis (Dysaphis) aizenbergi* (SHAPOSHNIKOV, 1949).

*Yezabura aizenbergi* SHAPOSHNIKOV, 1949.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Polska, europejska część ZSRR.

Prawdopodobnie gatunek jednodomny. Żyje u nasady łodygi i na przyziemnych liściach barszczu syberyjskiego — *Heracleum sibiricum* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

344. *Dysaphis (Dysaphis) anthrisci* BÖRNER, 1950.

Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, Szwajcaria, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z jabłoni na korzenie i dolne partie łodygi trybuli leśnej — *Anthriscus silvestris* (L.) HOFFM. Kolonie tej mszycy na trybule odwiedzane są zawsze przez mrówki.

345. *Dysaphis (Dysaphis) apiifolia petroselini* (BÖRNER, 1950).

*Yezabura inculata petroselini* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, europejska część ZSRR; Zakaukazie. Podgatunek nominatywny występuje w południowej Europie, północnej Afryce, Ameryce Północnej, Australii i na Nowej Zelandii.

Podgatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z głogu na podziemne części roślin baldaszkowatych — *Conium maculatum* L., *Peucedanum oreoselinum* (L.) MOENCH. Na głogu powoduje podobne deformacje liści jak *Dysaphis crataegi* (KALT.). Na wtórnych żywicielach odwiedzany przez mrówki. Podgatunek nominatywny jest anholocykliczny i występuje na różnych baldaszkowatych.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Przynależność do tego podgatunku okazów z Warszawy, znalezionych na *Peucedanum oreoselinum* (L.) MOENCH, jest wątpliwa, gdyż ich cykl rozwojowy kończy się na goryszu wytworzeniem bezskrzydłych osobników pokolenia różnopciowego, co wyklucza migrację na głóg.



346. *Dysaphis (Dysaphis) bonomii* (HILLE RIS LAMBERS, 1935a).

*Yezabura bonomii* HILLE RIS LAMBERS, 1935a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Wielbark pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Anglia, Niemcy, Polska, Austria, Włochy.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje u nasady łądzy i w pachwinach liści pasternaku zwyczajnego — *Pastinaca sativa* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

347. *Dysaphis (Dysaphis) crataegi* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis crataegi* KALTENBACH, 1843.

*Aphis dauci* GOUREAU, 1867.

*Myzus oxyacanthae*: RÜBSAAMEN, 1901.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy, Zamość (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Ponadto podawany z wielu miejscowości w piśmiennictwie zoocydiologicznym, lecz dane te są bezwartościowe, gdyż podobne wyrosła na głogu powoduje u nas 6 gatunków z tego rodzaju. W zasadzie wszystkie dane sprzed r. 1950 wymagają rewizji.

Europa, Azja Środkowa, Bliski Wschód, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z głogu — *Crataegus oxyacantha* L. i *Crataegus monogyna* JACQ. na różne rośliny baldaszkowe, głównie marchew. U nas znaleziony na *Daucus carota* L., *Anethum graveolens* L., *Apium graveolens* L. i *Petroselinum sativum* HOFFM. Na głogu powoduje powstawanie na blaszce liściowej czerwono zabarwionych wybrzuszeń. Na wtórnych roślinach żywicielskich mszyce te żerują głównie u nasady łądzy oraz na szyjce korzeniowej i odwiedzane są zawsze przez mrówki.

348. *Dysaphis (Dysaphis) devectora* (WALKER, 1849).

*Aphis devectora* WALKER, 1849.

*Dentatus longipilosus* MORDVILKO, 1928.

*Dentatus communis* MORDVILKO, 1928.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kutno, Kościelec pow. Koło (MINKIEWICZ 1935b, 1937), Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1929), Brzeziny (MINKIEWICZ 1935b); Wyżyna Małopolska: Łask (MINKIEWICZ 1935b).

Europa: Anglia, Holandia, Francja, Niemcy, Polska, Rumunia, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na jabłoni — *Malus domestica* BORB., powodując charakterystyczne zwijanie się brzegów liści, które zabarwiają się na czerwono. Cykl rozwojowy kończy się już w połowie lata.

349. *Dysaphis (Dysaphis) hirsutissima* (BÖRNER, 1940).

*Yezabura hirsutissima* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na trybule leśnej — *Anthriscus silvestris* (L.) HOFFM. Żeruje u nasady łodygi i w pachwinach dolnych liści, zawsze odwiedzany przez mrówki.

350. *Dysaphis (Dysaphis) krumboltzi* F. P. MÜLLER, 1961b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na kozłku lekarskim — *Valeriana officinalis* L. Żeruje u nasady łodygi, zawsze odwiedzany przez mrówki, które otaczają mszyce grudkami ziemi.

351. *Dysaphis (Dysaphis) lappae* (KOCH, 1854).

*Aphis lappae* KOCH, 1854.

a) *Dysaphis (Dysaphis) lappae lappae* (KOCH, 1854).

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Anglia, Szwecja, Holandia, Niemcy, Polska, Włochy, europejska część ZSRR; Zakaukazie. Dane z Azji Środkowej odnoszą się do innego gatunku.

Podgatunek holocykliczny i jednodomny, żeruje u nasady łodygi, na szyjce korzeniowej i korzeniach łopianów — *Arctium tomentosum* MILL., *Arctium lappa* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

b) *Dysaphis (Dysaphis) lappae cirsii* (BÖRNER, 1950).

*Chomaphis cirsii* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Włochy.

Podgatunek ten żyje na ostrożniu polnym — *Cirsium arvense* (L.) SCOP. Biologia jak u poprzedniego podgatunku.

352. *Dysaphis (Dysaphis) laserpitii* (BÖRNER, 1950).

*Yezabura laserpitii* BÖRNER, 1950.

Pieniny: Trzy Korony (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska, Austria.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z głogu na korzenie okrzyynu szerokolistnego — *Laserpitium latifolium* L. Na głogu powoduje powstawanie podobnych deformacji liści jak *Dysaphis* (*Dysaphis*) *crataegi* (KALT.). Na okrzyynie odwiedzany jest zawsze przez mrówki.

353. *Dysaphis* (*Dysaphis*) *lauberti* (BÖRNER, 1940).

*Yezabura lauberti* BÖRNER, 1940.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z głogu na barszcz zwyczajny — *Heracleum sphondylium* L., rzadziej na pasternak — *Pastinaca sativa* L. lub inne baldaszkowate. Na głogu powoduje powstawanie podobnych deformacji jak *Dysaphis* (*Dysaphis*) *crataegi* (KALT.). Na żywicielu wtórnym odwiedzany przez mrówki.

354. *Dysaphis* (*Dysaphis*) *radicola* (MORDVILKO, 1896).

*Aphis radicola* MORDVILKO, 1896.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Jabłonna pow. Nowy Dwór, Warszawa — locus typicus! (MORDVILKO 1896); Śląsk Dolny: Wrocław (KARCZEWSKA 1964); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1931).

BÖRNER (1952) pisze: «prawdopodobnie cała Eurazja, możliwie że i Ameryka Północna». Pewne dane mamy jedynie z Europy: Anglia, Francja, Holandia, Niemcy, Polska, Szwajcaria, europejska część ZSRR. Już na Krymie i Kaukazie występuje inny podgatunek, a dane pozaeuropejskie odnoszą się prawdopodobnie do innych gatunków.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z jabłoni — *Malus domestica* BOBR. na korzenie szczawiu — *Rumex crispus* L. i *Rumex obtusifolius* L. Na jabłoni powoduje podobne deformacje liści jak *Dysaphis* (*Dysaphis*) *anthrisci* BÖRN. i *Dysaphis* (*Dysaphis*) *devecta* (WALK.), na szczawiu odwiedzany jest przez mrówki.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

355. *Dysaphis* (*Dysaphis*) *ranunculi* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis ranunculi* KALTENBACH, 1843.

*Aphis oxyacanthae* KOCH, 1854, nec SCHRANK, 1801.

Pojezierze Mazurskie: Gronity pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

W piśmiennictwie zoocecydiologicznym podawany z wielu miejscowości, dane te nie są jednak wiarygodne — patrz uwaga przy *Dysaphis (Dysaphis) crataegi* (KALT.).

Europa: Anglia, Holandia, Belgia, Szwecja, Niemcy, Polska, Austria, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z głogu — *Crataegus oxyacantha* L. i *Crataegus monogyna* JACQ. na dolne partie jaskra rozłogowego — *Ranunculus repens* L. Na głogu powoduje podobne deformacje liści jak *Dysaphis (Dysaphis) crataegi* (KALT.), różniące się jedynie, choć nie zawsze, zabarwieniem.

Subgenus: *Pomaphis* BÖRNER, 1939.

*Sappaphis*: BÖRNER, 1950, nec MATSUMURA, 1918.

*Myzopsis* PAŠEK, 1955, nec MATSUMURA, 1918.

356. *Dysaphis (Pomaphis) aucupariae* (BUCKTON, 1879).

*Aphis aucupariae* BUCKTON, 1879.

*Anuraphis sorbi*: NAWOJSKA, 1957, partim.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń (NAWOJSKA 1957).

Europa: Anglia, Niemcy, Polska, Krym; Kaukaz, Zakaukazie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z brzęku — *Sorbus torminalis* (L.) CR. na liście babki lancetowatej i średniej.

357. *Dysaphis (Pomaphis) plantaginea* (PASSERINI, 1860).

*Myzus plantagineus* PASSERINI, 1860.

*Myzus mali* FERRARI, 1872.

*Dentatus malicola* MORDVILKO, 1928.

*Aphis (Dentatus) sorbi*: MINKIEWICZ, 1935b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń i okolice (SZULCZEWSKI 1931c, NAWOJSKA 1957), Sieradz, Kościelec pow. Koło, Kutno (MINKIEWICZ 1935b), Poznań, Rosnowo pow. Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1929, MINKIEWICZ 1935b, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: Wrocław (KARCZEWSKA 1964); Śląsk Górny: Goczałkowice pow. Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Krosno (MINKIEWICZ 1935b), Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Prawdopodobnie cała Holarktyka.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z jabłoni — *Malus domestica* BORB. na liście babki lancetowatej — *Plantago lanceolata* L., babki zwyczajnej — *Plantago maior* L. i babki średniej. Na jabłoni powoduje zwijanie się liści, które barwią się na żółto.

Notowany jako szkodnik jabłoni i wektor chorób wirusowych.

358. *Dysaphis (Pomaphis) plantaginis* (PAŠEK, 1955).

*Myzopsis plantaginis* PAŠEK, 1955.

*Sappaphis plantaginea*: BÖRNER, 1952, nec PASSERINI, 1960.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Krym.

Według BÖRNERA (1952) gatunek holocykliczny i różnodomny, migrujący z brzęku na liście babki — *Plantago lanceolata* L. U nas znaleziony na babce.

359. *Dysaphis (Pomaphis) pyri* (BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841).

*Aphis pyri* BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

*Brachycaudus piri*: SZULCZEWSKI, 1953.

Pojezierze Mazurskie: Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1963), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Kaukaz, Azja Środkowa i Bliski Wschód. Notowany także z Dalekiego Wschodu, lecz dane te odnoszą się do *Sappaphis piri* MATSUMURA, 1917.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z gruszy — *Pirus communis* L. na przyziemne i podziemne części przytulii, marzanki i lnu. U nas notowany dotąd jedynie z gruszy, na której powoduje charakterystyczne deformacje liści.

360. *Dysaphis (Pomaphis) sorbi* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis sorbi* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: półwysep Hel (MOSZYŃSKA 1931), okolice Gdyni (SZULCZEWSKI 1931a), Karwia i Jastrzębia Góra pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Myszyniec (SZULCZEWSKI 1936), Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń i okolice (SZULCZEWSKI 1931c, NAWOJSKA 1957, MICHNO-ZATORSKA 1966), Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1933, URBAŃSKI 1935), Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953), Lipno (MICHNO-ZATORSKA 1966), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Podlasie: Łuków (KAPUŚCIŃSKI 1936); Śląsk Dolny: Wrocław, Ładza pow. Opole (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny: okolice Pszczyny (SZULCZEWSKI 1929), okolice Lublińca (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Ojców (MOESZ 1919); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie: Jelenia Góra, Kowary pow. Jelenia Góra, Chełmiec pow. Wałbrzych (HIERONYMUS 1890); Kotlina Nowotarska: Gubałówka (SZELEGIEWICZ 1962a); Tatry: Nosal (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Ural, Kaukaz, Anatolia.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z jarzębiny — *Sorbus aucuparia* L. na przyziemne części dzwonek i jasięca. Na jarzębinie powoduje wiosną zwijanie się liści i zbijanie się ich w luźne gniazda.

Genus: *Allocotaphis* BÖRNER, 1950.

*Malaphis* SHAPOSHNIKOV, 1951a.

361. *Allocotaphis quaestionis* (BÖRNER, 1942).

*Neanuraphis quaestionis* BÖRNER, 1942.

*Malaphis magna* SHAPOSHNIKOV, 1951a.

Pojezierze Mazurskie (BÖRNER 1952).

Alpy: Szwajcaria, Austria; Karpaty Wschodnie: Ukraina; Kaukaz; występowanie tego gatunku na Mazurach wskazuje na borealno-alpejski typ rozmieszczenia.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z jabłoni — *Malus domestica* BOB. na starzec i omieg.

Genus: *Brachycaudus* VAN DER GOOT, 1913.

*Neocaudus* THEOBALD, 1927a.

*Anuraphis*: MORDVILKO, 1928, nec DEL GUERCIO, 1907.

Subgenus: *Appelia* BÖRNER, 1930.

362. *Brachycaudus (Appelia) prunicola* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis prunicola* KALTENBACH, 1843.

*Aphis cerasi*: LINGELSHEIM, 1916, partim, SZULCZEWSKI, 1929, 1931b, 1933, partim, URBAŃSKI, 1935, partim.

*Anuraphis amygdali*: JUDENKO, 1930, partim.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dąbrowa pow. Zielona Góra (HIERONYMUS 1890), Cieńcisko (SZULCZEWSKI 1933), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935); Nizina Mazowiecka: Warszawa (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966); Śląsk Dolny: Sobótka, Strzeżów (HIERONYMUS 1890), Wrocław (HIERONYMUS 1890, LINGELSHEIM 1916); Śląsk Górny: Ćwiklice pow. Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929), okolice Lublińca (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Beskid Zachodni: Andrychów pow. Wadowice (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966); Beskid Wschodni: Wujkowice pow. Sanok (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966); Bieszczady: Lesko (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966).

Szeroko rozmieszczony w Europie. Dane spoza Europy wymagają rewizji, gdyż gatunek ten był stale mylony z innymi.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na tarninie — *Prunus spinosa* L., rzadziej lubaszce — *Prunus insititia* JUSLEN. Deformuje liście na wierzchołkach pędów.

363. *Brachycaudus (Appelia) schwartzi* (BÖRNER, 1931).

*Appelia schwartzi* BÖRNER, 1931.

*Aphis persicae* BLANCHARD, 1840, nec SULZER, 1776.

*Aphis amygdali* BUCKTON, 1879, nec BLANCHARD, 1840.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (KAPUŚCIŃSKI 1947, JANISZEWSKA-CICHOCKA 1966); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach brzoskwini — *Persica vulgaris* MILL., powodując ich kędzierzawienie się i zwiłanie.

Notowany jako szkodnik brzoskwini.

364. *Brachycaudus (Appelia) tragopogonis* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis tragopogonis* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na kozibrodzie — *Tragopogon pratensis* L. i *Tragopogon orientalis* L., rzadziej na wężymordzie — *Scorzzoneura hispanica* L. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zwykle przez mrówki.

Subgenus: *Acaudus* VAN DER GOOT, 1913.

*Brachycaudina* BÖRNER, 1930.

*Prunaphis* SHAPOSHNIKOV, 1964.

*Neobrachycaudus* NARZYKULOV, 1965.

365. *Brachycaudus (Acaudus) ballotae* (PASSERINI, 1860).

*Aphis ballotae* PASSERINI, 1860.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Polska, Czechosłowacja, Węgry, Włochy.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na mierznicy czarnej — *Ballota nigra* L. Żeruje na podziemnych częściach, zawsze odwiedzany przez mrówki.

366. *Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis cardui* LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Gdynia (SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Stare Jabłonki pow. Ostróda (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń (SZULCZEWSKI 1931c), Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1933, URBAŃSKI 1935), Santok pow. Gozów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Winna Góra pow. Września, Dakowy Mokre pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, KAPUŚCIŃSKI 1947,

JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966, SZELEGIEWICZ 1967a), Brzumin i Góra Kalwaria pow. Piaseczno (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966), Skierniewice (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966, SZELEGIEWICZ 1967a), Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933); Śląsk Górny: Jankowice pow. Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Bystre pow. Leżajsk (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966), Rzeszów (HUCULAK 1967a); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Zachodni: Limanowa (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Wujskie pow. Sanok (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966), Przemyśl (HUCULAK 1967a); Pieniny: Piekiełko (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w całej Palearktyce; notowany także z Ameryki Północnej.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje ze śliw — *Prunus domestica* L. i *Prunus spinosa* L. na różne rośliny złożone: *Anthemis arvensis* L., *Matricaria chamomilla* L., *Matricaria discoidea* DC., *Tripleurospermum inodorum* (L.) SCHULTZ-BIP., *Chrysanthemum leucanthemum* L., *Chrysanthemum parthenium* (L.) BERNH., *Tanacetum vulgare* L., *Senecio subalpinus* KOCH, *Senecio jacobaea* L., *Arctium tomentosum* MILL., *Carduus crispus* L., *Carduus acanthoides* L., *Cirsium arvense* (L.) SCOP., *Onopordon acanthium* L. oraz szorstkolistne: *Anchusa officinalis* L., *Echium vulgare* L., wyjątkowo zaś na inne rośliny: *Caltha palustris* L.

Notowany jako szkodnik śliw i wektor chorób wirusowych.

367. *Brachycaudus (Acaudus) klugkisti* (BÖRNER, 1942).

*Acaudus klugkisti* BÖRNER, 1942.

Pojezierze Mazurskie: Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Stare Jabłonki, pow. Ostróda (HUCULAK 1966a).

Europa: Anglia, Belgia, Holandia, Niemcy, Polska, Austria.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bieńcu czerwonym — *Melandrium rubrum* (WEIG.) GARCKE. Żeruje na młodych pędach.

368. *Brachycaudus (Acaudus) lamii* (KOCH, 1854).

*Aphis lamii* KOCH, 1854.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Niemcy, Polska, Włochy.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na szyjce korzeniowej i na korzeniach jasnoty białej — *Lamium album* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

369. *Brachycaudus (Acaudus) lateralis* (WALKER, 1848).

*Aphis lateralis* WALKER, 1848.

*Aphis jacobaeae* KOCH, 1854, nec SCHRANK, 1801.

*Brachycaudus asselbergi* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.



Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: rezerwat Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Szeroko rozmieszczony w Europie, do niedawna nie odróżniany od *Brachycaudus cardui* (L.).

Według BÖRNERA (1952) holocykliczny i różnodomny, którego żywicielem pierwotnym jest tarnina. Latem żeruje na przyziemnych i podziemnych częściach różnych roślin złożonych — *Matricaria discoidea* DC., *Senecio jacobaea* L., *Arctium lappa* L., *Galingsoga parviflora* Cav. Przez niektórych autorów uważany za podgatunek lub odmianę *Brachycaudus cardui* (L.).

370. *Brachycaudus (Acaudus) linariae* STROYAN, 1950b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Wyżyna Małopolska: las Skrzypiów pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Anglia, Francja, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na lnicę pospolitej — *Linaria vulgaris* (L.) MILL. Żeruje na przyziemnych częściach łodygi i na szyjce korzeniowej, zawsze odwiedzany przez mrówki.

371. *Brachycaudus (Acaudus) lychnidis* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis lychnidis* LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Strzelce Krajeńskie, Serbia pow. Międzychód (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a), Michałowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skrzypiów pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych pędach, liściach i kwiatach bieńców — *Melandrium album* (MILL.) GARCKE, *Melandrium noctiflorum* (L.) FR. i wyjątkowo *Melandrium rubrum* (WEIG.) GARCKE, lepnicy — *Silene inflata* (SALISB.) SM. oraz fioletki i smółki. Kolonie tej mszycy odwiedzane są zwykle przez mrówki.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

372. *Brachycaudus (Acaudus) mordvilkoii* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skrzypiów pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Prawdopodobnie rozsielony w całej Europie, ale znany dotąd tylko z Włoch, Niemiec, Polski, Czechosłowacji, Węgier i Ukrainy.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na żmijowcu zwyczajnym — *Echium vulgare* L. Żeruje na przyziemnych częściach łodygi i szyjce korzeniowej, zawsze odwiedzany przez mrówki.

373. *Brachycaudus (Acaudus) napelli* (SCHRANK, 1801).

*Aphis napelli* SCHRANK, 1801.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Południowa i środkowa Europa. Większość danych ze wschodniej Europy, Kaukazu i Syberii odnosi się do innego gatunku.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych pędach i na kwiatach tojadów — *Aconitum callibotryon* RCHB. i *Aconitum variegatum* L.

Subgenus: *Thuleaphis* HILLE RIS LAMBERS, 1960.

*Brevicaudus* SHAPOSHNIKOV, 1964.

374. *Brachycaudus (Thuleaphis) amygdalinus* (SCHOUTEDEN, 1905).

*Aphis amygdalinus* SCHOUTEDEN, 1905.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Gatunek śródziemnomorski, znany także z Azji Środkowej. Sporadycznie występuje również w środkowej Europie: Szwajcaria, Węgry, Polska.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z migdału na rdestowate, na których tworzy niekiedy rasy anholocykliczne. U nas znaleziony na rdeście — *Polygonum persicaria* L.

375. *Brachycaudus (Thuleaphis) rumexicolens* (PATCH, 1917).

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa, Zakaukazie, Bliski Wschód; Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na szczawiu polnym — *Rumex acetosella* L. Żeruje na pędach i w kwiatostanach.

Subgenus: *Brachycaudus* s. str.

376. *Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis helichrysi* KALTENBACH, 1843.

*Aphis myosotidis* KOCH, 1854.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdyni (URBAŃSKI 1947); Pojezierze Mazurskie: Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Stare Jabłonki pow. Ostróda (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1950), Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Kłopot pow. Rzepin (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966), Poznań, Winna Góra pow. Września, Nagradowice pow. Środa (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a), Skierniewice (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1966), Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ\*); Śląsk Górny: Pszczyna i okolice (SZULCZEWSKI 1929), Pawełki pow. Lubliniec (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Przemyśl, Krasiczyn pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Gatunek kosmopolityczny.

U nas holocykliczny i różnodomny. Migruje ze śliw — *Prunus domestica* L. na rośliny złożone — *Solidago virga-aurea* L., *Erigeron canadensis* L., *Helichrysum arenarium* (L.) MOENCH, *Anthemis tinctoria* L., *Achillea millefolium* L., *Tripleurospermum inodorum* (L.) SCHULTZ-BIP., *Tanacetum vulgare* L., *Artemisia vulgaris* L., *Senecio vulgaris* L., *Senecio vernalis* W. K., *Echinops* L. sp., *Centaurea cyanus* L., rzadziej na inne — *Rosa canina* L., *Myosotis palustris* (L.) NATHORST.

Notowany jako wektor licznych chorób wirusowych.

### 377. *Brachycaudus (Brachycaudus) salicinus* BÖRNER, 1939.

Roztocze: Tomaszów Lubelski (SZELEGIEWICZ\*\*).

Europa: Niemcy, Polska, Węgry, Ukraina; Turkmenia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na omanie wierzbolistnym — *Inula salicina* L. Żeruje na liściach, powodując zwijanie się blaszek liściowych.

### 378. *Brachycaudus (Brachycaudus) spiraeae* (OESTLUND, 1887).

*Aphis spiraeae* OESTLUND, 1887.

*Aphis spiraeella* SCHOUTEDEN, 1903b.

*Aphis* sp.: HIERONYMUS, 1890, HELLWIG, 1897, RÜBSAAMEN, 1901.

*Macrosiphum ulmariae*: ŻMUDA, 1913, TRZEBIŃSKI, 1916a, SZULCZEWSKI, 1929, 1930, 1931a, 1931b, 1931c, 1933, 1936, URBAŃSKI, 1935, NAWOJSKA, 1957, MICHNO-ZATORSKA, 1966.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdyni (SZULCZEWSKI 1931a), Chłapowo pow. Puck (MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: okolice Myszyńca (SZULCZEWSKI 1936), Brodnica (MICHNO-ZATORSKA 1966), Stare Jabłonki pow. Ostróda (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Zielona Góra (HIERONYMUS 1890), Węgierki pow. Września (HELLWIG 1897), Toruń i okolice (SZULCZEWSKI 1931c, NAWOJSKA 1957, MICHNO-ZATORSKA 1966), Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1933, URBAŃSKI 1935), Kórnik pow. Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (TRZEBIŃSKI 1916a, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: Wrocław, Brzeg (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny: Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929), Lubliniec

i okolice (SZULCZEWSKI 1931b); Sudety Zachodnie: Kowary i Sobieszów pow. Jelenia Góra (HIERONYMUS 1890); Kotlina Nowotarska: Kościelisko (ŻMUDA 1913), Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Tatry: Dolina Kościeliska (SZULCZEWSKI 1930).

Europa, zachodnia Syberia, Zakaukazie; Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na tawule bawolinie — *Spiraea salicifolia* L. Żeruje na końcach młodych pędów powodując zwijanie się liści.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Subtribus: *MACROSIPHINA* WILSON, 1910a.

Genus: *Mariaella* SZELEGIEWICZ, 1961a.

379. *Mariaella lambersi* SZELEGIEWICZ, 1961a.

Kotlina Nowotarska: Zakopane — locus typicus! (SZELEGIEWICZ 1961a, 1962a); Beskid Wschodni: Tylawa pow. Krosno (SZELEGIEWICZ 1967a).

Rozmieszczenie słabo poznane. Znany dotąd z Karpat: Polska, Czechosłowacja i gór Changaj w Mongolii.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na czubkach pędów wrześni przybrzeżnej — *Myricaria germanica* (L.) DESV.

Genus: *Brachycolus* BUCKTON, 1879.

380. *Brachycolus cerastii* (KALTENBACH, 1846).

*Aphis cerastii* KALTENBACH, 1846.

Pojezierze Mazurskie: Selwa pow. Nidzica (HUCULAK 1967b).

Na podstawie wyrosli podawany także z Pobrzeża Bałtyku (SZULCZEWSKI 1931a), Pojezierza Pomorskiego (RÜBSAAMEN 1901), Pojezierza Mazurskiego (SZULCZEWSKI 1936), Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (HIERONYMUS 1890, SZULCZEWSKI 1928, 1933, URBAŃSKI 1935), Śląska Dolnego (HIERONYMUS 1890), Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej (ŻMUDA 1913), Wyżyny Małopolskiej (MOWSZOWICZ 1961) i Gór Świętokrzyskich (MOESZ 1919), dane te są jednak wątpliwe, gdyż podobne zniekształcenia powoduje także kolizsek *Trioza cerastii* (L.). Poza tym autorzy ci wymieniają omawiany gatunek mszycy z różnych gatunków rogownicy, podczas gdy jest on monofagiem na rogownicy polnej, spotykanym tylko wyjątkowo na rogownicy pospolitej.

Europa: Anglia, Francja, Belgia, Szwecja, Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na rogownicy polnej — *Cerastium arvense* L. i wyjątkowo na rogownicy pospolitej — *Cerastium vulgatum* L. (synonim *Cerastium caespitosum* GILIB.). Wiosną powoduje deformacje pędów szczytowych, latem żyje na młodych pędach nie powodując żadnych widocznych zniekształceń.

381. *Brachycolus stellariae* (HARDY, 1850b).

*Aphis stellariae* HARDY, 1850b.

*Aphis cerastii*: URBAŃSKI, 1935, partim, KAPUŚCIŃSKI, 1947.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdyni (SZULCZEWSKI 1931a), Wolin (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÖBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Stare Jabłonki pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1966a), Olsztyn (HUCULAK 1966a), Górzno i Drużyny pow. Brodnica (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Piwnice pow. Toruń (NAWOJSKA 1957), Karnkowo pow. Lipno (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka: Warszawa (KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1966a); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (ŻMUDA 1913); Góry Świętokrzyskie: okolice Kielc (MOESZ 1919); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a); Pieniny: Harczy Grunt (SZELEGIEWICZ 1966a).

Szeroko rozmieszczone w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na gwiezdnicę wielokwiatową — *Stellaria holostea* L., wyjątkowo spotykany także na gwiazdnicę trawiastą — *Stellaria graminea* L. URBAŃSKI (1935) podał wyrosłe tej mszycy z *Malachium aquaticum* (L.) FR., co wymaga jednak sprawdzenia na materiale mszyc. Żyje na liściach powodując ich zwijanie się.

Genus: *Brachycorynella* AIZENBERG, 1956.

*Brachycoryne* AIZENBERG, 1935 (nom. praeocc.).

382. *Brachycorynella asparagi* (MORDVILKO, 1928).

*Brachycolus asparagi* MORDVILKO, 1928.

Wyżyna Małopolska: rezerwat Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1961c, 1964b).

Europa: Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Bułgaria, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na szparagu lekarskim — *Asparagus officinalis* L. Żeruje na młodych pędach.

Genus: *Diuraphis* AIZENBERG, 1935.

*Cuernavaca* MCVICAR BAKER, 1934, nec KIRKALDY, 1913.

*Cavahyalopterus* MIMEUR, 1941.

Subgenus: *Holcaphis* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

383. *Diuraphis (Holcaphis) agrostidis* (MUDDATHIR, 1965).

*Holcaphis agrostidis* MUDDATHIR, 1965.

*Cuernavacca (Holcaphis) holci*: SZELEGIEWICZ, 1965, nec HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

Nizina Mazowiecka: Podkowa Leśna pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa: Anglia, ?Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na mietlicy — *Agrostis* L. sp.

384. *Diuraphis (Holcaphis) calamagrostis* (OSSIANNILSSON, 1959).

*Holcaphis calamagrostis* OSSIANNILSSON, 1959.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK, 1967b).

Europa: Szwecja, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w pachwinach liści trzcinnika lancetowatego — *Calamagrostis canescens* (WEB.) ROTH.

385. *Diuraphis (Holcaphis) frequens* (WALKER, 1848).

*Aphis frequens* WALKER, 1848.

*Brachycolus korotnewi* MORDVILKO, 1901.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie, podawany także z Anatolii.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w rurkowato zwiniętych liściach perzu — *Agropyron repens* (L.) P.B.

Genus: *Aspidaphis* GILLETTE, 1917.

386. *Aspidaphis adjuvans* (WALKER, 1848).

*Aphis adjuvans* WALKER, 1848.

*Aphis polygoni* WALKER, 1848.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Azja Środkowa, Bliski Wschód, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na rdeście ptasim — *Polygonum aviculare* L. Żeruje na końcach młodych pędów, zazwyczaj w kątach między lodygą a liściem.

Genus: *Hayhurstia* DEL GUERCIO, 1917.

387. *Hayhurstia atriplicis* (LINNAEUS, 1761).

*Aphis atriplicis* LINNAEUS, 1761.

*Aphis chenopodii* SCHRANK, 1801.

Pobrzeże Bałtyku (SZULCZEWSKI 1931a, URBAŃSKI 1947, MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Pomorskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie (RIECH 1927, SZULCZEWSKI 1928, 1936, HUCULAK 1966a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HIERONYMUS 1890, HELLWIG 1897, SZULCZEWSKI

1931c, 1933, 1953, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1958b, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, GAWINOWA 1936, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny i Wzgórza Trzebnickie (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1929, 1931b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska (ŻMUDA 1913, ZABŁOCKI 1922); Wyżyna Małopolska (MOWSZOWICZ 1961, SZELEGIEWICZ 1964b); Góry Świętokrzyskie (MOESZ 1919); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie (HIERONYMUS 1890); Beskid Zachodni (NIEZABITOWSKI 1905, ZABŁOCKI 1922).

Szeroko rozmieszczony w całej Holarktyce.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach komosy — *Chenopodium album* L., *Chenopodium urbicum* L., *Chenopodium bonus-Henricus* L. i łobody — *Atriplex patulum* L. i innych *Atriplex* L. sp. Powoduje podwijanie się brzegów blaszki liściowej, która grubieje i odbarwia się.

Notowany jako wektor licznych chorób wirusowych.

388. *Hayhurstia cucubali* (PASSERINI, 1863).

*Aphis cucubali* PASSERINI, 1863.

*Hyalopterus melanocephalus* BUCKTON, 1879.

*Hayhurstia cadiva*: auct., nec WALKER, 1849.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdyni (SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Pojezierze Mazurskie: Myszyniec (SZULCZEWSKI 1936), Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1950), Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wzgórza Trzebnickie: Oborniki Śląskie (HIERONYMUS 1890); Wyżyna Małopolska: Miedzianka (MOESZ 1919); Sudety Zachodnie: Kowary pow. Jelenia Góra (HIERONYMUS 1890).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje w podwiniętych ku górze liściach lepnicy — *Silene inflata* (SALISB.) SM., *Silene nutans* L. i *Silene chlorantha* (WILLD.) EHRH. Ostatnie dwie rośliny żywicielskie podawane były tylko w piśmiennictwie zooecydiologicznym i występowanie na nich omawianego gatunku wymaga jeszcze potwierdzenia.

Genus: *Smiela* MORDVILKO, 1929.

*Brevicorynaphis* HILLE RIS LAMBERS, 1956b.

389. *Smiela fusca* MORDVILKO, 1929.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Europa: Polska, Słowacja, Bułgaria, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na pyłcu pospolitym — *Berteroa incana* (L.) DC.

Genus: *Brevicoryne* VAN DER GOOT, 1915.

390. *Brevicoryne brassicae* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis brassicae* LINNAEUS, 1758.

Gatunek pospolity w całej Polsce i objęty prognozowaniem (WEIGEL 1806, TASCHENBERG 1865, MORDVILKO 1896, 1901, RÜBSAAMEN 1901, TRZEBIŃSKI 1916b, JUDENKO 1930, SZULCZEWSKI 1931a, STRAWIŃSKI 1931, 1950, RUSZKOWSKI 1933, 1935a, 1937, KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1958b, 1964b, KAMIŃSKA 1964, HUCULAK 1965a, ACHREMOWICZ 1967).

Gatunek kosmopolityczny.

Holocykliczny i jednodomny. Żyje na wielu roślinach krzyżowych — *Brassica oleracea* L., *Sinapis arvensis* L., *A Armoracia lapathifolia* GILIB., powodując zwijanie się i odbarwianie zaatakowanych liści.

Notowany jako szkodnik kapusty i wektor chorób wirusowych.

Genus: *Pseudobrevicoryne* HEINZE, 1960b.

— *Pseudobrevicoryne buhri* (BÖRNER, 1952).

*Brevicoryne buhri* BÖRNER, 1952.

Wyrośle tego prawdopodobnie gatunku znalezione na gorczyczniku — *Barbarea vulgaris* R. BR. podał z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej SZULCZEWSKI (1933 — wyrośle 355). Występowanie w Polsce możliwe, lecz wymaga jeszcze potwierdzenia.

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na różnych gatunkach gorczycznika powodując zwijanie się zaatakowanych liści.

Genus: *Spatulophorus* F. P. MÜLLER, 1958.

391. *Spatulophorus incanae* F. P. MÜLLER, 1958.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Iława (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Węgry, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na pyleńcu pospolitym — *Berteroa incana* (L.) DC. Żeruje w kwiatostanach.

Genus: *Lipaphis* MORDVILKO, 1928.

*Lipaphidoides* BÖRNER, 1939.

*Smiela*: BÖRNER, 1952, nec MORDVILKO, 1929.

*Lipaphidiella* DONCASTER, 1954.



392. *Lipaphis alliariae* F.P. MÜLLER, 1955.

*Lipaphis erysimi alliariae* F. P. MÜLLER, 1955.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa: Francja, Szwecja, Finlandia, Niemcy, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach czosnaczku pospolitego — *Alliaria officinalis* ANDRZ.

393. *Lipaphis erysimi* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis erysimi* KALTENBACH, 1843.

*Aphis pseudobrassicae* DAVIS, 1914.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (KAMIŃSKA 1964, SZELEGIEWICZ 1967a), okolice Pruszkowa, Piaseczna i Otwocka (KAMIŃSKA 1964); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Gatunek kosmopolityczny pochodzenia palearktycznego.

U nas holocykliczny i jednodomny. Polifag na roślinach krzyżowych. Stwierdzony u nas na *Arabis* L. sp., *Sisymbrium* L. sp., *Descurainia sophia* (L.) WEBB., *Erysimum Perowskianum* FISCH. et MEY., *Brassica oleracea* L., *Diplotaxis muralis* (L.) DC., *Thlaspi arvense* L., *Capsella bursa-pastoris* (L.) MED.

Notowany jako szkodnik kapusty i wektor chorób wirusowych.

394. *Lipaphis ruderalis* BÖRNER, 1939.

Pobrzeże Bałtyku: Braniewo (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c).

Być może, że do tego gatunku odnoszą się także «wyrośla» podawane z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (SZULCZEWSKI 1950, 1953).

Europa: Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Węgry, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na pieprzycy gruzowej — *Lepidium ruderales* L. Żeruje na pędach, kwiatach i liściach. Na wiosnę żerowanie mszyc powoduje słabe uwypuklenie blaszek liściowych.

395. *Lipaphis turritella* (WAHLGREN, 1938).

*Brachycolus turritellus* WAHLGREN, 1938.

*Aphis* sp.: RÜBSAAMEN, 1901.

Pojezierze Pomorskie: okolice Świecia (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZULCZEWSKI 1933, wyrośle 369), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935, wyrośle 436); Śląsk Dolny: Wrocław (HIERONYMUS 1890, wyrośle 359); Sudety Zachodnie: Kłonicze pow. Jawor, Chojnik (HIERONYMUS 1890, wyrośle 359).

Szeroko rozmieszczone w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na wieżycze gładkiej — *Turritis glabra* L. Żeruje na łodydze i młodych pędach, powodując zniekształcenie rośliny.

Genus: *Semiaphis* VAN DER GOOT, 1913.

396. *Semiaphis anthrisci* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis anthrisci* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Piławki pow. Ostróda (HUCULAK 1967b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Na podstawie wyrosli podawany także z Pobrzeża Bałtyku (SZULCZEWSKI 1931a), Pojezierza Mazurskiego (SZULCZEWSKI 1936), Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (SZULCZEWSKI 1931c, 1953, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957) i Śląska Górnego (SZULCZEWSKI 1929), danych tych nie można jednak uznać za pewne, gdyż gatunek ten nie wytwarza typowych wyrosli a deformuje jedynie liście. Podobne deformacje liści mogą wywoływać także inne gatunki mszyc.

Europa: Francja, Szwecja, Niemcy, Polska, Austria, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na kłobuczce pospolitej — *Torilis japonica* (HOULT.) DC., rzadziej na trybule leśnej — *Anthriscus silvestris* (L.) HOFFM. Dane o występowaniu tej mszycy na goryszu błotnym wymagają potwierdzenia. Żeruje w baldachach i na liściach, które nieznacznie deformuje.

397. *Semiaphis dauci* (FABRICIUS, 1775).

*Aphis dauci* FABRICIUS, 1775.

*Aphis carotae* KOCH, 1854.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Mory (GAWINOWA 1936, wyrosłe 26), Warszawa (KAPUŚCIŃSKI 1947, wyrosłe 46), Skierniewice (NAWROCKA 1964); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806).

Europa, Syberia, Azja Środkowa, Anatolia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na marchwi — *Daucus carota* L., zarówno dzikiej jak i hodowanej. Żeruje wiosną na liściach, które deformuje w bardzo charakterystyczny sposób, latem w baldachach.

Notowany jako szkodnik marchwi.

398. *Semiaphis pimpinellae* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis pimpinellae* KALTENBACH, 1843.

*Aphis anthrisci*: ZABŁOCKI, 1922, SZULCZEWSKI, 1929, partim, 1930, 1931b, 1933, 1950, URBAŃSKI, 1947, NAWOJSKA, 1957, partim.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Na podstawie «wyrośli» podawany także z Pobrzeża Bałtyku (URBAŃSKI 1947), Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (SZULCZEWSKI 1930, 1933, 1950, NAWOJSKA 1957), Śląska Górnego (SZULCZEWSKI 1929, 1931b) i Beskidu Zachodniego (ZABŁOCKI 1922); dane te nie są pewne i wymagają potwierdzenia.

Europa: Anglia, Francja, Szwecja, Niemcy, Polska, Austria, Węgry, Ukraina, Krym.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bieberńcach — *Pimpinella saxifraga* L. i *Pimpinella maior* (L.) HUDS. Żeruje na liściach powodując niekiedy skręcanie się do góry odcinków liści. Bardzo często żeruje na spodniej stronie liści i w baldachach nie powodując żadnych widocznych deformacji.

—. *Semiaphis sphondylii* (KOCH, 1854).

*Aphis sphondylii* KOCH, 1854.

Z Polski podawany tylko na podstawie «wyrośli» z Pobrzeża Bałtyku (SZULCZEWSKI 1931a), Pojezierza Pomorskiego (NAWOJSKA 1957) i Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (SZULCZEWSKI 1931c, 1933, 1950, NAWOJSKA 1957); dane te są niewiarygodne. Gatunku tego nie znalazł żaden z pracujących w Polsce afidologów w okresie ostatnich 70 lat. Również biologia i znane rozmieszczenie omawianego gatunku przemawiają za tym, że autorzy ci mieli do czynienia z deformacjami liści spowodowanymi przez inne gatunki mszyc.

Góry środkowej Europy (Bawaria, Austria); dane z Holandii odnoszą się do innego gatunku — *Longicaudus dunlopi* HILLE RIS LAMBERS.

Według BÖRNERA (1952) gatunek holocykliczny i różnodomny, migrujący z wiciokrzewu czarnego, a więc rośliny górskiej, na barszcz zwyczajny.

Genus: *Hyadaphis* KIRKALDY, 1904.

*Siphocoryne*: PASSERINI, 1863, nec PASSERINI, 1860.

?*Miraphis* NEVSKY, 1928b.

399. *Hyadaphis bupleuri* BÖRNER, 1939.

Pieniny: zbocze Wapiennika (SZELEGIEWICZ\*\*).

Gatunek szeroko rozmieszczony w Europie. Prawdopodobnie występuje także w Azji Środkowej, Mongolii i Korei.

Mszyca holocykliczna i jednodomna. Monofag na przewiercieniu sierpowatym — *Bupleurum falcatum* L. Żeruje na młodych pędach i liściach.

400. *Hyadaphis foeniculi* (PASSERINI, 1860).

*Siphocoryne foeniculi* PASSERINI, 1860.

*Aphis xylostei* SCHRANK, 1801, nec DE GEER, 1773.

*Siphocoryne passerinii* DEL GUERCIO, 1911a.

*Rhopalosiphum melliferum* HOTTES, 1930.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdyni (URBAŃSKI 1947); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Mikołajki pow. Mrągowo (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), okolice Torunia (NAWOJSKA 1957), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: Wrocław (HIERONYMUS 1890, TÓTH 1933); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1931); Sudety Zachodnie: okolice Kowar (HIERONYMUS 1890).

Prawie kosmopolityczny; prawdopodobnie nie występuje w Ameryce Południowej i na Dalekim Wschodzie oraz w południowo-wschodniej Azji.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wiciokrzewów — *Lonicera xylosteum* L., *Lonicera caprifolium* L. na różne rośliny baldaszkowate — *Peucedanum oreoselinum* (L.) MOENCH, *Pastinaca sativa* L., *Conium maculatum* L., *Chaerophyllum bulbosum* L. Na wiciokrzewie powoduje powstawanie charakterystycznych deformacji liści na końcach pędów.

#### 401. *Hyadaphis polonica* SZELEGIEWICZ, 1959a.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz — locus typicus! (SZELEGIEWICZ 1959a, 1961f), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Jadwisin pow. Nowy Dwór, Skierniewice (SZELEGIEWICZ 1967a).

Biologia i rozmieszczenie nie znane. Żyje na podziemnych częściach nieokreślonej bliżej rośliny z rodziny baldaszkowatych, przypuszczalnie na *Carum carvi* L. Łowi się często w żółte szalki wystawione na polach i w ogrodach.

#### 402. *Hyadaphis tataricae* (AIZENBERG, 1935).

*Hayhurstia tataricae* AIZENBERG, 1935.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a), Drużyny pow. Brodnica, Ostrowite pow. Rypin (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Poznań (KRZYWIEC 1961, ACHREMOWICZ 1967), Toruń (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka: Warszawa (KRZYWIEC 1961, SZELEGIEWICZ 1967a), Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ\*); Śląsk Dolny: Wrocław (KRZYWIEC 1961); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (KRZYWIEC 1961).

Wschodnia Europa i Syberia aż po jezioro Bajkał. Aktywnie rozszerza swój zasięg w kierunku zachodnim. W Polsce pojawił się prawdopodobnie około r. 1956. Na zachód sięga po NRD i Czechosłowację.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Cały cykl życiowy tego gatunku przebiega na wiciokrzewie tatarskim — *Lonicera tatarica* L., na którym powoduje powstawanie bardzo charakterystycznych deformacji pędów wierzchołkowych, tzw. «czarcia miotłkę».

Genus: *Hydaphias* BÖRNER, 1930.

403. *Hydaphias hofmanni* BÖRNER, 1950.

*Aphis bicolor* KOCH, 1855, nec HALDEMAN, 1844.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: okolice Torunia (PŁOSKONIÓWNA 1949); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (ZABŁOCKI 1922).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na przytulii właściwej — *Galium verum* L. Żeruje na końcach pędów, które deformuje.

404. *Hydaphias molluginis* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa: Francja, Niemcy, Polska, Austria, Krym.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na przytulii pospolitej — *Galium mollugo* L. Żeruje na końcach pędów, nie wywołując wyraźnych deformacji.

Genus: *Staegeriella* HILLE RIS LAMBERS, 1947d.

405. *Staegeriella necopinata* (BÖRNER, 1939).

*Hydaphias necopinata* BÖRNER, 1939.

Pieniny: polana Doliny (SZELEGIEWICZ 1966a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na różnych przytuliach, u nas znaleziony na przytulii właściwej — *Galium verum* L. Żerowanie tego gatunku powoduje zwijanie się okółków liści.

Genus: *Pseudacaudella* BÖRNER, 1944.

*Schizomyzus* BÖRNER, 1950.

406. *Pseudacaudella rubida* (BÖRNER, 1939).

*Acaudella rubida* BÖRNER, 1939.

*Schizomyzus lindneri* BÖRNER, 1950.

Sudety Zachodnie: Karkonosze — terra typica! (BÖRNER, 1952).

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska, Austria, okolice Moskwy.

Biologia słabo poznana, prawdopodobnie gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na mchach.

Genus: *Ammiaphis* BÖRNER, 1944.

407. *Ammiaphis sii* (KOCH, 1855).

*Aphis sii* KOCH, 1855.

Wyżyna Małopolska: Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Niemcy, Polska, Austria, Węgry, ZSRR (centralna Rosja, Ukraina, Krym, Przedkawkazie).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na sierpnicy pospolitej — *Falcaria vulgaris* BERNH. Żeruje na młodych pędach, wyjątkowo u nasady łodygi.

Genus: *Hyalopteroides* THEOBALD, 1916b.

*Hayhurstia*: MORDVILKO, 1921, nec DEL GUERCIO, 1917.

408. *Hyalopteroides humilis* (WALKER, 1852).

*Aphis humilis* WALKER, 1852.

*Hyalopterus dactylidis* HAYHURST, 1909.

*Hyalopteroides pallida* THEOBALD, 1916b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Podkowa Leśna, pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1965), Warszawa (SZELEGIEWICZ\*).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na kupkówce pospolitej — *Dactylis glomerata* L. Żeruje na górnej stronie liści, powodując składanie się ich wzdłuż osi podłużnej.

Genus: *Chondrillobium* BOZHKO, 1961.

409. *Chondrillobium blattnyi* (PINTERA, 1959).

*Hyalopteroides blattnyi* PINTERA, 1959.

*Chondrillobium juncea* BOZHKO, 1961.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Europa: Słowacja, Bułgaria, Ukraina, Polska.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na chondrilli sztywnej — *Chondrilla juncea* L. Żeruje na liściach i czubkach pędów, często w mieszanych koloniach z *Dactynotus chondrillae* (NEVSKY).

Genus: *Volutaphis* BÖRNER, 1939.

— *Volutaphis centaureae* (BÖRNER, 1939).

*Lipaphis (Volutaphis) centaureae* BÖRNER, 1939.

*Silenobium appeli* BÖRNER, 1939.

Z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej SZULCZEWSKI (1950) podał wyrosłe, prawdopodobnie tego gatunku, na *Silene otites* (L.) W1B. Występowanie w Polsce możliwe, ale wymaga potwierdzenia.

Europa: Francja, Szwecja, Niemcy, Austria, Czechosłowacja, Ukraina.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na lepnicy wąskopłatkowej i smółce pospolitej, zwykle na przyziemnych liściach, które zwijają się ku górze w wąskie rolki i żółkną.

Genus: *Silenobium* BÖRNER, 1939.

410. *Silenobium schusteri* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: Stare Jabłonki pow. Ostróda (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa-Bielany (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa: Niemcy, Polska, Austria, Węgry, ZSRR (centralna Rosja).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bieńcu białym — *Melandrium album* (MILL.) GARCKE. Żeruje na liściach i kwiatach nie wywołując widocznych zniekształceń rośliny.

Genus: *Coloradoa* WILSON, 1910a.

Subgenus: *Lidaja* BÖRNER, 1952.

411. *Coloradoa (Lidaja) abrotani* (KOCH, 1854).

*Aphis abrotani* KOCH, 1854.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Rozmieszczenie słabo poznane; notowany z Norwegii, Szwecji, Niemiec i Polski.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bylicy bożym drzewku — *Artemisia abrotanum* L. Żeruje na młodych pędach.

412. *Coloradoa (Lidaja) campestris* (BÖRNER, 1952).

*Lidaja campestris* BÖRNER, 1952.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin na Wolinie (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Selwa pow. Nidzica (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Europa: Francja, Szwecja, Niemcy, Polska, Austria, ZSRR (okolice Moskwy i Krym).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bylicy polnej — *Artemisia campestris* L. Żeruje na liściach i młodych pędach.

Subgenus: *Colorado* s. str.

*Stephensonia* DAS, 1918.

413. *Colorado (Colorado) absinthiella* OSSIANNILSSON, 1962.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Gatunek opisany niedawno ze Szwecji, żyje na piołunie — *Artemisia absinthium* L. Rozmieszczenie i biologia nie znane.

414. *Colorado (Colorado) absinthii* (LICHTENSTEIN, 1885).

*Rhopalosiphum absinthii* LICHTENSTEIN, 1885.

*Colorado lydiae* BÖRNER, 1932.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bylicy piołunie — *Artemisia absinthium* L. Żeruje na liściach i młodych pędach.

Notowany jako szkodnik piołunu.

415. *Colorado (Colorado) achilleae* HILLE RIS LAMBERS, 1939b.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa, Anatolia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na krwawniku pospolitym — *Achillea millefolium* L. Żeruje na liściach.

416. *Colorado (Colorado) artemisiae* (DEL GUERCIO, 1913).

*Siphocoryne artemisiae* DEL GUERCIO, 1913.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Bartąg pow. Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Europa, Zakaukazie, Bliski Wschód.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na liściach, zwłaszcza między odcinkami liści, bylicy pospolitej — *Artemisia vulgaris* L. i bylicy piołunu — *Artemisia absinthium* L.

417. *Colorado (Colorado) campestris* OSSIANNILSSON, 1959.

Pojezierze Mazurskie: Selwa pow. Nidzica (HUCULAK 1967b).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, ZSRR (centralna Rosja, Ukraina).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bylicy polnej — *Artemisia campestris* L.



418. *Coloradoa (Coloradoa) tanacetina* (WALKER, 1850).

*Aphis tanacetina* WALKER, 1850.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na wrotyczu pospolitym — *Tanacetum vulgare* L. Żeruje pojedynczo między odcinkami liści.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Genus: *Longicaudus* VAN DER GOOT, 1913.

*Yezosiphum* MATSUMURA, 1918.

419. *Longicaudus trirhodus* (WALKER, 1849).

*Aphis trirhoda* WALKER, 1849.

*Hyalopterus aquilegiae* KOCH, 1854.

*Hyalopterus flavus* SCHOUTEDEN, 1906b.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1929); Wyżyna Lubelska: Hrubieszów (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Zakaukazie, Anatolia, Azja Środkowa i zachodnia Syberia; zawleczony do Ameryki Północnej. Notowany także z Dalekiego Wschodu, lecz dane odnoszą się do odrębnego podgatunku *Longicaudus trirhodus thalictri* (MATSUMURA, 1918).

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z róży — *Rosa canina* L. na orlik pospolity — *Aquilegia vulgaris* L. i rutewki — *Thalictrum aquilegifolium* L. i *Thalictrum minus* L.

Notowany jako wektor kilku chorób wirusowych.

Genus: *Ericaphis* BÖRNER, 1939.

Subgenus: *Ericaphis* s. str.

420. *Ericaphis (Ericaphis) ericae* (BÖRNER, 1933).

*Myzaphis ericae* BÖRNER, 1933.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ 1966a), półwysep Hel (SZELEGIEWICZ\*).

Europa: Anglia, Holandia, Szwecja, Dania, Niemcy, Polska.

Biologia bliżej nie znana. BÖRNER (1952), który znalazł tylko okazy ze szklarni, przypuszczał że jest to gatunek anholocykliczny, pochodzenia południowoafrykańskiego. Fakt, że występuje on u nas pospolicie na wrzościu bagiennym — *Erica tetralix* L. wzdłuż wybrzeża Bałtyku, zdaje się wskazywać, że jest to gatunek borealno-atlantyczny i prawdopodobnie holocykliczny.

Subgenus: *Boreamyzus* SHAPOSHNIKOV, 1964.

421. *Ericaphis (Boreamyzus) latifrons* (BÖRNER, 1942).

*Ovatus latifrons* BÖRNER, 1942.

*Metopolophium graminum*: BÖRNER, 1950, nec THEOBALD, 1913a.

*Myzodium lagarrigui* REMAUDIÈRE, 1952.

*Ericaphis empetri* OSSIANNILSSON, 1954b.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ 1966a).

Gatunek borealno-alpejski, znany z Islandii, Szwecji, Anglii, Danii, Polski, ZSRR (półwysep Kola), Alp (Austria) i Pirenejów (Francja).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na czubkach pędów borówki pijanicy i bażyny — *Empetrum nigrum* L.

Genus: *Myzaphis* VAN DER GOOT, 1913.

*Francoa* DEL GUERCIO, 1917.

422. *Myzaphis rosarum* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis rosarum* KALTENBACH, 1843.

*Francoa elegans* DEL GUERCIO, 1917.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Anatolia, Ameryka Północna. Podawany także z Azji Środkowej, lecz dane te odnoszą się do *Myzaphis turanica* NEVSKY, 1929b.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na liściach róż — *Rosa canina* L. i innych *Rosa* L. sp., rzadziej na pięciorniku krzewiastym — *Potentilla fruticosa* L.

Genus: *Chaetosiphon* MORDVILKO, 1914.

*Pentatrachopus* BÖRNER, 1930.

*Passerinia*: BÖRNER, 1952, nec MACCHIATI, 1880.

423. *Chaetosiphon potentillae* (WALKER, 1850).

*Aphis potentillae* WALKER, 1850.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na pięciorniku gęsim — *Potentilla anserina* L. Żeruje na liściach i rozłogach.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

424. *Chaetosiphon tetraerhodus* (WALKER, 1849).

*Aphis tetraerhoda* WALKER, 1849.

Pobrzeże Bałtyku: Orłowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (BOESE 1935); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie: Góry Sowie (BOESE 1935); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Prawie kosmopolityczny: Holarktyka, Afryka, Nowa Zelandia, Australia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na spodniej stronie liści i młodych pędach róż — *Rosa alpina* L., *Rosa canina* L., *Rosa rugosa* THUNB., *Rosa rubiginosa* L.

Notowany jako wektor licznych chorób wirusowych.

Genus: *Elatobium* MORDVILKO, 1914.

*Neomyzaphis* THEOBALD, 1926.

425. *Elatobium abietinum* (WALKER, 1849).

*Aphis abietina* WALKER, 1849.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895).

Europa, Syberia, Ameryka Północna, Nowa Zelandia, Tasmania.

Gatunek holocykliczny i jednodomny, poza Holarktyką anholocykliczny. Żeruje na igłach różnych świerków powodując ich przedwczesne opadanie. U nas znaleziony na świerku pospolitym — *Picea excelsa* (LAM.) LK.

Notowany jako szkodnik świerka.

Genus: *Liosomaphis* WALKER, 1868.

426. *Liosomaphis berberidis* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis berberidis* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1933, URBAŃSKI 1935), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1895, 1901, SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Mało-

polska: Włochy pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Europa, Zakaukazie, Bliski Wschód, Ameryka Północna, Nowa Zelandja, Tasmania.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na liściach i młodych pędach berberysu — *Berberis vulgaris* L., rzadziej mahoni — *Mahonia aquifolium* NUTT.

Genus: *Neoamphorophora* MASON, 1924.

*Testaphis* BÖRNER, 1952.

427. *Neoamphorophora ledi* (WAHLGREN, 1938).

*Amphorophora ledi* WAHLGREN, 1938.

*Wahlgreniella ledi*: HUCULAK, 1966a.

Pojezierze Mazurskie: rezerwat Redykajny koło Olsztyna (HUCULAK 1966a).

Gatunek borealny, znany dotąd tylko ze Szwecji, z Polski oraz z północy europejskiej części ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na bagnie — *Ledum palustre* L. Żeruje na młodych pędach i spodniej stronie liści.

Genus: *Cavariella* DEL GUERCIO, 1911a.

*Corynosiphon* MORDVILKO, 1914.

428. *Cavariella aegopodii* (SCOPOLI, 1763).

*Aphis aegopodii* SCOPOLI, 1763.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz, Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Jadwisin pow. Nowy Dwór, Żbików pow. Prusków, Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Gatunek kosmopolityczny.

Holocykliczny i różnodomny. Migruje z wierzb — *Salix alba* L. na różne rośliny baldaszkowate — *Aegopodium podagraria* L., *Pimpinella saxifraga* L., *Pimpinella anisum* L., *Petroselinum sativum* HOFFM., *Heracleum* L. sp., *Anethum graveolens* L., *Levisticum officinale* KOCH, *Archangelica officinalis* HOFFM., *Daucus carota* L., *Anthriscus silvestris* (L.) HOFFM. i *Myrrhis odorata* (L.) SCOP.

Notowany jako wektor wielu chorób wirusowych.

429. *Cavariella archangelicae* (SCOPOLI, 1763).

*Aphis archangelicae* SCOPOLI, 1763.

*Aphis capreae* FABRICIUS, 1775.

*Cavariella aegopodii*: SZELEGIEWICZ, 1962a, nec SCOPOLI, 1763.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Żbików pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1965); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Pieniny: Góra Zamkowa (SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: Dolina za Bramką (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wierzb — *Salix caprea* L., *Salix silesiaca* WILLD. i *Salix viminalis* L. na rośliny baldaszkowate — *Archangelica officinalis* HOFFM., *Angelica silvestris* L.

430. *Cavariella cicutae* (KOCH, 1854).

*Rhopalosiphum cicutae* KOCH, 1854.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ 1966a); Tatry: Dolina Tomanowa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Rzadko spotykany w Europie: Holandia, Niemcy, Polska, Ukraina, Bułgaria.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wierzb — *Salix* L. sp. na rośliny baldaszkowate rosnące w wodzie — *Sium latifolium* L.

431. *Cavariella konoi* TAKAHASHI, 1939.

*Cavariella archangelicae*: SZELEGIEWICZ, 1965, partim, nec SCOPOLI, 1763.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965), Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a), Tomczyce pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: Dolina Tomanowa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Holarntyka; w Europie znany z Islandii, Anglii, Skandynawii, Polski i Austrii.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wierzb — *Salix* L. sp. na niektóre baldaszkowate — *Angelica silvestris* L., *Pastinaca sativa* L.

432. *Cavariella pastinacae* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis pastinacae* LINNAEUS, 1758.

*Aphis carotae* FABRICIUS, 1775.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894); Żbików pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: Wrocław (TÓTH 1933); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Owczary pow. Busko, Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO

1930, RUSZKOWSKI 1933); Kotlina Nowotarska: Zakopane, Gubałówka (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa, ?Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wierzb — *Salix amygdalina* L. i innych *Salix* L. sp. na różne rośliny baldaszkowate — *Aegopodium podagraria* L., *Heracleum sphondylium* L., *Pastinaca sativa* L., *Archangelica officinalis* HOFFM., *Conium maculatum* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

433. *Cavariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG, 1918).

*Aphis theobaldi* GILLETTE et BRAGG, 1918.

*Cavariella umbellatarum*: auct., nec KOCH, 1854.

Pobrzeże Bałtyku: Gąski pow. Koszalin (SZELEGIEWICZ 1963), Międzyzdroje, Władysławowo (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz, Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Brańszczyk pow. Wyszaków, Jadwisin pow. Nowy Dwór, Żbików pow. Pruszków, Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Owczary pow. Busko, Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Tatry: Dolina Tomanowa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wierzb — *Salix alba* L., *Salix purpurea* L. i innych *Salix* L. sp. na różne rośliny baldaszkowate — *Heracleum sibiricum* L., *Heracleum sphondylium* L., *Pastinaca sativa* L., *Levisticum officinale* KOCH, *Archangelica officinalis* HOFFM.

Genus: *Jacksonia* THEOBALD, 1923b.

434. *Jacksonia papillata* THEOBALD, 1923b.

Pojezierze Mazurskie: Stare Jabłonki pow. Ostróda (HUCULAK 1966a); Sudety Zachodnie: Karkonosze (BÖRNER 1952).

Szeroko rozmieszczony w krajach o klimacie umiarkowanym; notowany także z Ameryki Południowej, Nowej Zelandii i z Markizów. W Europie znany dotąd z Islandii, Anglii, Norwegii, Szwecji, Holandii, Polski i Austrii.

Prawdopodobnie gatunek anholocykliczny. Żeruje u nasady łądygi i na innych etiolowanych częściach roślin żywicielskich, którymi są głównie trawy. U nas znaleziony na *Oxalis acetosella* L.

Genus: *Ovatus* VAN DER GOOT, 1913.

*Ovatophorodon* AIZENBERG, 1966.

435. *Ovatus crataegarius* (WALKER, 1850).

*Aphis crataegaria* WALKER, 1850.

*Aphis menthae* WALKER, 1852.

*Ovatus mespili*: JUDENKO, 1931, nec VAN DER GOOT, 1912.

*Ovatus menthastri*: SZELEGIEWICZ, 1958b, nec HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Śląsk Dolny: Wrocław (LINGELSHEIM 1916, KARCZEWSKA 1964); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1931).

Gatunek kosmopolityczny.

Holocykliczny i różnodomny. Migruje z głogu — *Crataegus oxyacantha* L., *Crataegus monogyna* JACQ. i rzadziej z jabłoni — *Malus domestica* BOB. na miętę — *Mentha aquatica* L. i *Mentha piperita* L.

436. *Ovatus menthastri* HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

?*Phorodon mentharius* VAN DER GOOT, 1913 (nom. nud.!).

Pobrzeże Bałtyku: Braniewo (HUCULAK 1967b); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Anatolia, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żeruje na młodych pędach i spodniej stronie liści miętę — *Mentha aquatica* L., *Mentha longifolia* (L.) HUDS. i *Mentha piperita* L.

Genus: *Ovatomyzus* HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

437. *Ovatomyzus calaminthae* (MACCHIATI, 1885).

*Phorodon calaminthae* MACCHIATI, 1885.

*Ovatus pusillus* BÖRNER, 1950.

*Ovatomyzus boraginacearum* EASTOP, 1953.

Bieszczady: Bereżki pow. Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska, Austria, Włochy.

Biologia bliżej nie znana. BÖRNER (1952) uważa go za gatunek anholocykliczny. Żyje na spodniej stronie liści niespokrewnionych z sobą roślin z różnych rodzin, zwłaszcza z wargowych i szorstkolistnych. U nas znaleziony na smotrawie okazałym — *Telekia speciosa* (SCHREB.) BAUMG. z rodziny złożonych. Z dotychczasowych danych wynika, że mszyca ta wybiera jako żywicieli rośliny, które charakteryzują się szorstką powierzchnią liści (szałwia, farbownik, żywokost, smotrawa itp.).

Genus: *Phorodon* PASSERINI, 1860.

Subgenus: *Phorodon* s. str.

438. *Phorodon (Phorodon) humuli* (SCHRANK, 1801).

*Aphis humuli* SCHRANK, 1801.

*Aphis pruni* FABRICIUS, 1775, nec GEOFFROY, 1762.

Pojezierze Pomorskie (TASCHENBERG 1865); Pojezierze Mazurskie (TASCHENBERG 1865, HUCULAK 1965a), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, 1937, SZULCZEWSKI 1933, 1950, 1953, URBAŃSKI 1935, MINKIEWICZ 1935b, 1937, SZELEGIEWICZ 1964c, JANISZEWSKA-CIHOCA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1894, 1901, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, MINKIEWICZ 1935b, 1937, RUSZKOWSKI, KRASUCKI i PRONIN 1935, JANISZEWSKA-CIHOCA 1966, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (RUSZKOWSKI 1933, MINKIEWICZ 1935b, RUSZKOWSKI, KRASUCKI i PRONIN 1935, STRAWIŃSKI 1948); Wyżyna Małopolska (STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, MINKIEWICZ 1935b, RUSZKOWSKI, KRASUCKI i PRONIN 1935, SZELEGIEWICZ 1964b, JANISZEWSKA-CIHOCA 1966); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI, KRASUCKI i PRONIN 1935, MINKIEWICZ 1945b, STRAWIŃSKI 1948); Roztocze (RUSZKOWSKI 1933, RUSZKOWSKI, KRASUCKI i PRONIN 1935); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Zachodni (MINKIEWICZ 1935b); Kotlina Nowotarska (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni (HUCULAK 1967a).

Europa, Zakaukazie, Chiny, Korea, Indie, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje ze śliw — *Prunus spinosa* L., *Prunus domestica* L. i *Prunus insititia* JUSLEN na liście chmielu — *Humulus lupulus* L.

Notowany jako szkodnik chmielu i wektor licznych chorób wirusowych.

Subgenus: *Diphorodon* BÖRNER, 1939.

439. *Phorodon (Diphorodon) cannabis* PASSERINI, 1860.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967), Wielichowo pow. Kościan (SZELEGIEWICZ 1967a); Puszcza Białowiecka: Białowieża (MORDVILKO 1914); Wyżyna Lubelska: Włostowice pow. Puławy (JUDENKO 1931).

Europa, Zakaukazie, Bliski Wschód, Azja Środkowa, Mongolia, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na konopiach — *Cannabis sativa* L. Żeruje na spodniej stronie liści i w kwiatostanach.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.



Genus: *Rhopalomyzus* MORDVILKO, 1921.

Subgenus: *Rhopalomyzus* s. str.

440. *Rhopalomyzus (Rhopalomyzus) poae* (GILLETTE, 1908).

*Rhopalosiphum poae* GILLETTE, 1908.

*Rhopalosiphum alpigenae* BÖRNER, 1914.

*Siphocoryne lonicerae*: LINGELSHEIM, 1916, nec SIEBOLD, 1839.

Śląsk Dolny: Wrocław (LINGELSHEIM 1916).

Europa: Anglia, Szwecja, Holandia, Francja, Szwajcaria, Austria, Niemcy, Polska; Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wiciokrzewu alpejskiego — *Lonicera alpigena* L. na przyziemne części różnych traw. Na wiciokrzewie powoduje zwijanie się liści, które barwią się na żółto lub czerwono.

Subgenus: *Judenkoa* HILLE RIS LAMBERS, 1949.

441. *Rhopalomyzus (Judenkoa) lonicerae* (SIEBOLD, 1839).

*Aphis lonicerae* SIEBOLD, 1839.

Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk — locus typicus! (SIEBOLD 1839), Gdynia (URBAŃSKI 1947); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZULCZEWSKI 1933), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935), Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953), Toruń (NAWOJSKA 1957), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Kórnik pow. Śrem, Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Poświętne pow. Nowy Dwór (GAWINOWA 1936), Warszawa (KAPUŚCIŃSKI 1947, SZELEGIEWICZ 1967a), Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (ŻMUDA 1913); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wiciokrzewów — *Lonicera xylosteum* L., *Lonicera tatarica* L., na mozgę trzcinową — *Phalaris arundinacea* L. i trzęślicę modrą — *Molinia coerulea* (L.) MOENCH. Na wiciokrzewach zwija liście i powoduje ich barwienie się na żółto lub czerwono.

Genus: *Myzodes* MORDVILKO, 1914.

*Rhopalosiphum*: PASSERINI, 1860, nec KOCH, 1856.

*Nectarosiphon*: auct., nec SCHOUTEDEN, 1901.

442. *Myzodes ajugae* (SCHOUTEDEN, 1903b).

*Myzus ajugae* SCHOUTEDEN, 1903b.

*Aphis* sp.: RÜBSAAMEN, 1901.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Myszyniec (SZULCZEWSKI 1936), Małki i Drużyny pow. Brodnica, Brudnice pow.

Żuromin (MICHNO-ZATORSKA 1966), Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1933, URBAŃSKI 1935), Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953); Śląsk Górny: Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a); Pieniny: Potok Pieniński (SZELEGIEWICZ 1966a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na dąbrówce rozłogowej — *Ajuga reptans* L. Żeruje na liściach powodując ich zwijanie się, rzadziej na rozłogach.

443. *Myzodes ascalonicus* (DONCASTER, 1946).

*Myzus ascalonicus* DONCASTER, 1946.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (JANISZEWSKA-CIHOCKA\*\*).

Gatunek kosmopolityczny, o nie znanym pochodzeniu.

Anholocykliczny. W Polsce tylko w szklarniach i pomieszczeniach zamkniętych, na roślinach ozdobnych.

Notowany jako wektor bardzo wielu chorób wirusowych.

444. *Myzodes certus* (WALKER, 1849).

*Aphis certa* WALKER, 1849.

*Myzus caryophyllacearum* HILLE RIS LAMBERS, 1947b.

*Myzodes auctus*: BÖRNER, 1952, nec WALKER, 1849.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Anatolia, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na goździkowatych — *Stellaria* L. sp., *Stellaria media* VILL., *Cerastium* L. sp., *Cerastium arvense* L., *Arenaria serpyllifolia* L. i na fiołkach — *Viola tricolor* L., powodując zwijanie się zaatakowanych liści i zahamowanie wzrostu pędów.

Notowany jako wektor licznych chorób wirusowych.

445. *Myzodes ligustri* (MOSLEY, 1841).

*Aphis ligustri* MOSLEY, 1841.

Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (SZULCZEWSKI 1931c, 1933, 1953, KÉLER 1935b, URBAŃSKI 1935, SZELEGIEWICZ 1961f, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1894, RUSZKOWSKI 1933, 1935c, KÉLER 1935b, GAWINOWA 1936); Śląsk Dolny: Wrocław, Sobótka (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny: Lubliniec i okolice (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Małopolska: Łódź (RUSZKOWSKI 1935c), okolice Radomska (KÉLER 1935b); Góry Świętokrzyskie: Kielce (MOESZ

1919); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930, KÉLER 1935b); Beskid Zachodni: Wieliczka (ZABŁOCKI 1922); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na ligustrze pospolitym — *Ligustrum vulgare* L. Wiosną żeruje w ciasno zwiniętych liściach, później na spodniej stronie niezdeformowanych liści.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

446. *Myzodes myosotidis* BÖRNER, 1950.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozprzestrzeniony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na niezapominajce błotnej — *Myosotis palustris* (L.) NATHORST. Żeruje w zwiniętych liściach, rzadziej na kwiatach.

447. *Myzodes persicae* (SULZER, 1776).

*Aphis persicae* SULZER, 1776.

*Aphis dianthi* SCHRANK, 1801.

*Aphis convolvuli* KALTENBACH, 1843.

*Myzodes tabaci* MORDVILKO, 1914.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Elbląga (SIEMASZKO 1952), Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Zamarte pow. Sępólno (MOSIEK 1961), Wtlenko pow. Bydgoszcz (MALEC 1957a); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (RUSZKOWSKI 1935a, MINKIEWICZ 1935b, 1937, SZELEGIEWICZ 1958b, GABRIEL 1961, GABRIEL, NUCKOWSKI i WISŁOCKA 1964, JANISZEWSKA-CIHOCA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (RUSZKOWSKI i STRAWIŃSKI 1935, SIEMASZKO 1952, GAŁECKA 1959, GABRIEL 1959, 1961, SZELEGIEWICZ 1960b, 1967a, KAMIŃSKA 1964, JANISZEWSKA-CIHOCA 1966); Podlasie: Szepietowo (GABRIEL 1961); Śląsk Dolny: Wrocław (GRUBE 1866, LINGELSHHEIM 1916); Śląsk Górny: okolice Pszczyny, Szopienice (WENGRIS 1959); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (MIKULSKA-MACHETA 1963); Wyżyna Małopolska: Łódź (RUSZKOWSKI 1935b), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska (STRAWIŃSKI 1950), Puławy (JUDENKO 1930); Beskid Zachodni: okolice Cieszyna (WENGRIS 1959), Limanowa (JANISZEWSKA-CIHOCA 1966).

Gatunek kosmopolityczny, prawdopodobnie pochodzenia palearktycznego.

Gatunek różnodomny i holocykliczny, ale często i u nas anholocykliczny. Migruje z brzoskwini — *Persica vulgaris* MILL. i kolcowoju — *Lycium halimifolium* MILL. na różne rośliny zielne, zwłaszcza krzyżowe i psiankowate. U nas znalezione na *Solanum tuberosum* L., *Solanum lycopersicum* L., *Solanum melongena* L., *Nicotiana tabacum* L., *Caspicum annuum* L., *Descurainia sophia* (L.) WEBB., *Brassica oleracea* L., *Capsella bursa-pastoris* (L.) MED., *Beta vulgaris* L., *Cucurbita pepo* L., *Cucumis sativus* L., *Plantago media* L., *Chrysanthemum indicum* L. (hort.), *Senecio vulgaris* L., *Taraxacum officinale* WEB., *Asparagus officinalis* L., *Cineraria* L. sp., *Fuchsia* L. sp.

Szkodnik warzyw, okopowych i roślin ozdobnych. Notowany jako wektor około 100 chorób wirusowych.

448. *Myzodes titschaki* (BÖRNER, 1942).

*Ovatus titschaki* BÖRNER, 1942.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Znany był tylko z okolic Hamburga, skąd został opisany bez podania rośliny żywicielskiej. U nas znaleziony na gwiazdnicy wielokwiatowej — *Stellaria holostea* L.

Genus: *Myzus* PASSERINI, 1860.

*Myzoides* VAN DER GOOT, 1913.

*Nevskia* MORDVILKO, 1932, ex SHAPOSHNIKOV, 1951b.

*Spinaspidaphis* HEINZE, 1961.

*Neomyzodes* AIZENBERG, 1966.

449. *Myzus cerasi* (FABRICIUS, 1775) s. l.

*Aphis carasi* FABRICIUS, 1775.

*Aphis veronicae* WALKER, 1848.

*Aphis euphrasiae* WALKER, 1849.

*Aphis molluginis* KOCH, 1854.

*Myzus prunavium* BÖRNER, 1926.

Pospolity w całym kraju (WEIGEL 1806, HIERONYMUS 1890, MORDVILKO 1894, RÜBSAAMEN 1901, ŻMUDA 1913, SZULCZEWSKI 1928, 1929, 1931a, 1931b, 1936, 1953, JUDENKO 1930, STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, MINKIEWICZ 1935a, 1935b, 1937, URBAŃSKI 1935, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1961c, 1962a, 1963, 1967a, HUCULAK 1965a, 1967a, JANISZEWSKA-CICHOCKA 1966, ACHREMOWICZ 1967).

Rozmieszczony prawie kosmopolitycznie, pochodzi z Palearktyki.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z wiśni — *Cerasus vulgaris* MILL. i czereśni — *Cerasus avium* (L.) MOENCH, na różne gatunki przytulii — *Galium* L. sp. i przetacznika — *Veronica chamaedrys* L. Forma z czereśni — var. *prunavium* BÖRN. — powoduje silne skręcanie się liści.

Szkodnik czereśni i wektor chorób wirusowych.

Tworzy szereg podgatunków i ras, które różnią się jedynie swą biologią i których nie podobna odróżnić na podstawie cech morfologicznych.

450. *Myzus lythri* (SCHRANK, 1801).

*Aphis lythri* SCHRANK, 1801.

*Aphis mahaleb* KOCH, 1854.

*Spinaspidaphis droserae* HEINZE, 1961.

Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZULCZEWSKI 1933, ACHREMOWICZ 1967), Wielko-

polski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935, SZULCZEWSKI 1950), Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Skierniewice (JANISZEWSKA-CICHOCA 1966), Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Skrzypiów pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1931).

Europa, Zakaukazie, Anatolia, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z antypki — *Cerasus mahaleb* (L.) MILLER i lubaszki — *Prunus insititia* JUSLEN, na krwawnicę — *Lythrum salicaria* L. Na rosiczkę — *Drosera rotundifolia* L. tylko przypadkowo. Wiosną deformuje liście na czubkach pędów antypki i lubaszki.

451. *Myzus ornatus* LAING, 1932.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Gatunek kosmopolityczny.

Anholocykliczny i polifag. W Polsce tylko w szklarniach i pomieszczeniach zamkniętych na roślinach ozdobnych. Znaleziony dotąd tylko na *Primula* L. sp.

Notowany jako wektor bardzo licznych chorób wirusowych.

Genus: *Neomyzus* VAN DER GOOT, 1915.

452. *Neomyzus circumflexus* (BUCKTON, 1876).

*Siphonophora circumflexa* BUCKTON, 1876.

*Siphonophora callae* HEINRICH, 1910.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Górny: Stara Wieś pow. Pszczyna (WENGRIS 1959); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI i STRAWIŃSKI 1935); Beskid Zachodni: Bażanowice pow. Cieszyn (WENGRIS 1959).

Gatunek kosmopolityczny, prawdopodobnie pochodzenia orientального.

Polifag żerujący na bardzo wielu roślinach, preferujący rośliny z rodziny obrazkowatych i liliowatych. U nas anholocykliczny, zadomowiony w szklarniach, przechowalniach itp. Znaleziony u nas na *Solanum tuberosum* L., *Calla* L. sp., *Cineraria* L. sp., *Tulipa* L. sp.

Notowany jako wektor licznych chorób wirusowych.

Genus: *Tubaphis* HILLE RIS LAMBERS, 1947c.

453. *Tubaphis ranunculina* (WALKER, 1852).

*Aphis ranunculina* WALKER, 1852.

? *Rhopalosiphum dianthi*: SZULCZEWSKI, 1929, 1933, URBAŃSKI, 1935, nec SCHRANK, 1801.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a).

Być może, że do tego właśnie gatunku odnoszą się dane zooecydiologiczne z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (SZULCZEWSKI 1933, URBAŃSKI 1935) i Śląska

Górnego (SZULCZEWSKI 1929), które podano pod nazwą *Rhopalosiphum dianthi* SCHRK.

Europa: Anglia, Szwecja, Dania, Francja, Holandia, Belgia, Niemcy, Polska, Włochy, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na jaskrze rozłogowym — *Ranunculus repens* L. Żeruje na spodniej stronie liści.

Genus: *Galiobium* BÖRNER, 1933.

454. *Galiobium langei* (BÖRNER, 1933).

*Trilobaphis* (*Galiobium*) *langei* BÖRNER, 1933.

*Rhopalosiphum dianthi*: ZABŁOCKI, 1922, nec SCHRANK, 1801.

Pobrzeże Bałtyku: Wolin (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Bartąg pow. Olsztyn (HUCULAK 1966a); Beskid Zachodni: Wieliczka (ZABŁOCKI 1922); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a); Pieniny: polana Doliny (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na pędach przytulii — *Galium verum* L. i *Galium mollugo* L.

Genus: *Vesiculaphis* DEL GUERCIO, 1911b.

*Trilobaphis* THEOBALD, 1922b.

455. *Vesiculaphis theobaldi* TAKAHASHI, 1930.

*Trilobaphis caricis* THEOBALD, 1922b, nec FULLAWAY, 1910.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965, 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na turzycach — *Carex leporina* L. i innych *Carex* L. sp. Bywa odwiedzany przez mrówki.

Genus: *Aspidaphium* BÖRNER, 1939.

456. *Aspidaphium escherichi* BÖRNER, 1939.

*Aspidaphium jeschkei* BÖRNER, 1939.

Sudety Zachodnie: Karkonosze (BÖRNER 1952).

Europa: Anglia, Szwecja, Niemcy, Polska, Austria, europejska część ZSRR.

Biologia słabo poznana. Żyje na mchach.

Genus: *Xenomyzus* AIZENBERG, 1935.

*Acanthulipes* BÖRNER, 1952.

457. *Xenomyzus corticis* AIZENBERG, 1935.

*Alphitoaphis carpaticus* KNECHTEL et MANOLACHE, 1943.

Pojezierze Pomorskie: Opławiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Środkowa Europa: Austria, Szwajcaria, Polska; wschodnia Europa: Rumunia, ZSRR (Łotwa, okolice Moskwy, ?Primorski Kraj).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na zdrewniałych gałązkach wiciokrzewu — *Lonicera xylosteum* L. i *Lonicera tatarica* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

Genus: *Paramyzus* BÖRNER, 1933.

458. *Paramyzus heraclei* BÖRNER, 1933.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967a).

Europa: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, Austria, ZSRR (Rosja, Ukraina).

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie przyziemnych liści barszczu — *Heracleum sphondylium* L. i *Heracleum sibiricum* L. Niekiedy powoduje powstawanie plam na liściach i lekkie odkształcenie blaszki liściowej.

Genus: *Cryptomyzus* OESTLUND, 1923.

*Myzus*: VAN DER GOOT, 1913, nec PASSERINI, 1860.

*Myzella* BÖRNER, 1930.

459. *Cryptomyzus alboapicalis* (THEOBALD, 1916a).

*Siphocoryne alboapicalis* THEOBALD, 1916a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Anglia, Szwecja, Francja, Holandia, Niemcy, Polska, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na liściach jasnoty — *Lamium album* L. i *Lamium purpureum* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

460. *Cryptomyzus galeopsidis* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis galeopsidis* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a); Pojezierze Pomorskie: Starogard Gdański (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZULCZEWSKI 1933), Dybowo pow. Toruń (NAWOJSKA 1957), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: Wrocław (TÓTH 1933); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z porzeczek — *Ribes rubrum* L. i *Ribes nigrum* L. na poziomik — *Galeopsis speciosa* MILL. i *Galeopsis tetrahit* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

461. *Cryptomyzus korschelti* BÖRNER, 1938.

*Myzus ribis*: SZULCZEWSKI, 1933, GAWINOWA, 1936, partim, NAWOJSKA, 1957, partim, MICHNO-ZATORSKA, 1966, partim.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a), Brodnica (MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZULCZEWSKI 1933), Bydgoszcz (NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1964c), Toruń (NAWOJSKA 1957, MICHNO-ZATORSKA 1966); Nizina Mazowiecka: Warszawa (GAWINOWA 1936, JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a, SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Anglia, Szwecja, Finlandia, Dania, Francja, Holandia, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Austria, ZSRR (Łotwa).

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z porzeczek alpejskiej — *Ribes alpinum* L. na jasnotę i czyściec. U nas znaleziony dotąd tylko na porzeczkach, na której wywołuje powstawanie czerwono zabarwionych wypuklin na liściach.

462. *Cryptomyzus leonuri* BOZHKO, 1961.

*Cryptomyzus galeopsidis*: SZELEGIEWICZ 1964b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Winna Góra pow. Września, Pamiątkowo pow. Szamotuły, Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Środkowa i wschodnia Europa: Polska, Czechosłowacja, europejska część ZSRR.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na serdeczniku pospolitym — *Leonurus cardiaca* L. Żeruje na spodniej stronie liści.



463. *Cryptomyzus ribis* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis ribis* LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku (SZULCZEWSKI 1931a, MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Pomorskie (RÜBSAAMEN 1901, KRASUCKI 1937, MICHNO-ZATORSKA 1966); Pojezierze Mazurskie (RUSZKOWSKI 1933, MINKIEWICZ 1935b, SZULCZEWSKI 1936, KRASUCKI 1937, HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (HELLWIG 1897, SZULCZEWSKI 1928, 1931c, 1933, 1953, RUSZKOWSKI 1933, MINKIEWICZ 1935a, 1935b, URBAŃSKI 1935, KRASUCKI 1937, NAWOJSKA 1957, SZELEGIEWICZ 1964c, MICHNO-ZATORSKA 1966, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1894, 1896, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, MINKIEWICZ 1935a, 1935b, GAWINOWA 1936, KRASUCKI 1937, KAPUŚCIŃSKI 1947, GALECKA 1953, JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (RUSZKOWSKI 1933, 1935b, MINKIEWICZ 1935b, KAPUŚCIŃSKI 1936, KRASUCKI 1937): Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny (SZULCZEWSKI 1931b, MINKIEWICZ 1935b, RUSZKOWSKI 1935b); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska (NIEZABITOWSKI 1905, ŻMUDA 1913, MINKIEWICZ 1935a, 1935b); Wyżyna Małopolska (STRAWIŃSKI 1931, MINKIEWICZ 1935a, 1935b, RUSZKOWSKI 1935b, KRASUCKI 1937); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI 1933, 1935b, MINKIEWICZ 1935a, 1935b); Roztocze (MINKIEWICZ 1935b); Nizina Sandomierska (MINKIEWICZ 1935b, JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a, HUCULAK 1967a); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806, HIERONYMUS 1890); Beskid Zachodni (NIEZABITOWSKI 1905, MINKIEWICZ 1935b); Kotlina Nowotarska (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni (MINKIEWICZ 1935b); Bieszczady (MINKIEWICZ 1935b).

Europa, Zakaukazie, Anatolia, Azja Środkowa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z porzeczek — *Ribes rubrum* L., *Ribes nigrum* L., *Ribes grossularia* L., *Ribes aureum* PURSH, na czyściec i jasnotę. Na porzeczkę powoduje powstawanie żółto lub czerwono zabarwionych wypuklin na blaszce liściowej. Na wtórnych roślinach żywicielskich żeruje na spodniej stronie liści i na młodych pędach.

Szkodnik porzeczeki, notowany jako wektor kilku chorób wirusowych.

Genus: *Capitophorus* VAN DER GOOT, 1913.

*Capitophorinus* BÖRNER, 1931.

464. *Capitophorus carduinus* (WALKER, 1850).

*Aphis carduina* WALKER, 1850.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Owczary pow. Busko, Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b), Skarżysko-Kamienna (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozprzestrzeniony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści i na łodydze ostu — *Carduus acanthoides* L. i ostrożni — *Cirsium arvense* (L.) SCOP. i innych *Cirsium* MILL. sp.

465. *Capitophorus elaeagni* (DEL GUERCIO, 1894).

*Myzus elaeagni* DEL GUERCIO, 1894.

*Myzus braggii* GILLETTE, 1908.

*Myzus carthusianus* HAVILAND, 1918.

*Capitophorus cirsii* NEVSKY, 1928a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Prawie kosmopolityczny.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z oliwnika — *Elaeagnus angustifolia* L. i rokitnika — *Hippophaë rhamnoides* L. na ostrożeń — *Cirsium arvense* (L.) SCOP.

Notowany jako wektor kilku chorób wirusowych.

466. *Capitophorus hippophaes* (WALKER, 1852).

*Aphis hippophaes* WALKER, 1852.

*Capitophorus gillettei* THEOBALD, 1926b.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Szeroko rozprzestrzeniony w Holarctyce; dane z innych obszarów odnoszą się do innych podgatunków.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z oliwników — *Elaeagnus angustifolia* L., *Elaeagnus commutata* BERNH. (synonim *Elaeagnus argentea* PURSH) i rokitnika — *Hippophaë rhamnoides* L., na rdesty — *Polygonum persicaria* L., *Polygonum tomentosum* SCHRK., *Polygonum hydropiper* L. i inne *Polygonum* L. sp.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

467. *Capitophorus horni* BÖRNER, 1931.

a) *Capitophorus horni horni* BÖRNER, 1931.

Pobrzeże Bałtyku: Wolin (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Monofag na ostrożniu warzywnym — *Cirsium oleraceum* (L.) SCOP. Żeruje na spodniej stronie liści.

b) *Capitophorus horni gynoxantha* HILLE RIS LAMBERS, 1953.

*Capitophorus flaveolus*: BÖRNER, 1952, partim, nec WALKER, 1849.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań-Grunwald (ACHREMOWICZ 1967).  
Europa, Izrael.

Monofag na ostrożniu polnym — *Cirsium arvense* (L.) SCOP. Żeruje na spodniej stronie liści.

468. *Capitophorus similis* VAN DER GOOT, 1915.

*Capitophorus elaeagni*: BÖRNER, 1952, nec DEL GUERCIO, 1894.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa, Anatolia, Azja Środkowa.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z oliwnika i rokitnika na podbiał — *Tussilago farfara* L. i lepiężnik — *Petasites spurius* (RETZ.) RCHB.

469. *Capitophorus vandergooti* HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Bieszczady: Krywe pow. Lesko (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Anglia, Skandynawia, Francja, Holandia, Niemcy, Polska, Bułgaria.

Biologia słabo poznana. Żyje na omanie wielkim — *Inula helenium* L., prawdopodobnie migruje na oman z oliwnika.

Genus: *Pleotrichophorus* BÖRNER, 1930.

470. *Pleotrichophorus glandulosus* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis glandulosa* KALTENBACH, 1843.

*Myzus pilosus* VAN DER GOOT, 1912.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967), Małyszyn pow. Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1931); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa, Anatolia, Azja Środkowa, Mongolia, Chiny.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na spodniej stronie liści bylicy pospolitej — *Artemisia vulgaris* L.

471. *Pleotrichophorus helichrysi* BOZHKO, 1963.

?*Pleotrichophorus filaginis*: auct., nec SCHOUTEDEN, 1906b.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Europa: Polska, Czechosłowacja, europejska część ZSRR, ?Dania.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na kocance — *Helichrysum arenarium* (L.) MOENCH. Żeruje na spodniej stronie liści.

472. *Pleotrichophorus persimilis* BÖRNER, 1950.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Europa: Szwecja, Niemcy, Polska, Francja, Hiszpania, Węgry, Bułgaria, europejska część ZSRR; Anatolia, Iran.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na młodych pędach bylicy polnej — *Artemisia campestris* L.

Genus: *Impatientinum* MORDVILKO, 1914.

473. *Impatientinum balsamines* (KALTENBACH, 1874).

*Aphis balsamines* KALTENBACH, 1874.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa, Korea, Japonia.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na niecierpku — *Impatiens noli-tangere* L. Żeruje na spodniej stronie liści i w kwiatostanach.

Genus: *Nasonovia* MORDVILKO, 1914.

*Submacrocephum* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

474. *Nasonovia compositellae nigra* (HILLE RIS LAMBERS, 1931b).

*Submacrocephum hieracii nigrum* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

*Aphis hieracii*: KALTENBACH, 1843, partim, nec SCHRANK, 1801.

Pobrzeże Bałtyku: Gdynia i okolice (SZULCZEWSKI 1931a, URBAŃSKI 1947); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZULCZEWSKI 1933), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935); Śląsk Dolny: Sobótka (HIERONYMUS 1890); Wzgórza

Trzebnickie: Oborniki Śląskie (HIERONYMUS 1890); Śląsk Górny: okolice Pszczyny (SZULCZEWSKI 1929); Sudety Zachodnie: Kowary pow. Jelenia Góra, Książ pow. Wałbrzych (HIERONYMUS 1890); Beskid Wschodni: Bircza pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a); Pieniny: polana Doliny (SZELEGIEWICZ 1967a); Tatry: Dolina Lejowa (ŻMUDA 1913).

Europa, z wyjątkiem Islandii i północnej części Wysp Brytyjskich, gdzie występuje podgatunek nominatywny.

Podgatunek holocykliczny i jednodomny. Żyje na różnych jastrzębcach — *Hieracium murorum* L., *Hieracium Lanichenalii* GMEL., *Hieracium leavigatum* WILLD., *Hieracium umbellatum* L. i *Hieracium sabaudum* L. Wiosną żeruje na liściach, które pod wpływem żerowania mszyc zwijają się ku górze, później na ogonkach i koszyczkach kwiatowych.

#### 475. *Nasonovia pilosellae* (BÖRNER, 1933).

*Impatiatinum pilosellae* BÖRNER, 1933.

*Aphis hieracii*: KALTENBACH, 1843, partim, nec SCHRANK, 1801.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdyni (URBAŃSKI 1947); Pojezierze Pomorskie: Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1966a), Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: okolice Zielonej Góry (HIERONYMUS 1890), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935); Nizina Mazowiecka: Strzemiówka pow. Pruszków (KAPUŚCIŃSKI 1947); Śląsk Górny: Frydek pow. Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929); Wyżyna Małopolska: Skrzypiów i Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1931); Tatry: Krokiew (SZULCZEWSKI 1930).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na jastrzębcu kosmaczku — *Hieracium pilosella* L. Biologia i wywoływane zniekształcenia rośliny jak u gatunku poprzedniego.

#### 476. *Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY, 1841).

*Aphis ribis-nigri* MOSLEY, 1841.

*Aphis ribicola* KALTENBACH, 1843.

*Aphis hieracii*: KALTENBACH, 1843, partim, nec SCHRANK, 1801.

*Macrosiphum kaltenbachi* SCHOUTEDEN, 1906b.

*Submacrosiphum hieracii teriolanum* HILLE RIS LAMBERS, 1931b.

Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SZULCZEWSKI 1933, ACHREMOWICZ 1967), Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1950), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1963); Nizina Mazowiecka: Warszawa (RUSZKOWSKI 1933, JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a, SZELEGIEWICZ 1967a), Brzumin pow. Piaseczno, Skierniewice (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a); Podlasie: Knyszyn pow. Mońki (RUSZKOWSKI 1933); Śląsk Górny: Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929); Wyżyna

Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Góra Splawa pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a); Tatry: Sarnia Skała (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z porzeczek — *Ribes rubrum* L., *Ribes nigrum* L., *Ribes grossularia* L., *Ribes alpinum* L. i *Ribes aureum* PURSH, na różne rośliny z rodziny złożonych — *Hieracium pilosella* L., *Hieracium aurantiacum* L., *Hieracium Lanchenalii* GMEL., *Crepis tectorum* L., *Lactuca serriola* TORNER, *Lapsana communis* L. i trędownikowate — *Veronica arvensis* L., *Veronica Dillenii* CR. i *Veronica officinalis* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Genus: *Hyperomyzus* BÖRNER, 1933.

Subgenus: *Hyperomyzus* s. str.

477. *Hyperomyzus (Hyperomyzus) lactucae* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis lactucae* LINNAEUS, 1758.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Jabłonna pow. Nowy Dwór (MORDVILKO 1894, 1901), Warszawa (MORDVILKO 1894, 1901, 1914, JANISZEWSKA-CI-CHOCKA 1965a, SZELEGIEWICZ 1967a), Skierniewice (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Azja, Ameryka Północna, Meksyk, Afryka, Australia, Tasmania, Nowa Zelandia.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z porzeczek — *Ribes rubrum* L., *Ribes nigrum* L., *Ribes alpinum* L. i *Ribes aureum* PURSH, na młode pędy mleczoń — *Sonchus oleraceus* L. i *Sonchus arvensis* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

478. *Hyperomyzus (Hyperomyzus) lampsanae* (BÖRNER, 1932).

*Rhopalosiphum lampsanae* BÖRNER, 1932.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ 1966a); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i jednodomny. Monofag na łączydze pospolitej — *Lapsana communis* L. Żeruje na młodych pędach wierzchołkowych i spodniej stronie, przeważnie dolnych liści, powodując niewielkie deformacje blaszki liściowej.

479. *Hyperomyzus (Hyperomyzus) luteus* (MORDVILKO, 1929).

*Rhopalosiphum luteum* MORDVILKO, 1929.

Pojezierze Pomorskie: Starogard Gdański (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Niemcy, Polska, Austria, północ europejskiej części ZSRR.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z porzeczek alpejskiej — *Ribes alpinum* L., na szelężnik i gnidosz. U nas znaleziony dotąd tylko na porzeczce.

480. *Hyperomyzus (Hyperomyzus) pallidus* HILLE RIS LAMBERS, 1935b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a), Skierniewice (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1965a, SZELEGIEWICZ 1967a), Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Pieniny: zbocze Wapiennika (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Bliski Wschód, Ameryka Północna.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z agrestu — *Ribes grossularia* L., na liście i młode pędy mleczu polnego — *Sonchus arvensis* L., wyjątkowo na mlecz błotny — *Sonchus paluster* L.

Subgenus: *Neonasonovia* HILLE RIS LAMBERS, 1949.

481. *Hyperomyzus (Neonasonovia) picridis* (BÖRNER, 1916).

*Rhopalosiphum picridis* BÖRNER, 1916.

*Amphorophora hieracioides* THEOBALD, 1926b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Pieniny: Góra Zamkowa (SZELEGIEWICZ 1966a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z porzeczek alpejskiej na goryczel jastrzębcowaty — *Picris hieracioides* L.

Subgenus: *Hyperomyzella* HILLE RIS LAMBERS, 1949.

482. *Hyperomyzus (Hyperomyzella) rhinanthi* (SCHOUTEDEN, 1903a).

*Nectarosiphon rhinanthi* SCHOUTEDEN, 1903a.

*Rhopalosiphum affine* BÖRNER, 1920.

*Hyperomyzella erratica*: BÖRNER, 1952, nec KOCH, 1854.

Pobrzeże Bałtyku: Gdynia (SZULCZEWSKI 1931a), Lubniewo pow. Wolin (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Jadwisin pow. Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Zakaukazie.

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje z porzeczki — *Ribes rubrum* L., na szelężnik — *Alectorolophus glaber* (LAM.) BECK. Na porzeczce zbija liście wierzchołkowe w luźne gniazda. Na szelężniku żeruje głównie w kielichach kwiatów.

Genus: *Rhopalosiphoninus* BAKER, 1920.

Subgenus: *Rhopalosiphoninus* s. str.

*Arthromyzus* BÖRNER, 1950.

*Pseudorhopalosiphoninus* HEINZE, 1961.

483. *Rhopalosiphoninus* (*Rhopalosiphoninus*) *calthae* (KOCH, 1854).

*Rhopalosiphum calthae* KOCH, 1854.

Pojezierze Mazurskie: Karolewo pow. Iława (HUCULAK 1967b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa: Anglia, Szwecja, Dania, Francja, Holandia, Belgia, Niemcy, Polska, Austria, ZSRR (Łotwa, Rosja).

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na knieci błotnej — *Caltha palustris* L. Żeruje na spodniej stronie liści.

484. *Rhopalosiphoninus* (*Rhopalosiphoninus*) *latysiphon* (DAVIDSON, 1912).

*Amphorophora latysiphon* DAVIDSON, 1912.

Pojezierze Mazurskie: Lojdy pow. Górowo Iławickie (BERLIŃSKI 1960); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (SIEMASZKO 1957, ACHREMOWICZ 1967), Małyżyn pow. Gorzów Wielkopolski (GABRIEL 1961); Nizina Mazowiecka: Żelazna koło Skierniewic (SIEMASZKO 1957), Warszawa, Poświętne pow. Płońsk (GABRIEL 1961); Śląsk Górny: Olesno (SIEMASZKO 1957); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Grodkowice (SIEMASZKO 1957); Wyżyna Lubelska: Las Dębowy pow. Opole Lubelskie (BERLIŃSKI 1960).

Prawie kosmopolityczny, prawdopodobnie pochodzi z Dalekiego Wschodu (?*Rhopalosiphoninus deutzifoliae* SHINJI, 1924).

U nas aholocykliczny. Żyje na bulwach ziemniaków — *Solanum tuberosum* L. i cebulkach tulipanów w kopcach i przechowalniach.

Notowany jako wektor kilku chorób wirusowych.

485. *Rhopalosiphoninus* (*Rhopalosiphoninus*) *majanthemi* STROYAN, 1965.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn, Rodowo pow. Braniewo (HUCULAK 1967b).

Gatunek opisany niedawno z Włoch. Monofag na konwalijce dwulistnej — *Majanthemum bifolium* (L.) F. W. SCHM. Żeruje na korzeniach i szyjce korzeniowej.



486. *Rhopalosiphoninus (Rhopalosiphoninus) staphyleae* (KOCH, 1854).

*Rhopalosiphum staphyleae* KOCH, 1854.

*Myzotoxoptera theobaldi* BÖRNER, 1950.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Śląsk Dolny: Wrocław (LINGELSHEIM 1916).

Prawie kosmopolityczny, ale większość danych spoza Europy wątpliwa. W Europie sprawdzone dane pochodzą z Anglii, Szwecji, Francji, Holandii, Belgii, Niemiec, Polski, Czechosłowacji, Austrii i Węgier.

Gatunek różnodomny i holocykliczny. Migruje z kołokoczki południowej — *Staphylea pinnata* L. na rośliny zielne, zwłaszcza jednoliścienne.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

487. *Rhopalosiphoninus (Rhopalosiphoninus) tulipaellus* (THEOBALD, 1916a).

*Rhopalosiphum tulipaella* THEOBALD, 1916a.

*Rhopalosiphoninus oxalidis*: HUCULAK, 1967b.

Pojezierze Mazurskie: Stare Jabłonki pow. Ostróda, Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Anglia, Dania, Holandia, Belgia, Niemcy, Polska, Włochy. Prawdopodobnie do tego gatunku odnosi się większość danych o występowaniu *Rhopalosiphoninus staphylleae* (KOCH) na obszarach poza Europą.

Gatunek jednodomny, zazwyczaj anholocykliczny. Polifag notowany z różnych roślin, najczęściej jednak z buraków i tulipanów w przechowalniach i kopcach. U nas znaleziony «koszeniem» oraz na szczawiku zajęczym — *Oxalis acetosella* L.

Szkodnik buraków w przechowalniach i wektor wielu chorób wirusowych.

Subgenus: *Submegoura* HILLE RIS LAMBERS, 1953.

488. *Rhopalosiphoninus (Submegoura) heikinheimoi* (BÖRNER, 1952).

*Myzotoxoptera heikinheimoi* BÖRNER, 1952.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b).

Europa: Anglia, Szwecja, Holandia, Niemcy, Polska, Austria.

Prawdopodobnie gatunek jednodomny. Monofag na wyce ptasiej — *Vicia cracca* L. Żeruje u nasady łądygi.

Genus: *Aulacorthum* MORDVILKO, 1914.

*Neomacrosiphum* VAN DER GOOT, 1915.

*Dysaulacorthum* BÖRNER, 1940.

489. *Aulacorthum cylactis* BÖRNER, 1942.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Północna i środkowa Europa.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na jeżynie kamionce — *Rubus saxatilis* L. Żeruje na liściach wierzchołkowych, powodując zwijanie się liści i zbijanie w luźne gniazda.

490. *Aulacorthum flavum* F. P. MÜLLER, 1958.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Mazowiecka: Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a).

Rozmieszczenie słabo poznane, znany dotąd tylko z Niemiec i Polski, wyłącznie z ich północnych części. Prawdopodobnie gatunek borealny.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na borówce pijanicy — *Vaccinium uliginosum* L. Żeruje na spodniej stronie liści. Występuje głównie na torfowiskach wysokich i w borach bagiennych.

491. *Aulacorthum knautiae* HEIE, 1960.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Znany dotąd z Anglii, Danii, Niemiec i Polski.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na świerzbnicy polnej — *Knautia arvensis* (L.) COULT. Żeruje na spodniej stronie przyziemnych liści.

492. *Aulacorthum majanthemii* F. P. MÜLLER, 1956.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Dania, Niemcy, Polska, ZSRR (środkowa Rosja).

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na konwalijce dwulistnej — *Majanthemum bifolium* (L.) F. W. SCHM. Żeruje na liściach powodując powstawanie czerwonych plam w miejscach żerowania.

493. *Aulacorthum pirolacearum* SZELEGIEWICZ, 1967c.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska — locus typicus! (SZELEGIEWICZ 1967c).

Gatunek niedawno opisany o nie znanym rozmieszczeniu i biologii. Żyje na spodniej stronie liści gruszyckowatych — *Moneses uniflora* (L.) A. GRAY, *Pirola chlorantha* Sw. i *Ramischia secunda* (L.) GARCKE. Prawdopodobnie jednodomny i holocykliczny.

494. *Aulacorthum solani* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis solani* KALTENBACH, 1843.

*Aphis vincae* WALKER, 1848.

*Siphonophora diplanetariae* KOCH, 1855.

*Siphonophora atropae* MORDVILKO, 1895.

*Aulacorthum pelargonii*: MORDVILKO, 1914, nec KALTENBACH, 1843.

*Myzus pseudosolani* THEOBALD, 1922c.

*Dysaulacorthum prasinum* BÖRNER, 1950.

a) *Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH, 1843).

Pojezierze Pomorskie (TASCHENBERG 1865, RÜBSAAMEN 1901, SZELEGIEWICZ 1958b, MALEC 1957b, MOSIEK 1961); Pojezierze Mazurskie (TASCHENBERG 1865, HUCULAK 1965a, SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (TASCHENBERG 1865, GABRIEL 1961, GABRIEL, NUCKOWSKI i WISŁOCKA 1964, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1895, STRAWIŃSKI 1950, SIEMASZKO 1952, GALECKA 1959, GABRIEL 1959, 1961, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (GABRIEL 1961); Śląsk Górny (WENGRIS 1959); Wyżyna Małopolska (STRAWIŃSKI 1950, SZELEGIEWICZ 1964b); Nizina Sandomierska (HUCULAK 1967a); Beskid Zachodni (WENGRIS 1959).

Podgatunek kosmopolityczny, w pobliżu równika występuje tylko w górach na większych wysokościach.

Jednodomny i holocykliczny choć równie często anholocykliczny. Polifag znaleziony u nas na następujących roślinach: *Solanum tuberosum* L., *Solanum dulcamara* L., *Papaver rhoeas* L., *Atropa belladonna* L., *Hieracium pilosella* L., *Geum urbanum* L., *Glechoma hederacea* L., *Potentilla argentea* L., *Lamium album* L., *Cerastium arvense* L.

Notowany jako wektor kilkudziesięciu chorób wirusowych.

b) *Aulacorthum solani aegopodii* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: rezerwat Redykajny koło Olsztyna (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa-Bielany, Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a); Pieniny: Czerwone Skałki (SZELEGIEWICZ 1966a).

Do niedawna nie odróżniany od podgatunku nominatywnego, dane pewne pochodzą ze Szwecji, Holandii, Niemiec, Polski i Austrii.

Podgatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na podagryczniku pospolitym — *Aegopodium podagraria* L. Żeruje na spodniej stronie liści powodując powstawanie w miejscach żerowania białawych lub żółtych plam.

c) *Aulacorthum solani langei* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Prawdopodobnie szeroko rozprzestrzeniony w Europie, lecz do niedawna nie odróżniany od podgatunku nominatywnego.

Podgatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na mioduncie — *Pulmonaria obscura* DUM., powodując skręcanie się liści.

495. *Aulacorthum speyeri* BÖRNER, 1939.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na liliowatych, takich jak pajęcznica, kokoryczka i konwalia. Żeruje pojedynczo na spodniej stronie liści, powodując ich żółknięcie i usychanie. U nas znaleziony na konwalii — *Convallaria maialis* L.

Genus: *Microlophium* MORDVILKO, 1914.

496. *Microlophium carnosum* (BUCKTON, 1876).

*Siphonophora carnosa* BUCKTON, 1876.

*Acyrtosiphon (Microlophium) sibiricum* MORDVILKO, 1914.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Złotniki pow. Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933).

Europa, Ural, zachodnia Syberia, Zabajkale, Mongolia, Kamczatka. W Mongolii i na Syberii bardzo pospolity, w Europie sporadycznie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na różnych pokrzywach, w Europie na pokrzywie żegawce — *Urtica urens* L. Żeruje głównie na spodniej stronie liści, rzadziej na łądydze i młodych pędach.

497. *Microlophium evansi* (THEOBALD, 1923a).

*Macrosiphum evansi* THEOBALD, 1923a.

*Aphis urticae* SCHRANK, 1801, nec LINNAEUS, 1758.

*Macrosiphum schranki* THEOBALD, 1927a.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Wielkopolski Park Narodowy, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, 1914); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (BOESE 1935); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Sudety Zachodnie: Góry Sowie (BOESE 1935); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Zakaukazie, Anatolia, Azja Środkowa.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na liściach i łądydze pokrzywy zwyczajnej — *Urtica dioica* L., rzadziej żegawki — *Urtica urens* L.

Genus: *Acyrtosiphon* MORDVILKO, 1914.

Subgenus: *Acyrtosiphon* s. str.

*Mirotarsus* BÖRNER, 1939.

*Hottesina* BÖRNER, 1950.

498. *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) caraganae* (CHOLODKOVSKY, 1907).

*Macrosiphum caraganae* CHOLODKOVSKY, 1907.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELE-

GIIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1907, 1914, KÉLER 1935b, RUSZKOWSKI 1935c); Puszcza Białowieska: Białowieża (MORDVILKO 1907, 1914); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, zachodnia Syberia, Mongolia, Azja Środkowa.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na liściach i młodych pędach karagany — *Caragana arborescens* LAM., rzadziej kolutei — *Colutea arborescens* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

499. *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) cyparissiae* (KOCH, 1855).

*Siphonophora cyparissiae* KOCH, 1855.

Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1931).

Europa, Zakaukazie, Anatolia; ciepłolubny, częstszy na południu Europy.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na wilczomleczech. U nas znaleziony na wilczomleczu sosence — *Euphorbia cyparissias* L.

a) varietas: *propinquum* MORDVILKO, 1914.

Pobrzeże Bałtyku: Braniewo (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1931).

Rozmieszczony podobnie jak forma typowa, częstszy w północnej części Europy.

Biologia jak u formy typowej. Żyje na *Euphorbia esula* L., *Euphorbia virgata* W. K. i *Euphorbia amygdaloides* L.

500. *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) ignotum* MORDVILKO, 1914.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Gatunek borealny, znany ze Skandynawii, Meklemburgii, Mazur, okolic Leningradu, Irkucka i Mongolii.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na końcach pędów i liściach tawułów, głównie tawuły bawoliny — *Spiraea salicifolia* L.

501. *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) knechteli* (BÖRNER, 1950).

*Metopolophium knechteli* BÖRNER, 1950.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ 1965); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a).

Znany ze Szwecji, północnych Niemiec, ZSRR (półwysep Kola) i Alp (Szwajcaria, Austria). Prawdopodobnie borealno-alpejski.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na borówce pijanicy — *Vaccinium uliginosum* L. Żeruje na czubkach młodych pędów i na spodniej stronie liści.

502. *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) loti* (THEOBALD, 1912).

*Macrosiphum loti* THEOBALD, 1912.

*Metopolophium gracilipes* BÖRNER, 1950.

*Acyrtosiphon anthyllidis* BÖRNER, 1950.

Pobrzeże Bałtyku: Lubniewo pow. Wolin (SZELEGIEWICZ 1966a); Nizina Mazowiecka: Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa, Anatolia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na przelocie pospolitym, komonicy zwyczajnej i komonicy błotnej — *Lotus uliginosus* SCHK. Występuje zarówno na stanowiskach kserotermicznych, jak i na podmokłych i bagiennych, co jest zjawiskiem raczej wyjątkowym u mszyc.

503. *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis pelargonii* KALTENBACH, 1843.

a) *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii pelargonii* (KALTENBACH, 1843).

*Acyrtosiphon malvae*: auct., nec MOSLEY, 1841.

Pojezierze Mazurskie (RIECH 1927); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b).

Rozmieszczony kosmopolitycznie.

W Europie jednodomny i holocykliczny na ślazach — *Malva neglecta* WALLR., znacznie częstsza jest jednak forma anholocykliczna, występująca w szklarniach i pomieszczeniach zastępczych na pelargoniiach — *Pelargonium* L'HÉRIT. sp. (hort.).

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

b) *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii agrimoniae* (BÖRNER, 1940).

*Aulacorthum agrimoniae* BÖRNER, 1940.

*Acyrtosiphon agrimoniellum*: auct., nec COCKERELL, 1903.

Pojezierze Mazurskie: Sterławki pow. Giżycko (HUCULAK 1967b); Wyżyna Małopolska: rezerwat Polichno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa, Anatolia.

Podgatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na rzepikach — *Agrimonia eupatoria* L. Żeruje na młodych pędach i spodniej stronie liści.

c) *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii geranii* (KALTENBACH, 1862).

*Aphis geranii* KALTENBACH, 1862.

*Acyrtosiphon geranicola* HILLE RIS LAMBERS, 1935b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Krasiczyn pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Ameryka Północna, Australia.

Podgatunek jednodomny, u nas holocykliczny. Żyje na ogonkach liściowych i kwiatowych oraz na spodniej stronie liści bodziszków — *Geranium* L. sp. i iglicy — *Erodium cicutarium* (L.) L'HÉRIT.

d) *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii rogersii* (THEOBALD, 1913a).

*Macrosiphum rogersii* THEOBALD, 1913a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Beskid Zachodni: Brzezna pow. Nowy Sącz (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa: Anglia, Szwecja, Finlandia, Dania, Holandia, Belgia, Polska.

Podgatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na truskawkach — *Fragaria* L. sp. (hort.), na ogonkach liściowych i spodniej stronie liści.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

504. *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) parvus* BÖRNER, 1950.

Nizina Mazowiecka: Warszawa-Falenica (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Szwajcaria, Austria, Polska, Bułgaria.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach szczydrzeńców — *Cytisus ?ratisbonensis* SCHAEFF., rzadziej na żarnowcu miotlastym.

505. *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum* (HARRIS, 1776).

*Aphis pisum* HARRIS, 1776.

*Aphis pisi* KALTENBACH, 1843.

*Aphis ulmariae*: TASCHENBERG, 1865, partim, nec SCHRANK, 1801.

a) *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS, 1776).

Pobrzeże Bałtyku (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie (TASCHENBERG 1965, RÜBSAAMEN 1901, RUSZKOWSKI 1933, 1937); Pojezierze Mazurskie (TASCHENBERG 1865, RIECH 1927, SZELEGIEWICZ 1961c, HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (TASCHENBERG 1865, RUSZKOWSKI 1933, 1937, SZELEGIEWICZ 1958b, JASIEŃSKA-OBREŃSKA 1964, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1894, 1914, RUSZKOWSKI 1933, 1935a, 1937, RUSZKOWSKI i STRAWIŃSKI 1935); Puszcza Białowiecka (MORDVILKO 1914); Śląsk Dolny (BEHLEN 1934); Śląsk Górny (BEHLEN 1934); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska (MORDVILKO 1914, RUSZKOWSKI 1937); Wyżyna Małopolska (RUSZKOWSKI 1937, SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska (TRZEBIŃSKI 1916b, JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI 1933, 1937, STRAWIŃSKI 1950); Bieszczady (RUSZKOWSKI 1937); Pieniny (SZELEGIEWICZ 1967a).

Rozmieszczone kosmopolitycznie.

U nas holocykliczny i jednodomny. Oligofag na roślinach motylkowych: *Sarothamnus scoparius* (L.) WIMM., *Medicago falcata* L., *Medicago sativa* L., *Trifolium repens* L., *Trifolium pratense* L., *Lotus uliginosus* SCHK., *Caragana arborescens* LAM.,

*Oxytropis pilosa* (L.) DC., *Onobrychis viciaefolia* SCOP., *Vicia cracca* L., *Lathyrus latifolius* L., *Lathyrus silvestris* L., *Lathyrus odoratus* L., *Pisum sativum* L.

Szkodnik grochu i upraw motylkowych; notowany jako wektor chorób wirusowych.

b) *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pisum ononis* (KOCH, 1855).

*Siphonophora ononis* KOCH, 1855.

Tatry: Mała Krokiew (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie, lecz do niedawna nie odróżniany od podgatunku nominatywnego.

Podgatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na wilżynie — *Ononis spinosa* L. i *Ononis arvensis* L.

Subgenus: *Tlja* MORDVILKO, 1914.

*Lactucobium* HILLE RIS LAMBERS, 1947c.

506. *Acyrtosiphon* (*Tlja*) *scariolae* NEVSKY, 1929a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa, Zakaukazie, Anatolia, Azja Środkowa; Ameryka Północna.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na sałacie kompostowej — *Lactuca serriola* TORNER. Żeruje na czubkach pędów.

Subgenus: *Liporrhinus* BÖRNER, 1939.

507. *Acyrtosiphon* (*Liporrhinus*) *chelidonii* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis chelidonii* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na glistniku — *Chelidonium maius* L. Żeruje na spodniej stronie liści, wyjątkowo na młodych pędach.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Genus: *Metopolophium* MORDVILKO, 1914.

*Goidanichiellum* MARTELLI, 1950.

508. *Metopolophium albidum* HILLE RIS LAMBERS, 1947c.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze



Mazurskie: Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Tatry: Kuźnice (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa: Anglia, Szwecja, Francja, Holandia, Niemcy, Polska, Włochy.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na rajgrasie wyniosłym — *Arrhenatherum elatius* (L.) P. B., rzadziej i tylko wyjątkowo na innych trawach jak — *Phalaris canariensis* L.

509. *Metopolophium dirhodum* (WALKER, 1848).

*Aphis dirhoda* WALKER, 1848.

*Macrosiphum arundinis* THEOBALD, 1913a.

*Macrosiphum graminum* THEOBALD, 1913a.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1919, SZELEGIEWICZ 1967a), Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy, Hrubieszów (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa, Bliski Wschód, północna Afryka, Kenia, Ameryka Północna.

U nas różnodomny i holocykliczny. Migruje z róż — *Rosa canina* L., *Rosa rubiginosa* L., *Rosa* L. sp., na różne trawy — *Agropyron repens* (L.) P. B., *Poa annua* L., *Zea mays* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

510. *Metopolophium tenerum* HILLE RIS LAMBERS, 1947c.

Pobrzeże Bałtyku: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Anglia, Szwecja, Holandia, Polska.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na śmialku pogiętym — *Deschampsia flexuosa* (L.) TRIN., rzadziej na kostrzewie owczej.

Genus: *Rhodobium* HILLE RIS LAMBERS, 1947c.

511. *Rhodobium porosum* (SANDERSON, 1901).

*Myzus porosus* SANDERSON, 1901.

*Macrosiphum rosaefolium* THEOBALD, 1915a.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Gatunek kosmopolityczny, prawdopodobnie pochodzenia orientального. W Europie głównie w szklarniach: Anglia, Holandia, Niemcy, Polska, Czechosłowacja.

Gatunek jednodomny i prawdopodobnie holocykliczny. Żyje na młodych pędach i spodniej stronie liści róż — *Rosa canina* L. i *Rosa rugosa* THUNB.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Genus: *Cryptaphis* HILLE RIS LAMBERS, 1947c.

512. *Cryptaphis poae* (HARDY, 1850a).

*Aphis poae* HARDY, 1850a.

*Cryptaphis setiger* HILLE RIS LAMBERS, 1947c.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielichowo pow. Kościan (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa: Anglia, Holandia, Polska, Austria.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na przyziemnych częściach traw. U nas odłowiony w żółte szalki.

Genus: *Linosophon* BÖRNER, 1944.

*Illinoia*: HILLE RIS LAMBERS, 1939a, nec WILSON, 1910a.

513. *Linosophon asperulophagus* HOLMAN, 1961.

Pieniny: Ostry Wierch (SZELEGIEWICZ 1965).

Europa: Polska, Czechosłowacja, Bułgaria, Krym.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na marzance wonnej — *Asperula odorata* L. Żeruje pojedynczo na spodniej stronie liści lub na kwiatach.

514. *Linosophon galii* (MAMONTOVA-SOLUCHA, 1961).

*Anthracosiphon galii* MAMONTOVA-SOLUCHA, 1961.

Pieniny: Trzy Korony (SZELEGIEWICZ 1965).

Znany dotąd jedynie z Karpat: Pieniny, Mátra, Góry Bukowe.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na przytulii Schultesa — *Galium Schultesii* VEST., wyjątkowo na marzance wonnej.

515. *Linosophon galiophagus* (WIMSHURST, 1923).

*Macrosiphum galiophagum* WIMSHURST, 1923.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Pasym pow. Szczytno, Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na liściach i młodych pędach różnych gatunków przytulii — *Galium silvaticum* L., *Galium mollugo* L.

Genus: *Corylobium* MORDVILKO, 1914.

516. *Corylobium avellanae* (SCHRANK, 1801).

*Aphis avellanae* SCHRANK, 1801.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a), Stare Jabłonki pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1967a);

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965, 1967a); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa, Kaukaz, Anatolia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach leszczyny — *Corylus avellana* L.

Genus: *Delphiniobium* MORDVILKO, 1914.

517. *Delphiniobium junackianum* (KARSCH, 1887).

*Myzus junackianus* KARSCH, 1887.

*Rhopalosiphum aconiti* VAN DER GOOT, 1912.

Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1914); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (TÓTH 1933, BOESE 1935); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930), Sudety Zachodnie: Góry Sowie (BOESE 1935); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa: Anglia, Szwecja, Dania, Holandia, Niemcy, Polska, Austria, ZSRR (Rosja, Ukraina). W Karpatach Wschodnich zastąpiony przez podgatunek *Delphiniobium junackianum sylvanae* KNECHTEL et MANOLACHE, 1942.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach i spodniej stronie liści ostróżeczki ogrodowej — *Consolida Ajacis* (L.) SCHUR, ostróżki — *Delphinium* L. sp., *Delphinium barlovii* LINDL. (hort.) i tojadu — *Aconitum* L. sp., *Aconitum variegatum* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Genus: *Macrosiphum* PASSERINI, 1860.

*Siphonophora* Koch, 1855, nec BRANDT, 1837 (nom. praeocc.).

*Nectarophora* OESTLUND, 1887.

518. *Macrosiphum amygdaloides* THEOBALD, 1925.

*Macrosiphum euphorbiellus*: BÖRNER, 1952, nec THEOBALD, 1917.

Pieniny: Potok Pieniński, Głęboki Potok (SZELEGIEWICZ 1966a).

Prawdopodobnie gatunek borealno-alpejski.

Monofag na wilczomleczu migdaolistnym — *Euphorbia amygdaloides* L. Żyje na spodniej stronie liści.

519. *Macrosiphum cholodkovskyi* MORDVILKO, 1909b.

*Aphis ulmariae*: TASCHENBERG, 1865, partim.

*Macrosiphum ulmariae*: RIECH, 1927; URBAŃSKI, 1947; SZULCZEWSKI, 1950, partim.

Pobrzeże Bałtyku: Gdynia (URBAŃSKI 1947); Pojezierze Pomorskie: (TASCHENBERG 1865), Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: (TASCHENBERG 1865, RIECH 1927), Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: (TASCHENBERG 1865), Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1950), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1919), Żbików pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Tarnawce pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Zakaukazie, Anatolia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach wiąźówki błotnej — *Filipendula ulmaria* (L.) MAXIM.

520. *Macrosiphum daphnidis* BÖRNER, 1940.

*Macrosiphum daphnes* OSSIANNILSSON, 1959.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Pieniny: Czerwone Skałki (SZELEGIEWICZ 1965).

Prawdopodobnie borealno-alpejski; znany z północnej Europy i gór środkowej Europy.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na spodniej stronie liści wawrzynka wilczelyko — *Daphne mezereum* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

521. *Macrosiphum epilobiellum* THEOBALD, 1923a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na końcach pędów wierzbnicy górskiej i wierzbowki koprzycy — *Chamaenerion angustifolium* (L.) SCOP.

522. *Macrosiphum euphorbiae* (THOMAS, 1878).

*Siphonophora euphorbiae* THOMAS, 1878.

*Siphonophora solanifolii* ASHMEAD, 1882.

*Macrosiphum solani*: auct.

Pojezierze Pomorskie: Zamarte pow. Sępólno (MOSIEK 1961), Wtlenko pow. Bydgoszcz (MALEC 1957b); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Wielichowo pow. Kościan, Topola Błonie pow. Łęczyca (GABRIEL 1961), Małyszyn pow. Gorzów Wielkopolski (GABRIEL, NUCKOWSKI i WISŁOCKA 1964); Nizina Mazowiecka (SIEMASZKO 1952, GABRIEL 1959, 1961, KAMIŃSKA 1964, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie: Szepietowo pow. Wysokie Mazowieckie (GABRIEL 1961); Śląsk Górny: Stara Wieś pow. Pszczyna (WENGRIS 1959); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: okolice Krakowa (MIEULSKA-MACHETA 1963); Beskid Zachodni: Bażanowice i Istebna pow. Cieszyń (WENGRIS 1959).

Gatunek kosmopolityczny.

U nas jednodomny i holocykliczny, w szklarniach jako rasa anholocykliczna. Polifag, znaleziony u nas na następujących roślinach: *Solanum tuberosum* L., *Solanum lycopersicum* L., *Brassica oleracea* L., *Silene inflata* (SALISB.) SM., *Euphorbia cyparissias* L., *Hydrangea* L. sp. (hort.).

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

523. *Macrosiphum funestum* (MACCHIATI, 1885).

Beskid Zachodni: Limanowa, Mszana Dolna pow. Limanowa (JANISZEWSKA 1963); Pieniny: polana Doliny (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa z wyjątkiem Fenoskandii; Zakaukazie, Anatolia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach jeżyn — *Rubus* L. sp., *Rubus caesius* L. Nie żyje na malinach.

524. *Macrosiphum gei* (KOCH, 1855).

*Siphonophora gei* KOCH, 1855.

*Aphis ulmariae*: TASCHENBERG, 1865, partim.

*Macrosiphum ulmariae*: URBAŃSKI, 1935, partim.

Pojezierze Pomorskie: (TASCHENBERG 1865), Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: (TASCHENBERG 1865, RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1965a), Stare Jabłonki pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: (TASCHENBERG 1865), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935, ACHREMOWICZ 1967), Pamiątkowo pow. Szamotuły (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1919, SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1957a); Pieniny: Trzy Korony (SZELEGIEWICZ 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie, podawany także z Zakaukazia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na pędach kwiatowych i spodniej stronie liści kuklików — *Geum urbanum* L. i *Geum hipsidum* FRIES. oraz niektórych baldaszkowatych — *Sanicula europaea* L., *Chaerophyllum* L. sp.

525. *Macrosiphum lisae* HEIE, 1965.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Gatunek niedawno opisany z Danii. Żyje na spodniej stronie liści wierzbówki kiprzyca — *Chamaenerion angustifolium* (L.) SCOP.

526. *Macrosiphum melampyri* MORDVILKO, 1919.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Anglia, Norwegia, Szwecja, Francja, Niemcy, Polska, północ europejskiej części ZSRR.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na pszenicu zwyczajnym —

*Melampyrum pratense* L. BÖRNER (1952) wymienia także szereg innych roślin, co wymaga jednak jeszcze sprawdzenia.

527. *Macrosiphum prenanthidis* BÖRNER, 1940.

Tatry: Dolina Białego (SZELEGIEWICZ\*\*).

Gatunek górski, znany dotąd z Francji, Niemiec, Polski, Czechosłowacji, Szwajcarii, Austrii, Węgier i Bułgarii.

Monofag na przęście purpurowym — *Prenanthes purpurea* L. Żeruje na pędach i spodniej stronie liści.

528. *Macrosiphum rosae* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis rosae* LINNAEUS, 1758.

Pojezierze Pomorskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, RUSZKOWSKI i STRAWIŃSKI 1935, SZELEGIEWICZ 1958b, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1894, 1919, TRZEBIŃSKI 1916b, RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, RUSZKOWSKI i STRAWIŃSKI 1935, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (RUSZKOWSKI 1933, RUSZKOWSKI i STRAWIŃSKI 1935); Puszcza Białowieska (MORDVILKO 1919); Śląsk Górny (WENGRIS 1959); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska (RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Małopolska (JUDENKO 1930, STRAWIŃSKI 1931, RUSZKOWSKI 1933, KÉLER 1935b, RUSZKOWSKI i STRAWIŃSKI 1935, SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI 1933); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Zachodni (WENGRIS 1959); Kotlina Nowotarska (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni (HUCULAK 1967a).

Rozmieszczony prawie kosmopolitycznie, ale na Dalekim Wschodzie i w południowo-wschodniej Azji zastąpiony przez inne gatunki z grupy «*ibarae-rosaeformis*».

Gatunek holocykliczny i różnodomny. Migruje fakultatywnie z róż — *Rosa canina* L., *Rosa coriifolia* FRIES., *Rosa pendulina* L. i innych *Rosa* L. sp. na szczęć — *Dipsacus* L. sp., świerzbnicę polną — *Knautia arvensis* (L.) COULT., a na północy kraju i w górach także na wierzbówkę kiprzycę — *Chamaenerion angustifolium* (L.) SCOP. i kozłek bzowy — *Valeriana sambucifolia* MIK.

Szkodnik róż i wektor kilkunastu chorób wirusowych.

529. *Macrosiphum stellariae* THEOBALD, 1912.

?*Macrosiphum insertum* MORDVILKO, 1919.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Pieniny: Harczy Grunt (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Anglia, Dania, Polska, Czechosłowacja, Węgry, ?ZSRR.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na gwiazdnicach, u nas znaleziony na gwiazdnicy wielkokwiatowej — *Stellaria holostea* L.

Genus: *Sitobion* MORDVILKO, 1914.

*Anameson* MORDVILKO, 1914.

*Aphidiella* THEOBALD, 1923c.

530. *Sitobion avenae* (FABRICIUS, 1775).

*Aphis avenae* FABRICIUS, 1775.

*Aphis granaria* KIRBY, 1798.

*Aphis cerealis* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie (TASCHENBERG 1865, RÜBSAAMEN 1901, RUSZKOWSKI 1933, SZELEGIEWICZ 1967a); Pojezierze Mazurskie (TASCHENBERG 1865, RIECH 1927, SZELEGIEWICZ 1961c, 1963, HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (TASCHENBERG 1865, RUSZKOWSKI 1933, PRÜFFER 1937, SZELEGIEWICZ 1958b, 1963, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka (MORDVILKO 1894, 1901, RUSZKOWSKI 1933, SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie (TRZEBIŃSKI 1916b, RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Lubelska (JUDENKO 1930, RUSZKOWSKI 1933); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806, HARNISCH 1926); Kotlina Nowotarska (SZELEGIEWICZ 1962a).

Do niedawna uważany za kosmopolityczny. Dane pewne odnoszą się jednak wyłącznie do Holarktyki bez Dalekiego Wschodu. Dane z innych krain zoogeograficznych dotyczą najprawdopodobniej innych gatunków.

Gatunek jednodomny, u nas holocykliczny. Oligofag na trawach i zbożach, znalezione u nas na *Deschampsia flexuosa* (L.) TRIN., *Corynephorus canescens* (L.) P. B., *Avena sativa* L., *Arrhenaterum elatius* (L.) P. B., *Glyceria fluitans* (L.) R. Br., *Bromus* L. sp., *Festuca ovina* L., *Triticum vulgare* VILL., *Secale cereale* L., *Hordeum distichon* L., *Hordeum vulgare* L. i *Zea mays* L., rzadziej na innych roślinach jak — *Equisetum arvense* L.

Szkodnik zbóż i traw, notowany jako wektor chorób wirusowych.

531. *Sitobion equiseti* HOLMAN, 1961.

Pieniny: Harczy Grunt (SZELEGIEWICZ 1965).

Prawdopodobnie gatunek borealno-alpejski, znany ze Szwecji, Polski, Czechosłowacji i gór Mátra na Węgrzech.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na skrzypie leśnym — *Equisetum silvaticum* L., przejściowo pojawia się i na skrzypie łąkowym.

532. *Sitobion fragariae* (WALKER, 1848).

*Aphis fragariae* WALKER, 1848.

*Macrosiphum rubiellum* THEOBALD, 1913a.

*Sitobion avenae*: BÖRNER, 1952, nec FABRICIUS, 1775.

Pobrzeże Bałtyku: Wiselka i Międzyzdroje na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Gronity pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Nadleśnictwo Potasze pow. Poznań

(ACHREMOWICZ 1967); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, północna Afryka, Izrael, Ameryka Północna.

Gatunek różnodomny i holocykliczny. Migruje z róż i jeżyn na trawy i zboża, u nas znaleziony na *Bromus* L. sp., *Poa annua* L., rzadziej migruje na inne rośliny, jak *Luzula multiflora* (RETZ.) LEJ., *Melampyrum pratense* L., *Vaccinium uliginosum* L. Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Genus: *Titanosiphon* NEVSKY, 1928a.

533. *Titanosiphon artemisiae* (KOCH, 1855).

*Siphonophora artemisiae* KOCH, 1855.

*Siphonophora kochii* FERRARI, 1872.

*Titanosiphon minkiewiczii* JUDENKO, 1931.

*Titanosiphon benoisti* BALACHOWSKY, 1933.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz, Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1931), Skowronno pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Francja, Niemcy, Polska, Włochy, Szwajcaria, Austria, Węgry, Bułgaria, ZSRR (Rosja, Ukraina).

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na bylicy polnej — *Artemisia campestris* L. Żeruje na końcach pędów, przeważnie na stanowiskach kserotermicznych.

Genus: *Dactynotus* RAFINESQUE, 1818.

Subgenus: *Lambersius* OLIVE, 1965.

534. *Dactynotus (Lambersius) erigeronensis* (THOMAS, 1878).

*Siphonophora erigeronensis* THOMAS, 1878.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964a, 1964c), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1964a), Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a).

Gatunek północnoamerykański, zawleczony do Europy około r. 1950 i obecnie dość szeroko rozprzestrzeniony: Francja, Holandia, Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Węgry.

U nas już zdomowiony, holocykliczny. Żyje na pędach i liściach przymiotna kanadyjskiego — *Erigeron canadensis* L. i przymiotna białego — *Erigeron annuus* (L.) PERS. Nie atakuje rodzimych gatunków przymiotna.



Subgenus: *Dactynotus* s. str.

*Eurytaphis* MORDVILKO, 1914.

*Uroleucon* MORDVILKO, 1914.

*Megalosiphum* MORDVILKO, 1919.

535. *Dactynotus (Dactynotus) achilleae* (KOCH, 1855).

*Siphonophora achilleae* KOCH, 1855.

*Macrosiphum tanaceticolium*: VAN DER GOOT, 1915, nec KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na krwawniku pospolitym — *Achillea millefolium* L. Żeruje na spodniej stronie przyziemnych liści, powodując ich przedwczesne usychanie.

536. *Dactynotus (Dactynotus) chondrillae* (NEVSKY, 1929b).

*Macrosiphum chondrillae* NEVSKY, 1929b.

*Dactynotus margerithae* HILLE RIS LAMBERS, 1950.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c), Poznań (SZELEGIEWICZ 1964c, ACHREMOWICZ 1967).

Europa: Francja, Szwajcaria, Niemcy, Polska, Bułgaria, Grecja, ZSRR (Mołdawia, Krym); Zakaukazie, Anatolia, Azja Środkowa.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na chondrilli — *Chondrilla juncea* L. Żeruje na pędach i liściach.

537. *Dactynotus (Dactynotus) cichorii* (KOCH, 1855).

*Siphonophora cichorii* KOCH, 1855.

*Siphonophora picridis*: MORDVILKO, 1894, nec FABRICIUS, 1775.

*Macrosiphum picridis*: JUDENKO, 1931, nec FABRICIUS, 1775.

Pojezierze Mazurskie: Łężany pow. Biskupiec (HUCULAK 1965a), Stare Jabłonki pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ\*); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1963), Wielkopolski Park Narodowy, Jabłonowo pow. Międzychód, Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a), Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Koszyce (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1931); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Zakaukazie, Anatolia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na różnych roślinach złożonych i prawdopodobnie tworzy szereg podgatunków i ras fizjologicznych. U nas znalezione na *Cichorium intybus* L. i *Lapsana communis* L.

538. *Dactynotus (Dactynotus) cirsii* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis cirsii* LINNAEUS, 1758.

*Aphis serratulae* KALTENBACH, 1843, nec SCHRANK, 1801.

*Dactynotus marcatu*s HILLE RIS LAMBERS, 1931a.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Frydrychowo pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Śląsk Dolny (HIERONYMUS 1890); Sudety Zachodnie: Kowary pow. Jelenia Góra (HIERONYMUS 1890).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na pędach i łodydze ostrożni — *Cirsium oleraceum* (L.) SCOP. i *Cirsium arvense* (L.) SCOP.

539. *Dactynotus (Dactynotus) hypochoeridis* HILLE RIS LAMBERS, 1939a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Wyżyna Małopolska: rezerwat Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Beskid Wschodni: Bircza pow. Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach i liściach brodawników — *Leontodon autumnalis* L., i innych *Leontodon* L. sp. oraz prosięnicznika — *Hypochoeris radicata* L.

540. *Dactynotus (Dactynotus) jaceicola* HILLE RIS LAMBERS, 1939a.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Europa: Anglia, Francja, Holandia, Polska, Czechosłowacja, Austria, Włochy, Krým.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na pędach chabra łąkowego — *Centaurea jacea* L.

541. *Dactynotus (Dactynotus) muralis* (BUCKTON, 1876).

*Siphonophora muralis* BUCKTON, 1876.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Lubociesz pow. Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1963); Beskid Wschodni: Czudec pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na ogonkach kwiatowych i młodych pędach sałatnika leśnego — *Mycelis muralis* (L.) DUM.

542. *Dactynotus (Dactynotus) obscurus* (KOCH, 1855).

*Siphonophora obscura* KOCH, 1855.

Pobrzeże Bałtyku: Ostrowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1965), Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na pędach i łodydze różnych gatunków jastrzębca — *Hieracium pilosella* L., *Hieracium umbellatum* L. i *Hieracium laevigatum* WILLD.

543. *Dactynotus (Dactynotus) picridis* (FABRICIUS, 1775).

*Aphis picridis* FABRICIUS, 1775.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806).

Europa z wyjątkiem Skandynawii, zachodnia Syberia, Anatolia i Izrael.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na goryczelu jastrzębcowatym — *Picris hieracioides* L. Żeruje na końcach pędów i na łodydze.

544. *Dactynotus (Dactynotus) pilosellae* BÖRNER, 1933.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn-Kortowo (SZELEGIEWICZ 1966a), Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na jastrzębcu kosmaczku — *Hieracium pilosella* L. Żeruje na ogonkach kwiatowych i rozłogach.

545. *Dactynotus (Dactynotus) pulicariae* HILLE RIS LAMBERS, 1939a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Holandia, Niemcy, Polska, Austria, Rumunia, Ukraina.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na omanie łąkowym — *Inula britannica* L. Żeruje na łodydze i w koszyczkach kwiatowych.

546. *Dactynotus (Dactynotus) sonchi* (GEOFFROY, 1762).

*Aphis sonchi* GEOFFROY, 1762.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Jabłonna pow. Nowy Dwór, Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1931); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806).

Pospolity w całej Europie, poza tym prawie kosmopolityczny.

Gatunek jednodomny, u nas holocykliczny, Żyje na młodych pędach mleczków — *Sonchus oleraceus* L., *Sonchus asper* (L.) HILL., *Sonchus arvensis* L., rzadziej i tylko wyjątkowo na innych złożonych — *Picris hieracioides* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

547. *Dactynotus (Dactynotus) tanaceti* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis tanaceti* LINNAEUS, 1758.

*Aphis tanaceticola* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: (RIECH 1927), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (BOESE 1935); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska i Janowiec pow. Puławy (JUDENKO 1931); Wyżyna Lubelska: Puławy, Kazimierz Dolny (JUDENKO 1931); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Sudety Zachodnie: (WEIGEL 1806), Góry Sowie (BOESE 1935).

Europa, Azja Środkowa.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na wrotyczu pospolitym — *Tanacetum vulgare* L. Żeruje na spodniej stronie przyziemnych liści, powodując ich usychanie.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

548. *Dactynotus (Dactynotus) tussilaginis* (WALKER, 1850).

*Aphis tussilaginis* WALKER, 1850.

*Dactynotus basalis*: BÖRNER, 1952, nec WALKER, 1848.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1963), Poznań, Wąsowo pow. Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930); Wyżyna Lubelska: Wola Gałazowska i Jakubowice pow. Lublin, Liśnik pow. Kraśnik (STRAWIŃSKI 1948); Beskid Wschodni: Lubenia pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa, Azja Środkowa.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na podbiałe pospolitym — *Tussilago farfara* L. Żeruje na spodniej stronie liści i na ogonkach liściowych.

Subgenus: *Uromelan* MORDVILKO, 1914.

549. *Dactynotus (Uromelan) aeneus* HILLE RIS LAMBERS, 1939a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b), Skarżysko-Kamienna (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Anatolia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na łodydze i końcach pędów ostów — *Carduus crispus* L. i *Carduus acanthoides* L., rzadziej na ostrożniu — *Cirsium arvense* (L.) SCOP.

550. *Dactynotus (Uromelan) campanulae* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis campanulae* KALTENBACH, 1843.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Gonity pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Podkowa Leśna pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930).

Europa, Zakaukazie, Azja Środkowa.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na łodydze i pędach kwiatowych dzwonka okrągłolistnego — *Campanula rotundifolia* L. i jasiańca piaskowego — *Jasione montana* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

551. *Dactynotus (Uromelan) carlinae* BÖRNER, 1933.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a).

Europa: Francja, Niemcy, Polska, Ukraina.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na spodniej stronie liści i na łodydze dziewięciszów — *Carlina vulgaris* L.

552. *Dactynotus (Uromelan) doronici* BÖRNER, 1942.

Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Góry środkowej Europy: Niemcy, Polska, Austria, Czechosłowacja, Ukraina.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na łodydze i spodniej stronie liści omiegu górskiego — *Doronicum austriacum* JACQ.

553. *Dactynotus (Uromelan) jaceae* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis jaceae* LINNAEUS, 1758.

a) *Dactynotus (Uromelan) jaceae jaceae* (LINNAEUS, 1758).

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (BOESE 1935); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy, Końskowola pow. Puławy (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Sudety Zachodnie: Góry Sowie (BOESE

1935); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Bieszczady: Ustrzyki Górne (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa, Zakaukazie, Bliski Wschód, Azja Środkowa.

Żyje na łodydze i pędach chabrów, głównie chabra łąkowego — *Centaurea jacea* L. i chabra bławatka — *Centaurea cyanus* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

b) *Dactynotus (Uromelan) jaceae henrichi* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Anglia, Szwecja, Finlandia, Dania, Niemcy, Polska, Austria, ZSRR.

Monofag na chabrze driakiewniku — *Centaurea scabiosa* L. Żeruje na czubkach pędów i na spodniej stronie liści.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

c) *Dactynotus (Uromelan) jaceae reticulatus* HILLE RIS LAMBERS, 1939a.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Włochy, Niemcy, Polska.

Monofag na chabrze nadreńskim — *Centaurea rhenana* BOR. Żeruje na końcach pędów.

554. *Dactynotus (Uromelan) nigrocampanulae* (THEOBALD, 1928).

*Macrosiphum nigrocampanulae* THEOBALD, 1928.

*Siphonophora solidaginis*: VAN DER GOOT, 1915, nec FABRICIUS, 1781.

*Dactynotus trachelii* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: Ługwałd pow. Olsztyn (HUCULAK 1967b); Wyżyna Małopolska: rezerwat Grabowiec i Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Kotlina Nowotarska: Gubałówka (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na różnych dzwonek — *Campanula glomerata* L., *Campanula sibirica* L., *Campanula* L. sp.

555. *Dactynotus (Uromelan) rapunculoidis* BÖRNER, 1939.

*Dactynotus nigrocampanulae*: ACHREMOWICZ 1967.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967).

Europa, Anatolia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na dzwonku jednostronnym — *Campanula rapunculoides* L. Żeruje na spodniej stronie liści, które ulegają deformacji.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

556. *Dactynotus (Uromelan) similis* HILLE RIS LAMBERS, 1935a.

Pojezierze Mazurskie: Dajtki pow. Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: rezerwat Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Tatry: Mała Krokiew (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa: Anglia, Szwecja, Finlandia, Holandia, Niemcy, Polska, Francja, Szwajcaria, Austria.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na przymiotnie ostrym — *Eri-geron acer* L. Żeruje na łodydze i pędach kwiatowych, rzadziej na spodniej stronie liści.

557. *Dactynotus (Uromelan) solidaginis* (FABRICIUS, 1781).

*Aphis solidaginis* FABRICIUS, 1781.

*Aphis Solidago* WEIGEL, 1806, errore pro *solidaginis* FABRICIUS.

Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wielkopolski Park Narodowy (SZULCZEWSKI 1933, URBAŃSKI 1935), Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Nizina Mazowiecka: Warszawa-Młociny (SZELEGIEWICZ\*); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1931); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Beskid Wschodni: Lubenia pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na nawłoci pospolitej — *Solidago virga-aurea* L. Żeruje na łodydze i liściach, deformując niekiedy całą roślinę.

558. *Dactynotus (Uromelan) taraxaci* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis taraxaci* KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c); Olsztyn (HUCULAK 1965a); Wyżyna Lubelska: Puławy (HÄRDTL 1953).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na mniszku lekarskim — *Taraxacum officinale* WEB. Żeruje na liściach.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Genus: *Macrosiphoniella* DEL GUERCIO, 1911a.

Subgenus: *Asterobium* HILLE RIS LAMBERS, 1938.

559. *Macrosiphoniella (Asterobium) asteris* (WALKER, 1849).

*Aphis asteris* WALKER, 1849.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a).

Europa: Anglia, Szwecja, Dania, Holandia, Niemcy, Polska, Francja, Włochy,

Austria, Węgry. Halofil rozprzestrzeniony wzdłuż wybrzeży morskich i na słonowiskach śródlądowych.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na astrze solnym — *Aster tripolium* L. Żeruje na spodniej stronie liści i na łodydze.

Subgenus: *Phalangomyzus* BÖRNER, 1939.

560. *Macrosiphoniella (Phalangomyzus) oblonga* (MORDVILKO, 1901).

*Siphonophora oblonga* MORDVILKO, 1901.

*Macrosiphum lineatum* VAN DER GOOT, 1912.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań, Winna Góra pow. Września (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ\*); Puszcza Białowieska: Białowieża (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Janowiec pow. Puławy (JUDENKO 1931), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b), Skarżysko-Kamienna (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice, Kazimierz Dolny (JUDENKO 1931); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, Anatolia, zachodnia Syberia, Mongolia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na spodniej stronie liści bylicy polnej — *Artemisia vulgaris* L. i hodowanych chryszantem — *Chrysanthemum indicum* L. (hort.).

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

561. *Macrosiphoniella (Phalangomyzus) obtecta* (BÖRNER, 1950).

*Paczoskia obtecta* BÖRNER, 1950.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Dania, Francja, Niemcy, Polska, Austria, Węgry.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na chabrze driakiewniku — *Centaurea scabiosa* L. Żeruje na spodniej stronie przyziemnych liści.

562. *Macrosiphoniella (Phalangomyzus) persequens* (WALKER, 1852).

*Aphis persequens* WALKER, 1852.

*Macrosiphoniella pseudolineata* HILLE RIS LAMBERS, 1931a.

*Macrosiphoniella lineatum*: JUDENKO, 1931, partim.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bielek nad Odrą (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: okolice Puław (JUDENKO 1931, partim).

Szeroko rozmieszczone w Europie.



Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na wrotyczu pospolitym — *Tanacetum vulgare* L. Żeruje na spodniej stronie przyziemnych liści.

563. *Macrosiphoniella (Phalangomyzus) sejuncta* (WALKER, 1848).

*Aphis sejuncta* WALKER, 1848.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Europie, zwłaszcza w jej północnej części.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na krwawniku pospolitym — *Achillea millefolium* L. Żeruje tuż nad ziemią na młodych pędach i ogonkach liściowych, wyjątkowo i tylko w miejscach wilgotnych na wyższych częściach łodygi.

564. *Macrosiphoniella (Phalangomyzus) tapuskae* (HOTTES et FRISON, 1931).

*Macrosiphum tapuskae* Hottes et Frison, 1931.

*Aphis achilleae*: WEIGEL, 1806.

*Phalangomyzus certus* BÖRNER, 1940.

*Macrosiphoniella chamomillae* HILLE RIS LAMBERS, 1947d.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1961f), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806).

Europa, Anatolia, Bliski Wschód, północna Afryka, Ameryka Północna.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na przyziemnych częściach krwawnika pospolitego — *Achillea millefolium* L., rzadziej na innych złożonych jak — *Anthemis arvensis* L., *Matricaria discoidea* DC.

Subgenus: *Macrosiphoniella* s. str.

*Dielcysmura* MORDVILKO, 1914.

*Pyrethromyzus* BÖRNER, 1944.

565. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) abrotani* (WALKER, 1852).

*Aphis abrotani* WALKER, 1852.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964c); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Staniowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Krakowska-Wieluńska: Kraków (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, zawleczony do Australii.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na końcach pędów bylicy bożego drzewka — *Artemisia abrotanum* L. i maruny bezwonnej — *Tripleurospermum inodorum* (L.) SCHULTZ-BIP.

566. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) absinthii* (LINNAEUS, 1758).

*Aphis absinthii* LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin na Wolinie (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Janowiec pow. Puławy (JUDENKO 1931), rezerwat Grabowiec pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b), Skarżysko-Kamienna (SZELEGIEWICZ 1967a); Sudety Zachodnie (WEIGEL 1806); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, zachodnia Syberia, Bliski Wschód, północna Afryka.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach, rzadziej na spodniej stronie liści bylicy piołunu — *Artemisia absinthium* L., wyjątkowo na innych złożonych jak — *Chrysanthemum Zawadzki* HERB.

Szkodnik na plantacjach piołunu.

567. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) artemisiae* (BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841).

*Aphis artemisiae* BOYER DE FONSCOLOMBE, 1841.

Pojezierze Mazurskie: Kaletnik pow. Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961c), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b), Skarżysko-Kamienna (SZELEGIEWICZ 1967a); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a); Beskid Wschodni: Przemyśl (HUCULAK 1967a).

Europa, zachodnia Syberia, Bliski Wschód, północna Afryka, Ameryka Północna.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach i spodniej stronie liści bylicy pospolitej — *Artemisia vulgaris* L. i bylicy piołunu — *Artemisia absinthium* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

568. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) fasciata* DEL GUERCIO, 1913.

*Macrosiphoniella dimidiata* BÖRNER, 1942.

Pobrzeże Bałtyku: Lubin na Wolinie, Karwia pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Grabowiec i Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Szeroko rozmieszczony w Europie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na bylicy polnej — *Artemisia campestris* L. Żeruje na młodych pędach.

569. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) millefolii* (DE GEER, 1773).

*Aphis millefolii* DE GEER, 1773.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Opławiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: Olsztynek pow. Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), okolice Gniezna (SZELEGIEWICZ 1963), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, SZELEGIEWICZ 1967a), Stamirowice pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Dolny: okolice Wrocławia (BOESE 1935); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy i okolice (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Sudety Zachodnie: (WEIGEL 1806), Góry Sowie (BOESE 1935); Kotlina Nowotarska: Gubałówka (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Ameryka Północna.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje w kwiatostanach krwawników — *Achillea millefolium* L., *Achillea pannonica* SCHEELE, rzadziej na innych złożonych — *Anthemis arvensis* L., *Chrysanthemum parthenium* (L.) BERNH.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

570. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) ptarmicae* HILLE RIS LAMBERS, 1956a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Anglia, Szwecja, Holandia, Francja, Polska, Czechosłowacja.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na krwawniku kichawcu — *Achillea ptarmica* L.

571. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) sanborni* (GILLETTE, 1908).

*Macrosiphum sanborni* GILLETTE, 1908.

Nizina Mazowiecka: Warszawa, Żbików pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1931).

Gatunek kosmopolityczny, pochodzenia orientального.

U nas anholocykliczny, zimuje w szklarniach. Żyje na hodowanych chryzantemach — *Chrysanthemum indicum* L. (hort.), *Chrysanthemum* L. sp. (hort.).

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

572. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) subequalis* BÖRNER, 1942.

*Macrosiphoniella nidensis* SZELEGIEWICZ, 1960a.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1960a, 1964b).

Europa: Niemcy, Francja, Polska, Austria.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach bylicy polnej — *Artemisia campestris* L.

573. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) staegeri* HILLE RIS LAMBERS, 1947a.

*Macrosiphoniella heinzei* BÖRNER, 1950.

Pojezierze Mazurskie: Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa, Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Niemcy, Polska, Szwajcaria, Węgry, Bułgaria; Anatolia.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na spodniej stronie liści lub na czubkach pędów chabra nadreńskiego — *Centaurea rhenana* BOR., powodując usychanie zaatakowanych części rośliny.

574. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) tanacetaria* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis tanacetaria* KALTENBACH, 1843.

*Siphonophora lilacina* FERRARI, 1872.

Pobrzeże Bałtyku: Bielawskie Błota koło Karwi (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1966a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1931); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, zachodnia Syberia, Mongolia; Ameryka Północna, Argentyna.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na końcach pędów i spodniej stronie liści wrotyczu pospolitego — *Tanacetum vulgare* L., a przejściowo także na złocieniach — *Chrysanthemum* L. sp.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

575. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) trimaculata* HILLE RIS LAMBERS, 1938.

Pojezierze Pomorskie: Smukała pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967a).

Europa: Anglia, Szwecja, Francja, Holandia, Niemcy, Polska, Austria, Węgry; Ameryka Północna: Kanada.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje tuż nad ziemią na spodniej stronie liści złocienia właściwego — *Chrysanthemum leucanthemum* L.

576. *Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) usquertensis* HILLE RIS LAMBERS, 1935b.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1966a); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Europa: Anglia, Szwecja, Dania, Francja, Holandia, Niemcy, Polska, Austria, Węgry, Bułgaria, ZSRR (Rosja, Ukraina, Krym).

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na spodniej stronie przyziemnych liści krwawnika pospolitego — *Achillea millefolium* L., które na skutek żerowania mszyc brunatnieją i usychają.

577. *Ramitrichophorus janckei* (BÖRNER, 1939).

*Macrosiphoniella janckei* BÖRNER, 1939.

Pobrzeże Bałtyku — terra typica! (BÖRNER, 1939, 1952).

Europa: Niemcy, Polska, ZSRR: Przedkawkazie.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje w kwiatostanach kocanki piaskowej — *Helichrysum arenarium* (L.) MOENCH, zawsze odwiedzany przez mrówki.

578. *Ramitrichophorus medvedevi* (BOZHKO, 1950).

*Metopeurum medvedevi* BOZHKO, 1950.

*Macrosiphoniella (Ramitrichophorus) nasti* SZELEGIEWICZ, 1958a.

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958a, 1959b), Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Świder pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a).

Europa: Polska, Ukraina.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na ogonkach kwiatowych, rzadziej na liściach kocanki piaskowej — *Helichrysum arenarium* (L.) MOENCH, zawsze odwiedzany przez mrówki.

Genus: *Metopeurum* MORDVILKO, 1914.

*Phalaris*: auct., nec LEACH in RISSO, 1826.

579. *Metopeurum fuscoviridae* STROYAN, 1950a.

*Metopeurum tanacetii*: auct., nec LINNAEUS, 1758.

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo pow. Puck (SZELEGIEWICZ\*); Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b), Wielkopolski Park Narodowy (ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa i okolice (MORDVILKO 1894, 1914, RUSZKOWSKI 1933, SZELEGIEWICZ 1967a), Tomczyce pow. Grójec (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Małopolska: Góra Puławska pow. Puławy (JUDENKO 1930), Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska: Końskowola i Górna Niwa pow. Puławy (JUDENKO 1930); Nizina Sandomierska: Rzeszów (HUCULAK 1967a); Beskid Wschodni: Wyżne pow. Rzeszów (HUCULAK 1967a).

Szeroko rozmieszczony w Europie; podawany także z Ameryki Północnej.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach i łodydze, latem często na ogonkach kwiatowych wrotyczu pospolitego — *Tanacetum vulgare* L., wyjątkowo i tylko w sąsiedztwie zaatakowanego wrotyczu, także na innych złożonych jak — *Achillea erba-rota* ALL. (hort). Kolonie tej mszycy odwiedzane są stale przez mrówki.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

580. *Microsiphum jazykovi* NEVSKY, 1928a.

*Microsiphum wahlgreni* HILLE RIS LAMBERS, 1947c.

Pojezierze Mazurskie: Selwa pow. Nidzica (HUCULAK 1967a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pawłówek pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b).

Europa: Szwecja, Francja, Polska, Szwajcaria, Bułgaria, Mołdawia, Ukraina; zachodnia Syberia, Azja Środkowa.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na przyziemnych częściach łodygi i na szyjce korzeniowej bylicy piołunu — *Artemisia absinthium* L., zawsze odwiedzany przez mrówki.

581. *Microsiphum woronieckae* JUDENKO, 1931.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967a); Wyżyna Lubelska: Puławy — locus typicus! (JUDENKO 1931).

Europa: Niemcy, Polska, ZSRR (Rosja, Ukraina.)

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na korzeniach, szyjce korzeniowej i przyziemnych częściach łodygi bylicy pospolitej — *Artemisia vulgaris* L., często pod kopczykami ziemi, naniesionej przez mrówki.

Genus: *Amphorophora* BUCKTON, 1876.

Subgenus: *Amphorophora* s. str.

582. *Amphorophora (Amphorophora) ampullata* BUCKTON, 1876.

Tatry: Dolina Kościeliska (SZELEGIEWICZ\*\*).

Szeroko rozmieszczony w Europie, szczególnie częsty na północy i w górach. Dane pozaeuropejskie odnoszą się do innych podgatunków.

Gatunek jednodomny i holocykliczny, wilgociolubny. Żyje na spodniej stronie liści i na rozwijających się liściach wietlicy samicej — *Athyrium filix-femina* (L.) ROTH, a tylko wyjątkowo na innych paprociach.

Subgenus: *Eunectarosiphon* DEL GUERCIO, 1913.

583. *Amphorophora (Eunectarosiphon) gei* (BÖRNER, 1939).

*Nectarosiphon gei* BÖRNER, 1939.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Winna Góra pow. Września, Pamiątkowo pow. Szamotuły (ACHREMOWICZ 1967); Wyżyna Małopolska: Skrzypiów pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b).

Europa: Anglia, Szwecja, Francja, Holandia, Niemcy, Polska, Austria, Ukraina.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na spodniej stronie przyziemnych liści kuklików — *Geum urbanum* L., *Geum rivale* L. i innych *Geum* L. sp.

584. *Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi* (KALTENBACH, 1843).

*Aphis rubi* KALTENBACH, 1843

a) *Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi rubi* (KALTENBACH, 1843).

Pobrzeże Bałtyku: półwysep Hel (MOSZYŃSKA 1931); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie (NEUMANN 1857); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1894, 1914, SZELEGIEWICZ 1967a); Śląsk Górny: Goczałkowice pow. Pszczyna (SZULCZEWSKI 1929), Kokotek pow. Lubliniec (SZULCZEWSKI 1931b); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930), Mełgiew pow. Lublin (STRAWIŃSKI 1950); Beskid Zachodni: Limanowa (JANISZEWSKA 1963); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Szeroko rozmieszczony w Holarktyce.

Jednodomny i holocykliczny. Żyje na czubkach pędów i na spodniej stronie liści różnych jeżyn — *Rubus suberectus* ANDERS., *Rubus fissus* LDL., *Rubus plicatus* W. et N., *Rubus caesius* L. Nie żyje na malinach!

b) *Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi idaei* (BÖRNER, 1939).

*Nectarosiphon idaei* BÖRNER, 1939.

*Amphorophora rubi*: auct., nec KALTENBACH, 1843.

Pobrzeże Bałtyku: okolice Gdyni (SZULCZEWSKI 1931a); Pojezierze Pomorskie: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901), Oplawiec pow. Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958b); Pojezierze Mazurskie: (NEUMANN 1857), okolice Myszynca (SZULCZEWSKI 1936), Olsztyn (HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wybranowo pow. Żnin (SZULCZEWSKI 1933), Wielkopolski Park Narodowy (URBAŃSKI 1935, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1919, JANISZEWSKA 1963), Brzeziny (SZULCZEWSKI 1930); Wyżyna Lubelska: Puławy (JUDENKO 1930); Kotlina Nowotarska: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962a).

Prawdopodobnie szeroko rozmieszczony w Europie, ale do niedawna nie odróżniany od podgatunku nominatywnego.

Podgatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na malinie — *Rubus idaeus* L. Żeruje na spodniej stronie liści i na młodych pędach.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.

Subgenus: *Ampullosiphon* HEIKINHEIMO, 1955.

585. *Amphorophora (Ampullosiphon) stachydis* HEIKINHEIMO, 1955.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Gatunek niedawno opisany z Finlandii, gdzie żyje na czyścicu leśnym. U nas znaleziony na jasnociu białej — *Lamium album* L. Prawdopodobnie gatunek borealny.

586. *Amphorosiphon pulmonariae* (BÖRNER, 1942).

*Delphiniobium pulmonariae* BÖRNER, 1942.

Pojezierze Mazurskie: Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Europa: Holandia, Niemcy, Polska, Węgry, Bułgaria, Ukraina.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na ogonkach liściowych i liściach miodunki plamistej — *Pulmonaria officinalis* L., powodując zwijanie się zaatakowanych liści.

Genus: *Megoura* BUCKTON, 1876.

587. *Megoura litoralis* F. P. MÜLLER in BÖRNER, 1952.

Pobrzeże Bałtyku: Karwia i Jastarnia pow. Puck (SZELEGIEWICZ 1966a), Władysławowo, Krynica Morska (SZELEGIEWICZ\*).

Rozprzestrzeniony wzdłuż wybrzeży Morza Północnego i Bałtyku: Szwecja, Dania, Niemcy, Polska.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na groszku nadmorskim — *Lathyrus maritimus* (L.) BIG. Żeruje na czubkach pędów i spodniej stronie liści, a także na strąkach.

588. *Megoura viciae* BUCKTON, 1876.

*Aphis viciae* KALTENBACH, 1843, nec FABRICIUS, 1781.

*Megoura kaltenbachi* HILLE RIS LAMBERS, 1938.

Pojezierze Pomorskie (TASCHENBERG 1865, RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie (TASCHENBERG 1865, HUCULAK 1965a); Nizina Wielkopolsko-Kujawska (TASCHENBERG 1865, ACHREMOWICZ 1967); Nizina Mazowiecka: Warszawa (MORDVILKO 1919, RUSZKOWSKI 1933, SZELEGIEWICZ 1967a), Podkowa Leśna pow. Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967a); Podlasie: Knyszyn pow. Mońki (RUSZKOWSKI 1933); Wyżyna Małopolska: Krzyżanowice pow. Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964b); Wyżyna Lubelska (STRAWIŃSKI 1950); Kotlina Nowotarska (RUSZKOWSKI 1933, SZELEGIEWICZ 1962a).

Europa, Zakaukazie, Bliski Wschód, Azja Środkowa, zachodnia Syberia, Altaj. Dane z Dalekiego Wschodu odnoszą się do innego gatunku — *Megoura crassicauda* MORDVILKO, 1919.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na młodych pędach groszków — *Lathyrus paluster* L., *Lathyrus pratensis* L. i wyki — *Vicia cracca* L., *Vicia sepium* L., *Vicia sativa* L., *Vicia angustifolia* L. i *Vicia faba* L.

Notowany jako wektor chorób wirusowych.



Genus: *Megourella* HILLE RIS LAMBERS, 1949.

589. *Megourella tribulis* (WALKER, 1849).

*Aphis tribulis* WALKER, 1849.

Bieszczady: Bereżki pow. Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1966a).

Europa: Anglia, Szwecja, Holandia, Polska.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Żyje na przyziemnych częściach łądygi wyki drobnokwiatowej i plotnej, zazwyczaj na silnie nasłonecznionych stanowiskach. U nas znaleziono tylko jeden okaz, złapany «koszeniem».

Genus: *Masonaphis* HILLE RIS LAMBERS, 1939a.

590. *Masonaphis azaleae* (MASON, 1925).

*Amphorophora azaleae* MASON, 1925.

*Masonaphis rhododendri*: HILLE RIS LAMBERS, 1939a, nec WILSON, 1918.

Nizina Mazowiecka: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1965, 1967a).

Ameryka Północna, zawleczony do Europy, gdzie występuje głównie w szklarniach i pomieszczeniach zamkniętych.

U nas anholocykliczny, żyje na młodych pędach i spodniej stronie liści hodowanych azalii — *Azalea* L. sp. (hort.).

Genus: *Wahlgreniella* HILLE RIS LAMBERS, 1949.

591. *Wahlgreniella ossiannilssoni* HILLE RIS LAMBERS, 1949.

Pojezierze Mazurskie: Pasym pow. Szczytno (HUCULAK 1967b); Nizina Mazowiecka: Celestynów pow. Otwock (SZELEGIEWICZ 1966a).

Prawdopodobnie gatunek borealno-alpejski, znany dotąd z Anglii, Szwecji, północy Polski i europejskiej części ZSRR (Kola) oraz z francuskich Pirenejów.

Gatunek jednodomny i holocykliczny. Monofag na mącznicy lekarskiej. — *Arctostaphylos uva-ursi* L. Żeruje pojedynczo na spodniej stronie liści.

### III. ZESTAWIENIE ROŚLIN ŻYWICIELSKICH I PASOŻYTUJĄCYCH NA NICH MSZYC<sup>1</sup>

- Abies* MILLER sp.  
*Mindarus abietinus* KOCH.
- Abies alba* MILLER.  
*Dreyfusia nordmanniana* (ECKSTEIN).  
*Prociphilus bumeliae* (SCHRANK).  
*Mindarus abietinus* KOCH.  
*Cinara (Dinolachnus) piceae* (PANZER).  
*Cinara (Todolachnus) pectinatae* (NÖRDLINGER).
- Abies balsamea* MILLER.  
*Aphrastasia pectinatae* (CHOLODKOVSKY).
- Abies concolor* ENGELMANN.  
*Mindarus abietinus* KOCH.
- Acer* LINNAEUS sp.  
*Stomaphis graffii* CHOLODKOVSKY.
- Acer campestre* LINNAEUS.  
*Mimeuria ulmiphila* (DEL GUERCIO).  
*Stomaphis graffii* CHOLODKOVSKY.  
*Drepanosiphum aceris* KOCH.  
*Periphyllus hirticornis* (WALKER).  
*Periphyllus lyropictus* (KESSLER).  
*Periphyllus obscurus* MAMONTOVA.  
*Periphyllus testudinaceus* (FERNIE).
- Acer negundo* LINNAEUS.  
*Periphyllus testudinaceus* (FERNIE).
- Acer platanoides* LINNAEUS.  
*Stomaphis graffii* CHOLODKOVSKY.  
*Stomaphis quercus* (LINNAEUS).  
*Drepanosiphum platanoidis* (SCHRANK).  
*Periphyllus aceris* (LINNAEUS).  
*Periphyllus coracinus* (KOCH).  
*Periphyllus lyropictus* (KESSLER).  
*Periphyllus testudinaceus* (FERNIE).
- Acer pseudoplatanus* LINNAEUS.  
*Stomaphis graffii* var. *acerinus* MAMONTOVA-SOLUCHA.  
*Drepanosiphum acerinum* (WALKER).  
*Drepanosiphum platanoidis* (SCHRANK).  
*Periphyllus acericola* (WALKER).  
*Periphyllus lyropictus* (KESSLER).  
*Periphyllus testudinaceus* (FERNIE).
- Acer rubrum* LINNAEUS.  
*Drepanosiphum platanoidis* (SCHRANK).  
*Periphyllus testudinaceus* (FERNIE).
- Acer saccharinum* LINNAEUS.  
*Periphyllus testudinaceus* (FERNIE).
- Acer tataricum* LINNAEUS.  
*Periphyllus testudinaceus* (FERNIE).
- Achillea erba-rota* ALLIONI.  
*Metopeurum fuscoviridae* STROYAN.
- Achillea millefolium millefolium* LINNAEUS.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Aphis vanderghooti* (BÖRNER).  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi* (KALTENBACH).  
*Coloradoa (Coloradoa) achilleae* HILLE RIS LAMBERS.  
*Dactynotus (Dactynotus) achilleae* (KOCH).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) millefolii* (DE GEER).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) usquertensis* HILLE RIS LAMBERS.  
*Macrosiphoniella (Phalangomyzus) sejuncta* (WALKER).  
*Macrosiphoniella (Phalangomyzus) tapuskae* (HOTTE et FRISON).

<sup>1</sup> Na podstawie danych z obszaru Polski.

- Achillea millefolium pannonica* (SCHEELE) HAYEK.  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) millefolii* (DE GEER).
- Achillea ptarmica* LINNAEUS.  
*Aphis vandergooti* (BÖRNER).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) ptarmicae* HILLE RIS LAMBERS.
- Aconitum* LINNAEUS sp.  
*Delphinobium junackianum* (KARSCH).
- Aconitum callibotryon* REICHENBACH.  
*Brachycaudus (Acaudus) napelli* (SCHRANK).
- Aconitum variegatum* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Acaudus) napelli* (SCHRANK).  
*Delphinobium junackianum* (KARSCH).
- Aegopodium podagraria* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis podagrariae* SCHRANK.  
*Cavariella aegopodii* (SCOPOLI).  
*Cavariella pastinacae* (LINNAEUS).  
*Aulacorthum solani aegopodii* BÖRNER.
- Aethusa cynapium* LINNAEUS.  
*Dysaphis (Dysaphis) crataegi* (KALTENBACH).
- Agrimonia eupatoria* LINNAEUS.  
*Aphis proffii* (BÖRNER).  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii agrimoniae* (BÖRNER).
- Agropyron* GAERTNER sp.  
*Metopolophium dirhodum* (WALKER).
- Agropyron repens* (LINNAEUS) PALISOT DE BEAUVOIS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).  
*Anoecia (Anoecia) corni* (FABRICIUS).  
*Anoecia (Anoecia) vagans* KOCH.  
*Sipha (Rungsia) kurdjumovi* MORDVILKO.  
*Sipha (Rungsia) maydis graminis* KALTENBACH.  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).  
*Schizaphis graminum* (RONDANI).  
*Diuraphis (Holcaphis) frequens* (WALKER).
- Agrostis* LINNAEUS sp.  
*Paraclsetus cimiciformis* HEYDEN.  
*Anoecia (Anoecia) corni* (FABRICIUS).
- Anoecia (Anoecia) nemoralis* BÖRNER.  
*Anoecia (Neanoecia) zirnitzii* MORDVILKO.  
*Diuraphis (Holcaphis) agrostidis* (MUDDATHIR).
- Agrostis alba* LINNAEUS.  
*Schizaphis agrostis* HILLE RIS LAMBERS.
- Agrostis vulgaris* WITHERING.  
*Sipha (Rungsia) maydis graminis* KALTENBACH.
- Ajuga reptans* LINNAEUS.  
*Myzodes ajugae* (SCHOUTEDEN).
- Alectorolophus glaber* (LAMARCK) BECK.  
*Hyperomyzus (Hyperomyzella) rhinanthi* SCHOUTEDEN.
- Alisma plantago-aquatica* LINNAEUS.  
*Rhopalosiphum nymphaeae* (LINNAEUS).
- Alliaria officinalis* ANDRZEJEWSKI.  
*Lipaphis alliariae* F. P. MÜLLER.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Alnus glutinosa* (LINNAEUS) GAERTNER.  
*Glyphina schrankiana* BÖRNER.  
*Stomaphis quercus* (LINNAEUS).  
*Clethrobium comes* (WALKER).  
*Pterocallis alni* (DE GEER).  
*Pterocallis maculata* (HEYDEN).
- Alnus incana* (LINNAEUS) MOENCH.  
*Glyphina schrankiana* BÖRNER.  
*Clethrobium comes* (WALKER).  
*Pterocallis albida* BÖRNER.  
*Pterocallis alni* (DE GEER).
- Alnus viridis* (CHAIX) LAMARCK et DE CANDOLLE.  
*Boernerina depressa* BRAMSTEDT.
- Althaea narbonensis* POURRET.  
*Aphis davletshinae* HILLE RIS LAMBERS.
- Amaranthus retroflexus* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.
- Ammophila arenaria* LINK.  
*Laingia psammae* THEOBALD.  
*Schizaphis rufula* (WALKER).

- Anchusa officinalis* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Brachycaudus (Acaudus) mordvilkoii* HILLE  
 RIS LAMBERS.
- Anethum graveolens* LINNAEUS.  
*Dysaphis (Dysaphis) crataegi* (KALTEN-  
 BACH).  
*Cavariella aegopodi* (SCOPOLI).
- Angelica silvestris* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Cavariella archangelicae* (SCOPOLI).  
*Cavariella konoii* TAKAHASHI.
- Anthemis arvensis* LINNAEUS.  
*Aphis vandergootii* (BÖRNER).  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) mille-*  
*folii* (DE GEER).  
*Macrosiphoniella (Phalangomyzus) tapuskae*  
 (HOTTES et FRISON).
- Anthemis tinctoria* LINNAEUS.  
*Protaphis anthemidis* (BÖRNER).  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi*  
 (KALTENBACH).
- Anthriscus silvestris* (LINNAEUS) HOFFMANN.  
*Aphis brohmeri* BÖRNER.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Dysaphis (Dysaphis) hirsutissima* BÖRNER.  
*Semiaphis anthrisci* (KALTENBACH).  
*Cavariella aegopodii* (SCOPOLI).  
*Macrosiphum gei* (KOCH).
- Anthyllis vulneraria* LINNAEUS.  
*Aphis klimeschi* (BÖRNER).
- Apium graveolens* LINNAEUS.  
*Dysaphis (Dysaphis) crataegi* (KALTENBACH).
- Aquilegia* LINNAEUS sp.  
*Longicaudus trirhodus* (WALKER).
- Arabis* LINNAEUS sp.  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).
- Arabis arenosa* (LINNAEUS) SCOPOLI.  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).
- Archangelica officinalis* HOFFMANN.  
*Anuraphis subterranea* (WALKER).
- Cavariella aegopodii* (SCOPOLI).  
*Cavariella archangelicae* (SCOPOLI).  
*Cavariella pastinacae* (LINNAEUS).  
*Cavariella theobaldi* (GILLETTE et BRAAG).
- Arctium* LINNAEUS sp.  
*Dysaphis (Dysaphis) lappae lappae* (KOCH).
- Arctium lappa* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Dysaphis (Dysaphis) lappae lappae* (KOCH).  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Brachycaudus (Acaudus) lateralis* (WALKER).
- Arctium tomentosum* MILLER.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Dysaphis (Dysaphis) lappae lappae* (KOCH).  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).
- Arctostaphylos uva-ursi* LINNAEUS.  
*Wahlgreniella ossianilssoni* HILLE RIS  
 LAMBERS.
- Arenaria serpyllifolia* LINNAEUS.  
*Myzodes certus* (WALKER).
- Armoracia lapathifolia* GILBERT.  
*Aphis nasturtii* KALTENBACH.  
*Brevicoryne brassicae* (LINNAEUS).
- Arrhenatherum elatius* (LINNAEUS) PALISOT DE  
 BEAUVOIS.  
*Sipha (Rungisia) maydis graminis* KALTEN-  
 BACH.  
*Metopolophium albidum* HILLE RIS LAM-  
 BERS.  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Artemisia abrotanum* LINNAEUS.  
*Coloradoa (Lidaja) abrotani* (KOCH).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) abrota-*  
*ni* (WALKER).
- Artemisia absinthium* LINNAEUS.  
*Cryptosiphum atremisiae* BUCKTON.  
*Coloradoa (Coloradoa) absinthiella* OSSIAN-  
 NILSSON.  
*Coloradoa (Coloradoa) absinthii* (LICHTEN-  
 STEIN).  
*Coloradoa (Coloradoa) artemisiae* (DEL  
 GUERCIO).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) absin-*  
*thii* (LINNAEUS).

- Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) artemisiae* (BOYER DE FONSCOLOMBE).  
*Microsiphum jazykovi* NEVSKY.
- Artemisia campestris* LINNAEUS.  
*Protrama longitarsus* (FERRARI).  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Protaphis elongata* (NEVSKY).  
*Protaphis judenkoi* (SZELEGIEWICZ).  
*Cryptosiphum brevipilosum* BÖRNER.  
*Coloradoa (Coloradoa) campestellae* OSSIAN-NILSSON.  
*Coloradoa (Lidaja) campestris* (BÖRNER).  
*Pleotrichophorus persimilis* BÖRNER.  
*Titanosiphon artemisiae* (KOCH).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) fasciata* DEL GUERCIO.  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) subequalis* BÖRNER.
- Artemisia vulgaris* LINNAEUS.  
*Smynthuroides betae* WESTWOOD.  
*Protrama flavescens* (KOCH).  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Cryptosiphum artemisiae* BUCKTON.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi* (KALTENBACH).  
*Coloradoa (Coloradoa) artemisiae* (DEL GUERCIO).  
*Pleotrichophorus glandulosus* (KALTENBACH).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) artemisiae* (BOYER DE FONSCOLOMBE).  
*Macrosiphoniella (Phalangomyzus) oblonga* (MORDVILKO).  
*Microsiphum woronieckae* JUDENKO.
- Asparagus* LINNAEUS sp.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Asparagus officinalis* LINNAEUS.  
*Brachycorynella asparagi* (MORDVILKO).  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Asperula odorata* LINNAEUS.  
*Linosiphon asperulophagus* HOLMAN.
- Aster tripolium* LINNAEUS.  
*Macrosiphoniella (Asterobium) asteris* (WALKER).
- Astragalus arenarius* LINNAEUS.  
*Therioaphis (Therioaphis) trifolii* ssp. n. (F. P. MÜLLER in litt.).
- Aphis craccivora* KOCH.  
*Aphis tacita* HUCULAK.
- Athyrium filix-femina* (LINNAEUS) ROTH.  
*Amphorophora (Amphorophora) ampullata* BUCKTON.
- Atriplex* LINNAEUS sp.  
*Hayhurstia atriplicis* (LINNAEUS).
- Atriplex hortense* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.
- Atriplex patulum* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Hayhurstia atriplicis* (LINNAEUS).
- Atropa belladonna* LINNAEUS.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Avena* LINNAEUS sp.  
*Sipha (Rungtia) maydis graminis* KALTENBACH.
- Avena sativa* LINNAEUS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Azalea* LINNAEUS sp.  
*Masonaphis azaleae* (MASON).
- Ballota nigra* LINNAEUS.  
*Aphis balloticola* nom. nov.  
*Brachycaudus (Acaudus) ballotae* (PASSERINI).
- Barbarea vulgaris* R. BROWN.  
*?Pseudobrevicoryne buhri* (BÖRNER).
- Bellis perennis* LINNAEUS.  
*Aphis vandergooti* (BÖRNER).
- Berberis Thunbergi* DE CANDOLLE.  
*Liosomaphis berberidis* (KALTENBACH).
- Berberis vulgaris* LINNAEUS.  
*Liosomaphis berberidis* (KALTENBACH).
- Berteroa incana* (LINNAEUS) DE CANDOLLE.  
*Aphis berteroae* SZELEGIEWICZ.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis nasturtii* KALTENBACH.  
*Smiela fusca* MORDVILKO.

- Spatulophorus incanae* F. P. MÜLLER.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Beta vulgaris* LINNAEUS.  
*Pemphigus fuscicornis* (KOCH).  
*Smynthuroides betae* WESTWOOD.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Betula* LINNAEUS sp.  
*Smydobiobius oblongus* (HEYDEN).  
*Euceraphis punctipennis* (ZETTERSTEDT).  
*Callipterinella tuberculata* (HEYDEN).  
*Monaphis antennata* (KALTENBACH).
- Betula carpatica* WALDSTEIN et KITAIHEL.  
*Euceraphis punctipennis* (ZETTERSTEDT).  
*Betulaphis quadrituberculata* (KALTENBACH).  
*Callipterinella calliptera* (HARTIG).  
*Kallistaphis flava* (MORDVILKO).
- Betula nana* LINNAEUS.  
*Kallistaphis flava* (MORDVILKO).
- Betula papyrifera* MARSHAL.  
*Monaphis antennata* (KALTENBACH).
- Betula pubescens* EHRHART.  
*Hormaphidula betulae* (MORDVILKO).  
*Mansakia betulina* (HORVÁTH).  
*Glyphina betulae* (LINNAEUS).  
*Stomaphis quercus* (LINNAEUS).  
*Smydobiobius oblongus* (HEYDEN).  
*Euceraphis punctipennis* (ZETTERSTEDT).  
*Callipterinella calliptera* (HARTIG).  
*Callipterinella tuberculata* (HEYDEN).  
*Kallistaphis betulicola* (KALTENBACH).  
*Kallistaphis flava* (MORDVILKO).  
*Monaphis antennata* (KALTENBACH).
- Betula verrucosa* EHRHART.  
*Hormaphidula betulae* (MORDVILKO).  
*Mansakia betulina* (HORVÁTH).  
*Glyphina betulae* (LINNAEUS).  
*Stomaphis quercus* (LINNAEUS).  
*Smydobiobius oblongus* (HEYDEN).  
*Euceraphis punctipennis* (ZETTERSTEDT).  
*Betulaphis quadrituberculata* (KALTENBACH).  
*Callipterinella calliptera* (HARTIG).  
*Callipterinella tuberculata* (HEYDEN).  
*Kallistaphis betulicola* (KALTENBACH).
- Kallistaphis flava* (MORDVILKO).  
*Monaphis antennata* (KALTENBACH).
- Bidens cernuus* LINNAEUS.  
*Rhopalosiphum nymphaeae* (LINNAEUS).
- Brassica* LINNAEUS sp.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.
- Brassica napus* LINNAEUS.  
*Brevicoryne brassicae* (LINNAEUS).
- Brassica oleracea* LINNAEUS.  
*Smynthuroides betae* WESTWOOD.  
*Brevicoryne brassicae* (LINNAEUS).  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Macrosiphum euphorbiae* (THOMAS).
- Bromus* LINNAEUS sp.  
*Anoecia (Anoecia) furcata* (THEOBALD).  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).  
*Sitobion fragariae* (WALKER).
- Bromus inermis* LEYSSER.  
*Paracletus cimiciformis* HEYDEN.  
*Forda (Forda) formicaria* HEYDEN.  
*Sipha (Rungisia) maydis graminis* KALTENBACH.
- Bromus mollis* LINNAEUS.  
*Forda (Pentaphis) marginata* KOCH.
- Brunella vulgaris* LINNAEUS.  
*Aphis brunellae* SCHOUTEDEN.
- Bupleurum falcatum* LINNAEUS.  
*Hyadaphis bupleuri* BÖRNER.
- Bupleurum longifolium* LINNAEUS.  
*Aphis finitecta* (BÖRNER).
- Calamagrostis arundinacea* (LINNAEUS) ROTH.  
*Schizaphis graminum* (RONDANI).
- Calamagrostis canescens* (WEBER) ROTH.  
*Anoecia (Anoecia) corni* (FABRICIUS).  
*Schizaphis dubia* HUCULAK.  
*Diuraphis (Holcaphis) calamagrostis* (OSSIAN-NILSSON).
- Calamagrostis epigeios* (LINNAEUS) ROTH.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).

- Hemitrama bykovi* MORDVILKO.  
*Sipha (Rungia) maydis graminis* KALTENBACH.  
*Laingia psammae* THEOBALD.  
*Schizaphis jaroslavi* (MORDVILKO).
- Calamagrostis neglecta* (EHRHART) GAERTNER.  
*Schizaphis nigerrima* (HILLE RIS LAMBERS).
- Calamintha acinos* (LINNAEUS) CLAIRVILLE.  
*Aphis calaminthae* (BÖRNER).
- Calamintha vulgaris* (LINNAEUS) DRUCE.  
*Aphis clinopodii* PASSERINI.
- Calla* LINNAEUS sp.  
*Neomyzus circumflexus* (BUCKTON).
- Calluna vulgaris* (LINNAEUS) SALISBURY.  
*Aphis callunae* THEOBALD.
- Caltha palustris* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Rhopalosiphoninus (Rhopalosiphoninus) calthae* (KOCH).
- Campanula* LINNAEUS sp.  
*Dactynotus (Uromelan) campanulae* (KALTENBACH).
- Campanula glomerata* LINNAEUS.  
*Dactynotus (Uromelan) nigrocampanulae* (THEOBALD).
- Campanula rapunculoides* LINNAEUS.  
*Dactynotus (Uromelan) rapunculoidis* BÖRNER.
- Campanula rotundifolia* LINNAEUS.  
*Dactynotus (Uromelan) campanulae* (KALTENBACH).
- Campanula sibirica* LINNAEUS.  
*Dactynotus (Uromelan) nigrocampanulae* (THEOBALD).
- Cannabis sativa* LINNAEUS.  
*Phorodon (Diphorodon) cannabis* PASSERINI.
- Capsella bursa-pastoris* (LINNAEUS) MEDICUS.  
*Aphis capsellae* KALTENBACH.  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.
- Aphis nasturtii* KALTENBACH.  
*Aphis solanella* THEOBALD.  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Capsicum annuum* LINNAEUS.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Caragana arborescens* LAMARCK.  
*Therioaphis (Therioaphis) tenera* AIZENBERG.  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) caraganae* CHOLODKOVSKY.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Carduus* LINNAEUS sp.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.
- Carduus acanthoides* LINNAEUS.  
? *Aphis acanthi* SCHRANK.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Capitophorus carduinus* (WALKER).  
*Dactynotus (Uromelan) aeneus* HILLE RIS LAMBERS.
- Carduus crispus* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Capitophorus carduinus* (WALKER).  
*Dactynotus (Uromelan) aeneus* HILLE RIS LAMBERS.
- Carduus glaucus* BAUMGARTEN.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis solanella* THEOBALD.
- Carex* LINNAEUS sp.  
*Colopha compressa* (KOCH).  
*Anoecia (Neanoecia) zirnitzii* MORDVILKO.  
*Synthripsaphis gelrica* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Trichocallis cyperi* (WALKER).  
*Allaphis thripsoides* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Allaphis verrucosa* (GILLETTE).  
*Neobacillaphis szelegiewiczzi* HUCULAK.  
*Subsaltusaphis ornata* (THEOBALD).  
*Subsaltusaphis picta* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Subsaltusaphis rossneri* (BÖRNER).  
*Iziphya ingegardae* HILLE RIS LAMBERS.  
*Sipha (Rungia) maydis graminis* KALTENBACH.

- Caricosipha paniculatae* BÖRNER.  
*Atheroides serrulatus* HALIDAY.  
*Ceruraphis eriophori* (WALKER).  
*Rhopalosiphum nymphaeae* (LINNAEUS).  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).  
*Schizaphis wahlgreni* (OSSIANNILSON).  
*Vesiculaphis theobaldi* TAKAHASHI.
- Carex acutiformis* EHRHART.  
*Trichocallis cyperi* (WALKER).  
*Subsaltusaphis ornata* (THEOBALD).
- Carex arenaria* LINNAEUS.  
*Iziphya bufo* (WALKER).
- Carex canascens* LINNAEUS.  
*Allaphis thripsoides* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Iziphya ingegardae* HILLE RIS LAMBERS.
- Carex divulsa* STOKES.  
*Caricosipha paniculatae* BÖRNER.
- Carex fusca* BELLARDI et ALLIONI.  
*Trichocallis ossiannilssoni* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Allaphis thripsoides* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Allaphis verrucosa* (GILLETTE).  
*Subsaltusaphis flava* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Atheroides serrulatus* HALIDAY.
- Carex gracilis* CURTIS.  
*Allaphis thripsoides* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Subsaltusaphis picta* (HILLE RIS LAMBERS).
- Carex hirta* LINNAEUS.  
*Saltusaphis iberica* (BÖRNER) QUEDNAU.  
*Paraschizaphis caricis* (SCHOUTEDEN).
- Carex Hudsonii* BENNET.  
*Subsaltusaphis flava* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Subsaltusaphis rossneri* (BÖRNER).
- Carex leporina* LINNAEUS.  
*Iziphya memorialis* BÖRNER.  
*Vesiculaphis theobaldi* TAKAHASHI.
- Carex ligerica* J. GAY.  
*Iziphya bufo* (WALKER).  
*Sminthuraphis ulrichi* QUEDNAU.
- Carex panicea* LINNAEUS.  
*Subsaltusaphis paniceae* (QUEDNAU).
- Carex riparia* CURTIS.  
*Caricosipha paniculatae* BÖRNER.
- Carex rostrata* STOKES.  
*Synthripsaphis gelrica* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Trichocallis cyperi* (WALKER).  
*Allaphis thripsoides* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Subsaltusaphis picta* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Subsaltusaphis rossneri* (BÖRNER).
- Carex sempervirens* VILLARS.  
*Caricosipha paniculatae* BÖRNER.
- Carex vesicaria* LINNAEUS.  
*Synthripsaphis gelrica* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Trichocallis cyperi* (WALKER).  
*Neobacillaphis szelegiewiczzi* HUCULAK.  
*Subsaltusaphis picta* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Schizaphis wahlgreni* (OSSIANNILSSON).
- Carex vulpina* LINNAEUS.  
*Caricosipha paniculatae* BÖRNER.
- Carlina vulgaris* LINNAEUS.  
*Protaphis carlinae* (BÖRNER).  
*Dactynotus (Uromelan) carlinae* BÖRNER.
- Carpinus betulus* LINNAEUS.  
*Myzocallis carpini* (KOCH).
- Carum carvi* LINNAEUS.  
*Hyadaphis polonica* SZELEGIEWICZ.
- Centaurea* LINNAEUS sp.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.
- Centaurea cyanus* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi* (KALTENBACH).  
*Dactynotus (Uromelan) jaceae jaceae* (LINNAEUS).
- Centaurea jacea* LINNAEUS.  
*Dactynotus (Uromelan) jaceae jaceae* (LINNAEUS).
- Centaurea rhenana* BOREAU.  
*Trama centaureae* BÖRNER.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Protaphis hartigi* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Dactynotus (Uromelan) jaceae reticulatus* HILLE RIS LAMBERS.



- Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) staegeri*  
HILLE RIS LAMBERS.
- Centaurea scabiosa* LINNAEUS.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Acaudinum scabiosae* HILLE RIS LAMBERS.  
*Dactynotus (Uromelan) jaceae henrichi*  
BÖRNER.  
*Macrosiphoniella (Phalangomyzus) obtecta*  
(BÖRNER).
- Cerastium* LINNAEUS sp.  
*Myzodes certus* (WALKER).  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Cerastium arvense* LINNAEUS.  
*Aphis cerastii* (BÖRNER).  
*Brachycolus cerastii* (KALTENBACH).  
*Myzodes certus* (WALKER).
- Cerastium caespitosum* GILIBERT.  
*Brachycolus cerastii* (KALTENBACH).
- Cerasus avium* (LINNAEUS) MOENCH.  
*Myzus cerasi* var. *prunavium* BÖRNER.
- Cerasus mahaleb* (LINNAEUS) MILLER.  
*Myzus lythri* (SCHRANK).
- Cerasus vulgaris* MILLER  
*Myzus cerasi* (FABRICIUS).
- Chaerophyllum* LINNAEUS sp.  
? *Aphis chaerophylli* KOCH.
- Chaerophyllum bulbosum* LINNAEUS.  
*Hyadaphis foeniculi* (PASSERINI).
- Chamaenerion angustifolium* (LINNAEUS) SCOPOLI  
*Aphis corniella* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Aphis mirifica* (BÖRNER).  
*Aphis praeterita* WALKER.  
*Macrosiphum epilobiellum* THEOBALD.  
*Macrosiphum lisae* HEIE.  
*Macrosiphum rosae* (LINNAEUS).
- Chelidonium maius* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Acyrtosiphon (Liporrhinus) chelidonii* (KALTENBACH).
- Chenopodium album* LINNAEUS.  
*Pemphigus fuscicornis* (KOCH).
- Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Hayhurstia atriplicis* (LINNAEUS).
- Chenopodium bonus-Henricus* LINNAEUS.  
*Hayhurstia atriplicis* (LINNAEUS).
- Chondrilla juncea* LINNAEUS.  
*Chondrillobium blattnyi* (PINTERA).  
*Dactynotus (Dactynotus) chondrillae* (NEVSKY).
- Chrysanthemum* LINNAEUS sp.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) tanacetaria* (KALTENBACH).
- Chrysanthemum indicum* LINNAEUS.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) sanborni*  
(GILLETTE).  
*Macrosiphoniella (Phalangomyzus) oblonga*  
(MORDVILKO).
- Chrysanthemum leucanthemum* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) millefolii* (DE GEER).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) trimaculata* HILLE RIS LAMBERS.
- Chrysanthemum parthenium* (LINNAEUS) BERNHARDI.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) millefolii* (DE GEER).
- Chrysanthemum Zawadzki* HERBICH.  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) absinthii* (LINNAEUS).
- Cichorium intybus* LINNAEUS.  
*Neotrama maritima* EASTOP.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Aphis intybi* KOCH.  
*Dactynotus (Dactynotus) cichorii* (KOCH).
- Cineraria* LINNAEUS sp.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Neomyzus circumflexus* (BUCKTON).
- Cirsium* MILLER sp.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Capitophorus carduius* (WALKER).

- Dactynotus (Uromelan) aeneus* HILLE RIS LAMBERS.
- Cirsium arvense* (LINNAEUS) SCOPOLI.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Aphis solanella* THEOBALD.  
*Dysaphis (Dysaphis) lappae cirsii* (BÖRNER).  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Capitophorus carduinus* (WALKER).  
*Capitophorus elaeagni* (DEL GUERCIO).  
*Capitophorus horni gynoxantha* HILLE RIS LAMBERS.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).  
*Dactynotus (Dactynotus) cirsii* (LINNAEUS).  
*Dactynotus (Uromelan) aeneus* HILLE RIS LAMBERS.
- Cirsium oleraceum* (LINNAEUS) SCOPOLI.  
*Aphis cirsiioleracei* (BÖRNER).  
*Aphis janischi* (BÖRNER).  
*Capitophorus horni horni* BÖRNER.  
*Dactynotus (Dactynotus) cirsii* (LINNAEUS).
- Clematis recta* LINNAEUS.  
*Aphis clematidis* KOCH.
- Comarum palustre* LINNAEUS.  
*Aphis tormentillae* PASSERINI.
- Conium maculatum* LINNAEUS.  
*Dysaphis (Dysaphis) apifolia petroselini* (BÖRNER).  
*Hyadaphis foeniculi* (PASSERINI).  
*Cavariella pastinacae* (LINNAEUS).
- Consolida Ajacis* (LINNAEUS) SCHUR.  
*Delphinobium junackianum* (KARSCH).
- Convallaria maialis* LINNAEUS.  
*Aulacorthum speyeri* BÖRNER.
- Cornus sanguinea* LINNAEUS.  
*Anoecia (Anoecia) corni* (FABRICIUS).  
*Anoecia (Anoecia) vagans* KOCH.  
*Aphis corniella* (HILLE RIS LAMBERS).
- Coronilla varia* LINNAEUS.  
*Aphis coronillae* FERRARI.  
*Aphis craccivora* KOCH.
- Corylus avellana* LINNAEUS.  
*Myzocallis coryli* (GOETZE).  
*Corylobium avellanae* (SCHRANK).
- Corynephorus canescens* (LINNAEUS) PALISOT DE BEAUVOIS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).  
*Paracletus cimiciformis* HEYDEN.  
*Forda (Pentaphis) marginata* KOCH.  
*Geoica setulosa* (PASSERINI).  
*Geoica utricularia* (PASSERINI) MORDVILKO.  
*Chaetosiphella tshernavini* (MORDVILKO).  
*Schizaphis weingaertneriae* HILLE RIS LAMBERS.  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Cotoneaster melanocarpa* LODDIGES.  
*Aphis pomi* DE GEER.
- Crataegus* LINNAEUS sp.  
*Prociphilus pini* (BURMEISTER).  
*Rhopalosiphum insertum* (WALKER).  
*Aphis pomi* DE GEER.
- Crataegus monogyna* JACQUIN.  
*Aphis pomi* DE GEER.  
*Dysaphis (Dysaphis) crataegi* (KALTENBACH).  
*Ovatus crataegarius* (WALKER).
- Crataegus oxyacantha* LINNAEUS.  
*Prociphilus pini* (BURMEISTER).  
*Rhopalosiphum insertum* (WALKER).  
*Aphis pomi* DE GEER.  
*Dysaphis (Dysaphis) crataegi* (KALTENBACH).  
*Ovatus crataegarius* (WALKER).
- Crepis biennis* LINNAEUS.  
*Aphis crepidis* (BÖRNER).
- Crepis tectorum* LINNAEUS.  
*Aphis crepidis* (BÖRNER).  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).
- Cucumis sativus* LINNAEUS.  
*Aphis gossypii* GLOVER.
- Cucurbita pepo* LINNAEUS.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Cydonia oblonga lusitanica* (MILLER) SCHNEIDER.  
*Aphis pomi* DE GEER.
- Cyphomandra* MARTINS ex SENDT sp.  
*Myzodes persicae* (SULZER).

- Cytisus ?tratisbonensis* SCHAEFFER.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) parvus*  
 BÖRNER.
- Dactylis glomerata* LINNAEUS.  
*Forda (Forda) formicaria* HEYDEN.  
*Forda (Pentaphis) dactylidis* BÖRNER.  
*Forda (Pentaphis) marginata* KOCH.  
*Anoecia (Anoecia) corni* (FABRICIUS).  
*Anoecia (Anoecia) vagans* KOCH.  
*Sipha (Rungisia) maydis graminis* KALTEN-  
 BACH.  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).  
*Hyalopteroides humilis* (WALKER).
- Dahlia variabilis* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.
- Daphne mezereum* LINNAEUS.  
*Macrosiphum daphnidis* BÖRNER.
- Daucus carota* LINNAEUS.  
*Aphis lambersi* (BÖRNER).  
*Dysaphis (Dysaphis) crataegi* (KALTEN-  
 BACH).  
*Semiaphis dauci* (FABRICIUS).  
*Cavariella aegopodii* (SCOPOLI).
- Delphinium* LINNAEUS sp.  
*Delphinobium junackianum* (KARSCH).
- Delphinium barlovii* LINDLEY.  
*Delphioniobium junackianum* (KARSCH).
- Deschampsia* PALISOT DE BEAUVOIS sp.  
*Anoecia (Anoecia) furcata* (THEOBALD).  
*Sipha (Rungisia) maydis graminis* KALTEN-  
 BACH.
- Deschampsia caespitosa* (LINNAEUS) PALISOT  
 DE BEAUVOIS.  
*Atheroides hirtellus* HALIDAY.
- Deschampsia flexuosa* (LINNAEUS) TRINIUS.  
*Sipha (Rungisia) maydis graminis* KALTEN-  
 BACH.  
*Atheroides serrulatus* HALIDAY.  
*Metopolophium tenerum* HILLE RIS LAM-  
 BERS.  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Descurainia sophia* (LINNAEUS) WEBBER.  
*Brevicoryne brassicae* (LINNAEUS).
- Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Dianthus* LINNAEUS sp.  
*Aphis sambuci* LINNAEUS.
- Digitaria sanguinalis* (LINNAEUS) SCOPOLI.  
*Rhopalosiphum maidis* (FITCH).
- Diplotaxis muralis* (LINNAEUS) DE CANDOLLE.  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).
- Dipsacus* LINNAEUS sp.  
*Macrosiphum rosae* (LINNAEUS).
- Doronicum austriacum* JACQUIN.  
*Dactynotus (Uromelan) doronici* BÖRNER.
- Drosera rotundifolia* LINNAEUS.  
*Myzus lythri* (SCHRANK).
- Echinochloa crus-galli* (LINNAEUS) PALISOT DE  
 BEAUVOIS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).  
*Rhopalosiphum maidis* (FITCH).
- Echium vulgare* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Brachycaudus (Acaudus) mordvilkoii* HILLE  
 RIS LAMBERS.
- Elaeagnus angustifolia* LINNAEUS.  
*Capitophorus elaeagni* (DEL GUERCIO).  
*Capitophorus hippophaes* (WALKER).
- Elaeagnus commutata* BERNHARDI (SYNONYM  
*Elaeagnus argentea* PURSH).  
*Capitophorus hippophaes* (WALKER).
- Elymus arenarius* LINNAEUS.  
*Anoecia (Anoecia) vagans* KOCH.  
*Sipha (Rungisia) arenarii* MORDVILKO.
- Empetrum nigrum* LINNAEUS.  
*Ericaphis (Boreamyzus) latifrons* (BÖRNER).
- Epilobium* LINNAEUS sp.  
*Aphis epilobii* KALTENBACH.
- Epilobium alpestre* (JACQUIN) KROCKER.  
*Aphis epilobii* KALTENBACH.

- Epilobium hirsutum* LINNAEUS.  
*Aphis diphaga* WALKER.  
*Aphis pollinosa* WALKER.
- Epilobium montanum* LINNAEUS.  
*Aphis epilobii* KALTENBACH.
- Epilobium obscurum* SCHREBER.  
*Aphis epilobii* KALTENBACH.
- Epilobium palustre* LINNAEUS.  
*Aphis epilobii* KALTENBACH.
- Epilobium parviflorum* SCHREBER.  
*Aphis epilobii* KALTENBACH.
- Epipactis artropurpurea* RAFINESQUE.  
*Aphis epipactis* THEOBALD.
- Epipactis latifolia* (LINNAEUS) ALLIONI.  
*Aphis epipactis* THEOBALD.
- Equisetum arvense* LINNAEUS.  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Equisetum silvaticum* LINNAEUS.  
*Sitobion equiseti* (HOLMAN).
- Eragrostis elegans* LINNAEUS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).
- Erica tetralix* LINNAEUS.  
*Ericaphis (Ericaphis) ericae* (BÖRNER).
- Erigeron acer* LINNAEUS.  
*Aphis erigerontis* HOLMAN.  
*Dactynotus (Uromelan) similis* HILLE RIS  
 LAMBERS.
- Erigeron annuus* (LINNAEUS) PERSOON.  
*Dactynotus (Lambersius) erigeronensis*  
 (THOMAS).
- Erigeron canadensis* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi*  
 (KALTENBACH).  
*Dactynotus (Lambersius) erigeronensis*  
 (THOMAS).
- Erodium cicutarium* (LINNAEUS) L'HÉRITIER.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii*  
*geranii* (KALTENBACH).
- Erysimum Perowskianum* FISCHER et MEYER.  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).
- Euphorbia amygdaloides* LINNAEUS.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) cyparissiae*  
 var. *propinquum* MORDVILKO.  
*Macrosiphum amygdaloides* THEOBALD.
- Euphorbia cyparissias* LINNAEUS.  
*Aphis euphorbiae* KALTENBACH.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) cyparissiae*  
 (KOCH).  
*Macrosiphum euphorbiae* (THOMAS).
- Euphorbia esula* LINNAEUS.  
*Aphis euphorbiae* KALTENBACH.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) cyparissiae*  
 var. *propinquum* MORDVILKO.
- Euphorbia peplus* LINNAEUS.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) cyparissiae*  
 var. *propinquum* MORDVILKO.
- Euphorbia virgata* WALDSTEIN et KITABEL.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) cyparissiae*  
 var. *propinquum* MORDVILKO.
- Evonymus europaea* LINNAEUS.  
*Aphis evonymi* FABRICIUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis solanella* THEOBALD.
- Evonymus verrucosa* SCOPOLI.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis solanella* THEOBALD.
- Fagus silvatica* LINNAEUS.  
*Lachnus (Schizodryobius) pallipes* (HARTIG).  
*Phyllaphis fagi* (LINNAEUS).
- Falcaria vulgaris* BERNHARDI.  
*Ammiaphis sii* (KOCH).
- Festuca* LINNAEUS sp.  
*Hemitrama bykovi* MORDVILKO.  
*Forda (Forda) formicaria* HEYDEN.  
*Baizongia pistaciae* (LINNAEUS).  
*Anoecia (Anoecia) nemoralis* BÖRNER.  
*Anoecia (Neanoecia) zirnitzii* MORDVILKO.
- Festuca duriuscula* LINNAEUS.  
*Chaetosiphella berleseii* (DEL GUERCIO)

- Festuca ovina* LINNAEUS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).  
*Paracletus cimiciformis* HEYDEN.  
*Forda* (*Forda*) *formicaria* HEYDEN.  
*Forda* (*Pentaphis*) *marginata* KOCH.  
*Chaetosiphella berleseii* (DEL GUERCIO).  
*Atheroides serrulatus* HALIDAY.
- Festuca pratensis* HUDSON.  
*Atheroides serrulatus* HALIDAY.  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).
- Festuca rubra* LINNAEUS  
*Chaetosiphella berleseii* (DEL GUERCIO).  
*Atheroides serrulatus* HALIDAY.
- Filago arvensis* LINNAEUS.  
*Pemphigus populinigrae* (SCHRANK).
- Filipendula ulmaria* (LINNAEUS) MAXIMOWICZ.  
*Aphis ulmariae* SCHRANK.  
*Aphis ulmariella* OSSIANNILSON.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).  
*Macrosiphum cholodkovskiyi* MORDVILKO.
- Fragaria* LINNAEUS sp.  
*Aphis forbesi* WEED.  
*Cavariella pastinacae* (LINNAEUS).  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pelargonii rogersi* (THEOBALD).
- Fragaria vesca* LINNAEUS.  
*Aphis forbesi* WEED.  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pelargonii rogersi* (THEOBALD).
- Frangula alnus* MILLER.  
*Aphis frangulae* KALTENBACH.
- Fraxinus excelsior* LINNAEUS.  
*Prociphilus bumeliae* (SCHRANK).  
*Prociphilus fraxini* (GEOFFROY).
- Fuchsia* LINNAEUS sp.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Galeopsis speciosa* MILLER.  
*Cryptomyzus galeopsidis* (KALTENBACH).
- Galeopsis tetrahit* LINNAEUS.  
*Aphis beccabungae* KOCH.  
*Cryptomyzus galeopsidis* (KALTENBACH).
- Galingsoga parviflora* CAVANILLES.  
*Brachycaudus* (*Acaudus*) *lateralis* (WALKER).
- Galium aparine* LINNAEUS.  
*Myzus cerasi* (FABRICIUS).
- Galium mollugo* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis galiiscabri* SCHRANK.  
*Aphis molluginis* (BÖRNER).  
*Hydaphias molluginis* BÖRNER.  
*Galiobium langei* (BÖRNER).  
*Linosiphon galiophagus* (WIMSHURST).
- Galium Schultesii* VEST.  
*Linosiphon galii* (MAMONTOVA-SOLUCHA).
- Galium sylvaticum* LINNAEUS.  
*Linosiphon galiophagus* (WIMSHURST).
- Galium verum* LINNAEUS.  
*Aphis galiiscabri* SCHRANK.  
*Hydaphias hofmanni* BÖRNER.  
*Staegeriella necopinata* (BÖRNER).  
*Galiobium langei* (BÖRNER).
- Genista tinctoria* LINNAEUS.  
*Aphis genistae* SCOPOLI.
- Geranium* LINNAEUS sp.  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pelargonii geranii* (KALTENBACH).
- Geranium pusillum* LINNAEUS.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Geum hipsidum* FRIES.  
*Macrosiphum gei* (KOCH).
- Geum rivale* LINNAEUS.  
*Amphorophora* (*Eunectarosiphon*) *gei* (BÖRNER).
- Geum urbanum* LINNAEUS.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).  
*Macrosiphum gei* (KOCH).  
*Amphorophora* (*Eunectarosiphon*) *gei* (BÖRNER).
- Glechoma hederacea* LINNAEUS.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Glyceria fluitans* (LINNAEUS) R. BROWN.  
*Sipha* (*Sipha*) *glyceriae* (KALTENBACH).

- Rhopalosiphum insertum* (WALKER).  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).  
*Sitobion fragariae* (WALKER).
- Gnaphalium sylvaticum* LINNAEUS.  
*Pemphigus populinigrae* (SCHRANK).
- Gnaphalium uliginosum* LINNAEUS.  
*Pemphigus populinigrae* (SCHRANK).
- Hedera helix* LINNAEUS.  
*Aphis hederæ* KALTENBACH.
- Helianthemum* MILLER sp.  
*Aphis helianthemii* FERRARI.
- Helianthus tuberosus* LINNAEUS.  
*Trama rara* MORDVILKO.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.
- Helichrysum arenarium* (LINNAEUS) MOENCH.  
*Brachycaudus* (*Brachycaudus*) *helichrysi*  
(KALTENBACH).  
*Plectrichophorus helichrysi* BOZHKO.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).  
*Ramitrichophorus janckei* (BÖRNER).  
*Ramitrichophorus medvedevi* (BOZHKO).
- Heracleum* LINNAEUS sp.  
*Dysaphis* (*Dysaphis*) *lauberti* (BÖRNER).  
*Cavariella aegopodii* (SCOPOLI).  
*Cavariella pastinacæ* (LINNAEUS).  
*Cavariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG).
- Heracleum lanatum* MICHAUX.  
*Cavariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG).
- Heracleum sibiricum* LINNAEUS.  
*Anuraphis subterranea* (WALKER).  
*Dysaphis* (*Dysaphis*) *aizenbergi* (SHAPOSHNI-  
KOV).  
*Dysaphis* (*Dysaphis*) *lauberti* (BÖRNER).  
? *Semiaphis sphondylii* (KOCH).  
*Cavariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG).  
*Paramyzus heraclei* BÖRNER.
- Heracleum sphondylium* LINNAEUS.  
? *Semiaphis sphondylii* (KOCH).  
*Cavariella pastinacæ* (LINNAEUS).  
*Cavariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG).  
*Paramyzus heraclei* BÖRNER.
- Hieracium* LINNAEUS sp.  
*Aphis hieracii* SCHRANK.
- Nasonovia compositellæ nigra* (HILLE RIS  
LAMBERS).  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).  
*Dactynotus* (*Dactynotus*) *obscurus* (KOCH).
- Hieracium aurantiacum* LINNAEUS.  
*Aphis hieracii* SCHRANK.  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).
- Hieracium laevigatum* WILLDENNOW.  
*Nasonovia compositellæ nigra* (HILLE RIS  
LAMBERS).
- Hieracium Lanchenalii* GMELIN.  
*Aphis hieracii* SCHRANK.  
*Nasonovia compositellæ nigra* (HILLE RIS  
LAMBERS).  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).
- Hieracium murorum* LINNAEUS.  
*Aphis hieracii* SCHRANK.  
*Nasonovia compositellæ nigra* (HILLE RIS  
LAMBERS).
- Hieracium pilosella* LINNAEUS.  
*Aphis pilosellæ* (BÖRNER).  
*Nasonovia pilosellæ* (BÖRNER).  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).  
*Dactynotus* (*Dactynotus*) *obscurus* (KOCH).  
*Dactynotus* (*Dactynotus*) *pilosellæ* BÖRNER.
- Hieracium sabaudum* LINNAEUS.  
*Aphis hieracii* SCHRANK.  
*Nasonovia compositellæ nigra* (HILLE RIS  
LAMBERS).
- Hieracium umbellatum* LINNAEUS.  
*Aphis hieracii* SCHRANK.  
*Nasonovia compositellæ nigra* (HILLE RIS  
LAMBERS).  
*Dactynotus* (*Dactynotus*) *obscurus* (KOCH).
- Hippophaë rhamnoides* LINNAEUS.  
*Capitophorus elaeagni* (DEL GUERCIO).  
*Capitophorus hippophaes* (WALKER).
- Hippuris vulgaris* LINNAEUS.  
*Rhopalosiphum nymphææ* (LINNAEUS).
- Holcus lanatus* LINNAEUS.  
*Sipha* (*Rungisia*) *maydis graminis* KALTEN-  
BACH.

- Hordeum* LINNAEUS sp.  
*Sipha (Rungsia) maydis graminis* KALTENBACH.
- Hordeum distichon* LINNAEUS.  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Hordeum murinum* LINNAEUS.  
*Anoecia (Anoecia) corni* (FABRICIUS).  
*Anoecia (Anoecia) vagans* KOCH.
- Hordeum vulgare* LINNAEUS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).  
*Anoecia (Anoecia) corni* (FABRICIUS).  
*Schizaphis graminum* (RONDANI).  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Humulus lupulus* LINNAEUS.  
*Phorodon (Phorodon) humuli* (SCHRANK).
- Hydrangea* LINNAEUS sp.  
*Macrosiphum euphorbiae* (THOMAS).
- Hydrocharis morsus-ranae* LINNAEUS.  
*Rhopalosiphum nymphaeae* (LINNAEUS).
- Hypericum perforatum* LINNAEUS.  
*Aphis chloris* KOCH.
- Hypochoeris* LINNAEUS sp.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Dactynotus (Dactynotus) hypochoeridis* HILLE  
RIS LAMBERS.
- Hypochoeris radicata* LINNAEUS.  
*Aphis hypochoeridis* (BÖRNER).  
*Dactynotus (Dactynotus) hypochoeridis* HILLE  
RIS LAMBERS.
- Impatiens noli-tangere* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Impatiatinum balsamines* (KALTENBACH).
- Inula britannica* LINNAEUS.  
*Dactynotus (Dactynotus) pulicariae* HILLE  
RIS LAMBERS.
- Inula helenium* LINNAEUS.  
*Capitophorus vandergooti* HILLE RIS LAMBERS.
- Inula salicina* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) salicinus*  
BÖRNER.
- Iris* LINNAEUS sp.  
*Aphis newtoni* THEOBALD.
- Iris germanica* LINNAEUS.  
*Aphis newtoni* THEOBALD.
- Jasione montana* LINNAEUS.  
*Aphis psammophila* SZELEGIEWICZ.  
*Dactynotus (Uromelan) campanulae* (KALTENBACH).
- Juglans regia* LINNAEUS.  
*Callaphis juglandis* (GOETZE).  
*Chromaphis juglandicola* (KALTENBACH).
- Juncus* LINNAEUS sp.  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Juncus effusus* LINNAEUS.  
*Caricosipha paniculatae* BÖRNER.
- Juniperus communis* LINNAEUS.  
*Cinara (Cupressobium) juniperi* (DE GEER).  
*Cinara (Cupressobium) mordvilkoii* (PAŠEK).
- Juniperus nana* WILLDENOW.  
*Cinara (Cupressobium) juniperi* (DE GEER).
- Juniperus sabina* LINNAEUS.  
*Cinara (Cupressobium) juniperi* (DE GEER).
- Juniperus virginiana* LINNAEUS.  
*Cinara (Cupressobium) juniperina* (MORDVILKO).
- Knautia arvensis* (LINNAEUS) COULTER.  
*Aphis ochropus* KOCH.  
*Aulacorthum knautiae* HEIE.  
*Macrosiphum rosae* (LINNAEUS).
- Laburnum anagyroides* MEDICUS.  
*Aphis cytisorum* HARTIG.
- Lactuca sativa* LINNAEUS.  
*Pemphigus bursarius* (LINNAEUS).
- Lactuca serriola* TORNER.  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).  
*Acyrtosiphon (Tija) scariolae* NEVSKY.
- Lamium album* LINNAEUS.  
*Aphis lamiorum* (BÖRNER).

- Brachycaudus (Acaudus) lamii* (KOCH).  
*Cryptomyzus alboapicalis* (THEOBALD).  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).  
*Amphorophora (Ampullosiphon) stachydis*  
 HEIKINHEIMO.
- Lamium purpureum* LINNAEUS.  
*Aphis lamiorum* (BÖRNER).  
*Cryptomyzus alboapicalis* (THEOBALD).
- Lapsana communis* LINNAEUS.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).  
*Hyperomyzus (Hyperomyzus) lamsanae*  
 (BÖRNER).  
*Dactynotus (Dactynotus) cichorii* (KOCH).
- Larix* MILLER sp.  
*Cinara (Cinarella) boernerii* HILLE RIS  
 LAMBERS.
- Larix decidua* MILLER.  
*Adelges laricis* VALLOT.  
*Sacchiphantes viridis* (RATZEBURG).  
*Cinara (Cinarella) boernerii* HILLE RIS  
 LAMBERS.  
*Cinara (Cinara) laricis* (HARTIG).
- Larix polonica* RACIBORSKI.  
*Adelges laricis* VALLOT.  
*Sacchiphantes viridis* (RATZEBURG).  
*Cinara (Cinarella) boernerii* HILLE RIS  
 LAMBERS.  
*Cinara (Cinara) kochiana* (BÖRNER).  
*Cinara (Cinara) laricis* (HARTIG).
- Laserpitium latifolium* LINNAEUS.  
*Dysaphis (Dysaphis) laserpitii* (BÖRNER).
- Latania* COMM ex JUSSIE  
*Cerataphis lataniae* (BOISDUVAL).
- Lathyrus latifolius* LINNAEUS.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum*  
 (HARRIS).
- Lathyrus maritimus* (LINNAEUS) BIGELOW.  
*Megoura litoralis* F. P. MÜLLER.
- Lathyrus odoratus* LINNAEUS.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum*  
 (HARRIS).
- Lathyrus paluster* LINNAEUS.  
*Megoura viciae* BUCKTON.
- Lathyrus pratensis* LINNAEUS.  
*Aphis comosa* (BÖRNER).  
*Megoura viciae* BUCKTON.
- Lathyrus silvestris* LINNAEUS.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum*  
 (HARRIS).
- Ledum palustre* LINNAEUS.  
*Neoamphorophora ledi* (WAHLGREN).
- Leontodon* LINNAEUS sp.  
*Dactynotus (Dactynotus) hypochoeridis* HILLE  
 RIS LAMBERS.
- Leontodon autumnalis* LINNAEUS.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Aphis leontodonis* (BÖRNER).  
*Dactynotus (Dactynotus) hypochoeridis* HILLE  
 RIS LAMBERS.
- Leonurus cardiaca* LINNAEUS.  
*Cryptomyzus leonuri* BOZHKO.
- Lepidium ruderales* LINNAEUS.  
*Lipaphis ruderalis* BÖRNER.
- Levisticum officinale* KOCH.  
*Cavariella aegopodii* (SCOPOLI).  
*Cavariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG).
- Ligustrum vulgare* LINNAEUS.  
*Myzodes ligustri* (MOSLEY).
- Linaria vulgaris* (LINNAEUS) MILLER.  
*Brachycaudus (Acaudus) linariae* STROYAN.
- Lolium perenne* LINNAEUS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).
- Lonicera alpigena* LINNAEUS.  
*Rhopalomyzus (Rhopalomyzus) poae* (GIL-  
 LETTE).
- Lonicera caprifolium* LINNAEUS.  
*Hyadaphis foeniculi* (PASSERINI).
- Lonicera nigra* LINNAEUS.  
*Prociphilus xylostei* (DE GEER).



- Lonicera tatarica* LINNAEUS.  
*Prociphilus xylostei* (DE GEER).  
*Hyadaphis tataricae* (AIZENBERG).  
*Rhopalomyzus (Judenkoa) lonicerae* (SIEBOLD).  
*Xenomyzus corticis* AIZENBERG.
- Lonicera xylosteum* LINNAEUS.  
*Prociphilus xylostei* (DE GEER).  
*Hyadaphis foeniculi* (PASSERINI).  
*Rhopalomyzus (Judenkoa) lonicerae* (SIEBOLD).  
*Xenomyzus corticis* AIZENBERG.
- Lotus corniculatus* LINNAEUS.  
*Therioaphis (Therioaphis) trifolii trifolii* (MONELL).  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Aphis loti* KALTENBACH.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).  
*Megoura viciae* BUCKTON.
- Lotus uliginosus* SCHRANK.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) loti* (THEOBALD).  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Lupinus angustifolius* LINNAEUS.  
*Aphis craccivora* KOCH.
- Lupinus luteus* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Luzula multiflora* (RETZIUS) LEJEUNE.  
*Sitobion fragariae* (WALKER).
- Luzula pilosa* (LINNAEUS) WILLDENOW.  
*Forda (Forda) formicaria* HEYDEN.  
*Longiunguis luzulellus* HILLE RIS LAMBERS.  
*Ceruraphis eriophori* (WALKER).
- Luzula silvatica* (HUDSON) GAUDIN.  
*Sitobion fragariae* (WALKER).
- Lychnis* LINNAEUS sp.  
*Brachycaudus (Acaudus) lychnidis* (LINNAEUS).
- Lycium halimifolium* MILLER.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Lythrum salicaria* LINNAEUS.  
*Myzus lythri* (SCHRANK).
- Majanthemum bifolium* (LINNAEUS) F.W. SCHMIDT.  
*Rhopalosiphoninus (Rhopalosiphoninus) majanthemi* STROYAN.  
*Aulacorthum majanthemi* F. P. MÜLLER.
- Malachium aquaticum* (LINNAEUS) FRIES.  
*Aphis nasturtii* KALTENBACH.  
*?Brachycolus stellariae* (HARDY).
- Malus domestica* BORBAS.  
*Eriosoma lanigerum* (HAUSMANN).  
*Rhopalosiphum insertum* (WALKER).  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis pomi* DE GEER.  
*Allocotaphis quaestionis* (BÖRNER).  
*Dysaphis (Dysaphis) devectora* (WALKER).  
*Dysaphis (Dysaphis) radicola* (MORDVILKO).  
*Dysaphis (Pomaphis) plantaginea* (PASSE-RINI).  
*Ovatus crataegarius* (WALKER).
- Malva* LINNAEUS sp.  
*Aphis umbrella* (BÖRNER).  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii pelargonii* (KALTENBACH).
- Malva alcea* LINNAEUS.  
*Aphis umbrella* (BÖRNER).
- Malva neglecta* WALLROTH.  
*Aphis umbrella* (BÖRNER).  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii pelargonii* (KALTENBACH).
- Malva pusilla* SMITH et SOW.  
*Aphis umbrella* (BÖRNER).
- Malva silvestris* LINNAEUS.  
*Aphis umbrella* (BÖRNER).
- Matricaria chamomilla* LINNAEUS.  
*Pemphigus ?fuscicornis* (KOCH).  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis vandergooti* (BÖRNER).  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).
- Matricaria discoidea* DE CANDOLLE.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).

- Brachycaudus (Acaudus) lateralis* (WALKER).
- Macrosiphoniella (Phalangomyzus) tapuskae* (HOTTES et FRISON).
- Medicago* LINNAEUS sp.  
*Therioaphis (Therioaphis) trifolii trifolii* (MONELL).
- Medicago falcata* LINNAEUS.  
*Therioaphis (Therioaphis) trifolii trifolii* (MONELL).  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Medicago lupulina* LINNAEUS.  
*Therioaphis (Therioaphis) trifolii trifolii* (MONELL).  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Aphis medicaginis* KOCH.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Medicago sativa* LINNAEUS.  
*Therioaphis (Therioaphis) trifolii trifolii* (MONELL).  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Melampyrum pratense* LINNAEUS.  
*Macrosiphum melampyri* MORDVILKO.  
*Sitobion fragariae* (WALKER).
- Melandrium album* (MILLER) GARCKE.  
*Aphis sambuci* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Acaudus) lychnidis* (LINNAEUS).  
*Silenobium schusteri* BÖRNER.
- Melandrium noctiflorum* (LINNAEUS) FRIES.  
*Brachycaudus (Acaudus) lychnidis* (LINNAEUS).
- Melandrium rubrum* (WEIGEL) GARCKE.  
*Brachycaudus (Acaudus) klugkisti* (BÖRNER).  
*Brachycaudus (Acaudus) lychnidis* (LINNAEUS).
- Melilotus albus* MEDICUS.  
*Therioaphis (Therioaphis) riehmi* (BÖRNER).  
*Aphis comosa* (BÖRNER).  
*Aphis craccivora* KOCH.
- Melilotus officinalis* (LINNAEUS) LAMARCK.  
*Therioaphis (Therioaphis) riehmi* (BÖRNER).  
*Aphis craccivora* KOCH.
- Mentha* LINNAEUS sp.  
*Ovatus crataegarius* (WALKER).
- Mentha aquatica* LINNAEUS.  
*Ovatus crataegarius* (WALKER).  
*Ovatus menthastris* HILLE RIS LAMBERS.
- Mentha arvensis* LINNAEUS.  
*Aphis affinis* DEL GUERCIO.  
*Ovatus crataegarius* (WALKER).
- Mentha longifolia* (LINNAEUS) HUDSON.  
*Kaltenbachiella pallida* (HALIDAY).  
*Ovatus menthastris* HILLE RIS LAMBERS.
- Mentha piperita* LINNAEUS.  
*Aphis affinis* DEL GUERCIO.  
*Ovatus crataegarius* (WALKER).  
*Ovatus menthastris* HILLE RIS LAMBERS.
- Moechringia trinervia* (LINNAEUS) CLAIRVILLE.  
*Aphis sambuci* LINNAEUS.
- Molinia coerulea* (LINNAEUS) MOENCH.  
*Sipha (Sipha) glyceriae* (KALTENBACH).  
*Rhopalomyzus (Judenkoa) lonicerae* (SIEBOLD).
- Moneses uniflora* (LINNAEUS) A. GRAY.  
*Aulacorthum pirolacearum* SZELEGIEWICZ.
- Musci*, sp. indet.  
*Pseudacaudella rubida* (BÖRNER).  
*Aspidaphium escherichi* BÖRNER.
- Mycelis muralis* (LINNAEUS) DUMORTIER.  
*Dactynotus (Dactynotus) muralis* (BUCKTON).
- Myosotis arvensis* (LINNAEUS) HILLER.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi* (KALTENBACH).
- Myosotis palustris* (LINNAEUS) NATHORST.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi* (KALTENBACH).  
*Myzodes myosotidis* BÖRNER.
- Myrica gale* LINNAEUS.  
*Myzocallis myricae* (KALTENBACH).

- Myricaria germanica* (LINNAEUS) DESVAUX.  
*Mariaella lambersi* SZELEGIEWICZ
- Myrrhis odorata* (LINNAEUS) SCOPOLI.  
*Cavariella aegopodii* (SCOPOLI).
- Nasturtium silvestre* R. BROWN.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.
- Nicotiana* LINNAEUS sp.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Nuphar luteum* (LINNAEUS) SMITH.  
*Rhopalosiphum nymphaeae* (LINNAEUS).
- Oenanthe aquatica* (LINNAEUS) POIRET.  
*Anuraphis subterranea* (WALKER).
- Odontites rubra* GILBERT.  
*Myzus cerasi* (FABRICIUS).
- Onobrychis viciaefolia* SCOPOLI.  
*Aphis craccivora* KOCH.
- Ononis arvensis* LINNAEUS.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum ononis* (KOCH).
- Ononis spinosa* LINNAEUS.  
*Therioaphis (Therioaphis) ononidis* (KALTENBACH).  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum ononis* (KOCH).
- Onopordon* LINNAEUS sp.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).
- Origanum vulgare* LINNAEUS.  
*Aphis origani* PASSERINI.
- Ornithopus sativus* LINNAEUS.  
*Aphis craccivora* KOCH.
- Oxalis acetosella* LINNAEUS.  
*Jacksonia papillata* THEOBALD.  
*Rhopalosiphoninus (Rhopalosiphoninus) tulipaellus* (THEOBALD).  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Oxytropis pilosa* (LINNAEUS) DE CANDOLLE.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Padus avium* MILLER.  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).
- Papaver rhoeas* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Papaver somniferum* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.
- Pastinaca sativa* LINNAEUS.  
*Anuraphis subterranea* (WALKER).  
*Dysaphis (Dysaphis) bononii* (HILLE RIS LAMBERS).  
*Dysaphis (Dysaphis) lauberti* (BÖRNER).  
*Hyadaphis foeniculi* (PASSERINI).  
*Cavariella konoii* TAKAHASHI.  
*Cavariella pastinacae* (LINNAEUS).  
*Cavariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG).
- Pelargonium* L'HÉRITIER sp.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii pelargonii* (KALTENBACH).
- Persica vulgaris* MILLER.  
*Hyalopterus amygdali* (BLANCHARD).  
*Brachycaudus (Appelia) schwartzi* (BÖRNER).  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Macrosiphum euphorbiae* (THOMAS).
- Petasites* MILLER sp.  
*Anuraphis farfarae* (KOCH).
- Petasites spurius* (RETZIUS) REICHENBACH.  
*Anuraphis farfarae* (KOCH).  
*Capitophorus similis* VAN DER GOOT.
- Petroselinum sativum* HOFFMANN.  
*Cavariella aegopodii* (SCOPOLI).
- Peucedanum cervaria* (LINNAEUS) LAPEYROUSE.  
*Aphis schilderi* (BÖRNER).
- Peucedanum oreoselinum* (LINNAEUS) MOENCH.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Dysaphis (Dysaphis) apiifolia petroselini* BÖRNER.  
*Hyadaphis foeniculi* (PASSERINI).
- Peucedanum palustre* (LINNAEUS) MOENCH.  
*Semiaphis tanthrisci* (KALTENBACH).

- Phalaris arundinacea* LINNAEUS.  
*Schizaphis longicaudata* HILLE RIS LAMBERS.  
*Rhopalomyzus (Judenkoa) lonicerae* (SIEBOLD).
- Phalaris canariensis* LINNAEUS.  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).  
*Rhopalomyzus (Judenkoa) lonicerae* (SIEBOLD).  
*Metopolophium albidum* HILLE RIS LAMBERS.
- Phaseolus* LINNAEUS sp.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Phaseolus vulgaris* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.
- Philadelphus coronarius* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.
- Phleum alpinum* LINNAEUS.  
*Sipha (Rungisia) maydis graminis* KALTENBACH.
- Phragmites communis* TRINIUS.  
*Hyalopterus pruni* (GEOFFROY).
- Picea alba* LINK.  
*Mindarus obliquus* (CHOLODKOVSKY).
- Picea Engelmanni* ENGELMANN.  
*Sacchiphantes abietis* (LINNAEUS).
- Picea excelsa* (LAMARCK) LINK.  
*Pineus pineoides* (CHOLODKOVSKY).  
*Adelges laricis* VALLOT.  
*Adelges tardus* (DREYFUS).  
*Sacchiphantes abietis* (LINNAEUS).  
*Sacchiphantes viridis* (RATZEBURG).  
*Elatobium abietinum* (WALKER).  
*Cinara (Cinara) bogdanowi* (MORDVILKO).  
*Cinara (Cinara) grossa* (KALTENBACH).  
*Cinara (Cinara) piceicola* (CHOLODKOVSKY).  
*Cinara (Cinara) pilicornis* (HARTIG).  
*Cinara (Lachniella) costata* (ZETTERSTEDT).
- Picea pungens* ENGELMANN.  
*Sacchiphantes abietis* (LINNAEUS).
- Picea sitchensis* TRAUTVETER.  
*Adelges tardus* (DREYFUS).
- Pieris hieracioides* LINNAEUS.  
*Aphis picridis* (BÖRNER).  
*Hyperomyzus (Neonasonovia) picridis* (BÖRNER).  
*Dactynotus (Dactynotus) picridis* (FABRICIUS).  
*Dactynotus (Dactynotus) sonchi* (GEOFFROY).
- Pimpinella anisum* LINNAEUS.  
*Cavariella aegopodii* (SCOPOLI).
- Pimpinella magna* LINNAEUS.  
*Semiaphis pimpinellae* (KALTENBACH).
- Pimpinella saxifraga* LINNAEUS.  
*Aphis subnitida* (BÖRNER).  
*Anuraphis catonii* HILLE RIS LAMBERS.  
*Semiaphis pimpinellae* (KALTENBACH).  
*Hyadaphis foeniculi* (PASSERINI).
- Pinus* LINNAEUS sp.  
*Cinara (Cinarella) pinea* (MORDVILKO).  
*Cinara (Cinara) pini* (LINNAEUS).
- Pinus cembra* LINNAEUS.  
*Pineus cembrae* (CHOLODKOVSKY).  
*Eulachnus cembrae* BÖRNER.
- Pinus mugo* TURRA.  
*Pineus pini* (RATZEBURG).  
*Cinara (Cinarella) pinea* (MORDVILKO).  
*Cinara (Cinara) pini* (LINNAEUS).  
*Schizolachnus pineti* (FABRICIUS).  
*Eulachnus rileyi* (WILLIAMS).
- Pinus nigra* ARNOLD.  
*Prociphilus bumeliae* (SCHRANK).  
*Cinara (Cinarella) brauni* BÖRNER.  
*Cinara (Cinarella) pinea* (MORDVILKO).  
*Schizolachnus pineti* (FABRICIUS).  
*Eulachnus rileyi* (WILLIAMS).
- Pinus silvestris* LINNAEUS.  
*Pineus pini* (RATZEBURG).  
*Cinara (Cinarella) hyperophila* (KOCH).  
*Cinara (Cinarella) pinea* (MORDVILKO).  
*Cinara (Cinarella) piniphila* (RATZEBURG).  
*Cinara (Cinara) nuda* (MORDVILKO).  
*Cinara (Cinara) pini* (LINNAEUS).  
*Cinara (Cinara) pinihabitans* (MORDVILKO).  
*Schizolachnus pineti* (FABRICIUS).  
*Eulachnus agilis* (KALTENBACH).

- Pinus strobus* LINNAEUS.  
*Pineus strobi* (HARTIG).  
*Cinara* (*Cinara*) *pini* (LINNAEUS).
- Pirola chlorantha* SWARTZ.  
*Aulacorthum pirolacearum* SZELEGIEWICZ.
- Pirus communis* LINNAEUS.  
*Eriosoma lanuginosum* (HARTIG).  
*Rhopalosiphum insertum* (WALKER).  
*Longiunguis pyriarius* (PASSERINI).  
*Aphis pomi* DE GEER.  
*Aphis solanella* THEOBALD.  
*Anuraphis farfarae* (KOCH).  
*Anuraphis subterranea* (WALKER).  
*Dysaphis* (*Pomaphis*) *pyri* (BOYER DE FONSCOLOMBE).
- Pirus sargenti* BEAN.  
*Dysaphis* (*Pomaphis*) *pyri* (BOYER DE FONSCOLOMBE).
- Pisum arvense* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pisum pisum* (HARRIS).
- Pisum sativum* LINNAEUS.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pisum pisum* (HARRIS).
- Plantago lanceolata* LINNAEUS.  
*Dysaphis* (*Pomaphis*) *plantaginis* (PAŠEK).
- Plantago maior* LINNAEUS.  
*Aphis plantaginis* GOETZE.  
*Dysaphis* (*Pomaphis*) *plantaginea* (PASSERINI).
- Plantago media* LINNAEUS.  
*Aphis plantaginis* GOETZE.  
*Dysaphis* (*Pomaphis*) *plantaginea* (PASSERINI).  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Poa* LINNAEUS sp.  
*Hemitrama bykovi* MORDVILKO.  
*Geoica setulosa* (PASSERINI).  
*Anoecia* (*Anoecia*) *nemoralis* BÖRNER.
- Poa annua* LINNAEUS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS.)
- Forda* (*Forda*) *formicaria* HEYDEN.  
*Anoecia* (*Anoecia*) *corni* (FABRICIUS).  
*Anoecia* (*Anoecia*) *nemoralis* BÖRNER.  
*Sipha* (*Rungisia*) *maydis graminis* KALTENBACH.  
*Atheroides serrulatus* HALIDAY.  
*Metopolophium dirhodum* (WALKER).
- Poa nemoralis* LINNAEUS.  
*Anoecia* (*Anoecia*) *corni* (FABRICIUS).
- Poa pratensis* LINNAEUS.  
*Forda* (*Pentaphis*) *marginata* KOCH.
- Polygonum* LINNAEUS sp.  
*Capitophorus hippophaes* (WALKER).
- Polygonum amphibium* LINNAEUS.  
*Aphis nasturtii* KALTENBACH.  
*Aphis solanella* THEOBALD.
- Polygonum aviculare* LINNAEUS.  
*Aphis nasturtii* KALTENBACH.  
*Aphis polygonata* (NEVSKY).  
*Aspidaphis adjuvans* (WALKER).
- Polygonum convolvulus* LINNAEUS.  
*Aphis solanella* THEOBALD.
- Polygonum persicaria* LINNAEUS.  
*Brachycaudus* (*Thuleaphis*) *amygdalinus* (SCHOUTEDEN).  
*Capitophorus hippophaes* (WALKER).
- Polygonum tomentosum* SCHRANK.  
*Capitophorus hippophaes* (WALKER).
- Populus alba* LINNAEUS.  
*Asiphum varsoviense* (MORDVILKO).  
*Pachypappa vesicalis* KOCH.  
*Pachypappella alba* (SHAPOSHNIKOV).  
*Chaitophorus longisetosus* SZELEGIEWICZ.  
*Chaitophorus populeti* (PANZER).  
*Chaitophorus populialbae* (BOYER DE FONSCOLOMBE).  
*Pterocomma populeum dubium* BÖRNER.
- Populus balsamifera* LINNAEUS.  
*Pterocomma populeum populeum* (KALTENBACH).
- Populus berolinensis* DIPP.  
*Pemphigus borealis* TULLGREN.  
*Pemphigus spirothecae* PASSERINI.

- Populus canescens* SMITH.  
*Chaitophorus populeti* (PANZER).
- Populus euamericana* GUIM.  
*Thecabius affinis* (KALTENBACH).
- Populus italica* MOENCH.  
*Thecabius affinis* (KALTENBACH).  
*Pemphigus bursarius* (LINNAEUS).  
*Pemphigus populinigrae* (SCHRANK).  
*Pemphigus spirothecae* PASSERINI.  
*Phloeomyzus passerinii* (SIGNORET).  
*Chaitophorus leucomelas* KOCH.  
*Chaitophorus nassonowi* MORDVILKO.  
*Pterocomma populeum populeum*  
(KALTENBACH).
- Populus nigra* LINNAEUS.  
*Pachypappa marsupialis* KOCH.  
*Thecabius affinis* (KALTENBACH).  
*Pemphigus bursarius* (LINNAEUS).  
*Pemphigus lichtensteini* TULLGREN.  
*Pemphigus populinigrae* (SCHRANK).  
*Pemphigus spirothecae* PASSERINI.  
*Phloeomyzus passerinii* (SIGNORET).  
*Stomaphis longirostris* (FABRICIUS).  
*Chaitophorus leucomelas* KOCH.  
*Chaitophorus nassonowi* MORDVILKO.  
*Pterocomma populeum populeum*  
(KALTENBACH).
- Populus tremula* LINNAEUS.  
*Asiphum tremulae* (LINNAEUS).  
*Pachypappella tremulae* (TULLGREN).  
*Chaitophorus populeti* (PANZER).  
*Chaitophorus populialbae* (BOYER DE FONSCOLOMBE).  
*Chaitophorus tremulae* KOCH.  
*Pterocomma tremulae* BÖRNER.
- Potentilla* LINNAEUS sp.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Potentilla anserina* LINNAEUS.  
*Aphis subviridis* (BÖRNER).  
*Chaetosiphon potentillae* (WALKER).
- Potentilla argentea* LINNAEUS.  
*Maculolachnus submacula* (WALKER).  
*Aphis subviridis* (BÖRNER).  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Potentilla erecta* (LINNAEUS) HAMPE.  
*Aphis tormentillae* PASSERINI.
- Potentilla fruticosa* LINNAEUS.  
*Myzaphis rosarum* (KALTENBACH).
- Potentilla reptans* LINNAEUS.  
*Aphis breviseta* HOLMAN.  
*Aphis roepkei* (HILLE RIS LAMBERS).
- Prenanthes purpurea* LINNAEUS.  
*Macrosiphum prenanthidis* BÖRNER.
- Primula* LINNAEUS sp.  
*Myzus ornatus* LAING.
- Prunus* LINNAEUS sp.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi*  
(KALTENBACH).  
*Myzus lythri* (SCHRANK).
- Prunus domestica* LINNAEUS.  
*Hyalopterus pruni* (GEOFFROY).  
*Rhopalosiphum nymphaeae* (LINNAEUS).  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi*  
(KALTENBACH).  
*Phorodon (Phorodon) humuli* (SCHRANK).
- Prunus insititia* JUSLEN.  
*Hyalopterus pruni* (GEOFFROY).  
*Phorodon (Phorodon) humuli* (SCHRANK).  
*Myzus lythri* (SCHRANK).
- Prunus spinosa* LINNAEUS.  
*Hyalopterus pruni* (GEOFFROY).  
*Rhopalosiphum nymphaeae* (LINNAEUS).  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Brachycaudus (Appelia) prunicola* (KALTENBACH).  
*Phorodon (Phorodon) humuli* (SCHRANK).
- Pseudotsuga taxifolia* BRITTINGER.  
*Gilletteella cooleyi* (GILLETTE).
- Pulmonaria obscura* DUMORTIER.  
*Aulacorthum solani langei* BÖRNER.  
*Amphorosiphon pulmonariae* (BÖRNER).
- Quercus* LINNAEUS sp.  
*Thelexes dryophila* (SCHRANK).  
*Lachnus (Lachnus) roboris* (LINNAEUS).  
*Stomaphis quercus* (LINNAEUS).  
*Tuberculoides annulatus* (HARTIG).

- Quercus cerris* LINNAEUS.  
*Myzocallis komareki* (PAŠEK).
- Quercus pubescens* WILLDENOW.  
*Tuberculoides annulatus* (HARTIG).  
*Tuberculoides eggleri* (BÖRNER).
- Quercus robur* LINNAEUS.  
*Phylloxera coccinea* (HEYDEN).  
*Phylloxera glabra* (HEYDEN).  
*Acanthohermes quercus* KOLLAR.  
*Thelaxes dryophila* (SCHRANK).  
*Lachnus* (*Schizodryobius*) *longirostris* (MORDVILKO).  
*Lachnus* (*Lachnus*) *roboris* (LINNAEUS).  
*Stomaphis quercus* (LINNAEUS).  
*Tuberculoides annulatus* (HARTIG).  
*Tuberculoides neglectus* KRZYWIEC.  
*Tuberculatus querceus* (KALTENBACH).  
*Myzocallis castanicola* BAKER.
- Quercus rubra* LINNAEUS.  
*Tuberculoides annulatus* (HARTIG).
- Quercus sessilis* EHRHART.  
*Phylloxera coccinea* (HEYDEN).  
*Acanthohermes quercus* KOLLAR.  
*Thelaxes dryophila* (SCHRANK).  
*Lachnus* (*Schizodryobius*) *longirostris* (MORDVILKO).  
*Lachnus* (*Lachnus*) *roboris* (LINNAEUS).  
*Stomaphis quercus* (LINNAEUS).  
*Tuberculoides annulatus* (HARTIG).  
*Tuberculoides neglectus* KRZYWIEC.  
*Tuberculatus querceus* (KALTENBACH).
- Ramischia secunda* (LINNAEUS) GARCKE.  
*Aulacorthum pirolacearum* SZELEGIEWICZ.
- Ranunculus repens* LINNAEUS.  
*Thecabius affinis* (KALTENBACH).  
*Protrama ranunculi* (DEL GUERCIO).  
*Dysaphis* (*Dysaphis*) *ranunculi* (KALTENBACH).  
*Tubaphis ranunculina* (WALKER).
- Rhamnus cathartica* LINNAEUS.  
*Aphis comensalis* STROYAN.  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Aphis mammulata mammulata* GIMINGHAM et HILLE RIS LAMBERS.  
*Aphis mammulata versicolor* (BÖRNER).  
*Aphis nasturtii* KALTENBACH.
- Rheum undulatum* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis solanella* THEOBALD.
- Rhodiola rosea* LINNAEUS.  
*Aphis solanella* THEOBALD.
- Ribes alpinum* LINNAEUS.  
*Eriosoma ulmi* (LINNAEUS).  
*Aphis grossulariae* KALTENBACH.  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).  
*Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) *lactucae* (LINNAEUS).  
*Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) *luteus* (MORDVILKO).  
*Cryptomyzus korschelti* BÖRNER.
- Ribes aureum* PURSH.  
*Eriosoma ulmi* (LINNAEUS).  
*Aphis grossulariae* KALTENBACH.  
*Aphis schneideri* (BÖRNER).  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).  
*Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) *lactucae* (LINNAEUS).  
*Cryptomyzus ribis* (LINNAEUS).
- Ribes grossularia* LINNAEUS.  
*Eriosoma ulmi* (LINNAEUS).  
*Aphis grossulariae* KALTENBACH.  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).  
*Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) *pallidus* HILLE RIS LAMBERS.  
*Cryptomyzus ribis* (LINNAEUS).
- Ribes nigrum* LINNAEUS.  
*Eriosoma ulmi* (LINNAEUS).  
*Aphis grossulariae* KALTENBACH.  
*Aphis schneideri* (BÖRNER).  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).  
*Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) *lactucae* (LINNAEUS).  
*Cryptomyzus galeopsidis* (KALTENBACH).  
*Cryptomyzus ribis* (LINNAEUS).
- Ribes rubrum* LINNAEUS.  
*Eriosoma ulmi* (LINNAEUS).  
*Aphis grossulariae* KALTENBACH.  
*Aphis schneideri* (BÖRNER).  
*Aphis triglochinis* THEOBALD.  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).  
*Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) *lactucae* (LINNAEUS).

- Hyperomyzus (Hyperomyzella) rhinanthi* (SCHOUTEDEN).  
*Cryptomyzus galeopsidis* (KALTENBACH).  
*Cryptomyzus ribis* (LINNAEUS).
- Robinia pseudacacia* LINNAEUS.  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Rorippa palustris* (LEYSSER) BESSER.  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).
- Rosa* LINNAEUS sp.  
*Maculolachnus submacula* (WALKER).  
*Myzaphis rosarum* (KALTENBACH).  
*Chaetosiphon tetrarhodus* (WALKER).  
*Metopolophium dirhodum* (WALKER).  
*Macrosiphum rosae* (LINNAEUS).
- Rosa canina* LINNAEUS.  
*Maculolachnus submacula* (WALKER).  
*Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi* (KALTENBACH).  
*Longicaudus trirhodus* (WALKER).  
*Myzaphis rosarum* (KALTENBACH).  
*Chaetosiphon tetrarhodus* (WALKER).  
*Metopolophium dirhodum* (WALKER).  
*Rhodobium porosum* (SANDERSON).  
*Macrosiphum rosae* (LINNAEUS).
- Rosa pendulina* LINNAEUS.  
*Chaetosiphon tetrarhodus* (WALKER).  
*Macrosiphum rosae* (LINNAEUS).
- Rosa rubiginosa* LINNAEUS.  
*Maculolachnus submacula* (WALKER).  
*Chaetosiphon tetrarhodus* (WALKER).  
*Metopolophium dirhodum* (WALKER).
- Rosa rugosa* THUNBERG.  
*Chaetosiphon tetrarhodus* (WALKER).  
*Rhodobium porosum* (SANDERSON).  
*Macrosiphum rosae* (LINNAEUS).
- Rubus* LINNAEUS sp.  
*Aphis ruborum* (BÖRNER).  
*Macrosiphum funestum* (MACCHIATI).  
*Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi rubi* (KALTENBACH).
- Rubus caesius* LINNAEUS.  
*Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi rubi* (KALTENBACH).
- Rubus fissus* LINDLEY.  
*Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi rubi* (KALTENBACH).
- Rubus idaeus* LINNAEUS.  
*Aphis idaei* VAN DER GOOT.  
*Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi idaei* (BÖRNER).
- Rubus plicatus* WEIHE et NESS VON ESENBECK.  
*Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi rubi* (KALTENBACH).
- Rubus saxatilis* LINNAEUS.  
*Aphis ruborum* (BÖRNER).  
*Aulacorthum cyactis* BÖRNER.
- Rubus suberectus* ANDERSON.  
*Aphis ruborum* (BÖRNER).  
*Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi rubi* (KALTENBACH).
- Rumex* LINNAEUS sp.  
*Aphis rumicis* LINNAEUS.  
*Aphis solanella* THEOBALD.
- Rumex acetosa* LINNAEUS.  
*Aphis acetosae* LINNAEUS.  
*Aphis solanella* THEOBALD.
- Rumex acetosella* LINNAEUS.  
*Aphis acetosae* LINNAEUS.  
*Aphis etiolata* STROYAN.  
*Brachycaudus (Thuleaphis) rumexicolens* (PATCH).
- Rumex aquaticus* LINNAEUS.  
*Aphis rumicis* LINNAEUS.
- Rumex crispus* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis sambuci* LINNAEUS.  
*Aphis solanella* THEOBALD.  
*Dysaphis (Dysaphis) radicola* (MORDVILKO).
- Rumex maritimus* LINNAEUS.  
*Aphis rumicis* LINNAEUS.
- Rumex obtusifolius* LINNAEUS.  
*Aphis rumicis* LINNAEUS.  
*Dysaphis (Dysaphis) radicola* (MORDVILKO).



- Sagittaria sagittifolia* LINNAEUS.  
*Sipha (Sipha) glyceriae* (KALTENBACH).  
*Rhopalosiphum nymphaeae* (LINNAEUS).
- Salix* LINNAEUS sp.  
*Chaitophorus truncatus* (HAUSMANN).  
*Chaitophorus vitellinae* (SCHRANK).  
*Neopterocomma asiphum* HILLE RIS LAMBERS.  
*Pterocomma jacksoni* THEOBALD.  
*Pterocomma konoii* HORI in TAKAHASHI.  
*Pterocomma pilosum pilosum* BUCKTON.  
*Pterocomma ringdahli* WAHLGREN.  
*Pterocomma salicis* (LINNAEUS).  
*Pterocomma steinheili* (MORDVILKO).  
*Plocamaphis amerinae* (HARTIG).  
*Plocamaphis brachysiphon* OSSIANNILSSON.  
*Aphis farinosa* GMELIN.  
*Caviariella aegopodii* (SCOPOLI).  
*Caviariella cicutae* (KOCH).  
*Caviariella konoii* TAKAHASHI.  
*Caviariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG).
- Salix alba* LINNAEUS.  
*Phylloxera salicis* (LICHTENSTEIN).  
*Tuberolachnus salignus* (GMELIN).  
*Stomaphis longirostris* (FABRICIUS).  
*Chaitophorus salijaponicus niger* MORDVILKO.  
*Chaitophorus truncatus* (HAUSMANN).  
*Chaitophorus vitellinae* (SCHRANK).  
*Neopterocomma asiphum* HILLE RIS LAMBERS.  
*Pterocomma konoii* HORI in TAKAHASHI.  
*Pterocomma pilosum pilosum* BUCKTON.  
*Pterocomma pilosum sarmaticum* SZELEGIEWICZ.  
*Pterocomma salicis* (LINNAEUS).  
*Plocamaphis brachysiphon* OSSIANNILSSON.  
*Caviariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG).
- Salix amygdalina* LINNAEUS.  
*Chaitophorus salijaponicus niger* MORDVILKO.  
*Chaitophorus truncatus* (HAUSMANN).  
*Pterocomma konoii* HORI in TAKAHASHI.  
*Caviariella pastinacae* (LINNAEUS).
- Salix aurita* LINNAEUS.  
*Chaitophorus capreae* (MOSLEY).  
*Chaitophorus salicti* (SCHRANK).
- Salix babylonica* LINNAEUS.  
*Tuberolachnus salignus* (GMELIN).
- Chaitophorus salijaponica niger* MORDVILKO.  
*Salix caprea* LINNAEUS.  
*Chaitophorus capreae* (MOSLEY).  
*Chaitophorus ramicolus* (BÖRNER).  
*Chaitophorus salicti* (SCHRANK).  
*Pterocomma jacksoni* THEOBALD.  
*Pterocomma konoii* HORI in TAKAHASHI.  
*Pterocomma pilosum pilosum* BUCKTON.  
*Pterocomma salicis* (LINNAEUS).  
*Pterocomma steinheili* (MORDVILKO).  
*Aphis farinosa* GMELIN.  
*Caviariella archangelicae* (SCOPOLI).
- Salix cinerea* LINNAEUS.  
*Tuberolachnus salignus* (GMELIN).  
*Chaitophorus capreae* (MOSLEY).  
*Chaitophorus ramicolus* (BÖRNER).  
*Chaitophorus salicti* (SCHRANK).  
*Pterocomma jacksoni* THEOBALD.  
*Pterocomma konoii* HORI in TAKAHASHI.  
*Aphis farinosa* GMELIN.
- Salix daphnoides* VILLARS.  
*Tuberolachnus salignus* (GMELIN).  
*Aphis farinosa* GMELIN.
- Salix dasyclados* WIMMER.  
*Chaitophorus beuthani* (BÖRNER).  
*Pterocomma steinheili* (MORDVILKO).  
*Pterocomma konoii* HORI in TAKAHASHI.
- Salix fragilis* LINNAEUS.  
*Chaitophorus salijaponicus niger* MORDVILKO.  
*Chaitophorus vitellinae* (SCHRANK).  
*Pterocomma konoii* HORI in TAKAHASHI.  
*Pterocomma salicis* (LINNAEUS).  
*Pterocomma steinheili* (MORDVILKO).  
*Plocamaphis goernitzi* BÖRNER.  
*Aphis farinosa* GMELIN.
- Salix Jacquini* HOST.  
*Aphis farinosa* GMELIN.
- Salix Lapponum* LINNAEUS.  
*Chaitophorus beuthani* (BÖRNER).  
*Chaitophorus capreae* (MOSLEY).
- Salix pentandra* LINNAEUS.  
*Pterocomma salicis* (LINNAEUS).

- Salix purpurea* LINNAEUS.  
*Chaitophorus lapponum mordvilkoï* MAMONTOVA.  
*Chaitophorus salijaponicus niger* MORDVILKO.  
*Chaitophorus truncatus* (HAUSMANN).  
*Pterocomma konoï* HORI in TAKAHASHI.  
*Aphis farinosa* GMELIN.  
*Cavariella theobaldi* (GILLETTE et BRAGG).
- Salix rosmarinifolia* LINNAEUS (synonim *Salix repens* auct.).  
*Chaitophorus parvus* HILLE RIS LAMBERS.  
*Pterocomma jacksoni* THEOBALD.  
*Pterocomma konoï* HORI in TAKAHASHI.  
*Pterocomma steinheili* (MORDVILKO).  
*Aphis farinosa* GMELIN.
- Salix silesiaca* WILLDENOW.  
*Cavariella archangelicae* (SCOPOLI).
- Salix viminalis* LINNAEUS.  
*Tuberolachnus salignus* (GMELIN).  
*Chaitophorus beuthani* (BÖRNER).  
*Chaitophorus vitellinae* (SCHRANK).  
*Pterocomma konoï* HORI in TAKAHASHI.  
*Pterocomma salicis* (LINNAEUS).  
*Pterocomma steinheili* (MORDVILKO).  
*Plocamaphis amerinae* (HARTIG).  
*Aphis farinosa* GMELIN.  
*Cavariella archangelicae* (SCOPOLI).
- Salvia* LINNAEUS sp.  
*Neomyzus circumflexus* (BUCKTON).  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Salvia nutans* LINNAEUS.  
*Aphis gossypii* GLOVER.
- Salvia verticillata* LINNAEUS.  
*Aphis verticillatae* (BÖRNER).
- Sambucus nigra* LINNAEUS.  
*Aphis sambuci* LINNAEUS.
- Sambucus racemosa* LINNAEUS.  
*Aphis sambuci* LINNAEUS.
- Sanguisorba minor* SCOPOLI.  
*Aphis poterii* (BÖRNER).
- Sanicula europaea* LINNAEUS.  
*Macrosiphum gei* (KOCH).
- Sarothamnus scoparius* (LINNAEUS) WIMMER.  
*Ctenocallis setosus* (KALTENBACH).  
*Therioaphis (Therioaphis) trifolii trifolii* (MONELL).  
*Aphis sarothamni* FRANSSSEN.  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum pisum* (HARRIS).
- Scabiosa ochroleuca* LINNAEUS.  
*Aphis confusa* WALKER.  
*Aphis ochropus* KOCH.
- Scirpus* LINNAEUS sp.  
*Hyalopterus pruni* (GEOFFROY).
- Scorzonera hispanica* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Appelia) tragopogonis* (KALTENBACH).
- Secale cereale* LINNAEUS.  
*Schizaphis graminum* (RONDANI).  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Sedum acre* LINNAEUS.  
*Aphis sedi* KALTENBACH.
- Sedum kamtschaticum* FISCHER.  
*Aphis sedi* KALTENBACH.
- Sedum maximum* SUTER.  
*Aphis sedi* KALTENBACH.
- Sedum middendorffianum* MAXIMOWICZ.  
*Aphis sedi* KALTENBACH.
- Selinum carvifolia* LINNAEUS.  
*Debilisiphon selini* (BÖRNER).
- Senecio* LINNAEUS sp.  
*Brachycaudus (Acaudus) lateralis* (WALKER).
- Senecio fluviatilis* WALLROTH.  
*Aphis cacaliasteris* HILLE RIS LAMBERS.
- Senecio jacobaea* LINNAEUS.  
*Aphis jacobaeae* SCHRANK.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).  
*Brachycaudus (Acaudus) lateralis* (WALKER).
- Senecio subalpinus* KOCH.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).

- Senecio vernalis* WALDSTEIN et KITAIBEL.  
*Brachycaudus* (*Brachycaudus*) *helichrysi*  
(KALTENBACH).
- Senecio viscosus* LINNAEUS.  
*Brachycaudus* (*Acaudus*) *lateralis* (WALKER).
- Senecio vulgaris* LINNAEUS.  
*Aphis jacobaeae* SCHRANK.  
*Brachycaudus* (*Brachycaudus*) *helichrysi*  
(KALTENBACH).  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Setaria* PALISOT DE BEAUVOIS sp.  
*Hemitrama bykovi* MORDVILKO.
- Setaria glauca* (LINNAEUS) PALISOT DE BEAUVOIS.  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Silene* LINNAEUS sp.  
*Hayhurstia cucubali* (PASSERINI).
- Silene chlorantha* (WILLDENOW) EHRHART.  
*Hayhurstia cucubali* (PASSERINI).
- Silene inflata* (SALISBURY) SMITH.  
*Brachycaudus* (*Acaudus*) *lychnidis* (LIN-  
NAEUS)  
*Hayhurstia cucubali* (PASSERINI).  
*Macrosiphum euphorbiae* (THOMAS).
- Silene nutans* LINNAEUS.  
*Hayhurstia cucubali* (PASSERINI).
- Silene otites* (LINNAEUS) WIBEL.  
*Volutaphis centaureae* BÖRNER.
- Sinapis arvensis* LINNAEUS.  
*Brevicoryne brassicae* (LINNAEUS).
- Sisymbrium* LINNAEUS sp.  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).
- Sisymbrium officinale* (LINNAEUS) SCOPOLI.  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).
- Sium latifolium* LINNAEUS.  
*Cavariella cicutae* (KOCH).
- Solanum dulcamara* LINNAEUS.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Solanum lycopersicum* LINNAEUS.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Macrosiphum euphorbiae* (THOMAS).
- Solanum melongena* LINNAEUS.  
*Myzodes persicae* (SULZER).
- Solanum nigrum* LINNAEUS.  
*Aphis solanella* THEOBALD.  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Solanum tuberosum* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis frangulae* KALTENBACH.  
*Aphis gossypii* GLOVER.  
*Aphis nasturtii* KALTENBACH.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Neomyzus circumflexus* (BUCKTON).  
*Rhopalosiphoninus* (*Rhopalosiphoninus*) *laty-*  
*siphon* (DAVIDSON).  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).  
*Macrosiphum euphorbiae* (THOMAS).
- Solidago virga-aurea* LINNAEUS.  
*Brachycaudus* (*Brachycaudus*) *helichrysi*  
(KALTENBACH).  
*Dactynotus* (*Uromelan*) *solidaginis* (FABRI-  
CIUS).
- Sonchus* LINNAEUS sp.  
*Dactynotus* (*Dactynotus*) *sonchi* (GEOFFROY).
- Sonchus arvensis* LINNAEUS.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Protaphis ?terricola* (RONDANI).  
*Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) *lactucae* (LIN-  
NAEUS).  
*Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) *pallidus* HILLE  
RIS LAMBERS.  
*Dactynotus* (*Dactynotus*) *sonchi* (GEOFFROY).
- Sonchus asper* (LINNAEUS) HILLER.  
*Dactynotus* (*Dactynotus*) *sonchi* (GEOFFROY).
- Sonchus oleraceus* LINNAEUS.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) *lactucae* (LIN-  
NAEUS).  
*Dactynotus* (*Dactynotus*) *sonchi* (GEOFFROY).
- Sorbus aucuparia* LINNAEUS.  
*Rhopalosiphum insertum* (WALKER).

- Aphis pomi* DE GEER.  
*Dysaphis (Pomaphis) sorbi* (KALTENBACH).
- Sorbus torminalis* (LINNAEUS) CRANTZ.  
*Dysaphis (Pomaphis) aucupariae* (BUCKTON).
- Spergularia salina* PRESL.  
*Aphis nasturtii* KALTENBACH.
- Spiraea arguta* ZABEL.  
*Aphis spiraephaga* F. P. MÜLLER.
- Spiraea salicifolia* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) spiraeae* (OESTLUND).  
*Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) ignotum* MORDVILKO.
- Spiraea ulmifolia* SCOPOLI.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) spiraeae* (OESTLUND).
- Spiraea Vanhouttei* ZABEL.  
*Aphis spiraephaga* F. P. MÜLLER.  
*Brachycaudus (Brachycaudus) spiraeae* (OESTLUND).
- Staphylea pinnata* LINNAEUS.  
*Rhopalosiphoninus (Rhopalosiphoninus) staphyleae* (KOCH).
- Stellaria* LINNAEUS sp.  
*Myzodes certus* (WALKER).
- Stellaria graminea* LINNAEUS.  
*Brachycolus stellariae* (HARDY).
- Stellaria holostea* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Brachycolus stellariae* (HARDY).  
*Myzodes titschaki* (BÖRNER).  
*Macrosiphum stellariae* THEOBALD.
- Stellaria media* VILLARS.  
*Myzodes certus* (WALKER).
- Symphytum officinale* LINNAEUS.  
*Aphis symphyti* SCHRANK.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).
- Tanacetum vulgare* LINNAEUS.  
*Brachycaudus (Acaudus) cardui* (LINNAEUS).
- Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi* (KALTENBACH).  
*Coloradoa (Coloradoa) tanacetina* (WALKER).  
*Dactynotus (Dactynotus) tanaceti* (LINNAEUS).  
*Macrosiphoniella (Phalangomyzus) persequens* (WALKER).  
*Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) tanacetaria* (KALTENBACH).  
*Metopeurum fuscoviridae* STROYAN.
- Taraxacum officinale* WEBER.  
*Trama rara* MORDVILKO.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Aphis taraxacicola* (BÖRNER).  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Dactynotus (Uromelan) taraxaci* (KALTENBACH).
- Telekia speciosa* (SCHREBER) BAUMGARTEN.  
*Ovatomyzus calaminthae* (MACCHIATI).
- Thalictrum* LINNAEUS sp.  
*Aphis thalictri* KOCH.
- Thalictrum aquilegifolium* LINNAEUS.  
*Aphis thalictri* KOCH.  
*Longicaudus trirhodus* (WALKER).
- Thalictrum minus* LINNAEUS.  
*Aphis thalictri* KOCH.  
*Longicaudus trirhodus* (WALKER).
- Thlaspi arvense* LINNAEUS.  
*Lipaphis erysimi* (KALTENBACH).
- Thuja occidentalis* LINNAEUS.  
*Cinara (Cupressobium) juniperina* (MORDVILKO).
- Thymus Marschallianus* WILLDENOW.  
*Aphis serpylli* KOCH.
- Thymus serpyllum* LINNAEUS.  
*Aphis serpylli* KOCH.
- Tilia cordata* MILLER.  
*Patchiella reaumuri* (KALTENBACH).  
*Eucallipterus tiliae* (LINNAEUS).
- Tilia platyphyllos* SCOPOLI  
*Eucallipterus tiliae* (LINNAEUS).

- Torilis japonica* (HOUTT.) DE CANDOLLE  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Semiaphis anthrisci* (KALTENBACH).
- Tragopogon* LINNAEUS sp.  
*Brachycaudus* (*Appelia*) *tragopogonis* (KALTENBACH).
- Tragopogon orientalis* KOCH.  
*Brachycaudus* (*Appelia*) *tragopogonis* (KALTENBACH).
- Tragopogon pratensis* LINNAEUS.  
*Brachycaudus* (*Appelia*) *tragopogonis* (KALTENBACH).
- Trifolium* LINNAEUS sp.  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pisum pisum* (HARRIS).
- Trifolium alpestre* LINNAEUS.  
*Therioaphis* (*Therioaphis*) *subalba* BÖRNER.
- Trifolium arvense* LINNAEUS.  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pisum pisum* (HARRIS).
- Trifolium campestre* SCHREBER.  
*Aphis craccivora* KOCH.
- Trifolium hybridum* LINNAEUS.  
*Aphis scaliai* DEL GUERCIO.
- Trifolium pratense* LINNAEUS.  
*Therioaphis* (*Therioaphis*) *luteola* (BÖRNER).  
*Therioaphis* (*Therioaphis*) *trifolii trifolii* (MONELL).  
*Therioaphis* (*Rhizoberlesia*) *brachytricha* HILLE RIS LAMBERS et BOSCH.  
*Aphis scaliai* DEL GUERCIO.  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pisum pisum* (HARRIS).
- Trifolium repens* LINNAEUS.  
*Therioaphis* (*Therioaphis*) *trifolii trifolii* (MONELL).  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Aphis scaliai* DEL GUERCIO.  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pisum pisum* (HARRIS).
- Tripleurospermum inodorum* (LINNAEUS) SCHULTZ-BIPONTIUM.  
*Trama troglodytes* HEYDEN.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Brachycaudus* (*Acaudus*) *cardui* (LINNAEUS).  
*Brachycaudus* (*Brachycaudus*) *helichrysi* (KALTENBACH).  
*Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) *abrotani* (WALKER).
- Triticum* LINNAEUS sp.  
*Sipha* (*Rungia*) *maydis graminis* KALTENBACH.
- Triticum dicoccum* SCHRANK.  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).
- Triticum vulgare* VILLARS.  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).
- Tulipa* LINNAEUS sp.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Neomyzus circumflexus* (BUCKTON).
- Turritis glabra* LINNAEUS.  
*Lipaphis turritella* (WAHLGREN).
- Tussilago farfara* LINNAEUS.  
*Anuraphis farfarae* (KOCH).  
*Capitophorus similis* VAN DER GOOT.  
*Dactynotus* (*Dactynotus*) *tussilaginis* (WALKER).
- Typha* LINNAEUS sp.  
*Paraschizaphis scirpi* (PASSERINI).
- Typha latifolia* LINNAEUS.  
*Paraschizaphis scirpi* (PASSERINI).
- Ulmus* LINNAEUS sp.  
*Eriosoma ulmi* (LINNAEUS).  
*Colopha compressa* (KOCH).  
*Tinocallis platani* (KALTENBACH).
- Ulmus campestris* LINNAEUS.  
*Eriosoma lanuginosum* (HARTIG).  
*Eriosoma patchae* (BÖRNER et BLUNCK).  
*Eriosoma ulmi* (LINNAEUS).  
*Colopha compressa* (KOCH).  
*Kaltenbachiella pallida* (HALIDAY).  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).

- Tetraneura ulmi* var. *personata* BÖRNER.  
*Mimeuria ulmiphila* (DEL GUERCIO).  
*Tinocallis platani* (KALTENBACH).
- Ulmus laevis* POLLICH.  
*Eriosoma lanuginosum* (HARTIG).  
*Eriosoma ulmi* (LINNAEUS).  
*Colopha compressa* (KOCH).  
*Kaltenbachiella pallida* (HALIDAY).  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).  
*Tinocallis platani* (KALTENBACH).
- Ulmus scabra* MILLER.  
*Eriosoma lanuginosum* (HARTIG).  
*Eriosoma patchae* (BÖRNER et BLUNCK).  
*Eriosoma ulmi* (LINNAEUS).  
*Colopha compressa* (KOCH).  
*Kaltenbachiella pallida* (HALIDAY).  
*Tetraneura ulmi* (LINNAEUS).  
*Tinocallis platani* (KALTENBACH).
- Urtica dioica* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis urticata* FABRICIUS.  
*Microlophium evansi* (THEOBALD).
- Urtica urens* LINNAEUS.  
*Aphis urticata* FABRICIUS.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Microlophium carnosum* (BUCKTON).
- Vaccinium myrtillus* LINNAEUS.  
*Aphis vaccinii* (BÖRNER).
- Vaccinium uliginosum* LINNAEUS.  
*Aphis vaccinii* (BÖRNER).  
*Aulacorthum flavum* F. P. MÜLLER.  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *knechteli*  
 (BÖRNER).  
*Sitobion fragariae* (WALKER).
- Valeriana officinalis* LINNAEUS.  
*Dysaphis* (*Dysaphis*) *krumboltzi* F. P.  
 MÜLLER.
- Valeriana sambucifolia* MIKAN.  
*Macrosiphum rosae* (LINNAEUS).
- Verbascum* LINNAEUS sp.  
*Aphis verbasci* SCHRANK.
- Verbascum phlomoides* LINNAEUS.  
*Aphis verbasci* SCHRANK.
- Verbascum thapsiforme* SCHRADER.  
*Aphis verbasci* SCHRANK.
- Verbena officinalis* LINNAEUS.  
*Aphis mamonthovae* DAVLETSHINA.
- Verbena urticifolia* LINNAEUS.  
*Aphis mamonthovae* DAVLETSHINA.
- Veronica arvensis* LINNAEUS.  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).
- Veronica chamaedrys* LINNAEUS.  
*Aphis beccabungae* KOCH.  
*Aphis berlinskii* HUCULAK.  
*Zinia veronicae* SHAPOSHNIKOV.  
*Myzus cerasi* (FABRICIUS).  
*Aulacorthum solani solani* (KALTENBACH).
- Veronica Dillenii* CRANTZ.  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).
- Veronica officinalis* LINNAEUS.  
*Aphis berlinskii* HUCULAK.  
*Nasonovia ribisnigri* (MOSLEY).
- Veronica spicata* LINNAEUS.  
*Aphis* sp. n. HEIKINHEIMO in litt.
- Viburnum opulus* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis viburni* SCOPOLI.  
*Ceruraphis eriophori* (WALKER).
- Vicia angustifolia* LINNAEUS.  
*Aphis craccivora* KOCH.  
*Megoura viciae* BUCKTON.
- Vicia cracca* LINNAEUS.  
*Aphis cracciae* LINNAEUS.  
*Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pisum pisum*  
 (HARRIS).  
*Megoura viciae* BUCKTON.
- Vicia faba* LINNAEUS.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Myzodes persicae* (SULZER).  
*Megoura viciae* BUCKTON.
- Vicia sativa* LINNAEUS.  
*Megoura viciae* BUCKTON.

*Vicia sepium* LINNAEUS.  
*Megoura viciae* BUCKTON.  
*Megourella tribulis* (WALKER).

*Viola arvensis* MURRAY.  
*Aphis violae* SCHOUTEDEN.

*Viola silvestris* REICHENBACH.  
*Aphis violae* SCHOUTEDEN.

*Viola tricolor* LINNAEUS.  
*Myzodes certus* (WALKER).

*Viscaria vulgaris* RÖHLING.  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Aphis sambuci* LINNAEUS.

*Zea mays* LINNAEUS.  
*Rhopalosiphum maidis* (FITCH).  
*Rhopalosiphum padi* (LINNAEUS).  
*Aphis fabae* SCOPOLI.  
*Metopolophium dirhodum* (WALKER).  
*Sitobion avenae* (FABRICIUS).

#### IV. TABELA ROZMIESZCZENIA GATUNKÓW

(Podział na krainy podaje mapa na końcu zeszytu)



- Dane pewne  
○ Dane nie sprawdzone  
? Dane wątpliwe

		Batyk	Pobrzeże Bałtyku	Pojezierze Pomorskie	Pojezierze Mazurskie	Nizina Wielk.-Kuj.	Nizina Mazowiecka	Podlasie	Puszcza Białowiecka
		1	2	3	4	5	6	7	7a
1	<i>Pineus cembrae</i> (CHOL.)	—	—	—	—	—	—	—	—
2	<i>Pineus pineoides</i> (CHOL.)	—	—	—	—	●	●	—	—
3	<i>Pineus pini</i> (RATZ.)	—	○	○	●	●	●	—	—
4	<i>Pineus strobi</i> (HTG.)	—	—	—	—	○	●	—	—
5	<i>Aphrastasia pectinatae</i> (CHOL.)	—	—	—	—	—	●	—	—
6	<i>Dreyfusia nordmannianae</i> (ECKST.)	—	—	—	—	—	○	—	—
7	<i>Adelges laricis</i> VALL.	—	—	○	●	○	●	○	—
8	<i>Adelges tardus</i> (DREYF.)	—	○	○	●	●	●	○	—
9	<i>Gilletteella cooleyi</i> (GILL.)	—	—	—	—	○	—	—	—
10	<i>Sacchiphantes abietis</i> (L.)	—	○	○	●	●	●	○	—
11	<i>Sacchiphantes viridis</i> (RATZ.)	—	—	○	○	○	●	○	—
12	<i>Phylloxera salicis</i> (LICHT.)	—	—	—	—	—	●	—	—
13	<i>Acanthohermes quercus</i> KOLLAR	—	—	○	—	○	—	—	—
14	<i>Phylloxera coccinea</i> (HEYD.)	—	●	○	—	●	—	—	—
15	<i>Phylloxera glabra</i> (HEYD.)	—	—	—	—	—	●	—	—
16	<i>Cinara (Cinarella) boernerii</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	●	—	—
17	<i>Cinara (Cinarella) brauni</i> BÖRN.	—	●	—	—	●	—	—	—
18	<i>Cinara (Cinarella) hyperophila</i> (KOCH)	—	—	—	—	—	●	—	—
19	<i>Cinara (Cinarella) pinea</i> (MORDV.)	—	●	—	●	—	●	—	—
20	<i>Cinara (Cinarella) piniphila</i> (RATZ.)	—	—	—	●	●	●	—	—
21	<i>Cinara (Todolachnus) pectinatae</i> (NÖRDL.)	—	—	—	—	—	—	—	—
22	<i>Cinara (Cinara) bogdanowi</i> (MORDV.)	—	—	—	●	●	●	—	—
23	<i>Cinara (Cinara) grossa</i> (KALT.)	—	—	—	○	—	—	—	—
23a	<i>Cinara (Cinara) grossa</i> var. <i>paseki</i> SZELEG.	—	—	—	—	—	—	—	●
24	<i>Cinara (Cinara) kochiana</i> (BÖRN.)	—	—	—	—	—	—	—	—
25	<i>Cinara (Cinara) laricis</i> (HTG.)	—	—	—	—	●	—	—	—
26	<i>Cinara (Cinara) nuda</i> (MORDV.)	—	—	●	●	●	●	—	—
27	<i>Cinara (Cinara) piceicola</i> (CHOL.)	—	—	—	—	—	—	—	—
28	<i>Cinara (Cinara) pilicornis</i> (HTG.)	—	●	—	●	●	●	—	—
29	<i>Cinara (Cinara) pini</i> (L.)	—	●	—	●	●	●	—	—
30	<i>Cinara (Cinara) pinihabitans</i> (MORDV.)	—	—	—	●	—	●	—	—
31	<i>Cinara (Dinolachnus) piceae</i> (PANZ.)	—	—	—	—	—	—	—	—
32	<i>Cinara (Cupressobium) juniperi</i> (DE GEER)	—	●	—	●	●	●	—	—
33	<i>Cinara (Cupressobium) juniperina</i> (MORDV.)	—	—	—	●	●	●	—	—
34	<i>Cinara (Cupressobium) mordvilkoii</i> (PAŠEK)	—	—	—	—	—	—	—	—
35	<i>Cinara (Lachniella) costata</i> (ZETT.)	—	—	—	●	●	●	—	●
36	<i>Schizolachnus pineti</i> (F.)	—	●	○	●	●	●	—	—
37	<i>Eulachnus agilis</i> (KALT.)	—	—	—	●	●	●	—	—
38	<i>Eulachnus cembrae</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	—	—	—
39	<i>Eulachnus rileyi</i> (WILL.)	—	—	—	●	●	●	—	—

	Śląsk Dolny	Wzgórza Trzebnickie	Śląsk Górny	Wyżyna Krak.-Wiel.	Wyżyna Małopolska	Góry Świętokrzyskie	Wyżyna Lubelska	Roztocze	Nizina Sandomierska	Sudety Zachodnie	Sudety Wschodnie	Beskid Zachodni	Kotlina Nowotarska	Beskid Wschodni	Bieszczady	Pieniny	Tatry
	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8		○															
9																	
10				○													
11				○													
12				○													
13		●															
14																	
15																	
16		●															
17																	
18																	
19																	
20					●												
21					●												
22		●															
23																	
23a																	
24																	
25																	
26																	
27																	
28		●															
29																	
30						●											
31																	
32																	
33																	
34																	
35																	
36						●											
37																	
38																	
39																	

	1	2	3	4	5	6	7	7a
40	<i>Tuberolachnus salignus</i> (GMEL.)	—	—	—	●	●	●	—
41	<i>Maculolachnus submacula</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	●	—
42	<i>Lachnus</i> ( <i>Lachnus</i> ) <i>roboris</i> (L.)	—	●	●	●	●	—	—
43	<i>Lachnus</i> ( <i>Schizodryobius</i> ) <i>longirostris</i> (MORDV.)	—	—	—	●	●	●	●
44	<i>Lachnus</i> ( <i>Schizodryobius</i> ) <i>pallipes</i> (HTG.)	—	●	—	○	—	—	—
45	<i>Stomaphis graffii</i> CHOL.	—	—	●	—	—	●	—
45a	<i>Stomaphis graffii</i> var. <i>acerinus</i> MAM.-SOL.	—	—	—	—	—	—	—
46	<i>Stomaphis longirostris</i> (F.)	—	—	—	—	—	●	—
47	<i>Stomaphis quercus</i> (L.)	—	—	●	●	●	—	—
48	<i>Protrama flavescens</i> (KOCH)	—	—	—	●	●	—	—
49	<i>Protrama longitarsus</i> (FERR.)	—	●	●	●	●	—	—
50	<i>Protrama ranunculi</i> (DEL GU.)	—	—	—	—	●	●	—
—	<i>Neotrama caudata</i> (DEL GU.)	—	—	—	—	—	?	—
51	<i>Neotrama maritima</i> EASTOP	—	—	—	—	●	—	—
52	<i>Trama centaureae</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	●	—
53	<i>Trama rara</i> MORDV.	—	—	—	—	—	●	—
54	<i>Trama troglodytes</i> HEYD.	—	—	—	●	●	●	—
55	<i>Eriosoma lanigerum</i> (HAUSM.)	—	●	●	—	●	●	○
56	<i>Eriosoma lanuginosum</i> (HTG.)	—	○	○	○	●	●	○
57	<i>Eriosoma patchae</i> (BÖRN. et BLUNCK)	—	—	—	●	—	●	○
58	<i>Eriosoma ulmi</i> (L.)	—	○	●	●	●	●	○
59	<i>Colopha compressa</i> (KOCH)	—	○	○	●	○	●	○
60	<i>Kaltenbachiella pallida</i> (HAL.)	—	○	○	○	●	○	—
61	<i>Tetraneura ulmi</i> (L.)	—	○	○	●	●	●	○
61a	<i>Tetraneura ulmi</i> var. <i>personata</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	●	—
62	<i>Patchiella reaumuri</i> (KALT.)	—	—	—	—	—	—	—
63	<i>Asiphum tremulae</i> (L.)	—	○	—	●	—	—	—
64	<i>Asiphum varsoviense</i> (MORDV.)	—	—	—	—	●	●	—
65	<i>Pachypappa marsupialis</i> KOCH	—	—	—	—	—	—	●
66	<i>Pachypappa vesicalis</i> KOCH	—	—	—	●	—	●	—
67	<i>Pachypappella alba</i> (SHAP.)	—	—	—	—	—	●	—
68	<i>Pachypappella tremulae</i> (TULLGR.)	—	—	—	●	—	—	—
69	<i>Prociphilus bumeliae</i> (SCHRK.)	—	—	—	○	?	●	?
70	<i>Prociphilus fraxini</i> (GEOFF.)	—	—	—	—	○	●	○
71	<i>Prociphilus pini</i> (BURM.)	—	—	—	●	—	—	—
72	<i>Prociphilus xylostei</i> (DE GEER)	—	●	—	●	●	●	—
73	<i>Mimeuria ulmiphila</i> (DEL GU.)	—	—	—	—	●	●	—
74	<i>Thecabius affinis</i> (KALT.)	—	○	—	●	●	●	—
—	<i>Pemphigus borealis</i> TULLGR.	—	—	—	—	—	?	—
75	<i>Pemphigus bursarius</i> (L.)	—	○	—	●	●	●	○
76	<i>Pemphigus fuscicornis</i> (KOCH)	—	●	—	—	—	○	—
77	<i>Pemphigus lichtensteini</i> TULLGR.	—	—	●	—	○	●	—
78	<i>Pemphigus phenax</i> BÖRN. et BLUNCK	—	—	—	—	●	—	—
79	<i>Pemphigus populinigrae</i> (SCHRK.)	—	○	●	●	○	●	—
—	<i>Pemphigus protospirae</i> LICHT.	—	—	—	—	?	?	—
80	<i>Pemphigus spirothecae</i> PASS.	—	○	○	●	●	●	○
81	<i>Paracletus cimiciformis</i> HEYD.	—	—	—	—	●	●	—
82	<i>Hemitrama bykovi</i> MORDV.	—	—	—	—	—	●	—
83	<i>Forda</i> ( <i>Forda</i> ) <i>formicaria</i> HEYD.	—	—	—	●	●	●	—
84	<i>Forda</i> ( <i>Pentaphis</i> ) <i>dactylidis</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
40	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○
41	—	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
42	—	—	—	—	●	—	●	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45	○	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—
45a	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—
46	○	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
47	○	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
54	—	—	●	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●
55	●	—	●	●	●	○	○	—	●	●	—	●	○	○	—	—	—
56	○	—	○	○	●	○	●	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58	○	○	○	○	○	○	●	—	—	○	—	—	○	—	—	—	—
59	○	—	○	○	○	—	●	—	—	○	—	—	●	—	—	—	—
60	—	—	○	○	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
61	○	—	○	○	●	○	●	—	—	○	—	—	●	●	—	—	—
61a	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
69	○	—	?	—	—	—	●	—	—	—	—	—	●	●	●	—	—
70	○	○	—	—	○	—	●	—	—	○	—	—	○	—	—	—	—
71	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
72	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	○
73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
74	○	—	○	—	○	—	●	—	—	—	—	○	●	●	—	—	—
75	○	—	○	—	○	—	●	—	—	—	—	○	●	●	—	—	—
76	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
77	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79	○	—	○	—	○	—	●	—	—	○	—	○	—	—	—	—	—
80	○	—	—	—	○	—	●	—	●	○	—	○	—	—	—	—	—
81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	●
84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	7a
85	<i>Forda (Pentaphis) marginata</i> KOCH	—	—	●	●	●	—	—
—	<i>Forda (Pentaphis) mokrzeckyi</i> MORDV.	—	—	—	—	?	—	—
—	<i>Forda (Pentaphis) hirsuta</i> MORDV.	—	—	—	—	?	—	—
86	<i>Forda (Pentaphis) sensoriata</i> BÖRN.	—	—	—	—	○	—	—
87	<i>Smynthurodes betae</i> WESTW.	—	—	—	—	●	—	—
88	<i>Baizongia pistaciae</i> (L.)	—	—	—	—	—	—	—
89	<i>Geoica setulosa</i> (PASS.)	—	—	●	—	●	—	—
90	<i>Geoica utricularia</i> (PASS.) MORDV.	—	—	—	—	●	—	—
91	<i>Anoecia (Anoecia) corni</i> (F.) BÖRN.	—	—	—	●	●	—	●
92	<i>Anoecia (Anoecia) furcata</i> (THEOB.)	—	—	—	—	—	—	—
93	<i>Anoecia (Anoecia) nemoralis</i> BÖRN.	—	—	—	—	●	—	—
94	<i>Anoecia (Anoecia) vagans</i> KOCH	—	—	○	●	●	○	—
95	<i>Anoecia (Neanoecia) zirnitzii</i> MORDV.	—	—	—	●	—	●	—
96	<i>Phloeomyzus passerinii</i> (SIGN.)	—	—	—	—	●	●	—
97	<i>Mindarus abietinus</i> KOCH	—	●	—	●	5	—	○
98	<i>Mindarus obliquus</i> (CHOL.)	—	—	—	—	—	—	●
99	<i>Cerataphis lataniae</i> (BOISD.)	—	—	—	—	—	○	—
100	<i>Hormaphidula betulae</i> (MORDV.)	—	—	●	●	—	●	—
101	<i>Mansakia betulina</i> (HORV.)	—	○	—	●	○	●	—
102	<i>Glyphina betulae</i> (L.)	—	●	○	●	●	●	—
103	<i>Glyphina schrankiana</i> BÖRN.	—	●	—	—	●	●	—
104	<i>Thelaxes dryophila</i> (SCHRK.)	—	●	●	●	●	●	—
105	<i>Drepanosiphum acerinum</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	—	—
106	<i>Drepanosiphum aceris</i> KOCH	—	●	—	●	●	—	—
107	<i>Drepanosiphum platanoidis</i> (SCHRK.)	—	●	○	●	●	●	—
108	<i>Symydobius oblongus</i> (HEYD.)	—	●	○	●	●	●	—
109	<i>Clethrobius comes</i> (WALK.)	—	●	—	●	—	—	—
110	<i>Euceraphis punctipennis</i> (ZETT.)	—	●	—	●	—	—	—
111	<i>Phyllaphis fagi</i> (L.)	—	○	○	●	●	●	○
112	<i>Callipterinella calliptera</i> (HTG.)	—	●	●	●	●	●	—
113	<i>Callipterinella tuberculata</i> (HEYD.)	—	●	○	●	●	?	—
114	<i>Kallistaphis betulicola</i> (KALT.)	—	—	—	●	●	—	—
115	<i>Kallistaphis flava</i> (MORDV.)	—	●	●	●	●	—	—
116	<i>Betulaphis quadrituberculata</i> (KALT.)	—	●	—	—	●	●	—
117	<i>Boernerina depressa</i> BRAMST.	—	—	—	—	—	—	—
118	<i>Monaphis antennata</i> (KALT.)	—	—	—	—	●	●	—
119	<i>Callaphis juglandis</i> (GOETZE)	—	●	—	—	●	—	—
120	<i>Chromaphis juglandicola</i> (KALT.)	—	●	—	●	●	●	—
121	<i>Eucallipterus tiliae</i> (L.)	—	●	○	●	●	●	—
122	<i>Tinocallis platani</i> (KALT.)	—	●	—	●	●	●	—
123	<i>Myzocallis carpini</i> (KOCH)	—	—	—	●	●	●	—
124	<i>Myzocallis castanicola</i> BAKER	—	—	—	—	—	●	—
125	<i>Myzocallis coryli</i> (GOETZE)	—	●	○	●	●	—	—
126	<i>Myzocallis komareki</i> (PAŠEK)	—	—	—	—	●	—	—
127	<i>Myzocallis myricae</i> (KALT.)	—	●	—	—	—	—	—
128	<i>Tuberculoides annulatus</i> (HTG.)	—	●	—	●	●	—	—
129	<i>Tuberculoides eggeri</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—
130	<i>Tuberculoides neglectus</i> KRZYWIEC	—	—	—	—	●	—	—
131	<i>Tuberculatus querceus</i> (KALT.)	—	—	—	●	●	—	—
132	<i>Pterocallis albida</i> BÖRN.	—	—	—	●	●	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
87	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
91	—	—	—	—	—	—	○	—	—	○	—	—	—	○	●	●	—
92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—
93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
94	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
95	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	●
98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
102	—	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
103	—	—	—	—	●	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
104	—	—	—	—	●	—	●	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
107	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	●	●	—	●	●
108	—	—	—	—	●	—	●	—	—	○	—	—	—	●	—	—	—
109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
110	—	—	—	—	●	—	●	—	—	○	—	—	●	—	—	—	—
111	○	—	○	●	○	—	●	—	—	○	—	—	●	—	●	—	●
112	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
113	—	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
114	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
115	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
116	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
117	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—
118	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
119	○	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
120	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
121	○	—	—	—	●	—	●	—	—	○	—	—	●	—	—	—	—
122	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
123	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
124	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
125	○	—	—	—	●	—	○	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—
126	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
127	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
128	—	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—
129	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
130	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
131	—	—	—	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
132	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	7a
133	—	●	—	●	●	●	—	—
134	—	●	●	●	●	●	—	—
135	—	—	—	●	—	●	—	—
136	—	—	—	●	●	—	—	—
137	—	—	—	—	—	—	—	—
138	—	—	—	●	●	●	—	—
139	—	—	—	●	—	—	—	—
140	—	—	—	●	—	●	—	—
141a	—	●	—	●	●	●	—	—
141b	—	—	—	●	—	—	—	—
142	—	—	●	—	—	—	—	—
143	—	—	—	●	—	—	—	—
144	—	—	—	●	—	●	—	○
145	—	—	—	—	●	●	—	—
146	—	—	—	●	—	●	—	—
147	—	—	—	●	—	—	—	—
148	—	—	—	●	—	—	—	—
149	—	—	—	●	—	●	—	—
150	—	—	—	—	●	—	—	—
151	—	—	—	●	—	●	—	—
152	—	—	—	●	—	—	—	—
153	—	●	—	●	—	●	—	—
154	—	—	—	●	●	●	—	—
155	—	●	—	—	●	●	—	—
156	—	—	—	●	—	—	—	—
157	—	—	—	●	—	—	—	—
—	—	—	—	—	?	—	—	—
158	—	—	—	—	●	●	—	—
159	—	●	—	—	●	●	—	—
160	—	—	—	—	—	●	—	—
161	—	—	●	●	●	●	—	—
162	—	—	—	—	●	●	—	—
163	—	●	—	—	●	●	—	—
164	—	—	—	—	●	●	—	—
165	—	●	●	●	●	●	—	—
166	—	●	—	●	●	●	—	—
167	—	●	—	●	●	●	—	—
168	—	—	—	●	—	—	—	—
169	—	—	—	—	●	●	—	—
170	—	—	—	—	—	●	—	—
171	—	—	●	—	●	●	—	—
172	—	●	—	—	—	—	—	—
173	—	●	●	●	●	●	—	—
174	—	—	●	●	●	●	—	—
175	—	●	—	●	—	●	—	—
176	—	●	○	●	●	●	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
133	—	—	—	—	●	—	—	—	—	○	—	—	—	—	●	—	—
134	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
135	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
137	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
138	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
139	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
140	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
141a	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
141b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
142	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
143	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
144	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
145	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
146	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
147	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—
148	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
151	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
152	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—
153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
154	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
155	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
156	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
157	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
158	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
159	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	●	—	—	●
160	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
161	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
162	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
163	—	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
164	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
165	○	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
166	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—
167	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
168	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
169	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
171	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
172	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
173	—	—	—	—	●	—	○	—	●	—	—	—	●	●	—	—	—
174	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—
175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
176	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—



	1	2	3	4	5	6	7	7a
177	<i>Chaitophorus salijaponicus niger</i> MORDV.	—	●	—	—	●	●	—
178	<i>Chaitophorus tremulae</i> KOCH	—	●	●	●	●	—	—
179	<i>Chaitophorus truncatus</i> (HAUSM.)	—	—	—	●	●	—	—
180	<i>Chaitophorus vitellinae</i> (SCHRK.)	—	—	—	●	●	—	—
181	<i>Sipha (Rungsia) arenarii</i> MORDV.	—	●	—	—	●	●	—
182	<i>Sipha (Rungsia) kurdjumovi</i> MORDV.	—	—	—	●	●	●	—
183	<i>Sipha (Rungsia) maydis graminis</i> KALT.	—	●	○	●	●	●	—
184	<i>Sipha (Sipha) glyceriae</i> (KALT.)	—	●	—	●	●	●	—
185	<i>Chaetosiphella berleseii</i> (DEL GU.)	—	—	●	●	—	—	—
186	<i>Chaetosiphella tshernavini</i> (MORDV.)	—	—	—	●	—	—	—
187	<i>Caricosipha paniculatae</i> BÖRN.	—	—	—	●	●	—	—
188	<i>Atheroides hirtellus</i> HAL.	—	—	—	●	—	—	—
189	<i>Atheroides serrulatus</i> HAL.	—	●	—	●	●	—	—
190	<i>Laingia psammae</i> THEOB.	—	●	—	●	●	—	—
191	<i>Neopteroomma asiphum</i> H.R.L.	—	—	—	—	●	●	—
192	<i>Pterocomma jacksoni</i> THEOB.	—	●	●	●	—	●	—
193	<i>Pterocomma konoii</i> HORI in TAKAH.	—	●	●	●	●	—	—
194a	<i>Pterocomma pilosum pilosum</i> BUCKT.	—	—	—	●	●	—	—
194b	<i>Pterocomma pilosum sarmaticum</i> SZELEG.	—	—	—	—	●	—	—
195a	<i>Pterocomma populeum populeum</i> (KALT.)	—	●	●	●	●	—	—
195b	<i>Pterocomma populeum dubium</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	●	—
196	<i>Pterocomma ringdahli</i> WAHLGR.	—	—	—	—	—	—	—
197	<i>Pterocomma salicis</i> (L.)	—	●	—	—	●	●	—
198	<i>Pterocomma steinheili</i> (MORDV.)	—	●	—	●	●	—	●
199	<i>Pterocomma tremulae</i> BÖRN.	—	—	?	●	●	—	—
200	<i>Plocamaphis amerinae</i> (HTG.)	—	—	—	●	—	●	—
201	<i>Plocamaphis brachysiphon</i> OSSIANN.	—	—	—	●	—	●	—
202	<i>Plocamaphis goernitzi</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	●	—
203	<i>Hyalopterus amygdali</i> (BLANCH.)	—	—	—	—	○	●	—
204	<i>Hyalopterus pruni</i> (GEOFF.)	—	●	●	●	●	○	●
205	<i>Rhopalosiphum insertum</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	●	—
206	<i>Rhopalosiphum maidis</i> (FITCH)	—	—	—	●	●	●	—
207	<i>Rhopalosiphum nymphaeae</i> (L.)	—	—	○	●	●	●	●
208	<i>Rhopalosiphum padi</i> (L.)	—	●	○	●	●	●	—
209	<i>Paraschizaphis caricis</i> (SCHOUT.)	—	—	—	●	●	—	—
210	<i>Paraschizaphis scirpi</i> (PASS.)	—	—	—	●	—	—	—
211	<i>Schizaphis agrostis</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	—	—
212	<i>Schizaphis dubia</i> HUCULAK	—	—	—	●	—	—	—
213	<i>Schizaphis graminum</i> (ROND.)	—	—	—	●	●	○	—
214	<i>Schizaphis jaroslavi</i> (MORDV.)	—	●	●	●	●	—	—
215	<i>Schizaphis longicaudata</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	—	—
216	<i>Schizaphis nigerrima</i> (H.R.L.)	—	—	—	—	—	—	—
217	<i>Schizaphis rufula</i> (WALK.)	—	●	—	—	—	—	—
218	<i>Schizaphis wahlgreni</i> (OSSIANN.)	—	—	—	●	—	—	—
219	<i>Schizaphis weingaertneriae</i> H.R.L.	—	●	—	●	—	●	—
220	<i>Longiunguis luzulellus</i> H.R.L.	—	●	—	—	—	—	—
221	<i>Longiunguis pyriarius</i> (PASS.)	—	—	—	—	●	—	—
—	<i>Aphis acanthi</i> SCHRK.	—	—	—	—	?	—	—
222	<i>Aphis acetosae</i> L.	—	—	—	●	●	●	—
223	<i>Aphis affinis</i> DEL GU.	—	—	—	●	—	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
177	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—
178	—	—	—	—	●	●	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
179	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—
180	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
181	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
182	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
183	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
184	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	●	●	—	—	—
185	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
187	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
188	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
189	—	—	—	●	●	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
191	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
192	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
193	—	—	—	—	○	—	○	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
194a	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
194b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
195a	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
195b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
196	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—
197	—	—	—	—	○	—	○	—	—	○	—	—	—	●	●	—	—
198	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
199	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
201	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
202	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
203	—	—	○	○	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
204	○	○	○	●	●	○	●	○	●	○	○	●	●	●	●	●	○
205	●	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
206	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
207	—	—	—	●	—	—	○	—	—	○	—	●	—	—	●	—	—
208	—	—	○	○	—	—	○	—	○	—	—	○	○	○	—	○	—
209	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
210	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
211	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
212	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
213	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
214	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
215	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
216	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
217	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
218	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
219	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
220	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
221	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
222	—	—	○	—	●	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
223	—	—	—	—	○	—	○	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	7a
224	—	—	—	—	○	—	—	—
225	—	—	—	●	—	●	—	—
226	—	—	—	●	—	—	—	—
227	—	—	—	—	—	●	—	—
228	—	—	—	—	—	—	—	—
229	—	●	○	●	—	—	—	—
230	—	—	—	●	○	—	—	—
231	—	●	—	●	—	—	—	—
232	—	—	—	●	—	—	—	—
233	—	●	—	●	—	—	—	—
—	—	—	—	—	?	—	—	—
234	—	—	—	●	—	—	—	—
—	—	?	—	—	—	—	—	—
235	—	—	●	●	●	●	—	—
236	—	—	—	●	—	—	—	—
237	—	—	—	—	—	—	—	—
238	—	—	○	●	—	—	—	—
239	—	—	—	—	—	—	—	—
240	—	●	—	●	—	—	—	—
241	—	—	—	●	—	●	—	—
242	—	●	—	●	●	—	—	—
243	—	—	—	●	—	—	—	—
244	—	●	○	●	●	—	—	—
245	—	—	—	●	●	●	—	—
246	—	—	—	●	—	—	—	—
247	—	—	—	—	—	●	—	—
248	—	—	—	—	●	—	—	—
249	—	—	—	●	—	—	—	—
250	—	●	○	●	●	●	—	—
251	—	●	—	—	—	—	—	—
252	—	—	—	●	—	—	—	—
253	—	—	—	●	●	●	—	—
254	—	—	●	●	●	●	—	—
255	—	—	—	—	—	●	—	—
256	—	●	●	●	●	●	○	○
257	—	●	—	●	●	●	—	—
258	—	—	—	●	●	—	—	—
259	—	—	●	●	●	●	●	—
260	—	—	—	—	—	—	—	—
261	—	○	—	●	●	—	—	—
262	—	—	●	●	—	●	—	—
263	—	—	—	—	●	○	○	—
264	—	—	●	●	●	●	○	—
265	—	—	—	—	—	●	—	—
266	—	—	—	—	—	—	—	—
267	—	●	—	●	●	—	—	—
268	—	—	—	●	—	●	—	—
269	—	○	○	●	●	●	○	—
270	—	●	—	●	●	●	—	—
271	—	—	—	●	●	—	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
224	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
225	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	●	—
226	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
227	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
228	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
229	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
231	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
232	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
233	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	?	—	?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
234	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
235	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
236	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
237	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
238	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
239	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
241	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
242	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
243	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
244	—	—	—	—	●	—	○	—	—	○	—	—	—	—	—	—	●
245	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
246	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
247	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
248	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
249	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	○
251	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
252	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
253	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
254	—	—	—	—	●	○	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
255	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
256	●	○	○	●	●	○	●	○	●	○	○	●	●	●	○	●	○
257	○	—	—	—	○	—	○	—	—	○	—	—	●	●	●	—	●
258	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—
259	—	—	○	○	●	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—
260	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
261	○	○	○	—	—	—	○	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
262	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
263	—	—	—	○	○	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
264	—	—	—	○	○	—	—	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
265	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—
266	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
267	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
268	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
269	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
270	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
271	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	7a
272	—	—	—	●	—	—	—	—
273	—	—	—	●	—	—	—	—
274	—	—	—	●	—	●	—	—
275	—	—	—	●	●	—	—	—
276	—	—	—	●	—	—	—	—
277	—	—	—	●	—	—	—	—
278a	—	—	—	—	—	—	—	—
278b	—	—	—	●	—	●	—	—
279	—	—	—	—	●	—	—	—
280	—	—	—	●	—	—	—	—
281	—	—	●	—	—	—	—	—
282	—	—	—	●	—	—	—	—
283	—	●	○	●	●	●	●	—
284	—	—	—	●	—	●	—	—
285	—	—	○	●	●	●	—	—
286	—	—	—	●	○	—	—	—
287	—	—	—	—	●	—	—	—
288	—	—	—	●	●	—	—	—
289	—	—	—	●	●	●	—	—
290	—	—	○	●	○	—	—	—
291	—	—	—	—	●	—	—	—
292	—	—	—	●	●	●	—	—
293	—	●	●	●	●	●	○	●
294	—	—	—	—	—	—	—	—
295	—	—	—	●	●	—	—	—
296	—	—	—	●	—	—	—	—
297	—	●	—	●	●	●	—	—
298	—	—	—	—	—	●	—	—
299	—	○	○	●	○	●	—	—
300	—	—	○	●	○	●	○	—
301	—	—	—	●	●	●	—	—
302	—	—	—	●	—	●	—	—
303	—	—	—	●	—	●	—	—
304	—	—	—	—	—	—	—	—
305	—	—	—	●	●	●	○	—
306	—	—	○	●	●	●	—	—
307	—	—	—	●	—	—	—	—
308	—	—	○	●	●	●	—	—
309	—	—	—	●	●	●	—	—
310	—	—	—	●	—	—	—	—
311	—	—	—	●	—	●	—	—
312	—	—	—	●	—	—	—	—
313	—	—	—	●	—	—	—	—
314	—	—	●	●	●	●	—	—
315	—	—	○	●	●	—	—	—
316	—	●	—	●	—	—	—	—
317	—	—	—	—	—	—	—	—
318	—	○	—	●	—	—	—	—
319	—	—	—	●	—	—	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
272	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
273	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
274	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
276	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
277	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
278a	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
278b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
279	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
281	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
282	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
283	—	—	○	○	●	—	○	—	—	—	—	○	●	●	—	—	—
284	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
285	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
286	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
287	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
288	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
289	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
290	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—
291	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
292	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
293	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	●	●	○	●	○
294	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
295	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	●
296	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
297	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
298	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
299	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—
300	○	—	—	—	—	—	○	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
301	○	—	—	—	●	—	○	—	—	○	—	—	●	●	—	—	—
302	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
303	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
304	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
305	—	—	—	○	○	—	○	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—
306	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
307	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
308	—	—	○	—	●	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—
309	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
310	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
311	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
312	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
313	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
314	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
315	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
316	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
317	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
318	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	○
319	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

<http://rcin.org.pl>

	1	2	3	4	5	6	7	7a
320	<i>Aphis umbrella</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	●	●	○
321	<i>Aphis urticata</i> F.	—	—	●	●	●	—	—
322	<i>Aphis vaccinii</i> (BÖRN.)	—	●	—	●	—	●	—
323	<i>Aphis vanderghooti</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	●	●	—
324	<i>Aphis verbasci</i> SCHRK.	—	●	—	—	●	●	—
325	<i>Aphis verticillatae</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—
326	<i>Aphis viburni</i> SCOP.	—	●	○	●	●	—	—
327	<i>Aphis violae</i> SCHOUT.	—	—	—	●	—	—	—
328	<i>Protaphis anthemidis</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—
329	<i>Protaphis carlinae</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—
330	<i>Protaphis elongata</i> (NEVSKY)	—	—	—	●	—	●	—
331	<i>Protaphis hartigi</i> (H.R.L.)	—	—	—	●	●	●	—
332	<i>Protaphis judenkoi</i> (SZELEG.)	—	—	—	●	●	●	—
333	<i>Protaphis ?terricola</i> (ROND.)	—	—	—	—	—	—	—
334	<i>Debilisiphon selini</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—
335	<i>Cryptosiphum artemisiae</i> BUCKT.	—	○	○	●	●	●	—
336	<i>Cryptosiphum brevipilosum</i> BÖRN.	—	○	—	●	○	●	—
337	<i>Acaudinum scabiosae</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	—	—
338	<i>Ceruraphis eriophori</i> (WALK.)	—	●	—	●	●	—	—
339	<i>Anuraphis catonii</i> H.R.L.	—	●	●	●	—	—	—
340	<i>Anuraphis farfarae</i> (KOCH)	—	—	—	●	●	●	—
341	<i>Anuraphis subterranea</i> (WALK.)	—	—	●	●	—	●	—
342	<i>Zinia veronicae</i> SHAP.	—	—	—	●	—	—	—
343	<i>Dysaphis (Dysaphis) aizenbergi</i> (SHAP.)	—	—	—	●	—	—	—
344	<i>Dysaphis (Dysaphis) anthrisci</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	—	—
345	<i>Dysaphis (Dysaphis) apiifolia petroselini</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	●	—
346	<i>Dysaphis (Dysaphis) bonomii</i> (H.R.L.)	—	—	—	●	●	●	—
347	<i>Dysaphis (Dysaphis) crataegi</i> (KALT.)	—	—	○	●	●	●	—
348	<i>Dysaphis (Dysaphis) devectora</i> (WALK.)	—	—	—	—	○	○	—
349	<i>Dysaphis (Dysaphis) hirsutissima</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—
350	<i>Dysaphis (Dysaphis) krumboltzi</i> F.P. MÜLL.	—	—	—	●	—	—	—
351a	<i>Dysaphis (Dysaphis) lappae lappae</i> (KOCH)	—	—	—	●	—	—	—
351b	<i>Dysaphis (Dysaphis) lappae cirsii</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—
352	<i>Dysaphis (Dysaphis) laserpitii</i> (BÖRN.)	—	—	—	—	—	—	—
353	<i>Dysaphis (Dysaphis) lauberti</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	●	●	—
354	<i>Dysaphis (Dysaphis) radicola</i> (MORDV.)	—	—	—	●	—	●	—
355	<i>Dysaphis (Dysaphis) ranunculi</i> (KALT.)	—	—	—	●	—	—	—
356	<i>Dysaphis (Pomaphis) aucupariae</i> (BUCKT.)	—	—	—	—	○	—	—
357	<i>Dysaphis (Pomaphis) plantaginea</i> (PASS.)	—	—	—	●	●	●	—
358	<i>Dysaphis (Pomaphis) plantaginis</i> (PAŠEK)	—	●	—	—	—	—	—
359	<i>Dysaphis (Pomaphis) pyri</i> (B. DE F.)	—	—	—	●	●	—	—
360	<i>Dysaphis (Pomaphis) sorbi</i> (KALT.)	—	●	○	●	●	—	○
361	<i>Allocotaphis quaestionis</i> (BÖRN.)	—	—	—	○	—	—	—
362	<i>Brachycaudus (Appelia) prunicola</i> (KALT.)	—	●	—	—	○	●	—
363	<i>Brachycaudus (Appelia) schwartzii</i> (BÖRN.)	—	—	—	—	—	●	—
364	<i>Brachycaudus (Appelia) tragopogonis</i> (KALT.)	—	—	○	●	●	—	—
365	<i>Brachycaudus (Acaudus) ballotae</i> (PASS.)	—	—	—	—	—	●	—
366	<i>Brachycaudus (Acaudus) cardui</i> (L.)	—	○	○	●	●	●	—
367	<i>Brachycaudus (Acaudus) klugkisti</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
320	○	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
321	—	—	—	○	●	—	○	—	●	○	—	—	—	●	—	—	—
322	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
323	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—
324	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
325	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
326	—	—	○	—	○	—	○	—	—	○	—	○	●	—	—	—	—
327	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
328	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
329	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
330	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
331	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
332	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
333	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
334	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
335	○	—	○	○	●	—	○	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
336	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
337	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
338	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—	—
339	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
340	—	—	—	—	○	—	○	—	●	—	—	—	—	●	—	—	●
341	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
342	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
343	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
344	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
345	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
346	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
347	—	—	—	—	—	—	○	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
348	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
349	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
351a	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
351b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
352	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
353	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
354	●	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
355	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
356	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
357	●	—	○	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
358	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
359	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
360	○	—	○	○	—	—	○	—	—	○	—	—	●	—	—	—	●
361	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
362	○	—	○	—	—	—	○	—	—	—	—	●	—	●	●	—	—
363	—	—	—	●	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
364	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
365	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
366	○	—	○	●	●	—	●	—	●	○	—	●	●	●	—	●	—
367	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—



	1	2	3	4	5	6	7	7a
368	<i>Brachycaudus (Acaudus) lamii</i> (KOCH)	—	—	—	—	●	—	—
369	<i>Brachycaudus (Acaudus) lateralis</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	—	—
370	<i>Brachycaudus (Acaudus) linariae</i> STROYAN	—	—	—	●	—	—	—
371	<i>Brachycaudus (Acaudus) lychnidis</i> (L.)	—	●	○	●	●	—	—
372	<i>Brachycaudus (Acaudus) mordvilkoii</i> H.R.L.	—	—	—	●	●	—	—
373	<i>Brachycaudus (Acaudus) napelli</i> (SCHRK.)	—	—	—	—	●	—	—
374	<i>Brachycaudus (Thuleaphis) amygdalinus</i> (SCHOUT.)	—	—	—	—	●	—	—
375	<i>Brachycaudus (Thuleaphis) rumexicolens</i> (PATCH)	—	●	—	●	●	—	—
376	<i>Brachycaudus (Brachycaudus) helichrysi</i> (KALT.)	—	○	—	●	●	—	—
377	<i>Brachycaudus (Brachycaudus) salicinus</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	—	—
378	<i>Brachycaudus (Brachycaudus) spiraeae</i> (OESTL.)	—	○	○	●	●	—	—
379	<i>Mariaella lambersi</i> SZELEG.	—	—	—	—	—	—	—
380	<i>Brachycolus cerastii</i> (KALT.)	—	?	?	●	?	—	—
381	<i>Brachycolus stellariae</i> (HARDY)	—	●	○	●	○	●	—
382	<i>Brachycorynella asparagi</i> (MORDV.)	—	—	—	—	—	—	—
383	<i>Diuraphis (Holcaphis) agrostidis</i> (MUDD.)	—	—	—	—	●	—	—
384	<i>Diuraphis (Holcaphis) calamagrostis</i> (OSSIANN.)	—	—	—	●	—	—	—
385	<i>Diuraphis (Holcaphis) frequens</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	—	—
386	<i>Aspidaphis adjuvans</i> (WALK.)	—	—	—	—	●	●	—
387	<i>Hayhurstia atriplicis</i> (L.)	—	○	○	●	●	—	—
388	<i>Hayhurstia cucubali</i> (PASS.)	—	○	●	●	○	●	—
389	<i>Smiela fusca</i> MORDV.	—	—	—	—	●	—	—
390	<i>Brevicoryne brassicae</i> (L.)	—	●	●	●	●	○	○
—	<i>Pseudobrevicoryne buhri</i> (BÖRN.)	—	—	—	—	?	—	—
391	<i>Spatulophorus incanae</i> F.P. MÜLL.	—	●	—	●	●	—	—
392	<i>Lipaphis alliariae</i> F.P. MÜLL.	—	—	—	—	●	—	—
393	<i>Lipaphis erysimi</i> (KALT.)	—	—	—	●	●	—	—
394	<i>Lipaphis ruderalis</i> BÖRN.	—	●	—	—	●	—	—
395	<i>Lipaphis turritella</i> (WAHLGR.)	—	—	○	●	○	—	—
396	<i>Semiaphis anthrisci</i> (KALT.)	—	?	—	●	?	—	—
397	<i>Semiaphis dauci</i> (F.)	—	—	○	●	●	—	—
398	<i>Semiaphis pimpinellae</i> (KALT.)	—	?	○	—	?	—	—
—	<i>Semiaphis sphondylii</i> (KOCH)	—	?	?	—	?	—	—
399	<i>Hyadaphis bupleuri</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	—	—
400	<i>Hyadaphis foeniculi</i> (PASS.)	—	○	○	●	●	—	—
401	<i>Hyadaphis polonica</i> SZELEG.	—	—	—	—	●	—	—
402	<i>Hyadaphis tataricae</i> (AIZENB.)	—	—	—	●	●	—	—
403	<i>Hydaphias hofmanni</i> BÖRN.	—	—	○	—	○	—	—
404	<i>Hydaphias molluginis</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	—	—
405	<i>Staegeriella necopinata</i> (BÖRN.)	—	—	—	—	—	—	—
406	<i>Pseudacaudella rubida</i> (BÖRN.)	—	—	—	—	—	—	—
407	<i>Ammiaphis sii</i> (KOCH)	—	—	—	—	—	—	—
408	<i>Hyalopteroides humilis</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	—	—
409	<i>Chondrillobium blatnyi</i> (PINT.)	—	—	—	—	●	—	—
—	<i>Volutaphis centaureae</i> (BÖRN.)	—	—	—	—	?	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
368	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
369	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
370	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
371	—	—	—	—	●	—	○	—	—	○	—	—	—	●	—	—	—
372	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
373	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
374	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
375	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
376	—	—	○	●	—	—	—	—	●	—	—	—	●	●	—	—	—
377	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—
378	○	—	○	—	—	—	—	—	—	○	—	—	●	—	—	—	○
379	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—
380	?	—	—	?	?	?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
381	—	—	—	○	—	○	—	—	—	—	—	—	—	●	—	●	—
382	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
383	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
384	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
385	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
386	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
387	○	○	○	○	●	○	○	—	—	○	—	○	—	—	—	—	—
388	—	○	—	—	○	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
389	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
390	○	○	○	●	●	○	●	○	●	○	○	●	●	●	○	○	○
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
391	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
392	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
393	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
394	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
395	○	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
396	—	—	?	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
397	—	—	—	—	●	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
398	—	—	?	—	—	—	○	—	—	—	—	?	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
399	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
400	○	—	—	—	●	—	○	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
401	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
402	●	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
403	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
404	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
405	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
406	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—
407	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
408	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
409	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	7a
410	<i>Silenobium schusteri</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	●	—
411	<i>Coloradoa (Lidaja) abrotani</i> (KOCH)	—	—	—	—	●	●	—
412	<i>Coloradoa (Lidaja) campestris</i> (BÖRN.)	—	●	—	●	●	—	—
413	<i>Coloradoa (Coloradoa) absinthiella</i> OSSIANN.	—	—	—	●	—	—	—
414	<i>Coloradoa (Coloradoa) absinthii</i> (LICHT.)	—	—	—	—	●	—	—
415	<i>Coloradoa (Coloradoa) achilleae</i> H.R.L.	—	—	●	●	—	—	—
416	<i>Coloradoa (Coloradoa) artemisiae</i> (DEL GU.)	—	●	—	●	●	—	—
417	<i>Coloradoa (Coloradoa) campestellata</i> OSSIANN.	—	—	—	●	—	—	—
418	<i>Coloradoa (Coloradoa) tanacetina</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	●	—
419	<i>Longicaudus trirhodus</i> (WALK.)	—	●	—	●	●	●	—
420	<i>Ericaphis (Ericaphis) ericae</i> (BÖRN.)	—	●	—	—	—	—	—
421	<i>Ericaphis (Boreamyzus) latifrons</i> (BÖRN.)	—	●	—	—	—	—	—
422	<i>Myzaphis rosarum</i> (KALT.)	—	●	—	—	●	●	—
423	<i>Chaetosiphon potentillae</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	—	—
424	<i>Chaetosiphon tetraerhodus</i> (WALK.)	—	●	—	●	●	●	—
425	<i>Elatobium abietinum</i> (WALK.)	—	—	—	—	—	●	—
426	<i>Liosomaphis berberidis</i> (KALT.)	—	—	—	●	●	●	—
427	<i>Neoamphorophora ledi</i> (WAHLGR.)	—	—	—	●	—	—	—
428	<i>Cavariella aegopodii</i> (SCOP.)	—	●	—	●	●	●	—
429	<i>Cavariella archangelicae</i> (SCOP.)	—	—	—	—	●	●	—
430	<i>Cavariella cicutae</i> (KOCH)	—	●	—	—	—	—	—
431	<i>Cavariella konoi</i> TAKAH.	—	—	—	●	—	—	—
432	<i>Cavariella pastinacae</i> (L.)	—	—	○	—	●	●	—
433	<i>Cavariella theobaldi</i> (GILL. et BRAGG)	—	●	—	●	●	●	—
434	<i>Jacksonia papillata</i> THEOB.	—	—	—	●	—	—	—
435	<i>Ovatus crataegarius</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	—	—
436	<i>Ovatus menthastri</i> H.R.L.	—	●	—	—	—	—	—
437	<i>Ovatomyzus calamintae</i> (MACCH.)	—	—	—	—	—	—	—
438	<i>Phorodon (Phorodon) humuli</i> (SCHRK.)	—	—	○	●	●	●	○
439	<i>Phorodon (Diphorodon) cannabis</i> PASS.	—	—	—	●	●	—	●
440	<i>Rhopalomyzus (Rhopalomyzus) poae</i> (GILL.)	—	—	—	—	—	—	—
441	<i>Rhopalomyzus (Judenkoa) loniceriae</i> (SIEB.)	—	●	—	●	●	—	—
442	<i>Myzodes ajugae</i> (SCHOUT.)	—	—	○	●	○	—	—
443	<i>Myzodes ascalonicus</i> (DONC.)	—	—	—	—	—	●	—
444	<i>Myzodes certus</i> (WALK.)	—	—	●	●	●	—	—
445	<i>Myzodes ligustri</i> (MOSL.)	—	—	—	●	●	—	—
446	<i>Myzodes myosotidis</i> BÖRN.	—	—	—	—	●	●	—
447	<i>Myzodes persicae</i> (SULZ.)	—	●	○	●	●	●	●
448	<i>Myzodes titschaki</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—
449	<i>Myzus cerasi</i> (F.)	—	●	●	●	●	●	○
450	<i>Myzus lythri</i> (SCHRK.)	—	—	—	●	●	●	●
451	<i>Myzus ornatus</i> LAING	—	—	—	—	—	●	—
452	<i>Neomyzus circumflexus</i> (BUCKT.)	—	—	—	●	—	●	—
453	<i>Tubaphis ranunculina</i> (WALK.)	—	—	—	●	?	—	—
454	<i>Galiobium langei</i> (BÖRN.)	—	●	—	●	—	—	—
455	<i>Vesiculaphis theobaldi</i> TAKAH.	—	—	—	●	—	●	—
456	<i>Aspidaphium escherichi</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
410	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
411	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
412	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
413	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
414	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
415	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
416	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
417	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
418	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
419	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
420	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
421	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
422	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
423	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
424	○	—	—	—	○	—	—	—	—	○	—	—	●	—	—	—	—
425	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
426	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
427	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
428	—	—	—	—	—	—	—	—	●	○	—	—	—	●	—	—	—
429	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	●	●
430	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●
431	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●
432	○	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	●	—	—	—	●
433	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	●
434	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—
435	●	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
436	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
437	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—
438	—	—	—	—	●	—	○	○	—	○	—	○	●	●	—	—	—
439	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
440	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
441	—	—	—	○	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
442	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	●	—
443	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
444	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
445	○	—	○	—	○	○	○	—	—	—	—	○	—	●	—	—	—
446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
447	○	—	○	○	●	—	○	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—
448	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
449	●	○	○	●	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○
450	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
451	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
452	—	—	○	—	—	—	●	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—
453	—	—	?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
454	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	●	—	●	—
455	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
456	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	7a
457	—	—	●	●	—	●	—	—
458	—	●	—	●	—	—	—	—
459	—	—	—	●	●	●	—	—
460	—	●	●	●	●	●	—	—
461	—	●	—	●	●	●	—	—
462	—	—	—	●	●	—	—	—
463	—	○	○	●	●	●	○	—
464	—	—	○	●	●	●	—	—
465	—	—	—	●	—	●	—	—
466	—	●	—	●	●	—	—	—
467a	—	●	—	●	—	—	—	—
467b	—	—	—	—	●	—	—	—
468	—	●	—	●	●	●	—	—
469	—	—	—	—	●	—	—	—
470	—	●	—	●	●	●	—	—
471	—	—	—	—	●	—	—	—
472	—	●	—	—	●	—	—	—
473	—	—	—	●	—	●	—	—
474	—	○	○	●	○	—	—	—
475	—	○	●	●	○	○	—	—
476	—	—	—	●	●	●	○	—
477	—	—	—	●	●	●	—	—
478	—	●	—	●	—	●	—	—
479	—	—	●	●	—	●	—	—
480	—	—	—	●	●	●	—	—
481	—	—	—	●	●	—	—	—
482	—	●	—	●	—	●	—	—
483	—	—	—	●	—	—	—	—
484	—	—	—	●	●	●	—	—
485	—	—	—	●	—	—	—	—
486	—	—	—	—	●	—	—	—
487	—	—	—	●	—	●	—	—
488	—	—	—	—	●	—	—	—
489	—	—	—	●	—	—	—	—
490	—	—	—	●	—	●	—	—
491	—	—	—	●	—	—	—	—
492	—	—	—	●	—	—	—	—
493	—	●	—	—	—	—	—	—
494a	—	—	●	●	●	●	●	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
457	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
458	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
459	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
460	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—
461	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
462	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
463	○	—	○	○	○	—	○	○	●	○	—	○	●	○	○	—	—
464	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
465	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
466	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
467a	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
467b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
468	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
469	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—
470	—	—	—	—	●	—	○	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
471	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
472	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
473	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
474	○	○	○	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	●	—	●	○
475	—	—	○	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○
476	—	—	○	—	—	—	○	—	—	—	—	—	●	●	—	—	●
477	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
478	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
479	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
480	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
481	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
482	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
483	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
484	—	—	●	●	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
485	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
486	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
487	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
488	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
489	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
490	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
491	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
492	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
493	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
494a	—	—	○	—	●	—	—	—	●	—	—	○	—	—	—	—	—

		1	2	3	4	5	6	7	7a
494b	<i>Aulacorthum solani aegopodii</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	●	—	—
494c	<i>Aulacorthum solani langei</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	—	—	—
495	<i>Aulacorthum speyeri</i> BÖRN.	—	●	—	●	—	—	—	—
496	<i>Microlophium carnosum</i> (BUCKT.)	—	—	—	●	●	—	—	—
497	<i>Microlophium evansi</i> (THEOB.)	—	—	—	—	●	●	—	—
498	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) caraganae</i> (CHOL.)	—	●	—	●	●	●	—	●
499	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) cyparissiae</i> (KOCH)	—	—	—	—	—	—	—	—
499a	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) cyparissiae</i> var. <i>propinquum</i> MORDV.	—	●	—	—	●	—	—	—
500	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) ignotum</i> MORDV.	—	—	—	●	—	—	—	—
501	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) knechteli</i> (BÖRN.)	—	●	—	●	—	—	—	—
502	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) loti</i> (THEOB.)	—	●	—	—	—	●	—	—
503a	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii</i> <i>pelargonii</i> (KALT.)	—	—	—	●	●	—	—	—
503b	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii</i> <i>agrimoniae</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—	—
503c	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii</i> <i>geranii</i> (KALT.)	—	—	—	●	●	—	—	—
503d	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii</i> <i>rogersii</i> (THEOB.)	—	—	—	●	—	—	—	—
504	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) parvus</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	●	—	—
505a	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum</i> <i>pisum</i> (HARRIS)	—	●	○	●	●	●	—	●
505b	<i>Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pisum</i> <i>ononis</i> (KOCH)	—	—	—	—	—	—	—	—
506	<i>Acyrtosiphon (Tlja) scariolae</i> NEVSKY	—	—	—	●	—	●	—	—
507	<i>Acyrtosiphon (Liporrhinus) chelidonii</i> (KALT.)	—	—	—	●	●	●	—	—
508	<i>Metopolophium albidum</i> H.R.L.	—	●	—	●	●	—	—	—
509	<i>Metopolophium dirhodum</i> (WALK.)	—	●	—	●	●	●	—	—
510	<i>Metopolophium tenerum</i> H.R.L.	—	●	—	●	—	—	—	—
511	<i>Rhodobium porosum</i> (SANDERS.)	—	—	—	—	●	—	—	—
512	<i>Cryptaphis poae</i> (HARDY)	—	—	—	—	●	—	—	—
513	<i>Linosiphon asperulophagus</i> HOLM.	—	—	—	—	—	—	—	—
514	<i>Linosiphon galii</i> (MAM.-SOL.)	—	—	—	—	—	—	—	—
515	<i>Linosiphon galiophagus</i> (WIMSH.)	—	●	—	●	—	●	—	—
516	<i>Corylobium avellanae</i> (SCHRK.)	—	●	—	●	●	●	—	—
517	<i>Delphiniobium junackianum</i> (KARSCH)	—	—	—	●	●	●	—	—
518	<i>Macrosiphum amygdaloides</i> THEOB.	—	—	—	—	—	—	—	—
519	<i>Macrosiphum cholodkovskiyi</i> MORDV.	—	○	○	●	●	●	—	—
520	<i>Macrosiphum daphnidis</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	—	—	—
521	<i>Macrosiphum epilobiellum</i> THEOB.	—	—	—	—	—	—	—	—
522	<i>Macrosiphum euphorbiae</i> (THOM.)	—	—	○	●	●	●	●	—
523	<i>Macrosiphum funestum</i> (MACCH.)	—	—	—	—	—	—	—	—
524	<i>Macrosiphum gei</i> (KOCH)	—	—	●	●	●	●	—	—
525	<i>Macrosiphum lisae</i> HEIE	—	—	—	●	—	—	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
494b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
494c	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
495	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
496	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
497	○	—	—	—	—	—	○	—	—	○	—	—	●	●	—	—	—
498	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
499	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
499a	—	—	—	—	●	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
501	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
502	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
503a	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
503b	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
503c	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
503d	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—
504	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
505a	○	—	○	●	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	○	●	—
505b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●
506	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
507	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
508	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●
509	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
510	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
511	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
512	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
513	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
514	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
515	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
516	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
517	○	—	—	—	—	—	○	—	—	○	—	—	●	—	—	—	—
518	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	●	—
519	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—
520	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
521	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
522	—	—	○	○	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—
523	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	●	—
524	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	●	●	—	●	—
525	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—



		1	2	3	4	5	6	7	7a
526	<i>Macrosiphum melampyri</i> MORDV.	—	—	—	●	—	—	—	—
527	<i>Macrosiphum prenanthidis</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	—	—	—
528	<i>Macrosiphum rosae</i> (L.)	—	—	○	●	●	●	○	●
529	<i>Macrosiphum stellariae</i> THEOB.	—	—	—	●	—	—	—	—
530	<i>Sitobion avenae</i> (F.)	—	●	●	●	●	●	○	—
531	<i>Sitobion equiseti</i> HOLM.	—	—	—	—	—	—	—	—
532	<i>Sitobion fragariae</i> (WALK.)	—	●	—	●	●	—	—	—
533	<i>Titanosiphon artemisiae</i> (KOCH)	—	—	—	●	●	●	—	—
534	<i>Dactynotus (Lambersius) erigeronensis</i> (THOM.)	—	—	—	●	●	●	—	—
535	<i>Dactynotus (Dactynotus) achilleae</i> (KOCH)	—	—	—	●	●	●	—	—
536	<i>Dactynotus (Dactynotus) chondrilla</i> (NEVSKY)	—	●	—	—	●	—	—	—
537	<i>Dactynotus (Dactynotus) cichorii</i> (KOCH)	—	—	—	●	●	●	—	—
538	<i>Dactynotus (Dactynotus) cirsii</i> (L.)	—	—	—	●	●	—	—	—
539	<i>Dactynotus (Dactynotus) hypochoeridis</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	—	—	—
540	<i>Dactynotus (Dactynotus) jaceicola</i> H.R.L.	—	—	—	—	●	—	—	—
541	<i>Dactynotus (Dactynotus) muralis</i> (BUCKT.)	—	—	—	—	●	—	—	—
542	<i>Dactynotus (Dactynotus) obscurus</i> (KOCH)	—	●	—	●	●	—	—	—
543	<i>Dactynotus (Dactynotus) picridis</i> (F.)	—	—	—	●	●	—	—	—
544	<i>Dactynotus (Dactynotus) pilosellae</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	—	—	—
545	<i>Dactynotus (Dactynotus) pulicariae</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	●	—	—
546	<i>Dactynotus (Dactynotus) sonchi</i> (GEOFF.)	—	—	—	●	●	●	—	—
547	<i>Dactynotus (Dactynotus) tanacetii</i> (L.)	—	—	●	●	—	●	—	—
548	<i>Dactynotus (Dactynotus) tussilaginis</i> (WALK.)	—	—	—	●	●	—	—	—
549	<i>Dactynotus (Uromelan) aeneus</i> H.R.L.	—	—	—	●	●	●	—	—
550	<i>Dactynotus (Uromelan) campanulae</i> (KALT.)	—	—	○	●	●	●	—	—
551	<i>Dactynotus (Uromelan) carlinae</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	—	—	—
552	<i>Dactynotus (Uromelan) daronici</i> BÖRN.	—	—	—	—	—	—	—	—
553a	<i>Dactynotus (Uromelan) jaceae jaceae</i> (L.)	—	—	○	●	●	●	—	—
553b	<i>Dactynotus (Uromelan) jaceae henrichi</i> BÖRN.	—	—	—	●	—	—	—	—
553c	<i>Dactynotus (Uromelan) jaceae reticulatus</i> H.R.L.	—	●	—	●	●	●	—	—
554	<i>Dactynotus (Uromelan) nigrocampanulae</i> (THEOB.)	—	—	—	●	—	—	—	—
555	<i>Dactynotus (Uromelan) rapunculoidis</i> BÖRN.	—	—	—	●	●	—	—	—
556	<i>Dactynotus (Uromelan) similis</i> H.R.L.	—	—	—	●	●	●	—	—
557	<i>Dactynotus (Uromelan) solidaginis</i> (F.)	—	—	○	●	●	●	—	—
558	<i>Dactynotus (Uromelan) taraxaci</i> (KALT.)	—	●	—	●	—	—	—	—
559	<i>Macrosiphoniella (Asterobium) asteris</i> (WALK.)	—	—	—	●	—	—	—	—
560	<i>Macrosiphoniella (Phalangomyzus)</i> <i>oblonga</i> (MORDV.)	—	—	—	●	●	●	—	●
561	<i>Macrosiphoniella (Phalangomyzus)</i> <i>obtecta</i> (BÖRN.)	—	●	—	●	—	—	—	—
562	<i>Macrosiphoniella (Phalangomyzus)</i> <i>persequens</i> (WALK.)	—	●	●	—	—	—	—	—
563	<i>Macrosiphoniella (Phalangomyzus)</i> <i>sejuncta</i> (WALK.)	—	—	—	●	—	—	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
526	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
527	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●
528	—	—	○	○	●	—	○	—	—	○	—	○	●	●	—	—	—
529	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
530	—	—	—	—	—	—	○	—	—	○	—	—	●	—	—	—	—
531	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—
532	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	●	—	—	—	—
533	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
534	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
535	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
536	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
537	—	—	—	●	●	—	○	—	●	—	—	—	●	●	—	—	—
538	○	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
539	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
540	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
541	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
542	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
543	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
544	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
545	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
546	—	—	—	—	●	—	○	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
547	○	—	—	—	○	—	○	—	●	○	—	—	—	—	—	—	—
548	—	—	—	—	○	—	○	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
549	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
550	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
551	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
552	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
553a	○	—	—	—	●	—	○	—	●	○	—	—	●	—	●	—	—
553b	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
553c	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
554	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
556	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●
557	—	—	—	—	—	—	○	—	—	○	—	—	—	●	—	—	—
558	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
559	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
560	—	—	—	●	●	—	○	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
561	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
562	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
563	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—

		1	2	3	4	5	6	7	7a
564	<i>Macrosiphoniella (Phalangomyzus) tapuskae</i> (HOTT. et FRIS.)	—	—	—	●	●	●	—	—
565	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) abrotani</i> (WALK.)	—	—	—	—	●	●	—	—
566	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) absinthii</i> (L.)	—	●	—	●	●	●	—	—
567	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) artemisiae</i> (B. DE F.)	—	—	—	●	●	●	—	—
568	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) fasciata</i> DEL GU.	—	●	—	●	●	●	—	—
569	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) millefolii</i> (DE GEER)	—	●	●	●	●	●	—	—
570	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) ptarmicae</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	—	—	—
571	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) sanborni</i> (GILL.)	—	—	—	—	—	●	—	—
572	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) subequalis</i> BÖRN.	—	—	—	●	●	—	—	—
573	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) staegeri</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	●	—	—
574	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) tanacetaria</i> (KALT.)	—	●	○	●	●	●	—	—
575	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) trimaculata</i> H.R.L.	—	—	●	●	—	—	—	—
576	<i>Macrosiphoniella (Macrosiphoniella) usquertensis</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	●	—	—
577	<i>Ramitrichophorus janckeii</i> (BÖRN.)	—	●	—	—	—	—	—	—
578	<i>Ramitrichophorus medvedevi</i> (BOZHKO)	—	●	—	●	●	●	—	—
579	<i>Metopeurum fuscoviridae</i> STROYAN	—	●	—	●	●	●	—	—
580	<i>Microsiphum jazykovi</i> NEVSKY	—	—	—	●	●	—	—	—
581	<i>Microsiphum woronieckae</i> JUDENKO	—	—	—	●	—	●	—	—
582	<i>Amphorophora (Amphorophora) ampullata</i> BUCKT.	—	—	—	—	—	—	—	—
583	<i>Amphorophora (Eunectarosiphon) gei</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	●	—	—	—
584a	<i>Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi rubi</i> (KALT.)	—	○	○	○	—	●	—	—
584b	<i>Amphorophora (Eunectarosiphon) rubi idaei</i> (BÖRN.)	—	○	●	●	●	●	—	—
585	<i>Amphorophora (Ampullosiphon) stachydis</i> HEIKINHEIMO	—	—	—	●	—	—	—	—
586	<i>Amphorosiphon pulmonariae</i> (BÖRN.)	—	—	—	●	—	—	—	—
587	<i>Megoura litoralis</i> F.P. MÜLL. in BÖRN.	—	●	—	—	—	—	—	—
588	<i>Megoura viciae</i> BUCKT.	—	—	○	●	●	●	○	—
589	<i>Megourella tribulis</i> (WALK.)	—	—	—	—	—	—	—	—
590	<i>Masonaphis azaleae</i> (MASON)	—	—	—	—	—	●	—	—
591	<i>Wahlgreniella ossiannilssoni</i> H.R.L.	—	—	—	●	—	●	—	—

	8	8a	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	17a	18	19	20	21
564	—	—	—	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—
565	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
566	—	—	—	—	●	—	—	—	—	○	—	—	●	—	—	—	—
567	—	—	—	●	●	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—
568	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
569	○	—	—	—	●	—	○	—	●	○	—	—	●	—	—	—	—
570	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
571	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
572	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
573	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
574	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
575	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
576	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—
577	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
578	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
579	—	—	—	—	●	—	●	—	●	—	—	—	—	●	—	—	—
580	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
581	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
582	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●
583	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
584a	—	—	○	—	—	—	○	—	—	—	—	●	●	—	—	—	—
584b	—	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
585	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
586	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
587	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
588	—	—	—	—	●	—	○	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—
589	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—
590	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
591	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

## V. LITERATURA

a. Prace zawierające wiadomości o mszycach Polski

- ACHREMOWICZ J. 1964. Zdobniczka lucernowa (*Therioaphis maculata* BUCKT.) jako szkodnik lucerny. Biul. Inform. IOR, Poznań, 4 (6), pp. 23—26, 1 f.
- ACHREMOWICZ J. 1965. Mszyce na uprawnych roślinach motylkowych w woj. poznańskim 1963—1964. II Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 27—31.
- ACHREMOWICZ J. 1967. Mszyce (*Homoptera*, *Aphidoidea*) Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Fragn. Faun., Warszawa, 13, pp. 261—298.
- BAEHR W. 1918. Oogeneza u partenogenetycznych pokoleń *Aphis palmae*. Roczn. TPN, Wilno, 6, pp. 223—254, 2 tt.
- BEHLEN W. 1934. Die Erbsenlaus (*Macrosiphon onobrychis* B. d. F.), ein äusserst gefährlicher Luzernenschädling. Nachr. Schädlbekämpf., Leverkusen, 9, pp. 89—95.
- BERLIŃSKI K. 1960. Biologia i rozpowszechnienie *Rhopalosiphoninus latysiphon* DAVIDSON. Pol. Pismo Ent. (B.), Wrocław, 17—18, pp. 7—11.
- BERLIŃSKI K. 1962. Charakter gradacji mszyc ziemniaczanych w zależności od warunków ekologicznych Pomorza Wschodniego, Zesz. Nauk. WSR, Olsztyn, 12, pp. 191—193.
- BERLIŃSKI K. 1964. Z badań nad mszycami drzew liściastych. Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 111—112.
- BERLIŃSKI K. 1965. Materiały do poznania fauny mszyc występujących na trawach. II. Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 39—45.
- BERLIŃSKI K., HUCULAK S. 1965. Afidofauna zespołów roślin motylkowych Pojezierza Mazurskiego. II Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 33—38.
- BOESE G. 1935. Der Einfluss tierischer Parasiten auf den Organismus der Insekten. Z. Parasitenk., Berlin, 8, pp. 243—284, 27 ff.
- BÖRNER C. 1939. Neue Gattungen und Arten der mitteleuropäischen Aphidenfauna. Arb. Physiol. Angew. Ent., Berlin-Dahlem, 6, pp. 75—83.
- BÖRNER C. 1952. Europae centralis Aphides. Mitt. Thür. Bot. Ges., Weimar, Beiheft 3, pp. 1—484.
- BRISCHKE C. G. A. 1882. Die Pflanzen-Deformationen (Gallen) und ihre Erzeuger in Danzigs Umgebung. Schr. Naturf. Ges. Danzig, N. F., 5 (3), pp. 155—199.
- DAMPF A. 1908. Über ostpreussische *Chermes*-Arten. Schr. Phys.-Ök. Ges., Königsberg, 48, pp. 351—360.
- ENDERLEIN G. 1908. Biologisch-faunistische Moor- und Dünen-Studien. Ber. Westpr. Bot. Zool. Ver., Danzig, 30, pp. 54—238, 6 ff.
- GABRIEL W. 1959. Badania wstępne nad korelacją pomiędzy ilością mszyc a rozprzestrzenianiem się chorób wirusowych ziemniaka. Roczn. Nauk Roln., Warszawa, 79, pp. 797—821.
- GABRIEL W. 1961. Znaczenie niektórych gatunków mszyc w rozprzestrzenianiu chorób wirusowych ziemniaka. Roczn. Nauk Roln., Warszawa, 83, pp. 463—504.
- GABRIEL W., NUCKOWSKI S., WISŁOCKA M. 1964. Badania nad mszycami na plantacjach ziemniaka. Pol. Pismo Ent. (B), Wrocław, 33—34, pp. 35—56, 11 ff.
- GAŁECKA B. 1953. Obserwacje nad czynnikami redukującymi populacje mszyc w środowiskach naturalnych, Ekologia Pol., Warszawa, 1, pp. 49—68, 4 ff.
- GAŁECKA B. 1959. Przebieg procesu porażenia upraw ziemniaczanych przez mszyce. Ekologia Pol. (B), Warszawa, 5, pp. 245—251.
- GAWINOWA J. 1936. Materiały do zoocidjologii Mazowsza. Spraw. TNW, wyd. IV, Warszawa, 28, pp. 1—43.

- GRUBE [A. E.]. 1866. Ueber die im October d. J. in Breslau beobachteten Aphidenschwärme (*Aphis Dianthi* SCHR.). Jb. Schles. Ges. Vaterl. Cult., Breslau, **43**, pp. 66—68.
- HARNISCH O. 1926. Studien zur Ökologie und Tiergeographie der Moore. Zool. Jb. Syst., Jena, **51**, pp. 1—166.
- HÄRDTL H. 1953. Untersuchungen über die Fauna der *Taraxacum*-Arten. Beitr. Ent., Berlin, **3**, pp. 69—95.
- HELLWIG T. 1897. Zoocecidien (Gallen) und andere Bildungsabweichungen aus der Umgebung von Wengierki. Z. Bot. Abt., Posen, **4**, pp. 46—50.
- HIERONYMUS G. 1890. Beiträge zur Kenntniss der europäischen Zoocecidien und der Verbreitung derselben. Jb. Schles. Ges. Vaterl. Cult., Bot. Sect., Ergänzungsheft, Breslau, **68**, pp. 49—272.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1935c. New Central European *Aphididae*. Arb. Morphol. Taxon. Ent., Berlin-Dahlem, **2**, pp. 52—55.
- HUCULAK S. 1964. Dynamika występowania *Rhopalosiphum insertum* WALK. w okresie jesiennym na jabłoniach. Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 97—102.
- HUCULAK S. 1965a. Mszyce (*Homoptera, Aphidoidea*) Pojezierza Mazurskiego. Fragm. Faun., Warszawa, **12**, pp. 207—237.
- HUCULAK S. 1965b. Fauna mszyc (*Homoptera, Aphididae*) na drzewach i krzewach owocowych Pojezierza Mazurskiego. II Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 11—19.
- HUCULAK S. 1966a. Mszyce (*Homoptera, Aphidoidea*) Pojezierza Mazurskiego II. Fragm. Faun., Warszawa, **13**, pp. 115—130.
- HUCULAK S. 1966b. *Aphis erigerontis* HOLMAN, 1966 (*Homoptera, Aphididae*), eine für die polnische Fauna neue Art. Ann. Zool., Warszawa, **23**, pp. 483—493, 17 ff., 1 t.
- HUCULAK S. 1967a. Materiały do fauny mszyc (*Homoptera, Aphidoidea*) okolic Rzeszowa i Przemysła. Fragm. Faun., Warszawa, **13**, pp. 231—248.
- HUCULAK S. 1967b. Mszyce (*Homoptera, Aphidoidea*) Pojezierza Mazurskiego III. Fragm. Faun., Warszawa, **14**, pp. 93—131.
- HUCULAK S. 1968. Eine neue Gattung und vier neue Blattlausarten (*Homoptera, Aphididae*) aus Polen. Ann. Zool., Warszawa, **25**, pp. 425—451, 54 ff.
- JANISZEWSKA E. 1963. Mszyce (*Homoptera, Aphididae*) roślin sadowniczych Polski. I. Gatunki występujące na malinie i jeżynie. Fragm. Faun., Warszawa, **10**, pp. 491—498, 12 ff.
- JANISZEWSKA-CIHOCKA E. 1964. Fauna mszyc porzeczek i agrestu. Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 85—91.
- JANISZEWSKA-CIHOCKA E. 1965a. Mszyce (*Homoptera, Aphidoidea*) roślin sadowniczych Polski. II. Gatunki występujące na porzeczkach i agreście. Fragm. Faun., Warszawa, **12**, pp. 123—142, 18 ff.
- JANISZEWSKA-CIHOCKA E. 1965b. Fauna mszyc na *Prunoidea*. II Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 5—9.
- JANISZEWSKA-CIHOCKA E. 1966. Mszyce (*Homoptera, Aphidoidea*) roślin sadowniczych Polski. III. Gatunki występujące na *Prunoidea*. Fragm. Faun., Warszawa, **13**, pp. 33—49, 9 ff.
- JASIEŃSKA-OBREŃSKA E. 1964. Występowanie mszyc na lucernie w świetle badań własnych. Biul. IOR, Poznań, **26**, pp. 35—48.
- JUDENKO E. 1930—1931. Materiały do fauny mszyc (*Aphididae*) okolicy Puław z uwzględnieniem biologii. 1—2. Pol. Pismo Ent., Lwów, **9**, pp. 129—186 (1930); **10**, pp. 102—118, 2 tt. (1931).
- KAMIŃSKA T. 1964. Mszyce występujące na warzywach w okolicach Warszawy. I. Mszyce na warzywach kapustnych. Biul. IOR, Poznań, **26**, pp. 49—73.
- KANIA Cz. 1962. Szkodliwa entomofauna kukurydzy obserwowana w okolicach Wrocławia w latach 1956—1959. Pol. Pismo Ent. (B), Wrocław, **25—26**, pp. 53—69.
- KAPUŚCIŃSKI S. 1936. Wyrośla (cecidia) rezerwatów jodłowych Jata i Topór w Nadleśnictwie Państwowym Łuków, w nawiązaniu do stosunków typologicznych. Rozpr. IBLP (A), Lwów, 86 pp.
- KAPUŚCIŃSKI S. 1947. Materiały do zoocecidologii Mazowsza. Fragm. Faun. Mus. Zool. Pol., Warszawa, **5**, pp. 37—94.
- KARCZEWSKA W. 1964. Z badań nad mszycami (*Aphididae*) występującymi na jabłoniach. Biul. IOR, Poznań, **26**, pp. 74—89.

- KARCZEWSKA W. 1965. Badania nad biologią mszyc (*Aphididae*) występujących na jabłoni. Pol. Pismo Ent. (B), Wrocław, **39**—**40**, pp. 245—295, 20 ff., 4 fot.
- KARCZEWSKI J. 1962. Znaczenie borówki czernicy (*Vaccinium myrtillus* L.) dla entomocenozy leśnej. Fol. Forest. Pol. (A), Warszawa, **9**, pp. 1—200, 30 ff.
- KARPIŃSKI J. J. 1963. Owady żerujące na modrzewiu polskim (*Larix polonica* RAC.). Pr. Inst. Bad. Leśn., Warszawa, **265**, pp. 3—50, 47 ff.
- KAWECKI Z. 1936. Korówka wełnista i jej pasorzyt (*Aphelinus mali* HALD.) osiec korówkowy w województwie krakowskim i kieleckim. Ogrodnictwo, Kraków, **1**, pp. 1—29.
- KÉLER S. 1935a. Szkodniki drzew leśnych obserwowane przez polskie stacje ochrony roślin w roku 1932. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, **2**, pp. 186—197.
- KÉLER S. 1935b. Szkodniki drzew i krzewów leśnych i ozdobnych obserwowanych przez polskie stacje ochrony roślin w roku 1933. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, **2**, pp. 198—219.
- KONOPACKA W. 1921. Narośle (zooecidia) zebrane w okolicach Warszawy i w Kieleckim. Pam. PINGW, Puławy, **1**, pp. 225—242.
- KRASUCKI A. 1925. Mszyca (korówka) wełnista (krwista) — *Schizoneura lanigera* HAUSM. w Połud.-Wsch. Polsce. Chor. Szkodn. Rośl., Warszawa, **3**, pp. 1—9.
- KRASUCKI A. 1935. Szkodniki buraków obserwowane w r. 1932 i 1933. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, **2**, pp. 40—44.
- KRASUCKI A. 1937. Szkodniki krzewów owocowych obserwowane w Polsce w r. 1934. Roczn. Ochr. Rośl., Warszawa, **3**, pp. 67—70.
- KRZYWIEC D. 1961. Rozprzestrzenianie się mszycy *Hyadaphis tataricae* AJZENB. Przyt. Pol. Zach., Poznań, **5**, pp. 135—137, 1 fot.
- KRZYWIEC D. 1962. Z badań nad morfologią i biologią *Mimeuria ulmiphila* (DEL GUERCIO) (Homoptera, Aphidina). Spraw. Pozn. TPN, Poznań, (1960), pp. 363—364.
- KRZYWIEC D. 1965. A New Species of *Tuberculoides* v. D. GOOT from Poland (Homoptera, Aphidina). Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie, **13**, pp. 595—600, 16 ff.
- KRZYWIEC-RAJSKA D. 1957. *Paraprociphilus ucrainensis* MAMONTOVA, 1955 (Homoptera, Aphidina) w Polsce. Spraw. Pozn. TPN, Poznań, (1956), pp. 100—101, 1 fot.
- KUBACKA M. 1964. *Aulacorthum solani* (KALT.) na burakach cukrowych w Polsce. Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 35—39.
- LINGELSHEIM A. 1916. Durch Hemipteren verursachte Missbildungen einiger Pflanzen. Z. Pflanzenkr., Stuttgart, **26**, pp. 378—383, 3 ff.
- MALEC K. 1957a. Występowanie mszyc na ziemniakach letniego sadzenia we Wtlenku pow. Bydgoszcz 1953—1954. Biul. IHAR, Warszawa, **18**, pp. 69—72.
- MALEC K. 1957b. Komunikat o dalszych pracach, dotyczących mszyc na ziemniakach, prowadzonych we Wtlenku. Biul. IHAR, Warszawa, **18**, pp. 73—74.
- MICHNO-ZATORSKA Z. 1966. Materiały do znajomości wyrosli (zooecidiów) Pomorza. Część I. Stud. Soc. Sci. Tor. (D), Toruń, **7**, pp. 153—284.
- MIKULSKA-MACHETA A. 1963. Różnice w degeneracji ziemniaka w obrębie jednego terenu w zależności od nalotów mszyc. Acta Agrobot., Kraków, **14**, pp. 187—198.
- MINKIEWICZ S. 1922. Przyczynek do rozszedlenia mszycy wełnistej (*Schizoneura lanigera* HAUSM.) w b. Kongresówce. Pam. PINGW, Puławy, **2**, pp. 94—98.
- MINKIEWICZ S. 1935a. Szkodniki sadów obserwowane w Polsce w r. 1932. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, **2**, pp. 97—118.
- MINKIEWICZ S. 1935b. Szkodniki sadów obserwowane w Polsce w r. 1933. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, **2**, pp. 119—160.
- MINKIEWICZ S. 1937. Szkodniki sadów obserwowane w Polsce w r. 1934. Roczn. Ochr. Rośl., Warszawa, **3**, pp. 33—66.
- MOESZ G. 1919. Gubacsok Lengyelországbló. Magyar Bot. Lapok, Budapest, **18**, pp. 26—39.
- MORDVILKO A. 1894—1895. K faune i anatomii sem. *Aphididae* Priviljskanskogo Kraja. Rab. Lab. Zool. Kab. Varš. Univ., Warszawa, **1894**, pp. 1—112; **1895**, pp. 113—274.
- MORDVILKO A. 1896. K biologii tlej iz podsem. *Aphididae* i *Pemphigidae*. Rab. Lab. Zool. Kab., Varš. Univ., Warszawa, **1896**, pp. 23—146.

- MORDVILKO A. 1897. K biologii i morfologii tlej. I. Trudy Rus. Ent. Obsč., St.-Peterburg, 31, pp. 1—61.
- MORDVILKO A. 1901. K biologii i morfologii tlej. II—III. Trudy Rus. Ent. Obsč., St.-Peterburg, 33, pp. 1—84, 162—1012.
- MORDVILKO A. 1907. Beiträge zur Biologie der Pflanzenläuse, *Aphididae* PASS. 1. Biol. Zbl., Leipzig, 27, pp. 529—550, 561—575, 747—767, 769—816.
- MORDVILKO A. 1908. Beiträge zur Biologie der Pflanzenläuse, *Aphididae* PASS. 2. Biol. Zbl., Leipzig, 28, pp. 631—639, 649—662.
- MORDVILKO A. 1909c. Beiträge zur Biologie der Pflanzenläuse, *Aphididae* PASS. 3. Biol. Zbl., Leipzig, 29, pp. 82—118, 147—160, 164—182.
- MORDVILKO A. K. 1914—1919. Fauna Rossii i sopredelnyh stran. I (1), Petrograd, pp. I—CLXIV + 1—236, 93 ff., (1914); I (2), pp. 237—508+9, 55 ff., (1919).
- MORDVILKO A. K. 1921. Zlakovye tli (*Aphidodea*). Izv. Petrogr. Obl. St. Zašč. Rast. Vred., Petrograd, 3, pp. 1—72, 19 ff.
- MORDVILKO A. K. 1929. Kormovye rastenia tlej SSSR i sopredelnyh stran. Trudy Prikl. Ent., Leningrad, 14, pp. 1—100, 25 ff.
- MORDVILKO A. 1935. Die Blattläuse mit unvollständigem Generationszyklus und ihre Entstehung. Ergebn. Fortschr. Zool., Jena, 8, pp. 36—328, 217 ff.
- MOSIEK M. 1961. Występowanie mszyc na terenie stacji Zamarte. Biul. IHAR, Warszawa, 5 (44), pp. 37—39.
- MOSZYŃSKA M. 1931. Galasy (zoocecidia) drzew i krzewów półwyspu Helskiego. Kosmos (A), Lwów, 55, pp. 273—292.
- MOWSZOWICZ J. 1961. Wyrosłe (zoocecidia) pospolicie występujące w województwie łódzkim. Pr. Wyzd. Mat.-Przyr. Łódz. TN, Łódź, 70, pp. 1—30.
- NAWOJSKA H. 1957. Materiały do zoocecidologii Torunia i jego okolicy. Stud. Soc. Sci. Tor. (D), Toruń, 2, pp. 79—130, 1 t.
- NAWROCKA B. 1964. Jednoroczne obserwacje nad biologią mszycy marchwianej (*Semiaphis dauci*). Sympoz. Afidol., Olsztyn, pp. 79—80.
- NEUMANN R. 1857. Die Blattläuse der Provinz Preussen. Neue Preuss. Prov.-Bl., Königsberg, 11, pp. 170—178.
- NIEZABITOWSKI E. L. 1905. Materiały do zoocecidologii Galicyi. Spraw. Kom. Fiz., Kraków, 38, pp. 126—141.
- NOWICKI M. 1868. Wykaz pluskwówek (*Rhynchota* F. *Hemiptera* L.). Spraw. Kom. Fiz., Kraków, (2), pp. (91—107).
- PŁOSKONIOWNA M. 1949. Galasy wydmy Zadroże. Stud. Soc. Sci. Tor., Toruń, Suppl. 1, pp. 39—40.
- PRÜFFER J. 1935. Szkodniki zbóż obserwowane w r. 1932 i 1933. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, 2, pp. 21—33.
- PRÜFFER J. 1937. Szkodniki traw zbożowych zaobserwowane w Polsce w 1934 roku. Roczn. Ochr. Rośl., Warszawa, 3, pp. 23—31.
- QUEDNAU W. 1954. Monographie der mitteleuropäischen *Callaphididae* (Zierläuse [*Homoptera*, *Aphidina*]) unter besonderer Berücksichtigung des ersten Jugendstadiums. Mitt. Biol. Zentralanst., Berlin-Dahlem, 78, pp. 1—53, 9 tt.
- RIECH F. 1927. Biologie und Faunistik ostpreussischer Blattläuse. Schr. Phys.-Ök. Ges. Königsberg, 65, pp. 149—151.
- RÜBSAAMEN E. H. 1901. Bericht über meine Reisen durch die Tucheler Heide in den Jahren 1896 und 1897. Schr. Naturf. Ges., Danzig, N.F., 10, pp. 79—148.
- RUSZKOWSKI J. W. 1933. Wyniki badań nad szkodliwą fauną Polski na podstawie materiałów z lat 1919—1930. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, 1, pp. 1—545.
- RUSZKOWSKI J. W. 1935a. Szkodniki roślin polnych i warzywnych obserwowane w r. 1931, 1932 i 1933. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, 2, pp. 48—80.
- RUSZKOWSKI J. W. 1935b. Szkodniki sadów obserwowane w Polsce w roku 1931. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, 2, pp. 81—96.



- RUSZKOWSKI J. W. 1935c. Szkodniki drzew leśnych obserwowane przez polskie Stacje Ochrony Roślin w roku 1931. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, 2, pp. 177—185.
- RUSZKOWSKI J. W. 1937. Szkodniki pól i warzywników obserwowane w Polsce w r. 1934. Roczn. Ochr. Rośl., Warszawa, 3, pp. 1—24.
- RUSZKOWSKI J. W., KRASUCKI A., PRONIN J. 1935. Szkodniki chmielu obserwowane w latach 1931—1933. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, 2, pp. 35—46.
- RUSZKOWSKI J., OPYRCHAŁOWA J. 1960. Bawelnica korzeniowa warzywna — *Smynthuroides betae* WESTWOOD, nowy dla Polski gatunek szkodnika buraka. Pol. Pismo Ent. (B), Wrocław, 17—18, pp. 53—56. 2 fot.
- RUSZKOWSKI J. W., STRAWIŃSKI K. 1935. Rośliny ozdobne i lekarskie obserwowane w Polsce w latach 1931—1933. Roczn. Ochr. Rośl. (B), Warszawa, 2, pp. 161—176.
- SIEBOLD C. T. VON. 1839. Ueber die inneren Geschlechtswerkzeuge der viviparen und oviparen Blattläuse. Froriep's Neue Not. Nat. Heilk., Weimar, 12, pp. 305—308.
- SIEMASZKO J. 1952. Badania nad mszycami ziemniaczanymi. Roczn. Nauk Roln., Warszawa, 64, pp. 95—135, 1 t.
- SIEMASZKO J. 1957. Występowanie w Polsce nowego szkodnika ziemniaków — mszyca piwnicznej. Nowe Roln., Warszawa, 6, pp. 76—78.
- STACHERSKA B. 1963. Mszyca tropikalna *Rhopalosiphum maidis* FRITSCH w Polsce. Biul. IOR, Poznań, 19, pp. 37—45, 2 fot.
- STRAWIŃSKI K. 1931. O szkodnikach obserwowanych na terenie województwa łódzkiego od czerwca do grudnia roku 1930. Chor. Rośl., Warszawa, 1, pp. 1—14.
- STRAWIŃSKI K. 1948. Owady obserwowane na roślinach leczniczych w województwie lubelskim. Ann. UMCS, E, Lublin, 3, pp. 289—345.
- STRAWIŃSKI K. 1950. Owady przenoszące wirusy spotykane na terenie województwa lubelskiego. Ann. UMCS, E, Lublin, 5, pp. 251—275, 5 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1958a. Nowy gatunek z rodzaju *Macrosiphoniella* d. Gu. (*Homoptera, Aphididae*) z Polski. Ann. Zool., Warszawa, 17, pp. 41—46, 1 t.
- SZELEGIEWICZ 1958b. Mszyce (*Homoptera, Aphidina*) okolic Bydgoszczy. Fragm. Faun., Warszawa, 8, pp. 65—95, 22 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1959a. Dwa nowe gatunki mszyc (*Homoptera, Aphididae*) z Polski. Ann. Zool., Warszawa, 18, pp. 1—10, 4 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1959b. Notatki afidologiczne I—IV. (*Homoptera, Aphididae*). Ann. Zool., Warszawa, 18, pp. 191—219, 39 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1959c. Mszyce jako szkodniki lasu. Pol. Pismo Ent. (B), Wrocław, 15—16, pp. 177—182.
- SZELEGIEWICZ H. 1960a. A New Species of *Macrosiphoniella* DEL GU. from Poland (*Homoptera, Aphididae*). Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie, 7, pp. 257—260, 10 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1960b. Uwagi o mszyca brzoskwińowej — *Myzus persicae* (SULZ.). Pol. Pismo Ent. (B), Wrocław, 19—20, pp. 267—272.
- SZELEGIEWICZ H. 1961a. A New Aphid Genus and Species on *Myricaria germanica* (L.) DESV. (*Homoptera, Aphididae*). Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie, 9, pp. 191—194, 10 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1961b. Die polnischen Arten der Gattung *Chaitophorus* KOCH s. lat. (*Homoptera, Aphididae*). Ann. Zool., Warszawa, 19, pp. 229—351, 127 ff., 52 fot.
- SZELEGIEWICZ H. 1961c. Przyczynek do znajomości fauny mszyc (*Homoptera, Aphidina*) Suwalszczyzny. Pol. Pismo Ent., Wrocław, 31, pp. 67—76.
- SZELEGIEWICZ H. 1961d. Über zwei wenig bekannte mitteleuropäische Blattlausarten (*Homoptera, Aphididae*). Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie, 9, pp. 303—307, 5 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1961e. Redescription of Two Little Known East European Aphids (*Homoptera, Aphididae*). Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie, 9, pp. 309—314, 13 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1961f. Mszyce (*Homoptera, Aphidina*) okolic Bydgoszczy. II. Fragm. Faun., Warszawa, 9, pp. 45—56.
- SZELEGIEWICZ H. 1962a. Materiały do znajomości mszyc (*Homoptera, Aphidina*) Tatr i Podhala. Acta Zool. Cracov., Kraków, 7, pp. 157—175.

- SZELEGIEWICZ H. 1962b. Materiały do poznania mszyc (*Homoptera, Aphididae*) Polski I. Podrodzina *Lachninae*. *Fragm. Faun.*, Warszawa, **10**, pp. 63—98, 50 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1963. Materiały do fauny mszyc (*Homoptera, Aphididae*) Polski. *Fragm. Faun.*, Warszawa, **10**, pp. 473—479.
- SZELEGIEWICZ H. 1964a. *Dactynotus erigeronensis* (THOMAS), an Aphid New to Middle Europe (*Homoptera, Aphididae*). *Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie*, **12**, pp. 133—136.
- SZELEGIEWICZ H. 1964b. Mszyce (*Homoptera, Aphididae*) Doliny Nidy. *Fragm. Faun.*, Warszawa, **11**, pp. 233—254, 11 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1964c. Mszyce (*Homoptera, Aphidina*) okolic Bydgoszczy. III. *Fragm. Faun.*, Warszawa, **11**, pp. 257—272.
- SZELEGIEWICZ H. 1965. Mszyce (*Homoptera, Aphididae*) nowe dla fauny Polski. *Fragm. Faun.*, Warszawa, **12**, pp. 31—42.
- SZELEGIEWICZ H. 1966a. Uzupełnienia do fauny mszyc (*Homoptera, Aphididae*) Polski. *Fragm. Faun.*, Warszawa, **12**, pp. 429—455, 24 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1966b. *Aphis berteroeae* sp. n. (*Homoptera, Aphididae*). *Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie*, **14**, pp. 545—551, 13 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1967a. Materiały do fauny mszyc (*Homoptera, Aphidodea*) Polski. II. *Fragm. Faun.*, Warszawa, **14**, 45—91.
- SZELEGIEWICZ H. 1967b. *Aphis psammophila* sp. n. (*Homoptera, Aphididae*), eine in Europa häufig an den Wurzeln von *Jasione montana* L. auftretende Blattlaus. *Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie*, **15**, pp. 555—559.
- SZELEGIEWICZ H. 1967c. Eine neue Blattlausart (*Homoptera, Aphididae*) aus Polen. *Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie*, **15**, pp. 487—492, 7 ff.
- SZELEGIEWICZ H. 1967d. Zwei neue Unterarten der Gattung *Pterocomma* BUCKT. (*Homoptera, Aphididae*). *Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, Varsovie*, **14**, pp. 397—401, 5 ff.
- SZULCZEWSKI J. W. 1928. Zooecidia Wielkopolski. *Kosmos* (A), Lwów, **52**, pp. 638—652.
- SZULCZEWSKI J. W. 1929. Wyośle (zooecidia) Pszczyny i okolicy. *Oddz. Śląski PTP Kopernika, Katowice*, **2**, pp. 1—26.
- SZULCZEWSKI J. W. 1930. Wyośle (Cecidia) Tatr Polskich. *Spraw. Kom. Fiz., Kraków*, **64**, pp. 1—11.
- SZULCZEWSKI J. W. 1931a. Wyośle (zooecidia) Gdyni i okolicy. *Kosmos* (A), Lwów, **55**, pp. 249—272.
- SZULCZEWSKI J. W. 1931b. Notatki entomologiczne i zooecidiologiczne z powiatu lublinieckiego na Górnym Śląsku. *Pol. Pismo Ent.*, Lwów, **10**, pp. 124—141.
- SZULCZEWSKI J. W. 1931c. Zooecidia Torunia i okolicy. *Pr. Kom. Mat. Przyr. Pozn. TPN* (B), Poznań, **5**, pp. 9—34.
- SZULCZEWSKI J. W. 1933. Uzupełnienie spisu zooecydów Wielkopolski. *Pr. Kom. Mat. Przyr. Pozn. TPN* (B), Poznań, **6**, pp. 123—156.
- SZULCZEWSKI J. W. 1936. Wykaz wyośli (zooecidia) zebranych w okolicy Myszyńca na Kurpiach. *Spraw. Kom. Fiz., Kraków*, **70**, pp. 11—128.
- SZULCZEWSKI J. W. 1950. Wyośle Wielkopolskiego Parku Narodowego. *Pr. Monogr. Przyr. Wielkp. Parku Nar.*, Poznań, **2**, pp. 141—178.
- SZULCZEWSKI J. W. 1953. Wyośle (zooecidia) Gorzowa w Ziemi Lubuskiej. *Pr. Kom. Biol. Pozn. TPN*, Poznań, **14**, pp. 1—39.
- FASCHENBERG E. L. 1865. Naturgeschichte der wirbellosen Thiere, die in Deutschland sowie in den Provinzen Preussen und Posen den Feld-, Wiesen- und Weidenpflanzen schädlich werden. Leipzig, 288 pp.
- TÓTH L. 1933. Über die frühembryonale Entwicklung der viviparen Aphiden. *Z. Morphol. Ökol.*, Berlin, **27**, pp. 692—731, 45 ff.
- TRZEBIŃSKI J. 1916a. Zooecidia zebrane w Królestwie Polskim. *Pam. Fiz.*, Warszawa, **23**, pp. 217—237.
- TRZEBIŃSKI J. 1916b. Choroby i szkodniki roślin hodowanych w Królestwie Polskim. *Pam. Fiz.*, Warszawa, **23**, pp. (1—106).

- URBAŃSKI J. 1935. Wyrośle Ludwikowa i terenów przyległych. Pr. Monogr. Przyr. Wielkop. Parku Nar., Poznań, 1, pp. 1—77.
- URBAŃSKI J. 1947. Materiały do znajomości wyrosli okolic Gdyni. Ann. UMCS, C, Lublin, 2, pp. 151—166.
- WEIGEL J. A. V. 1806. Geographische, naturhistorische und technologische Beschreibung des souverainen Herzogthums Schlesien, 10. Verzeichnis der bisher entdeckten, in Schlesien lebenden Thiere. Berlin, VIII+358 pp.
- WENGRIS J. 1959. Z badań nad dynamiką populacji mszyc na ziemniakach ewentualnych przenościcieli wirusów na Śląsku Górnym i Cieszyńskim. Pol. Pismo Ent. (B), Wrocław, 15—16, pp. 183—209.
- WORONIECKA J. 1923. Szkodniki pól, ogrodów i lasów występujące na terenie Puław i okolicy w r. 1923. Pam. PINGW, Puławy, 4, pp. 341—359.
- WORONIECKA-SIEMASZKOWA J. 1928. Spostrzeżenia nad szkodnikami roślin uprawnych, występującymi w powiatach Puławskim i Lubelskim w r. 1928. Pam. PINGW, Puławy, 9, pp. 556—573.
- WISZNIEWSKI C. 1964. *Pemphigus betae* DOANE — nowy szkodnik buraków cukrowych w Polsce. Gaz. Cukrown., Warszawa, 5, p. 129.
- ZABŁOCKI J. 1922. Materiały do zoocedjologii Polski. Kosmos (A), Lwów, 47, pp. 278—290.
- ZAWADZKA B. 1962. Badania nad *Eriosoma lanigerum* HAUSM. i jej pasożytem *Aphelinus mali* HALD. w Polsce. Ekologia Pol. (A), Warszawa, 10, pp. 585—652, 10 ff.
- ŻMUDA A. J. 1913. Zooecidia roślin krajowych. Spraw. Kom. Fiz., Kraków, 47, pp. 12—40.

#### b. Inne uwzględnione prace

- AIZENBERG E. E. 1935. O novyh rodah i vidah tlej (Sem. *Aphididae*). Zap. Bolšev. Biol. Stan., Bolševo, 7—8, pp. 151—160, 2 tt.
- AIZENBERG E. E. 1956. Novye dannye po sistematike tlej (*Aphidodea*, *Homoptera*). Trudy Vsesoj. Ent. Obšč., Moskva—Leningrad, 45, pp. 128—166, 8 ff.
- AIZENBERG E. E. 1966. K sistematike tlej grupy *Myzea* (*Aphidinea*, *Homoptera*). Trudy Vsesoj. Ent. Obšč., Moskva—Leningrad, 51, pp. 133—156, 5 ff.
- ALTUM B. 1882. Forstzoologie. III. Insecten, Berlin. VIII+382 pp.
- AMYOT C. J. B., SERVILLE A. 1843. Histoire naturelle des insectes. Paris, LXXVI+676 pp., 12 tt.
- ANNAND S. A. 1928. A Contribution towards a Monograph of the *Adelginae* (*Phylloxeridae*) of North America. Stanf. Univ. Publ. Biol., Stanford, 6, pp. 1—146.
- ARNHARDT L. 1927. Österreichischer Lärchenhonigtau, Lärchenmanna und Lärchenhonig. Z. Angew. Ent., Berlin, 12, pp. 457—472.
- ASHMEAD W. H. 1882. On the *Aphididae* of Florida, with descriptions of new species. Canad. Ent., London, Ont., 14, pp. 88—93.
- BAKER A. C. 1919. *Wilsonia* (a Correction). Canad. Ent., London, Ont. 51, p. 253.
- BAKER A. C. 1920. Generic Classification of the Hemipterous Family *Aphididae*. Bull. U. S. Dep. Agr., Washington, 826, pp. 1—109, 15 tt.
- BAKER J. McV. 1934. Some Mexican Aphids. Ann. Inst. Biol. Mexic., México, 5, pp. 209—222.
- BALACHOVSKY A. 1933. Contribution à l'étude des Aphides de France. 1. Sur un nouvel Aphide appartenant au genre *Titanosiphon* NEVSKY. Bull. Soc. Ent. France, Paris, 38, pp. 165—169, 11 ff.
- BINGLEY W. 1803. Animal Biogeography, or anecdotes of the lives, manners and economy of the animal creation. 3. London, pp. 196—445.
- BLANCHARD M. E. 1840. Histoire naturelle des Insectes. 3. Paris, 672 pp., 72 tt.
- BLOT F. 1834. Propriétés des Insectes des environs de Caen. Mém. Soc. Linn., Calvados, 1, pp. 84—115.
- BOISDUVAL J. A. 1867. Essai sur l'entomologie horticole. Paris, XVI+648 pp., 120 ff.
- BÖRNER C. 1908a. Das System der Phylloxerinen. Selbsverlag, St. Julien, 3 pp.

- BÖRNER C. 1908b. Über Chermesiden. I. Zur Systematik der Phylloxerinen. Zool. Anz., Leipzig, 33, pp. 600—612, 10 ff.
- BÖRNER C. 1908c. Über Chermesiden. IV. *Dreyfussia piceae* (RATZ.) und *nüsslini* nov. spec. Zool. Anz., Leipzig, 33, pp. 737—750.
- BÖRNER C. 1908d. Eine monographische Studie über die Chermiden. Arb. Kais. Biol. Reichsanst., Berlin-Dahlem, 6, pp. 81—320.
- BÖRNER C. 1909a. *Aphrastasia pacticinatae* (CHOL.) CB. Selbsverlag, St. Julien, 1 p.
- BÖRNER C. 1909b. Über Chermesiden. VI. *Cholodkovskya*, *Aphrastasia* und *Gillettea*. Zool. Anz., Leipzig, 34, pp. 429—511.
- BÖRNER C. 1914. Blattlausstudien. Abh. Naturw. Ver., Bremen, 29, pp. 164—184.
- BÖRNER C. 1920. Wanderungen der Johannisbeer- und Kirschenblattläuse. Mitt. Biol. Reichsanst., Berlin, 18, pp. 119—120.
- BÖRNER C. 1921. Weitere Mitteilungen über Blattlauswanderungen. Mitt. Biol. Reichsanst., Berlin, 21, pp. 163—167.
- BÖRNER C. 1926. Züchtung der Homopteren. In ABDERHALDEN: Handb. der Biol. Arbeitsmethoden, IX, 1, 2, pp. 215—270.
- BÖRNER C. 1930. Beiträge zu einem neuen System der Blattläuse. Arch. Klass. Phylog. Ent., Berlin, 1, pp. 115—194.
- BÖRNER C. 1931. Mitteilungen über Blattläuse. Anz. Schädlingk., Berlin, 7, pp. 8—11, 28—30, 42—43, 117, 128—130.
- BÖRNER C. 1932. Mitteilungen über Blattläuse. Anz. Schädlingk., Berlin, 8, pp. 32—33, 38—40.
- BÖRNER C. 1933. Kleine Mitteilungen über Blattläuse. Selbsverlag, Naumburg, 4 pp.
- BÖRNER C. 1938. *Cryptomyzus korschelti* n. sp. Die Blattlaus der Alpenjohannisbeere. Z. Pfl. Krankh., Stuttgart, 48, pp. 472—480.
- BÖRNER C. 1940. Neue Blattläuse aus Mitteleuropa. Selbsverlag, Naumburg, 4 pp.
- BÖRNER C. 1942. Weitere neue europäische Blattlausarten. Veröff. Dtsch. Kolonial- und Übersee-Mus., Hamburg, 3, pp. 259—266, 273—276.
- BÖRNER C. 1944. *Aphidoidea*, Blattläuse, In BROHMER P.: Fauna von Deutschland. 5 ed., Leipzig, 591 pp., 995 ff.
- BÖRNER C. 1949. Kleine Beiträge zur Monographie der europäischen Blattläuse. Beitr. Taxon. Zool., Berlin, 1, pp. 44—62.
- BÖRNER C. 1950. Neue europäische Blattlausarten. Selbsverlag, Naumburg, 19 pp.
- BÖRNER C., BLUNCK H. 1916. Beiträge zur Kenntnis der wandernden Blattläuse Deutschlands. Mitt. Kais. Biol. Anst., Berlin-Dahlem, 16, pp. 25—49.
- BÖRNER C., JANISCH R. 1922. Zur Lebensgeschichte und Bekämpfung der «schwarzen Blattläuse». Nachrbl. Dtsch. Pfl. Sch. Dienst., Stuttgart, 8, pp. 65—67.
- BOYER de FONSCOLOMBE M. 1834. Notice sur les genres d'Hyménoptères *Lithurgus* et *Phylloxera*. Ann. Soc. Ent. France, Paris, 3, pp. 219, 222—224.
- BOYER de FONSCOLOMBE M. 1841. Descriptions des pucerons qui ce trouvent aux environs d'Aix. Ann. Soc. Ent. France, Paris, 10, pp. 157—198.
- BOZHKO M. P. 1950. K faune tlej Harkovskoj i Sumskoj oblastej. Trudy Nauč.-Issl. Inst. Biol. H.G.U., Harkov, 14—15, pp. 173—191, 2 ff.
- BOZHKO M. P. 1961. Novyj rod i novye vidy tlej (*Homoptera*, *Aphidoidea*) s juga Ukrainy, Moldavii i Predkavkaza. Trudy Vsesoj. Ent. Obšč., Moskva—Leningrad, 48, pp. 5—37, 33 ff.
- BOZHKO M. P. 1963. Kseromorfnje tli (*Homoptera*, *Aphidoidea*) stepnoj zony Ukrainy i soobraženija ob ih proishozdenii. Trudy Biol. Fakul. H.G.U., Harkiv, 36, pp. 108—143, 29 ff.
- BRAMSTEDT F. 1940. *Börnerina*, eine neue Gattung der Atheroiden (Chaetophoriden). Anz. Schädlingk., Berlin, 16, p. 13.
- BUCKTON G. B. 1876—1883. Monograph of the British Aphides. London. 1. III+193 pp., 38 tt. (1876); 2. 176 pp., 46 tt. (1879); 3. II+142 pp., 42 tt. (1881); 4. IX+128 pp., 24 tt. (1883).
- BUCKTON G. B. 1899. Notes on two Species of Aphids. Indian Mus. Notes, Calcutta, 4, pp. 277—278.
- BURMEISTER H. 1835. Handbuch der Entomologie. 2. Berlin. 756 pp.

- CHOLODKOVSKY N. 1888. Über einige *Chermes*-Arten. Zool. Anz., Leipzig, **11**, pp. 45—48.
- CHOLODKOVSKY N. 1892. Zur Kenntnis der Coniferen-Läuse. Zool. Anz., Leipzig, **15**, pp. 66—70, 73—78.
- CHOLODKOVSKY N. 1894. Zwei neue Aphiden aus Südrussland. Bull. Soc. Nat. Moscou, Moskva, **1894**, pp. 400—406, 5 ff.
- CHOLODKOVSKY N. 1896a. Zur Kenntnis der auf Fichte (*Picea excelsa*) lebenden *Lachnus*-Arten. Zool. Anz., Leipzig, **19**, pp. 145—150.
- CHOLODKOVSKY N. 1896b. Über die auf Nadelhölzern vorkommenden Pemphigiden. Zool. Anz., Leipzig, **19**, pp. 257—260.
- CHOLODKOVSKY N. 1899. Aphidologische Mittheilungen. 6—12. Zool. Anz., Leipzig, **24**, pp. 468—477, 7 ff.
- CHOLODKOVSKY N. 1902. Vtoroj katalog kolekcii tlej (*Aphididae*) zoologičeskogo kabineta S. Peterburskogo Instituta. Izv. Lesn. Inst., S. Peterburg, **8**, pp. 49—59.
- CHOLODKOVSKY N. 1903. Aphidologische Mittheilungen. 19. Zur Biologie von *Chermes pini* KOCH. Zool. Anz., Leipzig, **25**, pp. 259—263.
- CHOLODKOVSKY N. 1907. K biologii tlej motylkovykh rastenij. Rus. Ent. Oboz., Petrograd, **7**, pp. 87—95.
- COCKERELL T. D. A. 1903. Some *Aphididae* of the Genus *Nectarophora* from Mexico. Canad. Ent., London, Ont., **35**, pp. 167—171.
- COURCHET L. 1879. Note sur les Aphides du terebinthe et du lentisque. Rev. Sci. Nat., Montpellier, **8**, pp. 1—14.
- CURTIS J. 1835. British Entomology. 12. London. 576.
- CURTIS J. (RURICOLA). 1844. *Sacchiphantes* n. gen. Gardener's Chron., London, **4**, p. 831.
- DAS B. 1918. The *Aphididae* of Lahore. Mem. Indian Mus. Calcutta, **4**, pp. 134—274, 8 tt.
- DAVIDSON W. M. 1912. Aphid notes from California. J. Econ. Ent., Menasha, **5**, pp. 404—413.
- DAVIS J. J. 1914. New or little known species of *Aphididae*. Canad. Ent., London, Ont., **46**, pp. 231—235.
- DAVLETSHINA vide DAVLETŠINA A. G.
- DAVLETŠINA A. G. 1964. Tli roda *Aphis* L. fauny Uzbekistana. Taškent. 136 pp., 23 ff.
- DE GEER C. 1773. Mémoires pour servir à l'histoire des insectes. 3. Stockholm. 2+696 pp., 44 tt.
- DOANE R. W. 1900. Notes on a new Sugar—Beet Pest, with a Description of the Species. Ent. News., Philadelphia, **11** pp. 390—391.
- DOBROVLJANSKIJ V. V. 1913. K biologii tlej plodovykh derev'ev i jagodnykh kustov. Kiev. 49 pp.
- DONCASTER J. P. 1946. The Shallot Aphid, *Myzus ascalonicus* sp. n. (*Hemiptera*, *Aphididae*). Proc. R. Ent. Soc. (B), London, **15**, pp. 27—31.
- DONCASTER J. P. 1954. Notes on the Genus *Lipaphis* MORDVILKO, 1928 (*Homoptera*: *Aphididae*) and Description of a New Species. Proc. R. Ent. Soc. (B), London, **23**, pp. 83—88, 2 ff.
- DREYFUS L. 1889. Über neue Beobachtungen bei den Gattungen *Chermes* L. und *Phylloxera* BOYER DE FONTS. Tagebl. Ver. Dtsch. Naturf. Ärzte, Köln, **61** (1888), pp. 55—65.
- DUFOUR L. 1824. Description d'une nouvelle espèce de *Coccus*. Ann. Sci. Nat. (Zool.), Paris, **2**, pp. 203—205.
- EASTOP V. F. 1952. A New British Aphid. Ent. Monthly Mag., London, **88**, pp. 284—285, 1 f.
- EASTOP V. F. 1953. A Study of the *Tramini* (*Homoptera*, *Aphididae*). Trans. R. Ent. Soc. London, **104**, pp. 385—413, 1 f., 1 t.
- ECKSTEIN K. 1890. Zur Biologie der Gattung *Chermes* L. Zool. Anz., Leipzig, **13**, pp. 86—90.
- ESSIG E. O. 1912. *Aphididae* of Southern California. IX—X. Pomona J. Ent., Claremont, **4**, pp. 698—745, 758—797.
- FABRICIUS J. C. 1775. Systema Entomologie. Flensburgi et Lipsiae. XXVIII+832 pp.
- FABRICIUS J. C. 1776. Genera Insectorum. Chilonii. 14+310 pp.
- FABRICIUS J. C. 1787. Mantissa Insectorum. 2. Hafniae. 374+13 pp.
- FERNIE T. P. 1852. On a new insect, a parasite of sycamore. Naturalist (MORRIS), London, **3**, pp. 265, 1 f.
- FERRARI P. M. 1872. *Aphididae* Liguriaae. Ann. Mus. Stor. Nat., Genova, **2**, pp. 49—85.

- FITCH A. 1856. Report on the Noxious, Beneficial and Others Insects of the State of New York. Trans. N. Y. St. Agr. Soc., New York, 15, pp. 409—559, 1 f., 4 tt.
- FRANSSSEN C. J. H. 1927. *Aphis fabae* SCOP. en aanverwante soorten in Nederland. Tijdschr. Plantenziekten, Wageningen, 33, pp. 192—282, 2 tt.
- FRANSSSEN C. J. H. 1928. De biologie en systematiek der nederlansche «zwarte Bladluizen». Naturhist. Maandbl., Limburg, 17, p. 16.
- FULLAWAY D. F. 1910. Synopsis of Hawaiian *Aphidae*. Rep. Hawaii. Agr. Expt. Sta., Honolulu, (1909), pp. 20—46.
- GAUMOUNT L. 1920. Sur un Lachnide du Rosier peu étudié appartenant à un genre nouveau, *Maculolachnus rosae* CHOLODK. (*Hem. Aphididae*). Bull. Soc. Ent. France, Paris, 1920, pp. 26—31, 4 ff.
- GEOFFROY E. L. 1762. Histoire abrégée des Insectes qui se trouvent aux environs de Paris. 1. Paris. 523 pp., 10 tt.
- GILLETTE C. P. 1907a. *Chermes* of Colorado Conifers. Proc. Acad. Nat. Sci. Philadelphia, 59, pp. 1—22, 11 tt.
- GILLETTE C. P. 1907b. New Species of Colorado *Aphididae*, with notes upon their life-habits. Canad. Ent., London, Ont., 39, pp. 389—396.
- GILLETTE C. P. 1908. New Species of Colorado *Aphididae*, with Notes upon their Life-Habits. Canad. Ent., London, Ont., 40, pp. 17—20, 61—68.
- GILLETTE C. P. 1917. Two New Aphid Genera and Some New Species. Canad. Ent., London, Ont., 49, pp. 193—199.
- GILLETTE C. P., BRAGG L. C. 1918. *Aphis saliceti* (KALT.), *Siphocoryne pastinacae* (L.), and allied Species. Canad. Ent., London, Ont., 50, pp. 90—99.
- GILLETTE C. P., PALMER M. A. 1930. Three new Aphids from Colorado. Ann. Ent. Soc. America, Columbus, 23, pp. 543—548.
- GIMINGHAM C. T., HILLE RIS LAMBERS D. 1949. A New British Species of *Aphis* L. from *Rhamnus catharticus* (*Homoptera, Aphididae*), Proc. R. Ent. Soc. (B), London, 18, pp. 116—118, 1 f., 1 t.
- GLENDENNING R. 1926. Some new Aphids from British Columbia. Canad. Ent., London, Ont., 58, pp. 95—98.
- GLOVER T. 1877. *Homoptera* in: Report of the Entomologist. Rept. Com. Agr. Operations Dept. for 1876, Washington, pp. 24—46.
- GMELIN J. F. [1790]. Caroli a LINNÉ Systema Naturae per regna tria naturae, secundum classes, ordines, genera, species, cum characteribus, differentiis, synonymis, locis. Editio decima tertia, aucta, reformata. I. 4. [Lipsiae]. Pp. 1517—2224.
- GOETZE J. A. 1778. Entomologische Beiträge zu der Ritters LINNÉ zwölfter Ausgabe des Natursystems. II. Leipzig, 72+352 pp.
- GOMEZ MENOR ORTEGA J. 1950. Algunas especies nuevas de Afidos (*Homoptera, Aphidae*). Eos, Madrid, tomo extraord., pp. 97—118, 4 ff., 5 tt.
- GOOT P. VAN DER. 1912. Über einige noch nicht oder nur unvollständig beschriebenen Blattlaus-Arten. Tijdsch. Ent., 's-Gravenhage, 55, pp. 58—96, 16 ff.
- GOOT P. VAN DER. 1913. Zur Systematik der Aphiden. Tijdsch. Ent., 's-Gravenhage, 56, pp. 69—154, 20 ff.
- GOOT P. VAN DER. 1915. Beiträge zur Kenntnis der holländischen Blattläuse. Haarlem und Berlin. 600 pp., 8 tt.
- GOOT P. VAN DER. 1917. Zur Kenntnis der Blattläuse Javas. Contrib. à la Faune des Indes Néerland., Buitenzorg, 1, pp. 1—301, 52 ff.
- GOUREAU A. Ch. 1867. *Forda dauci* sp. n. Ann. Soc. Ent. France, Paris, (4), 7, pp. LXXXIII—LXXXIX.
- GUERCIO G. DEL 1894. Frammenti di osservazioni sulla storia naturale di un *Myzus* trovato sul *Elaeagnus* e sulla distinzione della forme di *Myzus ribis* L. descritte fin qui. Naturalista Sicil., Palermo, 13, pp. 189—199.
- GUERCIO G. DEL 1900. Prospetto dell' Afidofauna Italiana. Nuov. Relaz. Staz. Ent. Agr., Firenze, 2, pp. 1—236, 1 t.

- GUERCIO G. DEL. 1905. Contribuzione alla conoscenza delle *Sipha* PASS. ed alla posizione nella Famiglia degli Afidi. Redia, Firenze, 2, pp. 127—153, 2 tt.
- GUERCIO G. DEL. 1907. Intorno ad alcune nuove divisioni del Gen. *Aphis* LINNÉ. Redia, Firenze, 4, pp. 190—192.
- GUERCIO G. DEL. 1909. Contribuzione alla conoscenza dei Lacnidi Italiani. Redia. Firenze, 5, pp. 173—359, 12 tt.
- GUERCIO G. DEL. 1911a. Intorno ad alcuni Afidi della Penisola Iberica e di altre località raccolti dal Prof. J. S. TAVARES. Redia, Firenze, 7, pp. 296—333.
- GUERCIO G. DEL. 1911b. Intorno a due genera di Afidi americani. Redia, Firenze, 7, pp. 462—464.
- GUERCIO G. DEL. 1913. Generi e specie nuove di Afidi o nuove per la fauna italiana. Redia, Firenze, 9, pp. 169—196.
- GUERCIO G. DEL. 1915. Ulteriori ricerche sullo stremenzimento o incappucciamento del Trifoglio. Redia, Firenze, 10, pp. 235—301.
- GUERCIO G. DEL. 1917. Contribuzione alla conoscenza degli Afidi. Redia, Firenze, 12, pp. 197—277, 3 tt.
- HALDEMAN S. S. 1844. On seven new Species of *Aphis*. Proc. Boston Soc. Nat. Hist., 1, pp. 168—169.
- HALIDAY A. H. 1838. New British insects indicated in Mr. CURTIS' Guide. Ann. Nat. Hist., London, 2, pp. 189—190.
- HARDY J. 1850a. The Aphides of Corn and Grasses. North Brit. Agr. and J. Horticult., Edinburgh, 2, pp. 596—597, 707, 788—789.
- HARDY J. 1850b. On the Effects produced by some Insects on Plants. Ann. Mag. Nat. Hist., London, 6, pp. 187—188.
- HARRIS M. 1776. An Exposition of English Insects, with curious Observations and Remarks, wherein each Insect is particularly described. London. 8+166 pp., 50 tt.
- HART C. A. 1894. Plant lice and mealy Bugs. Illinois St. Ent. Rpt., Urbana, 18, pp. 55—108.
- HARTIG Th. 1837. Jahresbericht über die Fortschritte der Forstwissenschaft und forstlichen Naturkunde im Jahre 1836 u. 1837 nebst Original-Abhandlungen aus dem Gebiete dieser Wissenschaft. Berlin, Abhandl. 1, pp. 640—646.
- HARTIG Th. 1841. Versuch einer Eintheilung der Pflanzenläuse (*Phytophthieres* BURM.) nach der Flügelbildung. Z. Ent., Leipzig, 3, pp. 359—376.
- HAUSMANN F. 1802. Beiträge zu den Materialien für eine künftige Bearbeitung der Gattung der Blattläuse. Mag. Insektenk., Braunschweig, 1, pp. 426—445.
- HAVILAND M. D. 1918. A New Species of *Myzus* from the Thistle. Entomologist, London, 51, p. 49.
- HAYHURST P. 1909. Observations on two Species of *Hyalopterus*. J. N. Y. Ent. Soc., New York, 17, pp. 107—115, 1 t.
- HEIE O. 1960. *Aulacorthum knautiae* n. sp. (*Homoptera: Aphididae*). Ent. Medd., København, 29, pp. 304—311, 4 ff.
- HEIE O. 1965. A new species of *Macrosiphum* from *Chamaenerium* (*Homoptera, Aphididae*). Ent. Medd., København, 34, pp. 31—42, 2 ff.
- HEINRICH C. 1910. Die Blattläuse, *Aphididae* der Umgebung von Hermannstadt. Verh. Mitt. Siebenbürg. Ver. Naturw., Hermannstadt, 59, pp. 1—104, 12 ff.
- HEIKINHEIMO O. 1955. A new aphid species *Amphorophora* (*Ampullosiphon* subg. n.) *stachydis* sp. n. (*Hom., Aphididae*) from Finland. Ann. Ent. Fenn., Helsinki, 21, pp. 5—8, 1 f.
- HEINZE K. 1960a. Eine neue *Macrosiphoniella*-Art [*Macrosiphoniella haerelli* n. sp. (*Aphididae*)] von *Artemisia rupestris*. Mitt. Dtsch. Ent. Ges., Berlin, 19, pp. 54—55, 1 f.
- HEINZE K. 1960b. Systematik der mitteleuropäischen *Myzinae*. Beitr. Ent., Berlin, 10, pp. 744—842, 86 ff.
- HEINZE K. 1961. Systematik der mitteleuropäischen *Myzinae*. Beitr. Ent., Berlin, 11, pp. 24—96, 45 ff.
- HEYDEN C. H. G. 1837. Entomologische Beiträge. Mus. Senckenberg. Abh., Frankfurt a. M., 2, pp. 289—299.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1931a. Contribution to the Knowledge of the *Aphididae* (*Hom.*) I. Tijdsch. Ent., 's-Gravenhagen, 74, pp. 169—183, 2 ff.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1931b. Notes on the *Aphididae* of Venezia Tridentina, with descriptions

- of the species. Part I—II. Mem. Mus. Stor. Nat. Venez. Trident., Trento, 1, pp. 15—24, 4 tt.; pp. 29—38, 3 tt.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1932. A New Species of *Chaitophorus* KOCH (Aphid. Homoptera) from *Chrysanthemum*. Boll. Soc. Ent. Ital., Genova, 64, pp. 74—75.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1935a. Notizen über Aphiden der Venezia Tridentina III. Mem. Mus. Stor. Nat. Venez. Trident., Trento, 3, pp. 53—58.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1935b. New English *Aphidae* (Hem.). Stylops, London, 4, pp. 114—120.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1938. Contributions to a monograph of the *Aphididae* of Europe. I. Temminckia, Leiden, 3, pp. 1—44, 4 tt.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1939a. Contributions to a monograph of the *Aphididae* of Europe. II. Temminckia, Leiden, 4, pp. 1—134, 6 tt.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1939b. On Some Western European Aphids. Zool. Meded., Leiden, 22, pp. 79—119, 1 t.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1945. De bloedvlekkenluis van appel, *Sappaphis devecta* (Wlk.). Tijdschr. Plantenziekten, Wageningen, 51, pp. 57—69, 3 tt.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1947a. On Some Mainly Western European Aphids. Zool. Meded., Leiden, 28, pp. 291—333, 14 ff.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1947b. The Hibernation of *Myzus persicae*, SULZER, and some related Species, including a new one (*Hemipt. Aphididae*). Bull. Ent. Res., London, 37, pp. 197—199.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1947c. Contributions to a monograph of the *Aphididae* of Europe. III. Temminckia, Leiden, 7, pp. 179—319, 7 tt.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1947d. Neue Blattläuse aus der Schweiz. I—II. (*Homopt. Aphididae*). Mitt. Schweiz. Ent. Ges., Lausanne, 20, pp. 323—331, 5 ff; pp. 649—660, 4 ff.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1948. On Palestine Aphids, with descriptions of new Subgenera and New Species (*Homoptera, Aphididae*). Trans. R. Ent. Soc. Lond., London, 99, pp. 269—289, 14 ff.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1949. Contributions to a monograph of the *Aphididae* of Europe. IV. Temminckia, Leiden, 8, pp. 182—323, 6 tt.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1950. Neue Blattläuse aus der Schweiz. III. (*Homopt. Aphididae*). Mitt. Schweiz. Ent. Ges., Lausanne, 28, pp. 37—46, 4 ff.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1952. New Aphids from Sweden. Opusc. Ent., Uppsala, 17, pp. 51—58, 2 tt.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1953. Contributions to a monograph of the *Aphididae* of Europe. V. Temminckia, Leiden, 9, pp. 1—176, 10 ff., 6 tt.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1956a. On Aphids from the Netherland with Descriptions of New Species (*Aphididae, Homoptera*). Tijdschr. Ent., 's-Gravenhage, 98, pp. 229—249.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1956b. A new aphid genus from Syria (*Homop., Aphid.*). Mitt. Schweiz. Ent. Ges., Lausanne, 29, pp. 381—384, 1 f.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1959. Notes on European Aphids with Descriptions of New Genera and Species (*Homoptera, Aphididae*). Mitt. Schweiz. Ent. Ges., Lausanne, 32, pp. 271—286.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1960. Additions to the Aphid Fauna of Greenland. Medd. Grønland, København, 159, pp. 1—18.
- HILLE RIS LAMBERS D. 1966. Some synonyms in *Aphididae* (*Homoptera*). Ent. Bericht., Amsterdam, 26, pp. 124—126.
- HILLE RIS LAMBERS D., BOSCH R. VAN DEN. 1964. On the Genus *Therioaphis* WALKER, 1864, with Descriptions of new Species (*Homoptera, Aphididae*). Zool. Verh., Leiden, 68, pp. 1—47.
- HOEVEN J. VAN DER. 1863. Over een klein Hemipterum. Tijdschr. Ent., 's-Gravenhage, 6, pp. 1—7.
- HOLMAN J. 1961. Descriptions of Two New Aphid Species (*Sitobion equiseti* sp. n. and *Linosiphon asperulophagus* sp. n.) from Czechoslovakia (*Homoptera, Aphididae*). Acta Soc. Ent. Čechosl., Praha, 58, pp. 324—332, 2 tt.
- HOLMAN J. 1966. Contributions to the Taxonomy of the Genus *Aphis* (*Homoptera, Aphididae*) — I. Acta Ent. Bohemoslov., Praha, 63, pp. 40—61, 6 ff.
- HOLZNER G. 1874. Die Tannenwurzellaus. Stettin. Ent. Z., Stettin, 35, pp. 221—222, 321—324, 6 ff.



- HORVÁTH G. 1896. Eine alte und drei neue Aphiden-Gattungen. Wien. Ent. Z., Wien, **15**, pp. 1—7.
- HOTTES F. C. 1930. Aphid Homonyms. Proc. Biol. Soc. Washington, **43**, pp. 179—184.
- HOTTES F. C., FRISON T. H. 1931. The Plant Lice or *Aphidiidae* of Illinois. Bull. Ill. Nat. Hist. Surv., Urbana, **19**, pp. 119—447, 336 ff.
- HOUARD C. 1909. Les zoocécidies des Plantes d'Europe et du Bassin de la Méditerranée. 2. Paris. 1248 pp.
- JONES M. G. 1943. A Brown Aphis, *Aphis (Doralis) cognatella* sp. n., found on Spindel Tree. Bull. Ent. Res., London, **34**, pp. 213—224, 4 ff.
- KALTENBACH J. H. 1843. Monographie der Familien der Pflanzenläuse (*Phytophthieres*). 1. Aachen. XLIII+222 pp., 36 ff.
- KALTENBACH J. H. 1846. Fünf neue Species aus der Familie der Pflanzenläuse. Stettin. Ent. Z., Stettin, **7**, pp. 169—175.
- KALTENBACH J. H. 1856—1862. Die deutschen Phytophagen aus der Klasse der Insecten. Verh. Naturh. Ver. Preuss. Rheinl. (Anthropologie, Zoologie und Anatomie), Bonn, **13**, pp. 165—265, (1856); **19**, pp. 1—106, (1862).
- KALTENBACH J. H. 1874. Die Pflanzenfeinde aus der Klasse der Insekten. Stuttgart. 848 pp.
- KARSCH F. 1887. Eine noch unbeschriebene Blattlausart *Myzus junackianum* n. sp. Berlin. Ent. Z., Berlin, **31**, pp. XXI—XXIII.
- KESSLER H. F. 1886. Die Entwicklungs- und Lebensgeschichte von *Chaitophorus acerinus* KOCH, *Chaitophorus testudinatus* THORNTON und *Chaitophorus lyropictus* KESSLER. Drei gesonderte Arten. (Bisher nur als eine Art, *Aphis aceris* LINNÉ, bekannt). N. Acta Acad. Leop., Halle, **51**, pp. 151—179, 1 t.
- KIRBY W. 1798. History of *Tipula tritici* and *Ichneumon tipulae* with observations upon other insects that attend the wheat. Trans. Linn. Soc. Lond., London, **4**, pp. 230—239.
- KIRKALDY G. W. 1904. Biological and nomenclatural notes on the *Hemiptera*. Entomologist, London, **37**, pp. 279—283.
- KIRKALDY G. W. 1905. Catalogue of the Genera of the hemipterous Family *Aphidae*, with their Typical Species, together with a List of Species described as New from 1865 to 1905. Canad. Ent., London, Ont., **37**, pp. 414—420.
- KIRKALDY G. W. 1913. On some new species of leafhoppers. Part I. Bull. Hawaii. Sug. Pl. Ass. Div. Ent., Honolulu, **12**, pp. 7—27.
- KLODNICKIJ I. I. 1924. Novyj rod i vid tli iz okrestnosti Kieva. Trudy Vseros. Ent.-Fitopat. Sjezda, Leningrad, **4**, pp. 61—63, 1 f.
- KNECHTEL W. K., MANOLACHE C. I. 1943. Neue Blattläuse für Rumänien (Dritter Beitrag). Bull. Sect. Sci. Acad. Roum., București, **24**, pp. 247—254, 15 ff.
- KOCH C. L. 1854—1857. Die Pflanzenläuse Aphiden, getreu nach dem Leben abgebildet und beschrieben. 1—3. Nürnberg. 1. Pp. VIII+1—134 (1854); 2. Pp. 135—236 (1855); 3. Pp. 237—331 (1856); Register, pp. 332—335 (1857), 54 tt.
- KOLLAR V. 1848. Beitrag zur Entwicklungsgeschichte eines neuen, blattlausartigen Insektes: *Acanthohermes quercus*. SB. Acad. Wiss., Wien, **1**, pp. 191—194, 1 t.
- LAING F. 1923. Aphidological Notes. Entomologist, London, **59**, pp. 238—247.
- LAING F. 1932. A new Aphid pest of violets. Entomologist, London, **68**, pp. 52—53.
- LATREILLE P. A. [1802—1803]. Histoire Naturelle, générale et particulière des Crustacés et Insectes. 3. Paris. 12+467 pp.
- LEACH W. E. 1818. Notes on the insect *Aphis lanigera*. Trans. Hort. Soc. London, **3**, p. 60.
- LICHTENSTEIN J. 1875. (*Holzneria*, genus nov., *Poschingeri*, Hém.). Bull. Soc. Ent. France, Paris, **1875**, pp. LXXV—LXXVI.
- LICHTENSTEIN J. 1882. *Coccus lataniae* = *Boisduvalia lataniae* = *Cerataphis lataniae*. Bull. Soc. Ent. France, Paris, **2**, pp. LXXIV—LXXV.
- LICHTENSTEIN J. 1884a. Sur un nouvel insecte du genre *Phylloxera*. C.R. Acad. Sci., Paris, **99**, pp. 916—917.
- LICHTENSTEIN J. 1884b. La flore des Aphidiens. Montpellier. VIII+55 pp.

- LICHTENSTEIN J. 1885. Un Puceron sur l'Absinthe (*Artemisia absinthii*): *Rhopalosiphum absinthii*. Bull. Soc. Ent. France, Paris, 1885, pp. CXXI—CXXII.
- LICHTENSTEIN J. 1886. Monographie des pucerons du Peuplier. Montpellier. VI+42 pp.
- LINNAEUS C. 1746. Fauna suecica. 1 ed. Stockholmiae. 28 nrb.+411 pp., 2 tt.
- LINNAEUS C. 1758. Systema Naturae. 1. 10 ed. Holmiae. 824 pp.
- LINNAEUS C. 1761. Fauna Suecica. 2 ed. Stockholmiae. 578 pp.
- LINNAEUS C. 1767. Systema Naturae. 2. 12 ed. Holmiae. pp. 533—1327.
- LÖW F. 1882. Über eine noch unbeschriebene Eschenblattlaus. Wien. Ent. Z., Wien, 1, pp. 13—19.
- MACCHIATI L. 1880. Altro contributo agli Afidi di Sardegna colla descrizione di tre specie nuove. Riv. Scien. Ind. G. Vimereati, Firenze, 12, pp. 354—380, 1 t.
- MACCHIATI L. 1885. Flora degli Afidi dei dintorni di Cuneo, colla descrizione di alcune specie nuove. Bull. Soc. Ent. Ital., Genova, 17, pp. 51—70.
- MAMONTOVA V. A. 1955. Dendrofilnye tli Ukrainy. Kiev. 92 pp., 19 ff.
- MAMONTOVA-SOLUCHA V. A. 1961. Novij vid popelici z Ukrainskich Karpat — *Anthracosiphon galii* sp. n. (*Homoptera, Aphidoidea*). Praci Inst. Zool., Kyiv, 17, pp. 68—70, 1 f.
- MAMONTOVA-SOLUCHA V. O. 1963. Novi dani pro faunu popelic (*Homoptera, Aphidoidea*) Ukraini. Praci Inst. Zool., Kyiv, 19, pp. 11—40, 10 ff.
- MARCHAL P. 1919. Le Cycle évolutif du Puceron lanigère du Pommier (*Eriosoma lanigera* HAUSMANN). C. R. Acad. Sci., Paris, 169, pp. 211—216.
- MARTELLI M. 1950. Contributi alla conoscenza dell'Entomofauna del Granoturco (*Zea Mays* L.). II. *Aphidoidea*. Redia, Firenze, 25, pp. 257—380, 26 ff.
- MASON P. W. 1924. A New Genus and Species of Aphids (*Homoptera*). Proc. Ent. Soc. Washington, 26, pp. 49—52.
- MASON P. W. 1925. A Revision of the Insects of the Aphid Genus *Amphorophora*. Proc. U. S. Nat. Mus., Washington, 67, pp. 1—92, 18 tt.
- MATSUMURA S. 1917a. Synopsis of the *Pemphigidae* of Japan. Collections of Essays for Mr. Yasushi NAWA, Gifu, pp. 39—94.
- MATSUMURA S. 1917b. A List of the *Aphididae* of Japan, with Description of New Species and Genera. J. Coll. Agr., Sapporo, 7, pp. 351—414, 2 tt.
- MATSUMURA S. 1918. New *Aphididae* of Japan. Trans. Sapp. Nat. Hist. Soc., Sapporo, 7, pp. 1—22, 1 t.
- MATSUMURA S. 1919. New Species and Genera of *Callipterinae* (*Aphididae*) of Japan. Trans. Sapp. Nat. Hist. Soc., Sapporo, 7, pp. 99—115.
- MIMEUR J. M. 1933. *Aphididae* du Maroc (2. Note). Bull. Soc. Sci. Nat. Maroc, Rabat, 13, pp. 104—108.
- MIMEUR J. M. 1941. *Aphididae* Nord-Africains. Espèce nouvelle constituant un genre nouveau. Bull. Soc. Sci. Nat. Maroc, Rabat, 21, pp. 67—70.
- MONELL J. 1877. A new Genus of *Aphididae*. Canad. Ent., London, Ont., 9, p. 102.
- MONELL J. 1882. Notes on *Aphididae*. Canad. Ent., London, Ont., 14, pp. 13—16
- MORDVILKO A. 1909a. Tablicy dlja opredelenija grupp i rodov tlej (sem. *Aphididae* PASSERINI). Ežeg. Zool. Muz. Akad. Nauk, Sankt Peterburg, 13 (1908), pp. 353—384.
- MORDVILKO A. 1909b. Gorohovaja tja. Trudy Bjuro Ent., St. Peterburg, 8, pp. 1—44.
- MORDVILKO A. K. 1928. Podotrjad *Aphidoidea*, tli ili rastitelnye vši. W dziele zbiorowym: Opredełitel nasekomych pod red. I. N. FILIPEVA. Moskva. 943 pp., 1414 ff.
- MORDVILKO A. 1931. Supplementary note on *Anoeciinae*. Bul. Acad. Sci. URSS, Moskva—Leningrad, 7, pp. 1313—1316.
- MORDVILKO A. 1934. On the evolution of Aphids. Arch. Naturg., Leipzig, (N. F.), 3, pp. 1—60, 38 ff.
- MOSLEY O. 1841. Aphides. Gardner's Chron., London, 1, pp. 628, 684, 747, 748.
- MUDDATHIR K. 1965. A New Species of *Holcaphis* (*Homoptera: Aphidoidea*) together with a Key to the British Species. Ann. Mag. Nat. Hist., London, ser. 13, 8, pp. 477—485, 9 ff., 1 t.
- MÜLLER F. P. 1955. *Lipaphis erysimi* (KALT.) ssp. *alliariae* n. ssp. (*Homoptera, Aphididae*), eine Blattlaus an *Alliaria officinalis*. Zool. Anz., Leipzig, 155, pp. 190—195, 1 f.

- MÜLLER F. P. 1956. Zwei neue Blattlausarten aus Norddeutschland (*Homoptera: Aphididae*). Beitr. Ent., Berlin, 6, pp. 501—510, 2 ff.
- MÜLLER F. P. 1958. Zwei weitere neue Blattlausarten aus Norddeutschland und ein neues Genus. Beitr. Ent., Berlin, 8, pp. 84—98, 2 ff.
- MÜLLER F. P. 1961a. *Aphis spiraephaga* n. sp., eine in Mitteleuropa häufig an *Spiraea* auftretende Blattlaus. Beitr. Ent., Berlin, 11, pp. 414—425, 2 ff.
- MÜLLER F. P. 1961b. Eine neue nichtwirtswechselnde *Dysaphis*-Art (*Homoptera: Aphididae*) an den Wurzeln von *Valeriana officinalis*. Arch. Freunde Nat. Meckl., Rostock, 7, pp. 281—297, 2 ff.
- NARZYKULOV M. N. 1965. Dopolnenie k state G. Ch. ŠAPOŠNIKOVA «Tli povreždajuščie alyču i višni». Ent. Obozr., Moskva—Leningrad, 44, pp. 613—615, 1 f.
- NEVSKY V. P. 1928a. The plant-lice of Middle-Asia. I. Ent. Mitt., Berlin-Dahlem, 27, pp. 182—199, 1 t.
- NEVSKY V. P. 1928b. The plant-lice of Middle-Asia. II. Acta Univ. Asiae Med., Taškent, 3, pp. 1—32, 12 ff.
- NEVSKY V. P. 1929a. The plant-lice of Middle-Asia. III. Zool. Anz., Leipzig, 82, pp. 197—228, 10 ff.
- NEVSKY V. P. 1929b. Tli srednej Azii. Taškent. 424 pp., 108 ff.
- NÖRDLINGER H. 1880. Lebensweise von Forstkerfen oder Nachträge zu RATZEBURG's Forstinsekten. Stuttgart. 2 ed. 63 pp.
- OESTLUND O. W. 1887. Synopsis of the *Aphididae* of Minnesota. Minn. Geol. Nat. Hist. Surv. Bull., St. Paul, 4, pp. 1—100.
- OESTLUND O. W. 1923. A Synoptical Key to the *Aphididae* of Minnesota. Rpt. St. Ent. Minn., St. Paul, 19, pp. 114—151.
- OLIVE A. T. 1965. A New Subgenus and Two New Species of *Dactynotus* (*Homoptera: Aphididae*). Ann. Ent. Soc. Amer., Columbus, 58, pp. 284—289, 6 ff.
- OSSIANNILSSON F. 1954a. Four New Swedish Aphids (*Hem. Hom.*). With Description of a New Genus. Ent. Tidskr., Stockholm, 75, pp. 117—127, 9 ff.
- OSSIANNILSSON F. 1954b. *Ericaphis empetri*, n. sp. A new Swedish Aphid (*Hem. Hom.*). Opusc. Ent., Lund, 19, pp. 18—20, 4 ff.
- OSSIANNILSSON F. 1959. Contribution to the Knowledge of Swedish Aphids. I. Kungl. Lantbr. Ann., Uppsala, 25, pp. 1—46, 24 ff.
- OSSIANNILSSON F. 1962. *Coloradoa absinthiella*, n. sp. A New Swedish Aphid (*Hem. Hom. Aphidoidea*). Opusc. Ent., Lund, 27, pp. 115—116, 6 ff.
- PANZER G. W. F. 1801—1805. Faunae Insectorum Germaniae initia oder Deutschlands Insecten. Nürnberg, 78, 24 pp., 24 tt. (1801); 95, 24 pp., 24 tt. (1805).
- PAŠEK V. 1953. Nový druh rodu *Hoplocallis* PINTERA 1952 z Južného Slovenska (*Homopt., Aph.*). Zool. Ent. Listy, Praha, 2, pp. 193—196, 1 f., 1 t.
- PAŠEK V. 1954. Vošky našich lesných drevín (*Homoptera-Aphidoidea*). Bratislava. 322 pp., 206 ff.
- PAŠEK V. 1955. Vošky z oblasti Pol'any na Slovensku. Práce Výzkum. Ústv. Lesn. ČSR, Banská Štiavnica, 8, pp. 117—141, 4 ff.
- PASSERINI G. 1856. Gli insetti autori delle galle del Terebinto e del Lentisco inséeme ad alcune specie congeneri. Giorn. Giardini, Genova, 6, pp. 1—8.
- PASSERINI G. 1860. Gli Afidi con un prospetto dei generi ad alcune specie nuove Italianae. Parma. 46 pp.
- PASSERINI G. 1861. Additamenta ad indicem Aphidinarum quas hucusque in Italia legit. Atti Soc. Ital. Sci.-Nat., Milano, 3, pp. 398—401.
- PASSERINI G. 1863. *Aphididae* Italicae hucusque observatae. Arch. Zool. Anat. Fisiol., Modena, 2, pp. 129—212.
- PASSERINI G. 1874. Aggiunta alla Flora degli Afidi Italiani. Boll. Soc. Ent. Ital., Genova, 6, pp. 137—138.
- PASSERINI G. 1879. Aggiunta alla Flora degli Afidi Italiani colla descrizione di alcune specie nuove. Boll. Soc. Ent. Ital., Genova, 11, pp. 44—48.

- PATCH E. M. 1917. Eastern Aphids, new or little known. I. J. Econ. Ent., Menasha, 10, pp. 416—420.
- PINTERA A. 1959. Faunistic Contribution to the Knowledge of Bulgarian Aphids (*Hom. Aphid.*). Acta Soc. Ent. Českoslov., Praha, 56, pp. 69—80, 10 ff.
- QUEDNAU W. 1953. Kleine Beiträge zur Kenntnis europäischer Blattläuse. Zool. Anz., Leipzig, 150, pp. 223—229, 5 ff.
- RAFINESQUE C. S. 1818. Second Memoire on the genus *Aphis*, containing the Description of 24 new American Species. Amer. Monthly Mag., New York, 3, pp. 15—18.
- RATZBURG J. T. C. 1843. Bericht über einige neue, den Waldbäumen schädliche Rhynchoten. Stettin. Ent. Z., Stettin, 3, pp. 201—202.
- RATZBURG J. T. C. 1844. Die Forstinsecten oder Abbildung und Beschreibung der in den Wäldern Preussens und der Nachbarstaaten als schädlich oder nützlich bekannt gewordenen Insecten. III. Berlin. 314 pp., 16 tt.
- REMAUDIÈRE G. 1952. Contribution à l'étude des *Aphidoidea* de la faune française. Description de quelques *Aphididae* nouveaux et addition à la liste des *Myzinae* et *Dactynotinae*. Rev. Path. Vég. Ent. Agr., Paris, 31, pp. 232—263, 5 tt.
- RISJO J. A. 1826. Histoire naturelle des principales productions de l'Europe méridionale et principalement de celles des environs de Nice et des Alpes Maritimes. 5. Paris, VII+439 pp.
- RONDANI C. 1848. Osservazione sopra parecchie specie di Esapodi Aficidi e sui loro nemici. N. Ann. Sci. Nat., Bologna, (ser. 2) 9, pp. 34—35.
- RONDANI C. 1852. Nota sopra una specie di Afide, volante in numerosa torma sulla città di Parma. N. Ann. Sci. Nat., Bologna, (ser. 3) 6, pp. 9—12.
- ROSS H., HEIDICKE H. 1927. Die Pflanzengallen Mittel- und Nordeuropas. Jena. VI+348 pp., 33 ff., 10 tt.
- RUPAJS A. A. 1961. Dendrofilnye tli v parkach Latvii. Riga. 252 pp., 84 ff.
- SANDERSON E. D. 1901. Report of the Entomologist. Rept. Delav. Coll. Agr. Exp. Stat., Dover, 12, pp. 142—211.
- SANDERSON D. 1902. Aphids of the Apple, Pear and Quince. Proc. Ann. Conv. Ass., Amer. Agr. Coll. Exp. Stat., Dover, 15, pp. 123—126.
- SCHOUTEDEN H. 1900. Catalogue raisonné des pucerons de Belgique. Ann. Soc. Ent. Belg., Bruxelles, 44, pp. 113—139.
- SCHOUTEDEN H. 1901. Le genre *Siphonophora* C. KOCH. Ann. Soc. Ent. Belg., Bruxelles, 45, pp. 11—117.
- SCHOUTEDEN H. 1902. Aphidologische Notizen. 1—3. Zool. Anz., Leipzig, 25, pp. 654—657.
- SCHOUTEDEN H. 1903a. Aphidologische Notizen. 4—6. Zool. Anz., Leipzig, 26, pp. 685—688. 2 ff.
- SCHOUTEDEN H. 1903b. Descriptions d'Aphides cécidogènes nouveaux. Ann. Soc. Ent. Belg., Bruxelles, 47, pp. 194—195.
- SCHOUTEDEN H. 1905. Description de deux Aphides Cécidiogènes nouveaux. Brotéria, Lisboa, 4, pp. 163—165.
- SCHOUTEDEN H. 1906a. A Supplementary List to KIRKALDY'S Catalogue of the *Aphidae* Described as New from 1885. Ann. Soc. Ent. Belg., Bruxelles, 50, pp. 30—36.
- SCHOUTEDEN H. 1906b. Catalogue des Aphides de Belgique. Mém. Soc. Ent. Belg., Bruxelles, 12, pp. 189—246.
- SCHRANK F. VON PAULA. 1801. Fauna Boica. Durchgedachte Geschichte der in Baiern einheimischen und zahmen Thiere. 2. Ingelstadt. VIII+374 pp.
- SCOPOLI J. A. 1763. Entomologia Carniolica exhibens Insecta Carnioliae indigena et distributa in ordines, genera, species, varietates. Methodo Linnaeana. Vindobonae. 36+420 pp.
- SHAPOSHNIKOV G. Ch. 1949. O polnociklnych kormovych svjazjach tlej roda *Yezabura* (*Aphidoidea*) s travjanistoj rastitelnostju. Dokl. Akad. Nauk SSSR, Leningrad—Moskva, 68, pp. 765—768.
- SHAPOSHNIKOV G. Ch. 1950. Sistematičeskie otnošenija meždu rodami tlej v podtribe *Anuraphidea*. Ent. Obozr., Moskva—Leningrad, 31, pp. 213—228, 9 ff.
- SHAPOSHNIKOV G. Ch. 1951a. Novyj rod i vid tli (*Aphididae*) s jabloni. Ent. Obozr., Moskva—Leningrad, 31, pp. 517—520.

- SHAPOSHNIKOV G. Ch. 1951b. Tli (*Aphidoidea*) plódovych derevjev južnogo Kryma. Trudy Vsesojuz. Ent. Obšč., Moskva—Leningrad, 43, pp. 7—36, 6 ff.
- SHAPOSHNIKOV G. Ch. 1952. Dendrofilnye tli stepnoj i pustynnoj zon Priuralja. Trudy Zool. Inst. Akad. Nauk, Moskva—Leningrad, 11, pp. 92—110, 3 ff.
- SHAPOSHNIKOV G. Ch. 1964. Podotrjad *Aphidinea* — tli. In: Opredelitel nasekomyh evropejskoj časti SSSR. 1. Moskva—Leningrad, pp. 489—616, 42 ff.
- SHIMER H. 1869. Notes on *Chermes pinicorticis*. Trans. Ent. Soc. Amer., Philadelphia, 2, pp. 383—385.
- SIGNORET V. 1875. *Phloeomyzus passerinii*. Bull. Soc. Ent. France, Paris, 1875, pp. CCI — CCIII.
- SNELLEN VAN VOLLENHOFEN S. C. 1862. Beschrijving van *Dryobius riparius* v. VOLL. Tijdschr. Ent., s'Gravenhage, 5, p. 95, 1 t.
- STROYAN H. L. G. 1950a. The identity of *Aphis tanacetii* L. 1758. 8th Intern. Congr. Ent., Stockholm, 3 pp.
- STROYAN H. L. G. 1950b. A new British Aphid Species from *Linaria*. Proc. R. Ent. (B), London, 19, pp. 60—63, 8 ff., 1 t.
- STROYAN H. L. G. 1952. Three New Species of British Aphides. Proc. R. Ent. Soc. (B), London, 21, pp. 117—130, 3 ff.
- STROYAN H. L. G. 1957. Further additions to the British Aphid Fauna. Trans. R. Ent. Soc. London, 109, pp. 311—360, 6 ff. 3 tt.
- STROYAN H. L. G. 1964. Notes on some British species of *Pemphigus* HARTIG (*Homoptera: Aphidoidea*) forming galls on Poplar, with the description of a new species. Proc. R. Ent. Soc. (B), London, 33, pp. 92—100, 1 t.
- STROYAN H. L. G. 1965. A New Species of Aphid from May-Lily in Northern Italy. Boll. Soc. Ent. Ital., Genova, 95, pp. 67—73, 3 ff.
- SULZER J. H. 1776. Abgekürzte Geschichte der Insekten nach dem Linnæischen System. 2. Wintherthur. 27+274 pp., 32 tt.
- SZÉPLIGETI G. 1883. Adatok a Budapest-sidéki növénytetvek fauájának ismeretéhez. Ravrászati Lapok, Budapest, 1, pp. 1—5, 17—20.
- TAKAHASHI R. 1930. List of the Aphid Genera proposed as new in recent years. Proc. Ent. Soc. Washington, 32, pp. 1—24.
- TAKAHASHI R. 1939. Some *Aphididae* from Hokkaido (*Hemiptera*). Insecta Matsum., Sapporo, 13, pp. 114—128, 7 ff.
- TASCHENBERG O. 1887. *Schizoneura grossulariae*, an Stachelbeerwurzeln, besonders «Haugtored», Deutschland. Ver. Bl. Deutsch. Pomol. Ver., Stuttgart, p. 86.
- THEOBALD F. V. 1912. A second List of *Aphididae* found in Kent. Entomologist, London, 44, pp. 351—356, 397—399.
- THEOBALD F. V. 1913a. The British species of the Genus *Macrosiphum* PASSERINI. J. Econ. Biol., London, 8, pp. 139—141.
- THEOBALD F. V. 1913b. First List of Aphides found with *Myrmica*. Ent. Rec., London, 25, pp. 48—55.
- THEOBALD F. V. 1914. African *Aphididae*. I. Bull. Ent. Res., London, 4, pp. 313—337.
- THEOBALD F. V. 1915a. African *Aphididae*. II. Bull. Ent. Res., London, 6, pp. 103—153.
- THEOBALD F. V. 1915b. Notes on New and Little Known British Aphides. Entomologist, 48, pp. 258—263, 274—275.
- THEOBALD F. V. 1916a. Notes on New and Little Known British Aphides. Entomologist, London, 49, pp. 145—149, 182—185.
- THEOBALD F. V. 1916b. Notes on *Aphididae* found in ants' nests. Entomologist, London, 49, pp. 49—52.
- THEOBALD F. V. 1917. Notes on New and Little Known British Aphides. III. Entomologist, London, 50, pp. 76—82.
- THEOBALD F. V. 1921. Notes on New and Little Known British Aphides. Entomologist, London, 54, pp. 230—233.
- THEOBALD F. V. 1922a. A New Aphid Genus and Species found in England Bull. Ent. Res., London, 12, pp. 429—430.

- THEOBALD F. V. 1922b. An Aphid Genus and Species New to Britain. Ent. Monthly Mag., London, **58**, pp. 137—138.
- THEOBALD F. V. 1922c. The Aphids attacking the Potato. Bull. South East Agr. Coll., Wye, **1**, pp. 1—12.
- THEOBALD F. V. 1923a. New Species of British Aphides. Ent. Monthly Mag., London, **59**, pp. 23—28.
- THEOBALD F. V. 1923b. A New Genus and two New Species of Aphides from Ross-Shire. Scot. Natural., Aberdeen, **1923**, pp. 9—10, 1 f.
- THEOBALD F. V. 1923c. Aphides on the Yellow Horned-Poppy (*Glaucium luteum*). Ent. Monthly Mag., London, **59**, pp. 102—106.
- THEOBALD F. V. 1925. Notes on New and Little Known British Aphides VIII. Ent. Monthly Mag., London, **61**, pp. 71—81.
- THEOBALD F. V. 1926a. Three new British Aphides. Ent. Monthly Mag., London, **62**, pp. 162—165.
- THEOBALD F. V. 1926b. The Plantlice or *Aphididae* of Great Britain. 1. London. IX+372 pp., 196 ff.
- THEOBALD F. V. 1927a. The Plantlice or *Aphididae* of Great Britain. 2. London. 411 pp., 182 ff.
- THEOBALD F. V. 1927b. Notes of British Aphides with descriptions of two new Species. Ent. Monthly Mag., London, **63**, pp. 30—34.
- THEOBALD F. V. 1928. Four new British Aphides. Ent. Monthly Mag., London, **64**, pp. 224—228.
- THEOBALD F. V. 1929. The Plantlice or *Aphididae* of Great Britain. 3. London. 164 pp., 173 ff.
- THOMAS C. 1878. A list of the species of the tribe *Aphidini*, Family *Aphidae*, found in the United States, with have been heretofore named, with descriptions of some new species. Bull. Ill. Lab. Nat. Hist., Urbana, **2**, pp. 3—16.
- THORNTON J. 1852. *Phyllophorus testudinatus*. Proc. Ent. Soc. London, **2**, p. 68.
- TULLGREN A. 1909. Aphidologische Studien. I. Ark. Zool., Stockholm, **5**, pp. 1—190, 92 ff.
- TULLGREN A. 1925. Aphidologische Studien. II. Medd. Cent. Anst. Försöksv. Jordbr., Stockholm., **280**, pp. 1—70, 41 ff.
- VALLOT J. J. 1836. Note sur l'*Adelges laricis*. Mém. Acad. Sci., Dijon, **1836**, pp. 224—227.
- WAHLGREN E. 1938. Zwei neue Blattläuse. Ent. Tidskr., Stockholm, **59**, pp. 188—189.
- WAHLGREN E. 1940. Zwei neue Aphiden. Opusc. Ent., Lund, **5**, pp. 1—3.
- WALKER F. 1848. Description of Aphides. Ann. Mag. Nat. Hist., London, (2), **1**, pp. 249—260, 328—345, 443—454; (2), **2**, pp. 43—48, 95—109, 190—203, 421—431.
- WALKER F. 1849. Descriptions of New British Aphides. Zoologist, London, **7**, Appendix, pp. XXXI—XL, XLIII—LVII.
- WALKER F. 1850. Descriptions of Aphides. Ann. Mag. Nat. Hist., London, (2), **6**, pp. 41—48, 118—122.
- WALKER F. 1852. List of the Specimens of Homopterous Insects in the Collections of the British Museum. Part IV. London, pp. 934—1065.
- WALKER F. 1868. Notes on Aphides. Zoologist, London, (2), **3**, pp. 1118—1123.
- WALKER F. 1870. Notes on Aphides. Zoologist, London, (2), **5**, pp. 1996—2001.
- WEED C. M. 1889. The strawberry root louse (*Aphis forbesi* n. s.). Psyche, Cambridge, Mass., **5**, pp. 273—274.
- WEED C. M. 1891. Fifth Contribution to a knowledge of certain little-known *Aphididae*. Insect Life, Washington, **3**, pp. 285—293.
- WELLENSTEIN G. 1930. Beiträge zur Systematik und Biologie der Rindenläuse (*Lachninae* C. B.). Z. Morphol. Ökol., Berlin, **17**, pp. 737—767, 22 ff.
- WESTWOOD J. O. 1840. An Introduction to the modern classification of Insects, founded on the natural habits and corresponding organization of the different families. 2. London. 11+587 pp., ff. 57—133.
- WESTWOOD J. O. 1849. Wingless subterranean Plant Lice. Gardner's Chron., London, **27**, pp. 420, 1 f.
- WILLIAMS Th. A. 1910. The *Aphididae* of Nebraska. Univ. Stud. Nebraska, Lincoln, **10**, pp. 85—91.
- WILSON H. F. 1910a. A Key to the Genera of the Subfamily *Aphidinae* und Notes on Synonymy. Ann. Ent. Soc. Amer., Columbus, **3**, pp. 314—325.

- WILSON H. F. 1910b. A second paper on the Genera in the subfamily *Callipterinae*. *Canad. Ent., London, Ont.*, **42**, pp. 384—388.
- WILSON H. F. 1918. A new Species of *Macrosiphum*. *Ent. News, Philadelphia*, **29**, pp. 230—231.
- WILSON H. F. 1919. Three new Lachnids with Comparative Notes on three others. *Ent. News, Philadelphia*, **30**, pp. 1—7.
- WIMSHURST T. M. 1923. A new British Aphid. *Ent. Monthly Mag., London*, **60**, pp. 62—63.
- ZETTERSTEDT J. W. 1828. *Fauna insectorum Lapponica*. 1. Hammon. 557 pp.

## VI. INDEKS NAZW SYSTEMATYCZNYCH<sup>1</sup>

- Abies alba* MILL. 9, 15, 18, 33, 44, 201  
*Abies balsamea* MILL. 8, 201  
*Abies concolor* ENGELM. 44, 201  
*Abies* MILL. 201  
*abieticola* CHOL., *Lachnus* 18  
*abietina* WALK., *Aphis* 146  
*abietinum* (WALK.), *Elatobium* 146, 219, 250  
*abietinus* KOCH, *Mindarus* 44, 201, 236  
*abietis* L., *Chermes* 10  
*abietis* (L.), *Sacchiphantes* 10, 219, 232  
*abrotani* KOCH, *Aphis* 142  
*abrotani* (KOCH), *Coloradoa* (*Lidaja*) 142, 203, 250  
*abrotani* WALK., *Aphis* 192  
*abrotani* (WALK.), *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 192, 203, 228, 258  
*abrotanum* L., *Artemisia* 142, 192, 203  
*absinthiella* OSSIANN., *Coloradoa* (*Coloradoa*) 143, 203, 250  
*absinthii* (LICHT.), *Coloradoa* (*Coloradoa*) 143, 203, 250  
*absinthii* LICHT., *Rhopalosiphum* 143  
*absinthii* L., *Aphis* 193  
*absinthii* (L.), *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 193, 203, 208, 258  
*absinthium* L., *Artemisia* 116, 143, 193, 197, 203  
*acanthi* SCHRK., *Aphis* 3, 84, 206, 240  
*acanthium* L., *Onopordon* 127  
*Acanthochermes* KOLLAR 12  
*acanthochermes*: URBAŃSKI, *Phylloxera* 12  
*acanthoides* L., *Carduus* 84, 127, 161, 188, 206  
*Acanthulipes* BÖRN. 158  
*Acaudinum* BÖRN. 117  
*Acaudus* v. D. GOOT 126  
*Acer campestre* L. 35, 47, 65, 66, 201  
*Acer* L. 201  
*acer* L., *Erigeron* 92, 190, 211  
*Acer negundo* L. 66, 201  
*Acer platanoides* L. 24, 47, 64, 65, 66, 201  
*Acer pseudoplatanus* L. 24, 47, 64, 65, 66, 201  
*Acer rubrum* L. 201  
*Acer saccharinum* L. 66, 201  
*Acer tataricum* L. 66, 201  
*acericola* WALK., *Aphis* 63  
*acericola* (WALK.), *Periphyllus* 63, 201, 238  
*acerina* WALK., *Aphis* 46  
*acerinum*: auct., nec WALK., *Drepanosiphum* 47  
*acerinum* (WALK.), *Drepanosiphum* 46, 201, 236  
*acerinus* MAM.-SOL., *Stomaphis graffii* var. 201, 234  
*acerinus* MAM.-SOL., var. 24  
*aceris*: BÖRN., nec L., *Chaetophorella* 65  
*aceris*: JUDENKO, *Chaitophorinella* 63  
*aceris* KOCH, *Drepanosiphum* 47, 201, 236  
*aceris* L., *Aphis* 64  
*aceris* (L.), *Periphyllus* 64, 201, 238  
*aceris*: RÜBSAAMEN, *Drepanosiphum* 47  
*acetosa* L., *Rumex* 85, 108, 223  
*acetosae* L., *Aphis* 85, 223, 240  
*acetosella* L., *Oxalis* 149, 168, 218  
*acetosella* L., *Rumex* 85, 92, 129, 223  
*Achillea erba-rota* ALL. (hort.) 196, 201  
*Achillea millefolium* L. 27, 112, 130, 143, 184, 192, 194, 195  
*Achillea millefolium millefolium* L. 201  
*Achillea millefolium pannonica* (SCHEELE) HAYEK 202  
*Achillea pannonica* SCHEELE 194  
*Achillea ptarmica* L. 112, 194, 202  
*achilleae* H. R. L., *Coloradoa* (*Coloradoa*) 143, 201, 250  
*achilleae* (KOCH), *Dactynotus* (*Dactynotus*) 184, 201, 256  
*achilleae* KOCH, *Siphonophora* 184  
*achilleae*: WEIGEL, *Aphis* 192  
*acinos* (L.) CLAIRV., *Calamintha* 87, 206  
*aconiti* v. D. GOOT, *Rhopalosiphum* 178  
*Aconitum callibotryon* RCHB. 129, 202  
*Aconitum* L. 178, 202  
*Aconitum variegatum* L. 129, 178, 202

Indeks zestawil: mag. Zb. SWIRSKI



- acre* L., *Sedum* 108, 225  
*acutiformis* EHRH., *Carex* 60, 207  
*Acyrtosiphon* MORDV. 171  
*Acyrtosiphon* s. str. 171  
*Adelges* VALL. 9  
*Adelgidae* ANNAND 7  
*Adelginae* ANNAND 8  
*adjuvans* WALK., *Aphis* 133  
*adjuvans* (WALK.), *Aspidaphis* 133, 220, 248  
*aegopodii* BÖRN., *Aulacorthum solani* 170, 202, 252  
*aegopodii* SCOP., *Aphis* 147  
*aegopodii* (SCOP.), *Cavariella* 147, 202, 203, 210, 213, 215, 218, 219, 224, 250  
*aegopodii*: SZELEG., nec SCOP., *Cavariella* 148  
*Aegopodium podagraria* L. 93, 103, 147, 149, 170, 202  
*aeneus* H. R. L., *Dactynotus (Uromelan)* 187, 206, 209, 256  
*Aethusa cynapium* L. 202  
*affinis* (!): HELLWIG, *Pemphigus* 35  
*affine* BÖRN., *Rhopalosiphum* 166  
*affinis* BÖRN., *Cnaphalodes* 9  
*affinis* DEL GU., *Aphis* 85, 217, 240  
*affinis* KALT., *Pemphigus* 35  
*affinis* (KALT.), *Thecabius* 35, 221, 222, 234  
*agilis* (KALT.), *Eulachnus* 21, 219, 232  
*agilis* KALT., *Lachnus* 21  
*agilis*: SZELEG., *Protolachnus* 21  
*Agrimonia eupatoria* L. 105, 173, 202  
*agrimoniae* (BÖRN.), *Acyrtosiphon (Acyrtosiphon) pelargonii* 173, 202, 254  
*agrimoniae* BÖRN., *Aulacorthum* 173  
*agrimoniellum*: auct., nec COCKERELL, *Acyrtosiphon* 173  
*agropyrella* H. R. L., *Sipha* 71  
*Agropyron* GAERTN. 202  
*Agropyron repens* (L.) P. B. 31, 42, 43, 71, 81, 82, 133, 176, 202  
*agrostidis* (MUDD.), *Diuraphis (Holcaphis)* 132, 202, 248  
*agrostidis* MUDD., *Holcaphis* 132  
*Agrostis alba* L. 74, 82, 202  
*agrostis* H. R. L., *Schizaphis* 82, 202, 240  
*Agrostis* L. 43, 133, 202  
*Agrostis vulgaris* WITH. 72, 202  
*aizenbergi* (SHAP.), *Dysaphis (Dysaphis)* 119, 213, 246  
*aizenbergi* SHAP., *Yezabura* 119  
*Ajacia* (L.) SCHUR, *Consolida* 178, 209  
*Ajuga reptans* L. 153, 202  
*ajugae* (SCHOUT.), *Myzodes* 152, 202, 250  
*ajugae* SCHOUT., *Myzus* 152  
*alba* L., *Agrostis* 74, 82, 202  
*alba* LK., *Picea* 44, 219  
*alba* L., *Populus* 32, 33, 43, 67, 68, 69, 76, 220  
*alba* L., *Salix* 11, 22, 24, 70, 71, 74, 75, 76, 77, 78, 147, 149, 224  
*alba* MILL., *Abies* 9, 15, 18, 33, 44, 201  
*alba* RATZ., *Aphis* 30  
*alba* SHAP., *Gootiella* 33  
*alba* (SHAP.), *Pachypappella* 33, 220, 234  
*albae* B. DE F., *Aphis populi* 68  
*albida* BÖRN., *Pterocallis* 56, 202, 238  
*albidum* H. R. L., *Metopolophium* 175, 203, 219, 254  
*alboapicalis* (THEOB.), *Cryptomyzus* 158, 215, 252  
*alboapicalis* THEOB., *Siphocoryne* 158  
*album* L., *Chenopodium* 37, 93, 134, 208  
*album* L., *Lamium* 127, 158, 170, 198, 214  
*album* (MILL.) GARCKE, *Melandrium* 128, 142, 217  
*albus* MED., *Melilotus* 58, 89, 90, 217  
*albus* MORDV., *Chaitophorus* 68  
*alcea* L., *Malva* 111, 216  
*Alectorolophus glaber* (LAM.) BECK 167, 202  
*Alisma plantago-aquatica* L. 80, 202  
*Allaphis* MORDV. 60  
*Allarctaphis* BÖRN. 66  
*Alliaria officinalis* ANDRZ. 136, 202  
*alliariae* F. P. MÜLL., *Lipaphis* 136, 202, 248  
*alliariae* F. P. MÜLL., *Lipaphis erysimi* 136  
*Allocotaphis* BÖRN. 125  
*alni* DE GEER, *Aphis* 56  
*alni* (DE GEER), *Pterocallis* 56, 202, 238  
*alni*: JUDENKO, *Subcallipterus* 56  
*alni*: MORDV., *Callipterus (Subcallipterus)* 57  
*alni*: RUSZK., *Aphis* 57  
*alni* SCHRK., nec DE GEER, *Aphis* 45  
*Alnus glutinosa* (L.) GAERTN. 24, 46, 56, 57, 202  
*Alnus incana* (L.) MENCH. 46, 48, 56, 202  
*alnus* MILL., *Frangula* 95, 212  
*Alnus viridis* (CHAIX) LAM. et DC. 51, 202  
*alpestre* (JACQ.) KROCK., *Epilobium* 91, 210  
*alpestre* L., *Trifolium* 58, 228  
*alpigena* L., *Lonicera* 152, 215  
*alpigenae* BÖRN., *Rhopalosiphum* 152  
*alpina* L., *Rosa* 146  
*alpinum* L., *Phleum* 72, 219  
*alpinum* L., *Ribes* 29, 97, 159, 165, 166, 222  
*althae* NEVSKY, nec HARRIS, *Aphis* 91  
*Althaea narbonensis* POURR. 91, 202  
*Amaranthus retroflexus* L. 93, 202  
*americana* L., *Salix* 94

- amerinae bituberculata* (THEOB.), *Plocamaphis* 78  
*amerinae borealis* OSSIANN., *Plocamaphis* 78  
*amerinae* HTG., *Aphis* 78  
*amerinae* (HTG.), *Plocamaphis* 78, 224, 225, 240  
*Amniaphis* BÖRN. 141  
*Ammophila arenaria* LINK 74, 83, 202  
*amphibium* L., *Polygonum* 108, 220  
*Amphorophora* BUCKT. 197  
*Amphorophora* s. str. 197  
*Amphorosiphon* H. R. L. 199  
*ampullata* BUCKT., *Amphorophora* (*Amphorophora*) 3, 197, 204, 258  
*Ampullosiphon* HEIKINHEIMO 198  
*Amycla* KOCH 30  
*amygdali* BLANCH., *Aphis* 78  
*amygdali* (BLANCH.), *Hyalopterus* 78, 218, 240  
*amygdali* BUCKT., nec BLANCH., *Aphis* 125  
*amygdali*: JUDENKO part., *Anuraphis* 125  
*amygdalina* L., *Salix* 70, 75, 149, 224  
*amygdalinus* SCHOUT., *Aphis* 129  
*amygdalinus* (SCHOUT.), *Brachycaudus* (*Thuleaphis*) 129, 220, 248  
*amygdaloides* L., *Euphorbia* 172, 178, 211  
*amygdaloides* THEOB., *Macrosiphum* 178, 211, 254  
*anagyroides* MED., *Laburnum* 91, 214  
*Anameson* MORDV. 182  
*Anchusa officinalis* L. 127, 203  
*Andromeda polifolia* L. 112  
*Anethum graveolens* L. 120, 147, 203  
*Angelica silvestris* L. 93, 148, 203  
*angustifolia* L., *Elaeagnus* 161, 210  
*angustifolia* L., *Vicia* 199, 229  
*angustifolium* (L.) SCOP., *Chamaenerion* 89, 101, 104, 179, 180, 181, 208  
*angustifolius* L., *Lupinus* 90, 216  
*Anisophleba* KOCH 9  
*anisum* L., *Pimpinella* 147, 219  
*Annaja* BÖRN. 119  
*annua* L., *Poa* 31, 42, 74, 176, 183, 220  
*annulatus* HTG., *Aphis* 55  
*annulatus* (HTG.), *Tuberculoides* 55, 221, 222, 236  
*annulatus* KOCH, *Chaitophorus* 49  
*annuum* L., *Caspicum* 154, 206  
*annuus* (L.) PERS., *Erigeron* 183, 211  
*Anoecia* KOCH 42  
*Anoecia* s. str. 42  
*Anoecinae* TULLGR. 42  
*anserina* L., *Potentilla* 109, 146, 221  
*antennata* KALT., *Aphis* 51  
*antennata* (KALT.), *Monaphis* 51, 205, 236  
*Anthemideae* 25  
*anthemidis* BÖRN., *Brachyunguis* 114  
*anthemidis* (BÖRN.), *Protaphis* 114, 203, 246  
*Anthemis arvensis* L. 127, 192, 194, 203  
*Anthemis tinctoria* L. 114, 130, 203  
*anthrisci* BÖRN., *Dysaphis* (*Dysaphis*) 119, 122, 246  
*anthrisci* KALT., *Aphis* 137  
*anthrisci* (KALT.), *Semiaphis* 137, 203, 218, 228, 248  
*anthrisci*: RÜBS., *Aphis* 86  
*anthrisci*: ZABL., SZULCZ. part., URB., NAW. part., *Aphis* 137  
*Anthriscus silvestris* (L.) HOFFM. 86, 119, 121, 137, 147, 203  
*anthyllidis* BÖRN., *Acyrtosiphon* 173  
*Anthyllis vulneraria* L. 99, 203  
*Anuraphidina* MORDV. 117  
*Anuraphis* DEL GU. 117  
*Anuraphis*: MORDV., nec DEL GU. 125  
*anuraphoides* H. R. L., *Chaitophorus* 70  
*aparine* L., *Galium* 212  
*aparines* F., *Aphis* 93  
*Apathaphis* BÖRN. 84  
*Aphididae* LATR. 13  
*Aphididae* 34: SZULCZ. 85  
*Aphidiella* THEOB. 182  
*Aphidina* LATR. 84  
*Aphidinae* LATR. 74  
*Aphidinea* SHAP. 7  
*Aphidini* LATR. 78  
*Aphidodea* MORDV. 3, 7  
*Aphidoidea* LATR. 7  
*Aphidula* NEVSKY 84  
*Aphiodes* PASS., nec ROND. 74  
*Aphis* L. 5, 84  
*Aphis* sp. (F. H. JACOB in litt.): SZELEG. 103  
*Aphis* sp. n. HEIKINHEIMO 229  
*Aphis* sp.: HIERONYMUS, HELLWIG, RÜBSAAMEN 130  
*Aphis* sp.: MOESZ 85  
*Aphis* sp.: RÜBS. 103, 136, 152  
*Aphis* sp.: SZELEG., HUCULAK 105  
*Aphis* sp.: SZULCZ. 111  
*Aphrastasia* BÖRN. 8  
*apiifolia petroselini* (BÖRN.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 119, 209, 218, 246  
*Apium graveolens* L. 120, 203  
*Appelia* BÖRN. 125  
*appeli* BÖRN., *Silenobium* 141  
*aquatica* L., *Mentha* 85, 150, 217  
*aquatica* (L.) POIRET, *Oenanthe* 218

- aquaticum* (L.) FR., *Malachium* 101, 132, 216  
*aquaticus* L., *Rumex* 106, 223  
*aquifolium* NUTT., *Mahonia* 147  
*Aquilegia* L. 203  
*Aquilegia vulgaris* L. 144  
*aquilegiae* KOCH, *Hyalopterus* 144  
*aquilegiifolium* L., *Thalictrum* 110, 144, 227  
*Arabis arenosa* (L.) SCOP. 203  
*Arabis* L. 136, 203  
*arborescens* LAM., *Caragana* 58, 172, 174, 206  
*arborescens* L., *Colutea* 172  
*Archangelica officinalis* HOFFM. 118, 147, 148, 149, 203  
*archangelicae* SCOP., *Aphis* 148  
*archangelicae* (SCOP.), *Cavariella* 148, 203, 224, 225, 250  
*archangelicae*: SZELEG. part., nec SCOP., *Cavariella* 148  
*Arctium* L. 203  
*Arctium lappa* L. 94, 121, 128, 203  
*Arctium tomentosum* MILL. 27, 121, 127, 203  
*Arctostaphylos uva-ursi* L. 200, 203  
*arenaria* LINK, *Ammophila* 74, 83, 202  
*arenaria* L., *Carex* 62, 207  
*Arenaria serpyllifolia* L. 153, 203  
*arenarii* MORDV., *Sipha* (*Rungisia*) 71, 210, 240  
*arenarium* (L.) MOENCH, *Helichrysum* 130, 163, 196, 213  
*arenarius* L., *Astragalus* 59, 109, 204  
*arenarius* L., *Elymus* 43, 71, 210  
*arenosa* (L.) SCOP., *Arabis* 203  
*argentea* L., *Potentilla* 22, 109, 170, 221  
*argentea* PURSH, *Elaeagnus* 161, 210  
*arguta* ZABEL, *Spiraea* 109, 227  
*Aristaphis* KIRKALDY 74  
*Armoracia lapathifolia* GILIB. 135, 203  
*armoracia* L., *Cochlearia* 101  
*Arrhenatherum elatius* (L.) P. B. 176, 182, 203  
*Artemisia abrotanum* L. 142, 192, 203  
*Artemisia absinthium* L. 116, 143, 193, 197, 203  
*Artemisia campestris* L. 25, 27, 114, 115, 116, 142, 143, 163, 183, 193, 194, 204  
*Artemisia vulgaris* L. 25, 27, 41, 116, 130, 143, 163, 191, 193, 197, 204  
*artemisiae*: auct., nec BUCKT., *Cryptosiphum* 116  
*artemisiae* B. DE F., *Aphis* 193  
*artemisiae* (B. DE F.), *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 193, 204, 258  
*artemisiae* BUCKT., *Cryptosiphum* 116, 203, 204, 246  
*artemisiae* (DEL GU.) *Coloradoa* (*Coloradoa*), 143, 203, 250  
*artemisiae* DEL GU., *Siphocoryne* 143  
*artemisiae* KOCH, *Siphonophora* 183  
*artemisiae* (KOCH), *Titanosiphon* 183, 204, 256  
*artemisiae* PASS., nec B. DE F., *Aphis* 116  
*arundinacea* L., *Phalaris* 83, 152, 219  
*arundinacea* (L.) ROTH., *Calamagrostis* 205  
*arundinis*: auct., nec F., *Hyalopterus* 79  
*arundinis* F., ?*Aphis* 82  
*arundinis* THEOB., *Macrosiphum* 176  
*Arthromyzus* BÖRN. 167  
*artropurpurea* RAF., *Epipactis* 92, 211  
*arvense* L., *Cerastium* 88, 131, 153, 170, 208  
*arvense* L., *Equisetum* 182, 211  
*arvense* L., *Pisum* 220  
*arvense* (L.) SCOP., *Cirsium* 27, 93, 121, 127, 161, 162, 185, 188, 209  
*arvense* L., *Thlaspi* 136, 227  
*arvense* L., *Trifolium* 59, 228  
*arvensis* L., *Anthemis* 127, 192, 194, 203  
*arvensis* (L.) COULT., *Knautia* 102, 169, 181, 214  
*arvensis* L., *Filago* 38, 212  
*arvensis* (L.) HILL., *Myosotis* 217  
*arvensis* L., *Mentha* 85, 217  
*arvensis* L., *Ononis* 175, 218  
*arvensis* L., *Sinapis* 135, 226  
*arvensis* L., *Sonchus* 27, 115, 165, 166, 187, 226  
*arvensis* L., *Veronica* 165, 229  
*arvensis* MURR., *Viola* 114, 230  
*ascalonicus* (DONC.), *Myzodes* 3, 153, 250  
*ascalonicus* DONC., *Myzus* 153  
*asiphum* H. R. L., *Neopterocomma* 74, 224, 240  
*Asiphum* KOCH 32  
*asparagi* MORDV., *Brachycolus* 132  
*asparagi* (MORDV.), *Brachycorynella* 132, 204, 248  
*Asparagus* L. 204  
*Asparagus officinalis* L. 132, 154, 204  
*Asperula odorata* L. 177, 204  
*asper* (L.) HILL., *Sonchus* 187, 226  
*asperulophagus* HOLM., *Linosiphon* 177, 204, 254  
*Aspidaphium* BÖRN. 157  
*Aspidaphis* GILL. 133  
*asselbergi* H. R. L., *Brachycaudus* 127  
*Aster tripolium* L. 191, 204

- asteris* WALK., *Aphis* 190  
*asteris* (WALK.), *Macrosiphoniella* (*Asterobium*) 190, 204, 256  
*Asterobium* H. R. L. 190  
*Astragalus arenarius* L. 59, 109, 204  
*Atheroides* HAL. 73  
*Athyrium filix-femina* (L.) ROTH 197, 204  
*Atriplex hortense* L. 93, 204  
*Atriplex* L. 134, 204  
*Atriplex patulum* L. 93, 134, 204  
*atriplicis* L., *Aphis* 133  
*atriplicis* (L.), *Hayhurstia* 133, 204, 208, 248  
*Atropa belladonna* L. 170, 204  
*atropae* MORDV., *Siphonophora* 169  
*aucuparia* L., *Sorbus* 80, 104, 124, 226  
*aucupariae* BUCKT., *Aphis* 123  
*aucupariae* (BUCKT.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 123, 227, 246  
*auctus*: BÖRN., nec WALK., *Myzodes* 153  
*Aulacorthum* MORDV. 168  
*aurantiacum* L., *Hieracium* 97, 165, 213  
*aureum* PURSH, *Ribes* 29, 97, 107, 160, 165, 222  
*aurita* L., *Salix* 66, 69, 224  
*austriaca*: SZELEG., *Iziphyta* 62  
*austriacum* JACQ., *Doronicum* 188, 210  
*autumnalis* L., *Leontodon* 99, 185, 215  
*avellana* L., *Corylus* 54, 178, 209  
*avellanae* SCHRK., *Aphis* 177  
*avellanae* (SCHRK.), *Corylobium* 177, 209, 254  
*Avena* L. 204  
*Avena sativa* L. 31, 72, 81, 182, 204  
*avenae*: auct., nec F., *Aphis* 80  
*avenae*: BÖRN., nec F., *Sitobion* 182  
*avenae* F., *Aphis* 182  
*avenae* (F.), *Sitobion* 182, 203, 204, 205, 209, 210, 211, 213, 214, 225, 226, 228, 230, 256  
*aviculare* L., *Polygonum* 101, 104, 133, 220  
*avicularis* H. R. L., *Doralis* 103  
*avium* (L.) MOENCH, *Cerasus* 80, 155, 208  
*avium* MILL., *Padus* 81, 218  
*Azalea* L. 204  
*Azalea* L. sp. (hort.) 200  
*azaleae* MASON, *Amphorophora* 200  
*azaleae* (MASON), *Masonaphis* 200, 204, 258  
  
*babylonica* L., *Salix* 22, 70, 224  
*Bacillaphis* QUEDN. 61  
*Baizongia* ROND. 41  
*Ballota nigra* L. 85, 126, 204  
*ballotae*: auct., nec PASS., *Aphis* 85  
*ballotae* PASS., *Aphis* 126  
*ballotae* (PASS.), *Brachycaudus* (*Acaudus*) 126, 204, 246  
  
*ballotica* nom. nov., *Aphis* 85, 204, 242  
*balsamea* MILL., *Abies* 8, 201  
*balsamifera* L., *Populus* 76, 220  
*balamines* KALT., *Aphis* 163  
*balsamines* (KALT.), *Impatiens* 163, 214, 252  
*Barbarea vulgaris* R. Br. 204  
*barlovii* LINDL., (hort.), *Delphinium* 178, 210  
*basalis*: BÖRN., nec WALK., *Dactynotus* 187  
*basalis* STROYAN, *Kallistaphis* 50  
*beccabungae* KOCH, *Aphis* 85, 212, 229, 242  
*belladonna* L., *Atropa* 170, 204  
*Bellis perennis* L. 112, 204  
*benoisti* BALACHOWSKY, *Titanosiphon* 183  
*berberidis* KALT., *Aphis* 146  
*berberidis* (KALT.), *Liosomaphis* 146, 204, 250  
*Berberis Thunbergi* DC. 204  
*Berberis vulgaris* L. 147, 204  
*berleseii* (DEL GU.), *Chaetosiphella* 72, 211, 212, 240  
*berleseii* DEL GU., *Sipha* 72  
*berlinskii* HUCULAK, *Aphis* 86, 229, 242  
*berolinensis* DIPP, *Populus* 36, 39, 220  
*Berteroa incana* (L.) DC. 86, 93, 101, 134, 135, 204  
*berteroeae* SZELEG., *Aphis* 86, 204, 242  
*Beta vulgaris* L. 37, 41, 93, 154, 205  
*Betacallis*: auct., nec MATSUMURA 48  
*betae* DOANE, *Pemphigus* 37  
*betae*: RUSZK. i OPYRCH., *Smynthuodes* 37  
*betae* WESTW., *Smynthuodes* 41, 204, 205, 236  
*Betula carpatica* W. K. 49, 50, 51, 205  
*Betula humilis* SCHRK. 51  
*Betula* L. 205  
*Betula nana* L. 51, 205  
*Betula pubescens* EHRH. 24, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 205  
*Betula pyrarifera* MARSHAL 205  
*Betula verrucosa* EHRH. 45, 48, 49, 50, 51, 52, 205  
*betulae*: HARNISCH, RIECH, JUDENKO, *Euce-raphis* 48  
*betulae* L., *Aphis* 45  
*betulae* (L.), *Glyphina* 45, 205, 236  
*betulae* MORDV., *Cerataphis* 44  
*betulae* (MORDV.), *Hormaphidula* 44, 205, 236  
*Betulaphis* GLENDENNING 51  
*betularia* KALT., *Aphis* 50  
*betulicola* KALT., *Aphis* 50  
*betulicola* (KALT.), *Kallistaphis* 50, 205, 236  
*betulicola*: SZELEG., *Calaphis* 50  
*betulina* (HORV.), *Mansakia* 45, 205, 236  
*betulina* HORV., *Tetraphis* 45

- betulinus* v. D. GOOT, *Chaitophorus* 68  
*betulus* L., *Carpinus* 54, 207  
*beuthani* (BÖRN.), *Chaitophorus* 66, 224, 225, 238  
*beuthani* BÖRN., *Tranaphis* 66  
*bicolor* KOCH, nec HALDEMAN, *Aphis* 140  
*Bidens cernuus* L. 80, 205  
*biennis* L., *Crepis* 91, 209  
*bifolium* (L.) F. W. SCHM., *Majanthemum* 167, 169, 216  
*Bigoniaceae* 96  
*bituberculata* (THEOB.), *Plocamaphis amerinae* 78  
*blattnyi* (PINT.), *Chondrillobium* 141, 208, 248  
*blattnyi* PINT., *Hyalopteroides* 141  
*bluncki* BÖRN., *Eulachnus* 21  
*bobretzkyi* MORDV., *Stomaphis* 24  
*boernerii* FRANSS., *Aphis hederæ* 97  
*boernerii* H. R. L., *Cinara* (*Cinarella*) 13, 215, 232  
*boernerii* STROYAN, *Myzocallis* 54  
*Boernerina* BRAMST. 51  
*bogdanowi* (MORDV.), *Cinara* (*Cinara*) 15, 219, 232  
*bogdanowi* MORDV., *Lachnus* 15  
*bononii* (H. R. L.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 120, 218, 246  
*bononii* H. R. L., *Yezabura* 120  
*bonus-Henricus* L., *Chenopodium* 134, 208  
*boraginacearum* EASTOP, *Ovatomyzus* 150  
*borealis* L., *Malva* 111  
*borealis*: MICHNO-ZATORSKA, *Pemphigus* 37  
*borealis* OSSIANN., *Plocamaphis amerinae* 78  
*borealis* TULLGR., *Pemphigus* 3, 36, 220, 234  
*Boreamyzus* SHAP. 145  
*Brachycaudina* BÖRN. 126  
*Brachycaudus* s. str. 129  
*Brachycaudus* v. D. GOOT 125  
*Brachycolus* BUCKT. 131  
*Brachycoryne* AIZENB. 132  
*Brachycorynella* AIZENB. 132  
*brachysiphon* OSSIANN., *Plocamaphis* 78, 224, 240  
*Brachysiphum* v. D. GOOT 84  
*brachytricha* H. R. L. et BOSCH, *Therioaphis* (*Rhizoberlesia*) 59, 228, 238  
*brachyunguis* BÖRN., *Chaitophorus* 67  
*Brachyaphis* MORDV. 51  
*braggi* GILL., *Myzus* 161  
*Brassica* L. 205  
*Brassica napus* L. 205  
*Brassica oleracea* L. 36, 41, 93, 135, 136, 154, 180, 205  
*brassicæ* L., *Aphis* 135  
*brassicæ* (L.), *Brevicoryne* 135, 203, 205, 210, 226, 248  
*brauni* BÖRN., *Cinara* (*Cinarella*) 13, 219, 232  
*Brevicaudus* SHAP. 129  
*Brevicorynaphis* H. R. L. 134  
*Brevicoryne* v. D. GOOT 135  
*brevipilosum* BÖRN., *Cryptosiphum* 116, 204, 246  
*breviseta* HOLM., *Aphis* 86, 221, 242  
*britannica* L., *Inula* 186, 214  
*brohmeri* BÖRN., *Aphis* 86, 203, 242  
*Bromus inermis* LEYSS. 39, 71, 205  
*Bromus* L. 42, 182, 183, 205  
*Bromus mollis* L. 40, 205  
*Brunella vulgaris* L. 87, 205  
*brunellæ* SCHOUT., *Aphis* 86, 205, 242  
*Buchneria* BÖRN. 15  
*Bucktonia* LICHT. 35  
*bufo ericetorum* BÖRN., *Iziphya* 62  
*bufo*: SZELEG., *Iziphya* sp. aff. 62  
*bufo* WALK., *Aphis* 62  
*bufo* (WALK.), *Iziphya* 62, 207, 238  
*buhri* BÖRN., *Brevicoryne* 135  
*buhri* (BÖRN.), *Pseudobrevicoryne* 3, 135, 204, 248  
*bulbosum* L., *Chaerophyllum* 139, 208  
*bumeliæ* SCHRK., *Aphis* 33  
*bumeliæ* (SCHRK.), *Prociphilus* 33, 201, 212, 219, 234  
*bupleuri* BÖRN., *Hyadaphis* 3, 138, 205, 248  
*Bupleurum falcatum* L. 138, 205  
*Bupleurum longifolium* L. 95, 205  
*bursa-pastoris* (L.) MED., *Capsella* 87, 90, 93, 101, 136, 154, 206  
*bursaria* L., *Aphis* 36  
*bursarius*: BRISCHKE part., *Pemphigus* 39  
*bursarius*: BRISCHKE part., SZULCZ. part., *Pemphigus* 38  
*bursarius* (L.), *Pemphigus* 36, 37, 214, 221, 234  
*bursarius*: MORDV., *Pemphigus* 37  
*bykovi* MORDV., *Hemitrama* 39, 206, 211, 220, 226, 234  
*Byrsocrypta*: FITCH, nec HAL. 20  
*Byrsocrypta* HAL. 36  
*cacaliasteris* H. R. L., *Aphis* 87, 225, 242  
*cadiva*: auct., nec WALK., *Hayhurstia* 134  
*caerulescens*: MORDV., *Pemphigus* 31  
*caesius* L., *Rubus* 180, 198, 223  
*caespitosa* (L.) P. B., *Deschampsia* 73, 210

- caespitosum* GILIB., *Cerastium* 131, 208  
*caespitum* (L.), *Tetramorium* 39  
*calamagrostidis* L., *Stipa* 71  
*Calamagrostis arundinacea* (L.) ROTH 205  
*Calamagrostis canescens* (WEB.) ROTH 82, 133, 205  
*Calamagrostis epigeios* (L.) ROTH 39, 72, 74, 82, 205  
*Calamagrostis* (L.) ROTH 31  
*Calamagrostis neglecta* (EHRH.) GAERTN. 83, 206  
*calamagrostis* (OSSIANN.), *Diuraphis* (*Holcaphis*) 133, 205, 248  
*calamagrostis* OSSIANN., *Holcaphis* 133  
*Calamintha acinos* (L.) CLAIRV. 87, 206  
*Calamintha vulgaris* (L.) DRUCE 89, 206  
*calaminthae* (BÖRN.), *Aphis* 87, 206, 242  
*calaminthae* BÖRN., *Doralina* 87  
*calaminthae* (MACCH.), *Ovatomyzus* 150, 227, 250  
*calaminthae* MACCH., *Phorodon* 150  
*Calaphis*: auct. 50  
*Calla* L. 156, 206  
*callae* HEINRICH, *Siphonophora* 156  
*Callaphidina* BÖRN. 52  
*Callaphis*: auct. 50  
*Callaphis* WALK. 52  
*callibotryon* RCHB., *Aconitum* 129, 202  
*calliptera* (HTG.), *Callipterinella* 49, 205, 236  
*Callipteridae* H.-S. in KOCH 46  
*Callipterinella* v. D. GOOT 49  
*callipterus* HTG., *Aphis* 49  
*Callipterus* KOCH, nec AGASSIZ 52  
*Calluna vulgaris* (L.) SALISB. 87, 206  
*callunae* THEOB., *Aphis* 87, 206, 242  
*Caltha palustris* L. 127, 167, 206  
*calthae* KOCH, *Rhopalosiphum* 167  
*calthae* (KOCH), *Rhopalosiphoninus* (*Rhopalosiphoninus*) 167, 206, 252  
*Campanula glomerata* L. 189, 206  
*Campanula* L. 189, 206  
*Campanula rapunculoides* L. 189, 206  
*Campanula rotundifolia* L. 188, 206  
*Campanula sibirica* L. 189, 206  
*campanulae* KALT., *Aphis* 188  
*campanulae* (KALT.), *Dactynotus* (*Uromelan*) 188, 206, 214, 256  
*campestre* L., *Acer* 35, 47, 65, 66, 201  
*campestre* SCHREB., *Trifolium* 90, 228  
*campestris* OSSIANN., *Coloradoa* (*Coloradoa*) 143, 204, 250  
*campestris* (BÖRN.), *Coloradoa* (*Lidaja*) 142, 204, 250  
*campestris* BÖRN., *Lidaja* 142  
*campestris* L., *Artemisia* 25, 27, 114, 115, 116, 142, 143, 163, 183, 193, 194, 204  
*campestris* L., *Ulmus* 28, 29, 30, 31, 35, 53, 228  
*campestris* var. *suberosa* EHRH., *Ulmus* 28  
*canadensis* L., *Erigeron* 130, 183, 211  
*canariensis* L., *Phalaris* 81, 176, 219  
*canescens* L., *Carex* 60, 63, 207  
*canescens* (L.) P. B., *Corynephorus* 42, 73, 83, 182, 209  
*canescens* SM., *Populus* 221  
*canescens* (WEB.) ROTH, *Calamagrostis* 82, 133, 205  
*canina* L., *Rosa* 22, 130, 144, 145, 146, 176, 181, 223  
*cannabis* PASS., *Phorodon* (*Diphorodon*) 151, 206, 250  
*Cannabis sativa* L. 151, 206  
*Capitophorinus* BÖRN. 160  
*Capitophorus* v. D. GOOT 160  
*caprea* L., *Salix* 66, 69, 75, 77, 78, 94, 148, 224  
*capreae* F., *Aphis* 148  
*capreae* (MOSL.), *Chaitophorus* 66, 224, 238  
*capreae* MOSL., *Cinara* 66  
*capreae* KOCH, nec MOSL., *Chaitophorus* 69  
*caprifolium* L., *Lonicera* 139, 215  
*Capsella bursa-pastoris* (L.) MED. 87, 90, 93, 101, 136, 154, 206  
*capsellae* KALT., *Aphis* 3, 87, 206, 242  
*Capsicum annuum* L. 206  
*Caragana arborescens* LAM. 58, 172, 174, 206  
*caraganae* (CHOL.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 171, 206, 254  
*caraganae* CHOL., *Macrosiphum* 171  
*carbocolor* GILL., *Aphis* 106  
*cardiaca* L., *Leonurus* 159, 215  
*cardui* L., *Aphis* 126  
*cardui* (L.), *Brachycaudus* 128  
*cardui* (L.), *Brachycaudus* (*Acaudus*) 126, 203, 206, 208, 209, 210, 216, 218, 221, 225, 227, 228, 246  
*carduina* WALK., *Aphis* 160  
*carduinus* (WALK.), *Capitophorus* 160, 206, 208, 209, 252  
*Carduus acanthoides* L. 84, 127, 161, 188, 206  
*Carduus crispus* L. 127, 188, 206  
*Carduus glaucus* BMG. 108, 206  
*Carduus* L. 206  
*Carex acutiformis* EHRH. 60, 207  
*Carex arenaria* L. 62, 207

- Carex canescens* L. 60, 63, 207  
*Carex divulsa* STOKES 73, 207  
*Carex fusca* BELL. et ALL. 60, 61, 74, 207  
*Carex gracilis* CURT. 60, 62, 117, 207  
*Carex hirta* L. 62, 81, 207  
*Carex Hudsonii* BENNET 61, 62, 207  
*Carex leporina* L. 63, 73, 157, 207  
*Carex ligerica* J. GAY 62, 63, 207  
*Carex* L. 30, 60, 61, 63, 72, 83, 117, 157, 206  
*Carex panicea* L. 61, 207  
*Carex riparia* CURT. 73, 207  
*Carex rostrata* STOKES 59, 60, 62, 207  
*Carex sempervirens* VILL. 73, 207  
*Carex vesicaria* L. 60, 61, 62, 207  
*Carex vulpina* L. 73, 207  
*Caricaphis* BÖRN. 62  
*caricicola*: BÖRN., nec MORDV., *Allaphis* 60  
*caricis* MORDV., *Callaphis* 60  
*caricis* SCHOUT., *Aphis* 81  
*caricis* (SCHOUT.) *Paraschizaphis* 81, 207, 240  
*caricis* THEOB. nec FULLAWAY, *Trilobaphis* 157  
*Caricosipha* BÖRN. 73  
*Carlina vulgaris* L. 114, 188, 207  
*calinae* BÖRN., *Brachyunguis* 114  
*carlinae* BÖRN., *Dactynotus (Uromelan)* 188, 207, 256  
*carlinae* (BÖRN.), *Protaphis* 114, 207, 246  
*carnosa* BUCKT., *Siphonophora* 171  
*carnosum* (BUCKT.), *Microlophium* 171, 229, 254  
*carota* L., *Daucus* 36, 37, 94, 99, 120, 137, 147, 210  
*carotae* F., *Aphis* 148  
*carotae* KOCH, *Aphis* 137  
*carpatica* W. K., *Betula* 49, 50, 51, 205  
*carpaticus* KNECHTEL et MANOLACHE, *Alphitophis* 158  
*carpini* KOCH, *Callipterus* 53  
*carpini* (KOCH), *Myzocallis* 53, 207, 236  
*carthusianus* HAVILAND, *Myzus* 161  
*Carum carvi* L. 139, 207  
*carvi* L., *Carum* 139, 207  
*carvifolia* L., *Selinum* 116, 225  
*caryophyllacearum* H. R. L., *Myzus* 153  
*Caspicum annuum* L. 154  
*castanicola* BAKER, *Myzocallis* 3, 54, 222, 236  
*cathartica* L., *Rhamnus* 89, 90, 100, 101, 222  
*catonii* H. R. L., *Anuraphis* 117, 219, 246  
*caudata* (DEL GU.), *Neotrama* 3, 25, 234  
*caudata* DEL GU., *Trama* 25  
*caudata maritima* EASTOP, *Neotrama* 26  
*Cavahyalopterus* MIMEUR 132  
*Cavariella* DEL GU. 147  
*cembra* L., *Pinus* 7, 21, 219  
*cembrae* BÖRN., *Eulachnus* 21, 219, 232  
*cembrae* CHOL., *Chermes* 7  
*cembrae* (CHOL.), *Pinus* 7, 219, 232  
*Centaurea cyanus* L. 130, 189, 207  
*Centaurea jacea* L. 185, 189, 207  
*Centaurea* L. 207  
*Centaurea rhenana* BOR. 26, 115, 189, 195, 207  
*Centaurea scabiosa* L. 27, 117, 189, 191, 208  
*centaureae* BÖRN., *Lipaphis (Volutaphis)* 141  
*centaureae* (BÖRN.), *Volutaphis* 3, 141, 226, 248  
*centaureae* BÖRN., *Trama* 26, 207, 234  
*centaureae* GOMEZ-MENOR, ?*Dasia* 115  
*centaureae* KOCH, nec GMEL., *Aphis* 117  
*cerasi* F., *Aphis* 155  
*cerasi* (F.), *Myzus* 155, 208, 212, 218, 229, 250  
*cerasi*: LINGELSH. part., SZULCZ. part., URB. part., *Aphis* 125  
*cerasi* var. *prunavium* BÖRN., *Myzus* 208  
*cerastii* (BÖRN.), *Aphis* 88, 208, 242  
*cerastii* BÖRN., *Doralina* 88  
*cerastii* KALT., *Aphis* 131  
*cerastii* (KALT.), *Brachycolus* 131, 208, 248  
*cerastii* (L.), *Trioza* 131  
*cerastii*: URB. part., KAPUŚC., *Aphis* 132  
*Cerastium arvense* L. 88, 131, 153, 170, 208  
*Cerastium caespitosum* GILIB. 131, 208  
*Cerastium* L. 153, 208  
*Cerastium vulgatum* L. 131  
*Cerasus avium* (L.) MOENCH 80, 155, 208  
*Cerasus mahaleb* (L.) MILLER 156, 208  
*Cerasus vulgaris* MILLER 155, 208  
*Cerataphis* LICHT. 44  
*cereale* L., *Secale* 82, 182, 225  
*cerealis* KALT., *Aphis* 182  
*cernuus* L., *Bidens* 80, 205  
*Cerosipha* DEL GU. 84  
*cerris* L., *Quercus* 54, 55, 222  
*certa* WALK., *Aphis* 153  
*certus* BÖRN., *Phalangomyzus* 192  
*certus* (WALK.), *Myzodes* 153, 203, 208, 227, 230, 250  
*Ceruraphis* BÖRN. 117  
*cervaria* (L.) LAP., *Peucedanum* 107, 218  
*chaerophylli* KOCH, *Aphis* 3, 88, 208, 242  
*Chaerophyllum bulbosum* L. 139, 208  
*Chaerophyllum* L. 180, 208  
*Chaetophorella* BÖRN. 62  
*Chaetophoria* BÖRN. 63

- Chaetosiphella* H. R. L. 72  
*Chaetosiphon* MORDV. 145  
*Chaitophorinae* MORDV. 63  
*Chaitophorinella* v. D. GOOT 63  
*Chaitophorini* MORDV. 63  
*Chaitophorinus* BÖRN. 63  
*Chaitophoroides* MORDV. 84  
*Chaitophorus* KOCH 66  
*chamaedrys* L., *Veronica* 86, 118, 155, 229  
*Chamaenerion angustifolium* (L.) SCOP. 89, 101, 104, 179, 180, 181, 208  
*chamomilla* L., *Matricaria* 37, 93, 112, 127, 216  
*chamomillae* H. R. L., *Macrosiphoniella* 192  
*chelidonii* (KALT.), *Acyrtosiphon* (*Liporrhinus*) 175, 208, 254  
*chelidonii* KALT., *Aphis* 175  
*Chelidonium maius* L. 93, 175, 208  
*chenopodii* SCHRK., *Aphis* 133  
*Chenopodium album* L. 37, 93, 134, 208  
*Chenopodium bonus-Henricus* L. 134, 208  
*Chenopodium urbicum* L. 134  
*Chermes* sp.: KAPUŚC. 7  
*Chermesidae* H.-S. 7  
*chlorantha* SW., *Pirola* 169, 220  
*chlorantha* (WILLD.) EHRH., *Silene* 134, 226  
*chloris* KOCH, *Aphis* 88, 214, 242  
*cholodkovskiyi* MORDV., *Macrosiphum* 5, 178, 212, 254  
*Chomaphis*: BÖRN., nec MORDV. 119  
*Chondrilla juncea* L. 141, 184, 208  
*chondrillae* (NEVSKY), *Dactynotus* 141  
*chondrillae* (NEVSKY), *Dactynotus* (*Dactynotus*) 184, 208, 256  
*chondrillae* NEVSKY, *Macrosiphum* 184  
*Chondrillobium* BOZHKO 141  
*Chromaphis* WALK. 52  
*chrysanthemii* H. R. L., *Chaitophorus* 67  
*Chrysanthemum indicum* L. (hort.) 154, 191, 194, 208  
*Chrysanthemum leucanthemum* L. 127, 195, 208  
*Chrysanthemum* L. 195, 208  
*Chrysanthemum* L. sp. (hort.) 194  
*Chrysanthemum parthenium* (L.) BERNH. 127, 194, 208  
*Chrysanthemum Zawadzki* HERB. 193, 208  
*cicchorii* (KOCH), *Dactynotus* (*Dactynotus*) 184, 208, 215, 256  
*cicchorii* KOCH, *Siphonophora* 184  
*Cichorium intybus* L. 26, 27, 98, 185, 208  
*cicutae* (KOCH), *Cavariella* 148, 224, 226, 250  
*cicutae* KOCH, *Rhopalosiphum* 148  
*cicutarium* (L.) L'HÉRIT., *Erodium* 174, 211  
*cimiciformis* HEYD., *Paracletus* 39, 202, 205, 209, 212, 234  
*Cinara* BÖRN., nec CURT. 13  
*Cinara* CURT. 13  
*Cinara* s. str. 15  
*Cinarella* H. R. L. 13  
*Cinarellia* BÖRN. 13  
*Cinaria* BÖRN. 15  
*Cinarina* BÖRN. 15  
*Cinarina* MORDV. 13  
*Cinarini* MORDV. 13  
*Cinaropsis* BÖRN. 15  
*Cineraria* L. 154, 156, 208  
*cinerea* L., *Salix* 66, 69, 75, 94, 224  
*cinereae* MAMONT., *Chaitophorus* 69  
*circumflexa* BUCKT., *Siphonophora* 156  
*circumflexus* (BUCKT.), *Neomyzus* 156, 206, 208, 225, 226, 228, 250  
*cirsii* BÖRN., *Chomaphis* 121  
*cirsii* (BÖRN.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) *lappae* 121, 209, 246  
*cirsii* L., *Aphis* 185  
*cirsii* (L.), *Dactynotus* (*Dactynotus*) 185, 209, 256  
*cirsii* NEVSKY, *Capitophorus* 161  
*cirsioleracei* (BÖRN.), *Aphis* 88, 209, 242  
*cirsioleracei* BÖRN., *Cerosipha* 88  
*Cirsium arvense* (L.) SCOP. 27, 93, 121, 127, 161, 162, 185, 188, 209  
*Cirsium* MILL. 161, 208  
*Cirsium oleraceum* (L.) SCOP. 88, 99, 162, 185, 209  
*cistata*: auct., nec BUCKT., *Cinara* 17  
*Cladobius* KOCH, nec DEJEAN 74  
*Clavigerus* SZÉPLIGETI 74  
*clematidis* KOCH, *Aphis* 88, 209, 242  
*Clematis recta* L. 88, 209  
*Clethrobium* MORDV. 48  
*clinopodii* PASS., *Aphis* 88, 206, 242  
*Cnaphalodes* AMYOT-SERV. 9  
*coccinea* (HEYD.), *Phylloxera* 12, 222, 232  
*coccinea* HEYD., *Vacuna* 12  
*coccineus*: NEUMANN, *Chermes* 9  
*Cochlearia armoracia* L. 101  
*coerulea* (L.) MOENCH, *Molinia* 72, 152, 217  
*cognatella* JONES, *Aphis* 93  
*collina* BÖRN., *Therioaphis* 58  
*Colopha* MONELL 29  
*Colorado* s. str. 143  
*Colorado* WILSON 142  
*Colutea arborescens* L. 172



- Comaphis* BÖRN. 84  
*Comarum palustre* L. 110, 209  
*comensis* STROYAN, *Aphis* 89, 222, 242  
*comes* WALK., *Aphis* 48  
*comes* (WALK.), *Clethrobium* 48, 202, 236  
*communis* L., *Juniperus* 19, 214  
*communis* L., *Lapsana* 27, 165, 185, 215  
*communis* L., *Pirus* 80, 84, 104, 108, 118, 124, 220  
*communis* MORDV., *Dentatus* 120  
*communis* TRIN., *Phragmites* 79, 219  
*commutata* BERNH., *Elaeagnus* 161, 210  
*comosa* (BÖRN.), *Aphis* 89, 215, 217, 242  
*comosa* BÖRN., *Doralida* 89  
*Compositae* 108  
*compositellae nigra* (H. R. L.), *Nasonovia* 163, 213, 252  
*compressa* (KOCH), *Colopha* 29, 206, 228, 229, 234  
*compressa* KOCH, *Schizoneura* 29  
*concolor* ENGELM., *Abies* 44, 201  
*confusa* BÖRN. et auct., nec WALK., *Cerosipha* 102  
*confusa* WALK., *Aphis* 89, 225, 242  
*Conium maculatum* L. 119, 139, 149, 209  
*Consolida Ajacis* (L.) SCHUR 178, 209  
*consolidae* PASS., *Aphis* 109  
*Convallaria maialis* L. 171, 209  
*convolvuli* KALT., *Aphis* 154  
*convolvulus* L., *Polygonum* 220  
*cooleyi* GILL., *Chermes* 10  
*cooleyi* (GILL.), *Gilletteella* 10, 221, 232  
*coracinus* KOCH, *Chaitophorus* 64  
*coracinus* (KOCH), *Periphyllus* 64, 201, 238  
*corax* BÖRN., *Chaitophorus* 70  
*cordata* MILL., *Tilia* 31, 53, 227  
*coriifolia* FRIES., *Rosa* 181  
*corni* (F.), *Anoecia* (*Anoecia*) 202, 205, 209, 210, 214, 220,  
*corni* F., *Aphis* 42  
*corni* (F.) BÖRN., *Anoecia* (*Anoecia*) 42, 236  
*corni*: JUDENKO part., *Anoecia* 43  
*corniculatus* L., *Lotus* 59, 90, 100, 216  
*corniella* (H. R. L.), *Aphis* 89, 208, 209, 242  
*corniella* H. R. L., *Doralis* 89  
*Cornus sanguinea* L. 42, 43, 89, 209  
*coronarius* L., *Philadelphus* 93, 219  
*Coronilla varia* L. 90, 209  
*coronillae* BÖRN., *Doralida* 90  
*coronillae* FERR., *Aphis* 90, 209, 242  
*corticalis*: MOSZYŃSKA, *Adelges* 7  
*corticis* AIZENB., *Xenomyzus* 158, 216, 252  
*coryli* GOETZE, *Aphis* 54  
*coryli* (GOETZE), *Myzocallis* 54, 209, 236  
*coryli*: MORDV. part., *Callipterus* (*Myzocallis*) 53  
*Corylobium* MORDV. 177  
*Corylus avellana* L. 54, 178, 209  
*Corynephorus canescens* (L.) P. B. 42, 73, 83, 182, 209  
*Corynosiphon* MORDV. 147  
*costata* ZETT., *Aphis* 20  
*costata* (ZETT.), *Cinara* (*Lachniella*) 20, 219, 232  
*Cotoneaster melanocarpa* LODD. 104, 209  
*Cotoneasteria* SHAP. 119  
*cracca* L., *Vicia* 90, 168, 175, 199, 229  
*craccae* L., *Aphis* 90, 229, 242  
*craccivora* KOCH, *Aphis* 90, 99, 100, 204, 206, 209, 216, 217, 218, 222, 223, 228, 229, 242  
*crassicauda* MORDV., *Megoura* 199  
*Crataegaria* SHAP. 119  
*crataegaria* WALK., *Aphis* 150  
*crataegarius* (WALK.), *Ovatus* 150, 209, 216, 217, 250  
*crataegi* KALT., *Aphis* 120  
*crataegi* (KALT.), *Dysaphis* 5, 119  
*crataegi* (KALT.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 120, 122, 123, 202, 203, 209, 210, 246  
*crataegi* TULLGR., *Prociphilus* 34  
*Crataegus* L. 209  
*Crataegus monogyna* JACQ. 80, 104, 120, 123, 150, 209  
*Crataegus oxyacantha* L. 34, 104, 120, 123, 150, 209  
*crepidis* (BÖRN.), *Aphis* 91, 209, 242  
*crepidis* BÖRN., *Cerosipha* 91  
*Crepis biennis* L. 91, 209  
*Crepis tectorum* L. 91, 165, 209  
*crispus* L., *Carduus* 127, 188, 206  
*crispus* L., *Rumex* 93, 106, 108, 122, 223  
*crus-galli* (L.) P. B., *Echinochloa* 31, 80, 210  
*Cryptaphis* H. R. L. 177  
*Cryptomyzus* OESTL. 158  
*Cryptosiphum* BUCKT. 116  
*Ctenocallis* KLODN. 57  
*cucubali* PASS., *Aphis* 134  
*cucubali* (PASS.), *Hayhurstia* 134, 226, 248  
*Cucumis sativus* L. 96, 154, 209  
*Cucurbita pepo* L. 154, 209  
*Cuernavaca* McVICAR BAKER, nec KIRKALDY 132  
*Cupressobium* BÖRN. 19  
*curtipilosa* MORDV., *Lachnus pineus* var. 14  
*cyanus* L., *Centaurea* 130, 189, 207  
*Cydonia lusitanica* L. 104

- Cydonia oblonga lusitanica* (MILL.) SCHNEIDER 209
- cylactis* BÖRN., *Aulacorthum* 168, 223, 252
- cynapium* L., *Aethusa* 202
- cyparissiae* KOCH, *Siphonophora* 172
- cyparissiae* (KOCH), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 172, 211, 254
- cyparissiae* var. *propinquum* MORDV., *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 211, 254
- cyparissias* L., *Euphorbia* 92, 172, 180, 211
- cyperi*: BÖRN. nec WALK., *Thripsaphis* 59
- cyperi* WALK., *Aphis* 60
- cyperi* (WALK.), *Trichocallis* 60, 206, 207, 238
- Cyphomandra* MARTINS ex SENDT 209
- cytisorum* HTG., *Aphis* 91, 214, 242
- Cytisus ?ratisbonensis* SCHAEFF. 174, 210
- dactylidis* BÖRN., *Forda* (*Pentaphis*) 40, 210, 234
- dactylidis* HAYHURST, *Hyalopterus* 141
- Dactylis glomerata* L. 40, 43, 72, 81, 141, 210
- Dactynotus* RAF. 183
- Dactynotus* s. str. 184
- Dahlia variabilis* L. 93, 210
- Daphne mezereum* L. 179, 210
- dephnes* OSSIANN., *Macrosiphum* 179
- daphnidis* BÖRN., *Macrosiphum* 179, 210, 254
- daphnoides* VILL., *Salix* 22, 94, 224
- Dasia* GOMEZ-MENOR, nec v. d. GOOT in DAS 114
- dasyclados* WIMM., *Salix* 66, 75, 77, 224
- dauci*: BÖRN., nec GOUREAU, *Pemphigus* 37
- dauci* F., *Aphis* 137
- dauci* (F.), *Semiaphis* 137, 210, 248
- dauci* GOUREAU, *Aphis* 120
- Daucus carota* L. 36, 37, 94, 99, 120, 137, 147, 210
- davletshinae* H. R. L., *Aphis* 91, 202, 242
- Debilisiphon* SHAP. 115
- decidua* MILL., *Larix* 9, 11, 13, 16, 215
- Delphiniobium* MORDV. 178
- Delphinium barlovii* LINDL. (hort.) 178, 210
- Delphinium* L. 178, 210
- Dentatus* v. d. GOOT, nec GRAY 118
- depressa* BRAMST., *Boernerina* 51, 202, 236
- Deschampsia caespitosa* (L.) P. B. 73, 210
- Deschampsia flexuosa* (L.) TRIN. 72, 74, 176, 182, 210
- Deschampsia* P. B. 42, 210
- Descurainia sophia* (L.) WEBB. 136, 154, 210
- deutzifoliae* SHINJI, ?*Rhopalosiphoninus* 167
- devecta* WALK., *Aphis* 120
- devecta* (WALK.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 120, 122, 216, 246
- dianthi* SCHRK., *Aphis* 154
- dianthi* SCHRK., *Rhopalosiphum* 157
- dianthi*: SZULCZ., URB., nec SCHRK., ?*Rhopalosiphum* 156
- dianthi*: ZABL., nec SCHRK., *Rhopalosiphum* 157
- Dianthus* L. 210
- Dianthus* L. sp. (hort.) 106
- dicoccum* SCHRK., *Triticum* 81, 228
- Dielcysmura* MORDV. 192
- Digitaria sanguinalis* (L.) SCOP. 80, 210
- Dilachnus* BAKER, nec FAIRMAIRE 15
- Dillenii* CR., *Veronica* 165 229
- dimidiata* BÖRN., *Macrosiphoniella* 193
- Dinolachnus* BÖRN. 18
- dioica* L., *Urtica* 93, 112, 171, 229
- diphaga* WALK., *Aphis* 91, 211, 242
- Diphorodon* BÖRN. 151
- diplanetariae* KOCH, *Siphonophora* 169
- Diplotaxis muralis* (L.) DC. 136, 210
- Dipsacus* L. 181, 210
- dirhoda* WALK., *Aphis* 176
- dirhodum* (WALK.), *Metopolophium* 176, 202, 220, 223, 230, 254
- discoidea* DC., *Matricaria* 128, 192, 216
- discreta* BÖRN., *Geocia* 42
- distichon* L., *Hordeum* 182, 214
- Diuraphis* AIZENB. 132
- divulsa* STOKES, *Carex* 73, 207
- domestica* BORB., *Malus* 27, 79, 93, 104, 121, 122, 123, 125, 150, 216
- domestica* L., *Prunus* 79, 80, 127, 130, 151, 221
- Doralida* BÖRN. 84
- Doralina* BÖRN. 84
- Doralis* RISSO 84
- doronici* BÖRN., *Dactynotus* (*Uromelan*) 188, 210, 256
- Doronicum austriacum* JACQ. 188, 210
- Drepanosiphinae* H.-S. in KOCH 46
- Drepanosiphini* H.-S. in KOCH 46
- Drepanosiphum* KOCH 46
- Dreyfusia* BÖRN. 9
- Drosera rotundifolia* L. 156, 210
- droserae* HEINZE, *Spinaspidaphis* 155
- Dryobius* KOCH 22
- dryophila* SCHRK., *Aphis* 46
- dryophila* (SCHRK.), *Thelaxes* 46, 221, 222, 236
- dubia* HUCULAK, *Schizaphis* 82, 205, 240
- dubium* BÖRN., *Pterocomma populeum* 76, 220, 240

- dubius* BÖRN., *Phloeomyzus* 43  
*dulcamara* L., *Solanum* 170, 226  
*dunlopi* H. R. L., *Longicaudus* 138  
*duriuscula* L., *Festuca* 73, 74, 211  
*Dysaphis* BÖRN. 5, 118  
*Dysaphis* s. str. 119  
*Dysaulacorthum* BÖRN. 168
- Echinochloa crus-galli* (L.) P. B. 31, 80, 210  
*Echinops* L. 130  
*Echium vulgare* L. 127, 129, 210  
*effusus* L., *Juncus* 73, 214  
*eggleri* BÖRN., *Tuberculatus* 55  
*eggleri* (BÖRN.), *Tuberculoides* 55, 222, 236  
*Eichochaitophorus* ESSIG 66  
*elaeagni*: BÖRN., nec DEL GU., *Capitophorus* 162  
*elaeagni* (DEL GU.), *Capitophorus* 161, 209, 210, 213, 252  
*elaeagni* DEL GU., *Myzus* 161  
*Elaeagnus angustifolia* L. 161, 210  
*Elaeagnus argentea* PURSH 161, 211  
*Elaeagnus commutata* BERNH. 161, 210  
*elatus* (L.) P. B., *Arrhenatherum* 176, 182, 203  
*Elatobium* MORDV. 146  
*elegans* DEL GU., *Francoa* 145  
*elegans* L., *Eragrostis* 31, 211  
*Elitricum habite* L. 71  
*elongata* (NEVSKY), *Protaphis* 114, 204, 246  
*elongata* NEVSKY, *Xerophilaphis* 114  
*Elymus arenarius* L. 43, 71, 210  
*empetri* OSSIANN., *Ericaphis* 145  
*Empetrum nigrum* L. 145, 210  
*Endeis* KOCH 30  
*Engelmanni* ENGELM., *Picea* 11, 219  
*epigeios* (L.) ROTH, *Calamagrostis* 39, 72, 74, 82, 205  
*epilobiellum* THEOB., *Macrosiphum* 179, 208, 254  
*epilobii* KALT., *Aphis* 91, 210, 211, 242  
*epilobiina* WALK., *Aphis* 104  
*Epilobium alpestre* (JACQ.) KROCK. 91, 210  
*Epilobium hirsutum* L. 91, 103, 211  
*Epilobium* L. 210  
*Epilobium montanum* L. 91, 211  
*Epilobium obscurum* SCHREB. 92, 211  
*Epilobium palustre* L. 92, 211  
*Epilobium parviflorum* SCHREB. 92, 211  
*Epipactis artropurpurea* RAF. 92, 211  
*Epipactis latifolia* (L.) ALL. 92, 211  
*epipactis* THEOB., *Aphis* 3, 92, 211, 242, 256  
*equiseti* HOLM., *Sitobion* 182, 211  
*Equisetum arvense* L. 182, 211  
*Equisetum silvaticum* L. 182, 211  
*Eragrostis elegans* L. 31, 211  
*erba-rota* ALL. (hort.), *Achillea* 196, 201  
*erecta* (L.) HAMPE, *Potentilla* 110, 221  
*Erica tetralix* L. 145, 211  
*ericae* (BÖRN.), *Ericaphis* (*Ericaphis*) 144, 211, 250  
*ericae* BÖRN., *Myzaphis* 144  
*Ericaphis* BÖRN. 144  
*Ericaphis* s. str. 144  
*ericetorum* BÖRN., *?Iziphya bufo* 62  
*Erigeron acer* L. 92, 190, 211  
*Erigeron annuus* (L.) PERS. 183, 211  
*Erigeron canadensis* L. 130, 183, 211  
*erigeronensis* (THOM.), *Dactynotus* (*Lambersius*) 183, 211, 256  
*erigeronensis* THOM., *Siphonophora* 183  
*erigerontis* HOLM., *Aphis* 92, 211, 242  
*eriphori* WALK., *Aphis* 117  
*eriphori* (WALK.), *Ceruraphis* 117, 207, 216, 229, 246  
*Eriosoma* LEACH 27  
*Eriosomatini* BAKER 27  
*Erodium cicutarium* (L.) L'HÉRIT. 174, 211  
*erratica*: BÖRN., nec KOCH, *Hyperomyzella* 166  
*erysimi alliariae* F. P. MÜLL., *Lipaphis* 136  
*erysimi* KALT., *Aphis* 136  
*erysimi* (KALT.), *Lipaphis* 136, 203, 205, 206, 210, 211, 223, 226, 227, 248  
*Erysimum Perowskianum* FISCH. et MEY. 136, 211  
*escherichi* BÖRN., *Aspidaphium* 157, 217, 250  
*escherichi* BÖRN., *Cinaria* 16  
*esula* L., *Euphorbia* 92, 172, 211  
*etiolata* STROYAN, *Aphis* 92, 223, 242  
*euamericana* GUIM, *Populus* 36, 221  
*Eucallipterus* SCHOUT. 53  
*Euceraphis* WALK. 48  
*Euhieracium* TORREY et GRAY 97  
*Eulachnina* BAKER 20  
*Eulachnus* DEL GU. 21  
*Eunectarosiphon* DEL GU. 197  
*eupatoria* L., *Agrimonia* 105, 173, 202  
*Euphorbia amygdaloides* L. 172, 178, 211  
*Euphorbia cyparissias* L. 92, 172, 180, 211  
*Euphorbia esula* L. 92, 172, 211  
*Euphorbia peplus* L. 211  
*Euphorbia virgata* W. K. 172, 211  
*euphorbiae* KALT., *Aphis* 92, 211, 242  
*euphorbiae* (THOM.), *Macrosiphum* 179, 205, 211, 214, 218, 226, 254  
*euphorbiae* THOM., *Siphonophora* 179

- euphorbiellus*: BÖRN., nec THEOB., *Macrosiphum* 178
- euphrasiae* WALK., *Aphis* 155
- europaea* L., *Evonymus* 93, 211
- europaea* L., *Sanicula* 180, 225
- Eurytaphis* MORDV. 184
- evansi* (THEOB.), *Microlophium* 171, 229, 254
- evansi* THEOB., *Microsiphum* 171
- evonymi*: BÖRN., nec F., *Aphis* 108
- evonymi* F., *Aphis* 93, 211, 242
- evonymi*: SZULCZ. part., URB. part., *Aphis* 85
- evonymi*: SZULCZ., URB., STRAW., *Aphis* 93
- Evonymus europaea* L. 93, 108, 211
- Evonymus verrucosa* SCOP. 93, 108, 211
- excelsa* (LAM.) LK., *Picea* 7, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 20, 35, 146, 219
- excelsior* L., *Fraxinus* 33, 212
- exiccator* ALTUM, *Lachnus* 23
- fabae* L., *Vicia* 93, 199, 229
- fabae* SCOP., *Aphis* 88, 93, 108, 202, 203, 204, 205, 206, 208, 210, 211, 212, 214, 216, 218, 219, 220, 222, 223, 226, 227, 228, 229, 230, 242
- fabae*: SZELEG. part., *Aphis* 108
- fagi* L., *Aphis* 49
- fagi* (L.), *Phyllaphis* 49, 211, 236
- Fagus silvatica* L. 23, 49, 211
- Falcaria vulgaris* BERNH. 141, 211
- falcata* L., *Medicago* 59, 90, 174, 217
- falcatum* L., *Bupleurum* 138, 205
- farfara* L., *Tussilago* 118, 162, 187, 228
- farfarae* (KOCH), *Anuraphis* 117, 218, 220, 228, 246
- farfarae* KOCH, *Aphis* 117
- farinosa* GMEL., *Aphis* 94, 224, 225, 242
- farinosus* CHOL., *Lachnus* 20
- fasciata* DEL GU., *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 193, 204, 258
- fasciatus*: auct., nec BURM., *Lachnus* 20
- Festuca duriuscula* L. 73, 74, 211
- Festuca* L. 39, 41, 43, 211
- Festuca ovina* L. 31, 39, 40, 73, 74, 182, 212
- Festuca pratensis* HUDS. 81, 212
- Festuca rubra* L. 73, 74, 212
- filaginis*: auct., nec SCHOUT., ?*Pleotrichophorus* 163
- filaginis* B. de F., *Aphis* 38
- filaginis* B. de F., *Pemphigus* 5
- Filago arvensis* L. 38, 212
- Filipendula ulmaria* (L.) MAXIM. 111, 179, 212
- filix-femina* (L.) ROTH, *Athyrium* 197, 204
- fissus* LDL., *Rubus* 105, 198, 223
- fitchii*: auct., nec SANDERS., *Aphis* 79
- flava* H. R. L. *Saltusaphis* 61
- flava* (H. R. L.), *Subsaltusaphis* 61, 207, 238
- flava* MORDV., *Calaphis* 50
- flava* (MORDV.), *Kallistaphis* 50, 205, 236
- flaveolus*: BÖRN. part., nec WALK., *Capitophorus* 162
- flavescens* (KOCH), *Protrama* 25, 204, 234
- flavescens* KOCH, *Trama* 25
- flavus* (F.), *Lasius* 43
- flavus* MORDV., *Lachnus* 17
- flavus* SCHOUT., *Hyalopterus* 144
- flavum* F. P. MÜLL., *Aulacorthum* 169, 229, 252
- flexuosa* (L.) TRIN., *Deschampsia* 72, 74, 176, 182, 210
- flocculosa*: auct., nec WEED, *Plocamaphis* 78
- fluitans* (L.) R. BR., *Glyceria* 72, 182, 212
- fluviatilis* WALLR., *Senecio* 87, 225
- fodiens* BUCKT., *Schizoneura* 29
- foeniculi* (PASS.), *Hyadaphis* 138, 208, 209, 215, 216, 218, 219, 248
- foeniculi* PASS., *Siphocoryne* 138
- follicularia*: MORDV., nec PASS., *Forda* 40
- forbesi* WEED, *Aphis* 94, 212, 242
- Forda* HEYD. 40
- Forda* s. str. 40
- Fordini* MORDV. 39
- formicaria* HEYD., *Forda* (*Forda*) 40, 205, 210, 211, 212, 216, 220, 234
- formicaria viridis* MORDV., *Forda* 40
- Fragaria* L. 212
- Fragaria* L. sp. (hort.) 174
- Fragaria vesca* L. 94, 212
- fragariae* WALK., *Aphis* 182
- fragariae* (WALK.), *Sitobion* 182, 205, 213, 216, 217, 229, 256
- fragilis* L., *Salix* 71, 75, 77, 78, 94, 224
- Francoa* DEL GU. 145
- Frangula alnus* MILL. 95, 212
- frangulae* KALT., *Aphis* 96, 212, 226,
- frangulae* KALT. in KOCH, *Aphis* 94, 242
- frangulae*: RUSZK. part., *Aphis* (*Doralis*) 96
- fraxini* GEOFF., *Aphis* 34
- fraxini* (GEOFF.), *Prociphilus* 34, 212, 234
- fraxini* THEOB., *Pterocomma* 77
- Fraxinus excelsior* L. 33, 212
- frequens* WALK., *Aphis* 133
- frequens* (WALK.), *Diuraphis* (*Holcaphis*) 133, 202, 248
- fruticosa* L., *Potentilla* 145, 221
- Fuchsia* L. 154, 212

- fuliginosus* (LATR.), *Lasius* 71  
*funitecta* (BÖRN.), *Aphis* 95, 205, 242  
*funitectus* BÖRN., *Brachysiphon* 95  
*funestum* (MACCH.), *Macrosiphum* 180, 223, 254  
*furcata* (THEOB.), *Anoecia* (*Anoecia*) 42, 205, 210, 236  
*furcata* THEOB., *Forda* 42  
*fusca* BELL. et ALL., *Carex* 60, 61, 74, 207  
*fusca* MORDV., *Smiela* 134, 204, 248  
*fusicornis* KOCH, *Amycla* 37  
*fusicornis* (KOCH), *Pemphigus* 37, 205, 208, 216, 234  
*fuscoviridae* STROYAN, *Metopeurum* 196, 201, 227, 258  
  
*gaijri* STROYAN, *Pemphigus* 5  
*gale* L., *Myrica* 55, 217  
*galeopsidis* KALT., *Aphis* 159  
*galeopsidis* (KALT.), *Cryptomyzus* 159, 212, 222, 223, 252  
*galeopsidis*: SZELEG., *Cryptomyzus* 159  
*Galeopsis speciosa* MILL. 159, 212  
*Galeopsis tetrahit* L. 86, 159, 212  
*galii* KALT., *Aphis* 95  
*galii* MAM.-SOL., *Anthracosiphon* 177  
*galii* (MAM.-SOL.), *Linosisiphon* 177, 212, 254  
*galiscabri* SCHRK., *Aphis* 95, 212, 242  
*Galingsoga parviflora* CAV. 128, 212  
*Galiobium* BÖRN. 157  
*galiophagum* WIMSH., *Macrosiphum* 177  
*galiophagus* (WIMSH.), *Linosisiphon* 177, 212, 254  
*Galium aparinae* L. 212  
*Galium* L. 155  
*Galium mollugo* L. 95, 101, 140, 157, 177, 212  
*Galium Schultesii* VEST. 177, 212  
*Galium silvaticum* L. 177, 212  
*Galium tinctoria* L. 212  
*Galium verum* L. 95, 140, 157, 212  
*gallarum* GMEL., *Aphis*  
*gallarum*: HIERONYMUS part., *Aphis* 116  
*gallarum* KALT., nec GMEL., *Aphis* 116  
*gei* (BÖRN.), *Amphorophora* (*Eunectarosiphon*) 197, 212, 258  
*gei* BÖRN., *Nectarosiphon* 197  
*gei* (KOCH), *Macrosiphum* 180, 203, 212, 225, 254  
*gei* KOCH, *Siphonophora* 180  
*geijskesi* H. R. L., *Schizaphis* 83  
*gelrica* (H. R. L.), *Synthripsaphis* 59, 206, 207, 238  
*gelrica* H. R. L., *Thripsaphis* 59  
  
*geniculatus*: SZULCZ., *Adelges* 11  
*Genista tinctoria* L. 96  
*genistae* SCOP., *Aphis* 95, 212, 242  
*Geoica* HART 41  
*Geoktapia* MORDV. 83  
*geranii* KALT., *Aphis* 173  
*geranii* (KALT.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pelargonii* 173, 211, 212, 254  
*geranica* H. R. L., *Acyrtosiphon* 173  
*Geranium* L. 174, 212  
*Geranium pusillum* L. 212  
*germanica* L., *Iris* 214  
*germanica* L., *Mespilus* 80, 104  
*germanica* (L.) DESV., *Myricaria* 131, 218  
*Geum* L. 197  
*Geum hipsidum* FRIES 180, 212  
*Geum rivale* L. 197, 212  
*Geum urbanum* L. 170, 180, 197, 212  
*giganteus* CHOL., *Callipterus* 48  
*Gilletteella* BÖRN. 10  
*gillettei* THEOB., *Capitophorus* 161  
*glaber* (LAM.) BECK, *Alectorolophus* 167, 202  
*glabra* (HEYD.), *Phylloxera* 12, 222, 232  
*glabra* HEYD., *Vacuna* 12  
*glabra* L., *Turritis* 137, 228  
*glandulosa* KALT., *Aphis* 162  
*glandulosus* (KALT.), *Plectrichophorus* 162, 204, 252  
*glauca* (L.) P. B., *Setaria* 226  
*glauca* BMG., *Carduus* 108, 206  
*Glechoma hederacea* L. 170, 212  
*glomerata* L., *Campanula* 189  
*glomerata* L., *Dactylis* 40, 43, 72, 81, 141, 210  
*glutinosa* (L.) GAERTN., *Alnus* 24, 46, 56, 57, 202  
*Glyceria fluitans* (L.) R. BR. 72, 182, 212  
*glyceriae* KALT., *Aphis* 72  
*glyceriae* (KALT.), *Sipha* (*Sipha*) 72, 212, 217, 224, 240  
*Glyphina* KOCH 45  
*gnaphalii* KALT., *Pemphigus* 38  
*Gnaphalium silvaticum* L. 38, 212  
*Gnaphalium uliginosum* L. 38, 213  
*Gobaishia* MATSUMURA 30  
*goernitzi* BÖRN., *Plocamaphis* 78, 224, 240  
*Goidanichiellum* MARTELLI 175  
*Gootiella* TULLGR. 33  
*gossypii* GLOV., *Aphis* 96, 209, 225, 226, 242  
*gossypii*: WENGRIS, *Cerosipha* 94  
*gracilipes* BÖRN., *Metopolophium* 173  
*gracilis* BÖRN., *Drepanosiphum* 46  
*gracilis* CURT., *Carex* 60, 62, 117, 207

- graffii* CHOL., *Stomaphis* 24, 201, 234  
*graffii* var. *acerinus* MAM.-SOL., *Stomaphis* 201, 234  
*graminea* L., *Stellaria* 132, 227  
*graminis* KALT., *Sipha* (*Rungsia*) *maydis* 71, 202, 203, 204, 205, 206, 210, 213, 214, 219, 220, 228, 240  
*graminum*: BÖRN., nec THEOB., *Metopolophium* 145  
*graminum* ROND., *Aphis* 82  
*graminum* (ROND.), *Schizaphis* 82, 202, 205, 214, 225, 240  
*graminum* THEOB., *Macrosiphum* 176  
*granaria* KIRBY, *Aphis* 182  
*granulatus*: BÖRN., nec KOCH, *Chaitophorus* 65  
*granulatus* KOCH, *Chaitophorus* 64  
*graveolens* L., *Anethum* 120, 147, 203  
*graveolens* L., *Apium* 120, 203  
*grossa*: auct., nec KALT., *Cinara* 18  
*grossa* (KALT.), *Cinara* (*Cinara*) 16, 219, 232  
*grossa* var. *paseki* SZELEG., *Cinara* (*Cinara*) 232  
*grossularia* L., *Ribes* 29, 97, 160, 165, 166, 222  
*grossulariae*: auct., nec KALT., *Aphis* 107  
*grossulariae* KALT., *Aphis* 96, 222, 242  
*grossulariae* TASCH., *Schizoneura* 29  
*grossus* KALT., *Lachnus* 16  
*gynoxantha* H. R. L., *Capitophorus horni* 162, 209, 252  
  
*habite* L., *Elitricum* 71  
*halimifolium* MILL., *Lycium* 154, 216  
*hartigi* H. R. L., *Doralis* 115  
*hartigi* (H. R. L.), *Protaphis* 115, 207, 246  
*Hayhurstia* DEL GU. 133  
*Hayhurstia*: MORDV., nec DEL GU. 141  
*Hedera helix* L. 97, 213  
*hederacea* L., *Glechoma* 170, 212  
*hederae boernerii* FRANSS., *Aphis* 97  
*hederae* KALT., *Aphis* 97, 213, 242  
*heikinheimoi* BÖRN., *Myzotoxoptera* 168  
*heikinheimoi* (BÖRN.), *Rhopalosiphoninus* (*Submegoura*) 168, 252  
*heinzei* BÖRN., *Macrosiphoniella* 195  
*helenium* L., *Inula* 162, 214  
*helianthemii* FERR., *Aphis* 97, 213, 242  
*Helianthemum* MILL. 97, 213  
*Helianthus tuberosus* L. 27, 213  
*helichrysi* BOZHKO, *Pleotrichophorus* 163, 213, 252  
*helichrysi* KALT., *Aphis* 129  
  
*helichrysi* (KALT.), *Brachycaudus* (*Brachycaudus*) 129, 201, 203, 204, 207, 211, 213, 217, 221, 223, 226, 227, 228, 248  
*Helichrysum arenarium* (L.) MOENCH 130, 163, 196, 213  
*helix* L., *Hedera* 97, 213  
*Hemitrama* MORDV. 39  
*henrichi* BÖRN., *Dactynotus* (*Uromelan*) *jaceae* 189, 208, 256  
*heraclei* BÖRN., *Paramyzus* 158, 213, 252  
*heraclei* KOCH, *Aphis* 118  
*Heracleum* L. 147, 213  
*Heracleum lanatum* MICHAUX 213  
*Heracleum sibiricum* L. 118, 119, 149, 158, 213  
*Heracleum sphondylium* L. 122, 149, 158, 213  
*herculana* MORDV., *Geoica* 41  
*Hibernaphis* BÖRN. 62  
*hieracii* BÖRN., nec SCHRK., *Cerosipha* 102  
*hieracii*: KALT. part., nec SCHRK., *Aphis* 163, 164  
*hieracii nigrum* H. R. L., *Submacrosiphum* 163  
*hieracii* SCHRK., *Aphis* 97, 213, 242  
*hieracii teriolanum* H. R. L., *Submacrosiphum* 164  
*hieracioides* L., *Picris* 102, 166, 186, 187, 219  
*hieracioides* THEOB., *Amphorophora* 166  
*Hieracium aurantiacum* L. 97, 165, 213  
*Hieracium laevigatum* WILLD. 164, 186, 213  
*Hieracium Lanchenalii* GMEL. 97, 164, 165, 213  
*Hieracium* L. 213  
*Hieracium murorum* L. 164, 213  
*Hieracium pilosella* L. 103, 164, 165, 170, 186, 213  
*Hieracium sabaudum* L. 97, 164, 213  
*Hieracium umbellatum* L. 97, 164, 186, 213  
*Hippophaë rhamnoides* L. 161, 213  
*hippohaes* WALK., *Aphis* 161  
*hippohaes* (WALK.), *Capitophorus* 161, 210, 213, 220, 252  
*Hippuris vulgaris* L. 80, 213  
*hipsidium* FRIES *Geum* 180, 212  
*hirsuta* MORDV., *Forda* 3  
*hirsuta* MORDV., *Forda* (*Pentaphis*) 40, 236  
*hirsutissima* (BÖRN.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 121, 203, 246  
*hirsutissima* BÖRN., *Yezabura* 121  
*hirsutum* L., *Epilobium* 91, 103, 211  
*hirta* L., *Carex* 62, 81, 207  
*hirtellus* HAL., *Atheroides* 73, 210, 240

- hirticola* BÖRN., *Schizaphis* 81  
*hirticornis* WALK., *Aphis* 64  
*hirticornis* (WALK.), *Periphyllus* 64, 201, 238  
*hispanica* L., *Scorzoneura* 126, 225  
*hoffmanni* BÖRN., *Hydaphias* 140, 212, 248  
*Holcaphis* H. R. L. 132  
*holci*: SZELEG., nec H. R. L., *Cuernavacca* (*Holcaphis*) 132  
*Holcus lanatus* L. 72, 213  
*holostea* L., *Stellaria* 132, 155, 181, 227  
*Holzneria* LICHT. 33  
*Hordeum distichon* L. 182, 214  
*Hordeum* L. 214  
*Hordeum murinum* L. 42, 43, 214  
*Hordeum sativum* L. 42  
*Hordeum vulgare* L. 31, 72, 82, 182, 214  
*Hormaphidinae* MORDV. 44  
*Hormaphidini* MORDV. 44  
*Hormaphidula* BÖRN. 44  
*horni* BÖRN., *Capitophorus* 161  
*horni* BÖRN., *Capiophorus horni* 161, 209, 252  
*horni gynoxantha* H. R. L., *Capitophorus* 162, 209, 252  
*horni horni* BÖRN., *Capitophorus* 161, 209, 252  
*hortense* L., *Atriplex* 93, 204  
*Hottesina* BÖRN. 171  
*Hudsonii* BENNET, *Carex* 61, 62, 207  
*humilis* SCHRK., *Betula* 51  
*humilis* WALK., *Aphis* 141  
*humilis* (WALK.), *Hyalopteroides* 141, 210, 248  
*humuli* SCHRK., *Aphis* 151  
*humuli* (SCHRK.), *Phorodon* (*Phorodon*) 151, 214, 221, 250  
*Humulus lupulus* L. 151, 214  
*Hyadaphis* KIRKALDY 138  
*hyalinus* KOCH, *Lachnus* 17  
*Hyalopteroides* THEOB. 141  
*Hyalopterus* KOCH 78  
*hybridum* L., *Trifolium* 107, 228  
*Hydaphias* BÖRN. 140  
*Hydrangea* L. 214  
*Hydrangea* L. sp. (hort.) 180  
*Hydrocharis morsus-ranae* L. 80, 214  
*hydropiper* L., *Polygonum* 161  
*Hypericum perforatum* L. 88, 214  
*Hyperomyzella* H. R. L. 166  
*Hyperomyzus* BÖRN. 165  
*Hyperomyzus* s. str. 165  
*hyperophila* (KOCH), *Cinara* (*Cinarella*) 13, 219, 232  
*hyperophila*: MORDV., *Lachnus pineus* var. 13  
*hyperophila*: SZELEG., *Cinara* 14  
*hyperophilus* KOCH, *Lachnus* 13  
*hypochoeridis* (BÖRN.), *Aphis* 97, 214, 242  
*hypochoeridis* BÖRN., *Cerosiphia* 97  
*hypochoeridis* H. R. L., *Dactynotus* (*Dactynotus*) 185, 214, 215, 256  
*Hypochoeris* L. 214  
*Hypochoeris radicata* L. 97, 185, 214  
*iberica* BÖRN., *Hibernaphis* 62  
*iberica* (BÖRN.) QUEDN., *Saltusaphis* 62, 207, 238  
*idaei* (BÖRN.), *Amphorophora* (*Eunectarosiphon*) *rubi* 198, 223, 258  
*idaei* BÖRN., *Nectarosiphon* 198  
*idaei* v. D. GOOT, *Aphis* 98, 223, 242  
*idaeus* L., *Rubus* 98, 198, 223  
*ignotum* MORDV., *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 172, 227, 254  
*Illinoia*: H. R. L., nec WILSON 177  
*Impatiens noli-tangere* L. 94, 163, 214  
*Impatientinum* MORDV. 163  
*incana* (L.) MNCH., *Alnus* 46, 48, 56, 202  
*incana* (L.) DC., *Berteroa* 86, 93, 101, 134, 135, 204  
*incanae* F. P. MÜLL., *Spatulophorus* 135, 205, 248  
*inculta petroselini* BÖRN., *Yezabura* 119  
*indicum* L. (hort.), *Chrysanthemum* 154, 191, 194, 208  
*inermis* LEYSS., *Bromus* 39, 71, 205  
*inflata* (SALISB.) SM., *Silene* 128, 134, 180, 226  
*infuscata* KOCH, *Aphis* 80  
*ingegardae* H. R. L., *Iziphyia* 63, 206, 207, 238  
*inodorum* (L.) SCHULTZ-BIP., *Tripleurospermum* 93, 127, 130, 192, 228  
*inserta* WALK., *Aphis* 79  
*insertum* MORDV., ?*Macrosiphum* 181  
*insertum* (WALK.), *Rhopalosiphum* 79, 209, 213, 216, 220, 226, 240  
*insititia* JUSLEN, *Prunus* 80, 125, 151, 156, 221  
*intybi* KOCH, *Aphis* 98, 208, 242  
*intybus* L., *Cichorium* 26, 27, 98, 185, 208  
*Inula britannica* L. 186, 214  
*Inula helenium* L. 162, 214  
*Inula salicina* L. 130, 214  
*Iris germanica* L. 214  
*Iris* L. 102, 214  
*Iris sibirica* L. 102  
*italica* MNCH., *Populus* 36, 37, 38, 39, 43, 67, 68, 76, 221  
*Iziphyia* NEVSKY 62, 63  
*Iziphyini* QUEDN. 62

- jacea* L., *Centaurea* 185, 189, 207  
*jaceae henrichi* BÖRN., *Dactynotus* (*Uromelan*) 189, 208, 256  
*jaceae jaceae* (L.) *Dactynotus* (*Uromelan*) 188, 207, 256  
*jaceae* L., *Aphis* 188  
*jaceae* (L.), *Dactynotus* (*Uromelan*) 188  
*jaceae* (L.), *Dactynotus* (*Uromelan*) *jaceae* 188, 207, 256  
*jaceae reticulatus* H. R. L., *Dactynotus* (*Uromelan*) 189, 207, 256  
*jaceicola* H. R. L., *Dactynotus* (*Dactynotus*) 185, 256  
*jacksoni* THEOB., *Pterocomma* 74, 224, 225, 240  
*Jacksonia* THEOB. 149  
*jacobaea* L., *Senecio* 98, 128, 225  
*jacobaeae* KOCH, nec SCHRK., *Aphis* 127  
*jacobaeae* SCHRK., *Aphis* 98, 225, 226, 242  
*jacobi* BÖRN., *Pseudomicrella* 69  
*Jacquini* HOST, *Salix* 94, 224  
*jancke* BÖRN., *Macrosiphoniella* 196  
*jancke* (BÖRN.), *Ramitrichophorus* 196, 213, 258  
*janischi* BÖRN., *Aphis* 98, 209, 244  
*japonica* (HOULT.) DC., *Torilis* 137, 228  
*jaroslavi* (MORDV.), *Schizaphis* 82, 206, 240  
*jaroslavi* MORDV., *Toxoptera* 82  
*Jasione montana* L. 105, 188, 214  
*jazykovi* NEVSKY, *Microsiphum* 197, 204, 258  
*jeschke* BÖRN., *Aspidaphium* 157  
*Judenkoa* H. R. L. 152  
*judenkoi* SZELEG., *Brachyunguis* (*Protaphis*) 115  
*judenkoi* (SZELEG.), *Protaphis* 115, 204, 246  
*juglandicola* (KALT.), *Chromaphis* 52, 214, 236  
*juglandicola* KALT., *Lachnus* 52  
*juglandis* GOETZE, *Aphis* 52  
*juglandis* (GOETZE), *Callaphis* 52, 214, 236  
*Juglans regia* L. 52, 214  
*junackianum* (KARSCH), *Delphiniobium* 178, 202, 209, 210, 254  
*junackianum sylvanae* KNECHTEL et MANOLACHE, *Delphiniobium* 178  
*junackianus* KARSCH, *Myzus* 178  
*juncea* L., *Chondrilla* 141, 184, 208  
*juncea* BOZHKO, *Chondrillobiom* 141  
*Juncus effusus* L. 73, 214  
*Juncus* L. 81, 214  
*juniperi* DE GEER, *Aphis* 19  
*juniperi* (DE GEER), *Cinara* (*Cupressobium*) 19, 214, 232  
*juniperina* (MORDV.), *Cinara* (*Cupressobium*) 19, 214, 227, 232  
*juniperinus* MORDV., *Lachnus* 15  
*Juniperus communis* L. 19, 214  
*Juniperus nana* WILLD. 19, 214  
*Juniperus sabina* L. 214  
*Juniperus virginiana* L. 19, 214  
*Kallistaphis* KIRKALDY 50  
*kaltenbachi* H. R. L., *Megoura* 199  
*kaltenbachi* SCHOUT., *Macrosiphum* 164  
*Kaltenbachiella* SCHOUT. 30  
*kamtschaticum* FISCH., *Sedum* 108, 225  
*klimeschi* (BÖRN.), *Aphis* 99, 203, 244  
*klimeschi* BÖRN., *Doralida* 99  
*klugkisti* BÖRN., *Acaudus* 127  
*klugkisti* (BÖRN.), *Brachycaudus* (*Acaudus*) 127, 217, 246  
*Knautia arvensis* (L.) COULT. 102, 169, 181, 214  
*knautiae* HEIE, *Aulacorthum* 169, 214, 252  
*knechteli* BÖRN., *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 172, 229, 254  
*knechteli* BÖRN., *Metopolophium* 172  
*kochiana* BÖRN., *Cinaria* 16  
*kochiana* (BÖRN.), *Cinara* (*Cinara*) 16, 215, 232  
*kochii* FERR., *Siphonophora* 183  
*komareki* PAŠEK, *Hoplocallis* 54  
*komareki* (PAŠEK), *Myzocallis* 54, 222, 236  
*komareki*: SZELEG., *Myzocallis* 54  
*kono* HORI in TAKAH., *Pterocomma* 75, 224, 225, 240  
*kono*: SZELEG., HUCULAK, *Pterocomma pilosum* 75  
*kono* TAKAH., *Cavariella* 148, 203, 218, 224, 250  
*korotnewi* MORDV., *Brachycolus* 133  
*korschelti* BÖRN., *Cryptomyzus* 159, 222, 252  
*krumboltzi* F. P. MÜLL., *Dysaphis* (*Dysaphis*) 121, 229, 246  
*kurdjumovi* MORDV., *Sipha* (*Rungia*) 71, 202, 240  
*laburni* KALT., *Aphis* 91  
*laburni*: MORDV., JUDENKO, *Aphis* 90  
*Laburnum anagyroides* MED. 91, 214  
*Lachniella* DEL GU. 20  
*Lachnina* H.-S. in KOCH 21  
*Lachninae* H.-S. 13  
*Lachnini* H.-S. in KOCH 21  
*Lachnus*: auct., nec BURM. 13  
*Lachnus* BURM. 22  
*Lachnus* s. str. 22



- Lachnus*: WILSON, nec BURM. 21  
*Lactuca sativa* L. 36, 214  
*Lactuca serriola* TORNER 165, 175, 214  
*lactucaea* L., *Aphis* 165  
*lactucaea* (L.), *Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) 165, 222, 226, 252  
*lactucarius* PASS., *Pemphigus* 36  
*Lactucobium* H. R. L. 175  
*laevigatum* WILLD., *Hieracium* 164, 186, 213  
*laevis* POLL., *Ulmus* 28, 29, 30, 31, 53, 229  
*lagarrigae* REMAUDIÈRE, *Myzodium* 145  
*Laingia* THEOB. 74  
*lambersi* (BÖRN.), *Aphis* 99, 210, 244  
*lambersi* BÖRN., *Doralina* 99  
*lambersi* BÖRN., *Periphyllus* 64  
*lambersi* SZELEG., *Mariaella* 131, 218, 248  
*Lambersius* OLIVE 183  
*lamii* KOCH, *Aphis* 127  
*lamii* (KOCH), *Brachycaudus* (*Acaudus*) 127, 215, 246  
*lamiorum* (BÖRN.), *Aphis* 99, 214, 215, 244  
*lamiorum* BÖRN., *Doralina* 99  
*Lamium album* L. 127, 158, 170, 198, 214  
*Lamium purpureum* L. 99, 158, 215  
*lampsanae* (BÖRN.), *Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) 165, 215, 252  
*lampsanae* BÖRN., *Rhopalosiphum* 165  
*lanatum* MICHAUX, *Heraclium* 213  
*lanatus* L., *Holcus* 72, 213  
*lanceolata* L., *Plantago* 123, 124, 220  
*Lanchenalii* GMEL., *Hieracium* 97, 164, 165, 213  
*langei* BÖRN., *Aulacorthum solani* 170, 221, 252  
*langei* (BÖRN.), *Galiobium* 157, 212, 250  
*langei* BÖRN., *Trilobaphis* (*Galiobium*) 157  
*laniger*: TRZEBIŃSKI, *Myzoxylus* 27  
*lanigera* HAUSM., *Aphis* 27  
*lanigerum* (HAUSM.), *Eriosoma* 27, 216, 234  
*lanuginosa* HTG., *Schizoneura* 28  
*lanuginosum* (HTG.), *Eriosoma* 28, 220, 228, 229, 234  
*lapathifolia* GILIB., *Armoracia* 135, 203  
*lappa* L., *Arctium* 94, 121, 128, 203  
*lappae cirsii* (BÖRN.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 121, 209, 246  
*lappae* KOCH, *Aphis* 121  
*lappae* KOCH, *Dysaphis* (*Dysaphis*) 121  
*lappae* (KOCH), *Dysaphis* (*Dysaphis*) *lappae* 121, 203, 246  
*lappae lappae* (KOCH), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 121, 203, 246  
*Lapponum* L., *Salix* 66, 67, 224  
*lapponum mordvilkoii* MAMONT., *Chaitophorus* 225  
*lapponum mordvilkoii* MAMONT. in SZELEG., *Chaitophorus* 67, 238  
*Lapsana communis* L. 27, 165, 185, 215  
*Laricaria* BÖRN. 15  
*laricicola* BÖRN., nec MATSUMURA, *Cinara* 13  
*laricis* (HTG.), *Cinara* (*Cinara*) 16, 215, 232  
*laricis* HTG., *Lachnus* 16  
*laricis* VALL., *Adelges* 9, 215, 219, 232  
*Larix decidua* MILL. 9, 11, 13, 16, 215  
*Larix* MILL. 215  
*Larix polonica* RAC. 9, 11, 13, 16, 215  
*laserpittii* (BÖRN.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 121, 215, 246  
*laserpittii* BÖRN., *Yezabura* 121  
*Laserpitium latifolium* L. 122, 215  
*Lasius flavus* (F.) 43  
*Lasius fuliginosus* (LATR.) 71  
*Latania* COMM ex JUSSIE 44, 215  
*lataniae* (BOISD.), *Cerataphis* 44, 215, 236  
*lataniae* BOISD., *Coccus* 44  
*lateralis* WALK., *Aphis* 127  
*lateralis* (WALK.), *Brachycaudus* (*Acaudus*) 127, 203, 212, 217, 225, 226, 246  
*Lathyrus latifolius* L. 175, 215  
*Lathyrus maritimus* (L.) BIG. 199, 215  
*Lathyrus odoratus* L. 175, 215  
*Lathyrus paluster* L. 199, 215  
*Lathyrus pratensis* L. 89, 199, 215  
*Lathyrus silvestris* L. 175, 215  
*latifolia* (L.) ALL., *Epipactis* 92  
*latifolia* L., *Typha* 81, 228  
*latifolium* L., *Laserpitium* 122, 215  
*latifolium* L., *Sium* 148, 226  
*latifolius* L., *Lathyrus* 175, 215  
*latifrons* (BÖRN.), *Ericaphis* (*Boreamyzus*) 145, 210, 250  
*latifrons* BÖRN., *Ovatus* 145  
*latus* MAMONT., *Chaitophorus* 70  
*latysiphon* DAVID., *Amphorophora* 167  
*latysiphon* (DAVID.), *Rhopalosiphoninus* (*Rhopalosiphoninus*) 167, 226, 252  
*lauberti* (BÖRN.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 122, 213, 218, 246  
*lauberti* BÖRN., *Yezabura* 122  
*laurifolia* LDB., *Populus* 36  
*ledi*: HUCULAK, *Wahlgreniella* 147  
*ledi* WAHLGR., *Amphorophora* 147  
*ledi* (WAHLGR.), *Neoamphorophora* 147, 215, 250  
*Ledum palustre* L. 147, 215  
*Leontodon autumnalis* L. 99, 185, 215  
*Leontodon* L. 185, 215  
*leontodonis* (BÖRN.), *Aphis* 99, 215, 244

- leontodonis* BÖRN., *Doralina* 99  
*leonuri* BOZHKO, *Cryptomyzus* 159, 215, 252  
*Leonurus cardiaca* L. 159, 215  
*Lepidium ruderales* L. 136, 215  
*leporina* L., *Carex* 63, 73, 157, 207  
*leporinae* BÖRN., *Thripsaphis* 60  
*leucanthemum* L., *Chrysanthemum* 127, 195, 208  
*Leucanthemum uliginosum* L. 27  
*leucomelas*: GAWINOWA, *Chaitophorus* 70  
*leucomelas* KOCH, *Chaitophorus* 67, 221, 238  
*leucomelas*: SZULCZ., *Chaitophorus* 35  
*Leucosiphon* BÖRN. 84  
*Levisticum officinale* KOCH 147, 149, 215  
*lichtensteini* TULLGR., *Pemphigus* 36, 37, 221, 234  
*Lidaja* BÖRN. 142  
*ligerica* J. GAY, *Carex* 62, 63, 207  
*ligustri* MOSL., *Aphis* 153  
*ligustri* (MOSL.), *Myzodes* 153, 215, 250  
*Ligustrum vulgare* L. 154, 215  
*lilacina* FERR., *Siphonophora* 195  
*Linaria vulgaris* (L.) MILL. 128, 215  
*linariae* STROYAN, *Brachycaudus* (*Acaudus*) 128, 215, 248  
*lindneri* BÖRN., *Schizomyzus* 140  
*lineatum*: JUDENKO part., *Macrosiphoniella* 191  
*lineatum* v. D. GOOT, *Macrosiphum* 191  
*Linosophon* BÖRN. 177  
*Liosomaphis* WALK. 146  
*Lipaphidiella* DONC. 135  
*Lipaphidoidea* BÖRN. 135  
*Lipaphis* MORDV. 135  
*Liporrhinus* BÖRN. 175  
*lissae* HEIE, *Macrosiphum* 180, 208, 254  
*litoralis* F. P. MÜLL. in BÖRN., *Megoura* 199, 258  
*litoralis* F. P. MÜLL., *Megoura* 215  
*Lolium perenne* L. 31, 215  
*longicaudata* H. R. L., *Schizaphis* 83, 219, 240  
*Longicaudus* v. D. GOOT 144  
*longifolia* (L.) HUDS., *Mentha* 30, 150, 217  
*longifolium* L., *Bupleurum* 95, 205  
*longipilosus* MORDV., *Dentatus* 120  
*longirostris* F., *Aphis* 24  
*longirostris* (F.), *Stomaphis* 24, 221, 224, 234  
*longirostris* MORDV., *Dryobius roboris* var. 23  
*longirostris* (MORDV.), *Lachnus* (*Schizodryobius*) 23, 222, 234  
*longisetosus* SZELEG., *Chaitophorus* 67, 220, 238  
*longitarsus* FERR., *Lachnus* 25  
*longitarsus* (FERR.), *Protrama* 25, 204, 234  
*Longiunguis* v. D. GOOT 83  
*Lonicera alpigena* L. 152, 215  
*Lonicera caprifolium* L. 139, 215  
*Lonicera nigra* L. 35, 215  
*Lonicera tatarica* L. 35, 139, 152, 158, 216  
*Lonicera xylosteum* L. 35, 139, 152, 158, 216  
*lonicerarum* HTG., *Pemphigus* 34  
*lonicerarum*: LINGELSHEIM, nec SIEB., *Siphocoryne* 152  
*lonicerarum* SIEB., *Aphis* 152  
*lonicerarum* (SIEB.), *Rhopalomyzus* (*Judenkoa*) 152, 216, 217, 219, 250  
*loti* KALT., *Aphis* 99, 216, 244  
*loti* (THEOB.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 173, 216, 254  
*loti* (THEOB.), *Macrosiphum* 173  
*Lotus corniculatus* L. 59, 90, 100, 216  
*Lotus uliginosus* SCHK. 173, 174, 216  
*Lupinus angustifolius* L. 90, 216  
*Lupinus luteus* L. 216  
*lupulina* L., *Medicago* 59, 90, 100, 217  
*lupulus* L., *Humulus* 151, 214  
*lusitanica* L., *Cydonia* 104  
*lusitanica* (MILL.), SCHNEIDER, *Cydonia oblonga* 209  
*luteola* (BÖRN.), *Therioaphis* (*Therioaphis*) 57, 228, 238  
*luteola* BÖRN., *Thrifyllaphis* 57  
*luteola*: SZELEG., *Therioaphis* 59  
*luteum* (L.) SM., *Nuphar* 80, 218  
*luteum* MORDV., *Rhopalosiphum* 166  
*luteus* L., *Lupinus* 216  
*luteus* (MORDV.), *Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*) 166, 222, 252  
*Luzula multiflora* (RETZ.) LEJ. 183, 216  
*Luzula pilosa* (L.) WILLD. 84, 117, 216  
*Luzula silvatica* (HUDS.) GAUDIN 216  
*luzulellus* H. R. L., *Longiunguis* 3, 84, 216, 240  
*lychnidis* L., *Aphis* 128  
*lychnidis* (L.), *Brachycaudus* (*Acaudus*) 128, 216, 217, 226, 248  
*Lychnis* L. 216  
*Lycium halimifolium* MILL. 154, 216  
*lycopersicum* L., *Solanum* 154, 180, 226  
*lydiae* BÖRN., *Coloradoa* 143  
*lydiae* BÖRN., *Pterocallidium* 58  
*lyropictus* KESSL., *Chaitophorus* 65  
*lyropictus* (KESSL.), *Periphyllus* 65, 201, 238  
*lysimachiae* (BÖRN.), *Pemphigus* 5  
*lythri* SCHRK., *Aphis* 155  
*lythri* (SCHRK.), *Myzus* 155, 208, 210, 216, 221, 250  
*Lythrum salicaria* L. 156, 216

- Macrosiphina* WILSON 131  
*Macrosiphini* WILSON 117  
*Macrosiphoniella* DEL GU. 190  
*Macrosiphoniella* s. str. 192  
*Macrosiphum* PASS. 178  
*maculata* HEYD., *Aphis* 57  
*maculata* (HEYD.), *Pterocallis* 57, 202, 238  
*maculata* NEVSKY, ?*Iziphya* 62  
*maculatum* L., *Conium* 119, 139, 149, 209  
*maculatus* BUCKT., *Chaitophorus* 58  
*maculatus* LICHT., *Lachnus* 22  
*Maculolachnus* GAUMONT 22  
*maculosus* CHOL., *Lachnus* 16  
*magna* L., *Pimpinella* 219  
*magna* SHAP., *Malaphis* 125  
*mahaleb* KOCH, *Aphis* 155  
*mahaleb* (L.) MILLER, *Cerasus* 156, 208  
*Mahonia aquifolium* NUTT. 147  
*maialis* L., *Convallaria* 171, 209  
*maidis* FITCH, *Aphis* 80  
*maidis* (FITCH), *Rhopalosiphum* 80, 210, 230, 240  
*maior* (L.) HUDS., *Pimpinella* 138  
*maior* L., *Plantago* 80, 103, 123, 220  
*maius* L., *Chelidonium* 93, 175, 208  
*majanthemi* F. P. MÜLL., *Aulacorthum* 169, 216, 252  
*majanthemi* STROYAN, *Rhopalosiphoninus* (*Rhopalosiphoninus*) 167, 216, 252  
*Majanthemum bifolium* (L.) F. W. SCHM. 167, 169, 216  
*Malachium aquaticum* (L.) FR. 101, 132, 216  
*Malaphis* SHAP. 125  
*mali* BINGLEY, *Coccus* 27  
*mali* F., *Aphis* 104  
*mali* FERR., *Myzus* 123  
*malicola* MORDV., *Dentatus* 123  
*Malus domestica* BORB. 27, 79, 93, 104, 121, 122, 123, 125, 150, 216  
*Malva alcea* L. 111, 216  
*Malva borealis* L. 111  
*Malva* L. 216  
*Malva neglecta* WALLR. 111, 173, 216  
*Malva pusilla* SM. et SOW 111, 216  
*Malva silvestris* L. 111, 216  
*malvae*: auct., nec MOSL., *Acyrtosiphon* 173  
*malvae* KOCH, nec MOSL., *Aphis* 111  
*mammulata* GIM. et H. R. L., *Aphis* 100  
*mammulata* GIM. et H. R. L., *Aphis mammulata* 100, 222, 244  
*mammulata, mammulata* GIM. et H. R. L., *Aphis* 100, 222, 244  
*mammulata versicolor* (BÖRN.), *Aphis* 100, 222, 244  
*manonthovae* DAVLETSH., *Aphis* 100, 229, 244  
*Mansakia* MATSUMURA 45  
*marcatus* H. R. L., *Dactynotus* 185  
*margerithae* H. R. L., *Dactynotus* 184  
*marginata* KOCH, *Forda* (*Pentaphis*) 40, 205, 209, 210, 212, 220, 236  
*marginata*: MORDV., nec KOCH, *Forda* 41  
*mariae* MAMONT., *Chaitophorus* 66  
*Mariaella* SZELEG. 131  
*maritima* EASTOP, *Neotrama* 26, 208, 234  
*maritima* EASTOP, *Neotrama caudata* 26  
*maritimus* (L.) BIG., *Lathyrus* 199, 215  
*maritimus* L., *Rumex* 106, 223  
*Marschallianus* WILLD., *Thymus* 108, 227  
*marsupialis* KOCH, *Pachypappa* 32, 221, 234  
*marsupialis*: MORDV., NIEZABIT., KONOP., *Pemphigus* 38  
*Masonaphis* H. R. L. 200  
*Matricaria chamomilla* L. 37, 93, 112, 127, 216  
*Matricaria discoidea* DC. 128, 192, 216  
*maximum* SUT., *Sedum* 108, 225  
*maydis graminis* KALT., *Sipha* (*Rungia*) 71, 202, 203, 204, 205, 206, 210, 213, 214, 219, 220, 228, 240  
*mays* L., *Zea* 80, 81, 93, 176, 182, 230  
*Mecynaria* BÖRN. 15  
*media* L., *Plantago* 103, 154, 220  
*media* VILL., *Stellaria* 153, 227  
*medicaginis*: auct., nec KOCH, *Aphis* 90  
*medicaginis* KOCH, *Aphis* 100, 217, 244  
*Medicago falcata* L. 59, 90, 174, 217  
*Medicago* L. 217  
*Medicago lupulina* L. 59, 90, 100, 217  
*Medicago sativa* L. 59, 174, 217  
*Medoralis* BÖRN. 84  
*medvedevi* BOZHKO, *Metopeurum* 196  
*medvedevi* (BOZHKO), *Ramitrichophorus* 196, 213, 258  
*Megalosiphum* MORDV. 184  
*Megoura* BUCKT. 199  
*Megourella* H. R. L. 200  
*melampyri* MORDV., *Macrosiphum* 180, 217, 256  
*Melampyrum pratense* L. 181, 183, 217  
*Melandrium album* (MILL.) GARCKE 128, 142, 217  
*Melandrium noctiflorum* (L.) FR. 128, 217  
*Melandrium rubrum* (WEIG.) GARCKE 127, 217  
*melanocarpa* LODD., *Cotoneaster* 104, 209  
*melanocephalus* BUCKT., *Hyalopterus* 134

- Melanoxantherium* SCHOUT. 74  
*Melanoxanthus* BUCKT., nec ESCHOLTZ 74  
*meliloti* BÖRN., *Doralis* 100  
*Melilotus albus* MED. 58, 89, 90, 217  
*Melilotus officinalis* (L.) LAM. em. THUILL. 58, 90, 217  
*melliferum* HOTT., *Rhopalosiphum* 138  
*melongena* L., *Solanum* 154, 226  
*memorialis* BÖRN., *Iziphyta* 63, 207, 238  
*Mentha aquatica* L. 85, 150, 217  
*Mentha arvensis* L. 85, 217  
*Mentha* L. 217  
*Mentha longifolia* (L.) HUDS. 30, 150, 217  
*Mentha piperita* L. 85, 150, 217  
*menthae*: auct., nec WALK., *Aphis* 85  
*menthae* PASS., *Rhizobius* 30  
*menthae* WALK., *Aphis* 150  
*mentharius* v. D. GOOT, ?*Phorodon* 150  
*menthastri* H. R. L. *Ovatus* 150, 217, 250  
*menthastri*: SZELEG., nec H. R. L., *Ovatus* 150  
*mespili*: JUDENKO, nec v. D. GOOT, *Ovatus* 150  
*Mespilus germanica* L. 80, 104  
*Metopeurum* MORDV. 196  
*Metopolophium* MORDV. 175  
*mezereum* L. *Daphne* 179, 210  
*Microlophium* MORDV. 171  
*Microsiphum* CHOL. 197  
*middendorffianum* MAX., *Sedum* 108, 225  
*millefolii* DE GEER, *Aphis* 194  
*millefolii* (DE GEER), *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 194, 201, 202, 203, 208, 258  
*millefolium* L., *Achillea* 27, 112, 130, 143, 184, 192, 194, 195  
*millefolium* L., *Achillea millefolium* 201  
*millefolium millefolium* L., *Achillea* 201  
*millefolium pannonica* (SCHEELE) HAYEK, *Achillea* 202  
*Mimeuria* BÖRN. 35  
*mirulus* BÖRN., *Hyalopterus* 78  
*Mindarinae* TULLGR. 44  
*Mindarus* KOCH 44  
*minus* v. D. GOOT, *Pterocallis* 51  
*minkiewiczzi* JUDENKO, *Titanosiphon* 183  
*minor* SCOP., *Sanguisorba* 104, 225  
*minus* L., *Thalictrum* 110, 144, 227  
? *Miraphis* NEVSKY 138  
*mirifica* (BÖRN.), *Aphis* 100, 208, 244  
*mirifica* BÖRN., *Doralina* 100  
*Mirotarsus* BÖRN. 171  
*Moehringia trinervia* (L.) CLAIRV. 217  
*mokrzejczi* MORDV., *Forda* 3  
*mokrzejczyi* MORDV., *Forda* (*Pentaphis*) 40, 236  
*Molinia coerulea* (L.) MOENCH 72, 152, 217  
*mollis* L., *Bromus* 40, 205  
*molluginis* (BÖRN.), *Aphis* 101, 212, 244  
*molluginis* BÖRN., *Doralina* 101  
*molluginis* BÖRN., *Hydaphias* 140, 212, 248  
*molluginis* KOCH, *Aphis* 155  
*mollugo* L., *Galium* 95, 101, 140, 157, 177, 212  
*Monaphis* WALK. 51  
*Moneses uniflora* (L.) A. GRAY 169, 217  
*monogyna* JACQ., *Crataegus* 80, 104, 120, 123, 150, 209  
*montana* L., *Jasione* 105, 188, 214  
*montanum* L., *Epilobium* 91, 211  
*mordvilkoii* BÖRN. et JANISCH, *Aphis* 93  
*mordvilkoii* BÖRN., *Forda* (*Pentaphis*) 40  
*mordvilkoii* BÖRN., *Trama* 26  
*mordvilkoii* H. R. L., *Brachycaudus* (*Acaudus*) 128, 203, 210, 248  
*mordvilkoii* MAMONT. in SZELEG., *Chaitophorus* 67  
*mordvilkoii* MAMONT. in SZELEG., *Chaitophorus lapponum* 67, 225, 238  
*mordvilkoii* (PAŠEK), *Cinara* (*Cupressobium*) 19, 214, 232  
*mordvilkoii* PAŠEK, *Cupressobium* 19  
*mordwilckiana*: BÖRN., nec DOBROWJLANSKI, *Medoralis* 105  
*mordwilckiana* DOBROWJLANSKI, *Aphis* 98  
*morio* H. R. L., *Pterocomma* 74  
*morsus-ranae* L., *Hydrocharis* 80, 214  
*mugo* TURRA, *Pinus* 8, 14, 18, 20, 21, 219  
*multiflora* (RETZ.) LEJ., *Luzula* 183, 216  
*muralis* (BUCKT.), *Dactynotus* (*Dactynotus*) 185, 217, 256  
*muralis* BUCKT., *Siphonophora* 185  
*muralis* (L.) D.C., *Diploptaxis* 136, 210  
*muralis* (L.) DUM., *Mycelis* 185, 217  
*muravensis* ARNHARDT, *Lachnus* 16  
*murinum* L., *Hordeum* 42, 43, 214  
*murorum* L., *Hieracium* 164, 213  
*Musci* sp. indet. 217  
*Mycelis muralis* (L.) DUM. 185, 217  
*myosotidis* BÖRN., *Myzodes* 154, 217, 250  
*myosotidis* KOCH, *Aphis* 129  
*Myosotis arvensis* (L.) HILL. 217  
*Myosotis palustris* (L.) NATHORST 130, 154, 217  
*Myrica gale* L. 55, 217  
*myricae* KALT., *Aphis* 54  
*myricae* (KALT.), *Myzocallis* 54, 217, 236  
*Myricaria germanica* (L.) DESV. 131, 218  
*Myrrhis odorata* (L.) SCOP. 147, 218  
*myrtilus* L., *Vaccinium* 112, 229  
*Myzaphis* v. D. GOOT 145  
*Myzella* BÖRN. 158

- Myzocallidium* BÖRN. 57  
*Myzocallis* PASS. 53  
*Myzodes* MORDV. 152  
*Myzides* v. D. GOOT 155  
*Myzopsis* PAŠEK, nec MATSUMURA 123  
*Myzoxylus* BLOT 27  
*Myzus* PASS. 155  
*Myzus*: v. D. GOOT, nec PASS. 158
- nana* L., *Betula* 51, 205  
*nana* WILLD., *Juniperus* 19, 214  
*napelli* SCHRK., *Aphis* 129  
*napelli* (SCHRK.), *Brachycaudus* (*Acaudus*) 129, 202, 248  
*napus* L., *Brassica* 205  
*narbonensis* POURR., *Althaea* 91, 202  
*Nasonovia* MORDV. 163  
*nassonowi* MORDV., *Chaitophorus* 67, 221, 238  
*nasti* SZELEG., *Macrosiphoniella* (*Ramitrichophorus*) 196  
*nasturtii* KALT., *Aphis* 101, 203, 204, 206, 216, 220, 222, 226, 227, 244  
*Nasturtium officinale* R. BR. 94  
*Nasturtium silvestre* R. BR. 218  
*Neanoecia* BÖRN. 43  
*necopinata* BÖRN., *Hydaphias* 140  
*necopinata* (BÖRN.), *Staegeriella* 140, 212, 248  
*Nectarophora* OESTL. 178  
*Nectarosiphon*: auct., nec SCHOUT. 152  
*neglecta* (EHRH.) GAERTN., *Calamagrostis* 83, 206  
*neglecta* WALLR., *Malva* 111, 173, 216  
*neglectus* KRZYWIEC, *Tuberculoides* 55, 222, 236  
*negundo* L., *Acer* 66, 201  
*nemoralis* BÖRN., *Anoecia* (*Anoecia*) 42, 202, 211, 220, 236  
*nemoralis* L., *Poa* 42, 220  
*Neoamphorophora* MASON 147  
*Neobacillaphis* HUCULAK 61  
*Neobrachycaudus* NARZYKULOV 126  
*Neocallipterus* v. D. GOOT 50  
*Neocaudus* THEOB. 125  
*Neochmosis* LAING in THEOB. 15  
*Neolachnus* MORDV. 22  
*Neomacrosiphum* v. D. GOOT 168  
*Neomyzaphis* THEOB. 146  
*Neomyzodes* AIZENB. 155  
*Neomyzus* v. D. GOOT 156  
*Neonasonovia* H. R. L. 166  
*Neopterocomma* H. R. L. 74  
*neoreticulata* THEOB., *Aphis* 108
- Neotrama* BAKER 25  
*nepetae*: RÜBS., SZULCZ., nec KALT., *Aphis* 88  
*Nevskia* MORDV., ex SHAP. 155  
*newtoni* THEOB., *Aphis* 101, 214, 244  
*Nicotiana* L. 218  
*Nicotiana tabacum* L. 154  
*nidensis* SZELEG., *Macrosiphoniella* 194  
*nidificus* LÖW, *Prociphilus* 34  
*niger* MORDV., *Chaitophorus salijaponicus* 69, 224, 225, 240  
*niger* OSSIANN., *Atheroides* 73  
*nigerrima* (H. R. L.), *Schizaphis* 83, 206, 240  
*nigerrima* H. R. L., *Toxoptera* 83  
*nigra* ARNOLD, *Pinus* 13, 14, 20, 21, 219  
*nigra* (H. R. L.), *Nasonovia compositellae* 163, 213, 252  
*nigra* L., *Balloa* 85, 126, 204  
*nigra* L., *Lonicera* 35, 215  
*nigra* L., *Populus* 24, 32, 36, 37, 38, 39, 43, 67, 68, 76, 221  
*nigra* L., *Sambucus* 106, 225  
*nigritarsis* HEYD., *Aphis* 48  
*nigrocampanulae*: ACHREM., *Dactynotus* 189  
*nigrocampanulae* (THEOB.), *Dactynotus* (*Uromelan*) 189, 206, 256  
*nigrocampanulae* THEOB., *Macrosiphum* 189  
*nigrum* H. R. L., *Submacrosiphum hieracii* 163  
*nigrum* L., *Empetrum* 145, 210  
*nigrum* L., *Ribes* 29, 97, 107, 159, 160, 165, 222  
*nigrum* L., *Solanum* 108, 226  
*noctiflorum* (L.) FR., *Melandrium* 128, 217  
*noli-tangere* L., *Impatiens* 94, 163, 214  
*nordmannianae* ECKST., *Chermes* 9  
*nordmannianae* (ECKST.), *Dreyfusia* 9, 201, 232  
*nuda*: auct., nec MORDV., *Cinara* 17  
*nuda* (MORDV.), *Cinara* (*Cinara*) 16, 219, 232  
*nudus* MORDV., *Lachnus* 16  
*Nuphar luteum* (L.) SM. 80, 218  
*nüsslini*: KÉLER, *Dreyfusia* 7  
*nüsslini* BÖRN., *Dreyfusia* 9  
*nutans* L., *Salvia* 96, 225  
*nutans* L., *Silene* 134, 226  
*nymphaeae* L., *Aphis* 80  
*nymphaeae* (L.), *Rhopalosiphum* 80, 202, 205, 207, 213, 214, 218, 221, 224, 240
- obliqua* CHOL., *Schizoneura* 44  
*obliquus* (CHOL.), *Mindarus* 44, 219, 236  
*oblonga* HEYD., *Aphis* 47  
*oblonga lusitanica* (MILL.), SCHNEIDER, *Cydonia* 209

- oblonga* (MORDV.), *Macrosiphoniella* (*Phalango-  
myzus*) 191, 204, 208, 256  
*oblonga* MORDV., *Siphonophora* 191  
*oblongus* (HEYD.), *Symydobius* 47, 205, 236  
*obscura* DUM., *Pulmonaria* 170, 221  
*obscura* KOCH, *Siphonophora* 186  
*obscurum* SCHREB., *Epilobium* 92, 211  
*obscurus* BÖRN., *Schizolachnus* 20  
*obscurus* (KOCH), *Dactynotus* (*Dactynotus*) 186,  
 213, 256  
*obscurus* MAMONT., *Periphyllus* 65, 201, 238  
*obtecta* (BÖRN.), *Macrosiphoniella* (*Phalango-  
myzus*) 191, 208, 256  
*obtecta* BÖRN., *Paczoskia* 191  
*obtusifolius* L., *Rumex* 106, 122, 223  
*occidentalis* L., *Thuja* 19, 227  
*ochroleuca* L., *Scabiosa* 89, 102, 225  
*ochropus* KOCH, *Aphis* 102, 214, 225, 244  
*octotuberculata* MAMONT., *Aphis* 107  
*oculata* GILL. et PALMER, *Trama* 26  
*Odontites rubra* GILIB. 218  
*odorata* L., *Asperula* 177, 204  
*odorata* (L.) SCOP., *Myrrhis* 147, 218  
*odoratus* L., *Lathyrus* 175, 215  
*Oenanthe aquatica* (L.) POIRET 218  
*oettingeni* QUEDN., *Iziphya* 3, 63, 238  
*officinale* KOCH, *Levisticum* 147, 149, 215  
*officinale* (L.) SCOP., *Sisymbrium* 226  
*officinale* L., *Symphytum* 109, 227  
*officinale* R. BR., *Nasturtium* 94  
*officinale* WEB., *Taraxacum* 26, 27, 110, 154,  
 190, 227  
*officinalis* ANDRZ., *Alliaria* 136, 202  
*officinalis* HOFFM., *Archangelica* 118, 147, 148,  
 149, 203  
*officinalis* L., *Anchusa* 127, 203  
*officinalis* L., *Asparagus* 132, 154, 204  
*officinalis* (L.) LAM. em. THUILL., *Melilotus* 58,  
 90, 217  
*officinalis* L., *Pulmonaria* 199  
*officinalis* L., *Valeriana* 121, 229  
*officinalis* L., *Verbena* 100, 229  
*officinalis* L., *Veronica* 86, 165, 229  
*oleracea* L., *Brassica* 36, 41, 93, 135, 136, 154,  
 180, 205  
*oleraceum* (L.) SCOP., *Cirsium* 88, 99, 162,  
 185, 209  
*oleraceus* L., *Sonchus* 27, 165, 187, 226  
*Onobrychis viciaefolia* SCOP. 175, 218  
*ononidis* KALT., *Aphis* 78  
*ononidis* (KALT.), *Therioaphis* (*Therioaphis*) 58,  
 218, 238  
*Oniscomyzus* BÖRN. 57  
*Ononis arvensis* L. 175, 218  
*ononis* (KOCH), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*)  
*pisum* 175, 218, 254  
*ononis* KOCH, *Siphonophora* 175  
*Ononis spinosa* L. 58, 175, 218  
*Onopordon acanthium* L. 127  
*Onopordon* L. 218  
*opulus* L., *Viburnum* 93, 114, 117, 229  
*Oregmini* BAKER 44  
*oreoselinum* (L.) MOENCH, *Peucedanum* 118,  
 139, 219  
*orientalis* L., *Tragopogon* 126, 228  
*origani* PASS., *Aphis* 102, 218, 244  
*Origanum vulgare* L. 102, 218  
*ornata* THEOB., *Saltusaphis* 61  
*ornata* (THEOB.), *Subsaltusaphis* 61, 206, 207, 238  
*ornatus* LAING, *Myzus* 156, 221, 250  
*Ornithopus sativus* L. 90, 218  
*ossiannilssoni* H. R. L., *Thripsaphis* 60  
*ossiannilssoni* (H. R. L.), *Trichocallis* 60, 207,  
 238  
*ossiannilssoni* H. R. L., *Wahlgreniella* 200,  
 203, 258  
*otites* (L.), WIB., *Silene* 142, 226  
*Ovatomyzus* H. R. L. 150  
*ovato-oblongus*: HIERONYMUS, MORDV., *Pem-  
phigus* 38  
*Ovatorhodon* AIZENB. 150  
*Ovatus* V. D. GOOT 150  
*ovina* L., *Festuca* 31, 39, 40, 73, 74, 182, 212  
*oxalidis*: HUCULAK, *Rhopalosiphoninus* 168  
*Oxalis acetosella* L. 149, 168, 218  
*oxyacantha* L., *Crataegus* 34, 104, 120, 123,  
 150, 209  
*oxyacanthae*: BÖRN., *Rhopalosiphum* 79  
*oxyacanthae* KOCH, nec SCHRK., *Aphis* 122  
*oxyacanthae*: RÜBS., *Myzus* 120  
*Oxycoccus quadripetales* GILIB. 112  
*Oxytropis pilosa* (L.) DC. 175, 218  
  
*Pachypappa* KOCH 32  
*Pachypappella* BAKER 33  
*padi* L., *Aphis* 80  
*padi* (L.), *Rhopalosiphum* 80, 202, 204, 207,  
 210, 212, 214, 218, 219, 228, 230, 240  
*padi*: STRAW., *Rhopalosiphum* 79  
*Padus avium* MILL. 81, 218  
*pallida* HAL., *Byrsocrypta* 30  
*pallida* (HAL.), *Kaltenbachiella* 30, 217, 228,  
 229, 234  
*pallida* THEOB., *Hyalopteroides* 141  
*pallidus* H. R. L., *Hyperomyzus* (*Hyperomyzus*)  
 166, 222, 226, 252

- pallipes* BÖRN., nec HTG., *Aphis* 89  
*pallipes* HTG., *Aphis* 23  
*pallipes* (HTG.), *Lachnus* (*Schizodryobius*) 23, 211, 234  
*palmae* BAEHR, *Aphis* 44  
*paluster* L., *Lathyrus* 199, 215  
*paluster* L., *Sonchus* 166  
*palustre* L., *Comarum* 110, 209  
*palustre* L., *Epilobium* 92, 211  
*palustre* L., *Ledum* 147, 215  
*palustre* (L.) MOENCH, *Peucedanum* 218  
*palustris* (LEYSS.) BESSER, *Rorippa* 223  
*palustris* L., *Caltha* 127, 167, 207  
*palustris* (L.) NATHORST, *Myosotis* 130, 154, 217  
*panicea* L., *Carex* 61, 206  
*paniceae* QUEDN., *Bacillaphis* 61  
*paniceae* (QUEDN.), *Subsaltusaphis* 61, 207, 238  
*paniculatae* BÖRN., *Caricosipha* 73, 207, 214, 240  
*Panimerus* LAING in THEOB., nec EASTON 15  
*pannonica* SCHEELE, *Achillea* 194  
*pannonica* (SCHEELE) HAYEK, *Achillea millefolium* 202  
*Papaver rhoeas* L. 93, 170, 218  
*Papaver somniferum* L. 93, 218  
*papaveris* F., *Aphis* 93  
*papillata* THEOB., *Jacksonia* 149, 218, 250  
*Paracletus* HEYD. 39  
*Paramyzus* BÖRN. 158  
*Paraschizaphis* H. R. L. 81  
*parthenium* (L.) BERNH., *Chrysanthemum* 127, 194, 208  
*parviflora* CAV., *Galingsoga* 128, 212  
*parviflorum* SCHREB., *Epilobium* 92, 211  
*parvus* BÖRN., *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 174, 210, 254  
*parvus* H. R. L., *Chaitophorus* 68, 225, 238  
*paseki* SZELEG., *Cinara* (*Cinara*) *grossa* var. 232  
*paseki* SZELEG., var. 16  
*pasheki* PINT., *Cinara* (*Cinara*) 18  
*Passerinia*: BÖRN., nec MACCH. 145  
*passerini* DEL GU., *Siphocoryne* 138  
*passerini* SIGN., *Pemphigus* 43  
*passerini* SIGN., *Phloeomyzus* 43, 221, 236  
*Pastinaca sativa* L. 118, 120, 122, 139, 148, 149, 218  
*pastinacae* L., *Aphis* 148  
*pastinacae* (L.), *Cavariella* 148, 202, 203, 209, 212, 213, 218, 224, 250  
*patchae* (BÖRN. et BLUNCK), *Eriosoma* 28, 228, 229, 234  
*patchae* BÖRN. et BLUNCK, *Schizoneura* 28  
*Patchiella* TULLGR. 31  
*patulum* L., *Atriplex* 93, 134, 204  
*pawlowae* MORDV., *Pentaphis* 40  
*pectinatae* (CHOL.), *Aphrastasia* 8, 201, 232  
*pectinatae* CHOL., *Chermes* 8  
*pectinatae* NÖRDL., *Aphis* 15  
*pectinatae* (NÖRDL.), *Cinara* (*Todolachnus*) 15, 201, 232  
*pelargonii agrimoniae* (BÖRN.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 173, 202, 254  
*pelargonii geranii* (KALT.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 173, 211, 212, 254  
*pelargonii* (KALT.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 173  
*pelargonii* (KALT.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 173, 216, 218, 254  
*pelargonii* KALT., *Aphis* 173  
*pelargonii*: MORDV., nec KALT., *Aulacorthum* 169  
*pelargonii pelargonii* (KALT.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 173, 216, 218, 254  
*pelargonii rogersii* (THEOB.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 174, 212, 254  
*Pelargonium* L'HÉRIT. sp. (hort.) 173, 218  
*Pemphigina* H.-S. 35  
*Pemphiginae* H.-S. 27  
*Pemphigini* H.-S. 31  
*Pemphigus* HTG. 36  
*pendulina* L., *Rosa* 181, 223  
*pentandra* L., *Salix* 77, 224  
*Pentaphis* HORV. 40  
*Pentatrachopus* BÖRN. 145  
*peplus* L., *Euphorbia* 211  
*pepo* L., *Cucurbita* 154, 209  
*perenne* L., *Lolium* 31, 215  
*perennis* L., *Bellis* 112, 204  
*perforatum* L., *Hypericum* 88, 214  
*Pergandeida* SCHOUT. 84  
*Periphyllini* BÖRN. 63  
*Periphyllus* v. D. HOEVEN 63  
*Perowskianum* FISCH. et MEY., *Erysimum* 136, 211  
*persequens* WALK., *Aphis* 191  
*persequens* (WALK.), *Macrosiphoniella* (*Phalangomyzus*) 191, 227, 256  
*Persica vulgaris* MILL. 79, 126, 254, 218  
«*persicae*» 4  
*persicae* BLANCH., nec SULZ., *Aphis* 125  
*persicae* (CHOL.), *Pterochloroides* 4  
*persicae* SULZ., *Aphis* 154  
*persicae* (SULZ.), *Myzodes* 154, 202, 204, 205, 206, 208, 209, 210, 212, 216, 218, 219, 220, 226, 227, 228, 229, 250

- persicaria* L., *Polygonum* 129, 161, 220  
*persimilis* BÖRN., *Pleotrichophorus* 163, 204, 252  
*personata* BÖRN., *Tetraneura ulmi* var. 229, 234  
*personata* BÖRN., var 31  
*Petasites* MILL. 218  
*Petasites spurius* (RETZ.) RCHB. 118, 162, 218  
*petroselini* (BÖRN.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) *apiifolia* 119, 209, 218, 246  
*petroselini* BÖRN., *Yezabura inculta* 119  
*Petroselinum sativum* HOFFM. 120, 147, 218  
*Peucedanum cervaria* (L.) LAP. 107, 218  
*Peucedanum oreoselinum* (L.) MOENCH 119, 139, 218  
*Peucedanum palustre* (L.) MOENCH 218  
*Phalangomyzus* BÖRN. 191  
*Phalaris arundinacea* L. 83, 152, 219  
*Phalaris*: auct., nec LEACH in RISSO 196  
*Phalaris canariensis* L. 81, 176, 219  
*phaseoli*: MORDV., *Trifidaphis* 41  
*Phaseolus* L. 219  
*Phaseolus vulgaris* L. 93, 219  
*phenax* BÖRN. et BLUNCK, *Pemphigus* 5, 37, 234  
*philadelphii* BÖRN., *Aphis* 93  
*Philadelphus coronarius* L. 93, 219  
*Phleum alpinum* L. 72, 219  
*Phloeomyzinae* MORDV. 43  
*Phloeomyzus* HORV. 43  
*phlomoides* L., *Verbascum* 113, 229  
*Phorodon* PASS. 151  
*Phorodon* s. str. 151  
*Phragmites communis* TRIN. 79, 219  
*Phyllaphidina* H.-S. in KOCH 47  
*Phyllaphidini* H.-S. in KOCH 47  
*Phyllaphis* KOCH 49  
*Phylloxera* B. de F. 12  
*Phylloxeridae* H.-S. 11  
*Phylloxerina* BÖRN. 11  
*Phylloxerinae* H.-S. 12  
*Phylloxeriniinae* BÖRN. 11  
*Picea alba* Lk. 44, 219  
*Picea Engelmanni* ENGELM. 11, 219  
*Picea excelsa* (LAM.) Lk. 7, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 20, 35, 146, 219  
*Picea pungens* ENGELM. 11, 219  
*Picea sitchensis* TRAUTV. 10, 219  
*piceae*: auct., nec PANZ., *Cinara* 16  
*piceae* PANZ., *Aphis* 18  
*piceae* (PANZ.), *Cinara* (*Dinolachnus*) 18, 201, 232  
*piceicola* (CHOL.), *Cinara* (*Cinara*) 17, 219, 232  
*piceicola* CHOL., *Lachnus* 17  
*pictae* MORDV., *Lachnus* 15  
*picridis* (BÖRN.), *Aphis* 102, 219, 244  
*picridis* BÖRN., *Doralina* 102  
*picridis* (BÖRN.), *Hyperomyzus* (*Neonasonovia*) 166, 219, 252  
*picridis* BÖRN., *Rhopalosiphum* 166  
*picridis* F., *Aphis* 186  
*picridis* (F.), *Dactynotus* (*Dactynotus*) 186, 220, 256  
*picridis*: JUDENKO, nec F., *Macrosiphum* 184  
*picridis*: MORDV., nec F., *Siphonophora* 184  
*Picris hieracioides* L. 102, 166, 186, 187, 219  
*picta* H. R. L., *Saltusaphis* 61  
*picta* (H. R. L.), *Subsaltusaphis* 61, 206, 207, 238  
*pictus*: BÖRN., nec FERR., *Myzocallis* 54  
*pilicornis* HTG., *Aphis* 17  
*pilicornis* (HTG.), *Cinara* (*Cinara*) 17, 219, 232  
*pilosa* (L.) DC., *Oxytropis* 175, 218  
*pilosa* (L.) WILLD., *Luzula* 84, 117, 216  
*pilosella* L., *Hieracium* 103, 164, 165, 170, 186, 213  
*pilosellae* (BÖRN.), *Aphis* 102, 213, 244  
*pilosellae* BÖRN., *Cerosipha* 102  
*pilosellae* BÖRN., *Dactynotus* (*Dactynotus*) 186, 213, 256  
*pilosellae* BÖRN., *Impatiens* 164  
*pilosellae* (BÖRN.) *Nasonovia* 164, 213, 252  
*pilosellae* H. R. L., *Aphis* 102  
*pilosum* BUCKT., *Pterocomma* 75  
*pilosum* BUCKT., *Pterocomma pilosum* 75, 224, 240  
*pilosum konoi*: SZELEG., HUCULAK, *Pterocomma* 75  
*pilosum pilosum* BUCKT., *Pterocomma* 75, 224, 240  
*pilosum sarmaticum* SZELEG., *Pterocomma* 76, 224, 240  
*pilosum*: SZELEG. part., *Pterocomma* 76  
*pilosus* v. D. GOOT, *Myzus* 162  
*Pimpinella anisum* L. 147, 219  
*Pimpinella magna* L. 219  
*Pimpinella maior* (L.) HUDS. 138  
*Pimpinella saxifraga* L., 109, 117, 138, 147, 219  
*pimpinellae* KALT., *Aphis* 137  
*pimpinellae* (KALT.), *Semiaphis* 137, 219, 248  
*pinna* (MORDV.), *Cinara* (*Cinarella*) 14, 219, 232  
*Pineinae* BÖRN. 7



- pineoides* CHOL., *Chermes* 7  
*pineoides* (CHOL.), *Pineus* 7, 219, 232  
*pineti* F., *Aphis* 20  
*pineti* (F.), *Schizolachnus* 20, 219, 232  
*pineti*: KOCH, nec F., *Lachnus* 14  
*pineus* MORDV., *Lachnus* 14  
*Pineus* SHIMER 7  
*pineus* var. *curtipilosa* MORDV., *Lachnus* 14  
*pineus* var. *hyperophila*: MORDV., *Lachnus* 13  
*pini*: auct., nec L., *Cinara* 14  
*pini* (BURM.), *Prociphilus* 34, 209, 234  
*pini* BURM., *Rhizobius* 34  
*pini* L., *Aphis* 17  
*pini* L., *Chermes* 7  
*pini* (L.), *Cinara* (*Cinara*) 17, 219, 220, 232  
*pini* RATZ., *Chermes* 7  
*pini* (RATZ.), *Pineus* 7, 219, 232  
*pinicola* KALT., *Lachnus* 17  
*pinihabitans* (MORDV.), *Cinara* (*Cinara*) 18, 219, 232  
*pinihabitans* MORDV., *Lachnus* 18  
*piniphila* RATZ., *Aphis* 14  
*piniphila* (RATZ.), *Cinara* (*Cinarella*) 14, 219, 232  
*pinnata* L., *Staphylea* 168, 227  
*Pinus cembra* L. 7, 21, 219  
*Pinus* L. 14, 18, 219  
*Pinus mugo* TURRA 8, 14, 18, 20, 21, 219  
*Pinus nigra* ARNOLD 13, 14, 20, 21, 219  
*Pinus silvestris* L. 8, 14, 17, 18, 20, 21, 219  
*Pinus strobus* L. 8, 18, 220  
*piperita* L., *Mentha* 85, 150, 217  
*piri* MATSUMURA, *Sappaphis* 124  
*piri*: MORDV., *Schizoneura* 28  
*piri*: SZULCZ., *Brachycaudus* 124  
*Pirola chlorantha* Sw. 169  
*pirolacearum* SZELEG., *Aulacorthum* 169, 217, 220, 222, 252  
*Pirus communis* L. 80, 84, 104, 108, 118, 124, 220  
*Pirus sargenti* BEAN 220  
*pisi* KALT., *Aphis* 174  
*pistaciae* L., *Aphis* 41  
*pistaciae* (L.), *Baizongia* 41, 211, 236  
*Pisum arvense* L. 220  
*pisum* (HARRIS), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*)  
*pisum* 174, 206, 215, 216, 217, 218, 220, 223, 225, 228, 229, 254  
*pisum* (HARRIS), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 174  
*pisum* HARRIS, *Aphis* 174  
*pisum ononis* (KOCH), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 175, 218, 254  
*pisum pisum* (HARRIS), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) 174 206 215, 216, 217, 218, 220, 223, 225, 228, 229, 254  
*Pisum sativum* L. 175, 220  
*Pityaria* BÖRN. 15  
*plantaginea*: BÖRN., nec PASS., *Sappaphis* 124  
*plantaginea* (PASS.), *Dysaphis* (*Pomaphis*) 123, 216, 220, 246  
*plantagineus* PASS., *Myzus* 123  
*plantaginis* GOETZE, *Aphis* 103, 220, 244  
*plantaginis*: HÄRDTL, *Aphis* 110  
*plantaginis*: MORDV. part. JUDENKO, *Aphis* 112  
*plantaginis* (PAŠEK), *Dysaphis* (*Pomaphis*) 124, 220, 246  
*plantaginis* PAŠEK, *Myzopsis* 124  
*plantago-aquatica* L., *Alisma* 80, 202  
*Plantago lanceolata* L. 123, 124, 220  
*Plantago maior* L. 80, 103, 123, 220  
*Plantago media* L. 103, 154, 220  
*platani* KALT., *Lachnus* 53  
*platani* (KALT.), *Tinocallis* 53, 228, 229, 236  
*platanoides* L., *Acer* 24, 47, 64, 65, 66, 201  
*platanoidis* SCHRK., *Aphis* 47  
*platanoidis* (SCHRK.), *Drepanosiphum* 47, 201, 236  
*platyphyllos* SCOP., *Tilia* 53, 227  
*Pleotrichophorus* BÖRN. 162  
*plicatus* W. et N., *Rubus* 198, 223  
*Plocamaphis* OESTL. 78  
*Poa annua* L. 31, 42, 74, 176, 183, 220  
*Poa* L. 39, 42, 43, 220  
*Poa nemoralis* L. 42, 220  
*Poa pratensis* L. 40, 220  
*poae* (GILL.), *Rhopalomyzus* (*Rhopalomyzus*) 152, 215, 250  
*poae* GILL., *Rhopalosiphum* 152  
*poae* HARDY, *Aphis* 177  
*poae* (HARDY), *Cryptaphis* 177, 254  
*podagraria* L., *Aegopodium* 93, 103, 147, 149, 170, 202  
*podagrariae* SCHRK., *Aphis* 103, 202, 244  
*podagrariae*: WIGEL, SZULCZ, part., URB., *Aphis* 93  
*polifolia* L., *Andromeda* 112  
*pollinosa* WALK., *Aphis* 3, 103, 211, 244  
*polonica* MORDV., *Forda* 40  
*polonica* RAC., *Larix* 9, 11, 13, 16, 215  
*polonica* SZELEG., *Hyadaphis* 139, 207, 248  
*Polygonaceae* 108  
*polygonata* (NEVSKY), *Aphis* 103, 220, 244  
*polygonata* NEVSKY, *Pergandeida* 103

- polygona* WALK., *Aphis* 133  
*polygona* v. D. GOOT, nec WALK., *Aphis* 101  
*Polygonum amphibium* L. 108, 220  
*Polygonum aviculare* L. 101, 104, 133, 220  
*Polygonum convolvulus* L. 220  
*Polygonum hydropiper* L. 161  
*Polygonum* L. 161, 220  
*Polygonum persicaria* L. 129, 161, 220  
*Polygonum tomentosum* SCHRK. 161, 220  
*Pomaphis* BÖRN. 123  
*pomi* DE GEER, *Aphis* 104, 209, 216, 220, 227, 244  
*Pomoideae* 27, 79, 104  
*populea*: JUDENKO part., KELER part., *Pterocomma* 75  
*populea* KALT., *Aphis* 76  
*populeti*: auct., nec PANZ., *Chaitophorus* 70  
*populeti* PANZ., *Aphis* 68  
*populeti* (PANZ.), *Chaitophorus* 68, 220, 221, 238  
*populeum*: auct., nec KALT., *Pterocomma* 75  
*populeum dubium* BÖRN., *Pterocomma* 76, 220, 240  
*populeum* (KALT.), *Pterocomma* 76  
*populeum* (KALT.), *Pterocomma populeum* 76, 220, 221, 240  
*populeum populeum* (KALT.), *Pterocomma* 76, 220, 221, 240  
*populeum*: SZELEG part., *Pterocomma* 75, 76  
*populeus*: MORDV. part., *Cladobius* 75  
*populi albae* B. de F., *Aphis* 68  
*populialbae*: auct., nec B. de F., *Chaitophorus* 68  
*populialbae* (B. de F.), *Chaitophorus* 68, 220, 221, 238  
*populi COURCHET*, *Pemphigus* 37  
*populi*: KOCH, nec L., *Chaitophorus* 68  
*populi*: WEIGEL, BRISCHKE, *Asiphum* 32  
*populi-nigrae* SCHRK., *Aphis* 38  
*populinigrae* (SCHRK.), *Pemphigus* 5, 37, 38, 212, 213, 221, 234  
*Populus alba* L. 32, 33, 43, 67, 68, 69, 76, 220  
*Populus balsamifera* L. 76, 220  
*Populus berolinensis* DIPP 36, 39, 220  
*Populus canescens* SM. 221  
*Populus euamericana* GUIM 36, 221  
*Populus italica* MNCH. 36, 37, 38, 39, 43, 67, 68, 76, 221  
*Populus laurifolia* LDB. 36  
*Populus nigra* L. 24, 32, 36, 37, 38, 39, 43, 67, 68, 76, 221  
*Populus tremula* L. 32, 33, 68, 69, 70, 77, 221  
*porosum* (SANDERS.), *Rhodobium* 176, 223, 254  
*porosus* SANDERS., *Myzus* 176  
*poschingeri* HOLZNER, *Pemphigus* 34  
*Potentilla anserina* L. 109, 146, 221  
*Potentilla argentea* L. 22, 109, 170, 221  
*Potentilla erecta* (L.) HAMPE 110, 221  
*Potentilla fruticosa* L. 145, 221  
*Potentilla* L. 221  
*Potentilla reptans* L. 86, 105, 221  
*potentillae* WALK., *Aphis* 145  
*potentillae* (WALK.), *Chaetosiphon* 145, 221, 250  
*poterii* (BÖRN.), *Aphis* 104, 225, 244  
*poterii* BÖRN., *Cerosiphia* 104  
*praeterita*: BÖRN., nec WALK., *Medoralis* 91  
*praeterita* WALK., *Aphis* 104, 208, 244  
*prasinum* BÖRN., *Dysaulacorthum* 169  
*pratense* L., *Melampyrum* 181, 183, 217  
*pratense* L., *Trifolium* 57, 59, 174, 228  
*pratensis* HUDS., *Festuca* 81, 212  
*pratensis* L., *Lathyrus* 89, 199, 215  
*pratensis* L., *Poa* 40, 220  
*pratensis* L., *Tragopogon* 126, 228  
*Prenanthes purpurea* L. 181, 221  
*prenanthidis* BÖRN., *Macrosiphum* 3, 181, 221, 256  
*Primula* L. 156, 221  
*Procalaphis* QUEDN. 49  
*Prociphilina* H.-S. 31  
*Prociphilus* KOCH 33  
*proffti* (BÖRN.), *Aphis* 104, 202, 244  
*proffti* BÖRN., *Doralina* 104  
*Promicrella* BÖRN. 66  
*propinquum* BÖRN., *Pterocallidium* 58  
*propinquum* MORDV., *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *cyparissiae* var. 211, 254  
*propinquum* MORDV., var. 172  
*Protaphis* BÖRN. 114  
*Protaphis* sp. I: SZELEG., HUCULAK 114  
*Protaphis* sp. II: SZELEG. 115  
*Protolachnus* THEOB. 21  
*protospirae* LICHT., *Pemphigus* 3, 38, 234  
*Protrama* BAKER 25  
*pruinosa*: BÖRN., nec HTG., *Cinaropsis* (*Pityaria*) 15  
*Prunaphis* SHAP. 126  
*prunavium* BÖRN., *Myzus* 155  
*prunavium* BÖRN., *Myzus cerasi* var. 208  
*prunavium* BÖRN., var. 155  
*pruni* F., nec GEOFF., *Aphis* 151  
*pruni* GEOFF., *Aphis* 79  
*pruni* (GEOFF.), *Hyalopterus* 79, 219, 221, 225, 240  
*pruni*: RUSZK. part., MINK. part. 78

- prunicola* KALT., *Aphis* 125  
*prunicola* (KALT.), *Brachycaudus* (*Appelia*) 125, 221, 246  
*Prunus domestica* L. 79, 80, 127, 130, 151, 221  
*Prunus insititia* JUSLEN 80, 125, 151, 156, 221  
*Prunus* L. 221  
*Prunus spinosa* L. 79, 80, 125, 127, 151, 221  
*psammae* THEOB., *Laingia* 74, 202, 206, 240  
*psammophila* SZELEG., *Aphis* 105, 214, 244  
*pseudacacia* L., *Robinia* 90, 223  
*Pseudacaudella* BÖRN. 140  
*pseudobrassicae* DAVIS, *Aphis* 136  
*Pseudobrevicoryne* HEINZE 135  
*pseudohederae* THEOB., *Aphis* 97  
*pseudolineata* H. R. L., *Macrosiphoniella* 191  
*Pseudomicrella* BÖRN. 66  
*pseudoplatanus* L., *Acer* 24, 47, 64, 65, 66, 201  
*Pseudorhopalosiphoninus* HEINZE 167  
*pseudosolani* THEOB., *Myzus* 169  
*Pseudotsuga taxifolia* BRITT. 221  
*ptarmica* L., *Achillea* 112, 194, 202  
*ptarmicae* H. R. L., *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 194, 202, 258  
*Pterocallidium* BÖRN. 57  
*Pterocallis* PASS. 56  
*Pterochlorus* PASS. 22  
*Pterocomma* BUCKT. 74  
*Pterocommatini* WILSON 74  
*pubescens* EHRH., *Betula* 24, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 205  
*pubescens* KOCH, *Trama* 26  
*pubescens* WELLENST., *Dilachnus* 18  
*pubescens* WILLD., *Quercus* 55, 222  
*pulicariae* H. R. L., *Dactynotus* (*Dactynotus*) 186, 214, 256  
*Pulmonaria obscura* DUM., 170, 221  
*Pulmonaria officinalis* L. 199  
*pulmonariae* (BÖRN.), *Amphorosiphon* 199, 221, 258  
*pulmonariae* BÖRN., *Delphinobium* 199  
*punctipennis* ZETT., *Aphis* 48  
*punctipennis* (ZETT.), *Euceraphis* 48, 205, 236  
*pungens* ENGELM., *Picea* 11, 219  
*purpurea* L., *Prenanthes* 181, 221  
*purpurea* L., *Salix* 67, 70, 75, 77, 78, 94, 149, 225  
*purpureum* L., *Lamium* 99, 158, 215  
*pusilla* SM. et SOW, *Malva* 111, 216  
*pusillum* L., *Geranium* 212  
*pusillus* BÖRN., *Ovatus* 150  
*pyrapifera* MARSHAL, *Betula* 205  
*Pyraphis* BÖRN. 83  
*pyrarius* (PASS.), *Longiunguis* 84, 220, 240  
*pyrarius* PASS., *Myzus* 84  
*Pyrethromyzus* BÖRN. 192  
*pyri* B. de F., *Aphis* 124  
*pyri* (B. de F.), *Dysaphis* (*Pomaphis*) 124, 220, 246  
*pyri* KOCH, nec B. de F., *Aphis* 117  
*pyriformis* LICHT., *Pemphigus* 36  
*pyriformis*: MORDV., *Pemphigus* 37  
*quadrilineata* BÖRN., *Saltusaphis* 61  
*quadripetales* GILIB., *Oxycoccus* 112  
*quadrituberculata* KALT., *Aphis* 51  
*quadrituberculata* (KALT.), *Betulaphis* 51, 205, 236  
*quaestionis* (BÖRN.), *Allocotaphis* 125, 216, 246  
*quaestionis* BÖRN., *Neanuraphis* 125  
*quercea* KALT., *Aphis* 56  
*querceus* (KALT.), *Tuberculatus* 56, 222, 238  
*Quercus cerris* L. 54, 55, 222  
*quercus*: ENDERL., *Phylloxera* 12  
*quercus* KALT., *Aphis* 55  
*quercus* KOLLAR, *Acanthohermes* 12, 222, 232  
*Quercus* L. 221  
*quercus* L., *Aphis* 24  
*quercus* (L.), *Stomaphis* 24, 201, 202, 205, 221, 222, 234  
*Quercus pubescens* WILLD. 55, 222  
*Quercus robur* L. 12, 23, 24, 46, 54, 55, 56, 222  
*Quercus rubra* L. 222  
*Quercus sessilis* EHRH. 12, 23, 24, 46, 55, 56, 222  
*quinquarticulata* H. R. L., *Schizaphidiella* 84  
*racemosa* L., *Sambucus* 106, 225  
*radicata* L., *Hypochoeris* 97, 185, 214  
*radicolus* WELLENST., *Dilachnus* 15  
*radicis*: MORDV., *Trama* 25, 26  
*radicola* MORDV., *Aphis* 122  
*radicola* (MORDV.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 122, 216, 223, 246  
*ramicola* BÖRN., *Promicrella* 69  
*ramicolas* (BÖRN.), *Chaitophorus* 69, 224, 238  
*Ramischia secunda* (L.) GARCKE 169, 222  
*Ramitrichophorus* H. R. L. 196  
*ranunculi* (DEL GU.), *Protrama* 25, 222, 234  
*ranunculi* DEL GU., *Trama* 25  
*ranunculi* KALT., *Aphis* 122  
*ranunculi* (KALT.), *Dysaphis* 5  
*ranunculi* (KALT.), *Dysaphis* (*Dysaphis*) 122, 222, 246

- ranunculi* KALT., *Pemphigus* 35  
*ranunculina* WALK., *Aphis* 156  
*ranunculina* (WALK.), *Tubaphis* 156, 222, 250  
*Ranunculus repens* L. 25, 36, 123, 157, 222  
*rapunculoides* L., *Campanula* 189, 206  
*rapunculoidis* BÖRN., *Dactynotus* (*Uromelan*) 189, 206, 256  
*rara* MORDV., *Trama* 26, 213, 227, 234  
*ratisbonensis* SCHAEFF., *Cytisus* 174, 210  
*reaumuri* (KALT.), *Patchiella* 31, 227, 234  
*reaumuri* KALT., *Schizoneura* 31  
*recta* L., *Clematis* 88, 209  
*redelei* H. R. L., *Phloeomyzus* 43  
*regia* L., *Juglans* 52, 214  
*repens* auct., *Salix* 68, 225  
*repens* (L.) P. B., *Agropyron* 31, 42, 43, 71, 81, 82, 133, 176, 202  
*repens* L., *Ranunculus* 25, 36, 123, 157, 222  
*repens* L., *Trifolium* 90, 107, 174, 228  
*reptans* L., *Ajuga* 153  
*reptans* L., *Potentilla* 86, 105, 221  
*reticulatus* H. R. L., *Dactynotus* (*Uromelan*) *jaceae* 189, 207, 256  
*retroflexus* L., *Amaranthus* 93, 202  
*rhamnii* KALT., nec B. de F., *Aphis* 101  
*rhamnii* KOCH, nec B. de F., *Aphis* 94  
*rhamnicola* MAMONT., *Aphis* 100  
*rhamnoides* L., *Hippophaë* 161, 213  
*Rhamnus cathartica* L. 89, 90, 100, 101, 222  
*rhenana* BOR., *Centaurea* 26, 115, 189, 195, 207  
*Rheum undulatum* L. 93, 108, 222  
*rhinanthi* (SCHOUT.), *Hyperomyzus* (*Hyperomyzella*) 166, 202, 223, 252  
*rhinanthi* SCHOUT., *Nectarosiphon* 166  
*Rhizoberlesia* DEL GU. 59  
*Rhodiola rosea* L. 108, 222  
*Rhodobium* H. R. L. 176  
*rhododendri*: H. R. L., nec WILSON, *Masonaphis* 200  
*rhoeas* L., *Papaver* 93, 170, 218  
*Rhopalomyzus* MORDV. 152  
*Rhopalomyzus* s. str. 152  
*Rhopalosiphina* BÖRN. 78  
*Rhopalosiphoninus* BAKER 167  
*Rhopalosiphoninus* s. str. 167  
*Rhopalosiphum* KOCH 79  
*Rhopalosiphum*: PASS., nec KOCH 152  
*Ribes alpinum* L. 29, 97, 159, 165, 166, 222  
*Ribes aureum* PURSH 29, 97, 107, 160, 165, 222  
*Ribes grossularia* L. 29, 97, 160, 165, 166, 222  
*Ribes nigrum* L. 29, 97, 107, 159, 160, 165, 222  
*Ribes rubrum* L. 29, 107, 110, 159, 160, 165, 167, 222  
*Ribes vulgare* L. 97  
*ribicola* KALT., *Aphis* 164  
*ribis* L., *Aphis* 160  
*ribis* (L.), *Cryptomyzus* 160, 222, 223, 252  
*ribis*: SZULCZ. part., GAWINOWA part., NAWOJSKA part., MICHNO-ZATORSKA part., *Myzus* 159  
*ribis-nigri* MOSL., *Aphis* 164  
*ribisnigri* (MOSL.), *Nasonovia* 164, 209, 213, 214, 215, 222, 229, 252  
*riehmi* BÖRN., *Myzocallidium* 58  
*riehmi* (BÖRN.), *Therioaphis* (*Therioaphis*) 58, 217, 238  
*rileyi* (WILL.), *Eulachnus* 21, 219, 232  
*rileyi* WILL., *Lachnus* 21  
*ringdahli* WAHLGR., *Pterocomma* 76, 224, 240  
*riparia* CURT., *Carex* 73, 207  
*riparius* VOLLENHOF, *Dryobius* 21  
*rivale* L., *Geum* 197, 212  
*Robinia pseudacacia* L. 90, 223  
*robiniae* MACCH., *Aphis* 90  
*roboris* L., *Aphis* 22  
*roboris* (L.), *Lachnus* (*Lachnus*) 22, 221, 222, 234  
*roboris*: MORDV., nec L., *Dryobius* 23  
*roboris* var. *longirostris* MORDV., *Dryobius* 23  
*robur* L., *Quercus* 12, 23, 24, 46, 54, 55, 56, 222  
*roepkei* (H. R. L.), *Aphis* 105, 221, 244  
*roepkei* H. R. L., *Cerosiphia* 105  
*roepkei*: SZELEG., nec H. R. L., *Aphis* 86  
*rogersii* (THEOB.), *Acyrtosiphon* (*Acyrtosiphon*) *pelargonii* 174, 212, 254  
*rogersii* THEOB., *Macrosiphum* 174  
*Rorippa palustris* (LEYSS.) BESSER 223  
*Rosa alpina* L. 146  
*Rosa canina* L. 22, 130, 144, 145, 146, 176, 181, 223  
*Rosa carifolia* FRIES. 181  
*Rosa* L. 145, 176, 181, 223  
*Rosa pendulina* L. 181, 223  
*Rosa rubiginosa* L. 22, 146, 176, 223  
*Rosa rugosa* THUNB. 146, 176, 223  
*rosae* CHOL., *Lachnus* 22  
*rosae* L., *Aphis* 181  
*rosae* (L.), *Macrosiphum* 181, 208, 210, 214, 223, 229, 256  
*rosaefolium* THEOB., *Macrosiphum* 176  
*rosarum* KALT., *Aphis* 145  
*rosarum* (KALT.), *Myzaphis* 145, 221, 223, 250  
*rosarum* v. D. GOOT, *Lachnus* 22

- rosea* L., *Rhodiola* 108, 222  
*rosmarinifolia* L., *Salix* 68, 75, 225  
*rossneri* BÖRN., *Saltusaphis* 62  
*rossneri* (BÖRN.), *Subsaltusaphis* 62, 206, 207, 238  
*rostrata* STOKES, *Carex* 59, 60, 62, 207  
*rotundifolia* L., *Campanula* 188, 206  
*rotundifolia* L., *Drosera* 156, 210  
*rubi*: auct., nec KALT., *Amphorophora* 198  
*rubi idaei* (BÖRN.), *Amphorophora* (*Eunectarosiphon*) 198, 223, 258  
*rubi* (KALT.), *Amphorophora* (*Eunectarosiphon*) 198  
*rubi* (KALT.), *Amphorophora* (*Eunectarosiphon*) *rubi* 198, 223, 258  
*rubi rubi* (KALT.), *Amphorophora* (*Eunectarosiphon*) 198, 223, 258  
*rubida* BÖRN., *Acaudella* 140  
*rubida* (BÖRN.), *Pseudacaudella* 140, 217, 248  
*rubiellum* THEOB., *Macrosiphum* 182  
*rubiginosa* L., *Rosa* 22, 146, 176, 223  
*ruborum* (BÖRN.), *Aphis* 105, 223, 244  
*ruborum* BÖRN., *Doralis* 105  
*rubra* GILIB., *Odontites* 218  
*rubra* L., *Festuca* 73, 74, 212  
*rubra* L., *Quercus* 222  
*rubrum* L., *Acer* 201  
*rubrum* L., *Ribes* 29, 107, 110, 159, 160, 165, 167, 222  
*rubrum* (WEIG.) GARCKE, *Melandrium* 127, 217  
*Rubus caesius* L. 180, 198, 223  
*Rubus fissus* LDL. 105, 198, 223  
*Rubus idaeus* L. 98, 198, 223  
*Rubus* L. 180, 223  
*Rubus plicatus* W. et N. 198, 223  
*Rubus saxatilis* L. 105, 169, 223  
*Rubus suberectus* ANDERS. 105, 198, 223  
*ruderales* L., *Lepidium* 136, 215  
*ruderalis* BÖRN., *Lipaphis* 136, 215, 248  
*rufipes*: BÖRN. part., *Pterocomma* 76, 77  
*rufula* WALK., *Aphis* 83  
*rufula* (WALK.), *Schizaphis* 83, 202, 240  
*rugosa* THUNB., *Rosa* 146, 176, 223  
*Rumex acetosa* L. 85, 108, 223  
*Rumex acetosella* L. 85, 92, 129, 223  
*Rumex aquaticus* L. 106, 223  
*Rumex crispus* L. 93, 106, 108, 122, 223  
*Rumex* L. 223  
*Rumex maritimus* L. 106, 223  
*Rumex obtusifolius* L. 106, 122, 223  
*rumexicolens* (PATCH), *Brachycaudus* (*Thuleaphis*) 129, 223, 248  
*rumicis* L., *Aphis* 106, 108, 223, 244  
*rumicis*: ZABL., URB., NAWOJSKA, *Aphis* 93  
*Rungia* MIMÉUR 71  
*sabaudum* L., *Hieracium* 97, 164, 213  
*sabina* L., *Juniperus* 214  
*saccharinum* L., *Acer* 66, 201  
*Sacchiphantes* CURT. 10  
*Sagittaria sagittifolia* L. 72, 80, 224  
*sagittifolia* L., *Sagittaria* 72, 80, 224  
*salicaria* L., *Lythrum* 156, 216  
*saliceti* KALT., *Aphis* 94  
*salicifolia* L., *Spiraea* 131, 172, 227  
*salicina* L., *Inula* 130, 214  
*salicinus* BÖRN., *Brachycaudus* (*Brachycaudus*) 3, 130, 214, 248  
*salicis* (L.), *Pterocomma* 77, 224, 225, 240  
*salicis* LICHT., *Phylloxera* 11  
*salicis* (LICHT.), *Phylloxera* 11, 224, 232  
*salicis*: RÜBS., nec L., ?*Melanoxanthus* 77  
*salicti* SCHRK., *Aphis* 69  
*salicti* (SCHRK.), *Chaitophorus* 69, 224, 238  
*salicivora* WALK., *Aphis* 66  
*saligna* GMEL., *Aphis* 21  
*salignus* (GMEL.), *Tuberolachnus* 21, 224, 225, 234  
*salijaponicus niger* MORDV., *Chaitophorus* 69, 224, 225, 240  
*salina* PRESL, *Spergularia* 101, 227  
*Salix alba* L. 11, 22, 24, 70, 71, 74, 75, 76, 77, 78, 147, 149, 224  
*Salix americana* L. 94  
*Salix amygdalina* L. 70, 75, 149, 224  
*Salix aurita* L. 66, 69, 224  
*Salix babylonica* L. 22, 70, 224  
*Salix caprea* L. 66, 69, 75, 77, 78, 94, 148, 224  
*Salix cinerea* L. 66, 69, 75, 94, 224  
*Salix daphnoides* VILL. 22, 94, 224  
*Salix dasyclados* WIMM. 66, 75, 77, 224  
*Salix fragilis* L. 71, 75, 77, 78, 94, 224  
*Salix Jacquini* HOST 94, 224  
*Salix Lapponum* L. 66, 67, 224  
*Salix* L. 76, 148, 149, 224  
*Salix pentandra* L. 77, 224  
*Salix purpurea* L. 67, 70, 75, 77, 78, 94, 149, 225  
*Salix repens* auct. 68, 225  
*Salix rosmarinifolia* L. 68, 75, 225  
*Salix silesiaca* WILLD. 148, 225  
*Salix viminalis* L. 22, 66, 71, 75, 77, 78, 94, 148, 225  
*Saltusaphidina* BAKER 62  
*Saltusaphidini* BAKER 59

- Saltusaphis*: auct., nec THEOB. 61  
*Saltusaphis* THEOB. 62  
*Salvia* L. 225  
*Salvia nutans* L. 96, 225  
*Salvia verticillata* L. 113, 225  
*sambuci* L., *Aphis* 106, 210, 217, 223, 225, 230, 244  
*sambucifolia* MIK., *Valeriana* 181, 229  
*Sambucus nigra* L. 106, 225  
*Sambucus racemosa* L. 106, 225  
*sanborni* (GILL.), *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 194, 208, 258  
*sanborni* GILL., *Macrosiphum* 194  
*sanguinalis* (L.) SCOP., *Digitaria* 80, 210  
*sanguinea* L., *Cornus* 42, 43, 89, 209  
*Sanguisorba minor* SCOP. 104, 225  
*Sanicula europaea* L. 180, 225  
*Sappaphis*: BÖRN., nec MATSUMURA 123  
*Sappaphis*: H. R. L., nec MATSUMURA 118  
*sargenti* BEAN, *Pirus* 220  
*sarmaticum* SZELEG., *Pterocomma pilosum* 76, 224, 240  
*sarothamni* FRANSS., *Aphis* 106, 225, 244  
*Sarothamnus scoparius* (L.) WIMM. 57, 106, 174, 225  
*sativa* L., *Avena* 31, 72, 81, 182, 204  
*sativa* L., *Cannabis* 151, 206  
*sativa* L., *Lactuca* 36, 214  
*sativa* L., *Medicago* 59, 174, 217  
*sativa* L., *Pastinaca* 118, 120, 122, 139, 148, 149, 218  
*sativa* L., *Vicia* 199, 229  
*sativum* HOFFM., *Petroselinum* 120, 147, 218  
*sativum* L., *Hordeum* 42  
*sativum* L., *Pisum* 175, 220  
*sativus* L., *Cucumis* 96, 154, 209  
*sativus* L., *Ornithopus* 90, 218  
*saxatilis* L., *Rubus* 105, 169, 223  
*saxifraga* L., *Pimpinella* 109, 117, 138, 147, 219  
*scabiosa* L., *Centaurea* 27, 117, 189, 191, 208  
*Scabiosa ochroleuca* L. 89, 102, 225  
*scabiosae* H. R. L., *Acaudinum* 117, 208, 246  
*scabiosae* SCHRK., nec SCOP., *Aphis* 102  
*scabra* MILL., *Ulmus* 28, 29, 30, 31, 53, 229  
*scaliai* DEL GU., *Aphis* 106, 228, 244  
*scariolae* NEVSKY, *Acyrtosiphon* (*Tlja*) 175, 214, 254  
*schilderi* (BÖRN.), *Aphis* 107, 218, 244  
*schilderi* BÖRN., *Doralina* 107  
*Schizaphidiella* H. R. L. 83  
*Schizaphis* BÖRN. 82  
*Schizodryobius* v. D. GOOT 23  
*Schizolachnus* MORDV. 20  
*Schizomyzus* BÖRN. 140  
*Schizoneura* HTG. 27  
*schneideri* (BÖRN.), *Aphis* 107, 222, 244  
*schneideri* BÖRN., *Doralina* 107  
*schoutedeni* DEL GU., *Sipha* 72  
*schranksi* THEOB., *Macrosiphum* 171  
*schranksiana* BÖRN., *Glyphina* 45, 202, 236  
*Schultesii* VEST, *Galium* 177, 212  
*schusteri* BÖRN., *Silenobium* 142, 217, 250  
*schwartzi* BÖRN., *Appelia* 125  
*schwartzi* (BÖRN.), *Brachycaudus* (*Appelia*) 125, 218, 246  
*scirpi* (PASS.), *Paraschizaphis* 81, 228, 240  
*scirpi* PASS., *Toxoptera* 81  
*Scirpus* L. 79, 225  
*scoparius* (L.) WIMM., *Sarothamnus* 57, 106, 174, 225  
*Scorzoneura hispanica* L. 126, 225  
*Secale cereale* L. 82, 182, 225  
*secunda* (L.) GARCKE, *Ramischia* 169, 222  
*sedi* KALT., *Aphis* 107, 225, 244  
*Sedum acre* L. 108, 225  
*Sedum kamschaticum* FISCH. 108, 225  
*Sedum maximum* SUT. 108, 225  
*Sedum middendorffianum* MAX. 108, 225  
*Sedum telephium* L. 108  
*sejuncta* WALK., *Aphis* 192  
*sejuncta* (WALK.), *Macrosiphoniella* (*Phalangomyzus*) 192, 201, 256  
*selini* (BÖRN.), *Debilisiphon* 115, 225, 246  
*selini* BÖRN., *Doralina* 115  
*Selinum carviflora* L. 116, 225  
*Semiaphis* v. D. GOOT 137  
*sempervirens* VILL., *Carex* 73, 207  
*Senecio fluviatilis* WALLR. 87, 225  
*Senecio jacobaea* L. 98, 128, 225  
*Senecio* L. 225  
*Senecio subalpinus* KOCH 127, 225  
*Senecio vernalis* W. K. 130, 226  
*Senecio viscosus* L. 226  
*Senecio vulgaris* L. 98, 130, 154, 226  
*senecionis*: BÖRN., nec WILL., *Doralis* 87  
*sensoriata* BÖRN., *Forda* (*Pentaphis*) 41, 236  
*sepium* L., *Vicia* 199, 230  
*serpylli* KOCH, *Aphis* 108, 227, 244  
*serpyllifolia* L., *Arenaria* 153, 203  
*serpyllum* L. em. FR., *Thymus* 108, 227  
*serratulae* KALT., nec SCHRK., *Aphis* 185  
*serriola* TORNER, *Lactuca* 165, 175, 214  
*serrulatus* HAL., *Atheroides* 73, 207, 210, 212, 220, 240

- sessilis* EHRH., *Quercus* 12, 23, 24, 46, 55, 56, 222  
*Setaria glauca* (L.) P. B. 226  
*Setaria* P. B. 39, 226  
*setiger* H. R. L., *Cryptaphis* 177  
*setosa* KALT., *Aphis* 57  
*setosus* (KALT.), *Ctenocallis* 57, 225, 238  
*setulosa* (PASS.), *Geoica* 41, 209, 220, 236  
*setulosa* PASS., *Tychea* 41  
*sibirica* L., *Campanula* 189, 206  
*sibirica* L., *Iris* 102  
*sibiricum* L., *Heracleum* 118, 119, 149, 158, 213  
*sibiricum* MORDV., *Acyrtosiphon* (*Microlophium*) 171  
*sii* (KOCH), *Ammiaphis* 141, 211, 248  
*sii* KOCH, *Aphis* 141  
*Silene chlorantha* (WILLD.), EHRH. 134, 226  
*Silene inflata* (SALISB.) SM. 128, 134, 180, 226  
*Silene* L. 226  
*Silene nutans* L. 134, 226  
*Silene otites* (L.) WIB. 142, 226  
*Silenobium* BÖRN. 142  
*silesiaca* WILLD., *Salix* 148, 225  
*silvatica* L., *Fagus* 23, 49, 211  
*silvatica* (HUDS.), GAUDIN, *Luzula* 216  
*silvaticum* L., *Equisetum* 182, 211  
*silvaticum* L., *Galium* 177, 212  
*silvaticum* L., *Gnaphalium* 38, 213  
*silvestre* R. BR., *Nasturtium* 218  
*silvestris* L., *Angelica* 93, 148, 203  
*silvestris* (L.) HOFFM., *Anthriscus* 86, 121, 137, 147, 203  
*silvestris* L., *Lathyrus* 175, 215  
*silvestris* L., *Malva* 111, 216  
*silvestris* L., *Pinus* 8, 14, 17, 18, 20, 21, 219  
*silvestris* RCHB., *Viola* 230  
*similis* H. R. L., *Dactynotus* (*Uromelan*) 190, 211, 256  
*similis* v. D. GOOT, *Capitophorus* 162, 218, 228, 252  
*Sinapis arvensis* L. 135, 226  
*Sipha* PASS. 71  
*Sipha* s. str. 72  
*Siphini* MORDV. 71  
*Siphocoryne* PASS. 79  
*Siphonaphis* v. D. GOOT 79  
*Siphonella* BÖRN. 71  
*Siphonophora* KOCH, nec BRANDT 178  
*Sisymbrium* L. 136, 226  
*Sisymbrium officinale* (L.) SCOP. 226  
*sitchensis* TRAUTV., *Picea* 10, 219  
*Sitobion* MORDV. 182  
*Sium latifolium* L. 148, 226  
*Smiela*: BÖRN., nec MORDV. 135  
*Smiela* MORDV. 134  
*Sminthuraphis* QUEDN. 63  
*Smynthurodes* WESTW. 41  
*Solanaceae* 108  
*solanella* THEOB., *Aphis* 84, 93, 108, 206, 209, 211, 220, 222, 223, 226, 244  
*solani aegopodii* BÖRN., *Aulacorthum* 170, 202, 252  
*solani*: auct., *Macrosiphum* 179  
*solani* KALT., *Aphis* 169  
*solani* (KALT.), *Aulacorthum* 169  
*solani* (KALT.), *Aulacorthum solani* 170, 204, 205, 208, 209, 212, 213, 215, 218, 221, 225, 226, 229, 252  
*solani langei* BÖRN., *Aulacorthum* 170, 221, 252  
*solani solani* (KALT.), *Aulacorthum* 170, 204, 205, 208, 209, 212, 213, 215, 218, 221, 225, 226, 229, 252  
*solanifolii* ASHMEAD, *Siphonophora* 179  
*solanina* PASS., *Aphis* 96  
*Solanum dulcamara* L. 170, 226  
*Solanum lycopersicum* L. 154, 180, 226  
*Solanum melongena* L. 154, 226  
*Solanum nigrum* L. 108, 226  
*Solanum tuberosum* L. 93, 95, 101, 154, 156, 167, 170, 180, 226  
*solidaginis* F., *Aphis* 190  
*solidaginis* (F.), *Dactynotus* (*Uromelan*) 190, 226, 256  
*solidaginis* F., *Solidago*: WEIGEL, *Aphis* errore pro 190  
*solidaginis*: v. D. GOOT, nec F., *Siphonophora* 189  
*Solidago virga-aurea* L. 130, 190, 226  
*Solidago*: WEIGEL, *Aphis* errore pro *solidaginis* F. 190  
*somniferum* L., *Papaver* 93, 218  
*sonchi* GEOFF., *Aphis* 186  
*sonchi* (GEOFF.), *Dactynotus* (*Dactynotus*) 186, 220, 226, 256  
*Sonchus arvensis* L. 27, 115, 165, 166, 187, 226  
*Sonchus asper* (L.) HILL. 187, 226  
*Sonchus* L. 226  
*Sonchus oleraceus* L. 27, 165, 187, 226  
*Sonchus paluster* L. 166  
*sophia* (L.) WEBB., *Descurainia* 136, 154, 210  
*sorbi* KALT., *Aphis* 124  
*sorbi* (KALT.), *Dysaphis* (*Pomaphis*) 124, 227, 246

- sorbi*: MINK., *Aphis* (*Dentatus*) 123  
*sorbi*: NAWOJSKA part., *Anuraphis* 123  
*Sorbus aucuparia* L. 80, 104, 124, 226  
*Sorbus torminalis* (L.) CR. 123, 227  
*soror*: RIECH, *Schizoneura* 29  
*Spatulophorus* F. P. MÜLL. 135  
*speciosa* MILL., *Galeopsis* 159, 212  
*speciosa* (SCHREB.) BAUMG., *Telekia* 150, 227  
*Spergularia salina* PRESL 101, 227  
*speyeri* BÖRN., *Aulacorthum* 170, 209, 254  
*sphondylii* KOCH, *Aphis* 138  
*sphondylii* (KOCH), *Semiaphis* 3, 138, 213, 248  
*sphondylium* L., *Heracleum* 122, 149, 158, 213  
*spicata* L., *Veronica* 229  
*Spinaspidaphis* HEINZE 155  
*spinosa* L., *Ononis* 58, 175, 218  
*spinosa* L., *Prunus* 79, 80, 125, 127, 151, 221  
*Spiraea arguta* ZABEL 109, 227  
*Spiraea salicifolia* L. 131, 172, 227  
*Spiraea ulmifolia* SCOP. 227  
*Spiraea Vanhouttei* ZABEL 109, 227  
*spiraeae* OESTL., *Aphis* 130  
*spiraeae* (OESTL.), *Brachycaudus* 5  
*spiraeae* (OESTL.), *Brachycaudus* (*Brachycaudus*) 130, 227, 248  
*spiraeae* SCHOUT., *Aphis* 111  
*spiraecola* PATCH, *Aphis* 104  
*spiraecella* SCHOUT., *Aphis* 130  
*spiraecella* (!): SZULCZ., *Brachycaudus* 111  
*spiraephaga* F. P. MÜLL., *Aphis* 108, 227, 244  
*spirothecae* PASS., *Pemphigus* 39, 220, 221, 234  
*spurius* (RETZ.) RCHB., *Petasites* 118, 162, 218  
*stachydis* HEIKINHEIMO, *Amphorophora* (*Ampullosiphon*) 198, 215, 258  
*staegeri* H. R. L., *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 195, 208, 258  
*Staegeriella* H. R. L. 140  
*Stagona* KOCH 33  
*Staphylea pinnata* L. 168, 227  
*staphyleae* (KOCH), *Rhopalosiphoninus* 168  
*staphyleae* (KOCH), *Rhopalosiphoninus* (*Rhopalosiphoninus*) 168, 227, 252  
*steinbergi* SHAP., *Aphis* 89  
*steinheili* MORDV., *Cladobius* 77  
*steinheili* (MORDV.), *Pterocomma* 77, 224, 225, 240  
*Stellaria graminea* L. 132, 227  
*Stellaria holostea* L. 132, 155, 181, 227  
*Stellaria* L. 153, 227  
*Stellaria media* VILL. 153, 227  
*stellariae* HARDY, *Aphis* 132  
*stellariae* (HARDY), *Brachycolus* 132, 216, 227, 248  
*stellariae* THEOB., *Macrosiphum* 181, 227, 256  
*Stephensonia* DAS 143  
*Stipa calamagrostidis* L. 71  
*Stomaphidina* MORDV. 24  
*Stomaphis* WALK. 24  
*streili* BÖRN., *Pyraphis* 84  
*strobi* (HTG.), *Pineus* 8, 220, 232  
*strobi*: KÉLER, *Pineus* 7  
*strobilobius*: BÖRN., *Cnaphalodes* 9  
*strobilobius* KALT., *Chermes* 9  
*strobos* HTG., *Coccus* 8  
*strobos* L., *Pinus* 8, 18, 220  
*stroyani* SZELEG., *Aphis* 102  
*stroyani* SZELEG., *Pterocomma tremulae* 77  
*subalba* BÖRN., *Therioaphis* (*Therioaphis*) 58, 228, 238  
*subalpinus* KOCH, *Senecio* 127, 225  
*Subcallipterus* MORDV. 56  
*Subcinara* BÖRN. 13  
*subequalis* BÖRN., *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 194, 204, 258  
*suberectus* ANDERS., *Rubus* 105, 198, 223  
*suberosa* EHRH., *Ulmus campestris* var. 28  
*Submacrosiphum* H. R. L. 163  
*submacula* WALK., *Aphis* 22  
*submacula* (WALK.), *Maculolachnus* 22, 221, 223, 234  
*Submegoura* H. R. L. 168  
*subnitida* (BÖRN.), *Aphis* 109, 219, 244  
*subnitida* BÖRN., *Doralina* 109  
*Subsaltusaphis* QUEDN. 61  
*subterranea* (WALK.), *Anuraphis* 118, 203, 213, 218, 220, 246  
*subterranea* WALK., *Aphis* 118  
*subviridis* (BÖRN.), *Aphis* 109, 221, 244  
*subviridis* BÖRN., *Cerosipha* 109  
*sylvanae* KNECHTEL et MANOLACHE, *Delphinobium junackianum* 178  
*symphyti* SCHRK., *Aphis* 109, 227, 244  
*Symphytum officinale* L. 109, 227  
*Symydobius* MORDV. 47  
*Synthripsaphis* QUEDN. 59  
*Syringa vulgaris* L. 33  
*szelegiewiczzi* HUCULAK, *Neobacillaphis* 61, 206, 207, 238  
*tabaci* MORDV., *Myzodes* 154  
*tabacum* L., *Nicotiana* 154  
*tacita* HUCULAK, *Aphis* 109, 204, 244



- taeniatoides* MORDV., *Lachnus* 17  
*taeniatius*: MORDV., *Lachnus* 17  
*tanacetaria* KALT., *Aphis* 195  
*tanacetaria* (KALT.), *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 195, 208, 227, 258  
*tanacetii*: auct., nec L., *Metopeurum* 196  
*tanacetii* L., *Aphis* 187  
*tanacetii* (L.), *Dactynotus* (*Dactynotus*) 187, 227, 256  
*tanaceticola* KALT., *Aphis* 187  
*tanaceticolium*: v. D. GOOT, nec KALT., *Macrosiphum* 184  
*tanacetina* WALK., *Aphis* 144  
*tanacetina* (WALK.), *Coloradoa* (*Coloradoa*) 144, 227, 250  
*Tanacetum vulgare* L. 127, 130, 144, 187, 192, 195, 196, 227  
*tapuskae* (HOTT. et FRIS.), *Macrosiphoniella* (*Phalangomyzus*) 192, 201, 203, 217, 258  
*tapuskae* HOTT. et FRIS., *Macrosiphum* 192  
*taraxaci* KALT., *Aphis* 190  
*taraxaci* (KALT.), *Dactynotus* (*Uromelan*) 190, 227, 256  
*taraxacicola* (BÖRN.), *Aphis* 110, 227, 244  
*taraxacicola* BÖRN., *Doralina* 110  
*Taraxacum officinale* WEB. 26, 27, 110, 154, 190, 227  
*tardus* (DREYF.), *Adelges* 9, 219, 232  
*tardus* DREYF., *Chermes* 9  
*tatarica* L., *Lonicera* 35, 139, 152, 158, 216  
*tataricae* AIZENB., *Hayhurstia* 139  
*tataricae* (AIZENB.), *Hyadaphis* 139, 216, 248  
*tataricae* RUPAJS, *Prociphilus* 34  
*tataricum* L., *Acer* 66, 201  
*taxifolia* BRITT., *Pseudotsuga* 221  
*tectorum* L., *Crepis* 91, 165, 209  
*Telekia speciosa* (SCHREB.) BAUMG. 150, 227  
*telephium* L., *Sedum* 108  
*templi* H. R. L., *Periphyllus* 64  
*tenera* (AIZENB.), *Therioaphis* (*Therioaphis*) 58, 206, 238  
*tenerum* AIZENB., *Myzocallidium* 58  
*tenerum* H. R. L., *Metopolophium* 176, 210, 254  
*teriolanum* H. R. L., *Submacrosiphum hieracii* 164  
*terricola* ROND., *Aphis* 115  
*?terricola* (ROND.), *Protaphis* 115, 226, 246  
*Testaphis* BÖRN. 147  
*testudinaceus* (FERN.), *Periphyllus* 65, 201, 238  
*testudinatus*: auct., pro THORNTON, *Phillophorus* 65  
*tetrahit* L., *Galeopsis* 86, 159, 212  
*tetralix* L., *Erica* 145, 211  
*Tetramorium caespitum* (L.) 39  
*Tetraneura* HTG. 30  
*Tetraphis* HORV., nec SHARP 45  
*tetrarhoda* WALK., *Aphis* 146  
*tetrarhodus* (WALK.), *Chaetosiphon* 146, 223, 250  
*thalictri* KOCH, *Aphis* 110, 227, 244  
*thalictri* (MATSUMURA), *Longicaudus trirhodus* 144  
*Thalictrum aquilegifolium* L. 110, 144, 227  
*Thalictrum* L. 227  
*Thalictrum minus* L. 110, 144, 227  
*thapsiforme* SCHRAD., *Verbascum* 113, 229  
*Thecabius* KOCH 35  
*Thelaxes* WESTW. 46  
*Thelaxinae* H.-S. in KOCH 45  
*theobaldi* BÖRN., *Myzotoxoptera* 168  
*theobaldi* GILL. et BRAGG, *Aphis* 149  
*theobaldi* (GILL. et BRAGG), *Cavariella* 149, 203, 213, 215, 218, 224, 225, 250  
*theobaldi* TAKAH., *Vesiculaphis* 157, 207, 250  
*Therioaphis* s. str. 57  
*Therioaphis* WALK. 57  
*Thlaspi arvense* L. 136, 227  
*thomasi* BÖRN., *Doralina* 89  
*Thriphyllaphis* BÖRN. 57  
*Thripsaphidina* BÖRN. 59  
*thripsoides* (H. R. L.), *Allaphis* 60, 206, 207, 238  
*thripsoides* H. R. L., *Thripsaphis* 60  
*Thuja occidentalis* L. 19, 227  
*thujifolia* THEOB., *Lachnus* 19  
*Thuleaphis* H. R. L. 129  
*Thunbergi* DC., *Berberis* 204  
*Thymus Marschallianus* WILLD. 108, 227  
*Thymus serpyllum* L. 108, 227  
*Tilia cordata* MILL. 31, 53, 227  
*Tilia platyphyllos* SCOP. 53, 227  
*tiliae* L., *Aphis* 53  
*tiliae* (L.), *Eucallipterus* 53, 227, 236  
*tinctoria* L., *Anthemis* 114, 130, 203  
*tinctoria* L., *Genista* 96, 212  
*Tinocallis* MATSUMURA 53  
*Titanosiphon* NEVSKY 183  
*titschaki* (BÖRN.), *Myzodes* 155, 227, 250  
*titschaki* BÖRN., *Ovatus* 155  
*Tlja* MORDV. 175  
*Todolachnus* BÖRN., nec MATSUMURA 18  
*Todolachnus* MATSUMURA 15  
*tomentosum* MILL., *Arctium* 27, 121, 127, 203  
*tomentosum* SCHRK., *Polygonum* 161, 220  
*tomentosus*: MORDV., *Schizolachnus* 20

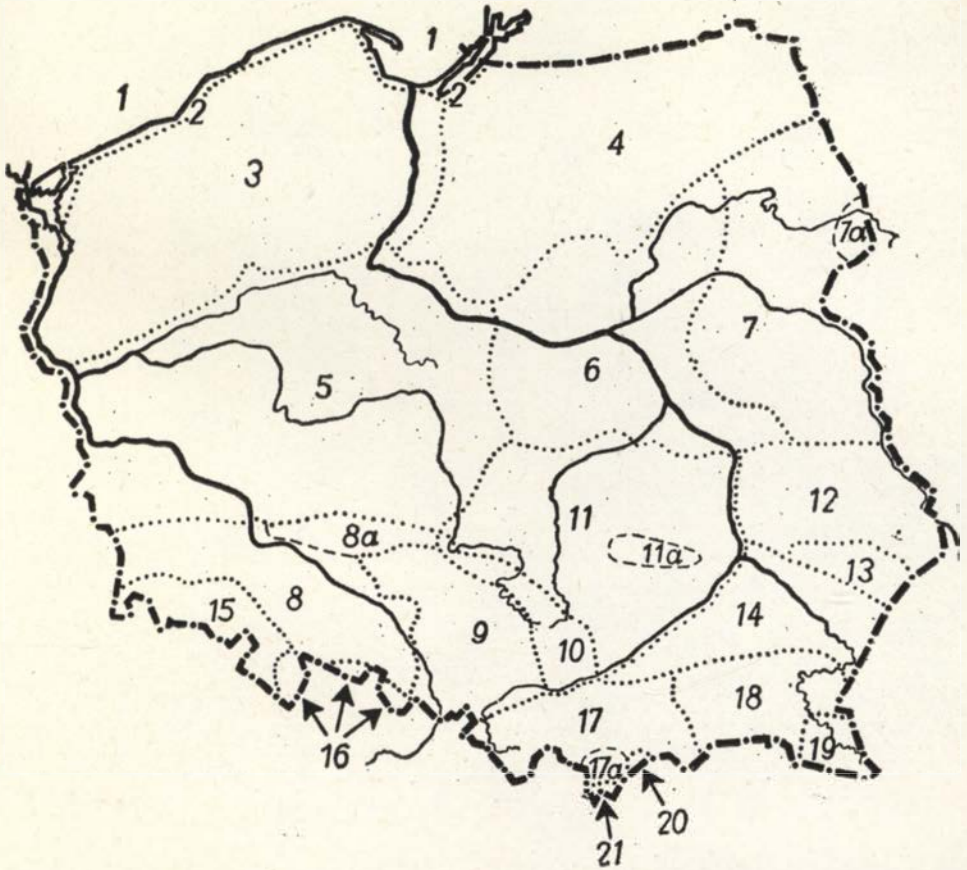
- Torilis japonica* (HOULT.) DC. 137, 228  
*tormentillae* PASS., *Aphis* 110, 209, 221, 244  
*torminalis* (L.) CR., *Sorbus* 123, 227  
*Toxoptera*: auct., nec KOCH 82  
*Toxopterina* BÖRN. 84  
*trachelii* BÖRN., *Dactynotus* 189  
*Tragopogon* L. 228  
*Tragopogon orientalis* L. 126, 228  
*Tragopogon pratensis* L. 126, 228  
*tragopogonis* KALT., *Aphis* 126  
*tragopogonis* (KALT.), *Brachycaudus* (*Appelia*)  
 126, 225, 228, 246  
*Trama* HEYD. 26  
*Tramini* H.-S. 25  
*Tranaphis* WALK. 66  
*tremula* L., *Populus* 32, 33, 68, 69, 70, 77, 221  
*tremulae* BÖRN., *Pterocomma* 77, 221, 240  
*tremulae* KOCH, *Chaitophorus* 70, 221, 240  
*tremulae* L., *Aphis* 32  
*tremulae* (L.), *Asiphum* 32, 221, 234  
*tremulae stroyani* SZELEG., *Pterocomma* 77  
*tremulae* TULLGR., *Gootiella* 33  
*tremulae* (TULLGR.), *Pachypappella* 33, 221,  
 234  
*tremulinus* MAMONT., *Chaitophorus* 68  
*tribulis* WALK., *Aphis* 200  
*tribulis* (WALK.), *Megourella* 200, 230, 258  
*Trichocallis* BÖRN. 60  
*Trichohermes walkeri* (FÖRST.) 89  
*tricolor* KOCH, *Chaitophorus* 50  
*tricolor* L., *Viola* 153, 230  
*Trifidaphis* DEL GU. 41  
*trifolii* BÖRN., *Doralida* 106  
*trifolii* DEL GU., nec MON., *Rhizoberlesia* 59  
*trifolii* MON., *Callipterus* 58  
*trifolii* (MON.), *Therioaphis* (*Therioaphis*) 58  
*trifolii* (MON.), *Therioaphis* (*Therioaphis*) *tri-*  
*folii* 58, 216, 217, 225, 228, 238  
*trifolii* ssp.: F. P. MÜLL., *Therioaphis* (*Therio-*  
*aphis*) 59, 204, 238  
*trifolii trifolii* (MON.), *Therioaphis* (*Therioaphis*)  
 58, 216, 217, 225, 228, 238  
*Trifolium alpestre* L. 58, 228  
*Trifolium arvense* L. 59, 228  
*Trifolium campestre* SCHREB. 90, 228  
*Trifolium hybridum* L. 107, 228  
*Trifolium* L. 228  
*Trifolium pratense* L. 57, 59, 174, 228  
*Trifolium repens* L. 90, 107, 174, 228  
*triglochinis* THEOB., *Aphis* 110, 222, 244  
*Trilobaphis* THEOB. 157  
*trimaiculata* H. R. L., *Macrosiphoniella* (*Macro-*  
*siphoniella*) 195, 208, 258  
*trinervia* (L.) CLAIRV., *Moechringia* 217  
*triphaga* WALK., *Aphis* 91  
*Tripleurospermum inodorum* (L.), SCHULTZ-BIP.  
 93, 127, 130, 192, 228  
*tripolium* L., *Aster* 191, 204  
*Triozia cerastii* (L.) 131  
*trirhoda* WALK., *Aphis* 144  
*trirhodus thalictri* (MATSUMURA), *Longicaudus*  
 144  
*trirhodus* (WALK.), *Longicaudus* 144, 203, 223,  
 227, 250  
*Triticum dicoccum* SCHRK. 81, 228  
*Triticum* L. 228  
*Triticum vulgare* VILL. 31, 72, 81, 182, 228  
*trivialis* PASS., *Tychea* 40  
*trogodytes* HEYD., *Trama* 26, 201, 203, 204,  
 206, 207, 208, 209, 213, 214, 215, 216, 226,  
 227, 228, 234  
*truncata* HAUSM., *Aphis* 70  
*truncatus* (HAUSM.), *Chaitophorus* 70, 224,  
 225, 240  
*tshernavini* (MORDV.), *Chaetosiphella* 73, 209,  
 240  
*tshernavini* MORDV., *Sipha* 73  
*Tubaphis* H. R. L. 156  
*Tuberculaphis* BÖRN. 84  
*tuberculata* HEYD., *Aphis* 50  
*tuberculata* (HEYD.), *Callipterinella* 50, 205,  
 236  
*Tuberculatus* MORDV. 56  
*Tuberculoides* v. D. GOOT 55  
*Tuberocallis* NEVSKY 53  
*Tuberolachnus* MORDV. 21  
*tuberosum* L., *Solanum* 93, 95, 101, 154, 156,  
 167, 170, 180, 226  
*tuberosus* L., *Helianthus* 27, 213  
*tujae* DEL GU., *Lachniella* 19  
*Tulipa* L. 156, 228  
*tulipaella* THEOB., *Rhopalosiphum* 168  
*tulipaellus* (THEOB.), *Rhopalosiphoninus* (*Rho-*  
*palsiphoninus*) 168, 218, 252  
*turanica* NEVSKY, *Myzaphis* 145  
*turritella* (WAHLGR.), *Lipaphis* 136, 228,  
 248  
*turritellus* WAHLGR., *Brachycolus* 136  
*Turritis glabra* L. 137, 228  
*tussilaginis* WALK., *Aphis* 187  
*tussilaginis* (WALK.), *Dactynotus* (*Dactynotus*)  
 187, 228, 256  
*Tussilago farfara* L. 118, 162, 187, 228  
*Typha latifolia* L. 81, 228  
*Typha* L. 228  
*typhae* LAING, *Toxoptera* 81

- ucrainensis* MAMONT., *Paraprocephalus* 35  
*uliginosum* L., *Gnaphalium* 38, 213  
*uliginosum* L., *Leucanthemum* 27  
*uliginosum* L., *Vaccinium* 112, 169, 172, 183, 229  
*uliginosus* SCHK., *Lotus* 173, 174, 216  
*ulmaria* (L.) MAXIM., *Filipendula* 111, 179, 212  
«*ulmariae*» 5  
*ulmariae*: RIECH, URB., SZULCZ. part., *Macrosiphum* 178  
*ulmariae* SCHRK., *Aphis* 111, 212, 244  
*ulmariae* SCHRK., *Macrosiphum* 5  
*ulmariae*: TASCH. part., *Aphis* 178, 180  
*ulmariae*: URB. part., *Macrosiphum* 180  
*ulmariae*: ŽMUDA, TRZEB., SZULCZ., URB., NAWOJSKA, MICHNO-ZATORSKA, *Macrosiphum* 130  
*ulmariaella* OSSIANN., *Aphis* 111, 212, 244  
*ulmi* L., *Aphis* 30  
*ulmi* L., *Chermes* 29  
*ulmi* (L.), *Eriosoma* 29, 222, 228, 229, 234  
*ulmi* (L.), *Tetraneura* 30, 202, 204, 205, 209, 210, 211, 212, 214, 215, 220, 228, 229, 234  
*ulmi* var. *personata* BÖRN., *Tetraneura* 229, 234  
*ulmifolia* SCOP., *Spiraea* 227  
*ulmifoliae* BAKER, *Tetraneura* 30  
*ulmiphila* (DEL GU.), *Mimeuria* 35, 201, 229, 234  
*ulmiphilus* DEL GU., *Neorhizobius* 35  
*ulmosedens* MARCHAL, *Schizoneura* 28  
*Ulmus campestris* L. 28, 29, 30, 31, 35, 53, 228  
*Ulmus campestris* var. *suberosa* EHRH. 28  
*Ulmus laevis* POLL. 28, 29, 30, 31, 53, 229  
*Ulmus* L. 228  
*Ulmus scabra* MILL. 28, 29, 30, 31, 53, 229  
*ulrichi* QUEDN., *Sminthuraphis* 63, 207, 238  
*umbellatarum*: auct., nec KOCH, *Cavariella* 149  
*umbellatum* L., *Hieracium* 97, 164, 186, 213  
*Umbelliferaria* SHAP. 119  
*umbrella* (BÖRN.), *Aphis* 111, 216, 246  
*umbrella* BÖRN., *Doralina* 111  
*undulatum* L., *Rheum* 93, 108, 222  
*uniflora* (L.) A. GRAY, *Moneses* 169, 217  
*Unilachnus* WILSON 20  
*Uraphis* DEL GU. 84  
*urbanum* L., *Geum* 170, 180, 197, 212  
*urbicum* L., *Chenopodium* 134  
*urens* L., *Urtica* 112, 171, 229  
*Uroleucon* MORDV. 184  
*Uromelan* MORDV. 187  
*Urtica dioica* L. 93, 112, 171, 229  
*Urtica urens* L. 112, 171, 229  
*urticae*: auct., nec L., *Aphis* 112  
*urticae* SCHRK., nec L., *Aphis* 171  
*urticae*: SZULCZ., MICHNO-ZATORSKA part., *Aphis* 98, 111  
*urticae*: SZULCZ., URB., NAWOJSKA, *Aphis* 105  
*urticaria*: HIERONYMUS, *Aphis* 111  
*urticaria* KALT., *Aphis* 112  
*urticaria*: RÜBS., *Aphis* 105  
*urticata* F., *Aphis* 112, 229, 246  
*urticifolia* L., *Verbena* 100, 229  
*usquertensis* H. R. L., *Macrosiphoniella* (*Macrosiphoniella*) 195, 201, 258  
*urticularia* (PASS.) MORDV., *Geoica* 42 209, 236  
*urticularius* PASS., *Pemphigus* 42  
*uva-ursi* L., *Arctostaphylos* 200, 203  
*vaccini* (BÖRN.), *Aphis* 112, 229, 246  
*vaccinii* BÖRN., *Doralis* 112  
*Vaccinium myrtillus* L. 112, 229  
*Vaccinium uliginosum* L. 112, 169, 172, 183, 229  
*Vacuna*: PASS., nec HEYD. 46  
*vagens* KOCH, *Anoecia* (*Anoecia*) 43, 202, 209, 210, 214, 236  
*Valeriana officinalis* L. 121, 229  
*Valeriana sambucifolia* MIK. 181, 229  
*vandergooti* (BÖRN.), *Aphis* 112, 201, 202, 203, 204, 216, 246  
*vandergooti* BÖRN., *Toxoptera* 112  
*vandergooti* H. R. L., *Capitophorus* 162, 214, 252  
*vanduzei*: THEOB., *Panimerus* 16  
*Vanhouttei* ZABEL, *Spiraea* 109, 227  
*varia* L., *Coronilla* 90, 209  
*variabilis* L., *Dahlia* 93, 210  
*variegatum* L., *Aconitum* 129, 178, 202  
*varsoviense* (MORDV.), *Asiphum* 32, 220, 234  
*varsoviensis* MORDV., *Pemphigus* 32  
*venusta*: RÜBS., *Schizoneura* 43  
*verbasci* SCHRK., *Aphis* 113, 229, 246  
*Verbascum* L. 229  
*Verbascum phlomoides* L. 113, 229  
*Verbascum thapsiforme* SCHRAD. 113, 229  
*Verbena officinalis* L. 100, 229  
*Verbena urticifolia* L. 100, 229  
*verbenae*: ACHREM., *Aphis* 100  
*verbenae* NEVSKY, *Aphis* 100

- vernalis* W. K., *Senecio* 130, 226  
*Veronica arvensis* L. 165, 229  
*Veronica chamaedrys* L. 86, 118, 155, 229  
*Veronica Dillenii* CR. 165, 229  
*Veronica officinalis* L. 86, 165, 229  
*Veronica spicata* L. 229  
*veronicae* SHAP., *Zinia* 118, 229, 246  
*veronicae* WALK., *Aphis* 155  
*verrucosa* EHRH., *Betula* 45, 48, 49, 50, 51, 52, 205  
*verrucosa* (GILL.), *Allaphis* 60, 206, 207, 238  
*verrucosa* GILL., *Thripsaphis* 60  
*verrucosa* SCOP., *Evonymus* 93, 211  
*vesicolor* (BÖRN.), *Aphis mammulata* 100, 222, 244  
*vesicolor* BÖRN., *Doralina* 100  
*vesicolor* KOCH, *Chaitophorus* 67  
*verticillata* L., *Salvia* 113, 225  
*verticillatae* (BÖRN.), *Aphis* 113, 225, 246  
*verticillatae* BÖRN., *Doralina* 113  
*verum* L., *Galium* 95, 140, 157, 212  
*vesca* L., *Fragaria* 94, 212  
*vesicalis* KOCH, *Pachypappa* 32, 220, 234  
*vesicaria* L., *Carex* 60, 61, 62, 207  
*vesicarius* PASS., *Pemphigus* 37  
*Vesiculaphis* DEL GU. 157  
*viburni* SCOP., *Aphis* 113, 229, 246  
*Viburnum opulus* L. 93, 114, 117, 229  
*Vicia angustifolia* L. 199, 229  
*Vicia cracca* L. 90, 168, 175, 199, 229  
*Vicia faba* L. 93, 199, 229  
*Vicia* L. 90  
*Vicia sativa* L. 199, 229  
*Vicia sepium* L. 199, 230  
*viciae* BUCKT., *Megoura* 199, 215, 216, 229, 230, 258  
*viciae* F., *Aphis* 90  
*viciae* KALT., nec F., *Aphis* 199  
*viciaefolia* SCOP., *Onobrychis* 175, 218  
*villosus*: BÖRN., nec ?HTG., *Periphyllus* 65  
*viminalis* B. de F., *Aphis* 21  
*viminalis* L., *Salix* 22, 66, 71, 75, 77, 78, 94, 148, 225  
*vincae* WALK., *Aphis* 169  
*Viola arvensis* MURR. 114, 230  
*Viola* L. 114  
*Viola silvestris* RCHB. 230  
*Viola vulgaris* RÖHL. 230  
*violae* SCHOUT., *Aphis* 114, 230, 246  
*virga-aurea* L., *Solidago* 130, 190, 226  
*virgata* W. K., *Euphorbia* 172, 211  
*virginiana* L., *Juniperus* 19, 214  
*viridis* BÖRN. et BLUNCK, *Anoecia* 43  
*viridis* (CHAIX) LAM. et DC., *Alnus* 51, 202  
*viridis*: KÉLER, *Chermes* 10  
*viridis* MORDV., *Forda formicaria* 40  
*viridis* RATZ., *Chermes* 11  
*viridis* (RATZ.), *Sacchiphantes* 11, 215, 219, 232  
*viridulus* MAMONT., *Periphyllus* 64  
*Viscaria vulgaris* RÖHL. 94, 230  
*viscosus* L., *Senecio* 226  
*vitellinae* SCHRK., *Aphis* 70  
*vitellinae* (SCHRK.), *Chaitophorus* 70, 224, 225, 240  
*voigti* BÖRN., *Trama* 26  
*volutans* BÖRN., *Doralina* 97  
*Volutaphis* BÖRN. 141  
*vulgare* L., *Echium* 127, 129, 210  
*vulgare* L., *Hordeum* 31, 72, 82, 182, 214  
*vulgare* L., *Ligustrum* 154, 215  
*vulgare* L., *Origanum* 102, 218  
*vulgare* L., *Ribes* 97  
*vulgare* L., *Tanacetum* 127, 130, 144, 187, 192, 195, 196, 227  
*vulgare* VILL., *Triticum* 31, 72, 81, 182, 228  
*vulgaris* BERNH., *Falcaria* 141, 211  
*vulgaris* L., *Aquilegia* 144  
*vulgaris* L., *Artemisia* 25, 27, 41, 116, 130, 143, 163, 191, 193, 197, 204  
*vulgaris* L., *Berberis* 147, 204  
*vulgaris* L., *Beta* 37, 41, 93, 154, 205  
*vulgaris* L., *Brunella* 87, 205  
*vulgaris* L., *Carlina* 114, 188, 207  
*vulgaris* (L.) DRUCE, *Calamintha* 89, 206  
*vulgaris* L., *Hippuris* 80, 213  
*vulgaris* (L.) MILL., *Linaria* 128, 215  
*vulgaris* L., *Phaseolus* 93, 219  
*vulgaris* (L.) SALISB., *Calluna* 87, 206  
*vulgaris* L., *Senecio* 98, 130, 154, 226  
*vulgaris* L., *Syringa* 33  
*vulgaris* MILL., *Cerasus* 155, 208  
*vulgaris* MILL., *Persica* 79, 126, 154, 218  
*vulgaris* R. BR., *Barbarea* 204  
*vulgaris* RÖHL., *Viola* 230  
*vulgaris* RÖHL., *Viscaria* 94, 230  
*vulgaris* WITH., *Agrostis* 72, 202  
*vulgatum* L., *Cerastium* 131  
*vulneraria* L., *Anthyllis* 99, 203  
*vulpina* L., *Carex* 73, 207  
*wahlgreni* H. R. L., *Microsiphum* 197  
*wahlgreni* OSSIANN., *Rhopalosiphum* 83  
*wahlgreni* (OSSIANN.), *Schizaphis* 83, 207, 240  
*Wahlgreniella* H. R. L. 200  
*walkeri* (FÖRST.), *Trichohermes* 89

- weingaertneriae* H. R. L., *Schizaphis* 83, 209, 240  
*wilsoni* LAING, *Aphis* 106  
*woronieckae* JUDENKO, *Microsiphum* 197, 204, 258  
  
*xanthomelas* KOCH, *Chaitophorus* 64  
*Xenomyzus* AIZENB. 158  
*xylostei* DE GEER, *Aphis* 34  
*xylostei* (DE GEER), *Prociphilus* 34, 215, 216, 234  
*xylostei* SCHRK., nec DE GEER, *Aphis* 138  
  
*xylosteum* L., *Lonicera* 35, 139, 152, 158, 216  
*Yezabura*: BÖRN., nec MATSUMURA 118  
*Yezosiphum* MATSUMURA 144  
  
*Zawadzki* HERB., *Chrysanthemum* 193, 208  
*Zea mays* L. 80, 81, 93, 176, 182, 230  
*zeae-maydis* DUFOUR, *Coccus* 30  
*Zinia* SHAP. 118  
*zirnitzii* MORDV., *Anoecia* (*Neanoecia*) 43, 202, 206, 211, 236

## PODZIAŁ POLSKI NA KRAINY



- |                                |                        |
|--------------------------------|------------------------|
| 1 Bałtyk                       | 11a Wyżyna Małopolska  |
| 2 Pobrzeże Bałtyku             | 12 Wyżyna Lubelska     |
| 3 Pojezierze Pomorskie         | 13 Roztocze            |
| 4 Pojezierze Mazurskie         | 14 Nizina Sandomierska |
| 5 Nizina Wielkopolsko-Kujawska | 15 Sudety Zachodnie    |
| 6 Nizina Mazowiecka            | 16 Sudety Wschodnie    |
| 7 Podlasie                     | 17 Beskid Zachodni     |
| 7a Puszcza Białowieska         | 17a Kotlina Nowotarska |
| 8 Śląsk Dolny                  | 18 Beskid Wschodni     |
| 8a Wzgórza Trzebnickie         | 19 Bieszczady          |
| 9 Śląsk Górny                  | 20 Pieniny             |
| 10 Wyżyna Krakowsko-Wieluńska  | 21 Tatry               |

Podziału obszaru Polski na krainy dokonano tymczasowo do celów roboczych. Nie należy go uważać za podział zoogeograficzny, uzasadniony w pełni odpowiednimi badaniami faunistycznymi.

«Katalog fauny Polski» wydaje Instytut Zoologiczny Polskiej Akademii Nauk.

W sprawach wymiany należy zwracać się pod adresem: Biblioteka Instytutu Zoologicznego Polskiej Akademii Nauk, Warszawa, ul. Wilcza 64.

Zamówienia należy kierować pod adresem: «Dom Książki», Centralna Księgarnia Rolnicza, Warszawa, Plac Dąbrowskiego 8.

«Catalogus faunae Poloniae» издается Зоологическим Институтом Польской Академии Наук.

По делам обмена просим обращаться по адресу: Библиотека Зоологического Института Польской Академии Наук, Варшава, ул. Вильча 64, Польша.

Заказы следует направлять по адресу: «Арс Полона», Варшава, Краковске Пржедмесъце 7, Польша.

«Catalogus faunae Poloniae» is published by the Institute of Zoology of the Polish Academy of Sciences.

For exchange write, please, to the following address: Biblioteka Instytutu Zoologicznego Polskiej Akademii Nauk, Warszawa, ul. Wilcza 64, Poland.

Book orders should be addressed as follows: «Ars Polona», Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7, Poland.